bonus vel malus.ſicut noīat̄ duplex celum
empyreū vbi boni. ⁊ aereū vbi demones q̄
myſtice dicunt̄ volucres celi.¶Solatium
cauſant in nobis decē ſpūs inſpirationum
vl'inſtinctuū ſicut aliqn̄ ꝑ ſpm̄ſanctuꝫ illa/
bētem aut habitū cauſantē ſic ab angelo bo
no mł'tipliciter.ſic a malo angelo.ſic a celo.
ſic ab elementis circūſtātibꝫ.ſic a ꝯplexiōe
naturali.ſic a cōplexione accidentali.ſic ab
habitibꝫ cognitiue potētie.ſic ab habitibuſ
affectiue.Et in his oībꝫ verū eſt.ꝙ diligen
tibꝫ deū/oēs inſpiratōes iſte cooꝑant̄ in bo
nū de ꝑ ſe vl'ꝑ accidēs.reprobis autē oīa
tādē de ꝑ ſe vl'ꝑ accidens cedūt ī malū.nec
p̄t regula tradi generalis.ſed q̄ ſolatiat̄ ī do
mino ꝯſolet̄.¶Solatiū cauſant in nob̄ ho
mines/q̄ angeloꝝ officiū nomēq; ſoꝛtiunt̄.
vt doctores et p̄lati et offerētes ꝓ ſolatio li/
bros ſctōs.necnō ꝟitatē oꝛdinare ꝓponen
tes.¶Solatiū ꝓuenire p̄t diligentibꝫ deuꝫ
a ſex differētijs poſitōis ſurſum.deoꝛſuꝫ.an
te.retro.a dextris.⁊ a ſiniſtrꝭ.ꝯſiderādo glo
riam.infernū.pctā p̄terita.ꝑicula futura.ꝓ
ſꝑitatem et aduerſitatē.¶Solatiū nōnūq̄
a deſolatōe q̄ſi ꝑ antipariſtaſim ⁊ vice cōtis
generat̄.hoc ī Jacob timente fratrē Eſau.
hoc ī multiplici ſctōꝝ claruit paſſiōe¶So
latiū ſepe a tentatōnū anguſtijs roboꝛatur
quod ſenſerat q̄ dixit.Dū anxiaret̄ coꝛ meū
in petra exaltaſti me Et rurſus.ſꝫm multitu
dinē doloꝝ ī corde meo ꝯſolatōes tue letifi
carūt aīam meā.Et chriſtꝰ.Triſticia ve/
ſtra vertet̄ in gaudiū.¶Solatij cauſa ē ali
quādo fuga ſolatij ſicut econuerſo q̄rere ni/
mis ſolatiū p̄ſertim coꝛꝑale/impedit ſpūa/
le.ꝓpter hoc pſalmiſta.Renuit ꝯſolari aīa
mea memor fui dei ⁊ delectatꝰ ſum¶Sola
tiū aliqd̄ inter beatitudīes.aliqd̄ inter fru/
ctus.aliqd̄ inter virtutes ⁊ dona numerat̄.
ſicut pax lucꝰ ⁊ patiētia¶Solatiū ſolatio
freq̄nter opponit̄.nec ſe mutuo patiūt̄.quē/
admodū de carne et ſpū notatū ē ¶Solati
um freq̄nter impedit̄ a ꝯſolatiōibꝫ aut ꝯſola
ri volentibꝫ.alioq̄n nō dixiſſet Job.Cōſo/
latoꝛes onerōſi vos eſtis.¶Solatiū q̄ fine
querat̄ expedit cognoſcere vt ex eīde bonitaſ
ipiꝰ vl'malicia moꝛalis ſeu ḡtuita cognoſca
tur.cū finis ſit foꝛma ꝟtutū ſi bonꝰ eſt.d̄foꝛ
mitas vicioꝝ.¶Solatiū q̄rēdū eſt ꝑncipa
liter ꝓpter deū vt hūilius timeat̄.feruentiꝰ
diligat̄.⁊ alacriꝰ honoꝛet̄.Sic agebat pro/
pheta loquēs optabūdꝰ deo.Letet̄ coꝛ me
um vt timeat nomē tuū.¶Solatiū quere/
re p̄t hō ꝓpter ſe nō tm̄ ꝑncipaliter ſꝫ ſub d̄o
ſicut inclinauit pſalmiſta coꝛ ſuū ad facien
das dī iuſtificatōes in eternū ꝓpter retribu
tōnem.¶Solatiū ꝓpter ſe ꝑncipaliter q̄re/
re eſt tale ſolatiū q̄le docebat et q̄rebat epicu
rus hō ad ſe referens oīa et ſe fruēs.¶Sola
tij media/qualia notat ī ep̄l'is ſeneca epicu
rū poſuiſſe vl'ariſtipū cū ſectatoribꝫ landa/
bilia ſunt in multis ſi ad verū finē ſolacij ꝟ/
terent̄.vt prudenter declinare nociua.nemi
nem ledere.foꝛtiter ferre q̄ neceſſitas affert.
ꝯtemnere mortē.frugaliter viuere.cupidi/
tatibꝫ imꝑare.diligere pauꝑtatē.⁊ ita d̄ plu
rimis.¶Solatiū epicuri nō poterat adipi
ſci ſine luctu.doloꝛe vl'triſticia.⁊ hoc ꝓpter
innatā ſenſualitatis et cupiditatis vehemē
tiā q̄s vl'reꝓmere vel ſanare/triſticia eſt.ſed
in reꝓmēdo languoꝛ maioꝛ.¶Solatiū qd̄
libet ī hac vita ſuſpectū eſſe debꝫ/qd̄ nō lu/
ctui iunctū vel in luctu fundatū ē.Hinc li/
ber Ezechieli traditꝰ/habebat cū carmine
ſolatij lamentatiōes ⁊ penalitatis et pecca
ti.¶Solatioꝝ fines quales a mūdanis ꝯ/
ſtituunt̄ non cōſolatōnem ſed deſolationeꝫ
inducūt.ſimiliter et finis qualē ſtoyci ꝯſti
tuebant/aut falſus aut impoſſibilis de ima
ginario quodā honeſto ſiue d̄o vero.¶So
latij cuiuſlibꝫ laudabilis exēplar dedit chri
ſtus tam actiue q̄ȝ paſſiue.⁊ poſt eum beata
mater ſua ab infantia vſq; ad moꝛtem in ſū
ma paupertate ſpiritus.ſumma mitirate.
mario luctu.vehemētiſſima eſurie ⁊ ſiti iu/
ſticie.ſumma miſericoꝛdia et miſeratōe pu/
riſſima coꝛdis mūdicia.et in trāquilliſſima
pace.¶Solatiū chriſti ſequitur ſuo modo
qui chriſtū induit.hoc eſt qui ſibi ſicut exē/
plari viuendo cōfoꝛmat̄.neq; enim tali de/
erit angelus de celo cōfoꝛtās cum dum fa/
ctus erit ī agonia.Quiſquis ergo triſtatur
aſpiciat hoc exēplar et pſallat bono animo/
exultans ad gaudentē chriſtū et cum lamē
tante plangēs.quod docuit ſub ꝑabola pu
eroꝝ ſedentiū in foro et clamantiū coequa
libus.Cecinimꝰ vobis et nō ſaltaſtis.lamē
tauimꝰ et nō plāxiſtis.

Finis

Magiſtri Johānis

de Gerſon cancellarij pariſieñ ſacre theolo
gie doctoꝛis chriſtianiſſimi collectoꝛiū ſuꝑ
Magnificat incipit.

A c
Ollectoꝛium

ſuꝑ magnificat/ꝑticulas hꝫ
expoſitas. nõ ſemꝑ eodeꝫ oꝛ
dine q̃ ſunt ĩ cãtico neqꝫ ſub
eodẽ ſtili genere. ſed vario ꝓut ſe fragmẽtoꝛũ
appoſitio ꝑ ſpoꝛtas. xij. offerebat. Totideꝫ
eñi tractatus hꝫ ꝓncipales Deniqꝫ plꝛima re
peries ĩ fragmẽtis/ q̃ diuerſis ĩ ſpoꝛtis recõ
dita. vnũ in ſnĩa ſapoꝛẽ oſtẽdunt. Qui capit
accipiat ꝓ ſua qualibet voluntate. bñdicẽte
deo. multiplicãte. diſtribuente. ſatiãte ¶ Pri
mus tractatus poſt proemiũ dragmatic9 ẽ.
ſeu ꝑ dialogũ. ⁊ hꝫ notulas. l. ſm̃ quas patet
materia. ¶ Tractatus ſcd̃s dragmaticus ſu/
per cãtico marie. de exultatione ſpũs ꝯtinet
notulas. lxxiij. ¶ Tractat9 tercius: dragma
ticus ẽ in cantico marie de reſpectõe humili
tatis ſue/ ꝑ notulas cẽtum viginti Jũgi ꝟo
poſſent opuſcula de oculo triplici. et de vna
ꝓcioſa margarita. ⁊ de oculo ſpũali. ⁊ de tri/
plici viſione dei. ⁊ ꝯſiderationes. xij. de con
coꝛdia theologie myſtice cũ ſcholaſtica. ſed
alibi collocant̃ ĩ collectoꝛio. vij. ſpoꝛtarum.
¶ Tractat9 q̃rt9 ꝑ dragma ſeu dialogũ d̃ ma
rie btificatõe ſuꝑ illud. Ecce eñi ex h̃ beataꝫ
me dicent oẽs generatões/ ꝑ notulas. lxxxij
¶ Tractatus q̃ntus ꝑ dragma ſeu dialogũ.
quõ fecit marie magna q̃ potens ẽ. ¶ Ubi ꝓ
ma partitio ẽ. ſi maria paſſionabiliter moue
bat̃ ꝑ notulas. lx. Alia ꝑtitio ẽ ſine dialogo.
de ſcõ noĩe dei. vbi de triplici noĩe dei ꝑ no
tulas. lxij. Poſſꝫ huic materie d̃ noticia dei
que ẽ ſctm̃ nomen eius/ ꝯiungi duplex centi
logium. De ꝯceptib9 vnũ. Alteꝝ de modis
ſignificãdi. Sed alibi poſituꝫ ẽ vtrũqꝫ ĩ col
lectoꝛio ſeptẽ ſpoꝛtarum. ¶ Tractat9 ſextus
dragmaticus ſuꝑ q̃nto verſu. Et miſericoꝛ/
dia eius ⁊c̃. De lamẽto Marie. et de timoꝛe
dei. Et ſuper eius miſericoꝛdia finalis dep̃/
catio ꝑ notulas centũ. Jungit̃ initiũ q̃ddaꝫ
tãgens modũ expoſitõis moꝛal' ſeu tropolo
gice lamẽtationũ hieremie. ¶ Tractat9 ſepti
mus proſaic9 ꝓncipalit̃ de mẽte coꝛdis et co
gnitõe dei ſuꝑ illo q̃nto ꝟſu. fecit potẽtiaꝫ. ꝑ
notulas cẽtum q̃nq̃ginta. ¶ Tractatus octa
B uus ꝑ dragma ſeu dialoguꝫ ꝑtitiones habꝫ
quattuoꝛ. Prima de depoſitione potẽtũ ꝑ
impulſum demonioꝝ ꝑ notulas. xliiij. Se
cunda ꝑtitio de cuſtodia angeloꝝ ⁊ fallacijs
demonũ. ꝑ notulas centũ. l. Tercia ꝑtitio d̃
ſeptẽ modis generalib9 angelice cuſtodie. ꝑ
notulas. lxxxij. Quarta ꝑtitio ꝑ ſoliloquiũ
vbi de cuſtodia angeloꝛuꝫ. ꝑ notulas. l. Fit
etiã mẽtio d̃ cẽtilogio ſuꝑ impulſib9. qd̃ ſeoꝛ
ſum alibi ponit̃ ĩ collectoꝛio ſeptẽ ſpoꝛtarũ.
¶ Nonus tractat9 ſuꝑ illud. Eſurientes ⁊c̃.
ꝯponit̃ ꝓncipalit̃ de eucharíſtie ſacr̃o ꝑ q̃n/
qꝫ ꝑtitões. Prima ꝑtitio ꝑ dialogũ ꝓcedit ꝑ
notulas cẽtum. Scd̃a ꝑtitio ꝑ ſoliloquiuꝫ
de laudib9 ſacr̃i altaris. et vt digne ſuſcipiat̃
exhoꝛtatio. ꝑ notulas centuꝫ. Tercia ꝑtitio
ꝑ ſoliloquiũ ꝯuerſuꝫ ad mariã. ꝑ notulas. l.
Quarta ꝑtitio ꝑ ſoliloquiũ q̃ſi narratiuũ de
ꝯtẽplatõib9 marie ſuꝑ hoc ſacr̃o. ⁊ ꝓncipali
ter de. xij. bonis ei9 q̃b9 replent̃ eſurientes. ꝑ
notulas centũ cũ additõe. xl. theoꝛeumatuꝫ
de vnitate. Quĩta ꝑtitio ꝑ ſoliloquiũ exhoꝛ
tatoꝛia hui9 ſacr̃i ꝑ notulas. l. Sũt in ſũma
q̃ttuoꝛ cẽtilogia notulaꝝ q̃b9 iũgi poſſet cẽ/
tilogiũ de cã finali. occaſione hui9 bñdicti ſa
cramẽti ꝯpoſitũ. qd̃ alibi poſitũ ẽ ĩ collecto/
rio. vij. ſpoꝛtaꝝ. ¶ Tractat9 decim9 ſuꝑ ꝟſu.
Suſcepit iſrl' pueꝝ ſuũ ⁊c̃. Eſt aũt ĩ ipo du
plex ꝑtitio. Pꝛia fit ꝑ dialogũ ⁊ notulas. lxx
Altera fit q̃ſi ꝑ ſoliloquiũ ⁊ meditatões. per
notulas. xxx. ¶ Tractat9 vndecim9 ſub du/
plici ꝑtitõne ſuꝑ illo ꝟſu. Sicut locut9 ẽ ad
pr̃es. Prima ꝑtitio de ꝯtẽplatiõib9 marie ſu
per locutõe dei ꝑ ꝓphas. ⁊ maxime ꝑ ſeipſaꝫ
incipiẽdo ab euãgelica narratõe/ iuxta cõpi
latõꝫ nouit̃ factã. q̃ d̃ꝛ vnũ ex q̃ttuoꝛ. ꝑ notu
las. xl. ſub rubrica ꝓma. In ꝓncipio erat ꝟ/
bũ. Uñ dat̃ intelligi q̃ntuꝫ ſuꝑ reliq̃s ſermo
ꝓtẽſioꝛ eẽ poſſꝫ. Scd̃a partitio d̃ vita ſolita
ria iohis. q̃ſi ſuꝑ rubꝛica ſcd̃a. de nũciatõne
Johis ⁊ habitatõe ĩ deſerto. Sũt ĩ hac ꝑti
tõe tres particule. iuxta triplicẽ modũ mani
feſtãdi vitã ſolitariã/ ꝯtinet notulas cẽtum.
¶ Tractatus duodecim9 ĩ ꝑſona marie per
ſoliloquiũ ſummatim colligẽs ſenſuꝫ cãtici
hui9 cãticoꝝ marie. ꝑ notulas cẽtũ q̃ſi ꝑ pſal
teriũ decies decacoꝛdũ/ ſuꝑadditis his duo
bus ꝟſicul' ab eccl'ia freq̃ntatis. Gl'ia pr̃i et
filio. Sicut erat ĩ ꝓncipio ⁊c̃. Spectat ad
hanc materiã centilogiũ de gloꝛia. Querat̃ ĩ
collectoꝛio ſeptem ſpoꝛtarum.

Sequitur proemiũ

Anticum marie tractaturus ĩ C
ſolatiũ peregrinatõnis mee ꝓ
c gentis in occaſum (vtinaꝫ felix
matutinũ/ carens veſpere ſub
ſequatur) Decreui ꝓcedere ꝑ
dialogũ moꝛe didaſcalico. qualẽ Socrates
qualem plato ſocrateꝫ introducens tenuit.

Poterit et hic noſter procedendi modus no
minari dragmaticus. qualis aſcribit canti/
ciſcanticorum. qualis inſuper cõmodus ẽ can
ticis vel eulogijs amoroſis. Qd eccleſiaſti/
ca atteſtatur exhortatio/que de ṽginib canit.
Ante thorum hui9 virginis frequentate no
bis dulcia cãtica dragmatis. Sic igit te fa
uente beatiſſima virgo ſuper omnes amãs.
amabilis et amata. ſit hoc initiũ p dragma/
ta/notulaſqz diſtinctũ. Magnificat anima
mea dñm. Colloquunt duo fratres. Juni/
or/inſtar diſcipuli interrogãs. Senior/ma
giſtri locum retinet ⁊ nomen. ambo ſolitudi
nis. non ſolitarie/dilectores.

Sequũtur verſus

Cancellarij pariſieñ. q̃ ɔgrue ṗmittunt opi
ſuo ſuper Magnificat poſt proemiũ.

Se Lugdune tua fratres ſolant in vrbe.
Dũ de quolibet eſt ſermo frequens in eis.
Junior ⁊ ſenior. hic celeſtinus. ⁊ iſte
Theologus. plaudens iunior hec loquitur

Junior

Ecce bonũ fratres ⁊ iocundum ſimul eſſe
Idem quos vterus. parqz dies peperit.

Senior

Fraternalis amor cor nr̃m nectet in vnum
Firmet ⁊ hoc vnum. gratia xp̃e tua.

Junior

Carne quidẽ frater/meritis pr̃ atqz mgr̃
Sunt data que nobis ocia grata vides.

Senior

Ocia poſt diros conflictus atqz ꝓcellas
Dat deus/atqz locat littore nos placido.

Junior

En phas ẽ viuas parit dare/reddere voces
Fert mens de ſtudijs querere multa tuis.

Senior

Quare vices reddã. Lenit faſtidia ſermo
Eſt ſua ſolamen garrula vox ſenibus

Junior

Diſcipulus vocer ergo tuus. tu iure mgr̃
Commoda doctrine. talia noia ſunt.

Senior

Diſcipulus tu ſis magis illius/eſſe mgr̃m
Qui vetat hic/ſolus corda docere põt.

Junior

Hoc ſub doctore. meus en potes eſſe mgr̃
Plantans atqz rigans. creſcere xp̃e dabis

Senior

Det ꝓcor ille. pete de q̃libet vt fuit olim
Theologis mos hoc querere/mox aliud.

Junior

Gratulor/ẽ mod9 h placid9 mihi/tal ⁊ apt9
Sermo peregrinis. ſit Jeſus in medio

Senior

Promiſit. faciet/talez da te modo/qualem
Se dedit in templo. ſimqz docẽdo ſequar.

Sequitur ṗmus tractatus

D

ctatus dragmatic9 ſuper Magnificat ma/
giſtri Johannis de gerſon cancellarij pari
ſieñ. habens notulas quinquaginta.

Agnificat aĩa mea dñm. ¶Di
ſcipulus. Mgr̃/dic oro te q̃
m pacto beata ⁊ pulcerrima mu
lierum. poſt ſalutationẽ Eliza
beth. poſt exultationẽ Johã/
nis ĩ vtero. poſt collaudationẽ/qr crediderit
erumpẽs ĩ iubilũ/cepit a magnificatiõe dei
canticũ ſuũ/dicẽs. Magnificat aĩa mea do
minũ. Gratũ q̇ppe mihi feceris/tum ſciẽdi
ſtudio. tũ ɔſolatõis deſiderio. dũ ſolos nos
hic euomuit ſeuiẽs tẽpeſtas veluti ĩ ſcopulũ.
Bñdict9 de9 q̃ nos ĩ pacato ſolitudis atrio
collocauit. ¶Mgr̃ Gratum ⁊ illud mihi
ſubueniet. qm̃ mãdauit dñs ĩ aduerſitat no
cte cãticũ ei9. Sũma qz miſeriarum ineuitabi
liũ medicina eſt/obliuio. Digneris q̃ laudas/
te nos te ṽgo ſacrata. q̃ nõ ingrata bñficijs
dei more pſcorum mox cãticũ edidiſti. ɔſonãs
eis ĩ exordio ⁊ dicẽs. Magnificat aĩa mea
dñm. Taliter olim maria ſoror moyſi in me
dio iuuẽcularum tympaniſtriarum. Talit dauid
rex inclit9. vñ maria regali ex ꝓgenie exorta
refulget. Talit alij pl'es ad dei magnificatio
nẽ eruperũt. vt eſt illud. Cãtem9 dño. glioſe
eñi magnificatus ẽ. Et illud. Magn9 dñs
⁊ laudabil nimis. cum ceteris ĩ archano cor
dis marie ꝓfunde collocatis. Silr ⁊ accepe
rat nouiſſime ꝓmiſſionẽ angelicã de filio na
ſcituro. Hic erit magn9 inq̇t. Deniqz noue/
rat. qr fecerat ſibi magna q̇ potẽs ẽ Magn9
dñs ⁊ magna ṽt9 ei9. ṽt9 altiſſimi q̃ obũbra
uit ſibi. ⁊ ſapiẽtie ei9 nõ ẽ numer9. Quia veri
tas/eſt illa/q̃ magna eſt. ⁊ ꝑualet teſtimonio
oĩm p Eſdrã plato. ¶Diſcipul9. Uenit in E
man9 ꝑtin9 q̃ſtio q̃ rõne dicatur magnificari
deus. cũ penit9 nec augeri valeat nec minui.
¶Mgr̃. Heſitas/nõ intelligens ſcp̃turas
quemadmoduz dñs a creatura magnificat.
nõ in augmentũ ſui ĩ ſe. ſed qr magn9 eẽ ꝓdi/
cat. canit ⁊ laudat. aut certe qr magnificã fa
cit aĩam. cui magna facit qui potens ẽ. Naz
quos iuſtificauit hos ⁊ magnificauit. Nũ/
quid parum tibi videtur magnificata beate

marie v̾ginis aīa. q̄ opatōi ſupra modū ma/
gnifice/fuit auſa ꝓbere ꝯſenſū: Fiat inq̄t mi
hi ſm̄ v̾bū tuū. i. fiā mater filij cuiꝰ ē p̄r deꝰ.
Quid excelſiꝰ q̄d ſublimiꝰ ⁊ magnificētiꝰ po
terit cogitari: Q̄d ⁊ vidit/cū ꝓphice ſubiun
xit. Ecce inq̄t ex h̄ beatā me dicent oēs gene
ratōes. ¶ Diſcipulꝰ. Quō ſtāt ⁊ i vnū ꝯue
niūt/tāta hūilitas cū tāta magnificētia. tāta
deuotio cū tāta glīa: Sꝫ hēbit hec q̄ſtio lo/
cum ſuū. cū de btitudine v̾ginis erit ſermo.
Vellē nunc colligeres aliq̄s magnificatōes
dn̄i. q̄s mēs marie ꝯtēplabat̾ ſapiēter i cāti/
ci ſui p̄ncipio q̄tinꝰ ordo nobis ſuppetat ad
loquendū magnalia dei. nō q̄dē oīa (hoc em̄
īpoſſibile nō dubito) ſed pauca ꝑ captu nr̄o
¶ Mgr̄. Quid appropriatiꝰ. q̄d vel diuiniꝰ
poterimꝰ accipe q̄ꝫ ip̄mmet pſalteriuꝫ marie
decacordū hn̄s decē v̾ſus. q̄ſi totideꝫ cordu
las ſonoriſſimas. ꝯformit̾ ad illud vniuerſa
le decorduꝫ totiꝰ rōnal' creature. q̄d ꝯnectit̾
ex noue ordinibꝫ angeloꝝ. q̄ſi nouē fidibꝫ ar
gutis. iūcta ex hoībꝫ decima. quā i p̄mis pa
rētibꝫ ꝑ pcm̄ ruptā/ſummꝰ nr̄ cytharista re
pauit. vt ꝯcordare pſalteriū iocundū cuꝫ cy
thara. Eſt itaq̄ꝫ prima huiꝰ nr̄i pſalterij ma
rie cordula/ſonās dei magnificētiā. q: dn̄s
ē cuiꝰ eleuata ē magnificētia ſuꝑ celos. Ma
gnificat inq̄t aīa mea dn̄m. nō dicit illū vl' il
lum. ſed ſimpl'r ⁊ anthonomatice dn̄m. Se
cūdo magnificat̾ i ſaluatōne. ꝑpterea vocat
ip̄m ſalutare. q: dn̄i ē ſalus. Tercio magni/
ficus ē i reſpectōe humiliū ⁊ btificatiōe. qm̄
excelſus dn̄s ⁊ hūilia reſpicit. Quarto ma/
gnificꝰ i magnoꝝ opatōe ⁊ nois ſui ſctitate.
q: inq̄t fecit mihi magna q̄ potēs ē ⁊ ſcm̄ no
mē eius. Conſonat ps. Quia magnificaſti
ſuꝑ om̄e nomē ſctm̄ tuū. Quīto magnificꝰ ē
in miſcdia ⁊ miſeratōe timētibꝫ euꝫ. Sexto
magnificꝰ i ſuꝑboꝝ mēte cordis ſui deiectōe
ſeu diſꝑſione. Septio magnificꝰ i hūiliū ex
altatōe potētibꝫ d̄ ſede depoſit̾. Octauo ma
gnificus i eſurientiū impletiōe cū diuites di
miſit inanes. Nono magnificꝰ i ꝑditoꝝ libe
ratōe. q: ſuſcepit iſrl' pueꝝ ſuū. Decimo ma
gnificus i ꝓmiſſoꝝ ſuoꝝ ꝯpletōe. Sicut lo
cutus ē ad p̄res nr̄os/abrahā ⁊ ſemi eiꝰ i ſe/
cula ¶ Diſcipulꝰ. Placet adaptatio/breuis
F ⁊ lucidꝰ ordo. ¶ Mgr̄. Quid v̾o cēſeres/ſi
varios oīm organoruꝫ ſacre ſcp̄ture modu/
los. imo voces/oīs gener̾ muſicoꝝ ꝯcorda
re facceremꝰ cū h̄ marie pſalterio decacordo
¶ Diſcipulus. Redderet̾ ſcio ſuꝑ admirabi
lis armonia. ¶ Magiſter. Sciueris ſil'r q̄
ī auribꝫ ſuis/nr̄a pſaltes copioſiſſime ⁊ diſti
ctiſſime faciebat reſonare voces oīm muſico
rū/dū mētis intuitū ſil' cū plectro meditatō
nis/liberrio diſcurſu/miraq̄ꝫ celeritate/dif
fundebat vbiq̄ꝫ. dū q̄ſi ſil' i oēs ⁊ ſingulos ſe
diffundebat affectꝰ. q̄s ſolet hūana mēs ſin
gillatim variare/canēdo. ¶ Diſcipulꝰ. Mi
rum v̾o qua v̾tute valuerit h̄ effici. cū ſint af
fectuū voces innumere. Cuꝫ p̄terea ſibi ſint
ꝯtrarie vl' aduerſe. Nōne ꝯtrariat̾ vox amo
ris odij ſono. Sic deſideriū ſeu ꝓſecutio/tē
dit i aduerſū fuge. Repugnat q̄ꝫ gaudiū tri/
ſticie. ſpes timori. ꝯpaſſio ſeueritati. ⁊ ita de
pl'imis. ¶ Magiſter. Iure mirar̾ mirabi/
lia. Iō nēpe cātauit dn̄o maria cāticū nouū
q: mirabilia fecit. Mirabilia ꝓſus miſcdie
q̄ charitas maiora fecit q̄ꝫ fuerunt (ſi ita dici
pōt) mirabilia potētie. Fecerat apd̄ veteres
mirabilia. q̄ potentiā. q̄ ſapiam. q̄ iuſticiā. q̄
dn̄atione ⁊ v̾tutē oñdebāt. Sꝫ tunc nouuꝫ
dn̄s fecit ſuꝑ terrā/qn̄ mulier circūdedit vi/
rū. qn̄. ſ. ſuſcepit deus ꝑ incarnatōꝫ iſrl' pue/
rū ſuū. Qn̄ recordatꝰ ē. Cuiꝰ recordatꝰ: Nō
dixit potētie. nō ſapie. nō iuſticie. ſꝫ miſcdie
ſue. Tūc memoriā fecit mirabiliū. ſ. miſcdia
rū miſericors ⁊ miſerator dn̄s. Qm̄ i rebꝫ ꝑ
tp̄s ortis/mirabiliꝰ nihil vtiq̄ꝫ (teſte Aug̾.)
q̄ꝫ vt deus fieret hō. ⁊ hō eēt deꝰ. Vis horū
deductōꝫ accipe: ¶ Diſcipulꝰ. Nolo de pn̄
ti. q: locū forte poſteriꝰ habebit amplior de
claratio ſuꝑ illud. Quia fecit mihi magna q̄
potēs ē. Sed ad inq̄ſitionē redeo/q̄ rōe mi/
rabar oēs affectus i hoc cātico nouo mariā
ꝯp̄hēdere ſil' potuiſſe beatā. dū gratulabun
da iocunditate dicit deo. Deus cāticum no
uū cātabo tibi/i pſalterio decacordo pſallaꝫ
tibi. Pſalteriū q̄ppe decacordū eē h̄ cāticuꝫ
marie/ſuꝑius ē oſtēſum. ¶ Mgr̄. Vocas
ad rē diu mihi multūq̄ꝫ q̄ſitā. Qua ſuꝑ re te
docebūt opuſcula noſtra de cātic̾ noīatim
illud cui titulus ē/canticordū. i. cāticuꝫ cor
dis. In cuiꝰ vltima p̄te tradit̾ ꝓ praxi canti
coꝝ ſp̄ualiū gāma nouū ⁊ myſticū/ad ꝓpor
tionē vl' analogiaꝫ gāme manuali ſub q̄nq̄ꝫ
vocibꝫ/iuxta quattuor paſſiones ſeu potiꝰ
affectiones principales iuncta q̄nta/q̄ fit ex
cōcurſu pluriū/q̄ d̄r ꝯpaſſio quaſi cū alijs
paſſio. Prima eſt amor vel gaudiū. Secun
da ſpes vel deſideriū. Tercia timor vl' diffu
giuꝫ. Quarta dolor vel odiū. ¶ Diſcipulus.
O ego nūc memini quid ibidē tractaueris
Sed q: venit forte in noticiā paucoruꝫ pro
ſua magnitudine opus illud/vtile fecer̾ ſtu/

dioſo deſiderio/ſi ſub compendio practicā hanc cantici myſtici tradideris. ¶ Magiſter. Factum ē hoc iam alibi/nec iſtic pigebit (quia ſic vis) inſerere.

Notula quintadecima ꝑ ꝓprias ſubdiſtincta notulas.

B Nobilis apl's puer euāgelic⁹/nō ſenſib; ſed malicia puer habēs qnqȝ panes doctrinal' refectōis. in qnqȝ milia hoim/dicebat corinthijs. Volo qnqȝ ꝟba ſenſu meo loq̄ vt alios inſtruā/q̄ȝ decem milia ꝟboꝝ in lingua. Premiſerat tñ per exemplū de tybia ꝛ cythara. q̄ niſi diſtinctōem ſonituū dederint/ſciri neq̄t q̄d canit' aut q̄d cytharizat'. Etenī ſi incertā vocē det tuba. q̄s ꝑparabit ſe ad bellū: Concluditqȝ op⁹ ē ſenſu. tam cognitōis q̄ȝ affectus dū q̄s orat. loquit' aut pſallit. quatinus ſm tropologiā hō ſpūalis ſe paret ad bellū. ꝛ cū qnqȝ lapidibus limpidiſſimis de torrēte ſc̄ꝓturaꝝ golyam. i. ſathanā ſternat. alter dauid puer fact⁹. Hec ē ꝑabola myſtici canticordi. vel cantici cordis. qd hortat' idē apl's pſallere ſpū pſallere ꝛ mēte. In quo cantico cordis tria repetunt' vt in cantu oris. Primū ē cantus materia/q̄ vocat' lr̄a. Scd̄m cant⁹ vox que dr̄ reſonātia. Terciū cantus figuratio. que denominat' nota vel notula. Materiā canticordi dicim⁹ oīm diuinoꝝ ꝛ humanoꝝ cognitōēȝ piā ꝛ modeſtā. Reſonantiā appellam⁹ oēm cordis ꝛ ſpūs affectionē moderatā ꝛ ordinatā. Notam vel notulā figuram⁹ ad ꝑcedentiū duoꝝ noticiā/vt appareat cui reſonātie affectuum ſit aptāda lr̄a meditationū. Hac ſup re dabunt' pauci verſus quoꝝ ſnīa plus elucidabit'. et hoc ꝑ triplex qnariū. Quinqȝ verba ꝑ lr̄a. Magnific⁹ larg⁹ pius es iuſtus miſerator. Quinqȝ affect⁹ ꝑ armonia. Gaudia. ſpes. pietas. hinc timor atqȝ dolor. Adaptatio qnqȝ vocaliū ad voces qnqȝ affectionū. A gaudēs amat. E ſpat/ſꝫ I miſeretur. O timet. V qȝ dolēs odit ꝛ iſta notes. Cōformatio ad qnqȝ notulas. Sol. fa. mi. re. vt. Quiſq̄s aīaduertere diligēter voluerit. inueniet q̄ oīs meditatio ſalubris/tā diuinaꝝ q̄ȝ humanaꝝ ſciarū/reduci pōt ad qnqȝ verba. q̄rū q̄ttuor ꝑma deū reſpiciūt. ſ. magnificētia. munificētia. miſcōia. iuſticia. Quintū ē homī ſpāle. videlicꝫ miſeria. Omē ſiq̄dē cāticū ſpūs ꝛ cordis/hꝫ formari ſm alterū qnqȝ ꝟboꝝ ſeu duorū ſeu triū. ſeu oīm ſil' ꝑdictorū. Poſſent ſil'r oēs cordis ꝛ ſpūs affectiones/ad nūeꝝ deduci qnariūȝ. q̄ ſunt gaudium. ſpes. ꝯpaſſio. timor. dolor. Applicādo ſingulū verbū lr̄is meditatōis ſingule. ꝑ ordinē hic poſitū voci ſonātis affectionis. Demū qnqȝ vocales ordine naturali poſite notule ſunt/indicantes cui voci lr̄a ſit accōmoda. etiā depreſſionē ꝛ eleuatiōeȝ ad inſtar gāme manualis. ſol. fa. mi. re. vt. Aut ponat' ordo nature vocalium demptis conſonantib; vt patet in figura ſequenti.
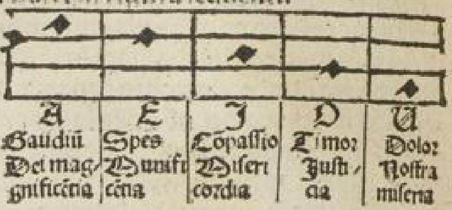
Notum⁹ autē/vt exiſtimet aliq̄s/gāma p̄ns myſticoꝝ oīm canticorū/valere ꝓtinus efficaciter. vt cātet cor ꝛ ſpūs ꝑ affectū ſimulꝫ effectū. ſi nō fuerit huic arti de ſe cognitu faciliime ſupadditus vehemēs et iugis vſus. D

Quippe ſic inſpicimus ī ceteris artib; ꝑſertim in muſica ſenſuali. Sic in pſalterio ꝛ cythara. Sic in choro vocali. Sic ī cordis ꝛ organo. Sed nec opꝫ et nec expedit/ſola p̄ntiū fantaſia figurali verſari diutius q̄ȝ ducātur ad intelligētie puritatē/fantaſmatib; vel trāſcenſis vel interim quātū ꝑhas extiterit/derelictis. Nec ideo putanda ē p̄ns ars inutilis vel ſupuacua vel ſolū fantaſialis. qm̄ ꝑus eſt qd aīale ē ſm apl'm. Et oīs nr̄a cognitio intellectiua ſumit a ſenſitiua ꝑncipiūꝫ. q̄ iuuat' dū ordinata ſibi fantaſmata p̄ntant' ꝛ ſub ꝯpendio. Hoc vnū fidenter pollicemur q̄ p̄ns ars tanq̄ȝ ī vtero nature formata. cui nulla ē lingua barbara vel ignota/practicabilis erit omib; Et ꝑ oēs ſine diſcretōe idiomatū. q̄ ꝯuerti voluerint ad cor. vbi tanq̄ȝ ī libro ſcriptū ē. impſſum ꝛ ſignatū ꝛ notulatū (licet obumbratū ī multis) ꝑſcriptū ternariū. Nā q̄s negauerit deū eē magnificentiſſimuȝ. ꝛ iō gaudendū de tāto dn̄o. rege patre deo. Quis inſup neſciat munificentiaȝ ipſi⁹ ſiue largitatē. ꝛ ita ſpes in eo ponēda ē Porro q̄ mitiſſimus ꝛ iuſtus. nobis autē miſeris/miris modis ſurgūt alij tres affectus. q̄ ſunt. timor iuſticie. dolor miſerie. et compaſſio tam aliene q̄ȝ ſue calamitatis ad implorationē faciendā diuine miſcōie. Vocaliū ſubinde naturalis ordo poſitus ē. tanq̄ȝ a pſalterio profundi cordis īcipiat. A. dehinc. E paulo acutius. Deinde I. Poſtmoduȝ O.

J Tādē V. labijs ſummis expſſuz. ¶ Eſt igit̄
pratis vt q̄tieſcunq̄ʒ ⁊ vbicunq̄ʒ ſillaba lr̄al'
cātici poſuerit A. pōt meditatio de magnifi
cētia dei fieri cū reſonātia gaudij. Si ponit̄
E. ſit de largitate dei ſpes. Si ſit J. reſonet
ad miſcōiam dei ⁊ humanā miſeriā / ꝯpaſſio
Si O. timor iuſticie Si V. dolor nr̄e miſe
rie exploret̄. Eſt rurſus hic inuenire ꝯbinati
ones ⁊ ꝓportōes ſuaues. vt diateſſeron / dia
pēte / diapaſon. Nec nō neumata cuȝ tonis.
cantū cum diſcāto. tenorē cū triplo / ⁊ ꝯtrate
nore. prout ī opuſculo cāticordi / latiori tra/
ditōe deductū ē. ac ſub exēplis monocordi /
ac decacordi figuratū. Sic ī om̄i cātico ſo/
nabili cuiuſcūq̄ʒ ſit lingue / valet notulari ꝟ
ſus pſalmi. Utruȝ ꝟo ſufficiat ī eccl'iaſtica
pſalmodia q̄ intētio cātantis vel audientis
ferat̄ ad p̄miſſa. colligi pōt ex opuſculo de ſol
licitudine eccl'iaſticoꝝ. hoc vnū dicim⁹ hic /
q̄ nec inſpiratōes ſancti ſpūs artare / nec me
ditatōes eruditoꝝ circa ſenſū pſalmoꝝ / per
iſta tollere volum⁹ aut debem⁹ Sȝ ſūt q̄ nec
ſenſū lr̄e quōlibet intelligūt. neq̄ʒ quō ſe me
ditādo recolligāt īueniūt. Proderit hec ars
p̄cipue talib⁹ cū exercitio paulatino / q̄ʒ tūcū
q̄ʒ laici ſūt. Verbi gr̄a. tu audies a. vocaleȝ ī
ſua p̄te pſalmi. dirige meditatōeȝ tuā ad ma
gnificētiā dei. ac ꝑinde formet cor tuū vocē
gaudij vel formari deſideret. q̄r deſiderium
paupeꝝ exaudiuit dn̄s. ſi pl⁹ nequit. dicēs cuȝ
ꝓpheta. Cōcupiuit aīa mea deſiderare iuſti
ficatōes tuas / ī oī tp̄e. Tu audies E. tu fer
meditatōȝ tuā ī dei liberalitatē ſeu munificē
tiā / ac inde ſpera vel ſpare deſidera. Sil'r ad
J. meditare dei miſcōiaȝ cū hūana miſeria.
⁊ huic ꝯpatere. vl' ꝯpati tā aīe tue q̄ʒ alijs cō
cupiſce. Ad O. cogitabis iuſticie dei ſeueri/
tatē. et inde timebis vel timere deſiderabis.
Sic ad V. dolebis humanā miſeriā vl' do
lere curab' / vt nō apponas vltra magnifica/
re te ſup terraȝ. Et q̄s ē obſecro tā hebes ali
q̄s / q̄ nō poſſit ſub morula tp̄is hec addiſce
re meditari. meditataq̄ʒ exeq̄. vel deſiderare
exeq̄. ⁊ ſi nō volatu ꝯtēplatōis / ſaltē lēto nō
nūq̄ʒ ſaltu cordis inſtar locuſtaꝝ. Veiet ho
ra feruētior q̄n dicere ex ſn̄ia dn̄o ſic ſatagēs
poterit. Viā mādatoꝝ tuoꝝ cucurri / cū di/
lataſti cor meū. ¶ Poſtremo ſi videat̄ aliq̄b⁹
h̄ artificiū magis curioſū q̄ʒ fructuoſuȝ. h̄ȝ
totā muſice ſpūal' ſeu cordial' armoniā / ſub
duab⁹ vocib⁹. q̄ ſunt. ſpes ſalutis ⁊ timor dā
natōis ſub duplici lr̄a vl' duob⁹ ꝟbis q̄ audi
uit ꝓpheta poſtq̄ʒ ſemel locut⁹ ē de⁹. Et hec
ſunt ptās ſeu ſeueritas iudicioꝝ dei. ⁊ miſeri
cordia reſpectu p̄mioꝝ ⁊ miſeriaꝝ nr̄aꝝ. ſm
q̄ duo formabat ꝓpheta cāticū ſuuȝ dicens.
Miſcōiaȝ ⁊ iudiciū cātabo tibi dn̄e cui⁹ no
mē ē ſcm̄ et terribile. Nec aliq̄d inuenies in
ſcp̄turis ⁊ creaturꝭ qd' ad alterū eorū reduci
nō poſſit. ¶ Diſcipulus. Gratuȝ habeo. q̄a K
ſentio te ꝯdeſcēdiſſe voto meo. Nihilomin⁹
adhuc ſupeſt p̄m⁹ inq̄ſitōis ſcrupul⁹. q̄ rōne
potuerit mēs marie ꝑ oēs affectionū iſtaruȝ
modulos tāta facilitate. ſuauiſſimuȝ guttur
mētis aptare. cū vix ī magno ocio / cū ſoler/
ti ſtudio poſſit hec p̄ctica mō tradita facilit̄
obſeruari. ¶ Magiſter. Accipe p̄mo q̄r fe
cit marie magna q̄ potēs ē. Subinde mira
bilia ſunt q̄ ſil' afficiūt ars ⁊ vſus. Docēt h̄ ī
ꝓpoſito ſil'i muſicoꝝ tractatores. Nō em̄ cy
thariſans ſi ꝑfectus ē deliberat de q̄libet cor
da ſic aut ſic tāgenda. q̄m̄ (ph'o teſte) ars ꝑfe/
cta nō deliberat. dū ꝯſuetudo trāſit velut in
naturā. q̄ vt ſic magis ſequit̄ impulſum ſuū
q̄ʒ deliberās arbitrium Deniq̄ʒ reddit habi
tus radicatus ⁊ ꝑfectus / illa facilia q̄ diffici
lia vel impoſſibilia videbant̄ habitu carenti
bus. Nō minus hoc in ſpūalibus ⁊ intrinſe
cis operationib⁹ intellectus ⁊ affectus q̄ʒ ī ſen
ſibus extrinſecis. ¶ Diſcipulus. Dū acute L
conſidero / cogor expientijs ſimul ⁊ priuile/
gijs aſſentire. ¶ Trāſeo nūc ad inq̄ſitiones
alias. Una. cur beata maria cuȝ cecinit hoc
canticū / varie poſuit ⁊ diuiſit ſpm̄ ⁊ animā.
dicens de aīa. Magnificat. addens de ſpi/
ritu exultauit. Cur p̄terea magnificare dat
aīe et exultare ſpūi? Cur proinde magnifica
tionē aīe ſue dat dn̄o. ⁊ exultatiōeȝ ſpūs dat
deo ſalutari ſuo? Deniq̄ʒ cur incepit Maria
canticū ſuū a magnificatōe dn̄i poti⁹ q̄ȝ a ſa
piētia ⁊ bonitate? Prius q̄ȝ narrauit benefi
cia ſibi ſingulariter collata q̄ȝ diſtributa ce/
teris vniuerſalit̄. ¶ Magiſter. Vocas me
ad queſtiones cognitu dignas. Quarū pri/
ma ꝯcernit materiā de diuiſione aīe ac ſpūs
Et hec quidē multa p̄ſupponit ſi ꝑfecte de/
beat intelligi. Diximus pridē aliq̄ in tracta
tibus de myſtica theologia. Uix fuit q̄ȝ ali/
quis p̄cipu⁹ doctor. ph's aut theologus / q̄n
aliqua de ſpū ⁊ aīa tradiderit ꝓ cognoſcēdo
noſmetipſos. q̄ cognitio iure ceterꝭ omnib⁹
anteferet̄. ita vt nūq̄ȝ poſſit d' ea ſermo nimis
dici / ſicut neq̄ʒ pōt nimis ſciri. ¶ Diſcipulus
Uere ſic ē. nec in aliqua quauis traditōne
fateor me magis occupari velle. Preſuppo
ſitis igit̄ multis alibi traditꝭ / dic ad p̄ns ac/

cōmodū ꝓpoſito.¶Mgr̄ Accipe ꝙ ipſius
aīe rōnalis. que ē forma homīs eēntial'/ ſm
determinationē eccleſie /ſunt p̄ncipalit' duo
actus vel officia. Intelligere ſcꝫ ⁊ animare.
Propter primuꝫ dicit' ſpūs. Anima ṽo pro
pter alterum. Nec ignoro multis vtrūq; no
minib; aliter appellari. Sed acceptiōeꝫ no
ſtrā ſignificabit taꝫ deſcriptio q̄ꝫ ſubdiuiſio
Et vt apud eruditos catholicos aptior fiat
intentio noſtra /recipimus xp̄m ꝑ exēplo q̄
dixit. Triſtis ē anima mea vſq; ad mortem.
Et de ſpū ſubiunxit. Spūs quidē ꝓmpt⁹
eſt. Conſiderant igit' doctores in xp̄o q̄ſi du
plicē anime rōnalis portionē. Unā ſm quā
fuit vere beatus ab inſtāti ꝯceptōis clare vi
dens deum ⁊ fruens eo Altera fuit ſubiecta
triſticijs et ceteris affectib; vie. quia erat ſm
illā paſſibilis. q̄ꝫq̄ꝫ ſpontanea ſuſceptōne pe
nalitatū nō abſoluta neceſſitate. Si potes
igit' ꝯcipe diuiſionē iſtā quā credim⁹ in aīa
xp̄i fuiſſe. poteris cōiecturare/quid ī ceteris
homīb; valea effici.¶Et p̄mo reſpiciamus
beatā noſtrā mariā. q̄ dū erat viatrix/ habu
it poſt xp̄m tunc viatorem. diuiſionē ſpūs ⁊
aīe/ mō pfecto/ſed differenter a xp̄o. Primo
qꝛ ſpūs xp̄i erat pfecte btūs vt nūc ī gloria.
ſpūs marie nō. ſed in enigmate ⁊ ſpeculo cer
nebat ⁊ amabat deū. Scd̄o. qꝛ nō neceſſita
te aīa xp̄i ſuberat paſſionib; ſenſitiuis vl' af
flictiuis. ſed vltro ſuſcipiebat eas. Qd̄ intu
ens Hilarius/dixit xp̄m hora paſſionis nō
doluiſſe nec timuiſſe. nec timoreꝫ fuiſſe ſibi.
Supplendū ē/niſi voluiſſet Alioquin eſſet
error totius euāgelice narratōis ſubuerſiu⁹
Aīa ṽo marie neceſſario patiebat' ad p̄ntiaꝫ
obiecti triſtabil'. Un̄ q̄ꝫuis eēt ſine pctō ori
ginali ꝯcepta. nō tn̄ habebat innocētie ſtatū
primorū parentū. ſicut nec alij ꝑ baptiſmuꝫ
mūdati. qn̄ delet' culpa manet pena. i. neceſ
ſitas patiēdi. Tercia dr̄ n̄tia ſumit'. qꝛ beati
tudo xp̄i q̄ fundabat' in ſpū/nō redundabat
nec effluebat ī aīam. nec paſſiones aīe cōtur
bāt ſpm̄ vt ſpūs erat. Aliter ṽo fiebat vtra
q; redundātia de ṽtutib; ſpūs marie ī aīam
ſcꝫ ⁊ econtra de paſſionib; aīe in ſpm̄. Hinc
minus doluit in filij paſſione. nec ita clama
uit ꝑ ſenſualitate. de⁹ me⁹ q̄re dereliq̄ſti me/ſi
cut filius. Quarta dr̄ dr̄n̄tia. qꝛ ſpūs chriſti
(qui dici pōt cor ipſius)ſemꝑ vigilabat. etiā
aīa dormiente. iuxta illud. Ego dormio ⁊
cor meum vigilat. Nō ſic ī maria.¶Diſcipu
lus. De beato Paulo quid dicimus cū vi
dit archana dei.¶Magiſter. Probabile ē

ꝙ maria aliqn̄ ſic rapta fuerit ⁊ ſic inſpexerit
atq; multo diuinius fuit ī maria diuiſio ſpi
ritus et aīe q̄ꝫ ī Paulo vel Johē. vel ceteris
viatoribus. Quia nulli motus aīe rōnalis
q̄ nati ſunt obedire rōni ꝯueniebāt in maria
iudiciū rōnis vel ſpūs. Sec⁹ ī alijs. q̄ ꝓpte
rea peccare poterāt venialiter¶Diſcipulus
Cur appoſuiſti de motib; q̄ nati ſunt obe
dire rōni.¶Magiſter. Sane ꝓpter mot⁹
nutritiue potētie vel natural'. q̄ nō ſequūtur
cognitiōꝫ aliquā. ideo mouent' nō ex impio
vel motu rōnis. ſed nature q̄dā impulſu tra
hunt'.¶Diſcipulus. Utꝝ ſic fuiſſet ī Adā
nō peccāte.¶Magiſter. Nō videt' ſatis de
terminatū. qm̄ potuit de⁹ ſubijcere libertati
p̄mi hoīs ſuas oēs potētias. quēadmoduꝫ
dicunt aliq̄ nō īprobabilit'. ꝙ ī beatis oēs po
tētie ſunt ī ſuis oꝑatōib; ꝯiūcte libertati vel
ſubdite. ⁊ ī xp̄o ſilr.¶Diſcipul⁹. Uellē da D
res exemplū ſenſibile de hmōi diuiſiōe ſpūs
⁊ aīe. Deinde varietatē apires. Poſtmoduꝫ
ſubderes diuiſiōis hui⁹ cāſ¶Mgr̄. Tria
petis difficilia. nec ſatis intelligibilia ꝑ ſolam
doctrinaꝫ. niſi comes fuerit experiētia. Dat
Aug. exēplū d̄ mōte ſublimi. ī cui⁹ ṽtice fit
illuſtratio ſol' q̄eta et ſerena ſine nubib;. In
pede ṽo mōtis fit obſcuritas nubiloſa/cuꝫ
agitatōe ventoꝝ. Dat aliud exēpluꝫ Hugo
ſuꝑ Eccl'iaſten de igne. q̄ fumat cū flāma. et
de illo q̄ ſeren⁹ lucet ī carbone viuo.¶Diſci
pulus. Nunc varios modos hui⁹ diuiſio
nis ſpūs ⁊ aīe/nobis api.¶Magiſter Dīa
triplex ē. Quia ſpūs aliqn̄ manet ī actu ſuo
nihil agēte aīa ſenſitiua. Hoc p̄mū ꝑſpicuū
eſt in ſpū ſepato. q̄ virib; ſenſitiuis non vtit'.
ſm ꝓbabiliora dicta doctoꝝ. q̄uis autor d̄
ſpū ⁊ aīa ⁊ Caſſiodor⁹/ſonēt ī oppoſituꝫ. ꝙ
aīa ſepata ſentit. videt. audit ⁊ tangit. Sed
tūc fruſtra facta fuiſſet ꝯiūctio aīe ad corp⁹/
ſi nō egeret organo corporeo/dū opationes
ſenſitiuas exercet. Forte volebāt iſti dicere/
ꝙ vires iſte manēt radicaliter in ſpū ſepato.
ſicut viſiua vis ē in pede viuētis hoīs. licet
ibi videre nō poſſit. Sed magis ad rē nr̄aꝫ
dat' exemplū d̄ paulo q̄ rapt⁹ fuit ī ſpū/adeo
ſine ſenſu corporeo ꝙ dicebat. Siue in cor
pore ſiue extra corp⁹ neſcio. de⁹ ſcit.¶Fit p̄
terea aliqn̄ viceuerſa. ꝙ dū aīa ſm portionē
inferiorē ē ī actib; ſuis. ſpūs ſupior nihil in
telligit. Hoc ṽo frequētiſſimū ē ī nō habēti
bus expeditū rōnis iudiciū. q̄les ſunt pueri
vl' fatui vl' dormiētes. vl' attēti vehement' ad
ſenſibilia. ⁊ beſtiales hic effecti¶Diſcipul⁹.

Nunq̄d appellāda ē hec diuiſio aīe ⁊ ſpūs
aut raptus vel extaſis. ¶ Magiſter. Neq̄q̄
ſi p̄prie iudicauerimus. ſed magis eſt hec ab
ſorptio ſpūs ⁊ dep̄ſſio vl' alligatio. q̄z ab aīa
p extaſim ⁊ raptū ſeꝑatio. ¶ Diſcipul⁹. Sic
videt̄. qm̄ rapt⁹ dicit impulſuꝫ quēdā ad ſu/
perioꝛa. vel actionē vel ductōꝫ. quēadmodū
duct⁹ ē ib's a ſpū duct⁹ impulſus ⁊ act⁹ ī de/
ſertū. propterea dic alteros modos. ¶ Mgr.
Unus ē dū ſpūs efficit̄ ī actu ſuo ad ſil'itu
dinē ſulguꝛ choꝛuſcātis aut emicātꝭ ſcintil
le ſolū ī quodā trāſitu repētino. nō ī tali va/
lens ꝯſiſtere claritate. Sic Plato (quē ſequi
tur Aug.) dixiſſe fert̄ de cognitōne nr̄a circa
deū vel diuina / p hoīes a ſenſibilib' ſe conā
tes abſtrahere. Sonat ad hoc ſil'itudo aīa
liū Ezechiel'. de quib' dicit̄ q̄ ibant ⁊ non re
uertebantur. Subdit̄ tn̄ q̄ ibant ⁊ reuerte/
bant̄. nō quideꝫ abſolute loquēdo ne videat̄
ꝯtradictio. ſed addit̄ in ſil'itudineꝫ fulguris
choꝛuſcātis. q̄ choꝛuſcatio ad matricem ſuā
regredi videt̄. q̄uis pſiſtat in ſeipſa. Trahit̄
inſup ad hoc verbum Job de deo. q̄ abſcō
dit lumen ī manibus. oſtendēs illud quādo
vult. Loquitur ad hoc ꝓpoſitum frequēter
Aug. ſatagens exurgere ad cognitionē diui
noꝛum. Sed ſubito reſoꝛbeoꝛ inquit dum
quicq̄ emicare cernit̄ in intelligentia vel af/
fectu. Apud aliquos xō trāſitus iſte repen/
tinus qñq̄ fit paruiſſimus ſm plus ⁊ min⁹
Magnū vero magnū valde. ſi vl' hoꝛa dimi
dia ſit in celo ſilentiū dum hic viuim⁹ Hoc
autē magnū ſenſerat ⁊ experiebat̄ quaſi quo
tidie beata q̄ dixit. Fecit mihi magna q̄ po/
A tens eſt ¶ Diſcipulus. Iſtud pie credi po
teſt. Sed verū ſolo dei miraculo vel illapſu
ſancti ſpūs intimo / fiat tanta diuiſio ſpūs et
aīe. aut ſi qñq̄ naturaliter eueniat / per vehe
mens ſtudiū meditatōis circa diuina. ⁊ exer
citiȷ̄ p virtutes moꝛe philoſophantiū. qui ſo
li tali via nitebant̄: Magiſter. Nō arbitre
ris hoc poſſibile. Alioquin negas xp̄m eſſe
oſtium quo venit̄ ad deū. Sic diuinus Di
onyſius poſuit hanc theologiā eē myſticaꝫ
ſolis ꝓpꝛiam xp̄ianis Pōt nihilominus au
xilio eſſe tā angelica viſitatio. q̄z hūana exer
citatio. cū coꝛpis apta diſpoſitōe ⁊ ꝯplexiōe
¶ Diſcipul⁹. Dicis auxilia tria. vnū p an/
gelū. aliud p exercitiū. aliud p coꝛp⁹ bonuꝫ.
Dicas de quolibet breue verbum. ¶ Magi
ſter Incipiam ab vltimo. Omnis itaq̄ co
gnitio noſtra quantūcūq̄ fiat p ſpm̄ / natu/
rali via ſine reuelatōnis immediato miracu

lo. capit a ſenſibus initiuꝫ. p q̄s fantaſmata
veniunt ad aīam fantaſianteꝫ de quib' dicit
ph's. ⁊ theologi ꝯſentiunt. q̄ neceſſe ē quem
cūq̄ intelligentē fantaſmata ſpeculari. Hec
ſunt ad ſpm̄ ſicut coloꝛ ad viſuꝫ. Hinc fit p
irradiationē intellectus agentis. quē nō ali/
ud opinoꝛ q̄z ſpiritū. ꝓut lumine vultus dei
ſignato ſup ſe / naturaliter preditus ē. Fit in
quam actuatio fantaſmatū. quatinus ī poſ/
ſibileꝫ intellectū ſe p̄ſentēt. ⁊ poſſibilis intel/
lectus ex ipſis fantaſmatibus eliciat incoꝛ/
poreas ſpecies intelligibiles ⁊ īmateriales.
p q̄s intelligat ſine ſenſu ⁊ coꝛpe. non vt ſub
iecto q̄ ſemꝑ reſeruat / ſed vt oꝛgano ſpūali.
Exemplū dat̄ de luce. que requirit̄ vt coloꝛ
videat̄. tā p coloꝛib' vt actuent̄. ⁊ fiat ex ipſis
⁊ lumine vnū in rōne motiui. Requirit̄ inſu
per ad illuminationē mediȷ̄ ꝑſpicui. Sup/
plet autē officiū lucis exterioꝛis ipm̄ lumen
intrinſecū ⁊ naturale quibuſdā ocul'. quod ī
cattis ⁊ lupis ⁊ aliquib' hoībus videre ē.
qui nocturnis vident in tenebris ¶ Diſcipu
lus. Appares diſgredi. nec idonea dicere
rei noſtre. ¶ Magiſter. Oſtendaꝫ mox ido D
neitatem. Itaq̄ ſi neceſſe ſit cognitionē ſpi
ritus / etiam ab anima diuiſi ſue cognitōnis
initium ſumere p inſpectioneꝫ fantaſmatū.
quid conſequentius q̄z iuxta variaꝫ fantaſ/
matū p̄ſentationē / fiat in ſpū cognitio. Hoc
eſt / fiat clara ⁊ ſerena cognitio ſpiritualis / ſi
talia p̄ſentant̄ fantaſmata ſerena. clara. oꝛdi
nata quoq̄ ⁊ imꝑturbata. Quo contra con
trariȷ̄ euenīēt cognoſcendi defectus. Capis
hec: ¶ Diſcipulus. Capio / et quotidiano
pꝛobamus experimento. ¶ Magiſter. Ui
des pꝛoinde iuuari ſpūs cognitionē p omne
illud quod efficit ſerenationē fantaſmatum
circa rem que intelligenda eſt p̄cipue ſpiritu
alem ⁊ diuinā. ¶ Diſcipulus. Uideo / duꝫ
tamen ſerenitas illa non officiat aliunde. p
conuerſionē intellectus ſimul et affectus ad
libidinoſam concupiſcentiam terrenoꝛum.
¶ Magiſter. Hoc excipis ſapiēter et ſoler
ter. quia nō omnis habēs clara et oꝛdinata
fantaſmata / cōuertit protinus illa ad ſolaꝫ
diuinoꝛū conquiſitionē meditandā ſeu con
templādā. Atuero ſupponam⁹ ammodo lo/
qui nos de contemplatiuis. qui quidē ſunt /
ſed nōnulli tn̄ accipiūt ꝓinde duplex illud
quod pretactum eſt auxiliū. Unū deſuper
per angelicam operationē ꝓpꝛiam abſq̄ no
uo miraculo. Aliud per ꝓpꝛiaꝫ intrinſecus
exercitationē in virtutib' moderatiuis paſ/

ſionũ necnõ in ſcientijs illuſtratiuis vel cau
ſatiuis pulcrarum meditationũ/ꝑ ſpecula/
tionẽ fantaſmatum.¶Diſcipulus. Expli/
ca modos.¶Magiſter. Scis queadmo/
dum fit receptio et diſpoſitio fantaſmatum
ſm diſpoſitionẽ ſpũs animalis. q̇ radicali/
ter a corde ꝑueniens ad cerebrum fit anima
lis/ꝑ depurationẽ ⁊ actionẽ in cerebro Qui
ſpiritus dum ſolũ mouet humores ĩ corpo
re/dicit̃ naturalis. dum autẽ implet cerebrũ
bene diſpoſitũ/ dicitur animalis/cognitiu⁹
⁊ motiuus. ¶Diſcipulus. Sciunt̃ hec ex
philoſophia:¶Magiſter Sciunt̃ fateor.
ſed iſta repetere breuiter ⁊ ſupponere neceſ/
ſe fuit ad tue explicationẽ queſtionis. ¶Di/
ſcipulus. Placet. vltra perge.¶Magiſter.
Expeditur iſte ſpũs animalis/vt aptuꝫ ſit
inſtrumentũ cognitionis ⁊ motus. vno mo
do dum remouet̃ illud quod impedit et tur
bat. obſcurat vel oppilat ipſum Alio modo
ſi poſitiue iuuet̃/vt clarus ſit ſerenus ⁊ tran
quillus.¶Diſcipulus. Jam conceſſi quo/
tidianum ſuꝑ hoc eſſe teſtimoniũ experiẽtie
cuius hoc vnicum ſufficeret exempluꝫ Ari/
ſtotelis/poſitum de vini actione. qđ exceſſi/
ue ſumptũ turbat ad inſaniaꝫ. moderate ꝟo
P bibitum/confert ad cognitionem. ¶Magi
ſter. Collige protin⁹ ex his quo medio po
teſt angelus iuuare fantaſiã vt ſpiritui ſua ꝑ
ſentet fantaſmata clara ⁊ ſerena. Adiuuat̃ ſi
mul induſtria diligens /moraliũ ⁊ virtuoſo
rum. de carbone. Et dicam⁹ ꝙ ſi ſit in codeꝫ
cerebro ps vna fantaſtice ꝟtutis ſilr̃ et ima/
ginatiue ac eſtimatiue/ q̇ ſit actuata ſpũ aĩa
li lucido ⁊ ſereno ⁊ claro. habeatqꝫ ſilĩa fan/
taſmata/q̇ nata ſunt ducere ĩ cognitiõem di/
uinorũ ꝑ abſtractionẽ intellect⁹ agẽtis. tunc
ſpũs intellectual' ſeu mẽtal' poterit erigere ſe
ad ↄtemplatõꝫ diuinoꝝ. ꝑſertim ſi fuerit ha
bituat⁹ diu frequẽterqꝫ ꝑ fortẽ taliũ medita
tionẽ. ꝓſuppoſito ſemꝑ auxilio patris lumi
nũ. a q̇ ẽ oĩs ſapĩa ⁊ omne donũ ꝑfectũ. Si
ꝟo fuerit altera ps obſcurior ſpũs aĩal' ſicut
apparet poſſibile. tũc illic apparebũt turbu/
lẽtiora fantaſmata. ac ꝑinde videbit̃ ſibi rõ/
nalis ſpũs velut in monte cuius apex luci/
dus ẽ ⁊ radix obſcura. Dilatat̃ exempluꝫ ex
diuerſiſſima (que reperit̃ quotidie circa nu/
bes interpoſitas) ſolis radiatione reſpectu
ſenſualis oculi. Habes hic modo ſimilitu/
dinẽ diuiſionis aĩe ⁊ ſpiritus. que dicit̃ fieri
dum illud quod luvidiſſimũ eſt/totuꝫ appa
ret ſuꝑius. quẽadmodũ nõ ſatis eſt explica
bile nec intelligibile ſine proprio interi⁹ ex/
perimẽto. Jllud ꝟo qđ eſt deorſuꝫ. apparet
turbulentũ ⁊ obſcurum. Sic in trãſfigura/
tiõe dñi dicit̃. ꝙ nubes lucida obumbrauit
apoſtolos/cuius poſtmodũ apicit̃ intellect⁹
Hanc inſuꝑ diuerſitatẽ de ignis obſcurita
te in accenſo fumo. ⁊ de ſua ſerenitate in car
bone viuo. phas ẽ ſpeculari ad ſcintillas exi
lientes. q̇ clari⁹ ſed breui⁹ emicãt. Adde cho
ruſcatões in nubibus ſeu fulgẽtias. Et ita
de varietatib9. Qđ exemplũ ſecutus Boeci
us cecinit Tunc me diſcuſſa/liquerũt nocte
tenebre. Luminiſqꝫ prior redijt vigorẽ. Et
iterũ. Nubibus atris condita nullũ. funde/
re pñt ſydera lumẽ. Et rurſus. Heu q̃ꝫ ꝑcipi
ti merſa ꝓfundo. mens hebet ⁊c̃. ¶Diſcipu/
lus. Sentio me non ſine cauſa contuliſſe
ſermonẽ ſuper hac diuiſione ſpũs et anime.
Quã q̇ nõ repperit/põt nihilominus eã cre
dere reperibileꝫ ĩ deuotis homib9. Sit ꝟ ꝑ
illapſum dei miraculoſum ⁊ immediatũ. ſit
angelico miſterio. ſit ꝓprie ꝟtutis exercitio.
Conſonare video ſilĩtudines. et ſilĩtudini/
bus verba ſcꝑture. Dñe quis habitabit ĩ ta
bernaculo tuo. aut q̇s requieſcet ĩ mõte ſan
cto tuo. Ecce pro montis exemplo. Et ꝑ al
tero. Jn meditatione mea exardeſcet ignis.
¶Magiſter. Quid ſi terciũ exemplũ iunxe
rimus de aqua vaſis vel fontis vel maris. q̃
le poſuit vnus patruꝫ. Et alludit fabula de
narciſſo. Virgilius q̃ꝫ nõ ſiluit poſtq̃ꝫ dixe/
rat. Animũ celerẽ huc nũc diuidit illuc. Si
cut aque tremulũ labris vbi lumen ahenis.
Sole repcuſſum aut radiãtis imagine lune
Oĩa ꝑuolitat late loca iãqꝫ ſub auras. Eri/
gitur ſummiqꝫ ferit laquearia tecti. ¶Diſci Q
pulus. Narrabat vnus expertorum paſſo
rumqꝫ diuina. Ego inquit nonnunq̃ꝫ ſenſi
bilem talẽ mihi viſus ſum in cerebro diuiſi
onẽ. quaſi ps inferior eſſꝫ aqua ſubobſcura
ↄmotaqꝫ. Suꝑior ꝟo velut aer nitidiſſim⁹
ſerenus ⁊ trãquillus emineret. et hoc pulcer
rimis oĩm fere ꝓteritarũ cognitionũ meaꝝ/
meditationũqꝫ ſalubrium ſimulacris. Non
ne erat iſta diuiſio ſpũs et aĩe:¶Magiſter.
Nõ exiſtio. ſed ad illã erat diſpoſitio. Actu/
abatur quippe ſpũs mentalis ꝑ ſpẽs intelli
gibiles elicitas/vt intelligeret ſpũalia. iam
auerſus a fantaſmatib9. Sic habes duode
cimã induſtriã pro myſtica theologia. aĩm a
fantaſmatib9 auertere¶Diſcipulus. Quõ ſi
et iſtud. cũ neceſſe ſit oẽm intelligentẽ fantaſ
mata ſpeculari:¶Magiſter Neceſſe ẽ pri/

mitus. ſed forte non aſſidue. nec ita q̄n adiu
trice memoria ſpūali/cū habitib9 p̲ intelligē
tie continuationē acquiſitis. ipſe ſpūs ima
terialis/valeat ꝺ habitu ⁊ memoria ſe ī actu
continuare ſine miſterio ſpūs aīalis. Hinc
eſtimo Remigiū deſcripſiſſe ↄtēplacōēꝫ. q̄ ē
opatio ſine motu. ⁊ hoc ſiue ſonet ↄtēplatio
cognitionē ſiue amorē. ſiue delectationeꝫ ex
vtriſq̄ ↄſequentē in ſubiecto bn̄ diſpoſito ⁊
habituato. Nam q̄d ē delectatio niſi ↄiūctō
ↄueniens cū ↄuenienti/pcepta ⁊ amata Ta
lis igit̄ opatio cauſat diuiſionē ſpūs ab aīa.
q̄ nihil agit ipſa vt aīa noīat̄. tūc ad actum
ſpūs. ſed vel ſopita qđammodo. ſilet ⁊ tacet
vel ſi mouet̄ ⁊ ſentit. nō conturbat neq̄ deij/
cit ſpm̄ ab arce ↄtēplatōnis. Hec ē pax quā
deus dat vt non conturbet̄ cor ipſi9 neq̄ for
midet. ⁊ q̄ ſm ap̄l'm exuperat oēꝫ ſenſuꝫ mo
do dicto. Priuat̄ eīn ſpūs ⁊ ſi nō a vita ani/
metū a ſenſu vite ei9 ¶ Simul accipe verba
Richardi que poſuit ī forma autor de ſpū ⁊
aīa. ne videar ī tanta re minus habere fidei
tanq̄ inexpertus. Det̄ ergo fides vel exptis
Viuus ⁊ efficax eſt ſermo dei ptingens vſq̄
ad diuiſionē ſpūs ⁊ anime. Sed ī hac diui
ſione. aīa ⁊ qđ aīale eſt ī imo remanet. ſpūs
aūt ⁊ qđ ē ſpūale euolat ad ſumma. ⁊ ab infi
mis diuidit̄ vt ad ſumma ſubleuet̄. ab anīa
ſcindit̄ vt deo ↄiungat̄. qm̄ qui adheret deo
vnus ſpūs eſt. Felix diuiſio et mirabilis ſe/
paratio. vbi qđ corpulentū eſt/remanet de/
orſum. qđ ſpūale ⁊ ſubtile eſt vſq̄ ad ſpecu/
lationē diuine glīe ſublimat̄. ⁊ in eandē ima
gineꝫ transformatur. Pars inferior ↄponit̄
ad ſummā pacē ⁊ tranquillitatē/cū ps ſubli
R mat̄ ſupior ad gloriam ⁊ iocunditatē. ¶ Di/
ſcipulus Magna ſunt hec ⁊ in alterū reſer
uāda tractatū. dies craſtina expectet̄ Nunc
aūt breuiter abſolue. Cur dr̄ aīa magnifica
re dn̄m potius q̄ꝫ ipſe ſpiritus. ¶ Magiſter.
Utrūq̄ pfecto factū eſt. ſed ſpālis rō fuit ī
aīa. q̄ verbi incarnati ſpiritali maieſtati pre
parauit hoſpitiū ī carne prſus aīali. ¶ Rur
ſus q̄ futurū erat q̄ hec incarnatio ſcanda
lum eſſet iudeis. ⁊ gentib9 ſtulticia. preuenit
Maria monſtrans nō ex impotētia ſ3 ſum/
ma dominatione dn̄m carnē ſuſcepiſſe Pro
inde ſpectat plus exultatio (quaſi extra ſalta
tio) ſpūi q̄ꝫ aīe. ſimul ⁊ tria cōiuncit. Deum
pro timore caſto. Salutare p honore gra/
to. Suo. pro amore ſummo. qui ſic fuit ſin
gularis in maria/quatinus ipſam alliceret/
vt eēt nihilominus cōis vt plus proficeret.

¶ Poſtremo ſpūs marie prius exultauit/q̄ꝫ
aīalis ps impgnata magnificaret dn̄m. qđ
tunc maxime factū fuit dum ↄſentiendo ait.
Ecce ancilla dn̄i/fiat mihi ſm verbū tuum.
Qđ q̄ pficiendū fore poſt ab Elizabeth p/
phetizāte ⁊ bn̄dicente (quā viſitauit) accepit
exurrexit in iubilū. Et ait. Magnificat aīa
mea dn̄m. ¶ Diſcipulus. Et nos magni/
ficemus dn̄m. ⁊ exultet ſpūs nr̄ ī deo ſaluta
ri nr̄o. Cras reuertemur in idipſum.

Finit primus tractatus.

Sequitur tractatus

ſcđs dragmaticus ſup cantico marie de ex/
ultatione ſpūs. Et ↄtinet notulas .lxxiij.

Prima notula ſequitur.

Xultauit ſpūs meus ī deo ſalu
tari meo. ¶ Diſcipul9. Aſſuꝫ
e quesitur9. Utrꝫ beata nr̄a/dū
cecinit. Magnificat anīa mea
dominuꝫ. Et exultauit ſpūs
⁊c. fuerit ī ſpū. vel ſupra ſpm̄. vel ſine ſpū. vl̄
extra ſpm̄ ¶ Mgr̄ Queſitū hoc quadrimē
bre volo ſi poſſuꝫ ad intelligibiliores termi
nos reducere/pſupponēs ſpm̄ hic capi per
nos/p ſupiori portōe rōnis. q̄ alio mō dicit̄
mēs/vel apex mētis. vel intelligentie ſcintil
la/que noīat̄ grece ſinderesis. ¶ Diſcipulus
Placet acceptio. licet multiplex alia ſit. vt
etiā dicat̄ ab aliquib9 non parue autoritatis
pars rōnis inferior. In gloſa. pſallā ſpiritu
pſallam ⁊ mēte. A medicis ꝟo ↄcorditer ap
pellatur vapor iſte naturalis ⁊ vitalis/effu/
matus a corde/p corpus ad cerebꝝ. pcipue.
illic factus animalis ſenſitiuus ⁊ motiuus.
nō tn̄ pncipaliter ſm veritatē. ſed inſtr̄aliter
p animā que ē in homine res eadē cū ſpū rō
nali differens penes officia. prout al's decla
raſti. ¶ Magiſter. Concedo tibi ſingula
tue diuiſionis membra. q̄ Maria frequen/
ter fuit nunc in ſpiritu. nūc ſupra ſpm̄. nunc
ſine ſpū/ſeu nō habēs ſpm̄. nunc extra ſpm̄.
¶ Diſcipulus. Nō ē in me ſpiritus qui ca/
piat. ¶ Magiſter. Neſciens an ſciens/dū S
ita loqueris/aperis intellectum. Sciſcitor
itaq̄ quid intelligis dicēs. q̄ nō eſt in te ſpi
ritus. nunq̄d oro ſepatus es a corpore tuo?
¶ Diſcipulus. Qualiter hoc loqueris qui
me viuere cognoſcis/vel ex verbis certe per
pendis. ¶ Magiſter. Eſt ergo in te ſpirit9
¶ Diſcipulus. Nullo pacto id negauerim
¶ Magiſter. Nunquid non ↄtradicis pri
mo dicto/nō eſt ī me ſpiritus. ¶ Diſcipulus.

Allegas acriter/niſi ꝑinus addidiſſem q̄
capiat. ¶ Magiſter. Uigilāter attendis ⁊
euadis ꝯtradictoꝝ ſi vocē ꝓpriā explicauerꝭ
¶ Diſcipulus Tu explica vice mea ¶ Ma
giſter Habet ſpūs duplicē vitā ſicut ⁊ aīa.
qḋ ex diffinitōe data aīe p̄ phm colligiť. Eſt
inq̄t aīa actus corꝑis phiſici organici. vitaꝫ
habētis ī potentia. ſupplent expoſitores ad
vitā ſcḋaꝫ/q̄ eſt opatio vite p̄me. ¶ Uñ ſpūs
ḋr nō ſolū eſſe vel viuere vł intelligere. q2 ſit
eſſentialiter. intrinſece. formaliter/ eēntia. vi
ta ⁊ intelligentia. Sed q2 ꝓducit ex ſe tales
actus vitales/qui vita ſcḋa nomināť. nedū
a phīs/ſed in vſu vulgari quo res oīs q̄ mo
uetur diciť viuax aut viuens. Mortua ṽo
dum quieſcit. vt aqua fontis viua. Aqua la
ci mortua. ¶ Tali mō diſtinguunt phī cum
theologis triplicem vitam/ſm triplicis bo
ni finem/quē operādo nitiť quis adipiſci iu
xta poeticā de tribus deabus fictionē. Iu
no preeſt diuitijs vtilibus. venus delicijs ⁊
voluptatibus. Pallas ſcientijs ⁊ artibꝫ ho
norabilibus. Poniť alia diſtinctio ſm ſpe
culationē ⁊ praxim ⁊ mixtiꝫ ex vtroqꝫ/quod
ē vita practica. Eſt vita ſpeculatiua. Eſt vi
ta ſimul actiua ⁊ ꝯtemplatiua. qualē habuit
beata noſtra/ſm euangeliuꝫ p̄ntis diei ſue
aſſumptōis myſterij. de ſuſceptione xp̄i per
Marthā ⁊ mariaꝫ. Siquidē beata ſuſcepit
xp̄m cū officio duplicis hui⁹ ſororis. q2 ſol
licite miſtrauit. et deuote ſedens ſec⁹ pedes
audiebat verbū illius. ¶ Diſcipulus Intel
ligo melius q̄ꝫ antea ꝓpriam vocē dum dixi
q̄ non erat in me ſpūs qui caperet. non em̄
volui me ſimpliciter nō habere ſpm̄. ſed opa
tionē ſpūs explicatiuaꝫ talis myſterij. hoc ē
intelligentiā me habere negaui ¶ Magiſter
Stet memoriter hec diſtinctio. pergaꝫ ea
deducere q̄ poſui. ¶ Et p̄mo beata virgo fu
it in ſpiritu. dū opationē ſpiritualē habuit ī
cognoſcēdo plurima que cātabat de magni
ficentia dei in ſuis operibꝫ. vt de creaturarū
origine. magnitudine. multitudine. plenitu
dine. pulcritudine. opatiōe ⁊ ordine. ¶ Erat
ſecūdo ſupra ſpiritū vel in exceſſu ſpūs. vel ī
extaſi mentis. reſpectu illoꝝ quorum nō po
terat ex ſua virtute vel intelligētia ꝓpriaꝫ co
gnitionē accipere. Ut quid eſſet deus ī ſe ⁊ ī
ſua magnificentia. quid angeli ꝑ omnia. q̇d
felicitas quā nec oculus vidit. nec auris au
diuit. nec in cor hoīs aſcēdit. Erat tercio
ſine ſpiritu. reſpectu illorum quorū nullam
ex ſpiritu ſuo poterat rationē attingere. Ut
regina Saba reſpectu ſapientie Salomo
nis. Hec alio modo diciť defectio ſpūs/vſi
tato nomine in pſalmis et in canticis. Sic
em̄ caniť in proſa de ſanctis. Miranť ⁊ de
ficiunt in eum quē ꝑſpiciunt. Hāc xp̄us no
tabat cum dixit. Niſi quis abnegauerit ſe
metipm/nō poteſt me⁹ eſſe diſcipul⁹. Quia
niſi quiſqꝫ a ſemetipſo deficiat (exponit Gre
gorius) ad illum qui ſupra ipm ē nō appro
pinquat. Hanc ap̄ls nominat captiuatōeꝫ
intellectus in obſequium xp̄i. Sub hoc tro
po dicunť monachi ſine voluntate. nec hīe
velle vł nolle Uocať aliq̄n ſtupor vł extaſis
ꝯſurgēs ex admiratōne vehemēti rei cui⁹ cā
penitus ignorať ſm Damaſcenū. ¶ Erat q̄r
to maria ſub ſpū. dum aīe ſue/hoc ē portōis
inferioris opatiōibꝫ intēdebat. ¶ Diſcipul⁹. T
Eya ṽo nō ē mirabilis expoſitio tał q̄ pue
ris etiā poſſet inculcari. ¶ Magiſter. Ita
qꝫ ſapiētia ē q̄ abſcondita producit in luceꝫ.
ꝑ quā fit doctrina prudentū facilis duꝫ ꝯfu
ſa diſcriminat ⁊ diſtinguit. dumqꝫ vaga. in
ordinata ⁊ obſcura/reſoluit ad pauca ꝑſpi
cua. ¶ Diſcipulus. Qua ratione fiunt iſta?
¶ Magiſter. Nimiꝝ ꝑ logicā. q̄ ideo ḋr ad
oīm methadoꝝ p̄ncipia viam habens. ¶ Di
ſcipulus. Quid agis de logica. quam ſtu
dioſi noſtri tp̄is vilem habēt terminiſtā irri
dentes/eo q̄ om̄ia referat ad termīos Nos
inquiūt rem inquirimus. ad rē imus q̇d ad
nos ꝺ terminis? ¶ Magiſter. Grauiſſime
reſpondet talibus olim p̄ceptor noſter indi
tus. ſic fuit ⁊ eſt in plurimis qui ſe gratis in
uoluunt cura errorum inextricabilibus mo
dis. quos ſola ſcit ⁊ pōt logica reſoluere. dif
finiendo. diuidēdo terminoꝝ. deniqꝫ ꝯnota
tiones cum modis ſignificādi viuaciter ex
ponendo. Nec nō ſophiſmatū paralogiſatōes
fantaſticas detegendo. ¶ Diſcipul⁹. Suf
ficeret ergo ſcire logicā pro cognitōne meta
phiſice totius aut theologie. nec eſſet ꝑſcru
tatione pluri opus. ¶ Magiſter. Falleris
q̄m logica nō dat cognitionē ſciaruꝫ hm̄oi.
ſed expedit iter modis certis q̄ veniť ad eas
Docet īſuꝑ modū explicatōis ꝯceptuū ſub
tilium/circa res ipſas tam diuinas q̄ꝫ natu
rales. tam in cogitatōibus q̄ꝫ in affectōnibꝫ
quē explicare difficillimū ē. immo nec plene
poſſibile/ſi logica cū grāmatica defuerit. q̄s
ad h̄ officiū/ſumi viri metaphiſici et phiſici
repererūt. Ariſt. p̄cipue. ¶ Hanc opinor ē
cām erroris hoīm deuotoī ſe dare putantiū
ſine logica ⁊ metaphiſica. ſint hoīes. ſint ſe

mine dū neſciūt apud ſe ꝯcept⁹ habitos (pre
ſertiꝫ affectuales) reſoluere ꝛ min⁹ pn̄t ad ex
tra v̄bis ꝯueniētibꝫ exponere. vn̄ ſeipſos ſo
phiſticāt. ꝛ alios vel nō inſtruūt vel decipi/
unt. expertus cēties ꝛ cēties loq̄r. Ecce dū au
diunt ꝙ marie ſpūs exultauit ī deo ſalutari
ſuo. conantur exultare ſil'r. fantaſiātes mul/
ta. nūc amādo. nunc timēdo. nūc gaudēdo.
qualia dum ſatagunt/ aſſidue fiūt apud eos
inſolita fantaſiarum idola ſine ſimulacra/ q̄
quia neſciunt diſcernere a veritate rerum et
intelligentia ratōnis. omnia deputāt ad mi
raculum vel ad doctrinā deuotionis excellē
tem p anagogiam ꝛ mentis exceſſum. Patu
it in thurclupinis ꝛ beghardis ꝛ alijs abſq̄
numero. quorum ſcripta plurima/ maxime
circa feminas. quarū eſt auiditas ptinacior
in affectu/ q̄uis in virtute ꝛ cognitōe q̄ vi/
ris longe fragilior. Inde datuꝫ ē epitheton
hoc feminis maxime ſenibꝫ. veteres ſunt ſor
tene vel ſortilege. Veniūt in hāc ſupbiā con
ſequēter. vt viros etiā theologos/ loquendo
ſcribendoq̄ docere pſumāt. Contemnētes
illud apl'i. Mulierē docere nō pmitto. Ec/
ce q̄ modeſta fuit ſapiētiſſima feminaruꝫ/ q̄
nō niſi ſepties/ ab euāgeliſtis inueniť eſſe lo
U cuta. ¶ Diſcipulus. Trāſi materiaꝫ hanc
incidenter non inutiliter poſitaꝫ. qꝛ de exul
tatōe ſpūs marie cupio latius inquirere. Nā
cum exultatio ſpūs ſit quidaꝫ mentis exceſ/
ſus anagogicus qui fit vt crebrius per amo
rem. Dic ſi maria cantica canticorum Sa/
lomonis agnouit. Et ſi pprium canticum/
iungebat illorū concentui. Siquideꝫ apte
quidē videor mihi hoc petere. dum legūtur
in hac ſolennitate felicis aſſumptōis ſue/ ta
lia cātica/ qualia vocaſti ſaltatōes vel exulta
tiones ſpūs amantis p amorē tractās illud
euangelicum. Cecinimus vobis ꝛ nō ſalta/
ſtis. ¶ Magiſter. Preſupponas multa op
tet que ibidem poſita nouiſti. ꝛ quedaꝫ ad il
la adijciā. Sentio tn̄ neceſſariā tuā (o beata
beatoꝝ) opitulationē. quā ſupplex imploro
p beatitudinē tuam quā oēs pdicāt genera/
tiones. p illā gratie plenitudinē/ quā inueni
ſti apud deum. p illā exultationē ſpūs tui in
deo ſalutari tuo dicā ꝛ noſtro. q̄a nobis da
tus eſt ꝛ nobis natus. Da magnificare ī te.
p te. ꝛ ppter te animā meā dn̄m. fac exultare
ſpiritum meū/ in deo ſalutari tuo ꝛ ſuo. Da
ſpūalium gratiam gaudiorum qualis affu/
it Elizabeth cognate tue. qualis ꝛ infanti ex
ultanti in vtero ſuo/ dum adueniens cum fe
ſtinatiōe p montana/ intraſti domū Zacha
rie/ ꝛ ſalutaſti Elizabeth cum tanta vocis ef
ficacia/ ꝙ repleta mox ſpū ſancto exclama/
uit voce magna. qꝛ affectu magno. Benedi
cta tu in mulieribus/ ꝛ bn̄dictus fruct⁹ ven/
tris tui. Qui fructus dedit intelligere cū mi
rando ſubiunxit. Et vn̄ mihi hoc vt veniat
mater dn̄i mei ad me. Cuius dn̄i? Plane il/
lius cui qꝛ credidiſti beata es qui pficit ea q̄
dicit. Et cui non ingrata protinus cecinisti
canticum nouū. canticū canticoꝝ. Magnifi
cat aīa mea dn̄m. Et exultauit ſpūs meus/ ī
deo ſalutari meo. p anagogicos in deum ex
ceſſus. Beatus ſiquidem vir cuius eſt auxi
lium a te/ aſcenſiones in corde ſuo diſpoſuit
in valle. Clamans ex ſnīa. Cor meū et caro
mea/ deus cordis mei ꝛ pars mea de⁹ ī eter/
num. ¶ Diſcipulus. Valeat iſta depreca/
tio tua q̄ nos dirigat. me querēdo. te reſpon
dendo. Memiſti reor/ altera collocutōne te
ſpopōdiſſe reſponſuꝝ. ſi cantica Salomo/
nis cecinerit aliq̄n beata virgo. dū ſepi⁹ ani
mo voluebat canticū ppriū/ pferēs illud in
corde ſuo. An in exultatōe ſpūs ſui/ eructa/
uerit cor ſuū verbū bonū dicēs Oſculeť me
oſculo oris ſui. ¶ Magiſter. Ita preſus exi X
ſtimo. Nimiruꝫ pleniſſime docta erat ab in
fantia in lege dn̄i ꝛ prophetis et pſalmis de
xpo ſcriptis. Inter q̄ Salomon ī exultati/
one ſpūs edidit cantica canticorū tanq̄ epi
thalamiuꝫ ſponſi ꝛ ſponſe/ mutuo federato
rum p amorē. quā maria ꝯiunctionē mō ſen
tiebat vberius impletā/ dū in ea verbū caro
factū eſt deus hō. qui teſte Iohāne ſpōſus
eſt/ habēs ſpōſam. ad cui⁹ pſentiā ꝛ vocem/
ipſe Iohēs amic⁹ ſpōſi gauiſus eſt et exulta
uit/ etiā nunc iam ex vtero. Qua ī re/ duc cor
ſurſum/ atq̄ ꝯſidera p anagogiā. Per eā q̄p
pe cantica canticorum panduntˀ aīe ſe in de/
um leuanti p fidē. ſpem ꝛ amorē. Videbis h̄
xpe quo maria dixit exultaſſe ſe quadrupli/
cē exultatōis ꝯn̄tiā iuxta quadruplicē mo
dū ſpūalis matrimonij aīe deuote ſeu dei/
formis/ cū viro ſuo deo. vt interim de h̄ ſolo
matrimonio fiat ſermo vbi deus ſpōſus ē. ꝛ
aīa ſponſa. ¶ Diſcipulus Placet iſta redu
ctio. De ceteris q̄ppe doctores abūde locu/
ti ſunt in expoſitōe canticoꝝ. ¶ Mgr̄ Ex
ultāt hac hora iohēs. elizabeth. ieſus. maria
conſpicio cuiuſlibet menteꝫ vel aīam. q̄ duo
nūc accipio p eodē. Cōſidero inquā deo fu
iſſe ꝯiūcta matrimonialiter/ ſed varie. Ma
trimoniū aīe xpi cū deo fuit ab inſtanti ſue

creatõis initiatũ.ratuꝫ ⁊ ꝯſummatũ. Illud
aũt aĩe marie/nũc erat initiatum ⁊ ratuꝫ. nõ
ꝯſummatũ. Illud autẽ iohĩs erat initiatũ ſ꞉
nõ omĩno ratũ.q̇n poſſet culpa ſaltẽ venial'/
copulã offendere ꝯiugalẽ. Illud autẽ Eliſa
beth fuerat q̇dẽ initiatũ. ſed nõ ita ratuꝫ/q̇n
repudium poſſet incidere ꝑpter fornicatõeꝫ
ſpiritualẽ peccati mortal'. Neqꝫ eñ ponit̃ i
gratie vinculo fuiſſe ꝯfirmata. ¶ Diſcipul⁹.
Dicis inſuetã mihi diſtinctionẽ. Ediſſere
plenius quid intẽdis per eã: ¶ Mgr. Ve
y reor ⁊ molior oſtẽdere quo pacto conueniat
epithalamiũ Salomonis beate marie/ꝓui
legio ſingulari.cuius in deſponſatiõe/nulla
fuit par aĩa. q̃ nec primã ſimilẽ viſa eſt nec
habere ſequentẽ.ad quã anagogia traduce/
ret cantica canticorũ. Nil ꝓterea dubitãdũ/
quin celeberrima libentiqꝫ iocunditate can
tauit iſta dum viueret Et ꝓmo de aĩa filij.ſ.
xp̃i videamus. Hec itaqꝫ fuit abſqꝫ vlla du
bitatione perfectior.ſed nunq̃ꝫ talis/cui pro
prie cõueniret hoc epithalamium. Didiciſti
eñ ſi memineris hoc epithalamiũ ſolũ ꝯue
nire aĩe pro ſtatu vie.dum deſpõſata ẽ ſolũ i
fide.ſpe ⁊ charitate.poſtulans cũ omni deſi
derio complementũ in re ⁊ eternitate. ¶ Di/
ſcipulus. Memini id te poſuiſſe in libello
de canticoruꝫ origine/tercio thomo ſeu par
titione ꝓncipali.vbi de anagogicis nuptijs
multa notata ſunt. Nũc animaduerto/nun
q̃ꝫ fuiſſe xp̃m ſ̃m mentẽ ſeu portionẽ aĩe ſu
periorẽ niſi beatum.q̃ꝫuis ꝑ inferiori viator
extiterit. cui portioni nõ aptat̃ ꝓprie deſpõ/
ſatio cum deo ſpõſo: ¶ Mgr Animaduer
tis ꝓprie tñ.qualẽ habuerit mẽtal' deſpõſa/
tio aĩe marie drñtiã. Sil'r attende. ⁊ ſingu/
larẽ inuenies in qua mr̃imoniũ fuit añ. con
firmationẽ in patria.ſemꝑ ratũ in via. Vo/
lo dicere taliter ꝯfirmatũ/ꝙ neqꝫ repudium
per mortalẽ fornicationẽ potuit interueni/
re.nec offenſio queuis ꝑ originalẽ aut venia
lẽ maculã.ſ̃m duplicẽ i elizabeth ⁊ iohẽ nũc
inductã conditionẽ. ¶ Diſcipul⁹. Eleua/
tis pie ꝯſideratõis ocul'/intueri videor ma/
riã/ſ̃m dicta tua/primã valde nũc fuiſſe cu
biculo ſponſi.nec obſtitiſſe ad ꝯſummatiõꝫ
mr̃imonij ſpũalis/ꝓter velũ vl' cortinã enig
matis vie/tegentẽ cubiculũ qđ tũc ꝑuiũ nõ
erat ingreſſui. ¶ Magiſter Cernis acute:
nõ vides a ſili/quãto maria deſiderio/ꝯſũ/
mationẽ i gl'ia mr̃imonij iã inchoati ⁊ rati ꝑ
gr̃aꝫ ꝯfirmatã optabunda q̃ſierit. nõ quidẽ
impudẽtia q̃ſi meretricia rapiẽte virũ vltro.

ſed verecũdia ꝟginali.per inſinuationẽ/for
matã reuerẽtia l' pudicicie ꝟbis/petebat qđ
optabat/cõi voto cũ ſponſo.neqꝫ eñ tepidi
or erat ſpõſi ad ſpõſaꝫ zelus donec introdu
ceret eã i domũ matr̃ ſue. ⁊ i cubiculũ geni/
tricis ſue/omĩ deinceps ablato velamie q̃ñ
facie ad faciẽ videre ſibi dabit̃ ſpõſuꝫ. ⁊ vnũ
fieri cũ ſpõſo. Itaqꝫ iã nõ duo. ſed vn⁹ ſpiri
tus/federe ꝑpetuo nubent̃. ¶ Hinc ſunt ille
voces amoris interrupte ſuſpirijs. Hinc al
locutões alterne. Hinc mutue collaudatio
nes. Hinc curſus ⁊ recurſus crebri ſubitiqꝫ
ſpõſi ſalientis.tripãtis ſeu tripudiãtis. ¶ Au
di ſponſam verecunde petentẽ ſpõſuꝫ Oſcu
let̃ me oſculo oris ſui. Trahe me poſt te. In
dica mihi quem diligit aĩa mea. vbi paſcas.
vbi cubas i meridie Faſcicul⁹ mirre dilect⁹
meus mihi. inter vbera mea cõmorabitur.
¶ Deinde cũ pulcritudineꝫ ſponſe laudaſſet
ſpõſus.ſponſaqꝫ de ſponſo ſil'e feciſſet. Cõ/
ſidera q̃ꝫ apte vl' q̃ꝫ verecũde dedit intelligi/
nil reſtare niſi ſecretũ ingreſſuꝫ cubiculi. Le
ctulus inquit noſter floridus. ¶ Sed redeo
ad oſculũ. Amor igneus eſt. lampades eius
lampades ignis atqꝫ flãmaꝝ. Propterea ne
quit ſe in ſe ꝯtinere/quin aſſimilationẽ que/
rat ſibi facere.ſemꝑ inquiet⁹ ẽ quouſqꝫ per/
tingat ad intimũ rei quã diligit. Vocat in/
quaꝫ diuinus dionyſius vim amoris eẽ q̇d
ſemꝑ mobile.inceſſabile.calidũ.acutũ.ferui
dum. ſuperferuidũ. Quid igit̃ eſtimas/faci
et ſponſa talibus ad ſpõſum ſuccẽſa flãmis
amoris. niſi ꝙ inquirat intimos amplexus
ſuos/vt in illis refrigeriuꝫ inueniat tota to/
ti cõiuncta. Expectat tñ pudicicia virgina
lis/tp̃s bñplaciti ſpõſi.dieqꝫ ſtatutũ pro nu
ptijs anticipare nõ audet. Facit interea qđ
ſibi phas ẽ.petit ad ſolatiũ.petit ad refrigeri
um eſtuãtis ardoris ſui/oſculũ ſpõſi/caſtiſ/
ſima ſuauitate iocundũ. Oſculet̃ me inquit
oſculo oris ſui. Vidi raptã/vidi exultanteꝫ
extra ſe ſpõſam. Ipſa petit oſculũ/nec expli
cat cui⁹. Cur ita: Reputat eñ illud oẽs in/
telligere qđ ſolũ cogitat. qđ vnicum deſide/
rat.qđ totum cor occupat.ſicut illa philoca
pta de dño. Si tu ſuſtuliſti inquit eũ dicito
mihi. ¶ Diſcipul⁹. Ediſſere rogo. cur nõ
contenta fuerit. oſculetur me.ſed ſubinfert/
oſculo oris ſui: ¶ Mgr Diſtinctio vulga
ta ẽ. ⁊ al's diligẽtiſſime deuotiſſimeqꝫ dedu/
cta/de triplici oſculo. Hoc quidem pedis.
Hoc manus. Hoc oris. Hanc triplicẽ re/
peries differentiã in oſculo oris ꝑ ꝯditione

huius vel illius anime. Oſculū quippe da/
tur aliqn̄ in ſignū reconciliationis. Sic pr̄
euangelicus videns a longe filiū ſuū venien
tē a regione pditōis ꝛ egeſtatis. miſcōia mo
tus occurrit. ꝛ cadens ſup collū eius oſcula
tus eſt eū. Quādoqꝫ ꝟo daꝛ oſculū ī ſignū
noui muneris ſeu bn̄dictionis. ſicut Iſaac
bn̄dicēs filio oſculū petijt ab eo. Porro da/
tur oſculū ad ſolū amoris/ nō tam indiciuꝫ
qꝫ exerciciū. ſicut pius pater et pia mater fili
um oſculaꝛ infantuluꝫ. ſic caſtiſſima ꝯiunx
maritū. Competit quodlibet oſculuꝫ ſi tro/
pologiā attendis/ anime viatrici quęrēti de
um. ꝛ hoc ſm̄ triplicē aīe ſtatū. Petit oſculū
recōciliatōis anima/ peccatoꝝ ꝛ offenſe con
ſcia vt ſaneꝛ. Exemplo martini/ ſanātꝭ oſcu
lo leproſum. Petit oſculū bn̄dictōis aīa nō
ſatis opulēta/ ſed egēs muneribꝫ Petit oſcu
lū exercēde dilectōis mutue aīa/ iā in oīm
bus beneconſcia. nihil requirēs. nihil intē/
dens in oſculo pter amoreꝫ vt ameꝛ et amet.
¶ Diſcipulus. Nūquid elicere nō vis. ſolā
inter oēs ꝛ ſup oēs aīas viatrices/ aīam ma
rie potitaꝫ fuiſſe tali oſculo tercio dei ſponſi
ſui duꝫ viueret? Erat ſiquidē tota ſemp mū/
diſſima. nunqꝫ egens reconciliatōe. erat glo
ria plena/ ſup omnes bn̄dicta. non egens no
uis muneribus/ licet augerenꝛ ipa. tn̄ magꝭ
amari ꝛ amare. dilectoqꝫ ſuo frui. prime iaꝫ
7 ad ſtatū patrie pptabat? ¶ Magiſter. Re
cte coniectura ad ſingularē noſtre beate lau
dem. verum ad edificationeꝫ alterius cuiuſ/
uis anie/ phas habes obſeruare. quo pacto
ſine pſumptione poſſit ipſa petere que pecca
trix ē oſculuꝫ ſponſi ꝛ dicere cum modeſtia.
Oſculeꝛ me oſculo oris ſui. Que ꝯſideratio
dat apire tanqꝫ myſtica clauis/ parabolicaſ
locutiones canticoꝝ/ ad triplicē ſtatum rep
tum in aīabus. Quoꝝ prim⁹ dicíꝛ incipien/
tiū. Alter pficientiū. Terci⁹ pfectorū. Sed
eſt aliud qđ attēdas ī oſculis caſtis ꝛ licitꝭ ie
ſu ſponſi. Unū corpale fuit. Aliud ſacramē
tale. Terciū figurale. Ecce reductis ad bea
te marie tpa luminibꝫ fidei. conſpicio beataꝫ
iſtā matrē virgineo fouentē gremio/ ſpecioſū
forma p filijs hominū puerū Ieſum. quem
deoſculabaꝛ crebro. recipiens viciſſitudinē
oſculi cum amplexu tenerrimo a ſemetipſo.
O quis mihi det te fratrē meuꝫ ſugentē vbe
ra matris mee/ vt inueniam te ſoluꝫ foris/ et
deoſculer te. ꝛ iam me nemo deſpiciat. ¶ Fe
lix proſus extitiſti vir marie iuſte Joſeph.
cui totiens conceſſa ſunt oſcula blanda pue
ri ieſu. quē geſtare manibus. ſinu refouere.
brachijs amplecti. pectus dei capax tuo pe/
ctori ſtringere cum omnibus puericie gra/
tiſſime blādimentis totiēs meruiſti. O quo
tiens intuitus oculoꝝ beatorū. tibi ſpōſeqꝫ
tue letos afflabat honores. O quotiēs iocū
diſſima vox/ diuinos vobis ſpirabat amo/
res. Sic oculos. ſic ille manus. ſic ora fere/
bat tanqꝫ vere cum filio homīs/ fili⁹ eēt dei.
¶ Iſta dum dicis. dū optas. duꝫ miraris. q̄/
re nō ſacerdotiū recogitas tuuꝫ. rōne cuius
tibi phas ē quotidie filio dei ꝛ homīs oſcu/
la dare. ipm̄ cernere. ipꝫ geſtare. ꝯtrectareqꝫ
manibꝫ. Dicā mirabili⁹ qꝛ nec ipſi ioſeph cō
ceſſum ē. Potes ſacr̄aliter ipm̄ mānducare/ q̄
ē panis vite eterne. q̄ dat vitā mūdo. q̄ muta
bit te in ſe/ vt ſis ipſe in eo ꝛ ipſe in te. vt di/
ces cum apl'o. Uiuo iam nō ego. viuit autē
in me xp̄s. ¶ Diſcipulus O ego noui quid
loqueris. ſed hoc ad cōfuſionē miſeri pecca
toris. qui ꝛ ſumit xp̄m ꝛ ſacr̄m oſculatur. et
fruiꝛ oſculato p ſacramentalē vnionem. Ue
mihi quantū vereor illud improperium fre
quenter impingi poſſe mihi/ quod iude ne/
quiſſimo benign⁹ intulit agn⁹ O iuda. oſcu
lo filiū hoīs tradis? ¶ Magiſter Prohibe ɔ
at a ſeruis ſuis hoc improperiū de⁹. faciens
vt dignitatē oſculi ſacr̄alis/ ſemp attendant
eminentiorē eē/ qꝫ fuerit pn̄tie corpalis. ma
xime iuncta cibatōe. Neqꝫ em̄ q̄ mānducaſſet
pticulā carnis xp̄i. vtputa genā vl' auriculā.
māſiſſet in xp̄o ꝛ xp̄s ī eo. Sicut nūc ſit dū
talis adeſt nobis velat⁹. ꝛ vere de⁹ abſcondi
tus. tot⁹ māducat⁹. māducās ꝛ nos totos.
Felix aīa ſacerdotū. felix et ceteroꝝ xp̄iano
rum/ q̄ poſt eſum ꝛ potū inebriātis letificātꝭ
et ꝯfortātis pclariſſimi hui⁹ ſacri. hui⁹ bn̄di
cti fructus ꝟginei. pōt ex ſnīa dicere. Sub
vmbra illi⁹ quē deſiderabaꝫ ſedi. p ociū ꝯtē/
platiue q̄etis. Et fructus illius. ſit ī accipiē
tiuꝫ vmbra miſtratus. dulcis gutturi meo.
Introduxit me rex in cellā vinariā/ ordina/
uit in me charitatē. vt nihil pl⁹ amarē. nihil
plus deſiderarē/ qꝫ ſumme amabilē ꝛ totum
deſiderabilē. Fulcite me floribꝫ ſctāꝝ affecti
onū. ſtipate me malis ordinataꝝ affectionū
ſeu meditationū quibꝫ abūdat ortus veſter.
O filie hierl'm. q̄ ē celeſtis libera. mater nr̄a.
O beatificate aīe. qꝛ amore langueo. qꝛ vul
nerata ſum charitate. Et hinc eſt iſte pallor
meus. hinc iſta nigredo. qꝛ iuſticie ſol cōbuſ
ſit me. vulnerauit me. decolorauit me feruí/
de dilectōis amore ſeu ardore Angeli qꝫ cō/

cines vр̃i. cuſtodes ciuitatꝭ hiͬrl'm amici ſpō
ſi/filij mr̃is mee. q̄ eſt gratuita bonitas diui
nitatꝭ. pugnauerūt ꝯtra me. ſꝫ pugna felicif
ſima q̄ carnalia deſideria trucidat. Poſue
rūt me cuſtodē i vineis ſanctaꝝ opationuꝫ.
Vineā q̄ꝫ meā nō ego tā cuſtodiui q̄ꝫ ipſi de
mādato ſpōſi. ¶ Hec inquā verba inter ſuſpi
ria cadit ſponſa. vtputa tota ſobrie ebria to
ta feliciter charitate vulnerata. quā cadentē
τ ſpaſmatā/zelotes ſpōſus. inter brachia ſu
ſcepit ſua. leuat caput leua. a leuando dicta
Hec ſponſa/q̄ꝫuis ſobrie temulēta/ad pſen
tiā ſponſi reſpirat. τ ſuſpirabunda trahit de
imo pectoris vocē. Leua ei⁹ ſub capite meo
τ dextera illi⁹ amplexabiť me. ¶ Diſcipulus

Iā ſiſte obſecro. vides ne q̄ te ptrahit eſt⁹
cū ſermo tu⁹ erat ꝺ oſculo. Dic ſi q̄d habeas
ampli⁹ qꝺ afferas. ¶ Mgr. Plane multū.
tā i bonis bonū q̄ꝫ i maľ malū. Ve ve carni
τ ſanguini. Quis offerre ſermo pudic⁹ aude
ret? Quid em̄ nequi⁹ q̄ꝫ qꝺ excogitauit caro
τ ſanguis? ¶ Diſcipulus. Ne pcor ad ama
toria cantica admiſce vel ſatirā τ tragediaꝫ/
mordaces. vel comediā lubricā. vel ſordētes
eglogas. ſola nobis anagogia/diuinos can
tet amores. ¶ Magiſter. Mones probe.
qui conuiuio vetas induci nuptiali funere
as tubas trahere. atq̄ꝫ ſulphureas amo
A ris infauſti tedas incendi phorreſcis. ¶ Sꝫ
quid tangis de oſculo figurali/dum vel cru
cem/vel imagines/ aut reliquias ſanctoꝝ
ſanctarumq̄ꝫ quiſpiā oſculatur? ¶ Diſcipu
lus. Puto poſt paſſionē filij beata mater
eius crucem crebro fuerit amplexata. om̄ia
q̄ꝫ loca vbi ſteterant ſacri pedes eius/ſedula
deoſculatione coluerit. Sed neq̄ꝫ fuerat ex
pers ſacramentalis oſculi/de quo locutus ē
ſicut nec exēplar illud duplex penitētie. Ma
ria magdalena τ egypriaca. q̄ꝫuis protinus
intrauerūt thalamū ſponſi/ſublato velami
ne. nec glorioſus Dionyſius/i morte carere
voluerunt. Atuero quid ſit os dei ſponſi. et
quid oſculū/ſubtilius ediſſere ſi potes/cum
ſit incorporea diuinitas? ¶ Magiſter Vo
cas iteꝝ ad diſtinctioneꝫ oris et oſculi trimē
breꝫ. Os habemus dei patris. os filij. oſcu
lum vtriuſq̄ꝫ quod ē ſpūſſanctus. Os ſuuꝫ
aperuit xp̄s habēs labia diſtillantia mirrhā
primā mortificatiuā viciorū. cuius tot ſunt
oſcula quot verba. Ipſe ſilr̄ cū patre τ ſpiri
tuſancto/aperuit ora prophetarū. Aperuit
τ os p̄dicatorum τ doctoꝝ/qui ſapiam eru
ctant porrigentē oſcula volētibꝫ. Dicūť aūt
p̄dicatores os dei/ideo qꝫ ſepant p̄cioſa a vi
li. ¶ Diſcipulus. Iunge duplex h̄ oſculuꝫ
vltimū ipſis tropologie vel allegorie adole
ſcentulis. ſatis em̄ patēt τ ſobrios edificant
τ in primo cōſiſte. ¶ Magiſter Deus ſicut
ē vnus τ vnomius p eſſentiā τ ppriétateꝫ. ſic
eſt p anagogiam ſymbolicā/omninomius.
Ita vnus ē multiplexq̄ꝫ. Sciens itaq̄ꝫ de
us nos paruulos τ balbos/voluit īſtar nu
tricis frangere verba ſua quibus ipſe nobiſ
cuꝫ τ nos ſecū/intelligibiliter vtrinq̄ꝫ loque
remur. Conceſſit igiť locutiones tranſſum
ptiuas a reꝝ cognitarū ſimilitudinibꝫ aſſū
ptas. tā abundāter vt nihil inueniať qꝺ nō
valet ad ip̄m trahi noiandū. qꝺ loquendi ge
nus appellauit Dionyſi⁹ ſymbolicū. ꝺ quo
τ ſcripſiſſe notat libꝫ: ſed ad latinos nō pue
nit. Hoc typo loquēdi/deus pater habꝫ os
ex quo fili⁹ ei⁹ increata ſapiētia pdijſſe ſe glo
riať. Ego inq̄t ex ore altiſſimi pdij. pmoge
nita an̄ omnē creaturā. Habet τ vteꝝ. Ego
inq̄t ex vtero ante luciferū genui te. Pr̄ ita
q̄ꝫ diligit filiū ſuū. τ filius genit⁹ mutuuꝫ re
pendit amorē. q̄ viciſſitudo dilectionis/cur
nō deoſculatio noiabiť? Ex qua ſpiratio cō
munis amoris emanat τ flagreſcit. q̄ ſpira
tio qꝫ nectit q̄ꝺammodo pr̄is os ad os filij.
dici pōt oſculū vtriuſq̄ꝫ. Sponſa ḡ dū que
rit oſculū ſpōſi/ptꝫ quale ſit illud oſculū. qꝫ
ſpūs ē oris vtriuſq̄ꝫ pr̄is τ filij. ¶ Diſcipul⁹. B

Sed q̄ vel qualia ſunt labia ſpōſe? ¶ Ma
giſter Illa nimirū ſunt due vires precipue
mētis. Vis intellectiua. et vis ei correſpōdens
affectiua. ſeu volitiua vel appetitiua. q̄s dū
ſpūſſanctus oſculū pr̄is τ filij/inſpirādo cō
nectit. τ oſculať illabēdo/fit mēs tota deifor
mis τ cōformis beatiſſime trinitati. fit trini
tatis nobile tricliniū. Itaq̄ꝫ fit ei⁹ memoria
fecūda parēs verbi cū acies intelligētie con
uertiť ſup ipſam. et qua ſimul ꝯuerſione ſpi
rať amor cōis vnius τ eiuſdē volūtatꝭ. Hec
ē ſpēs τ imago pulcerrima. τ ꝯformata et aſ
ſimilata diuine trinitati q̄ p gratiā ē idipſuꝫ
quod deus p naturā. Exultabat ad hanc aſ
ſimilationē ptingere ſpūs marie/ſuſpirans
τ eſtuans aſſidue deſiderio ſpōſi ſui. ¶ Oſcu
leť me oſculo oris ſui Quid queris o beata?
quid oſculū ſponſi petis o bn̄dicta? quid ē
illud oſculū niſi ſpūſſanctus? qui vtiq̄ꝫ ſup
uenit τ i te. qn̄ virtus altiſſimi obumbrauit
tibi. immo iā pierat. nec poſtmodū receſſit a
te. qꝫ dn̄s ſemp tecū. ¶ Sed quid affectas o
pulcerrima mulierū? Sentio q̄d requiris.

et ſi diſſimulare videaris verecundia virgi/
nali thalamo ſpõſi prima es. gaudẽs oſcl'o
oris. Sed ⁊ leua eiꝰ ſepe ſub capite tuo. Et
int' vbera tua ꝯmorat͛. te amplexãs. te oſcu/
lans. quid tibi vis amplius? Certe nondũ
ſubintroiſti ſecreta cubiculi ſilentia. vbi ſede
re ꝑpetuo mr̃imoniũ ꝯſummet͛. Inquieta
es donec introducat te / ⁊ tu illũ. in domum
matris tue. ⁊ in cubiculũ genitricis tue. Et
q̃ iſta mater tua? niſi diuinitas ſua. vtriq̃ om
niũ creatrix ⁊ gubernatrix Et q̃ domꝰ eius.
q̃ altera ſi ñ eternitas ampliſſima? Qð deniq̃
cubiculũ niſi ſinꝰ altiſſimꝰ. occultiſſimꝰ dei
pr̃is. in q̃ ſponſus tuus q̃eſcit ꝑhenni felici/
tate. Hoc cubiculũ intrare. ĩ hoc quieſcere.
delectari. fecundariq̃ deſiderabunda ſuſpi
rans. pẽſabas quale ſit iſtud. Exultabũt ſã
cti in glĩa. letabunt͛ ĩ cubilib; ſuis. Fallor. ſi
nõ hec ipſa q̃ diximus expſſiſti / ſpõſum inue
niẽs ⁊ dicens. Tenui eum nec dimittã. do/
nec introducã illũ in domũ matris mee ⁊ in
cubiculũ genitric' mee Et ecce nũc o btã qð
ſperaſti tenes. quẽ deſideraſti poſſides. quẽ
credidiſti vides. quẽ dilexiſti / tota ꝯplectẽs.
ipſoq̃ ſecura frueris ĩ eternum. ¶ Diſcipulus
Quid ſibi vult ſpõſus iſte ſuꝰ ꝙ vnã ſuam
vnice dilectã matrẽ diſtulit introducere ſecũ
in cubiculũ felicitatis eterne. qñ latronẽ de
cruce primꝰ ĩ hoc cubiculo collocauit. Audi
ente matre ⁊ incõſolabiliter anxiãte. ptrãſie
rat eñi gladiꝰ aĩam eius. Amẽ dico tibi. ho/
die mecũ eris in ꝑadiſo. O mitiſſime ieſu. et
vbi erat mr̃ tua / niſi in dolore ꝯtinuo rema/
nẽs in hoc nequã ſeculo. ſeparata etiã a corpe
tuo qð incluſũ iacebat in ſepulcro. O vere
terribil' ĩ ꝯſilijs deꝰ ſup filios hoĩm. O certe
veriſſimũ ꝙ erũt nouiſſimi ꝑmi. Quis hoc
eſtimaſſet? qs credidiſſet? qs ſperaſſet? aſſu/
mit͛ ad glĩe cubiculũ latronis aĩa. et aĩa ma/
tris relinquit͛ ad lamẽtũ. Cui ⁊ lõgo tpe pꝰ/
patet ingreſſus ad idẽ ſpõſi cubiculũ Potu
it inuidiã ſibi facere glĩficatꝰ ipſe latro. ſi nõ
feciſſet eã charitas vnũ cor ⁊ vnã aĩam cũ eo
Suaſit eadẽ charitas q̃rẽs q̃ dei ſunt hĩc vi
tã ĩ patientia / ꝓpter electos dei. ꝑ ſe ⁊ ex ſe do
cẽdos de myſterijs vere fidei. Et q2 deſideri
um quãto ꝑ incolatꝰ huiꝰ ꝓlõgatõẽ plꝰ ⁊ plꝰ
adauctũ ẽ / tanto h; ĩ adeptõe ſup oĩns plus
gaudiũ. ¶ Magiſter. Concernit hec mĩſio
tua ꝓlõgatõẽ huiꝰ miſerie / in iſta amoroſiſſi
ma ꝑ annos multos. q̃ ꝑ oſculũ pedũ primũ
mundata. poſt heremicola diu fuit. Sic di
ſcipulꝰ ille quẽ diligebat ih̃s vſq̃ ad ſenectã
virit ⁊ ſeniũ. Tãgit ignitꝰ martyr Ignaciꝰ
ſcribẽs btẽ ꝟgini cã; ſupſtitis vite ſue / vt ce
teros ex ſe ⁊ ꝓpter ſe ⁊ ĩ ſe ꝯfortaret Cui etiã
btã ꝟgo reſcripſit / vt exultaret in deo ſalutari
Porro quis te docuit o Luca medice chariſ
ſime / ꝑmas euãgelij tui ptes / niſi ſolũ taliũ
conſcia virgo prudẽtiſſima. cui te familiarẽ
conciliarat caſtitas. q2 nec vxorẽ nec prolẽ
habuiſſe narraris. Per te ꝑcurſoris annũci
atio. cõceptio. exultatio. natiuitas. circũci/
ſio cũ nomis impoſitõe nobis patẽt. Per te
canticũ Zacharie. Per te totius incarnatio
nis xp̃i myſteria nobis tradita ſunt. Per te
cantica canticorũ Marie. ⁊ illud Simeo/
nis pueri Ieſu felix intẽtio deſcribunt͛. et q̃
alio niſi Maria reuelãte ¶ Diſcipulus. Ar C
det animus multa querere ſup enumeratis
euãgelij materijs. quos oẽs cõſeruabat ma
ria / conferẽs in corde ſuo. ac ꝑinde magnifi/
cans dñm. ⁊ exultãs ĩ deo ſalutari ſuo. Sz
cepto curramus itinere poſt odorẽ vngento
rum tuorũ. quẽ ſpirant amoris cãtica. de q̃/
bus poſt oſculũ ſubdit͛. Quia meliora ſunt
vbera tua vino / fragrãtia vnguẽt͛ optimis.
Dic quid ſpõſa ſingularis ſibi volebat. tan/
q̃ oſculi cauſam ſubdẽs. q2 meliora ſũt vbe
ra ſponſi ſuper vinũ. Que ſunt hec vbera?
¶ Magiſter. Si dixero ꝙ vbera ſũt amor
vel amores / nihil errauero. qm̃ oĩa ſortit͛
amor vocabula inſtar dei. q2 deus charitas
ẽ amor eſt. os. oſculũ. ipſe vbera. ipſe vnguẽ
tum fragrans. ipſe oleũ effuſum. ipſe nardꝰ.
ipe faſciculus mirrhe. ipſe equitatus dei. ipe
botrus cypri. ipſe lectulus. ipſe flos campi
⁊ liliũ cõualliũ. Quid moror ꝑ ſingula. Ipe
ꝑ denominationẽ participatã / vnus oĩa ĩ
omnibus. cuius natura ſi ꝑfecte cognoſce/
ret͛ / ceſſaret linguarũ neceſſitas. Ipſe ſibi to
tus ⁊ vnus ſufficiens lingua eẽt. ſufficiens
oculus. ſufficiens auris ⁊ naris. ⁊ guſtus et
tactus. immo ꝓ nullũ eẽt ꝑ eẽntialẽ ꝓprie/
tatem / ſed ꝑ eminentiã ſingularẽ. ¶ Diſcipu
lus. Cur iſta ꝑmittis? ¶ Magiſter. Pla
ne ne ꝑſtoleris amoris cãtica exponẽdo poſ
ſe finiri. qui certe infinitus eſt. cuius quanti
tatẽ (nõ molis / ſed ꝑfectionis) accipiẽtibus /
ſemꝑ ẽ aliquid vltra recipe. Non expectaue/
ris ergo. totã Salomonis cãticorũ ⁊ Ma/
rie ſeriẽ poſſe nos decurrere. qui nec duos ꝟ
ſiculos vtriuſq̃ cantici. immo nec ꝑmũ ver
ſum ſatis attingere penetrareq̃ valemus.
¶ Diſcipulus. Et ſi de deo nil ꝑfectũ poſ
ſumus eloqui / conemur tamẽ more puerorũ

nos balbutiẽdo ſolari. Hic aliquid idcirco
de vberibꝰ ſponſi ⁊ ſponſe. ꝺ quibꝰ addit ter
ciũ oſculũ. qꝛ meliora ſunt vbera tua vino/
fragrantia vnguentis optimis. Et quia vi/
uus eſt ſermo dei ſm aplm. põt tñ cũ quoli
bet et ad quelibet loqui. Propterea ſi reliq̃s
canticorũ ꝑticulas qñq3 cõmiſceris/ nõ erit
ingratum prolixioris tractatus tollens fa/
ſtidiũ. ¶ Magiſter. Dicit hoc loco magi
ſter Nicolaus de lyra poſtillator ad lrãm. q̃
fundamentũ eſt allegorie. tropologie necnõ
⁊ anagogie. Dicit inquã ꝑ nomine iſto vbe/
ra. iudeos habere amores ob equocationẽ
nominis hebrei ad amores ⁊ vbera. Hiero
nymus vbera ſecutus eſt. hebreus amores.
¶ Diſcipulus. Tranſi. Inuenies tale poſi
tum mille locis in biblia. Pro quo ſedando
ſcripſit olim volumẽ egregiũ p̃ceptor noſter
P. cardinalis Cameracẽ. cuiꝰ ſententiam
alio loco dũ inquirã/ pãdes ſpero. ¶ Magi
D ſter. Pandã. tu nihil hic calumniabile vel
aduerſũ reꝑies. ſi modos loquẽdi typicos
ſeu figuratiuos attenderis. quibꝰ res cõten
ta ſignificat ꝑ ꝯtinentẽ/ et ecõtra. Continẽt
autẽ vbera cũ pectore cor ipm/ quod ſedes
amoris ẽ radicalis. Laudãs igit vbera lau
dat amores/ ꝙ meliores ſint vino/ fragrãtes
vnguentis optimis. Video ilico ꝙ non ſur
rexit incõgruitas ſi ſponſo dent vbera/ que
cor habẽt ꝯpletũ ⁊ eſtuans amoribꝰ. Siue
dicat g. meliora ſũt vbera tua. ſiue meliores
ſũt amores. Anagogia ꝓbat vtrũq3 verũ. ſci
ens ꝙ amor diuinꝰ neſcit ſexũ/ apud quẽ nõ
eſt maſculus neq3 femina. q̃uis dicat ſpon
ſus ⁊ ſpõſa. ¶ Diſcipulus. Hoc obſeruan
dũ arbitror ꝓ deuotis/ ne ſe carnalibꝰ inuol
uãt ſimulacris. Video ꝓinde ꝙ nec lac vbe
rum/ nec vinũ/ nec vnguentũ ſit aliqđ corꝑa
le. Nihilominꝰ cãm trãſumptiõis ⁊ ꝯparatio
nis licz inq̃rere. cur vbera vino ſint meliora.
cũ ſponſus duxerit ſponſam in cellã vinari
am: ¶ Cur rurſus inuitãs clamauerit poſt
q̃ dixiſſet Bibi vinũ meũ cũ lacte meo. Co
medite amici ⁊ inebriami chariſſimi. ¶ Ma
giſter. Bibit itaq3 vinũ ſponſi/ ſponſa via
trix. ſed ꝑ vbera ſponſi tranſfuſũ ⁊ lac factũ
Alioquin debile nunc cerebrum ſponſe/ vi/
ni puri virtute turbaret. Exemplũ dant no
bis nutrices/ que paruulis infantibꝰ ſi ſaga
ces ſunt vini puritatẽ nõ miniſtrãt. ſed qđ i
ſuũ lac ꝯuerſum ẽ. Sunt eñ hac ratõne nu
tricis vbera meliora vino. non ſecus i vberi
bus ſponſi/ q̃ ꝓpter ſpõſam i incarnatiõe la
ctens factꝰ eſt. Conati ſunt phi ſugere vinũ
ſapiẽ de vberibꝰ ꝓme cauſe/ dum inuiſibilia
dei ꝑ ea q̃ facta ſunt cognouerunt. ſempiter/
nã q3 ꝟtutẽ eiꝰ ⁊ diuinitatem. Cõcaluerunt ⁊
eſtuauerũt ⁊ inflati ſunt vino multo. de cali
cẽ aureo babylonis. ⁊ inebriati/ dati ſunt in
reprobũ ſenſum. ⁊ obſcuratũ eſt inſipiens
cor eorum. Rationẽ dicit apl's. qꝛ cũ cogno
uiſſent deum/ nõ ſicut deum glorificauerũt/
neq3 gratias egerunt. Habes vinũ ſine la/
cte quo plane lac melius eſt. p̃ſertim condi/
tum ex vino vel factũ cuius potus inebriat.
ſed ſobrie ſine luxuria. Accipe ſignũ ebrieta
tis noxie ſimul ⁊ cãm in phis. qui veritatis
ſtudio tã vehemẽter intenti/ nihil de amãdo
deũ toto corde. tota aĩa ⁊ tota mẽte. fortitu/
dine ſcrutati ſunt. Quid mirandũ ſi defece/
runt ſcrutãtes ſcrutinia. ſi ꝑ erroris p̃cipitia
ceſpitãtes impegerũt/ potati vino mixto ve
neno oĩm vicioꝝ. nec qualiũcunq3. ſ3 nephã
doꝝ/ qualia notauit apl's. q̃uis nõ oĩa que
in occulto fiunt ab eis inquit turpe ẽ dicere.
Et cũ qua fiunt niſi cũ illa meretrice q̃ apud
Salomonẽ allicit dicẽs. Veni inebriemur
vberibꝰ. ¶ Diſcipulus. Fugiamus ocius
hos verboꝝ fetores qui de vberibꝰ ⁊ amori
bus loq̃mur/ fragrãtibus optimis odoribꝰ
¶ Magiſter. Audiamus potius aurẽ pie
tatis ⁊ fidei/ matrẽ virginẽ ⁊ filiã magnificã
tem dñm. ⁊ exultantẽ i deo ſalutari ſuo. Cu
ius nomen ẽ oleũ effuſum qđ ſanat incipiẽ/
tes. paſcit proficientes. delectat ꝑuenientes.
¶ Diſcipulus. Verũ ⁊ ſi ꝓperat intẽtio que E
rere de tercio verſiculo. cur maria oleum ſue
magnificatõis ⁊ exultatõnis priꝰ intulerit
Quia reſpexit inq̃t humilitatem ancille ſue.
Nihilominus exponi priꝰ opto doctrinalit
q̃d ꝓprie ſit magnificare deũ. ⁊ q̃t modis fie
ri reꝑit: ¶ Magiſter. Pertinẽs eſt inq̃ſitio
talis. Igit accipe ꝙ magnificare dñm nihil
aliud eſt q̃ magnũ ſignificare. Non eñ faci
mus deũ aliter magnũ. Sunt aũt modi ſi/
gnificãdi magnitudinẽ dei/ ſine numero. in
genere duo. Vnus interior i aĩa cognoſcen
te ⁊ diligente deũ. Et eñ fide. ſpe ⁊ charitate
magnificat i aĩa deus. qñ magnꝰ ab ea et in
ea ſignificat. Modꝰ alter ẽ exterior tã multi
plex q̃ varia ſũt ſigna q̃ repñtare poſſũt ab
extra magnitudinẽ dei. Quid eſt eñ ſignifi
care niſi aliq̃d intellectu repñtare. Sit hoc
ꝑ voces. ſit ꝑ colores vel ſpẽs coloꝝ. ſit per
obiecta q̃rũlibet ſenſuũ. ſit ꝑ enigmata figu
raꝝ i ſcp̃turis ſanctis. ſit ꝑ reuelatões myſte

rioꝝ. Cōcluſit idcirco canticū ſuū virgo be
ata ſub atteſtatiōe diuinaꝝ locutionū q̄s fe
cit dn̄s ad pr̄es nr̄os Abraā ⁊ ſemi eius i ſe
cula. Cōſeruabat oīa verba hec conferens i
corde ſuo/ nūc Eſaie ꝓpheciam de ꝟgine pa
ritura. Nunc Hieremie vaticiniū ꝙ mulier
circūdabit virū. Nunc hebdomadas Dani
elis. Nūc portā clauſam Ezechielis cū tem
plo toto. ¶ Diſcipulus. Deſcripſiſti quid
ē magnificare dn̄m. qm̄ eſt ſignificare dn̄m
eſſe magnū vniuerſaliter ꝑfectū. Scio/ qm̄
ſignificare ſm̄ grāmaticos / eſt aliquid intel
lectui rep̄ſentare. qui tractant de modis ſi/
gnificandi. ſup quibus Centilogiū compo
ſuiſti. Sūt īſup varij modi (ſicut notas) ma
gnificandi dn̄m. ſ. bn̄dicere. ſanctificare. glo
rificare. p̄dicare. exultare. confiteri dn̄o. lau
dare. ⁊ ita de ſimilibus. quoꝝ cātica memo/
rant. Inquiramus igit̄ de ſingulis. Dic q̄d
F eſt dn̄m benedicere: ¶ Magiſter. Hoc ē ſi
gnificare dn̄m eē bonoꝝ datorē. factorē vel
donatorē. quia ſuum dicere facere ē. dixit et
facta ſunt. Ita ſuū bn̄dicere eſt ſuū bn̄ agere
Dn̄o autē bn̄dicere/ ſignificat verbuʒ bn̄di/
ctionis illi fieri vel dirigi. vt ibi. Sācti tui
bn̄dicant te. ¶ Diſcipulus. Dic quid ſit ſā
ctificare nomen dn̄i: ¶ Magiſter. Hoc ē
ſignificare dn̄m i ſanctitate ⁊ mūdicia perfe
ctū. Quid autē ſit ſanctitas dn̄i ⁊ noticia et
mundicia/ habes alibi. ¶ Diſcipulus Dic
q̄d ē exultare i deo ſalutari nr̄o. ¶ Magiſter
Hoc ē ſignificare deū eē ſaluatorē nr̄m/ et
ſalutare vel ſaluationē. nō qualicūqʒ ſigno
ſed modo leticie/ exterius ſe ꝓdentis. ⁊ quaſi
ſe nō capet vlterius ſalientis. ¶ Diſcipulus.
Dic q̄d ē cōfiteri dn̄o: ¶ Magiſter. Hoc
ē ſignificare certo ſigno/ ip̄m eſſe dn̄m. Et h̄
multipl'r. vel qm̄ bonus. vel qm̄ in eternuʒ
miſc̄dia eius. vel qm̄ laudabil' nimis. ⁊ ma/
gnitudinis eius nō eſt finis. vel qm̄ peccata
dimittit/ ⁊ p̄ſtabilis eſt ſup malicia. aut ex re
liquis ꝑfectionibꝫ ſuis. ¶ Diſcipulus. Dic
quid ē ſacrificare dn̄o: ¶ Mgr̄. Hoc eſt ſi/
gnificare certis ſignis adhibitis ꝙ ille cui ſa
crificat̄/ vel i cuiꝰ honorē p̄ncipalit̄ offert̄ ſa
crificiū ſup̄mꝰ ē dn̄s/ plenariā habēs p̄tātē
vite ⁊ mortis ſup nos ſicut i aīali ſacrificato
vl' occiſo. ¶ Diſcipulꝰ Dic q̄d ē grās agere
deo: ¶ Mgr̄. Hoc eſt ſignificare bona rece/
pta ab eo pure gratis/ nō merit̄ nr̄is. Mo/
di aūt ſignificādi ſunt varij. ꝑ varietate coꝝ
q̄ recipiunt̄. ad ſignificandū corde. voce. cor
pore ⁊ ope. ¶ Diſcipulꝰ. Dic q̄d ē adorare

dn̄m vel colere cultu latrie: ¶ Mgr̄. Hoc
ē ſignificare ſup̄mā in oīibꝫ ſuā dn̄ationem
atqʒ maieſtatē. ⁊ hoc modis varijs interius
in aīa. vel exterius in corꝑe aut alijs rebꝫ ex
hibitis. ¶ Diſcipulꝰ. Quid ē iubilare deo:
¶ Magiſter. Hoc ē ſignificare magnitudi
nem eius in bonitate ⁊ bn̄dictionibꝫ. modo
gaudij cuiuſdaʒ ineffabilis. vt aliqn̄ plauſu
manuū. aliqn̄ vultus alacritate. Aliqn̄ vul/
tus dilatatiōe/ q̄ dicit̄ leticia q̄ſi laticia. Ali/
qn̄ voluptate/ q̄ dicit̄ a volubilitate circa reʒ
dilectā. Nonnunqʒ a delectatiōe/ q̄ dicit̄ q̄ſi
lactatio. Qn̄āqʒ a iocūditate/ q̄ dicit̄ a io
co. Sepius ab alacritate. que dicit̄ dū habʒ
liberum ⁊ expeditū vſum corꝑis vel mēbro
rum vel ſenſuū. ⁊ maxime cordis/ ad ſignifi
candū leticiā. ¶ Diſcipulus. Quid eſt deuʒ
laudare in ſanctis ſuis: Magiſter. Hoc ē
ſignificare ipſum eſſe cauſam ſue ſanctitat̄.
Sicut deū laudare i creaturis ſuis ē ſigni/
ficare ꝙ ipſe eas gubernat. fecit et regit eas
pure gratis/ ⁊ magnificis modis. ¶ Diſcipu B
lus. Quid ē alloqui creaturas ꝙ benedicāt
deū. ꝙ collaudēt. ꝙ adorent. ꝙ p̄dicent. ꝙ le
tent̄ in eo cū ſimilibus acclamatōibꝫ. ¶ Ma
giſter. Totum ē hoc ſignificare complacē/
tiam quā habemꝰ in bn̄ficijs oīibꝫ/ q̄ crea/
turis collata ſunt. ⁊ hoc varijs modis ſigni
ficandi ꝑ varietate alloquendi. ſicut ſolemꝰ
exhortari ꝑ pſalmos dicentes. Laudate do
minū i tympano ⁊ choro. laudate eū in cor/
dis ⁊ organo. cum alijs talibus inſtrumen/
tis omnibus. hoc aūt eſt ſignificare compla
centiā ⁊ exultationē atqʒ leticiā quam habe/
mus i recognitione bn̄ficioꝝ dei/ talibꝫ mo/
dis rep̄ſentandi. Quemadmodū dare glori
am deo. honorē ⁊ virtutē ⁊ ſil'ia oīa ꝑfectio/
nē importātia. nō ē aliud q̄ʒ ſignificare talia
ſupeminēter eſſe in deo vel a deo procedere.
Et hoc tot modis ſignificādi q̄t modi ſunt
rep̄ſentandi corde. voce. corꝑe ⁊ opere. ¶ Di
ſcipulus. Dic differentiā inter magnifica/
tionē dei/ quā faciūt irrationales creature. ⁊
magnificationē rōnalis aīe de q̄ dicit̄ i h̄ cā/
tico. Magnificat anima mea dn̄m. ¶ Mgr̄
Magnificatio creaturaꝝ/ mēſurat̄ ⁊ accipi
tur a participatione diuine magnitudis. cu
ius oēs ſunt ꝑticipes ſuo modo. Sed irra/
tionalis natura tantūmodo rep̄ſentat arteʒ
creatoris. Et ideo dicit̄ trāſſumptiue ſapiē/
tia vel ars eius. Rationalis ꝟo creatura nō
ſolū obiectiue vel vt veſtigium. ſed etiā ſub/
iectiue et formaliter ꝑceptiue/ ſignificat de

mini magnitudinẽ intelligit ⁊ ꝑdicat. Aſſu/
mit inſuꝑ creaturas alias. immo et ſeipſam
quaſi materiā ſignificatiōis / diuine maieſta
tis. deniqꝫ in omnibꝫ ſicut ī fiſtulis organo
rum certificationis / ſpūſancto flante decan
tat. ¶ Diſcipulus. Bonū eſt nos hic eſſe.
Sed vocat ſequens verſiculus de humili/
tate Marie. Jam ṽo tardior hora differre
ſuadet ad matutinū diei ſequentis. Nos in
terim proprijs intendamus officijs.
Finit ſecundus tractatus.

Sequitur tractatuſ

tercius dragmaticus in cantico Marie. de
reſpectione humilitatis ſue ꝑ notulas. xx.

v

Notula prima

Uia reſpexit humilitatē ancil
le ſue. ¶ Diſcipulus. Hic ſu
q mus / hic protinus abſoluēda
eſt queſtio altera die propoſi/
ta / ſed dilata Cur beata mater
cauſam magnificationis dñi cum exultatio
ne ſpiritus in deo ſalutari ſuo / cecinit eſſe re
ſpectionē humilitatis ſue a dño. Exultauit
inquit ſpūs meus ī deo ſalutari meo. Et tā
qꝫ ratio quereret̄ ab ea / mox ſubiūgit Quia
reſpexit humilitatē ancille ſue. ¶ Magiſter.
Doctaꝫ formas queſtionē / cui neqꝫ ꝑfecte
dari rō ſiue rñſio / niſi reſpectus dñi cā pri⁹
ꝑſcruteť. q̄ nō niſi amor inueniť. ¶ Diſcipu/
lus. Conſentio. Fiat hoc prius notū. ſilr
⁊ quod ē obiectū ſuū. ¶ Magiſter. Ocul⁹
vulnerans ſpōſam oculus ē amoris / q̄ nul/
lus acutior. null⁹ penetrabilior. null⁹ ad in/
timi cordis vulnerationē efficacior dici pōt.
vulneraſti cor meū (ait ſpōſa) ī vno oculorū
tuoꝝ. Nō aliť ē de oculo ſpōſi reſpectu ſpō/
ſe. Quia reſpectus amoroſus ſpōſi ſauciat
ſponſā / vt exclamet vulnerata charitate ego
ſum. vel amore lāgueo. Hoc ē ꝓcipuū ī ſpō/
ſa vel ī ſponſo membrū Un̄ ſponſus cū lau
daret ſpōſe pulcritudinē / dicit. Quā pulcra
es amica mea / qꝫ pulcra. Mox ſubiunxit.
Oculi tui columbaꝝ. Et q̄d ꝑ columbā in/
telligis. ſi nō amorē ſimplicē. Jn columba
eñ ſpūſſanctus cui appropriať amor / ſepi⁹
apparuit Sic poſtmodū ſponſa inſinuans
filiabꝫ hierl'm pulcritudinē dilecti ſui. ꝯpari
onē poſuit eandē dicēs. Oculi ei⁹ ſicᷓ colūbe
deſuꝑ riuulos aquarū que lacte ſunt lote. et
reſident ſuꝑ fluenta pleniſſima Hinc eſt illa
duorum mutua poſtulatio. videri. ſ. ⁊ vide/
re. Audiamus modū. Sane dilecta nuꝑ cō
ſopita inter brachia ſponſi / qui adiurauerat
filias hierl'm ꝑ capreas ceruoſqꝫ cāporū. eo
qꝫ ſunt aīalia ſatis alacria mūdaqꝫ. ⁊ ſolitu/
dinis amica / ꝑſpicaciūqꝫ oculorū. Adiura/
uerat inquā / ne ſuſcitarēt neqꝫ euigilarēt di/
lectā / donec ipſa vellet. Tunc velut elapſus
ad horā dilectus regrediť ardens videre ſpō
ſam ⁊ alloqui / qḋ latere nō potuit ſponſam.
cuius ꝑ amorē cor euigilat. Exilit igitur et
dicit. Uox dilecti mei ⁊c. Hec eſt vox amici
mei. Conuerſis confeſtim oculis exclamat
Ecce ipſe venit ſaliens ī montibꝫ ⁊ trāſiliēs
colles. Et cur obſecro ſalit ⁊ trāſilit / niſi ze/
lo ſponſe vidēde tot⁹ rapit atqꝫ tripudiat ad
ſilitudinē capree. hīnuliqꝫ ceruorū. Laſciui
ens. alacris ⁊ iocund⁹. Nihilomin⁹ tanqꝫ ze
lotipus explorator ⁊ verecūdus amator. nō
irrumpit cubiculū ſponſe. ſed ſtat poſt pari/
etē reſpiciens ꝑ feneſtrā. ꝓſpiciēs ꝑ cācellos
Deniqꝫ blanditur dicēs Surge ꝓpera ami
ca mea. columba mea. formoſa mea et veni.
Sequiť poſt verni tꝑis gratā deſcriptōem.
q̄ nouā ſignat gratiaꝝ infuſionē. aduerſita/
te depulſa. Oſtēde mihi faciē tuam. Sonet
vox tua in auribꝫ meis. Uox eñ tua dulcis.
⁊ facies tua decora. ¶ Diſcipulus. Perſpi/
cuū feciſti deſideriū qḋ habēt ī cāticis ſpon
ſus ⁊ ſponſa ſe vidēdi. qm̄ viſio nūcius eſt ꝓ
cipuus amoris cordialis. Ubi ē amor / ibi ē
oculus. Nihil amore amabilius. Dabo ti/
bi (dicit Seneca) poculum amatoriū ſine
herbis abſqꝫ veneficijs. Si vis amari ama
Hoc in amatoribꝫ etiā fetidiſſimis locū hꝫ.
quāto efficaci⁹ in pulcerrimis. ¶ Magiſter. J
Hic reſpect⁹ dei Mariam hūilē iure traxit
ad amorē ſuū. vt tota nedū gauderet. ſed ꝓ
amoris magnitudine ſpūaliter exultaret. id
ē extra ſe ſaltaret ī dilectū. Hic etiā reſpect⁹
corꝑalis ī infantulo Jeſu / ſolabať oēs illius
peregrinatōis laborioſiſſime dolores et an
guſtias Sic in puericia. ſic ī adoleſcētia do
nec in cruce vidit extēſum. q̄ viſa eſt ſemel ab
eodē. vñ ꝑtrāſit gladi⁹ acerbiſſime paſſionis
amoroſiſſimū cor vtriuſqꝫ. Penſent amico
rū corda / quāto intolerabiliter anxi⁹ fuit h̄
reſpect⁹ q̄ dici neqꝫ verbis. neqꝫ ſcꝑtis inſe/
ri. ¶ Diſcipulus Suꝑeſt ṽo declarādū q̄d
vel quale ſit amoris ſubiectū. ¶ Magiſter.
Uideor mihi ꝓbaſ dicere qꝫ pulcritudo vl'
pulcrū. Nihil eñ amať ſub ratione turpitu
dinis. ſed tm̄modo ſub ratōe pulcritudinis
⁊ pulcri vel ſpecioſi vel formoſi. Hinc dictū

eſt de ſapiẽtia. ꝙ pulcritudinem illi⁹ admirabit
oculus. ¶ Diſcipulus. Nunquid diuerſa vel
aduerſa eſt ꝓpoſitio tam ꝑhis ꝙ theologis po-
nentibus bonũ eſſe quod omnia appetunt. ⁊
ita ratio boni vel appetibilis / ẽ amoris ob-
iectũ. ¶ Magiſter. Multe ſunt rõnes appe-
tibilitatis / q̄ in vnã conueniũt pulcritudis.
ſicut ⁊ boni ⁊ finis ⁊ ꝯuenientis vl' ꝑfecti vl'
beatitudinis rationẽ. ¶ Diſcipulus. Expo
ne ꝯſequẽter q̄ ẽ ratio pulcritudinis vel pul
cri. ¶ Magiſter. Pulcritudo ſm Aug. eſt
equalitas numeroſa. ¶ Diſcipulus. Eſt igi
tur pulcritudo in ſola quãtitate / cũ numer⁹
ſit ſpẽs quãtitatis. ¶ Magiſter. Accipitur
hec eq̃litas nedũ ex rõne molis corꝑalis / ſed
ꝑfectõis ſpũalis. Sil'r numerus nõ ꝓ quã-
titate diſcreta realiter. ſed formaliter ſm ali
quos. Sed vel probabilius ſm alios ſoli⁹
rõnis. qualis in deo ꝑſoniſq; diuinis inue-
nit. q2 alia rõne ⁊ idea ꝯditus eſt homo. alia
equus ſm Aug. ⁊ hoc ſm modũ intelligen
di diuinã eſſentiã / ꝑ relatõez ad creaturas. ſi
ue ſit iſte modus intelligẽdi ĩ intellectu diui
no. ſiue ſit ſolũ in intellectu angelico. ¶ Di-
ſcipulus. Sufficit hec tetigiſſe de diuina
pulcritudine ꝓ verificatõe diffinitõis illius
ꝙ pulcritudo eſt equalitas numeroſa. Nũc
adapta pulcritudines ſponſi ⁊ ſpõſe quales
poſuit Salomon ĩ cãticis. ſimul aptũ faci
ens de differẽtijs taliũ noim. pulcrũ. formo
ſum. ſuaue. ſpecioſuz. decorũ. Rurſus de no
mib⁹ ſponſe ꝙ ẽ amica. ſoror. colũba. imma
culata. tota pulcra. et ita ꝯſeq̃nter ꝑ ſingula
mẽbra diſcurrẽtã ſpõſi ꝙ ſpõſe. ¶ Magiſter
Rẽ exigis q̄ ſua ꝓlixitate faſtidiuz. vel ſua
breuitate poterit obſcuritatẽ afferre / niſi for
taſſis inuenirez compendiũ. ¶ Diſcipulus.
R Placet inuenias. ¶ Magiſter. Ecce tot
p̃ manib⁹ habent expoſitões doctorꝝ. tot ſi-
militudinũ hic poſitaꝝ. tot inſuꝑ diſtinctio
nes ꝓ qualibet dictione magiſtrales. tot de-
mũ quadruplicis ſenſus ſcꝓturarũ adapta
tiões / ad diuerſa ſpiritaliũ genera nuptiaꝝ.
Supponam⁹ hec oĩa nobis. et paucùlas ð
pulcritudine ſpõſi ⁊ ſpõſe. ⁊ dei ⁊ aĩe ſil'itudi
nes hic poſitas elucidare curem⁹. Dicẽtes ĩ
ꝑmis. ꝙ formoſitas ⁊ ſpecioſitas. ⁊ pulcri-
tudo. ⁊ decor. frequẽter accipiunt ſynonime
Nihilominus pulcritudo vltra formoſita-
tem dicere videt quandã coloris ſuauitatez.
cuius defectus nõ tollit formã. Nigra ſum
inquit ſponſa. ſed formoſa. Decor aũt refer-
tur ad modũ ⁊ decentiã geſtus ⁊ ornat⁹ / cuz
quadã iocunditate. leticia vel alacritate vul
tus / totiuſq; corꝑis geſtus. Porro ſpecioſi-
tas oĩa ſiml' dicit / vt ibi. Specioſus forma
p̄ filijs hoim. Et illud. Species priami / di
gna eſt impio. Exemplũ in imagine / cuius
poſſem⁹ ꝑma lineamẽta conſiderare. ꝙ nũc
roſa ſit ſub equali ꝓportõe formata. ⁊ formo
ſitas inde reſultat. Conſiderem⁹ ſcðo colo-
res ſuꝑinductos accõmode ſingul' lineamẽ
tis / vñ reddit pulcrior forma. Cõſiderem⁹
tercio in imagine viuente / alacritatẽ faciei ⁊
oculorũ leticiam ⁊ decentiã. ⁊ in omni geſtu
modeſtiã. Sic ait poeta de venere ꝓ Enea.
Et letos oculis afflarat honores. Et dicit
vulgo Ceſte dame eſt de bel mam treug ⁊ eſt
byen aduenia nt. el eſt ſimple et toye. Note-
mus vltra ꝙ pulcritudo picture vel imagis
refert ad ipſam tabulã q̄ proinde pulcra no
minat. Addamus p̃terea / ꝙ pulcritudo ma
xime refert ad exemplar. ſi ꝑ oĩa conformis
eſt imago vel exemplatũ ſuo exemplari ſit li
cet exẽplar iſtud turpiſſimũ. Sic dicim⁹ bu
fonis imaginẽ inde pulcrã. ſic bubonis ⁊ ve
ſpertilionis. Ecce inq̄unt bufonẽ pulcre pi
ctũ. Patet ꝓinde rõ cur ſimia dr turpiſſima
cui⁹ tñ figura proxima ẽ pulcerrime figura-
rũ. ſ. humane. Atuero q2 deficit ab imitatõe
ꝑfecta / reputat inde turpior / quo imitatõne
videbat ꝓximior. ¶ Quib⁹ ita notatis de pul
critudine generalit' / facilis eſt applicatio ad
pulcritudinẽ aĩe ratõnalis ſpũalis. q̄ imago
eſt bñdictiſſime trinitatis. ĩ qua potẽtie tres
ꝑncipales anime. ſ. memoria. intelligentia ⁊
voluntas. ſunt tanq̄ lineamẽta qualia ſunt
indelibiliter impſſa. nec tollũt etiã a damna
tis. Ceterum dona gratiarũ variarũ. virtu-
tuz. donorũ. beatitudinũ. ſunt ſicut colores
ſuꝑinducti. Rurſus oꝑatões inde ꝓueniẽ
tes / decorẽ ſuꝑaddunt. Tandez in omi pul
critudine ſpirituali / tãto beate trinitat' ima
go formoſior eſt ⁊ pulcrior / et habens pl⁹ de
coris. quanto reꝑitur ſuo exemplari. ſcz eidẽ
beate trinitati conformior. Ex aduerſo aũt
de turpitudine. deformitate. deſpectu. dede
core / ꝯſtat ſentiendũ. ¶ Diſcipulus. Natu L
ram pulcritudinis ad oculũ (ſicut dicit) oſtẽ
diſti. ⁊ q2 turpis eſt ps q̄ ſuo toto nõ congru
it. pulcritudoq; totius ex vniuerſa partium
multitudine conſurgit. reſtat exponere pul
critudines membrorũ ſingulorũ. Sed an-
tea diſſere oim diſtinctões vocabulorũ. ami
ca. ſponſa. ſoror. colũba. dilecta. quoniaz de
alijs aĩe noib⁹ / ſatis conſtat ex premiſſis. vt

q̃ ē ſpecioſa. formoſa. Tota pulcra ꝛ immacu
lata. q̃ꝛ bñ colorata ꝛ munda ꝑ oīa. ¶Mgr̃.
Amica dicit̃ ex mutua cōicatōe ſecretoꝝ/
q̃ſi animi cuſtos vl' altera mea. cui⁹ ē idē vel
le ꝛ idē nolle cū amico. Sponſa dicit̃ ꝓpter
ſpem fecūditatis plis. vt ſint vnū ꝓncipiū i
ꝓductōe ꝛ educatōe filioꝝ. nō q̃ ſit iā matri/
moniū ꝯſummatū. Aliqñ dicit̃ ꝯiunx ꝛ nu
pta/ſed i ſpe ſicut ꝯtracta. Spōſalia a ſpon
deo es. q̃uis vnū q̃nq̃ʒ recipiat̃ pro altero.
Soroꝛ appellat̃ ꝓpter nature ꝯformitatē.
maxime poſt incarnatōē. Aut ſi ad angelos
q̃ʒ trāſferat̃. diceret̃ nature conformitas nō
vniuoca. nec penit⁹ equoca. ſʒ analoga/ꝓpt̃
ſilitudinē beatiſſime trinitat̃. Vñ noiat̃ eti
am alibi filia. vt ibi. Audi filia ꝛ vide. Et fi/
lia hirl'm. q̃ꝛ ihabitatrix pacifice ciuitat̃. Et
filia ſyō. ꝓpter ſpeculatōē diuinoꝝ. Et filia
ꝓncipis. Colūba dr̃ ꝓpt̃ inhabitātē in ipſa
ſpūſſcti plenitudinē. Dilecta dicit̃ vltra ami
cā. q̃ ſit amoꝛ ex electōe genit⁹ vel nutritus.
¶Diſcipulus. Redi nūc ad pri⁹ queſitū. et
de mēbꝛis ſingul'. ¶Mgr̃. Redeo. propo
nēs ꝑ regula vel claue dicēdoꝝ. q̃ nihil i cā/
ticis poſitū repies/niſi quatin⁹ facit ad pul
critudinē. ꝛ ꝯſeq̃nter ad amorē ſm alterū ge
nus cāe q̃druplic̃. efficiēt̃. material'. forma
lis ꝛ final'. Nō idcirco quiſpiā errauerit ſi di
xerit ſubiectū cāticoꝝ eſſe. vel amorē pulcri
tudinis vl' pulcꝝ amorē. Qđ vtiq̃ʒ ſapia vi
dit q̃ duo ꝯiūxit dicēs. Ego mr̃ pulcre dile
ctōis. Protin⁹ ĝ dū occurrit tibi ꝟbū aliqđ
in cāticis/ſi nō ſonet pulcritudinē/i cortice
trāſſumptōis. decortica illud vel enuclia. q̃/
uſq̃ʒ decoꝛ amabil'. et amoꝛ decorus. pulcer
atq̃ʒ formoſus emineat. ¶Diſcipul⁹. Eni/
tar. Sed q̃d ex iſtis inferendū cēſes. vtrū co
gnitio ſit ſpeculatiua vel practica? ¶Mgr̃.
Torquet multos/diuerſus practice ꝛ ſpe/
culatiue modus accipiendi. ¶Diſcipulus.
Da modum qui tibi probabilioꝛ apparet
¶Mgr̃. Diffinit Ariſ. intellectū ſpeculati
uū. q̃ ē ſolū reſpectu veri vt veꝝ eſt. Intelle
ctus ꝟo practic⁹ dicit̃ ꝯfeſſe ſe habēs appeti
tui. i. ꝯformis ꝛ ꝓtēſus i appetitū. cui⁹ obie
ctū ē nō ſolū veꝝ ſub rōne veri/ſʒ ſub ratōne
boni. Deinde ꝯcludit q̃ methaphiſica ē tm̄
ſpeculatiua. ars autē ꝛ prudētia ſunt ꝓctice.
q̃ꝛ reſpiciūt volūtatē reſpectu factibiliū vel
agibiliū. nec ſiſtūt i intellectiua cognitōe ſo
la. Sʒ theologia ſcrutat̃ ꝓfundi⁹/q̃ ſupmaꝫ
ſciaꝝ ſeipſam aſſerit. ꝛ i dei dilectiōe ſup oīa
finē ſuū ſtatuit. Nā finis legis ē dilectō. Et
ideo ſane debuerat ꝯſentire de metaphiſica
phs. q̃ nō in cognitione nuda ꝓme cauſe ſi/
ſtebat. ſed ad eius dilectōē extēdebat̃. Alio
quin deformabat pulcritudinē metaphiſice
caudam eius pulcerrimā (que ē finis diuine
dilectōis) euellēdo. Datus q̃ʒ fuiſſet i repro
bum ſenſum. q̃ cuʒ deū cognouiſſet. nō ſicut
deum glorificaſſet nec amaſſet nec grãs egiſ
ſet. Dicit tñ in ethicis de ꝯtēplatiuo felici. q̃
videt̃ dei eſſe amātiſſim⁹. q̃ꝛ cognitionē ei⁹
deſiderat. Qualiter oro fieret ꝯiunctio opti
me potentie rōnalis cū optimo obiecto deo
ꝑ ꝯtemplationē/ſi nō inde dilectio ſequeret̃.
ſi vel obſiſteret ꝑuerſitas volūtatis? Vocāt
aliq̃ theologiā noſtrā. nec pure ſpeculatiuā.
nec omnino practicā. ſed affectiuā. qđ epithe
ton aptiſſime noſcit̃ theologie myſtice cōue
nire. ¶Diſcipulus. Perſpicuū ē illud qđ M
loqueris. nec a pho negandū. q̃ dixiſſe legit̃
Inueni te primā cauſam. fac me tibi placen
tē vix. Quid inde vis ꝯcludere manifeſta?
¶Magiſter Cōcludo q̃ vel metaphiſica ē
practica ſcia. vel q̃ nō oīs intellectus ꝓtē/
ſus i appetitū ſeu voluntatē/diceret̃ practi/
cus. ¶Diſcipulus. Ita ſequi videt̃. ¶Ma
giſter. Eſſe dʒ igit̃ de intellectu ꝓctico ſer/
mo reſtrictioꝛ. vt ſolū dicat̃ practic⁹/duʒ ad
factibilia ꝛ agibilia inferioꝛa ꝯuertit̃ ꝑ exten
ſionē in affectū ꝛ in effectū opatiōis huius
ꝯſiderādo relationē ad fines proximos. nō
ad ſupremū qui deus eſt colēdus et aman/
dus. Propterea ſic beatitudo dicēda eſt ſpe
culatiua. ſic theologia ꝓprie accepta. ſic hec
ſapiētia cāticoꝝ. cuius finis eſt amoꝛ pulcer
ſpōſi ad ſpōſaꝫ. terreno q̃libet amore calcato
Sic vbilibet ars amoꝛis terreni vel aīalis
ꝓctica. Ars itaq̃ʒ diuinal' amoꝛis ſeu fruitō
nis/ſpecl'atiua dicet̃. velut ꝓma ꝛ altiſſima
ſciaꝝ. quā imitat̃ metaphiſica philoſophā/
tiū. Sed vbi deſinit ipſa/theologia ꝑ fideꝫ
ſumit exordiū. ꝑ ſpem inſuꝑ et amorē ꝯſide/
rans deū ſicut amabile ꝛ pulcerrimū. et q̃ iu
xta ꝟbū ſponſe ē deſiderabil'. immo fons et
origo. radix ꝛ parēs oīs pulcre dilectionis.
¶Diſcipul⁹. Et ſi ꝓpero cognoſcere ſingu
loꝝ ꝓprietates mēbroꝝ q̃ ſponſo tribuunt̃ ꝛ
ſpōſe ſub tropicis locutōibꝫ. trahit̃ tñ neſcio
q̃ pacto mēs illud attingere qđ mō dixiſti d
dilectionis vel amoꝛis origine? ¶Magiſter
Iure em̄ trahit̃. naʒ h cognito cetera mox
patebūt. q̃uis hec cognitio ſm ꝓceſſionē
theologicam/incipiat ꝑ fideꝫ a pulcritudine
prime cauſe ad pulcritudines effectuū inſi/

nuandas/vie p hie nõ aduerſo ſed conuerſo.
¶Diſcipulus. Accepꝰ erit iſte modꝰ fideli
bus. Proſeq̄re. ¶Magiſter. Pulcritudo ꝓ
ma nobis ꝑ fidē relucet ī beatiſſima trinita/
te. Tradit eñ fides ꝙ pr̄ ī diuinis ē mens ſi
ue memoria fecūda oīm intelligibilium. ad
quā paternꝰ intellectꝰ ꝯuertens aciē/gignit
et ſe verbū expſſiuū oīm intelligibiliū. Hoc
ē illud verbū qḋ erat ī ꝓncipio apud deū. ꝑ
qḋ oīa facta ſunt. Hoc verbū ē naturalꝭ ima
go pr̄is eadē eſſentialiter cū pr̄e/ſola relatōe
ꝑſonali ꝑſonaliter ab illo diſtincta. Et qm̄
imitaꝭ ꝑfectiſſime patrē/ſupeſt vt dicaꝭ ima
go pulcerrima vel ſpecioſiſſima patris. ⁊ ita
dilectiſſima a patre. ſe teſte q̄ ait. Hic ē filiuſ
meus chariſſimus/ī quo mihi bñ ꝯplacui.
Cū ṽo pr̄ cōicauerit diuinā vitā filio/cōica
uit nedū cognitionē oīs veri. ſed amorē ſilꝭr
oīs boni. Eſt aūt paterna bonitas ſupmū ⁊
ꝓmū amabile. Amauit ergo filius ſumme
patrē. ⁊ ꝯuertēdo volūtatē ī ipm̄ totꝰ (vt ita
loquamur) exarſit ⁊ flagrauit ī eiꝰ dilectōem
Et qua dilectōe mutua pr̄is ad filiū. ⁊ filij
ad patrē. ꝓceſſit amor ꝑſonalꝭ quē dicimus
ſpm̄ ſanctū. ¶Cōſiderat hec fides circulum
quendā intelligibilē in triāgulo ꝑſonarum.
Pater eñ dat ſe filio quē diligit. filiꝰ pr̄i im
pendit ſe ꝑ amorē quo flagrat in patrē. Hic
aūt amor cōis ē patri ⁊ filio/tanꝗ̄ nexꝰ am/
boꝝ. Iure ergo dictus ē deus. q̄ſi ſpera ītel
ligibilis. cuius centrū vbiꝗ̄. circumferentia
nuſꝗ̄. niſi ſupple ī ſeipſo. Nō aūt pōt ſe deꝰ
ad extra cōicare niſi quodā mō pūctualiter.
Ipſe ṽo totū ſe/in ſe toto ꝯtinet. quem tene
bre creaturarū nō comꝓhendūt. ¶Oſtendit
nobis hec fides/ſummā ꝯſummatā in tota
trinitate. pulcritudinē amabilē. ⁊ dilectionē
pulcerrimā. qm̄ hic eſt equalitas numeroſa
que reddit pulcritudinē. ⁊ pulcritudo ſuccē
dit ad amorē. vt ſit pulcritudo dilecta. ⁊ di/
lectio pulcerrima mutuo ſe reſpiciētes. Uñ
Dionyſiꝰ. Diuinꝰ amor ē ſicut q̄dā eternus
circulꝰ ꝑ optimū ex optimo. ⁊ ī optimo ⁊ in
optimū. inenarrabili cōuerſione circūiens.
Eſt autē circulus pulcerrima figurarum.
A ¶Diſcipulus. O miſeris ꝓcoꝝ nūc amplio
ra hic diſſerere/de inenarrabili pulcritudine
diuinitatis. ⁊ ad marie pulcritudinē te ꝯuer
te. dicens ī ꝓmis Cur nō dixit deū ſalutare
ſuū/reſpexiſſe pulcritudinē ancille ſue ſ; hu
militatē? ¶Magiſter. Duas habitudīes
eſſe ponit phs ī intelligētijs q̄s angelos di/
cimꝰ. ¶Unā qua ꝯuertunꝭ ad deū ad ꝯtem

plādū magnitudinē eiꝰ cū admiratōne. pul/
critudinē cū dilectōe/⁊ omñimoda ſubiectio
nis obediētia. motu quodā aſſiduo q̄ſi circu
lari circa diuinā vnitatem Ita loquiꝭ apud
Boeciū phia. menteꝗ̄ ꝓfundā. ſcꝫ diuinita
tem circūit. Et iterum Da fontē luſtrare bo
ni. Alterā dicit phs habitudinē intelligētie
respectu inferioꝝ que regit mediante motu
ſui orbis. prout phia ſubiūgit. Silꝭ cōuer/
tit imagine celū. ¶Determīat ꝯſeq̄nter idē
phs ꝙ habitudo ꝓma q̄ eſt ſubiectōis ad de
um. longe ꝑfectior eſt ⁊ pulcrior q̄ꝫ habitu/
do regitiue dñationis reſpectu inferiorum.
qm̄ in prima conſiſtit intelligentiarū felici
tas ⁊ beatitudo/nō in ſecunda. ꝙ ſi angelus
magnificans deū ⁊ exultās in deo/gratias
ageret verbis humanis. quid obſecro mal/
let dicere. vel ꝙ deus reſpexit humilitatē ſer
ui ſui ſubijciens eū ſibi. vel ꝙ reſpexit dñati
onem atꝗ̄ potentiā. ſ. in regimine creature.
¶Diſcipulus. Res apta eſt ſup electōe pri
mi. Uñ palā intelligo beatā Mariā nedū
pia deuotōne/ſed altiſſima metaphiſicaliꝗ̄
rōne ſuā pulcritudīs beatifice ꝑfectōē plꝰ in
ſinuaſſe ꝑ humilitatē ſubiectiōis/quā reſpe/
xit in ea dñs. q̄ꝫ ſi dñationis nomē aliquod
poſuiſſet. ¶Magiſter. Accipe rationē alte
rā. nō minꝰ in theologia fundatā. Quid eñ
ꝑdidit apoſtatas angelos? q̄d poſtmodū de
iecit hoīes inſtitutos ad repationē angelice
ruine? Utiꝗ̄ ſupbia. plus gloriās ī fantaſti
ca dñatione/q̄ꝫ ī humili ad deū ſubiectione.
Cauendā hanc ꝑditionis turpitudinem in
ſinuat Maria. ⁊ exemplo vocis ſue qua ſuā
humilitatē gloriaꝭ reſpexiſſe deum ⁊ formi/
danda ꝓſtatione. Fecit inquit dñs poten
tiā in brachio ſuo. diſpſit ſupbos mente cor
dis ſui. Quare? excelſus dñs et hūilia reſpi/
cit. ⁊ alta a longe cognoſcit. Quare a longe?
Quia lōge ꝓijcit ⁊ deijcit. ⁊ ꝓijcit ⁊ deponit
potētes de ſede. ⁊ exaltat humiles. Iā Ma
ria gerebat alta mente repoſitū verbū filij.
Qui ſe exaltat hūiliabiꝭ. ⁊ q̄ ſe humiliat exal
tabiꝭ. Illud quoꝗ̄ diſcipuli ſui. Deꝰ ſupbiſ
reſiſtit. humilibꝫ aūt dat gr̄am. Uerificauit
idcirco deus in ea verbū ſapiētis Ubi hūili
tas/ibi ſapīa. Deꝰ collocauit ꝑ incarnatōis
myſteriū ſapientiā ī hūilitate ſua. ¶Diſcipu
lus. Occurrit poſt ſolutionē queſtionis ꝓ
poſite petendū/q̄d ſit reſpectus dei. q̄les eiꝰ
oculi quibꝫ humilitatē ancille ſue reſpexit?
Sꝫ omiſſa multiplicatōe q̄ſtionū. ꝯuertaꝭ
protinꝰ ſermo tuus/ad deſcribendū pulcri/

tudinē beate marie. q̄ tā grata. tā incredibili
formoſitate refulgēs inuēta ē vt ꝯcupiſceret
rex ſpeciē ei⁹. ⁊ de ſublimi ſolio deitatꝫ deſcē
deret ad infima nr̄e mortalitatis / accipiens
ſerui formā. Quāta q̄liſqꝫ putāda ē pulcritu
do toti⁹ q̄n i vno oculoꝝ ſuoꝝ dicit ſe ſpecio
ſus forma p̄ filijs hoim / corde vulneratuꝫ.
Uulneraſti ait cor meū in vno oculoꝝ tuo
rū. ⁊ qd̄ min⁹ videt̄. i vno crine colli tui. De
niqꝫ p̄mū nomē quo maria legit̄ i cāticꝫ no
minata p ſpōſum fuit. O pulcerrima mulie
rū. Uere pulcerrima / q̄ p ſupba myſtica Ua
ſthi eua. ſupno regi nō Aſſuero ſꝫ deo. meru
it copulari / graꝫ inueniēs i ocul' ei⁹ quā ada
mauit ſup oīs mulieres. Erat eīn formoſa
valde ⁊ incredibili pulcritudine. oīmqꝫ ocu
O lis gratioſa ⁊ amabil' videbat̄. ¶ Magiſter.
Conabimur ianiter / ſi v̄bis eq̄re volum⁹
pulcritudinē eius. qua ſub deo maior neq̄t
intelligi. colligēs in ſe oēs pulcritudines
ſparſas i creaturis. Jta vt ſit vere vna ſpeci
oſa vnius ſpōſi. vna pfecta ſua. vna mr̄i ſue
electa genitrici ſue. q̄ genitrix ē gratuita dei
bonitas. q̄ pulcerrima pulcerrimā ſibi fecit.
Dicere nihilomin⁹ aliqua tēptabim⁹ ordīe
p̄mitus doctrinali. ¶ Pulcritudo q̄ ē equali
tas numeroſa diuidit̄ p̄ma ſui diuiſione. qꝛ
quedā ē naturalis ⁊ quedā artificial'. Natu
ralis multiplex ē. quedā intellectualis. alte
ra rōnalis. dehinc animal'. Rurſum aliqua
eſt ſolū vitalis. altera ſolū ſubſtātialis. alte
ra accidētalis. Artificialis v̄o quedaꝫ ē p ſe.
quedā p accidēs p rōnis induſtriā ſupindu
cta pulcritudine naturali. ¶ Pulcritudo au
tē natural' deſcribi pōt qꝛ ē eq̄litas numero
ſa ꝯſurgēs ⁊ reſultās ex vnitate. v̄itate ⁊ bo
nitate. vel ex mēſura. numero ⁊ pōdere. v' ex
modo. ſpecie ⁊ ordine. Jtaqꝫ ꝓprietates en
tis ſunt vnū ⁊ veꝝ ⁊ bonū. Sic qꝛ ens ⁊ vnū
ens ⁊ verū ens ⁊ bonū ꝯuertunt̄. Nec ē poſ
ſibile qꝛ ens aliq̄d ſit / q̄n hec tria ſibi cōueni
ant. que nō re diſtinguunt̄. ſed ſola ſignificā
di rōne. Sic de mō. ſpecie ⁊ ordine. Sic de
mēſura. numero ⁊ pōdere. ¶ Pulcritudo igi
tur naturalis non habet aliqd̄ ens poſitiue
ꝯtrariū. que ſit poſitiua turpitudo natura
lis. vt impij manichei ſomniabāt duo p̄nci
pia. vnuꝫ maloꝝ. ⁊ hoc turpiſſimū. et aliud
bonoꝝ. qd̄ neceſſe ē eē pulcerrimū. Nec op
tet poſt Aug. ⁊ Dionyſiū conari deducere
malū. nec eē poſitū i entib9. ſed tm̄mō dici p̄
uatōꝫ pulcri ſeu boni ſeu modi ſpecieī ⁊ ordi
nis. Pulcrū ſilr cum ente conuertit̄. tanq̄ꝫ p

prietas reſultans ex trib9 priorib9. ⁊ hec pul
critudo tanq̄ꝫ ex triplici lineamēto figurali /
inſtar trianguli. que ē p̄ma ⁊ pfecta forma li
nearū rectarū. Hec nihilominus pulcritu
do naturalis i circulū deducit̄ / que ē pfectiſ
ſima figurarū. nō rectilinearū ſed curuaruꝫ.
Jta qꝛ p̄ter legē geometricalē ſit hic circulus
triangulatus. ⁊ triangulus circulat⁹. ¶ Pul
critudo naturalis reꝑibilis ē vniuerſaliter i
creaturis. qꝛ neceſſe ē quodlibet eē veſtigiū
ſue p̄me cauſe. quod gerat ſilitudinē aliquā
nō penitus vniuocā. ſed analogā eius tanq̄ꝫ
exemplatū ſui exemplaris. et ſigillatū ſigilli
ſui. Sūt aūt tria p̄me cauſe ꝓpria ⁊ appro
priata. ſm que reꝑit̄ vnūqdqꝫ ens ꝑducere
ſm triplex gen⁹ cauſe. efficiētis. formalis v'
exemplaris ⁊ final'. ¶ Pulcritudo naturalis
accipit lineamētū modi ⁊ vnitatꝫ vel mēſure
a potētia efficiēte. lineamentuꝫ ſpeciei vel ve
ri vel numeri a ſapīa exēplāte. lineamētuꝫ or
dinis vel pōderis inclinātis a bonitate diui
na finiēte. Que tria ꝯiūxit apl's dicēs. Oīa
ex ipſo ⁊ p ipm ⁊ in ipſo ſunt oīa Jpſi glo
ria i ſecula. q̄ oīa facit ſpecioſa ⁊ pulcra. ſm
tria hec indelibilia, ꝑſus lineamenta in quo
libet ente ꝓtracta. q̄ rurſus ſe reducūt in cir
culū ad prime vnitatis exemplū. ¶ Nūc au
tem ad ſpeciales pulcritudines naturalis ꝓ
prietatis ꝯſcēdamus. Jtaqꝫ quodlibet ens
habet tantū de pulcritudine naturali / quan
tū habet i ſe de entitate ⁊ bonitate. Jnuenit̄
autē ens intellectuale. ⁊ hoc dupl'r. vel vt p
ſe exiſtens. vel vt alteri natuꝫ vniri. vt hūani
itellect⁹. Jnuenit̄ rurſus ens rōnale. ſm du
plicē portionē. Jnuenit̄ p̄terea ens aīale. et
hoc dupl'r. vel coniunctū rōni / vt i homib9.
vel p ſe ſtans / vt in brutis. Proinde inueni
tur ens vitale ſeu vegetabile. ⁊ hoc duplicit̄.
vel cū ſenſu vel ſine ſenſu. Amplius ē ens ſo
lū ſubſtātiale / vt elemēta / v' materia prima /
que de ſe non eſt principaliter nihil. cū ſit ꝑs
ſubſtantialis ꝯpoſiti. ſed ꝯſiderata ſine for
ma / nō eſt actus formalis. ⁊ informis dicit̄.
⁊ ſic turpis appetens formā ſicut aliq̄d pul
crū. Tandē ē ens analogū qd̄ appellam⁹ ac
cidēs. cui⁹ eſt ineſſe nō eē ſm phos. cū tn̄ po P
nat fides ea poſſe ſine ſubiecto p ſe eē. ¶ Di
ſcipulus. Dicito de ſingulis. doctrinali q̄
aptus ē ſtilo. qui tante rei magis ē accōmo
dus. Deinde traduces omnia ad pulcritu
dinē mulieris quam reſpexit amoris oculo
totus deſiderabil' ſponſus ei⁹. ¶ Magiſter.
Jntellectual' pulcritudo / ad p̄mū et inde

ſibiliter expꝛeſſum lineamentū. quod dictuȝ ē
ſupadditr tanq̄ȝ imago iā pfectioꝛ / triplicem
lineā triū viriū ſupioꝛū. naturaliū inſitaruȝ
ſibi. q̄ ſunt memoꝛia. intelligētia ⁊ voluntas
Siue dicant̄ iſte vires tria quedā accidētia
naturā intellectualē neceſſario ſequentia ſm
Thomā ⁊ ſequaces. ſiue ſint vires eſſentiali
ter eedem cū natura intellectuali. ſed foꝛma/
liter differentes iuxta Scotū. ſiue ſint peni
tus eedem res. tm̄modo ſm rationē diſtin/
cte p reſpectū ad opatiōes ſeu rōnes obiecta
les vel terminoꝝ ꝯnotatōes. q̄d nobis ma/
gis placet ſm expꝛeſſionē a Gregoꝛio datā.
¶ Intellectualis hec pulcritudo pmo ꝯſide
rat̄ vt nuda. ſine habitu ſupaddito vel opati
one. ⁊ hoc i oꝛdine ad ſuū ſupius quod ē de⁹
Ut vis memoꝛatiua dei coꝛreſpōdeat patri
ſeu paternali memoꝛie / tāq̄ȝ appꝛopꝛiate in/
dita ſibi a patre ſeu ptracta in tabula natu/
re intellectualis. Uis intellectualis dei que
eſt expꝛeſſiua vbi / coꝛreſpōdeat filio vt verbū
ē / i acie intelligētie potētialiter aut aptitudi
naliter expꝛeſſum. Uis amatiua dei / coꝛreſpō
deat ſpūiſancto rōne amoꝛis inde pducibil'
p voluntatē ſiue p vim affectiuā intellectua/
lē. Ita ſemp dicet̄ mēs recolere deū. ⁊ intelle
ctus intelligere deū p habitū. ⁊ diligere nō i
actu ſed aptitudine. Sil'r ⁊ ſeipſaȝ (mō quo
loquit̄ frequēter Aug.) dicet̄ recolere. intelli
gere ⁊ amare. Ita q̄ nō accipit̄ hic memoꝛia
p recoꝛdatōe pteritoꝝ / cū ſit reſpectu omniū
mō tacto. ¶ Intellectual' vo pulcritudo in/
telligitur pncipaliter i angelis. q̄ ppterea no
minant̄ a phis intelligētie. Repit̄ tn̄ licet im
pfectius in poꝛtōe ſupioꝛi rōnal' aīe q̄ mens
dicit̄ / put ē dei capax. ⁊ pticeps eius eē pōt.
Pꝛoinde dicta ē facta ad imaginē diuinita/
tis imitatiue. p ſilitudinē analogam. q̄uis
humana mēs ſic ꝯſiderata (iuxta vbū Ariſt.
qui ꝯſonat in hoc fidei) ſit tanq̄ȝ tabula raſa
nō repleta ſcīa ⁊ vtutib' oīb'. iuxta Plato
nis erroꝛem. Hoc modo mēs ē naturalit̄ lu
minoſa. immo lumē intellectuale. immoꝛta/
le ⁊ indelibile. in quo ⁊ p quod nata ſunt in/
telligi pma pncipia / appꝛehenſione facta ter/
minoꝝ a ſenſibus ſm modū cognoſcēdi in
via. hoc lumē dicit̄ illud q̄d ſignatuȝ eſt ſup
nos. Eſtimo aūt q̄ ſit intellect⁹ agens. de q̄
phs ſit locutus. qui ſup fantaſmata irradi/
at vt ſpēs intelligibiles abſtrahat. vl' eliciat
vel fodiat. et ſit intellect⁹ poſſibil'. ſ. ipſemet
ꝯſideratus vt tabula raſa. fiat actuatus per
ſpēs intelligibiles ad intellectiōȝ. ¶ Diſcipu
lus. Quo pacto mēs humana duȝ ſepat̄ a Q
coꝛpe ſtatiȝ poſt infuſionē ei / poterit cogno
ſcere / cū nō habeat fantaſmata q̄ ſpeclata fu
it. nec ſpeculari pōt extra coꝛp⁹. ¶ Magiſter
Si ſingulas circa materiā q̄ tractat̄ inci
dētes dubitatiōes vellē tollere reſpōdendo.
nec ingeniū / nec hoꝛa / nec ſuſceptū d̄ pulcri/
tudine compēdiū / ferre poſſet. Pergam⁹ in/
terea ceptū iter / abſq̄ȝ tot diuerticulis q̄ col
locutionib' alijs ſubintrare poterim⁹. ¶ Di
ſcipulus. Aſſentio. ¶ Magiſter. Intelle
ctualis pulcritudo tūc augeri ⁊ q̄dammodo
ſupcoloꝛari ⁊ pingi dicit̄ p infuſionē habitu
um diuerſi generis tā intellectualiū q̄ȝ affe/
ctualiū. tā in via q̄ȝ i patria ſm triplicē diffe
rentiā. In via q̄dē p infuſionē vtutū theolo
gicaꝝ. fidei. ſpei ⁊ charitatis. aut aliquaꝝ ſu
perioꝛis pfectōnis ſub enigmate tn̄. In pa
tria vo ſm tres dotes aīe ſiue ſint eedē cū lu
mine gl'ie ſiue diſtincte. ſicut habit⁹ ad facili
us eliciendū act⁹ gl'ioſos / viſionē. dilectiōȝ.
fruitiuā inheſionē. vel adherentē fruitōȝ coꝛ
reſpondentē ſpei. Iuxta illud. Mihi aūt ad
herere deo bonuȝ eſt. Et hec tria ſm tres vi
res rōnalis ꝯcupiſcibil' ⁊ iraſcibilis. quales
theologus ponit in ſupioꝛi poꝛtōe rationis.
¶ Intellectualis pulcritudo rurſus auget̄ p
actus ⁊ opatōes / exponēs eam viribꝫ ⁊ habi
tibus pdeuntibus. Qui dici pn̄t rōnabilit̄
tercia pulcritudo pncipalis ſup naturalem
pꝛimariā ⁊ generalē cuilibet enti ſuperindu
cta / vbi ſtatim videre ē q̄ȝ multiplicata ſit. tā
in eadē natura q̄ȝ in diuerſis / hmōi pulcritu
do actualis opationis. Nā pncipalis ⁊ con
ſummata repit̄ i gloꝛia / qualē habȝ nūc pul
cerrima ⁊ beatiſſima beatoꝛū beataq̄ȝ oīm i
viſione dei cuȝ nuda dilectione ⁊ fruitione.
in quibus eſſentialis beatitudo foꝛmaliſq̄ȝ
ꝯſiſtit. Qua pulcritudine nulla ſub deo ſpe
cioſioꝛ in foꝛmis accidentalib' inuenit̄. nul/
la honeſtioꝛ. nulla ſuauioꝛ ⁊ iocundioꝛ. nul
la melodioſioꝛ ⁊ ſonoꝛioꝛ. nulla ſalubꝛioꝛ ⁊
vtilioꝛ. ⁊ hoc ſm triplex gen⁹ boni. honeſti.
delectabilis ⁊ vtil'. ¶ Intellectualē hanc pul
critudinē pceſſit ⁊ inchoauit illa pulcritudo
mentis quam habuit in via ter beata noſtra
dn̄a. dū ꝯtemplatōi dedita fuit aſſidue / quā
tuȝ ſtatus patiebat̄ exilij. dū exultauit ſpūs
eius in deo ſalutari ſuo. q̄a inſpiciebat dn̄s
humilitatē ancille ſue. Ille em̄ reſpect⁹ (cuȝ
deus immutabilis ſit) quid aliud erat / niſi
cādela talis pulcritudinis. talis exultatōis
in mente marie humilis ancille ſue. Et ideo

iã pulcerrime ꝛ dilectiſſime. qꝛ fuit hũillima
in qua figurat̃ liliũ conualliũ Jeſus ſaluta
ris ſuus. Erat tunc ſpũs marie licet ĩ corꝑe
quaſi nihil de corꝑe portaret. Hinc defeciſ/
ſe. Hinc extra ſe fuiſſe Hinc in atrijs dom⁹
dñi. Hinc in extremis maris habitaſſe. Di
cta ſint hec cum tropis talibus ſine numero
que ꝯtribuunt̃ ꝯtemplatiuis. q̃ꝫ q̃ꝫ longe ali
ter diſtãtius in maria ¶ Intellectual' huius
ꝯtemplatõis pulcritudinẽ in via / nemo me
lius apphendit q̃ꝫ experientia doctrine. Nibi
lominus eruditio doctrinalis dat aliq̇d in/
telligi. et non melius q̃ꝫ ſi conſideret̃ ſtatus
mentis quaſi ſeꝑatus / nõdum a corꝑe ſed a
rõnis inferioris portione. Tunc profecto / ꝛ
nõ aliter / intelligit quid ſit diuiſio corꝑis et
anime. quid raptus. q̇d extaſis. q̇d liquefa/
ctio aĩe. q̇d trãſformatio. q̇d vnio. q̇d mors
rachelis. i. rõnis in partu beniamyn quo cõ
templatio ſignat̃. Cur p̃terea noĩat Diony
ſius myſticã ſapientiã eẽ irrõnalẽ. hoc eſt ſi/
ne rõne. q̃ꝫ tum ad vim rõnis apphenſiuaꝫ.
nõ quo ad affectiuã. que iũgit̃ ſpũiſancto ꝑ
amorẽ extaticũ. Inſuꝑ cherubin in celeſtibꝫ
ꝑ quẽ amorẽ ꝯiũgunt̃. Nõ qꝛ oĩno ſit amor
ſine cognitione p̃uia vel comite / iuxta cuiuſ
dam myſtice theologizantis imaginationẽ.
Verꝫ eſt qꝛ iſta cognitio nõ ſuꝑ ſe reflectit̃ vt
videat ſe videre. Jam eñ auolaret iſta ſim/
plex ſinderesis ſcintillantis ꝛ ardentis affe/
ctio. Juxta illud Canticoꝝ. Auerte oculos
tuos a me. qꝛ ipſa me auolare fecerũt. ¶ Di/
R ſcipulus. Multa dicunt̃ de ſtatu mentis
hmõi. ꝛ nunq̃ꝫ ſufficiũt Immo poti⁹ eo ma
gis exaltat̃ a nobis deus / q̇ plus aſcẽdit hõ
ad cor altũ / vt iã nõ ſolũ de pulcritudine pa
trie / ſed iſtius vie verificet̃ / qđ nec oculus vi
dit / nec auris audiuit / nec ĩ cor homĩs aſcen
dit. q̇ ꝑparauit deus diligentibꝫ ſe. Vñ cla/
mat Quã magna multitudo dulcedinis tue
dñe / quã abſcõdiſti timẽtibꝫ te. Nõ dicit / re/
uelaſti eã timentibꝫ te. patiunt̃ eñ qđ neſci/
unt. Hinc etiã dicit ꝯtemplatiuis. raptus ĩ
hanc caliginẽ / ſentiẽs ſibilũ aure tenuis ali
cuius cui⁹ ignorat vultũ. qui neſcit vñ venit
aut quo vadat. Dicit inquã. Neſciui. Aĩa
mea cõturbabat me / ꝑpter quadrigas ami/
nadab. i. raptus tales. Et etiaꝫ alibi. Ad ni/
hilũ redactus ſum ꝛ neſciui. Fit deniqꝫ col/
luſtratio ſpũs. nõ ſine quadã interpoſitõne.
qualẽ ſuo mõ ſentit oculus. pellicul' palpe/
brarũ tenuibus interpoſitis. ad radios ſol'
nitidiſſimos / incidentes ſuꝑ oculos. Videt

itaqꝫ ſolẽ oculus ĩ ſuo lumine. ſed q̇d ſit / nõ
dat̃ inſpici medio ꝓhibente. Tolle pelliculã
vel aperi. prin⁹ aſpicies. ¶ Magiſter. No
li mirari / ſi nõ ꝯphendit̃ incomphenſibilis.
Jam eñ nõ eẽt magnus dñs ꝛ laudabil' ni/
mis / cui⁹ magnitudinis eẽt finis / aut ſapien
tie numerus. Jã nõ eẽt ꝓprietas verbi deq̃
diceret̃. Cogitationũ ſcrutator ꝛ intẽtionũ
cordis / qđ inſcrutabile teſtat̃ ap'ls eẽ. Quo
circa verſis ad marie pulcritudinẽ oculis. ꝑ
pende ſi potes / qualis fuerit ĩ via ſtatus ſue
mentis aut ſpũs. q̃ꝫ ſublimis in arce ꝯtẽpla
tionis. q̃ꝫ eleuata a terra ſurſum. quãtis irra
diata fulgoribꝫ / ab iſto q̇ illuminat mirabili
ter a montibꝫ eternis. Vñ turbati ſunt oẽs
inſipiẽtes corde. qui dicũt ſaltẽ affectu vel ef
fectu ꝛ ſi nõ aſſenſu / in corde ſuo nõ eſt deus
Si erat vt mulier amicta ſole iuſticie. cuius
ſub pedibꝫ luna totius mutabilitat' creatu/
rarum. ꝛ in capite eius pulcerrima ſpũaliũ
ſyderꝫ ĩ eternitate ſplẽdentiũ corona. Quid
inde colligi põt / ſi vales ꝯſidera. Nonne lu
men illud immẽſum / ſcintillabat aliquotiẽs
ad oculũ mentis / intuendũ ſe inde prebens.
qualiter in via vidiſſe Moyſes ꝛ Paul⁹ eſti
mant̃. Nõne ſicut in rimula quadã extꝛ' cho
ruſcationis dũ oculos ferit emicans flãma.
mox diſparens. ita fulgurabat in mẽte Ma
rie ſplendor diuine glorie? Nonne cernebat
eam q̃nqꝫ tanq̃ꝫ dũ aliquis videt ſeu vidiſſe
putat / naſcentẽ ꝑ nubila lunã? Fallor ſi non
tot viciſſitudines euntis ꝛ redeuntis ſponſi
dant hec intelligi Mõ tenet̃. modo videtur.
mox diſparet. mõ ſtat poſt parietẽ / nihilomi
nus reſpicit ꝑ feneſtras. ꝓſpicit ꝑ cancellos.
¶ Diſcipulus. Quid oro putaueris eẽ talẽ
proſpectũ ꝑ feneſtras ſponſe? ¶ Magiſter. S
Quid niſi radioſas ꝛ anguſtas illuminati
ones in domo ſpõſe. q̇ domus ẽ ſuꝑius mẽ/
tis cenaculũ. Nõ eñ põt aliter concipi ꝓſpi
cere nouiter deus niſi qꝛ ꝓſpici ſe facit. ſed in
tranſitu ſubito. referens aliqđ ſil'e ſi pie dici
põt ad illud paſtoriũ ſeu galatheam. ꝛ fugit
ad ſalices. et ſe cupit añ videri. Tota deniqꝫ
viſio Ezechielis de animalibꝫ ꝛ rotis / ꝑ my
ſticas choruſcatões ꝛ ſcintillatiões nobis il
lud inſinuat. ¶ Sed nos ſermo de raptu et
extaſi fere totus obripuit. dũ delectat nec ſa
tiat. Redeamus ad ſemitã. linquamus inat
tingibilẽ mentis cõtemplationẽ pulcritudi
nis. ꝛ de rõnali pulcritudĩe verbũ fiat ¶ Ra
tionalis itaqꝫ pulcritudo / pingit̃ ꝛ collocat̃
ĩ tabula rõnis inferiorꝫ quã diſtiguere phas

eſt proportionabiliter ad diſtinctōnes tradi
tas de pulcritudine portōnis ſupioris. quo
ad naturā. quo ad habit⁹. quo ad opationē
ſuo mō. Habet em̄ inferior portio / duplicē
oculū ſeu faciē ſicut ꝛ ſupior. Vñ ꝛ ſuperior
ꝯnectit ad deū. poteſt attamen oculū dimit
tere ad rōnis inferioris aſpectū. Nō ſec⁹ in/
ferior portio faciem eleuat ad portionē ſupi
orem / quaſi mulier ad virū ſuū. nihilomin⁹
diuertit oculos ad animalē portionē q̄ cor/
poreo in ſua opatione eget organo vł inſtru
mēto. Hec portio ꝯgrue dicit̄ ancilla. qꝛ mi
ſtrat ī humilitate domus triclinio p̄dictꝫ vi/
ro ꝛ mulieri. duplici videlicet portioni rati/
onis. quaꝝ nulla requirit corpis organū ī. p
pria actōe. licet ancilla ſubmiſtret eis ſimła
cra vel obiecta. qꝛ neceſſe eſt q̄ vtrꝗ intelligē/
tes fantaſmata ſpeculari. ¶ Diſcipul⁹. Nu
per ad duas portōnes dūtaxat partiebaris
formā hominis. ſ. in aīam ꝛ ſpiritū. ¶ Magi
ſter. Spiritū accepi pro mente ſuperiori.
Aīam vero pro toto illo quod ei ſubditum ē.
¶ Diſcipulus. Nūc autē inferior ratio di/
ſtincta memorat̄ ab aīali vtute / quā ancillā
denominas. ¶ Magiſter. Negare non va/
leo nec volui. ꝛ ſi forte nō ſatis expreſſi. quin
tres ꝯmunius aſſignent̄ hmōi portōes. a di
uerſis diuerſimode nō aduerſe. Sed volēs
coartare ſermonē eo mō quo beata ꝛ pulcer
rima mulieꝝ / canticū inchoauerit. ꝯmemo/
rās tm̄modo aīam ꝛ ſpm̄. poſui cū aīa porti
onē inferiorē. quā multi (ſicut ſcimus) ꝯiun
gunt aliqñ cū mente vel ſpū. qm̄ inter vtrā/
ꝗ partē ſeu portionē / quaſi mediū tenet lo/
cū accipiēs aliqñ ſuas opatōes ab illuſtrati
one p̄ncipaliori. atꝗ ſtabiles ꝯcluſiones de
ducēdo reſoluit. Oñꝗ vero reducit ad ſenſa/
tōes de foris immiſſas tanꝗ ad habitaꝫ de
ipſis certitudinaliter expientiā. Porro tres
hmōi vires exp̄mēdo Paul⁹ diſtinxit. loq̄ns
frequēter ſimul de ſpū ꝛ aīa. de corpe nō qui
dē mortuo ſed animato. quod ē ſenſualitas.
Sic xp̄s inſinuauit. Triſtis ē inq̄t aīa mea
vſꝗ ad mortē. Et ſtatim poſt. Spūs q̄deꝫ
p̄mptus ē. nec mirū. qꝛ beatus. caro aūt ifir
ma. q̄ relicta paſſionibꝫ tota erit. Hic apłs
loquēs de diuiſione ſpūs ꝛ aīe / addidit. ꝯpa
ges ꝛ medullas ꝛ cor forte. ſenſualitatē indi
care volēs. ¶ Diſcipul⁹. Nō oportet vt vi
deo magnipendere. ſi hoc vł illo mō quis ac
cipiat. dūmodo conueniāt in acceptione col
loquētes / quo ꝯfuſa euitet̄ equocatio. Naꝫ
caro aliqñ ſumit̄ pro aīa corpe ꝛ ſpū. vt ibi
Verbū caro factū ē. Aīa ſilr̄ pro homīe / vt
ibi. Oēs aīe deſcēderūt ī egyptum. Spūs
vero pro tota aīa rationali / vt de xp̄o. Emiſit
ſpiritū. Trāſfer te igit̄ ad ſil'itudines q̄ ſup/
ſunt inſinuādas. ¶ Magiſter. Aīalis pul
critudo ſequit̄ ad intellectualē ꝛ rōnalē. pro
ut in hoīe ſenſualitas in ipſo ꝯiuncta ē rōni
nata p ipſam regulari p̄ncipatu deſpotico ꝛ
ſeruili. Nō em̄ eſt libera ſicut ſuperior appe
titus intellectualis eſſentialiter. ſed pricipa
tiue tm̄modo. cui ratio cōſiliatiua p̄ncipat̄ /
nō dñatu tyrānico vł ſeruili. ſed libero. Hic
fit vt appetitus ſenſitiuus / ꝯpelli ꝛ corrigi ꝛ
flagellari debeat a rōne ſi fuerit inobediēs ſi
bi. de quo dictū ē ad Cayn. Sub te erit ap
petitus tuus. ꝛ tu dñaberis illius. volūtas
vero cogi nequit. ¶ Aīalis hec portio multi
plici pulcritudine decorat̄ / vltra naturalē q̄
generalis ē. vltra ꝯſignatas habēs totidē in
ſup linearū quinꝗ vires ſenſuū exteriorū. ꝛ
quinꝗ vel ſex interioꝝ. ſicut alibi didiciſti ꝛ
dicet̄ quantū repetendū eſſe volueris. Sup
addunt̄ p ſpecioſitate maiori tā habitus ꝗ
paſſiones morales ſalubres. ꝛ opatōes mul
tiplicate ſup numeꝝ. Quales q̄ſꝗ dinume/
rare voluerit / neceſſe ē vt cognoſcat oēm ſcīe
tiaꝝ dr̄ñtiā. q̄ p ſenſus interiores et exterio/
res acquirunt̄. Oēs q̄ꝫ moraliū vtutū diſti
ctiones / oēm grāmatice / logice / rethorice di
ſciplinā. cū ariſmetrica. geometria. muſica.
aſtronomia. quas ſine aīali portōe / rō ſupi/
or ꝛ inferior nō addiſcūt. Legiſti quantā ſu
per vna vtute memoratiua. deduxerit Aug.
admirationē. Et q̄s ad hāc et alias ſinglas
ſufficeret exponēdas. ¶ Ceteꝝ aīalis pulcri
tudo que nō ē ꝯiūcta rationi / qualis ē gene/
ralit̄ ī quolibet aīali p̄ter hoīem. q̄t obſecro
depicta ē ornataꝗ formis. inſtinctibꝫ et in/
duſtrijs vſꝗ adeo ꝙ in nōnullis relucet que
dā participatio rōnis. Ita nimirū ſm̄ legeꝫ
deitatis. ſicut mentꝫ humane ſupremū / cō/
iūgitur infimo nature angelice. ꝛ infimū ra
tionis attingit̄ a fantaſtica virtute. Sic fan
taſticā hominis portionē brutoruꝫ fantaſia
nōnulloꝝ / imitando ꝯtingit. Omēs vero pul
critudines hmōi reſperſas ī brutis / natura
ꝯiunxit in hūana rōne. Rationē deniꝗ ſup
plet in brutis intelligentia p̄ma regēs infal
libiliter iſta / cuius prouidētia in ſui diſpoſi/
tione nō fallit̄. Cuius ars prima dedit et in
didit tam hominibꝫ ꝗ ceteris animātibꝫ ar
tes īnumeras. vñ p̄deūt artificiales pulcri/
tudines. Sicut in nidis aīaliū ſibi fabricā

dis. In victu querēdo ꝑſidias mirabiles. vt ī vulpib⁹ ⁊ araneis. In ꝓuiſione circa vł ↄtra futuros euētus. vt in apibus ⁊ formic̄ſ Quis cuncta dinumeret? ¶ Tandē occurrit hic animal' cognitionis pulcritudo in vitali ſeu vegetatiua virtute. ſiue ſit ꝑ ſe poſita ſeparatim a potentia cognitiua. ſicut in plantis ⁊ in ſingulis abſq; cognitōe viuētibus. ſiue ↄiuncta ſit/ quemadmoduꝫ videre eſt in hominib⁹ ⁊ animalib⁹. vſq; ad illa q̄ ſita terre/ſolo ⁊ vnico vigēt ſenſu tactus. ſicut conche ⁊ oſtree. quod earū dilatatio ⁊ ↄſtrictio manifeſtat. Quā vitaꝫ/ dicunt aliqui matri/cem in femellis retinere. ¶ Vitalis autē pulcritudo q̄ꝫ multa ſit. q̄ꝫ admirabilis ⁊ ſtupēda in attrahendo cibū. ī frangēdo. in dirigēdo. in diſptiendo. in aſſimilādo. rurſus ī expulſione ſupfluorū. in augmētatiōe. in generatiua v̄tute. ī organizatōe figuraq; mēbrorū nullus explicaret ſermo. Nullus etiaꝫ de minimo grano vel folio/ planaꝫ ſufficeret naturali virtute ⁊ plenā tradere rationē Quod cernēs Eccl'iaſtes. Cūcte inq̄t res difficiles ſunt. ⁊ nō pōt eas hō explicare ſermone. Et iteꝝ intellexi ꝙ oīm opeꝝ dei nullā poſſit hō inuenire rationē. ſupple ſufficientē. et ſi dixerit ſapiēs ſe noſſe/ non poterit reperire. Tota poſtremo Job īterrogatio /facta ſibi a dn̄o de diuinis opib⁹. quarū pulcritudo ↄphēdi nō poteſt ad hoc tēdit. Quid de pulcritudie reꝝ naturaliū? q̄d porro d' pulcritudinibus rerū tot artificialiū? q̄d de obiect' ſenſibilib⁹ ꝑ accidētia ſua vel ſpēs ſe repſentātib⁹ ad ſenſum. Ecce ꝙ ī grano frumenti ſunt infinite ptes ꝓportionales/ ſm deductionē Ariſto. demonſtrātis continuū nō eſſe compoſituꝫ ex indiuiſibilib⁹. Oportet ex hoc conclude/re. ꝙ infiniti numeri ſint illic et figure. imo tot quot in toto mūdo. Omniuꝫ inſuꝑ crea/turaꝝ. litterarū ⁊ noīm continet. nedū potētialiter/ſed actualiter ī aſpectu dei. videntis numeros hmōi lr̄as ⁊ figuras. Cui⁹ ſignuꝫ accipito de vna imagine/ qualē inferre lice/bit de ceter'. Poteſt itaq; ſtatue factor ꝑ ſolā ptiū ablatiōeꝫ formare pulcrā imaginē ex vno trūco ligni. qualis vtiq; pri⁹ ibi nō erat cū nihil addiderit. ⁊ adhuc tn̄ nihil de celoꝝ ſecretis tot pulcritudinib⁹ attingim⁹. ¶ Di/ſcipulus. Si taliter res ſe habēt de pulcri/tudine reꝝ oīm ꝙ incomphēſibiles habeāt. cur hacten⁹ fruſtra illas deſudauim⁹ inqui/rere. ¶ Magiſter. Fruſtra nequaq;. nec inaniter ſine fine. q̄ triplex ē Unus ducens ad ammirationē opificis ꝑmi dei. Speciei eīm generator hec oīa ↄſtituit. q̄ vtiq; ſpecioſior eſſe concludit̄ creature. Alter finis eſt ad humiliationē nr̄i ꝑ contemptū vie ⁊ deſideriuꝫ patrie. vbi relucet pulcra ꝑfectaq; cognitio ſm viſioneꝫ quā deuotus Bern̄. cui⁹ hodie dies agit̄/ fert̄ inſinuaſſe ꝑ aſcenſuꝫ ſuū poſt obitū in montē lybani. Reliqu⁹ finis eſt noſtre cōquiſitioni ꝓprius ⁊ accōmod⁹ de pulcerrima mulierū quā reſpexit deus. Exultauit ſpūs eius ī deo ſalutari ſuo. Qua ſuper. quattuor accipito ↄſideratiōes. Prima eſt. ſpecioſitas pulcerrie mulieris. q̄ ſibi dat̄ in canticis ⁊ alibi. plene neq̄t intelligi/ pulcritudinib⁹ aliorū entiū nō intellectis. Exponit̄ eīm ꝑ ſimilitudines. Oīs tā naturalis q̄ꝫ ar/tificial' formoſitas. quib⁹ ignoratis/ vt ignoret̄ trāſſumptio/ neceſſe ē. Secūda. ſpecioſi/tas quelibet repta in creaturis ſparſim. tota colligit̄ ī beata ⁊ pulcerrima mulierū. vł formāliter vel eminēter. Hec eſt regula diuini Dioniſij/ hierarchias ordināꝰ q̄ ſupi⁹ tangebat̄. Tercia. ſpecioſitas pulcre mulieris/ ſumit̄ ab oīm pulcritudine ceterarū creatu/rarū donis ⁊ ornamētis. ⁊ quo mireris am/plius. oīs deformitas aliena/ demonū ⁊ peccatoꝝ. ſibi cedit ad ornamentū. Quarta. ſpecioſitas ⁊ pulcritudo creaturaꝝ pie recognita. fidē illuſtrat. ſpem roborat. charitatē in/flāmat. cū opitulatōe ī oīm tribulatōe et anguſtia. ¶ Diſcipulus. Pape vere magna ꝓpoſuiſti. quorū certificatōꝫ expecto. ꝑſertiꝫ ſuꝑ illo qđ me miratuꝝ iure dixiſti ¶ Magiſter. Rn̄det apl's. ſi ſue locutionis v̄tus cognoſcit̄. vbi dicit ꝙ diligētib⁹ deū oīa cooperant̄ ī bonū. Si ī bonū/ igit̄ ī pulcruꝫ. Et ſi oīm ib⁹ diligētib⁹. quāto ampli⁹ Marie ſuꝑ oēs deū diligenti tale q̄d eueniet? Putas ne ſumm⁹ artifex de⁹ quicq̄ ī vniuerſo mūdo. quē pulcrū pulcerrim⁹ ipſe mente gerēs /formauerit aut eē ꝑmiſerit ſine cauſa ¶ Diſcipulus. Nequaq; putauerim. ſed oīa ſub ordine pulcro/ pulcra fecit valde. ¶ Mgr̄. Non ne ꝑmū ī quolibet genere ꝑcipuū ē ⁊ menſura alioꝝ. quēadmodū dux in exercitu. Maria v̄o dicta eſt pulcerrima ⁊ ꝑfecta ſuꝑ ceteras creaturas. nō vnitas diuitati/ q̄lis ē hūani/tas xp̄i. Cōſeq̄ns ē igit̄. ꝙ oīa ſibi ſubſeruiant. tā bona nature q̄ꝫ grē q̄ꝫ artis ⁊ fortune ¶ Diſcipul⁹. Sit ita de bonis. Mala aūt q̄d afferre hn̄t/ niſi maliciaꝫ et turpitudinē? ¶ Magiſter. Scis ad honorē regis eē. ſi ꝑuerſos ꝓditores ſuos alligatos coerceat in

cõpedib9. Scis ꝙ ĩ pictur; nigredo rite iũ
cta dat decoꝛe; imagini. Hoc ĩ ſupcilijs foꝛ
moſiſſime mulieris aſpice. quib9 nigredo de
cẽs, rubedo indecens eẽt vel viredo. ¶Diſci
pulus. Sic inuenio. S; de turpitudine
flagitioꝝ/ ⁊ ſcelerũ/ et blaſphemiarũ. nunq̇d
nõ ſec9 erit? ¶Magiſter. Sec9 eẽt/ ſi dede
cus culpe maneret inoꝛdinatũ ſine decoꝛe iu
ſticie. Nũc aute; pulcrius nõ collocat̃ ange
lus ĩ celo/ q; demõ ĩ inferno/ q̇ poſitus ẽ illic
tanq̃; ſcabellũ pulcerrime mulieris cõteren
tis ſm legẽ dñi caput ſuu;. Quãuis enĩ oĩs
pulcritudo filie regis ſit ab intus (ideoq; cõ
ſtituit̃ ⁊ aſtitit regina a dextris dei. hoc ẽ in
veſtitu coꝛpis deaurato. ẽ quoq; circũdata
varietate cuiuſlib; creature. cui aſtat vnicui
q; ſua pulcritudo ſalte; naturalis. cui9 pri
ma lineamẽta deleri nõ pñt. pñt tñ ſupĩdui)
tenebꝛoſitates ⁊ turpitudines vicioſoꝝ. ta;
habituũ q̃; actuũ. Que turpitudines in ſua
rõne foꝛmali nihil dicũt poſitiuũ. ſunt enĩ ꝓ
uatões pulcritudinis ĩ eſſe debito/ ꝑ modũ.
y ſpeciẽ ⁊ oꝛdinẽ. ¶Diſcipulus Magis cer
te ↄturbarer ambagib9. ꝑſertim de odio dei.
qualiter poſſit eẽ pulcꝝ/ ſi nõ alibi diſſoluti
onẽ docuiſſes. Perge nũc oſtẽdere. quo pa/
cto ſit in Maria pulcritudo q̃libet repibilis
in creatura. maxime qꝛ minoꝛata ẽ ſicut ⁊ fi
lius. ſ. paulomin9 ab angel'. adeo ꝙ natura/
lis ſpecioſitas damnati Luciferi/ inſignioꝛ
ſit ex dictis. qꝛ ꝑfectioꝛ. Quot ſunt p̃terea v̾
tutes ſpecifice/ totã (vt dicit̃) natura; ſpeciei
ↄſequentes. in gẽmis. herbis. verbis. indu
ſtrijs quoq; aĩaliũ. Rurſum ĩ donis hoĩm
gratuitis. vt ẽ character ſacerdotalis/ repu/
gnãs ſexui femineo. Nũquid vt interea ſilẽ
tiũ ſit ꝺ ceteris. ex his oĩb9 Marie foꝛmo
ſitatẽ oꝛnabis/ vel eã coꝛõabis. ¶Magiſter
Oꝛnabo plane ⁊ coronabo. Qꝺ q̃uo ſit iã
deduci. Circũdat̃ q̇ppe oĩb9 ⁊ ſingul' qua
ſi veſtimẽto decoꝛo. multimoda varietate de
picto. quoꝝ oĩm v̾tutes inſignes ↄtinet. nõ
quidẽ foꝛmaliter/ ſed eminẽter. Vñ ſi nõ ha
bet naturalia. qualia gerit angel9 etiã dam/
natus. Iã ideo tñ ẽ admirabilioꝛ ⁊ eminẽti
oꝛ Marie pulcritudo ꝑ gratiã q̃ naturã in/
ferioꝛẽ q̃; ſublimioꝛẽ copioſi9 oꝛnat ⁊ ꝑficit.
Nõ habet characterẽ ſacerdotalẽ foꝛmaliter
fateoꝛ. Habet aũt eminẽtius ad recõciliati/
onẽ peccatoꝝ. ad aptionẽ paꝺiſi. qꝛ vere po
nit̃ felix celi poꝛta. Ad auxiliandũ ↄtra po/
teſtates aereas. ↄtra calamitates ⁊ miſerias
oĩes. tã animaꝝ q̃; coꝛpoꝛũ. quotiens pla
cuerit. ſc; illos miſericoꝛdes oculos ad nos
ↄuertere. quotiẽs ad nos ſe voluerit. tanq̃;
pia mater filios q̃; q̃; debiles ⁊ fedos curan
dos purgãdoſq; ſuſcipe ¶Diſcipulus. Re
ſpiro totus ĩ ſpe; bonã dũ te audio talia diſ
ſerentẽ Totus exultat ſpũs meus. ⁊ aſpirat
meditari frequẽtius iſtã beatã ⁊ pulcrã muli
erẽ quã tali potẽtia pie diſſeris eminentẽ O
felices qui te talẽ o Maria genuere parẽtes
O vere felix Ioſeph ſpõſus tuus v̾ginalis.
qui tui cuſtos cũ puero Ieſu fidelis. ſedu/
lus. pꝛudens atq; chariſſim9. audire videre
q; te cũ filio tãto tempe dign9 fuit. ¶Magi
ſter. Credidi ꝑpter qꝺ locut9 ſum. Pꝛopte
rea iã iſtos nõ beatificare nequeo neq; ſuffi/
cio. quos o beata tibi feceris eẽ deuotos. q̃s
traxeris poſt te. poſtq; Ieſu; benedictũ fru
ctũ ventris tui/ in odoꝛẽ vnguentoꝛũ tuoꝛũ
Quo mõ nõ beati quib9 vbera charitatis la
ctãdo. quib9 os pietatis oſculandũ non de/
dignata fueris oſtẽdere? Ergo iã oleu; effu/
ſu; nomẽ tuũ. Ergo tu fons oꝛtoꝝ. ad emũ z
dationẽ ſimul ⁊ recreationẽ. cũ delectatione
mirabili mundo datus. Tu pute9 ſatietatis
aque viue ſaliẽtis in vitã eternã Pute9 aqua
rum q̇ fluũt impetu de lybano cãdido paꝺi/
ſi. Tu oꝛtus ↄſitus oĩ genere tã arboꝝ q̃;
arcolis aromatũ. Tu iã coꝛonata triũphas
de capite amana. i. turbulẽti. de vertice ſanir
⁊ hermon fetoꝛis ⁊ anathematizatõis. de cu
bilibus leonũ. de montib9 pardoꝛũ. ſc; ty/
rannide ſupboꝛũ damnatoꝝ. q̇ luna mutã/
bilitatis ſunt ſub pedib9 tuis ad calcandu;.
Poꝛro ſexaginta ſunt regine. ⁊ octogita cõ
cubine. ⁊ adoleſcẽtularũ nõ ẽ numerus. ſm
varios aĩaꝝ gradus. Vna tamẽ colũba. ꝑfe
cta/ quã viderũt filie ꝑ adoptionẽ. et beatiſſi
mã p̃dicauerũt regine. que ſuis dominãt̃ af/
fectib9. ⁊ ↄcubine querẽtes ↄcupiſcẽtie remu
nerationẽ ꝑ filioꝛũ boni opis generationẽ.
Laudauerũt te. qꝛ beatã te dicẽt oẽs genera
tiones. Quã pulcra es ⁊ q̃; decoꝛa chariſſi/
ma ĩ delicijs Sed cui chariſſima ĩ delicijs?
Illi nẽpe/ cui9 delicie ſunt eſſe cũ filijs homi
nũ. Statura tua aſſimilata ẽ palme trium/
phali. ⁊ vbera tua botrus vinee germinãtis.
virgines. i. v̾ginales affectões. ⁊ ſobꝛia ebꝛi
etate debꝛiãtis vſq; ad ſanam inſaniã apud
ſtultos ſeculi. vſq; ad denudationẽ ꝑ volun
tariã paupꝛtatẽ. Tu delicijs affluẽs tota di/
lecto ſupinniteris/ dicens vocẽ plena; ſenſi
bus inexplicabilib9. Ego dilecto meo. et di
lect9 me9 mihi. ¶Diſcipul9. Eya magiſter.

euge euge. q̇d nos agim⁹ obſecro / cantica cã
ticoꝝ exponēdo. cũ canticũ Marie ſuſcepe
ramus. Et ecce nũc in laudes erumpimus.
nũc obſecratiões interſerim⁹. ad q̃s titubat
animus. ad quas hac illac q; defluit oratio
mẽtis. incerto pede. lingua balba. vag⁹ ocu
lis. geſtu vario / quaſi fabulãdo ſeu freneſi
ando nos habem⁹. imo veri⁹ nos habemur
rapimur. diſtrahimur. neſcio quo ſpũ. quez
neſcimus vñ veniat aut quo vadat. ¶ Ma/
giſter. Ualet frater. Quid ſi nos introdu/
xerit iſta quã loq̃mur beata / ĩ cellaria regis /
in cellã vinariã cui⁹ eſt mõ clauigera? Quid
ſtupes? q̇d miraris ſi ſobriã biberim⁹ ebrie/
tatẽ ſpũs? Quid ſi datuz fuerit accedere ꝓxi
mius. o ſereniſſimas voces amoꝛ audire ꝑ/
fundi⁹. Tot⁹ ipſe geſtio me. quẽ iã nõ capio
ꝯſiderare. qđ vtriq; ꝯtinget / qñ dicere ꝑ has
ẽ vnicuiq; nr̃m. Anĩa mea liquefacta ẽ vt di
lectus locut⁹ ẽ Fulcite me floribꝫ. ſtipate me
malis. q2 amore ei⁹ lãgueo. Leua ei⁹ ſub ca
pite meo. ⁊ dextera illi⁹ amplexabit̃ me ¶ Di
ſcipulus. Ceſſem⁹ iã. ceſſem⁹ ſpare talia /
qualia amãtes ſibi ſomnia fingũt. et ad ince
pta reuertamur. ¶ Mgr̃. Que cepta? ¶ Di
ſcipulus. O queſo nõ meminiſti? Cur inq̃
ris? Intremus elucidationẽ cantici beatiſſi
me ⁊ pulcerrime mulieris cũ epithalamio ſa
lomonis. ¶ Magiſter. Nimirũ iſtic ſum⁹
Neq; eñ exigunt certũ expoſitiõis ordinẽ.
que nullo ſunt ordine ꝯtexta. vel coherẽtia
q̃ ꝑterea nõ vni tm̃ affectui ſunt accõmoda.
ſed innumeros verbuz qđlibet affectus eru
ctat ꝑ audientiũ qualitate Expone ſi potes
dũ egrotus aſſiduis ſuſpiriis plãgens et ſin
gultus ex imo pectore. anhelo q; ſpũ repetit
ha. ha. ha. q̇d tibi ſignificet iſta vox plãgoro
ſa. ¶ Diſcipul⁹. Donat⁹ rñdet dicẽs inter/
iectõem eſſe partẽ orõnis ſignificãtis ment
affectuz voce incognita. Quid aũt poſtulas
vocez me incognitã exponere cognoſcendã.
¶ Magiſter. Nõ ꝑdidit operã ⁊ impenſaz
q̃ te puerũ docuit orõnis ptes. Tu nũc grã
dioꝛ effect⁹ / ita cognoſcito quẽlibet amoꝛis
intimi ⁊ nõ ficti vocez, ꝓſus incognitã non
amãti. imo nec alienã comptã amãti. ſi nõ q̃
libet ꝯiectura. Exemplũ de doloꝛis interie/
ctione. dũ ſanus egrotũ audit ⁊ ſolari q̃rit.
Cui rñdet apud comicũ talis aliq̃s. Facile
cũ valem⁹ aliis ꝯſilia damus. Tu ſi hic ſis /
aliter ſentias ¶ Diſcipulus Deſpare doces
elicere nũc hac / nũc iſtac exultatões. ꝑ agita
tionẽ ꝯcuſſionẽq; ſtudii vehemẽtis / paucu/
las emicãtes ſcintillulas ꝓut iſtas exceſſiui
amoꝛis hoc vel illud verbũ inſerit ad aciem
mentis ꝑſtringens iſtaz ⁊ gerens. Aut vero
ſub alia ſili̕tudine / ſtude familiaris eſſe voci
bus amoꝛis / in loco ꝑegrinatiõis tue. nõ ſe
adeo poterũt occultare / q̇n familiarius ĩ te
magis ⁊ magis ꝓdent. ⁊ intelligibilez. nũc h̄
mõ. nunc altero manifeſtẽt. vel nutibꝫ etiã ſe
⁊ geſtibꝫ inſinuent. Peregrinãtes pariter in
exemplũ habe. q̃uis barbari ſint. Pueros
quoq; colludẽtes. necdũ ꝑfectis reſonantes
verbis. q̇ q̃uo ſe intelligere ꝯſueſcũt / imitari
coneris. ¶ Deinde beatã ⁊ pulcerrimã mulie
rum poſtulemus / vt nos illo reſpiciat pieta
tis ⁊ amoꝛis oculo / q̃li reſpecta fuit a deo ſa
lutari ſuo. At q̃ nos impetret reſpici / ſaltẽ vt
amare fleam⁹ exemplo Petri. Reſpiciat ter/
rã coꝛdis noſtri / ⁊ faciat eã tremere. Et ab il
lo tremoꝛe ſuo concipiam⁹ ſpũm ſalut / qui
in amoꝛis ſpũm aliquando trãſfoꝛmetur. et
hymnũ tunc canam⁹ cũ alacritate coꝛdiũ.
Magnificat aĩa mea dñm ¶ Magiſter Ir
ritas meũ querendi ſtudiuz de plurimis. ſed
alioꝛſum me vocat (vt audis) occupatio do/
meſtica regularis. Dies craſtinus ſollicitus
erit ĩ idipm. ¶ Diſcipulus Expeditũ mere
peries. ꝓpicius ſit nobis deus

Sequitur quartus

tractatus ꝑ didragma ſeu dialogum de ma
rie beatificatione ꝑ notulas. lxxxii.

Notula prima

Ecce eñ ex hoc beatã me dicẽt
omnes generationes. ¶ Diſci
pulus. Nõne coꝛ noſtrũ ar
dens erat ĩ nobis heſterno col
loquio / dũ de canticis cantico
rum Marie ſimul ⁊ Salomonis ꝯquirere
mus quaſi fabulãtes ꝑegrini. necnõ dilata/
to coꝛde videremur anhelãdo ſpm̃ attrahe/
re? ¶ Mgr̃. Memini ⁊ viſa eſt renouari vt
aq̃le iuuent⁹ nr̃a ſenilis q̃dammodo ⁊ cana
in exterioꝛi hoĩe. ſed interior renouat̃ de die
in diẽ / ſi aſſit vbũ dei reficiẽs ipm. ſi Ihs in
ſtar ꝑegrini nec ꝑinde cognit⁹ ſe comitẽ ꝯiũ
xerit. ſi apuerit ſenſuz nobis vt intelligam⁹
ſcꝑturas. hymnoꝝ ⁊ maxime pſalmoꝝ ⁊ can
ticoꝝ. O ſi ſe talẽ exhibere dignabit̃ q̇ loq̃t
aĩe nr̃e. Surge ꝓpera amica mea / columba
mea / foꝛmoſa mea ⁊ veni ¶ Diſcipulus. O
ſi iã hyems ꝯgelatõis ſpũalis trãſeat. ſi gdi/

cidiũ corporis. ſi imbris ſtillicidiũ aſſidue
tẽptatõis abeat ⁊ recedat. ſi flores pulcrioꝝ
aſpectuũ appareãt in terra cordis nr̃i dante
dñ̃o benignitatẽ. O ſi tp̃s putatõis ⁊ reſeca
tionis cure oĩs ſupflue adueniat. ſi vox tur/
turis caſte gemẽtis ⁊ ꝯſolãtiſ luctu bono au
diaꝛ ĩ terra ſenſualitatis nr̃e. ꝯformantis ſe
tõni/ vt concordet philomene ⁊ alaude ꝯtẽ/
platõis alacris turturis ſuſpiriũ. O ſi fic⁹
iã non maledicta nec ſolis onuſta ꝟborũ fo
liꝫs/ ꝓferat groſſos ſuos ĩ ſignũ fruct⁹ poſt
ſuauis. Demũ ſi vinee bonaꝝ opationum/
dent odorẽ ſuũ bone fame in vitã ⁊ letificati
onẽ dei ⁊ hoĩm q̇d ſecuturũ ſit o mgr̃ agno
ſcis. ¶ Magiſter. Quenã aĩa frater ẽ tã he
bes ⁊ gelida. q̃ nõ ad vocẽ blãdiẽtiſ amici. vel
dilecti quẽ ſeq uiꝛ expgiſcaꝛ? Que nõ tota li/
queſiat. ſe iã in ſe nõ ꝯtinẽs ꝓprꝫs terminis
deſiderioꝝ. ſed effluat ĩ dilectũ / currat poſt
vocantẽ ſe gratis nomib⁹? Surge inq̇t ꝓpe
ra amica mea. Surge q̃ male iacueras cũ
adoleſcẽte pdito. ꝓpterea paternã adire miſe
ricordiã. vt accũbat ſup collũ tuũ. detq; ĩ ac
cubitu tali nard⁹ humilitatis tue odorẽ ſuũ.
vt iure voceris amica. ſuſcipiẽs paciſ oſculũ
⁊ ſpecioſa recipiens ꝑmã innocẽtie ſtolã cũ
annulo fidei. Proinde facta colũba/ nidifices
in foraminib⁹ petre. ĩ cauernis macerie. Pe
tra aũt erat xp̃s. Tu ĩ fixura clauoꝝ. ĩ cauer
na lateris. vſq; ad patefactiõeꝫ cordis/ fidei
deuotõe ſubintrãs. illic reponas ſanctarum
meditationũ pullos tuos. Oñde dilecto pe
tenti faciẽ tuã. iã colore roſeo decorẽ ⁊ ꝟnan
tẽ ĩ aſpſione ſanguĩs agni ĩmaclati. Sonet
vox tua ĩ aurib⁹ dilecti. q̃ dulcis ſit in laude
ꝯferẽs ĩ iubilo. Deniq; ſis vinea florẽs deſi
derꝫs odoriferis. de q̃ vulpecule puule intẽ
tionũ doloſaꝝ diffugiãt capte. Surrepunt
em̃ q̃nq; ſuffodiẽtes ad elatõis p̃cipitia. ⁊ vi
neae radicit⁹ demoliũꝛ ⁊ corrodũt O ſi poſt
modũ phas habeat aĩa tal'. iã facie decora.
iã voce ſuauis. ſuſpirabũda dicere. Dilect⁹
A me⁹ mihi ⁊ ego illi. q̇ paſciꝛ inter lilia donec
aſpiret dies ⁊ inclinenꝛ vmbre. ¶ Diſcipul⁹.
Quid oro vult hec interrupta ⁊ inexplici/
ta penit⁹ locutio? ¶ Mgr̃. Audiſti iã voces
amoris ideo nõ pfici/ qm̃ tot occurrũt aĩe de
ſideria valida/ q̃ nequeũt ſil' erumpe. Cõfũ/
dunt ſe potĩ⁹ ⁊ oppⁱmunt. Sentit amãs. q̇c
q̇d exꝑmere põt. nihil ad hoc q̄ȯ optat ſatis
ẽ. Quare dat ſe magis intelligi ꝑ interrupti/
ones more interiectionũ. ab imo pectoris
eructatas vel erutas. Solet inde patere ta/
liter anhelãtib⁹ quorſũ mittiꝛ illud ſuſpiriũ.
¶ Diſcipulus. Da ſupplemẽtũ ꝟboꝝ iſtoꝝ
Dilect⁹ me⁹ mihi ⁊ ego illi. ¶ Mgr̃. Quis
arenulas maris. aut pluuie guttas dinume
ret? Quis inſcrutabilia ſcruteꝛ corda? Non
facil⁹ ẽ id q̄ȯ req̇ris. Nihilominꝰ aliq̇d acci
pito. Dilectus meus mihi intẽdit ⁊ ego illi.
Dilectus meus mihi oculum amoriſ dirigit.
oſculũ porrigit. loquiꝛ. aſſentit. blanditur/ ⁊
ego illi. Dilectus me⁹ mihi finis oĩm deſide
riorũ meoꝝ. ⁊ oĩm cogitationũ et intẽtionũ
cordis. ⁊ opatõis cuiuſlibet ſeu motiõis car
do centrũ ẽ ⁊ axis. ⁊ ego illi totũ q̄ȯ dat red/
do. Dilect⁹ me⁹ mihi delicioſus ẽ. amoroſus
ẽ. ꝯcordãs ẽ. ſuauis ẽ. benign⁹ ẽ. iocũd⁹ ẽ. de
lectabilis ẽ. Mihi om̃ia ẽ. Quippe cũ quo
ſũ vnũ cor. vna aĩa. vn⁹ ſpũs. Ĩdȯ dilectus
me⁹ mihi vniꝛ et ego illi. Dilect⁹ me⁹ ſe mihi
dedit in p̃ciũ in mortẽ. quõ nõ om̃ia mihi ſe
cũ donauit? ¶ Diſcipulus. Quo pacto dꝛ B
ſe donare deus q̇ nuſq; abeſt? Qualiter ẽ aĩa
ſibi finis deſiderioꝝ ſuorũ vl' opationũ. q̇ ꝓ
pter ſeipm̃ oĩa opatus ẽ ſm̃ ſapientẽ? ¶ Ma
giſter. Docet angelica ſalutatio modũ do/
natõis dei. Salutaꝛ em̃ Maria ꝑ angelũ.
ſic aĩa ꝑ ſpũſſancti aliquẽ inſtinctũ. q̇ loqui
tur pacẽ ad ꝯuerſum cor. Mãdat quoq; ſa
lutes. dicens aĩe ſecreto cordis ſilẽtio. Sa/
lus tua ego ſum Et illud. remittunꝛ tibi pec
cata tua. Uade ĩ pace. Nõ em̃ daꝛ ſalutatio
excõicatis. nec eis quoꝝ p̃ſentiã horreſcim⁹
Sic inuenit apud deũ gratiã aĩa / que ꝑ eũ
fit diſpoſita et organizata ſuo modo/ calore
vitali gratie ad ſuſceptionẽ dñ̃i. de quo et a
quo viuit aĩa nõ minus q̃ diſponiꝛ corpus
organicũ ꝑ armoniã qualitatiuarũ diſpoſiti
onũ ad aĩe rationalis introductionẽ facien/
dam in corpe. Tunc audit aĩa. dñ̃s tecũ. q̄z
ſe dat ad nutũ aĩe vt fruaꝛ ſe. ⁊ alio quolibet
vtaꝛ in ſe ⁊ propter ſe. Uñ fit amoris illa re/
ciproca donatio mirabil' quo manet ĩ chari
tate ĩ deo ⁊ deus in eo. Dilect⁹ me⁹ mihi. ſup
ple ſeipm̃ dat/ ⁊ ego illi ſeipm̃ reddo/ ⁊ meipꝫ
cũ eo/ cũ quo iã vnũ effecta ſum. Et ſicut ĩ il
la trinitate ineffabili pater dat filio ſpm̃. ⁊ fi
lius patri reddit eundẽ ſpm̃. ſic aĩa datũ ſibi
dilectũ dat. ⁊ reddit ſeipm̃ ſibi qui tribuit.
vt ſit ipſe principiũ ⁊ finis oĩm deſiderioꝝ
vtriuſq;. Hãc dignationẽ amoris ineſtima/
bileꝫ q̄z phi ſupbi nõ potuerũt nec voluerũt
attẽdere. ꝓpterea nullas tales ad deũ voces
depromere conati ſunt. Dilect⁹ me⁹ mihi et
ego illi Fuerit idcirco ab hmõi epithalamio

Marie ⁊ Salomonis penitꝰ alieni ⁊ ad il
lud ſurdi. Quod attendēs xp̄us exultauit in
ſpū̃ ĩ illa hora. Cõfiteor tibi inq̄t pater dñe
celi ⁊ terre. q꞉ abſcondiſti hec a ſapientibꝫ et
prudentibꝫ. ⁊ reuelaſti ea paruulis. Ita pa/
ter. q꞉ ſic placitū̃ ē ante te. Nõ meritū̃ cuiuſ/
cunq꞉/ne quis glorieẽ in ſe. Unde ſi tale ali/
q̄d cecinit Maria dicēs. Depoſuit potētes
đ ſede/⁊ exaltauit hū̃iles. ¶ Diſcipulꝰ Quã
tum intelligo/deus ſe dat in dono quod in/
format animã ⁊ viuificat eã. reddēs deifor/
mē ⁊ pulcrã. amabilē ⁊ deſiderabilē. q̄ letaẽ ĩ
opibꝫ ſuis/maxime ĩ filijs hoĩm. ¶ Sed cur
C anima dicit aliqñ. Dilectus meus mihi. vt
hec transferat. aliqñ ſe p̄ponēs et dicēs. ego
dilecto meo? ¶ Magiſter Dilecta ferẽ in di
lectum ſm̄ vim duplicē. apprehenſiuã ſcꝫ et
motiuã. Uis apprehēſiua ſeu cognitiua q̄d
ammodo trahit ad ſe ⁊ in ſe/ſuum obiectuꝫ
quod ē verū̃. Sed ꝯuerſus ē ordo virtutis
motiue vel affectiue. p̄ſertim dilectiue/ cuiꝰ
obiectū̃ ē bonū̃. q꞉ tendit ⁊ extēdit ſe ad ip̄m
Cauſam dat ph̄s. Uerum inquit ē in aĩa.
ſed bonū̃ in rebus. Uñ bonū̃ quod ē appe/
tibile aptū̃ imprimendo ſe p̱ cognitionē. nõ
eñ̄ velle poſſumus incognita. Appetitꝰ ṽo
quaſi circulo quodã/redire conaẽ in appeti/
bile. ⁊ ſe ſibi dare. cõicare vel imp̄mere. Pro
pterea diciẽ anima dū̃ dilectū̃ cogitat. ⁊ ima
ginē ſui format vel ſpeciē q̄ ſibi dilectus im/
primiẽ. Dum ṽo diligit. ipſa ſe dilecto dat ⁊
explicat. ⁊ ad ip̄m quaſi foris egrediẽ. ¶ Di/
ſcipulus Quid ad rem noſtrã? ¶ Magiſter
Multū̃ p̱ omnē modū̃. Hoc ē illud myſti
cum verbū̃ xp̄i de dilecto ſuo/q̄ ingredieẽ et
egredieẽ ⁊ paſcuã inueniet. Hoc itē aliud de
Moyſe. qui minauit gregē ad interiora de/
ſerti. vbi vidit dñm in flãma rubi. Gregē in/
tellige/totã cogitationū̃ turbã/q̄ ad interio/
ra mentis colligiẽ. Eſt alter ordo. dū̃ Moy/
ſes vocatus a dño de nube caliginis exit ad
ipſum. ſicut xp̄s relicta turba aſcendit ĩ mõ/
tem. Sic anima ſubintrans ſe/ ⁊ trahēs ad
ſe ſponſuꝫ p̱ cognitionē. dici põt paſcere ſpõ
ſum. Sic ip̄m habere in lecto pacifice men/
tis ⁊ coanguſtate. ne ſit locus adultero. Exi
ens ṽo p̱ dilectioneꝫ ad ſponſum/trahiẽ ad
ſponſi palatiū̃. thalamū̃ vel cubiculū̃. ¶ Di/
ſcipulus. Quid poſtremo? ¶ Mgr̄ Si/
quidem in hac ꝯiunctione ſponſi ⁊ ſponſe p̱
dilectōem/ꝯſurgit delectatio. dū̃ rurſus im/
primit ſe dilectus in dilectã. ſugenteꝫ vbera
cõſolationis ſue. diciẽ hinc delectatio quaſi
quedã lactatio. Hinc ē fruitio complectens
vniuerſas beatitudinis partes. vt dotes. tē/
tionē vel app̄henſionē inheſiuã p̱ cognitiõe
⁊ dilectione pariter ⁊ delectatõe. Sic fruiti
onē deſcripſit Aug. q̄ eſt amore inherere ali/
cui rei p̱pter ſe. in qua mentis delectatio q̄e
ſcit. ¶ Diſcipulus. Dū̃ rapit nos eſtꝰ amo/
ris/obliti ſumus pene inquiſitionē primitꝰ
occurrentē ſup̱ verbo tuo o beata beataruꝫ.
Ecce eñ̄ ex hoc beatã me dicent om̄es gene
rationes. ¶ Magiſter. Regredi licet qñ vo
lueris. ¶ Diſcipulus. Pulſat hec aĩm que/ D
ſtio. qua ratione potuit abſq꞉ ſpū̃ iactantie/
humilis ancilla dñi/tam excelſum de ſe pro/
ferre preconiū̃? Subit inde queſtio quo no
mine digniori Maria nomineẽ? An beata q̄
cecinit. Ecce eñ̄ ex hoc beatã me dicent om
nes generatõnes? Subſequiẽ alia queſtio.
Quot modis Maria dicta ſit beata? ¶ Ma
giſter. Conabor ſatiſfacere queſitis his. et
quidē de p̄mo ſcieris animã Marie magni
ficaſſe dñm. nõ ſolū̃ quia magnus in ſe eſt. ⁊
magnus a creatura ſua p̄dicaẽ ⁊ coliẽ. ſed eti
am q꞉ magnificã reddit aĩam cui magna fa
cit qui potens ē. Nũquid par̄ tibi magnifi
cata videẽ Marie anima/q̄ opationi ſupra
modū̃ magnifice fuit auſa p̄bere ꝯſenſum di
cens ad angelū̃. Fiat mihi ſm̄ verbum tuū̃
Quid ē hoc/niſi fiam mater filij cuiꝰ pater ē
deus? Quid excelſius? quid ſublimius? vel
(vt alius vult) arrogantius poterit cogita/
ri? ¶ Diſcipulus Hoc mouet multoſ. quo
modo ſtant ſimul ⁊ in vnū̃ conueniunt/tãta
humilitas? Ecce ancilla dñi. cū̃ tãta magni
ficentia. fiat mihi ſm̄ verbū̃ tuuꝫ. talis abie/
ctio cum tali gloria? ¶ Magiſter. Doceat
nos ph̄ia ſi theologia parū̃ ē. ꝯditiones ma
gnifici/ſeu vim virtutis magnificētie. Ma/
gnificus vtiq꞉ nõ de honore vel gloria curã
habet/ſed de opibus p̄claris. que gloria di/
gna ſunt ⁊ honore. colit lucē. ſpernit vmbrã
Gloria ſua ē (ſicut dicit apl'ſ) teſtimoniū̃ cõ
ſcientie ſue. Non de alieno pēdet iudicio cui
modicū̃ ē ſi iudiceẽ ab hominibꝫ/vel ab ho/
mine/aut ab humano die. Nam qui ſe iudi/
cat dñs ē. Fit humilis p̱inde in fuga glorie.
fit magnanimus in opatione magnoꝝ/cuꝫ
dignitate meritorū̃. Deniq꞉ cū̃ gloriaẽ ĩ do
mino gloriaẽ. Obſeruat hoc magnifica nr̄a
⁊ magnificanda/que tota in dei gloriã refu/
dit beatitudinis ſue famã. Quia fecit inquit
mihi magna qui potens eſt. Non ergo mihi
gloria. gloria ſola ſibi. Fuiſti p̱pterea virgo

beata ſicut angelus dei. vt nec benedictio te
moueret nec maledictio ꝑ elationis aut deie
ctionis vicium. Que/quo magis gloriá fu/
giebas/eo magꝭ te ſequebať ſicut vmbꝛa coꝛ
pus. Eſſe bona. nõ videri /volebas. ¶ Diſci
pulus. Magnificus/magnoꝝ dignꝰ ho
noꝝ. nunquid iniq̃s iudicat eos qui ſe ſper
nunt? ¶ Magiſter. Plane ſic iudicat. cẽſet
ꝙ puniendos. nõ ꝓpter ſe/ſed ꝓpter iuſtici/
am ⁊ alienã vtilitatem. Atuero longe diuini
us/dat fides cum gratia. magnificentiã cuꝫ
humilitate cõiungi. q̃ꝫ inanis philoſophia.
Dicit et ſententia. Nõ nobis dñe nõ nobis
ſed nomi tuo da gloriã. Tibi gloria. nobis
autẽ confuſio/qui ſerui inutiles ſumus. qui
nihil habemus qđ a te nõ accepimus. tua ti
bi dona confitemur ⁊ reddimus. Volumuſ
vt ad locũ vñ exeunt flumina gratiaꝝ reuer
tanť vt iteꝝ fluant te donãte. ſis magnificus
in ſanctitate ⁊ gloria. ¶ Diſcipulus. Non
ẽ quod ꝯtradicam. dic de ſecũda queſtione.
E ¶ Mgr. Enunciaſſe videť ꝓphetico ſpiri/
tu plena verbigena nr̃a/ꝙ hoc nomẽ adiecti
uũ appropriate ſibi ⁊ anthonomatice dareť
ꝑ omnes generationes. velut nomen epithe
ton deſuꝑ ſibi datum. ſibi debitũ. ſibi placẽ/
tiſſimũ. necnõ conuenientiſſimũ. iocundiſſi
mũ ⁊ appropriatuꝫ. ¶ Dignare nos laudare
te virgo ſancta. o ter quaterq̃ꝫ beata. Beata
p̃mo que credidiſti clamat Elizabeth. Bea
ta ſcđo. q2 gratia plena ſm Gabrielis ſalu/
tationẽ. Beata tercio ⁊ bñdicta. q2 bñdictꝰ
fructus ventris tui. Beata quarto. q̃a fecit
tibi magna qui potens eſt. Beata quĩto. q2
mater dñi. Beata ſexto. q2 fecundata virgi/
nitatis honoꝛe. Beata ſeptimo. q2 nec p̃mã
ſimilẽ viſa es nec habere ſequenteꝫ. ¶ Diſci/
pulus. Numeraſti numeros beatitudinis
ſub quadaꝫ generali laude. q̃d cẽſes ſi ad ſpe
cialia deſcendamus? ¶ Magiſter. Deſcen
damus placet. Sic em̃ plenioꝛ dabiť intel/
lectus p̃conij quo beata diciť ꝑ omnes gene
ratiões. Offerť aĩo triplex beatitudo. Una
vie ꝑ ſpem. altera patrie ꝑ rẽ. tercia quaſi me
dia inter ſpem ⁊ rẽ. inter viã ⁊ patriã. qualẽ
habuit manifeſte chriſtus. quẽ fuiſſe viatoꝛẽ
ſm animã. ⁊ comp̃henſoꝛẽ ſm ſpũm/nullus
ambigit theologus. ¶ Poꝛro qualis ſit bea
titudo ꝑ ſpem ⁊ gratiã/noꝛunt ꝯmuniter fi/
deles xp̃iani. Qualis preterea ſit beatitudo
gloꝛie. videmus nũc ꝑ ſpeculũ in enigmate.
credentes eam eſſe quam nec oculus vidit.
nec auris audiuit. nec in coꝛ hominis aſcen/
dit. Recogitata ꝟo duplex hec beatitudo vi
am aperit vt tercia quaſi media citiꝰ cogno/
ſcať. q2 minoꝛ ẽ q̃ꝫ gloꝛie ꝯſummate. ⁊ maioꝛ
q̃ꝫ ſolius ſpei ⁊ ꝯmunis gratie. ¶ Nec abhoꝛ
ret hec diſtinctio theologica phiſicaꝫ ꝯſide
rationẽ. que ponit ꝟtutes p̃mas politicas.
ſecundas purgatoꝛias. tercias purgati ani
mi. quas Ariſto. vocat heroicas. Hec beati
tudo que purgati animi vel heroicalis excel
lentie dici poteſt. fuit in beata noſtra duꝫ vi
ueret/ſuꝑ omnẽ puꝝ hominẽ. ſicut beata re/
ſidet in patria ſuꝑ omnẽ angelicã poteſtatẽ.
hec ẽ que a nullo vinciť illuſtriuꝫ ſm Dama
ſcenũ. Et iuxta hierarchicã Dionyſij legeꝫ/
ꝯtinet eminẽter omnẽ ꝑfectionẽ creaturarũ
tanq̃ꝫ inferioꝝ. vt iure dicať regina mũdi et
dña. Vis igiť breui compẽdio Marie beati
tudinẽ notaꝫ tibi fieri. da ſibi ꝑ eminentiam
quicq̃d in creaturis videris melius ipm̃ q̃ꝫ
nõ ipm̃. Et ſi nõ foꝛmaliter. tamẽ eminenter
q̃ꝫq̃ꝫ diſtãter a deo. Et q̃m particeps fuit ĩ
via vtriuſq̃ꝫ beatitudinis vie. ſ. ⁊ patrie. po/
nemus aliquas de ꝯditionibꝫ beatitudinis
eterne. ꝑ quas gradatim veniamus ad peri
ta vel ad petenda. ¶ Diſcipulus. Expedi F
ens iudico. nec audiendi tenebit me faſtidi
um. etiam ſi p̃cognita narraueris? ¶ Mgr.
Eſt beatitudo ſpũs que ſepať ab aĩa. i. a
ſenſuali poꝛtione. Hec fuit in xp̃o viatoꝛe.
Hec in ſpiritibus ſeparis viget. Habet ni/
hilominus anima ſuã beatitudinẽ duꝫ reſu
meť incoꝛruptibile coꝛpus a ſpũ beato. Di/
ciť incoꝛruptibile pꝛo tollenda calũnia quã
vellent aliqui ſtruere de reſuſcitatis iuſtie tẽ
poꝛe paſſionis. quoꝝ ſpũs ſtatim in deſcen
ſu ſpũs xp̃i in lymbũ patꝝ beatificati ſunt.
q̃n momoꝛdit xp̃us infernũ. ſaluando ſpũs
iſtos ꝑ beaticã viſionẽ. đ qua latroni dictũ
ẽ. Hodie mecũ eris in paradiſo. qui purgã
dũ foꝛtaſſis aliq̃d habebat. niſi p̃uilegiũ no
uitatis aduẽtus regis/ipm̃ ſicut ⁊ alios mul
tos. foꝛſitan ⁊ oẽs/tũc a purgatoꝛio liberaſ
ſet. Tales inquã ſpũs beatificati/ſi coꝛpus
nõ incoꝛruptibile ſuſceperũt. aut q2 moꝛtui
ſunt ſm quoſdaꝫ. ſequiť vnũ mirabile ꝙ ta/
les fuerũt comp̃henſoꝛes in coꝛpe moꝛtali ſi
cut xp̃s. Sequiť etiã ꝙ fuerunt bis moꝛtui
ſicut Lazarꝰ. cũ ſtatutũ ſit oĩbꝫ ſemel mo
ri ſm apl'm. Rñdent. q2 apl'us nõ negat q̃n
pluries. Atuero nulla ſit ambiguitas de re/
ſurrectõe nouiſſima. Sunt autẽ tres dotes
ſpũs beati. ſit ſeparatus aut ꝯiunctus. q̃ ſunt
fruitio. viſio ⁊ tẽtio. Sũt quatuoꝛ ipſiꝰ aĩe

ſenſitiue reſumpto corpe gl'oſo qꝺ plene ſub
ditū ē raȝ aīe q̄ȝ ſpiritui. Vn̄ reddeť claꝝ. im
paſſibile. agile. ſubtile. Nolo tn̄ exiſtimes ꝙ
ſpūs ⁊ anima ſunt in eodē hoīe/mō vel tunc
due nature diſtincte/vel due anime ⁊ eēntie
licet fuerit aliqn̄ articu!us in anglia cōdem
natus dicere. ꝙ nō ſunt due aīe in homīe eo
dē/rōnalis ⁊ ſenſitiua. Prior ꝟo ſentētia te
nēda ē. prout eccleſiaſticis dogmatibꝫ conti
neť. Dixit xp̄s ꝙ poteſtatē habebat ponēdi
animā ſuā. ſed ꝙ illa ſit ſpūs/notauit euāge
liſta. Tradidit ſpm̄. ¶ Diſcipulus. Pridēȝ
ita dixiſti. pridem ita nouiſti. expone quod
ordiris. ¶ Magiſter. Quia loquimur de
dotibus que ſolēt attribui nubētibꝫ. Spō
ſus eīm dotat ſpōſam/et nulla creatura non
vnita diuinitati (vt excipiať aīa xp̄i) digni
or fuit dei ſponſa noīari Maria vti ꝑ ſpon
ſi ⁊ ſpōſe metaphora/dū inquirimus beate
Marie laudes atq̄ȝ ꝑconia. dū viatrix etiaȝ
peregrinareť i terra. ¶ Diſcipulus. Beatā
ter ac letus accipio/quatinꝰ in his aſſumpti
onis ſue ſolennijs. duȝ cantica canticorū re
ſonat eccleſia tanq̄ȝ epithalamiū ſuuȝ/mate
ria ꝯquirēdi iocundiſſima miniſtreť. ¶ Ma
giſter. Animaduerte. quēadmodū tres in
matrimonio ſuccedunt gradus. Eſt eīm ma
trimoniū initiatū. ē ratū. ē ꝯſummatū. ¶ Di
ſcipulus. Scio. ſed q̄d ob hoc texere vis?
¶ Magiſter. Volo dicere virginalē ſpon
ſam noſtrā/ſm̄ triplicē hunc ſtatū triplicem
habuiſſe beatitudinē. Beatā reſpice primo
mō/dū ab inſtāti creatōis ſpūs ſui. initiatuȝ
ē matrimoniū cū eterno ſponſo deo. ꝑ arraȝ
fidei. ſpei. charitatis. ⁊ ceteraꝝ ꝟtutuȝ. Bea
tā reſpice ſcd̄o modo. dū matrimoniū plenū
ꝯſummatū ē in aſſumptōne corpis ⁊ anime
cum eternitate dotū ſuaꝝ. Beataȝ intellige
tercio mō/qn̄ matrimoniū fuit ratū in conce
ptione filij dei. ⁊ deinceps ꝑ gratiā ꝯſumma
tum/ne diſſolui poſſet ꝑ peccatum. q̄ȝuis ad
cubiculi ſecretū primo fuit in aſſumptiōe in
troducta/vbi fuit ⁊ ē matrimoniū ꝯſumma
B tum. ¶ Diſcipulus. Iaȝ velut ꝑ rimulas
incipio videre quo tendit iter tue deductōis
¶ Magiſter Videbis apertius ſi paucula
de dotibꝫ enumerauero potius q̄ȝ docuero.
Tres idcirco dicunť dotes ſponſe ad cubi/
culū ſponſi recepte ꝑ gloriā. viſio. fruitio et
tentio. que rn̄dent tribus theologicis ꝟtuti
bus vie. q̄ ſunt fides. ſpes ⁊ charitas. ⁊ tribꝫ
aīe viribus. ratōnali. ꝯcupiſcibili. iraſcibili.
Dicunť inquā igiť dotes. q2 ſunt habitꝰ di/

ſponētes tres iſtas vires ſm̄ mētē q̄ ē ſpūs.
immo vnus tunc cuȝ ſponſo ſpūs/ad actus
qui beatitudinē conſtituunt. quiqui ſunt in
tuitiua viſio. ⁊ actualis fruitio cū eternitate
Ad quid valent dices iſte dotes? Sane q̄ti
nus ſponſe ſuppetet. vn̄ portet iugū ſuauiſ/
ſimuȝ ⁊ onus leuiſſimū beati ꝯiugij. vbi fit
mens ſuo mō parens verbi ⁊ ſacrariū ſpūſ/
ſancti Nunquid videť talis tantiq̄ȝ filij edu
catio iugis ⁊ eterna/qualē habet ipſa mens
verbigena. virgo in vnū mater ⁊ filia. ¶ Di/
ſcipulus. Cōueniſſe credimus hec tria ſiľ
in maria. ſed quo pacto ꝯueniāt in mēte rō/
nali/nō ita ꝑſpicio vt virgo dicať mater ⁊ fi
lia? ¶ Magiſter. Virgo noīať ꝓpter ſinde
reſim. que nunq̄ȝ violať. Mater q2 parit i ſe
verbū/rorante deſuꝑ patre luminū cuiꝰ ē fi/
lia. cuius filio nuptialiter ꝯiuncta ē. Quid/
ni tūc pſallet ⁊ exultet Marie ſpūs in deo ſa
lutari ſuo. laudās. pſallēs ⁊ iubilās pleno to
toq̄ȝ cordis affectu. hoc canticoꝝ canticum
amoris ꝑ amorē canticuȝ nuptiale qꝺ diciť
epithalamiū. Canticū nouū/ꝓpter illū qui
noua fecit oīa. Tenor huiꝰ cātici ꝯſiſtit in eſ
ſentiali beatitudine viſionis. dilectōis ⁊ frui
tionis dei. q̄ ſemꝑ vno et inuariabili canore
ſubſiſtit ⁊ reſonat. ¶ Porro reſpectꝰ creatu/
rarū tā in verbo q̄ȝ i ꝓprio genere/mouet ad
canticū multiplici varietate decorū tanq̄ȝ ꝑ
diſcantu. Neq̄ȝ dubitaueris oēs ⁊ ſingulas
in vnū ꝯcurrere/mentalis ſpūs affectiones.
Formabitur eīm melodia ſpūs ad exemplar
armonie ſiue melodie diuinalis que ſtabilis
ſemꝑ in ſe manēs faſtidire non pōt/tanq̄ȝ aſ/
ſidue renoueť. ¶ Habes ecce veritatē ꝯcluſi
onis vniꝰ quā tu tibi declarari q̄nq̄ȝ poſtu/
labas/ſi maria in hoc cantico ſe in oēs ꝑ/
fundebat affectus vľ anime paſſiones. ¶ Di
ſcipulus. Habeo forte pro ſtatu glorie. q̄ȝ
uis ambiguū videať ſi ſint i ſpiritibꝫ beato/
rum oēs affectus tot ⁊ tales. quot ⁊ q̄les ſen
timus in via. īmo nō ē dubiū de dolore. Nō
eīm erit amplius ibi luctus neq̄ȝ clamor/ſed
nec vllus dolor. ¶ Mgr̄ De hoc ſtatim vi/ D
debimus. Tu colligas ⁊ intelligas interea
quale fuerit canticū beate ꝟginis quot voci
bus alternatū. dū iā adepta fuerat beatitu/
dinē illā. q̄ dicta ē ſuꝑior ad beatitudinē ſoli
us vie proxima ⁊ vicina beatitudini patrie.
Quid ſi viatores aliq̄ exercitatos ꝑ ꝯſuetu
dine ſenſus mētis habētes/poſſint cū omni
ꝓmptitudīe voces affectuū ſm̄ notulas q̄n
q̄ȝ vocaliū/ſparſas ꝑ ſillabas pſalmoꝝ. vnā

quãq; concinere vel formare. ¶Diſcipulus.
Concludit intelligentia tua / q; rõnabilis
ſit cõcluſio que nõ ita recipiẽda ẽ / quaſi vox
quelibet affectõis retineat ſonũ integꝝ. frã/
gunt em̃ quadã alliſione nõ aliter q; in com
poſitione dictionũ videmus. Nõ em̃ hec di
ctio magnificat plene ſonat. iſtas lr̃as m a g
n i f i c a t. ſed in vnũ colligunt quaſi terciuz
mixtũ ſonũ. Uſus ẽ phs hoc exemplo. duz
de mixtõe tali loqueret elemẽtoꝝ. q manent
quidẽ ĩ mixto / ſed refracta. vel ſm ẽẽntiã / vt
placet Auicẽne. vel vt Auerrois ſm ꝓprias
qualitates. ¶Mgr̃. Exemplũ placet qđ
inquiſitionẽ philoſophicã pſupponit. Exẽ
plũ aliud. video de multis aromatib; ſimul
tritis. ex quib; odor tercius mixtus reſultat
qñq; plus redolẽs aroma pdominãs. Coa
ptet exclamatio canticoꝝ. Que ẽ iſta q̃ aſcẽ/
dit p deſertũ ſicut virgula fumi ex aromati/
bus mirrhe ⁊ thuris. ⁊ ſequit. ⁊ vniuerſi pul
ueris pigmẽtarij. Exemplũ aliud ẽ in re no/
ſtra. licet em̃ pueri diſtincte ꝓus ſonent. vt re
mi fa. poſtmodũ iungũt lr̃am paulatim cuz
vocibus iſtis. tandẽ vſu ꝯtinuo cantãt ſine
vocib; notulaꝝ. qđ tandẽ exemplũ ĩ ꝯtrapũ
cto. deinde in diſcãtu pl⁹ apparet. vñ valea/
mus ad muſicã cordis trãſferre rõem vbi ce
leritas maior eſt atq; facilior ſonoritas affe
ctionũ ſpũaliũ / q; ſit exterior vocaliũ. ¶Di/
ſcipul⁹ Das praxim vtendi gãma myſtico
canticoꝝ cordis. Uñ palã fit nõ eẽ ſiſtenduz
iugiter in his q̃nq; vocalib;. a. e. i. o. u. Sed
nec ĩ ſingulis deliberate pauſandũ ẽ affecti/
bus. Alioq̃n fantaſia plus tandẽ lederet q;
intelligentie recreatio ꝓueniret. Cui⁹ ratõez
ſenſualis nos quotidie docet cantus. ¶Sz
manet dubitatio mota de beatis deo iubilã
tib;. apđ q̃s ſola vox leticie. ⁊ nulla ſpei. nul
la compaſſionis. nulla timoris. nulla deni/
q; doloris reſonare videt. Et hec dubitatio
verti põt ad beatitudinẽ marie virginis pro
ſtatu vie ꝓxima ſtatui patrie. qñ nõ habebat
pctã q̃ doleret. qñ conformis erat ſua in om
nibus volũtas prouidẽtie dei. que in ſui di/
I ſpoſitione nõ fallit. ¶Mgr̃. Habebit hoc
vltimũ de conformitate voluntatis locuz ꝓ
prium. Ceteruz de affectib; beatificati ſpũs
edoceri poteris p ſimilitudinẽ determinatio
nis abundãter tradite p doctores de virtuti
bus moralibus ⁊ theologicꝭ. ⁊ de donis. be
atitudinibus ⁊ fructibus ſi manẽt in patria
Quorũ finalis ẽ reſolutio q in quolibet bo
no habitu reperit aliquid quod dicit pfecti
onem. ſed in pluribus ꝯiunctũ eſt aliq̃d pro
ſtatu vie impfectionem notans vel indigen
tiam. Fides dicit innitentiã prime veritati.
ſpes diuine liberalitati. charitas diuine bo
nitati. ⁊ horũ quodlibet vtiq; bonũ eſt pfici
ens ſpm̃. Sed ad impfectionẽ reſpice. Fi/
des importat enigma. ſpes cũ enigmate fu/
turã fruitionẽ. charitas ꝟo a deo. q;uis hic
nõ conſequat intuitiuã viſionem. Peniten/
tia dicit deteſtationẽ peccatoꝝ. Timor fugã
ſepatõis a deo Compaſſio ſeu miſericordia
ꝓmptitudinẽ auxiliandi. zelus amorez iuſti
Et ita p om̃ia reperies aliqua de ſe bona / ſi
ꝯiũctos defectus abſtuleris. vt a penitentia
peccatũ ꝯmiſſum. a timore periculũ cadẽdi.
a compaſſione miſeriã cui nũc oporteat ſub
uenire. Sic itaq; de ſingulis affectiõib; bea
toꝝ ſpirituũ. quas theologia vocat extenſo
nomine paſſiones. que nõ ſunt in ſpiritu ra
tionali. maxime ſepato ſm realẽ mutationẽ
quẽadmodũ philoſophi ſtricte loquunt de
paſſionibus ſenſitiue anime. Affectio autez
ſpiritũ immutans intẽtionalis ẽ. ſicut gau/
dium ⁊ deſideriũ de deo. odiũ vel diſplicen/
tia de peccato. reſilitio in deuz ⁊ ab inferno.
affectus ſuccurrendi alieno incõmodo ¶Di
ſcipulus. Et ſi magna pars queſtionis ſo
luta cernatur p exemplũ de virtutibus. ta/
mẽ deſcriptio beatitudinis affert ſcrupulũ.
quoniã beatus ẽ qui habet quicq̃d vult ſm
antiquos et Auguſtinũ / qui addit. nihil ma
li vult. Beatus dicit quaſi bene actus. cui
omnia optata ſuccedunt ſm Caſſiodoruz.
¶Magiſter. Conclude primo p ethimo
logiaz beati contra ſtoicos. q virtutes non
ſunt inſenſibilitates. quia dicit beatus quaſi
bene actus. ergo bene motus. ergo nõ inſen
ſibilis. Et hec certe ꝯcedunt de affectõib; in
trinſecis ratõis. ſed ſenſuales om̃ino detra/
hunt a ſapiente quaſi ſaxeos virtus efficiat
¶Porro nõ ẽ de ratione beatitudinis q bea
tus ſtatim habeat quicq̃d vult optandũ / ma
xime circa alterũ. ſed abſoluta beati volun/
tas ſicut ſemp conformis ẽ diuine volunta/
ti / ſic ſemp implet. Et hui⁹ declaratio ꝓpriũ
locũ habet. ¶Supeſt diſtinguere de ſpiriti K
bus affectionũ receptiuis. Aliq̃ ſunt impaſ
ſibiles effecti. ⁊ hoc contra paſſibilitatẽ leſi/
uam vel corruptiuã vel abiectiuã perfectio/
nis debite. vt in celo: qm̃ nihil impedit. imo
confert eſſe paſſibiles paſſione perfectiua. ſi
cut dilectio dei / ſuaq; fruitio. Nõne celũ im
paſſibile dicit ꝑmo mõ qđ lumine ſolis cer/

nitur mutari. Alius ē ſpūs ratiōalis atq; re
ceptiuus leſiue paſſionis/etiā vt ſpūs ē. et h
quotidianū ē nobis viatoribus/velim⁹ no
limus. Et de damnatis ſpiritibus fides cre
dit. ſed modus alio loco dicendus ē. Eſt ter
cia vel fuit in nōnullis ſpiritibus ꝓprietas.
que dedit eis poſſe nō pati paſſione leſiua vł
diſconuenienti. qualis fuit ꝓ ſtatu nature in
ſtitute. ⁊ qualiter erat in anima xpi/niſi ſpō
te paſſiones ſuſcepiſſet. Uides ne igiť ꝙ pri
mus ſpūs ꝑ paſſiones nō leditur qualeſcun
q;. nec ſi poneretur ī ſtagno ſulphuris ardē
tis Gaudet aſſidue/nec gaudium minuunt
alie iuncte affectiones. ſicut compaſſio defi
cientiū. deteſtatio peccati. reſilitio reuerenti
alis in ꝓpriam paruitatē/que timoris ſpeci
es ē. Odium deniq; viciorū/quod ē zel⁹ bo
nus. et ita de reliquis impfectione ſemota.
Tercius ſpūs ſuo modo carebat leſiuis paſ
ſionibus in primo parente. ⁊ nunc forte ſic ī
Enoch ⁊ Helya. Sed an beate noſtre taliſ
fuerit exultatio ſpūs in deo ſalutari ſuo/nō
arbitror aſſerendū q̄n doluerit tā aīa q̄; ſpū:
nō eñ glorificatus fuit ſpūs ſu⁹ ſicut ſpūs
xpi. nec voluntate ſola paſſionibus leſiuis
ſubiacebat. Tuā; (inquit Simeon) ipſius
L animā ptranſibit gladius ¶ Diſcipul⁹ Nō
ne fuit immunis ab omni peccato noſtra be
ata. ⁊ ſi ſic/cur paſſa eſt. quia quicquid pati
mur/peccata noſtra meruerunt. Eua deni
q; fuiſſet ante lapſum ipſa Maria pfectior.
q2 tunc poterat nihil pati. ¶ Magiſter No
tata eſt alibi reſpōſio. ꝙ in Maria fuit neceſ
ſitas originale peccatū contrahendi ſm cau
ſas inferiores. ſm legem ꝓpagationis ex cō
iunctione viri cū femina. Lex eñ ſuperior
preiudicauit huic neceſſitati ꝑueniendo ca
ſum ꝑ ſanctificationē ⁊ gratiā. Sic dicit in
alio caſu ſanctus Thomas de occurrentib⁹
tempe iudicij obuiā; chriſto in aera. ꝙ ſi nō
moriant. hoc nō eſt ſm cauſas inferiores q̄
bus habebant neceſſitatē moriendi. Nec eſt
ꝯtra aplm dicentē. Statutū ē hominib⁹ ſe
mel mori. deinde iudicium. q2 priuilegium
ſupioris hoc ſuſpendit. Nō ſecus ē in ꝓpoſi
to de Maria a neceſſitate cōtrahendi origi
nale peccatū ꝑuenta ⁊ priuilegiata. ⁊ excellē
tiſſime ſic redempta/qualiter redimi nō ege
bat Jeſus xps. q2 ꝑ carnalem concubitum
nō formatus. Dolores idcirco ptulit Ma
ria. nō omnino ſponte ſicut filius. ſed nec pe
nitus inuoluntarie ſicut nos. ī quib⁹ mot⁹
viciosi ꝑueniunt iudiciū rationis. quos ra

tio ꝑueniebat in Maria. Alioquin venialia
ſaltem cōmiſiſſet. Nihilominus dolebat ꝓ
pter ſpūm paſſibilē ⁊ ſtatū. cū omi tamē mo
deratione ⁊ virtute et merito continuo. Cō
plebat inſuꝑ illud apoſtolicū. Gaudete ī do
mino ſemꝑ. iterū dico gaudete. Sciebat ꝙ
dñs ſibi ꝓ[illegible]inus erat ⁊ fuerat ſupra ceteros
viatores. qđ notauit cū ſubiunxit ꝓ cauſa ex
ultationis ſui ſpūs. In deo ſalutari ſuo. q̄a
reſpexit inquit humilitatē ancille ſue Jux ta
ꝓmiſſum ꝑ Eſaiam. Suꝑ quem reſpiciam
niſi ſuꝑ pauperculū ⁊ contritū ſpiritu et tre
mentē ſermones meos. Q̄uis certa eſſet nō
minus aplo. ꝙ neq; mors neq; vita ⁊c. ſepa
ret eā a charitate dei que erat in chriſto ieſu
ſalutari ſuo. Et ideo ꝯtinuo gaudebat plus
q̄; in ſola ſpe. ſed minus q̄; in re glorie. Ecce
habes in hac dictione beatā E. ꝓ ſpe. habes
a. ꝓ leticia. Jam ſupra ſpem addiť terciū; a.
dū venit in gloriā. Huc ꝓ cāticis accedit in
cidēs ꝯſideratio nomis hui⁹ beatitudo. qđ
q̄nq; vocales q̄nq; ſignificātias affectuū in
ſe claudit. Cetex q2 dixiſti. omē quod pati
mur/peccata meruiſſe. vex ē ꝓpter originale
peccatū/qđ remouit ꝓhibēs leſiuas paſſio
nes cū peccatis. Noſtra deniq; beata ſemꝑ
habuit gratiā gratū; facientē. que originali
ſuꝑeminet iuſticie/q̄ primit⁹ ornata fuit eua.
ſed ꝑdidit. ¶ Diſcipul⁹ Accepiſſe puto ſuf
ficientē ꝓ elicita prius cōcluſione deductio
nē de cantico Marie ſm oēs affectōes ſub
omi facilitate formatas ꝑ organum cordis.
vbi fulgebat mentis verbū ſententioſiſſima
numeroſitate repſentās velut mirabiles ra
tiones rerū inſtar patrie. licet adhuc in enig
mate vie. ¶ At uero putas ne credendū/ꝙ vo
cale canticū; addiderit nōnunq̄; hec beata?
¶ Magiſter. Sane puto/maxime in iſta M
peregrinatione laborioſiſſima. comitib⁹ Je
ſu puero et ꝟginali ſpōſo ioſeph. vt adimple
ret ad lrām illud ps. Cātabiles mihi erant
iuſtificatiōes tue/ī loco ꝑegrinationis mee.
Cur ꝑterea nō cecinerit corꝑalē recreādo la
borē. nūc pſalmos patris ſui Dauid. nūc cā
ticū ꝓprium. nūc illud Zacharie. nūc Sime
onis. alludens ſponſo blandienti ⁊ dicenti.
Uox tua ſonet in auribus meis. vox eñ tua
dulcis. Nunquid exiſtimas beatā noſtram
in iocundiſſimo partu ⁊ poſt partū. dum na
tus erat ſaluator mundi/cōcinēribus ange
lis. Gloria in excelſis deo/ſiluiſſe? Nūquid
nō infanti poſito in pſepio ⁊ flenti. debuit et
conſolatoriū feſcēninū/dulci ſuſurrio velut

aure tenuis reſonare? Quid vero de celebri ri/
tu ꝑpriaꝝ nuptiaꝝ cõiecturas. q̄ nuptijs ali
enis interfuit hilariter honorãdis. ⁊ vino de
aqua facto gratuita pietate ſolandis. Quid
in templo nutrita/ ⁊ de canticis ſyon edocta
debuit queſo ſilere? ¶ Diſcipulus. Beata
ꝯmemoras. que nõ abhorrent a pia crudeli
tate. etiam ſi addideris iuſtum Ioſeph cum
puero Ieſu nõnũq̄ꝫ vna cecinisse. Sed hec
hactenus/ que ſeculi prudentis in oculis ſu
is (quibus omne quod putant ſublime vide
re) nuge videbunt̃ aniles ⁊ indigne. quaſi nõ
multo amplioꝛ fuerit humiliationis. vl̃ cru
cis myſteriũ. vel lotio pedũ. immo generali/
ter omnis actio nouiſſimi viroꝛũ. quia fact⁹
eſt propter nos opprobriũ hominũ et abie/
ctio plebis. q̄ꝫ ſint iſta que dicimus de Ma
ria. ¶ Magiſter. Das materiã diſſolutio/
nis prius facte queſtionis tue. cur erumpẽs
in canticũ nouũ/ dixerit beata Magnificat
anima mea dñm. Sane quid magnificenti
us eo/ cuius magnificentia eleuata eſt ſup ce
los? Quidni talez magnificaret/ hoc eſt ma
gnificum predicaret? Quidni toto niſu di/
lataret ⁊ extenderet anime ſinũ ad eius am/
plexũ? Quidni p̄terea. crebrius alternaret af
fectus ſuos ſm notulas vocaliũ. modo ꝺ le
ticia in compaſſionẽ. ſentiens ꝙ miſeratões
dei ſunt ſup omnia opa eius? Precipue nũc
quãdo miſericoꝛdia dñi plena fuit terra. qñ
completa eſt poſtulatio pſalmiſte. Et veni/
at ſup me miſericoꝛdia tua domine. ſalutare
tuum ſm eloquiũ tuum. quando miſericoꝛ
dia ⁊ veritas obuiauerunt ſibi. quãdo iuſti/
cia et pax oſculate ſunt. quãdo de⁹ dedit be/
nignitatem. et terra noſtra dedit fructũ ſuũ.
quãdo timidus. dolens ⁊ languidus homo
ꝑ ſapientiam accuſatus. ꝑ iuſticiam damna
tus. ⁊ punitus ꝑ potentiam. ſuſcept⁹ ad gra
tiam ꝑ viſcera miſericoꝛdie dei noſtri. ĩ qui
bus viſitauit nos oꝛiens ex alto. gloꝛificati
onis eterne ſpem afferens. qñ ſoluta moꝛs
deperit/ dat̃ triumphus gratie. ¶ Diſcipu/
lus. Conijcio. Tales inenarrabiliter con
templationes/ beatã noſtrã ſub omni celeri/
tate in momento. in ictu oculi. in nouiſſima
tuba contuliſſe. ⁊ in affectum ſuauiſſimi coꝛ
dis traducendo cantaſſe. Iuxta ⁊ ſupra per
mixtionẽ notularum. vt fit in verbul̃ ſeu mi
nutis diſcantuũ Intonans igitur voce ſere
na ꝑſonuit poſt Elizabeth preconiũ. immo
tonuit et exclamauit voce grãdi ad aures ſe
culoꝛũ omniũ. Magnificat anima mea do/
minũ. Tale tuum carmen nobis diuina ma
ria quale ſopoꝛ feſſis ĩ gramine. quale ꝑ eſtũ
dulcis aque ſaliente ſitim reſtinguere riuo.
Sed redit ad coꝛ. cur nõ dixit maria. Ma/
gnificat anima mea dominuz? ¶ Magiſter. A
Altioꝛi reperamus principio. dicẽtes ma/
rie linguam/ fuiſſe calamũ ſcribe velocit̃ ſcri
bentis. hoc eſt ſpiritusſancti. qui nedum ve/
lociter/ ſed multipliciter ſcribit. adeo ꝙ non
eſt iota vnũ poſitum ſine cauſa. non eſt apex
vnus/ tam in ſignificatione q̄ꝫ in oꝛdine fru
ſtra locatus. Et quo perpendit̃ q̄ꝫ lata ⁊ lau
ta ſit menſa ſapientie ſacre/ que tot epulas et
fercula miniſtrat quot poſſunt a quocunq̄ꝫ
veri ⁊ ſalubꝛes ſenſus elici. ſm quadruplic̃
expoſitionis genus. ¶ Preuidens igit̃ ſpũſ
ſanctus ſeminariũ quinq̄ꝫ vocalium nõ eſſe
pretereundũ a poſteris. ſed inde ſignificatio
nes alias/ modo quo nũc fecimus/ ⁊ facturi
ſunt alij ſubtilius eliciendas/ voluit primuz
cantici canticoꝝ marie verſiculũ terminari
ſub hoc nomĩe triſſillabo dñm. tãq̄ꝫ neuma
ꝑpriũ. o. i. v. ¶ Diſcipulus. Dixꝫ vero cur
canticũ ſumme leticie/ finiuit ĩ voce doloꝛiſ
⁊ meſticie. qualẽ v. quita notulaꝝ deſignat?
¶ Mgr̃. Triplex occurrit hic. ⁊ nũc myſti
ca ratio. Prima quatinus et ꝑma vocali. a.
⁊ vltima. v. redderet̃ quaſi diapente. q̄ ẽ q̄n/
ta ꝑfecta. Altera quatinus fieret antheton
ſeu ꝯtrapoſitio gaudij ad meroꝛẽ. Tercia ꝑ
laude humilitatis. q̄ cantica vie ſolet ĩ dolo
re terminare. quaſi diceret. Quõ cantabim⁹
canticũ dñi in terra aliena. Fit ꝑinde graui
oꝝ. ſolidioꝛ ⁊ eminẽtioꝛ ipſa ſalubꝛis leticia
q̄ tali fine ſtabilitur interrogatõne humane
miſerie. ſed nõ abſq̄ꝫ miſericoꝛdia. quã I. iu
ctũ ſibi notat. ¶ Diſcipulus. Nõ dilataue
ris nũc hanc imaginationẽ. ſed te cõfer ma/
gis ad cauſam lr̃alẽ. ¶ Mgr̃. Iſta quidem
lr̃alis eſt. q᷑ ſm litteras. Sed ad intentiõez
tuã dico. ꝙ initiũ ſapientie ẽ timoꝛ dñi. Si
ego dñs (ait ipſe) vbi ẽ timoꝛ me⁹? Timoꝛ (vt
ſcis) ad antiquã legez ſpectabat. ſicut ad no/
uã amoꝛ. Dñs p̄terea pl⁹ reſpicit op⁹ creatõ
nis ⁊ potẽtie. Vñ ab oĩb⁹ magnificãd⁹ eẽ cõ
cedit̃ dñs. Nomẽ vero qḋ ẽ de⁹ ſalutar̃ me⁹.
ad op⁹ recreatõis ⁊ gratie. nemo xpian⁹ am/
bigit ꝑtinere. Iõ cur debuerit ſubſequi vi/
des. ¶ Diſcipulus. Niſi ꝑus oñdiſſes quẽ
admodũ beata nr̃a ꝑnceps iuuenculaꝝ tym
paniſtriarũ/ potuit alternare repẽte ꝑpꝛias
meditationes ⁊ affectus. non ita ſatiſfaceret
mihi reſponſiones tue. q᷑ talẽ nequeo ꝯſeq̄ cele/

ritatē.¶Mgr. Dat cauſam,q̄ ait. Corp⁹
qđ corrumpit̄ aggrauat aīa3.⁊ deprimit ter
rena habitatio ſenſu3 multa cogitantē. Nře
vͦo beate ↄuerſatio iā erat in cel.iā q̄3 dotes
corꝑis glorificati inchoabat/ex abundātia
virtutū.necnō dominij ſpūs ſuꝑ aīam ⁊ cor
pus.vt eēt inde corpus agile ſm oīs vires
cognitiuas ⁊ motiuas ſubtile. Preterea cla
rum nec ita paſſibile vt noſtru3 qđ ꝑuenitur
a primis motib⁹.ſed tm̄ iſta minus q̄3 nūc in
patria.¶Diſcipulus. Des aliquod indici
um corꝑis Marie ſpm̄ nō ꝑgrauātis.¶Ma
giſter. Preueniebat ſpūs ſuus corꝑales in
tus motus.qui nati ſunt obſeq̄ ratōi. Non
grauabat eam puerperiū.nulla labes tyran
nice rebellionis ex fomite/colaphizabat eā.
deniq̄3 nullas in ſe cōmotiones illecebroſe
carnis ſenſit.ſed a reſpicientibus ſe/ſedauit
Credi ſiħ deb3 q̄ ab audientib⁹ ſereniſſimā
vocē eius. Secus de aliarū vocib⁹ q̄ ad ge
hennā inflāmāt. Ideo nec ꝑdicare ꝑmittun
tur.nec cātus apud eas caret diſcrimīe.pluſ
q̄3 ſibul⁹ colubri vel ſerpētis.quaꝝ ſunt ocu
li vt aſpectus reguli.⁊ tactus germina virtu
tū eradicās ⁊ exurēs.¶Diſcipulus Sen
tio quos ⁊ quas tangit illud.ſecus et iſta di
uerſitas a Maria. Sed vtꝝ caruerit tēpta
tionib⁹ inimici?¶Magiſter. Nō oportet.
q2 ſathan ſi auſus ē tēptare filiū dei.quō nō
tēptaſſet matrē?qđ ei ceſſit ad palmā victo
rie multiplicis ⁊ aureole.vt coronaret̄ q̄ legi
time certaſſet.q2 nō vt Eua ſuccubuit tēpta
tori. Dolebat ꝑterea cū dolentib⁹.gaudens
cū gaudentib⁹.ſed vtrūq̄3 moderamine ſum
mo.vt plus de vulnerib⁹ ⁊ necib⁹ aīaꝝ ꝑ vi
cium/q̄3 corporiꝑ peſtē ⁊ gladiū vreret̄.exē
plo filij plus dolentis ingratitudinē nr̄e ne
quitie.q̄3 tormentū mortis ꝓprie ſuo modo
Quare noli dubitare.q2 canticū ſuū iocun
diſſimū ⁊ a iocūditate īceptū/inſtituerit ma
ria cū timore ſancto.cū zelo bono. cū viſce
roſa ↄpaſſione.cū ſpe ⁊ multo deſiderio.quā
vrgebat charitas exclamare poſt aſcenſionē
filij ſui. Filie hierl'm nūciate dilecto q2 amo
re langueo.¶Diſcipulus. Vellem ↄpares
beatitudinē Marie q̄ nūc fruit̄ ad beatitudi
nē vie.q̄ licet fuiſſe ſit probata ſingularis.ni
hilomin⁹ patrie par nō fuit. Cū eñ ꝑtuliſſet
Ihs Iohem inter natos mulieꝝ/ſubiūxit.
Qui minor ē ī regno celoꝝ maior ē illo. Ita
q̄3 rex mihi feceris.feſtiſq̄3 ſuis accōmodā/q̄
recolim⁹.Magiſter. Suſpice nūc oculis
intelligētie.⁊ aures erige fidei. quēadmodū
magnificauit hodie Maria dn̄m.vidēs fa
cie ad faciē xp̄m q̄ ſibi magna fecit et inſcru
tabilia.ꝑus ī terris.nūc in cel.¶Diſcipulus
Conſtituit ipſa ſola hierarchiā ſcđam ſub
deo trino ⁊ vno.hierarcha ꝑmo ⁊ ſūmo apđ
quē hierarchā humanitas filij ſui ſola ſubli
mata ſedet a dextris ꝟtutis dei ꝑ vnitatem
ſuppoſiti.Magiſter. Suſcepit ipſā dn̄s
recordatus miſericordie ſue. collocās ipſa3
ſuꝑ oēs choros angelorū. apud quos videt̄
beatus Iohannes baptiſta prim⁹ poſt ma
riā poſitus in ordine ſeraphin loco Luciferi
ſimul ⁊ alij ꝑ qualitate meritoꝝ vſq̄3 ad infi
mū ordinē angeloꝝ.ſub q̄ repoſitos dicunt
ſaluatos ex ſolo xp̄i merito deficiente ꝓprio
q̄ ſcđam hierarchiā ↄſtituunt¶Magnifica
ta ē ita hodie beata ꝟgo vt regina celi.imo ⁊
mūdi/iure voceť habēs ꝑeminentiā ⁊ ꝟtutē
influxiuā ſuꝑ oēs. Principatū habet dimi
dij regni dei ſi ſic dici pōt/ſub typo Heſter ⁊
Aſſueri. Regnū quippe dei ↄſiſtit in ꝑtāte ⁊
miſcđia. Semel locutus ē de⁹ duo hec au
diui.q2 poteſtas dei eſt ⁊ tibi dn̄e miſericor
dia. Poteſtate dn̄o remanēte/ceſſit quodā
modo miſcđie ꝑs xp̄i matri ſponſeq̄3 regnā
ti Hinc ab eccleſia tota regina miſericordie
ſalutat̄.¶Magnificat hodie dn̄m.quia ma
gnificata ē ꝑ oīb⁹ dieb⁹ vite ſue. Plenū gra
tie ↄplementu3/hodie ſecura recepit. Nulla
dies ipſi feſtiuior.nulla deſiderabilior iocū
ditate refulſit Felicius parit hodie glioſa fi
liū in corde/que3 viatrix in corꝑe genuerat.
immo iā nō meminerit ꝑſſure.quia natus ē
homo in mundū alteꝝ ⁊ in ſinu patris collo
catus.¶O quātis hodie.o qualib⁹ armonie
modulis adaucta celeſtis melodie cantilena
reſultat. Nulla poſt xp̄m vox ſuauior.nulla
penetrabilior ⁊ acutior.nulla liquidior exau
dit̄. Conſonat ei pro tenore grauiſſime ꝑſſo
grauiſſimus ⁊ infim⁹ peccatoꝝ lucifer cū ſi
mul vlulantib⁹ ⁊ ſtridentib⁹ damnatorū ru
gitib⁹. Conſonāt inquā. quia iuſticie voces
conſentaneas molli modo cātui melodizāt.
ſed eis ve ve.deo autē gloria ⁊ magnificētia
in ſecula ſeculorū.¶Exultauit ſpiritus inhi
ans prius in deo ſalutari ſuo.nunc impleto
funditus hiatu deſiderij.requieſcit ī intimo
ſinu ſponſi dilecti dei ſalutaris ſui. Pri⁹ an
xia deprecabatur. Oſculet̄ me oſculo oris
ſui. Prius vbera ſponſi ſitiebat.prius trahi
ſe poſt ſe poſtulabat. Hodie toto amplexu
nunq̄3 abrumpenda.toti ſponſo beata cōiū
gitur. Inebriat̄ ab vbertate vberū ſpōſi/et

torrente voluptatis/nulla iā neceſſitate tra/
hēda potat̃. ¶ Trahat nos poſt ſe depcamur
cui⁹ nomen oleū effuſum. vt curraꝫ in odore
vnguentoꝝ ſuoꝝ. Currāt ī via quedā adole
ſcentle. ſ. ꝟtutes ꝛ actōes portōis inferioris
Ita ꝑ metaphorā nomīauerimus. Gaudēt
omnes ꝑ virtutes eſſe fecūdas/fecūdet eīm in
fecunditatē meritis eius vir noſter dux ꝟgi
nitatis noſtre/que ē ſupior portio mētis no
ſtre. ¶ Gloriabatur ſe introductā in cellaria
regis quaſi ſub claue cuſtodita/cui mō om/
nia parent ſecreta regis celeſtia ¶ Stillet no
bis ō pmptuarijs paradiſi pleniſſimis refri
gerās potu aduerſum eſtuꝫ viciorū. Nulla
iam ſibi nigredo vel fuſcedo. nulla ꝑ ſolis ex
uſtionē decoloratio. nulla iam pugna filio/
rū matris ſue cōtra ſe. nulla vinearū haben/
da cuſtodia. oīa ꝗppe parata. omnia ſecu
ra ſunt ꝛ trāquilla. ¶ Tu beata dilectū tuuꝫ
optabunda petebas. Indica mihi quē dili/
git aīa mea. vbi paſcas. vbi cubas in meri
die. ne vagari. id ē vane agi incipiā/ poſt gre
ges ſodaliū tuorū. Cernis nūc dilectuꝫ ni/
mia claritate ſimul ꝛ feruore ꝑ intimā ꝛ meri
dianā viſionē/vt nullus ſit amplius euagā
di timor. nullū diſcrimen oberrādi/poſt gre
ges fictorū paſtorū/qui ſponſi ſe ſimulabāt
Q amicos/ſed fallebāt. ¶ Nō iā audies quaſi
ſub ambiguitate ſermonis. Si ignoras te
o pulcerrima mulierū. que deū. que te. ꝗ om
nia cognoſcis/pcul hinc procul egredi peri/
culū. poſt veſtigia gregū nulli ſuperunt hedi
fedoꝝ affectuū paſcendi. nulla paſtoruꝫ ta/
bernacula plura videbunt̃. qm̄ tibi eſt vnuꝫ
ouile ꝛ vnus paſtor omī diuiſionis ſuſpitio
ne reiecta. quādo ſcandens ad ethera ptātes
aereas debellaſti. nihil aduerſuꝫ te malignā
tes ſpūs poſſe ſentientes. Admirari potius
oportebat demones/et paueſcere quaſi que
rentes inter ſe Que eſt iſta que aſcendit ꝑ de
ſertū/quaſi aurora ꝯſurgēs. que nobis ē vm
bra mortis. ꝛ terribilis vt caſtrorū acies or/
dinata. ¶ Non ē quidē incredibile chriſtum
fuiſſe/cuius currus erat decē milibus mul/
tiplex ꝑ angelos. ducens ſecuꝫ multā ex pur
gatorio captiuitateꝫ. ob honorē noue coro/
nationis ipſi⁹ que regina miſericordie et do
mina gratie ꝛ mater miſcdie. ſub cui⁹ impe/
rio ſunt oīa iura regnorū. vt in ſuo nomīe
flectat̃ omne genu. celeſtiū. terreſtriū ꝛ infer/
noꝝ. Q̃uis aliter ad filiū benedictū. ꝗ tamē
ſubditus dignatus ē eſſe illi. ¶ Cauſam me/
ditor alteram. cur Maria compatur equita
tui dei in curribus Pharaonis: Iā nō pro
pter ſe. ſed ꝑpter nos viatores/quos a diabo
lico Pharaonis defendit incurſu. ¶ Confu
giamus ad eius opē. qm̄ ſubmergit Phara
onem iſtum regē ſuꝑ omnes filios ſuꝑbie. ꝛ
hoc cū curribus ꝛ equitibus amariſſime pe
nitentie lachrimoſe. O quotiēs diſperſis ſu
perbis mente cordis ſui. depoſuit potentes
affectus de ſede tyrānidis. ꝛ exaltauit humi
les penitētes. eos eſuriētes implens bonis.
quales inuitat dicens. Et a generatiōibus
meis implemini. ¶ Diſcipul⁹. Quo pacto
Marie ſpūs id quod ē ꝑpriuꝫ dei ꝯfeſſus ē.
Fecit inquit potentiā in brachio ſuo. diſper
ſit ſuperbos mente cordis ſui. ¶ Magiſter.
Cū ſponſus et ſponſa ſpiritales ſint vn⁹
ſpūs. cur nō eadē poterit eſſe vox amboruꝫ.
Q̃uis diſpariter hec impetrādo. iſte imperā
do fecit potentiā. Quidni ſponſus cōmuni
cet ſponſe verba ſua/que ſibi tribuit vbera
ſua Fatemur ꝙ nō pōt operari creatura. nō
innitēdo ꝑme cauſe potētie. Quare nec omī
potens nec creatrix vnꝗꝫ. ꝑpria et primaria
autoritate dici pōt. etiam vbi poſſit tanꝗꝫ in
ſtrumentū ad effectū creationis aſſumi. nul
lo ꝑſuppoſito materiali principio. cooperā/
te deo ad efficax ſuum velle. ¶ Diſcipulus.
Expedis te faciliter de cōtrouerſia docto/
rū. Si habuerit omniū potentiā aīa chri/
ſti ſicut omniū ſcientiā. ꝛ ſi creatio cōmuni/
cabilis ſit creature. Sed quid ſibi vult hec
additio in brachio ſuo: ¶ Magiſter. Vſi
tata ē trāſſumptio qua ꝑ brachiū ſignificat̃
vis operatiua. ſit in deo. ſit in angelis/mem
bris carentibus corporeis. Verū altior ē ꝑ
ſcrutatio. vt ꝑ brachiū filius dei inſinuetur
ſicut ꝑ digitum ſpūſſanctus. vt ibi. Si i di
gito dei eijcio demonia. Operari quippe di
cit̃ pater ꝑ filium ꝑ quem omnia facta ſunt.
ꝛ ſine ipſo factū eſt nihil. ¶ Diſcipul⁹. Nū R
quid ſi deus non eſſet trinus in ꝑſonis rela/
tiue conſtitutis. ſed eſſet vnicum ſuppoſitū
abſolutum. ſm̄ errorem iudeorū et philoſo/
phorū/haberet potentiā creaturarum ad ex
tra productiuā. ¶ Magiſter. Dici ſolet ꝙ
ad impoſſibile ſequit̃ quodlibet. cū ergo de
us ꝑpter immenſitatē ſuā/ꝛ infinitā ꝯmuni
cabilitatē de neceſſitate fluat (vt ita dicam⁹)
in triplicē ſubſiſtentiā ꝑſonalē/relatiuaꝫ ad
intra. alioꝗn nō ſe ꝑfecte cōmunicaret. q: ni
miꝝ nō cōmunicaret ſe niſi velut vmbratice
vł vmbratiliter. ꝛ quaſi pūctualiter ī creatu
ris/ꝑma cōicatione nō poſita. cui⁹ veſtigiū

reperiṫ de neceſſitate ī quolibet ope diuino
vbi relucz potētia patris. ſapiētia filij. amoꝛ
ſpūſſancti. Nihillominꝰ magis ad intentio/
nē querētis puto rn̄dendū. ꝙ cū potētia dei
ꝑut ad extra reſpicit / ⁊ operādo ſe extendit.
ē eadē ī qualibet pſonaꝝ. ⁊ ſm̄ iſtā opera tri
nitatis ſunt om̄ino indiuiſa. videṫ ex ſuppo
ſitione q̄zuis impoſſibili ſequi potiꝰ ex illati
onis ↄſideratōe / ꝙ dei potētie cōpeteret cre/
aturarū ꝑductio / ſicut mō in quibꝫ relucet ſi
mul potētia. ſapientia ⁊ bonitas creatoꝛis.
¶ Diſcipulus Videṫ ꝓbabilis illatio. Sꝫ
cur dictura virgo beata diſꝑſit ſupbos men
te coꝛdis ſui / ꝓmiſit. Fecit potētiā ī bꝛachio
ſuo. tanq̄z diſꝑdere ſupbos / eſſet om̄ipoten/
tie dei ꝓpꝛiū: ¶ Magiſter. Credo legerat
apud Job dominū dicentē. Diſꝑge ſuper/
bos in furoꝛe tuo. ⁊ reſpiciēs omnē arrogan
tem humilia. Sequiṫ. ⁊ ego cōfiteboꝛ ꝙ ſal
uare te poſſit dextera tua. quaſi ſignificaret
boc eſſe ꝓpꝛium ſolius dei. ¶ Diſcipulus.
Cur Maria nō contēta dicere. diſꝑſit ſu/
perbos. addit. mēte coꝛdis ſui. ¶ Magiſter
Sunt qui referūt hanc additionē non ad
ſupbos. ſed ad diſꝑſit. vt mēs coꝛdis ſit ipſe
deus diſꝑdens / ↄnotādo moꝛez humanū. q̄
mente recogitat et affectu coꝛdis / dū hoſtes
ꝑdere / ⁊ eos deponēdo a ſede peſtilētie / hu/
miles vult exaltare depſſos. Dat em̄ frequē
ter ſcꝑtura coꝛ deo / vt illic. Tactus doloꝛe
coꝛdis intrinſecus. Et alibi de Dauid. In
ueni virū ſm̄ coꝛ meū. Et filius diciṫ de coꝛ
de patris genitus. cū patri mens ſeu memo
ria fecunda tribuiṫ. ab exponētibus myſteri
um ſublimiſſime trinitatis. ¶ Sunt aliq̄ re/
ſpōdentes Mariaz voluiſſe vehementē exꝑ
mere ſupbiā ⁊ intrinſecus radicatā. dicendo
iſtos nō qualicūq̄ modo nec leuiter ſuper/
bos. ſed mente coꝛdis ſui. qualis ē demonū
ſuperbia. qualis fuit hominū diuinitatꝭ ho
noꝛē vſurpare querentiū. ¶ Aut certe ſupbi
dicunṫ habere coꝛ nedū diſꝑſum. ſed mentē
coꝛdis. dū mens ipſa quodāmodo ſubleua/
ta ē a coꝛde. nec eadē vti ꝑhas ē eis. vt in ha
bentibus abſoꝛptū vel ablatū iudiciū. ꝓꝓ/
ptꝛerea deterius q̄z beſtie vel pecoꝛa pꝛeſſi la
tent. Lege ſi nō taliter diſꝑſos dat intellige
re Nabuchodonoſoꝛ. cui coꝛ fere datū ē / hu
mano coꝛde mutato. Quo cōtra dū coꝛ hu/
miliū bene contritū ē aut pulueriꝫatū ī moꝛ
tariolo penitētie. ſeu ſub duplici mola. timo
ris et ſpei. reddiṫ ſibi coꝛ plus q̄z humanuꝫ.
et fit vas in honoꝛē capax dei ſeu gratia ple
nū. Supbi fiunt tanq̄z colūba ſeducta. nō
habens coꝛ / dicētes ex ſentētia. Et coꝛ meū
dereliquit me. Et illud. Coꝛ meū conturba
tū ē in me. dereliquit me ꝟtus mea / ⁊ lumen
oculoꝛū meoꝛū ⁊ ipſuꝫ nō eſt mecū. Quo cō
tra polliceṫ humilis chꝛiſtus ſupbie victoꝛi
Dabo ei ſedere mecū in thꝛono meo ſicut et
ego ſedi in thꝛono patris mei. Quid oꝛo cel
ſius. quid amplius exaltatū: ¶ Diſcipulus.
Sentio hanc materiā vberrimā. aperui
ſti ad loquendū de diſꝑſione coꝛdis. quā aſ/
ſiduis fluctuationibꝫ vt in mari feruēti com
pellimur experiri. Sed hanc diſꝑſionē iſta
el myſtici quis cōgregabit. quis vniet. quis
ſedabit: ¶ Magiſter. Dedit hoc intelligi S
palā beata Maria cātatrix noſtra. nā ſuper
biā mente coꝛdis ſui diſꝑſit. ſi taliū opulen/
tia fit inanis ⁊ vacua. que ſine pōdere virtu
tis rapiaṫ ꝑ inania. nec gratia coꝛ ſuū ſtabili
tur / conſequēs vt humilitas innitēs deo fi/
xa ſedeat. et vt iuſticiā eſuriens / iuſticie fru/
ctibꝫ ſit ſatiata ⁊ repleta / iā nō ad inſtar arū
dinis vento quolibet vanitatis agitanda.
¶ Diſcipulus. Cōſequēs ē fateoꝛ. ¶ Ma
giſter. Talez deniq̄ ſuſcipit. id ē ſurſum
ad ſe capit / tanq̄z puerū. qui vere iſraelita ē / i
quo dolus nō ē. dn̄s recoꝛdatus miſericoꝛ/
die ſue. Beatus ergo vir cui nō imputauit
dominꝰ peccatū. nec eſt in ſpiritu eius do/
lus. humilē em̄ ſpiritu ſuſcipiet gloꝛia Nec
exemplū nobis longe querēdū eſt. Ecce an
cilla dn̄i. cuiꝰ dominꝰ humilitatez reſpexit:
quam ideo beatā dicent omnes generatōes.
Quia fecit mihi magna qui potens ē. cuius
nomen ſanctū. cuius miſericoꝛdia in gene/
ratione ⁊ generatōes timentibꝫ eū. qui vt ti/
merent ⁊ ꝑuenit et dedit. Hodie ſibi Mari
am de ſeculo nequā eripuit / ⁊ extulit ad dex
terā ſuā. Ita verificataz conſpicimus pſal/
miſte gloꝛiationē. Quia inquit inflāmatū ē
coꝛ meū. Quo inflammatū: ſi nō igne quez
miſit filius ſuus in terrā. et voluit vehemen
ter accendi. Et renes mei cōmutati ſunt. mi
rabili pꝛoꝛſus ↄmutatione / vt abſq̄ viri co
pula / funderet opatione ſpūſſancti ꝓlem be
nedictam. Et ego ad nihiluꝫ redactus ſum.
ſcꝫ ꝓpꝛia reputatōe. ⁊ neſciui. Quare: Quia
anima mea conturbauit me pꝛopter quadri
gas Aminadab / qui ſpōtaneus interpꝛeta
tur. ¶ Diſcipulus. Que ſunt he quadrige:
¶ Magiſter. Sūt vel nūciationes ange
lice. vel raptus anagogici. hoc ē ſurſum du/
ctiui in diuinā caliginē. vel penne columbe

de argẽtate. q̇bꝯ ſepe aſſumptis diluculo ha
bitauit in extremis maris ad atria glorie ce
leſtis. etiã dum viueret. Beatus igiť Marie
ſpũs quẽ elegiſti chriſte ꝛ aſſumpſiſti. Seq̃
tur. vt iumentũ factꝰ ſuʒ apud te. Deus eṁ
ſeſſoꝛ eſt anime ſancte ſm Aug. Et ego ſem
per tecũ. qꝛ deus ſingulariter fuit ſecũ. Te/
nuiſti manũ dexterã meã. que ſpũalibꝯ ada/
ptať. ꝛ in voluñtate tua deduxiſti me. non te/
meritate elata ꝑcipitaſti me. Quid tandeʒ?
Ecce ꝯſummatio. ꝛ cuʒ gloria ſuſcepiſti. id ẽ
ſurſum ad te ſumpſiſti. Scio iã q̇d mihi ſit ĩ
celo. Scio quid a te volui ſup̱ terram. Nũc
om̄ino defecit a ſe coꝛ meũ ꝛ caro mea. dum
abſoꝛptũ eſt om̄e quod moꝛtale erat / ĩ victo
ria. Deus coꝛdis mei / ꝛ pars mea deꝰ ĩ eter/
nuʒ. Propter q̄d magnificat aĩa mea dñm.
Et nos magnificemus deũ. cuiꝰ illuſtratõe
ſpũs / intelligamus q̄ ſup̱ſunt de cãtico duʒ
interim pauſabimus.

Sequitur tractatuſ

quintus p̱ didragma ſeu dialogum. Quo/
niaʒ fecit dominꝰ Marie magna qui potẽs
eſt. Ubi pꝛima partitio eſt. ſi Maria paſſibi
liter mouebatur?

Prima notula

q Uia fecit mihi magna quĩ po
tens eſt. ¶ Diſcipulus. Ma
gna plane ꝛ inſcrutabilia que
fecit Marie dñs. Cupimꝰ ni/
hilominus ſcrutari. ſi magni/
ficans anima Marie dominũ / paſſionali/
ter mouebať ad eũ? Fuit eṁ abſqꝫ vlla dubi
tatione ſapiẽtiſſima atqꝫ virtuoſiſſima. Paſ
ſiones ṽo nõ cadunt ĩ ſapientẽ ſm ſtoycos.
quoꝛũ in hoc doctrinã multi chriſtiani ꝑſer
tim anagogici anachoꝛite / ſecuti ſunt. dicen
tes virtuoſum ſi p̱fectus eſt / ad nihil paſſio
nabiliter affici. immo cõſequiť impaſſiona/
bilitatẽ circa res coꝛpoꝛeas. tam ĩ cõcupiſci
bili q̃ʒ in iraſcibili. ꝛ ad hunc finẽ ſuas diri/
gebant intẽtiones. Et hoc ipſum collatiões
patrũ. ꝛ Climacus et Bernardus in ſcala
triginta graduũ manifeſtant. Sed in cõtra
riũ eſt textus euãgelij narrans ipſam doluiſ
ſe. De quo doloꝛe ꝓphetauit Simeon. Et
tuaʒ inquit ipſius animã ptrãſibit gladius.
quod in paſſione filij ſe ꝑſente ꝛ dolẽte. ſm
doctoꝛes effectũ eſt. ¶ Magiſter. Ampliſ/
ſimus ſinos habet queſtio tua que de paſſi/
onibus eſt. ſup̱ quibus habes opuſcula ſpe
cialiter edita. confoꝛmiter ad philoſophos
et catholicos doctoꝛes. Quid igiť vis mo/
leſtus eſſe vel ſup̱fluus in querẽdo? ¶ Diſci/
pulus. Moueoꝛ ad tollendũ ſcrupulos.
immo laqueos magnos. qui ꝓueniunt con
ſcientijs timoꝛatis ex lectura taliũ doctrina
rum / que tepidos et vicioſos nominãt om/
nes monachos / niſi vicerint et eradicauerit
funditus hm̄oĩ paſſiones. aut ſaltẽ toto ſtu
dio conenť ipſas euellere. quod aſſequi plu
res reputant impoſſibile ꝛ fruſtra niti. cum
audiunt apoſtolũ conſciũ archanoꝛuʒ dei /
pꝛoteſtando gemere. Sentio aliã legem in
membꝛis meis. in quibus ſcʒ eſt aĩa. repu/
gnantẽ legi mentis mee. Et iterũ. Caro cõ/
cupiſcit aduerſus ſpiritũ / et ſpũs aduerſus
carnẽ. Conſonat cuʒ experientia vox ꝯmu
nis doctoꝛũ. qꝛ pꝛimi motus nõ ſunt in no
ſtra poteſtate dicente Aug. Nõ ẽ in poteſta
te noſtra / quibꝯ viſis tãgamur. Eſt aũt con/
quiſitio ſpecialis de pulcerrima et ſpecioſiſ/
ſima mulierũ Maria. ſi motꝰ ſuos om̄s ha
buerit ĩ ſua poteſtate ꝛ quouſqꝫ. Utrum vi
delicʒ nõ potuerit nõ dolere viſa moꝛte filij?
Et ita de reliq̄s paſſionibꝯ quereref p̱ appꝛe
henſionẽ obiectoꝛũ varioꝛũ ſub cõueniẽtis
ꝛ diſconuenientis ratione. cum dixerit chꝛi
ſtus. Triſtis ẽ aĩa mea vſqꝫ ad moꝛtẽ. qui
tamẽ fuit incompabiliter virtuoſus. ¶ Ma U
giſter. Altioꝛ ẽ inquiſitio tua q̃ʒ eſtimeť a
pluribus. qui de paſſionibꝯ / ꝛ peccatis ꝛ mo
tibus pꝛimis loquunť aſſidue. poſſet initiũ
p̱ſcrutationis accipi a pluribus. qui de paſ/
ſionibus loquunť / ꝛ motibus ꝑmis / et pec
catis. Nihilominus vna placet ad ꝑſens / q̄
ſi narratiua triplicis ꝓceſſus qui fit in homi
nibus. ꝓpoꝛtionabiliter ad triplices hierar
chias angeloꝛũ. ꝛ ſm tres gradus hominũ.
animaliũ rationabiliũ ꝛ ſpiritualiũ. Accipe
in pꝛimis puerulũ vtentẽ ſolo ſenſu. ꝛ nõ ra/
tione nec ſpũ. Accipiamus alterũ vtentẽ ſen
ſu ꝛ ratione. ſed nõ ſpiritu vel mente. Accipi
amus terciũ vtentẽ ſenſu. ratione et ſpiritu.
¶ Diſcipulus. Sub pꝛimo ꝛ tercio gradu
vidimus et legimus homĩes exiſtere. ſed de
ſecũdo nõ ita fit p̱ſpicuum. qꝛ aliquis poſſit
vti ſenſu ꝛ ratione ſine ſpũ. cũ ſpiritus ſit ea
dem res cũ ratione. ¶ Magiſter. Nõne ſi/
militer ĩ quolibet homĩe ſenſualis anima et
ratio / ſunt eadẽ. ꝓſus aĩa ſm cõmunioꝛeʒ
eccleſie doctrinã. ꝛ tamen repiť in vno homi
ne vſus anime ſenſualis vt. in pueris. ĩ qui/

bus nullus ē vſus rōnis. Ita nihil videtur
incongruū ſi dicat̄ ꝙ aliq̄s vtat̄ ratione/qui
protunc nō vtit̄ ſpiritu vel mēte. q2 diuerſas
habent facies ſpiritus ⁊ ratio. Spūs autē
ſola diuina ⁊ eterna. Ratō ad tempalia reſpi
cit ⁊ creata. ¶ Diſcipulus. Nolo ꝯtēdere d̄
poſſibilitate rei. q2 ſcio poſſe ꝑ intelligentiā
ſic accipi tanq̄ꝫ iſta. ſenſus ratio. ⁊ ſpūs eēnt
reali immo locali diſtinctōne diuiſa. Perge
quo tendimus ad euidentiā ꝓpoſite queſti/
onis. ¶ Magiſter. Conſiderem⁹ in puero
tria ꝑ ordinē in potentijs ſenſitiuis. q2 de ſo
lis vitalib⁹ et vegetatiuis nihil ad p̄ſens pl⁹
q̄ꝫ de plantis ī quib⁹ nō ſolemus ponere paſ
ſiones/niſi forte ꝑ trāſſumptionē ad anima
ta. dicimus eñ pratum ridet. letant̄ ſegetes.
horret hyemē terra. fugiūt ſe ꝯtraria. deſide
X rant ſe ⁊ vniunt̄ ſilia ¶ Diſcipulus. Sequa
mur vſum ꝓpriū loquendo de paſſionibus
quas dicimus eſſe in ſenſu. ¶ Vñ paſſio de/
ſcribit̄ ꝙ ē apphenſio ſenſualis ꝯueniēt̄ vel
diſconuenientis. p̄ſentis vel abſentis. ¶ Ma
giſter. Supponamus hic ⁊ nūc deſcripti
onē hanc paſſionis quaſi cauſalē cū declara
tione vel ſuppletione. ⁊ dicamus ꝙ ī anima
ſenſitiua pueri qualis intelligi pōt aīa Ma
rie dū cecinit. Magnificat aīa mea dñm. in
uenimus ⁊ apprehenſionē ⁊ motionē ⁊ exe/
cutionē. ⁊ hec vel in potētia vel in habitu vl̄
in actu. Sed loquamur de actu. ⁊ exempli/
ficemus in vſu. ¶ Puer itaq̄ꝫ dū mater oſtē/
dit vbera/apphendit ꝑ viſum ⁊ ſenſuꝫ ꝯmu
nē ⁊ fantaſiā. Deinde ſi eſurit/ſequit̄ ad hāc
apprehenſionē motio quedā deſiderij nedū
naturalis/ſꝫ ſenſualis ⁊ animal̄. ⁊ ſi nō eget
cibo/ſequit̄ aliq̄ñ motio faſtidij cuiuſdam.
Tandē tercio ſi nō fuerit impedimentū/con
ſequitur executio mouendo membra. ad ſu/
gendū vbera. vel ab eis diuertendo. ¶ Diſci
pulus. Quotidie videm⁹ hec tria tam ī pu
eris q̄ꝫ in animalib⁹ brutis. Sed qd̄ iſtoruꝫ
triuꝫ noīat̄ formaliter ⁊ ꝓprie paſſio? ¶ Ma
giſter. Certe mediū. ſcꝫ motio interior/cō
ſequens naturaliter apprehenſionē. ¶ Diſci
pulus. Nō ē igit̄ paſſio formaliter appre/
henſio. ¶ Magiſter. Hoc vtiq̄ꝫ verū ē/ſed
cauſaliter. q2 paſſio formalis cauſat̄ ab app
henſione. ſicut et paſſio riſus exterior ponit̄
pro effectu paſſiōis/dicēdo. puer ridet. Ita
ſumit̄ aliq̄ñ nomē paſſionū a cauſa formali
vel etiā exemplari extrinſeca. vel a materiali
ſiue obiectali. vel a ſigno. Nihilomin⁹ paſſi
onis deſcṗtio formalis ē ꝑ motionē ꝯſurgē

tem ex apphenſione ꝯuenientis vel diſconue
niētis. p̄ſentis vel abſentis. Qd̄ abſens app
hendit̄ tanq̄ꝫ p̄ſens. ſi nō re. tñ intentiōe vel
ſpecie. Sed vtrū apphenſio ꝯuenientis cuꝫ
ꝯueniente ſit ipſamet motio licet ſub alia ra
tione reducit̄ ad probleuma/de quo nil ad p̄
ſens. ¶ Sufficit hic ſupponere ꝙ paſſio di/
cit̄ motō talis quā fecit apphendēs obiectū
ſuū ſub rōne ꝯuenientis vel diſconuenient̄. ex
ecutio ſequēs in opus dicit̄ effect⁹ eius. Ex
quib⁹ patet ꝯfeſtim intellect⁹ p̄inductoꝝ v̄
boꝝ Auguſtini dicētis. ꝙ nō ē in ptāte nr̄a
quib⁹ viſis tāgamur Accipit̄ itaq̄ꝫ viſio pro
apphenſione. ⁊ tactus ꝓ iſta ꝯſequēti moti/
one. de qua dicūt doctores/ꝙ p̄mi mot⁹ nō
ſint in ptāte nr̄a. ¶ Diſcipulus. Nulla du y
bitatio ſit/q̄n ad pueros vel alios homines
impotētes vti rōne/vera ſit iſta regula. ꝙ pri
mi motus nō ſint in ptāte nr̄a pluſq̄ꝫ in be/
ſtijs. q̄ꝫq̄ꝫ ſit valde difficile in homib⁹ redde
re cauſam/cū habeāt rōem iunctā eis. q̄d ſit
illud qd̄ impedit vſum rōnis. ¶ Magiſter.
Multa p̄terimus q̄ querēda ſunt alibi. q̄ti
nus ad rē ſub compēdio veniam⁹. quaꝫ rem
nemo tā plane ꝯcipiat q̄ nō (ſicut ī geometri
cis) p̄ora cognouerit. Sed q̄ tradita ſūt ali
bi ſufficienter. q̄d ea neceſſe ē aſſidue repete/
re? ¶ Diſcipulus Preſupponam⁹ illa. ſicut
de origine. numero. ⁊ diuiſione paſſionū. de
cauſis inſup ⁊ effectib⁹ eaꝝ. tu v̄o nō obmi/
ſeris ꝑuenire q̄ tendim⁹. ¶ Magiſter. No/
ſtrū itaq̄ꝫ ꝓſequamur exemplū de aīa paruu
li querētis. Primo ſi p̄ſentato obiecto viſui
ſuo pōt non apphēdere. Scdo ſi facta app
hēſione pōt non moueri Tercio ſi facta mo
tione quā dicim⁹ paſſionē pōt ī executionē
non ꝓgredi. ¶ Diſcipulus. Rñdet experiē
tia queſitis iſtis trib⁹ negatiue. ¶ Magiſter
Nūc orit̄ ꝓfecto difficil̄ queſtio de maria.
Ponamus eā corā oculis nr̄e ꝯſideratōis/ī
lumine fidei quaſi paruulā. ſicut aliq̄ñ ꝑuu/
la vere fuit ⁊ infans Queram⁹ ſi tūc poterat
vti rōne. vt interim ſileam⁹ de ſtatu quo late
bat ī vtero matris. ¶ Diſcipul⁹. Quorſum
p̄cor euadet hec queſtio tua? ¶ Mgr̄ Nos
viderimus Quod vt aptius fiat. ꝯſtituam⁹
apud ꝑuulū quē p̄dixim⁹ vnū pedagogū ꝑ/
uigilē. q̄ ptātē habeat talē ſup eum/vt abſq̄ꝫ
iuſſu ſuo p̄mo nihil videat Scdo ſi viderit
aliq̄d non ad id moueat̄. Tercio ſi viderit et
moueat̄. non tñ exequat̄. immo ſi cepit exeq̄/
poſſit tñ ne ꝯtinuet impedire. ¶ Diſcipulus
Cū non ſit impoſſibile apud deum omne

verbũ ꝯcedo tale aliqđ tāq̃ȝ poſſibile ¶ Ma
giſter. Nunqđ nō ꝑſuppoſito caſu tali/ po
terit pedagogꝰ inculpari/ ſi ꝑmiſerit puulu
videre aliqđ vel ad viſa moueri/ vel proſeq̄ ſi
ne iuſſu ſuo ꝯtra voluntatē ⁊ ordinationē p̄
mi pr̄is ſubdentē filium ſub pedagogo tali:
¶ Diſcipulus. Poterit iuſte. ſed qđ elice/
re vis nō video. ¶ Magiſter. Hec ē ꝓbo
la iſtius quā inq̄rimꝰ veritatꝭ Si conſidere
mus itaq̄ꝫ p̄mā hoīs inſtitutionē in Adā et
Eua p̄us q̄ꝫ peccarēt. occurrit nobis ſenſu/
alitas vtriuſq̄ꝫ. que ſi nō habuiſſet coniūctā
ratione/ ſimilis fuiſſet ceteris animātibꝫ ir/
rationabilibꝫ/ que mouent̄ ſuꝑ terraȝ. A tue/
ro data fuit ratio libera regens eā inſtar pe/
dagogi iuxta quattuor ꝑmiſſa q̄ꝫtuȝ ad app̄
henſionē. ad motionē. ad executionē. ad cō/
tinuationē. ſed homo cuȝ in honore eſſet nō
intellexit. comparatus ē iumētis inſipientibꝫ.
⁊ ſimilis factꝰ ē illis. vt iā ſenſualitas inobe/
diens ſit. date ſibi ratōis ꝑuenięs iudiciuȝ. ī
vidēdo. ī mouendo. ī exequēdo. in ꝯtinuan
do. ſepe velit nolit ratio. ¶ Diſcipulꝰ. Ex
perimur heu nimis quotidie hāc compario
nē ī nobis. ¶ Magiſter Putas ne fit abſq̄ꝫ
z rationis culpa ꝑuētio talis: ¶ Diſcipulus.
Nō arbitror ꝑuentionē hmōi rebellionis ꝓ
ceſſiſſe ſine culpa ꝑuaricatōis. ¶ Magiſter.
Culpa iſta ē quā appellamꝰ originale pec
catū. qđ ī primis parētibꝫ fuit actuale ⁊ pri/
mū quo factū ē in eis ⁊ omnibꝫ poſteris iu/
ſta ꝑuerſio talis. vt ratio q̄ noluit eē ſubdita
diuino p̄cepto/ ſentiret ſenſualitatē iure ſibi
primo ſubditā. nūc rebellē ei. vt nō quecūq̄ꝫ
ratio velit vel ſp̄us/ illa faciet. ſed remurmu
ret ꝯtumat ⁊ rebellet. ¶ Diſcipulus Nolo
multa ī hac re q̄ ſunt dubitabilia querere. qr
ſunt abūde ſatis tractata ꝑ doctores. Ut q̄
rōne puniunt̄ filij ꝓ peccato parētū: aut cur
peccato deleto remanet rebellio: ſicut in ba
ptiſatis ⁊ ſanctificatis. imo ⁊ ī xp̄o. licet ſpō
tanee. Dixit em̄. Sp̄us quidē ꝓmptus eſt.
caro aūt infirma. Alioquin nō fuiſſet triſtis
aīa eius vſq̄ꝫ ad mortē. ſi penitꝰ ꝯſenſiſſet ra
tioni. nō plus q̄ꝫ ī Adā luctus fuiſſet aut do
lor innocētia ꝑmanente. Sed adhuc rema/
net de beatiſſima v̄gine dubitatio ſpecialis
quā ꝑſupponimus nullo vnq̄ꝫ fuiſſe pecca/
to fedatā. nec veniali. nec originali. nec actu
ali. cur dominate ſunt ei multe paſſiōes do/
loris ⁊ lāguoris. Nō em̄ pōt r̄ñderi ꝙ hmōi
paſſiones diſpēſatiua volūtate ſicut xp̄s aſ/
ſumpſerit. nec ſolis fuit ſubiecta paſſionibꝫ

in vi duplici. ſcȝ ꝯcupiſcibili et iraſcibili/ q̄n
etiā habuit ignorantiā in rationali. dū puta
uit filiū ꝑditū. ⁊ dū loqueret̄ inuētus. nō in/
tellexit qđ diceret. In his q̄ patris mei ſunt
oportet me eē. ¶ Tamē his iterū ptranſitis/
que reperiunt̄ vtcūq̄ꝫ tractata. remanet pro
poſito nr̄o ꝯſinis dubitatō. Si Maria ab
inſtāti ꝯceptionis ſue habuit ꝑfectū vſuȝ ra
tionis ſuꝑ ſenſualitatē/ vt nihil app̄hēderet.
nec in app̄henſis moueret̄ ſine iudicio ratio
nis eiuſdē. Alioq̄n nō fuiſſet in ea ſtatus na
ture integre primitꝰ inſtitute/ quo fiebat vt
nihil app̄henderet vel appeteret. nihil exeq̄
ret̄ ſenſualitas niſi ꝓuio iudicio rōnis. et ita
fuiſſet Maria non ſine peccato ſaltē veniali.
quale habēt pueri ceteri/ etiaȝ vnius diei. qr
ꝓuenit ī quolibet tali motus ſenſual'/ qui im
pedit iudiciū rationis. ¶ Magiſter. Ur/
ges vehemēter/ neduȝ in iſto qđ opponis. ſȝ
in ſil'ibꝫ multis. vt de puulis ſi ſteriſſet Adā
remaneret par dubitatio Nō em̄ videt̄ ꝙ ſta
tim nati cū iuſticia originali vel ī vtero poſi
ti/ viguiſſent iudicio rōis ſicut ī etate ꝑfecti.
neq̄ꝫ cū dormiebāt. Deniq̄ꝫ non apparet ꝙ
Eua potuerit libere nō audire ſerpentē exte
rius ſuadentē. nec ita ſemꝑ auertere viſum/
q̄n aſpiceret obiecta viſibilia. ⁊ ī aſpectꝭ mo/
ueret̄/ vt videret lignū qđ pulcrū erat viſu ⁊
ad veſcendū ſuaue. ¶ Diſcipulus. Si pri
mus ſtatus ꝑmanſiſſet/ nō oporteret dicere
pueros fuiſſe natos etate ꝑfectos. nec tñ ſen
ſualitas rebellaſſȝ ī eis iudicio rōis/ q̄ caruiſ
ſet etas iſta. nō em̄ fomitē captiuantē ī legeȝ
peccati ſenſiſſēt vt puuli nr̄i Saluaret̄ ita đ
noſtra v̄gine Maria ī infantia. qr vel om̄i
no fomite caruit. vel vſus ⁊ ſimulꝰ ita liga/
tus fuit/ vt nihil aduerſus rationē ꝓualeret.
¶ Mgr̄. Scio talia poſſe dici. ſed an ſatiſ
faciāt exemplo ꝓpoſito/ nō ē om̄ino ꝑſpicuū.
Amplioris fuiſſet priuilegij/ ſi Marie aīa ſit
vt creata ē infuſaq̄ꝫ corꝑi p̄parato ꝑfecto/ ga
uiſa fuiſſet vſu rōnis. nō dicimus cū gratia.
Sic em̄ aliq̄ nō penitus improbabilit̄ po/
ſuerūt vſum ratōis acceleratū ī Johāne dū
exultaret in vtero. ⁊ dū circūciſionis tp̄e mi/
rabant̄ inſpicientes Quiſputas inq̄unt pu
er iſte erit. Etem̄ manꝰ dn̄i (potētia ſcȝ mira
culoꝝ operātis) erat cū iſto. ¶ Diſcipulꝰ Di T
xiſti đ p̄mo gradu hoīm. q̄ vt ſic ꝯſiderati ſi
ne vſu rationis/ comꝑant̄ iumētis inſipiēti/
bus. imo iā ex infectōe pcti/ deterioris iumē
tis ꝯditōis niſi gr̄a ſaluet ⁊ iuuet. Dic nūc đ
gradu ſcđo q̄ puer hȝ vſū nedū aīe vt ſenſua

lis ē.ſꝫ vt rōnal̄.¶Magiſter Preaſſumpta
ſil̄itudo d̄ pedagogo/dat intelligi ſtatū illū.
⁊ magis h̄ manifeſtaꝛ̄ i tercio qñ ſil̄ addiꝛ̄ li/
bertas ſpūs Dāt doctores ꝑ allegoriā tripli
cis huiꝰ gradꝰ noticiā in tēptarōe ꝑma. Ubi
fuit ſerpens q̄ſi ſenſualitas inſtigās/rōemqꝫ
ꝑueniens.fuit Eua q̄ſi iā habēs rōem.ſꝫ vi/
ro minorē.fuit Adā ꝑfectꝰ ī mēte ⁊ ſpū.cuiꝰ
erat dirigere mulierē.¶Diſcipulus. Sen
tio materiā hāc intenſibilē ī longiꝰ. Dic mō
modū q̄ temptamur ī temptatōnibꝫ.nūc ab
infima pte aīe/vſqꝫ ad ſupmā.nūc ordine cō/
uerſo/vel vtrobiqꝫ ꝑ nouē gradꝰ.qm̄ aīa ap
prehendit.mouet̄ ⁊ exequit̄. Deinde ratio ſic
apphendit.mouet̄ ⁊ exequit̄ Demū ſic ī ſpū
fit apphenſio.motio ⁊ executio.¶Uertamꝰ
ordinē a ſummo deorſuꝫ.apparebūt duo ꝓ
ceſſus tanq̄ ī angelicis ordinibꝫ ¶Magiſter
Cōſiderate notaſti ꝓceſſū quē ad alios ter
minos poſuimꝰ ſub eadē ſnīa deducere. In
adimpletōne ſiq̄dē diuinoꝝ ꝑceptorū q̄ via
ſunt ad vitā/ꝯtingit quadruplex habitudo.
Prima ē apphenſio ꝑ ſpm̄ fidei inſpirantē
formatū.q̄ ſpūs primo iudicat ꝑcepta ēē ad
implenda.qꝛ iuſſa a deo. Secūdo mouet̄ ꝑ
valitudinē ⁊ charitatē vt impleat iſta. Ter/
cio ꝑcipit rōni ⁊ aīe ſenſuali/quatinꝰ exequā
tur iſta. Sūt ī rōne faciliter ſubinde tria il/
la.velle.ꝯſentire.ꝑcipe. Sed aīa ſenſual̄/⁊ ſi
ꝯſentiat.velit ⁊ exequat̄.ꝯſentiēdo.volēdo/
⁊ exequendo.hoc tm̄ eſt frequenter cū remur
muratōe quadā ⁊ reniſu/ꝑpter annexas paſ
ſiones diſtrahentes aīm/ne ꝯdelectet̄ ſpūi ⁊
rōni.⁊ h̄ tm̄ dū agit̄ ſufficit ad ſalutē. Sunt
eīn ꝑora/nr̄e ſuppoſita volūtati. vltimuꝫ h̄
nequaq̄.qd̄ eſt ꝯdelectatio ſenſualis in via
mandatorū. Hinc iugū dei ſuaue/hinc onꝰ
dei leue fit ei moleſtū ⁊ graue.¶Diſcipulus.
Experiri cogimur aſſidue ritā iſtā.dū paſ
ſionabiliter afficimur ad varia.dū iudiciuꝫ
rationis.dū liberꝝ mentis arbitriū/confor/
mās ſe legi dei/lex mēbroꝝ tyrannica conat̄
auertere.cuiꝰ querimonie plenas paulus re
liquit epiſtolas ¶Sed dic interim.q̄d ī hac
parte aīa Marie fecerit aut ſenſerit.q̄d in/
ſuꝑ ab alijs faciendū cēſueris? Mgr̄. Acci
pe cōſiderationes duodecim.¶Anima Ma
rie nūc ē glorioſe magnificata/vt nihil app/
hendat.nihil affectet.nihil exequat̄/contra
vel ꝑter iudiciū ratōnis ⁊ ſpūs.ſed neqꝫ pōt
lege ſtante. Hec itaqꝫ lex beatitudinis eter/
ne.vt ſicut deus eſt omnia in om̄ibꝫ.ita ſtat
in beatis anima coniūcta libertati ſpūs.qui
adheret deo exiſtens vnus cū eo ſpūs. Exte
ditur hec libertas ſpūs/nedum ad rationeꝫ
inferiorē.nedum ad animā ſenſualeꝫ reſum/
pto corꝑe.ſed ad omnē generaliter ī homine
beatificato motionē ¶Saluant̄ ꝑinde mul
ta que de beatis.tam hominibꝫ q̄ꝫ angelis q̄
ri ſolent. Quō loquunt̄.qualiter illuminant̄
⁊ illumināt.qñ volunt ⁊ qñ nolunt. Dat̄ in/
ſuꝑ intellectus ſubtilior de ꝑmi ſtatꝰ impaſ/
ſibilitate.nō qua non potuit pati.ſed potu/
it a paſſione ſaluari a dei potētia ⁊ angelorū
cuſtodia.a propria iuſticia ⁊ clariſſima indu
ſtria.deniqꝫ a loci ꝯueniētia/cū dn̄atione ſu
per ſe ꝑfecta.⁊ ſuꝑ irrōnalia vniuerſa.¶Ani
ma marie dū viatrix erat/ita fuit magnifica
ta.vt ī nullo moueret̄ ꝯtra iudiciū rōis ⁊ ſpi
ritus. Sed neqꝫ poterat poſt filij ꝯceptiōeꝫ
lege ſtante. Conſequit̄ hec veritas ex dictis
doctoꝝ/ponentiū ipſam nullatenꝰ venialit̄
deliquiſſe.qd̄ ſaluari nō poſſet ſi nō habuiſ/
ſet om̄s motus/nedū ſpūs ⁊ rōnis/ſed aīe
ſenſualis ſubditos rōni.vl̄ non ꝯtrarios ne
qꝫ ꝑuenientes rationē. Dum aūt ratio ſopi/
ta erat.et in ſuo impedita iudicio ſine culpa
ſua/prout euenit in ſomno.nō oportet tales
motus ꝑueniſſe iudiciū rōnis.qd̄ ꝓ tunc nul
lū erat Facit exemplū ꝓpoſitum de pedago
go/ſi ſine culpa fuerit abſens vl̄ incluſus vt
ꝑuulo ꝯſulere nō valeat. Sic ſoluit̄ q̄ Adā
vel Maria ſomniando non errauit.¶Aīa
Marie dū viatrix erat potuit apphēdere tē
ptatiōes forinſecus immiſſas ſicut aīa xpi.
ſed nullo modo fuiſſet mota paſſionabiliter
ꝑ eas abſqꝫ iudicio rationis. Poterat ſane
protinꝰ eas diiudicare atqꝫ repellere. Pote/
rat non moueri ſm̄ eas ad libidinem vel ad
irā vel ad ſupbiā.ipſis etiaꝫ in apphenſione
durantibus.qd̄ valde ſecus in nobis eſt.nō
potentibus ad apphenſionē hmōi non mo/
ueri.non tamē hoc ſemꝑ fit cū demerito no/
ſtro.ſed ſi ꝑſtiterimus abſqꝫ ꝯſenſu rōnis et
ſpūs/redundabit ī meritū.qñqꝫ repugnan/
do viriliter vt diffugiat.qñqꝫ non repugnā
do ſed fugiendo.vt ibi. Fugite a diabolo et
fugiet a vobis.quādoqꝫ non curādo/ſed ir/
ridendo potius ⁊ vilipendendo diabolicas
immiſſiōes(quales ſunt blaſphemie abomi
nabiles ⁊ horrēde)immiſſas quādoqꝫ puriſ
ſimis atqꝫ ſanctiſſimis.quas magis oportꝫ
irridere q̄ꝫ horrere. Elicit̄ ex his quēadmo/
dum victoria caſtitatis ⁊ humilitatis ī ma/
ria/nō fuit abſqꝫ pugna.ad qualē iugiter at
tingere nos monent Petrus ⁊ Paulꝰ.quo

niã adverſarius veſter diabol⁹ circuĩt que/
rens quẽ devoret. Nec ignorare ↄvenit aſtu
tias eius/ cui mille mille nocendi artes. ſed
confidamus ꝙ plures nobiſcũ ſunt/ ſi toto
corde ſuis innitamur auxilijs. ¶ Anĩa Ma/
rie dũ viatrix erat/ cogebat̃ neceſſitate natu/
rali/ multa pati contra naturalẽ inclinatio/
nẽ ſuã. ſed nõ contra rationẽ vel ſpũm. Fu/
it iſte ſtatus Marie ſingulariꝫ inferior q̃ſ ſta
tus beatoꝝ ⁊ chriſti dũ mortalis erat. Fuit
ſupior ad alterũ cuiuſlibet hominis viato/
ris ſtatũ. q̃ſuis homĩes poſſent iuxta conſi
derationẽ p̃cedentẽ vti paſſionibus illatiꝫ ab
extriſeco/ v̄tuoſe negociari cũ deo. tolerãdo
eas tãq̃ſ iuſto iudicio miſſas vel pmiſſas ab
eo. vt in Job ⁊ in Paulo. ⁊ in om̃ibus gene
raliter martyribꝫ. Evenit autẽ vt q̃ ſunt his
paſſionibus inq̃etiores ⁊ minus ĩ anima ſe
reni/ ſint in opibus mandatorũ implendis
fortiores. q̃ pſtant vbi delicat⁹ noſter ↄtem/
A platiu⁹ deficeret ¶ Impaſſibilitas anime p
humanã induſtriã nõ põt acquiri/ neq̃ſ p v̄/
tutes ↄſuetudiales a phĩs poſitas. Lex ita
q̃ſ carnis q̃ fomes dicit̃/ ſemp introrſus he/
ret ſm theologos. q̃ lex ↄpeſci paulominus
põt aſſuefactõe ↄtraria nõ euelli. Satagen
tes ĩ oppoſitũ p̃ſumptõe ſpũs ſui pſtrati ſũt
poti⁹ q̃ſ devenerũt ad intentũ finem. ſiue fue
rũt ſtoici. phiſici vel platonici. vel qð mira/
bili⁹ epicurei. pmittentes ad hãc deducere ſe
renitatis voluptatẽ. detrahentes cupidita/
tibꝫ ſeu paſſionibꝫ. nõ ill' adijciendo maliciã
vel fomentuꝫ. ¶ Impaſſibilitas aĩe tãto pri
mi⁹ habet̃ ceteris paribꝫ/ quãto ſpũs ⁊ rõ ſu
erit ĩ ſuis actibꝫ bonis/ ⁊ habitibꝫ fortiores.
Deducit̃ hoc ex eadẽ cauſa/ q̃ ponit̃ impaſſi
bilitas beatoꝝ ĩ reſumptis corpibꝫ. q̃ cõſur/
git p̃ncipaliter ex plenitudine dñatõis ſpũs
⁊ rõnis ſupra corpus. ¶ Impaſſibilitas aĩe
nõ req̃rit̃ ĩ hac vita p proſecutiõe felicitatis
eterne. Manifeſtat hec grã dei tanq̃ſ iuguꝫ
ſuaue ⁊ on⁹ leue. q̃ ſubito peſſimos ⁊ inuete/
ratos dieꝝ maloꝝ iuſtificat. ⁊ p baptiſmũ ⁊
martyriũ puehit ad celos. Hãc nõ intellexe
runt graꝫ ⁊ purificatõeꝫ ſpũs hoĩes illi ſine
xpo/ ſicut nec hẽri põt ſine xpo. q̃ eã cui vult ⁊
q̃ſ cito vult cõicat. Patuit in illo latrone bñ
dicto comite ſuo ĩ paſſiõe ⁊ regno. ¶ Impaſ
ſibilitas nec ĩ via põt hẽri. neq̃ſ in patria ſine
ſtabilimẽto grẽ. Iuxta illð. Bonũ ẽ grã ſta
biliri cor. Confundit̃ ĩ h̃ iuxta qð p̃tactũ eſt
philoſophãtiũ nõnulloꝝ vanitas p̃ſumẽtiũ
p thelctas ſeu purgationes aliq̃s ſacrilegas

ſic a paſſionibus abſolui/ et v̄tutibꝫ armari
moralibꝫ/ ꝙ in exitu mortis aĩa libera ſcãde
ret celũ. Qualia dixerũt Porphirius Ploti
nus ⁊ Appollonius teſte Aug. x. ð ciuitate
dei. Ponit ⁊ aliud ſimile Albertus/ ĩ fine de
intellectu ⁊ intelligibili. ¶ Paſſilitas aĩe fit B
ſepe occaſio v̄tutis exercẽde. ſicut patuit in
ap̃lo paulo. Declarat̃ inſup ex vtilitatibus
p temptatõnes varias puenientibꝫ. quas ex
cum paſſionibꝫ nemo neſcit. Vñ q̃ non eſt tẽ
ptatus/ quid ſcit? Et p multas tẽptationes
oportet nos intrare in regnũ dei. Quocirca
concludit̃ ex p̃miſſis atq̃ſ ſubſequentibꝫ do
ctrina ſaluberrima. ꝙ nõ ex ablatõne paſſio
nũ aĩe. ſꝫ ex obſuatõe mãdatoꝝ dei dꝫ ſumi
religioſi pfect⁹ argumentũ. Hoc etiã ĩ miſſa
rũ celebratione locũ hꝫ/ vt celebratur⁹ nõ tã
tũdẽ interroget/ ſi ſibi deuot⁹ appareat recol
lect⁹ ⁊ trãq̃ll⁹. q̃ſtũ ſi p̃cepta ſuauerit dei ⁊
ſeruare pponit nõ iuxta pp̃riã eſtimatõꝫ/ ſed
regulã euãgelicã a ſanctis patribꝫ declaratã
Si q̃d ĩ ſentimentiꝫ ſuauibꝫ ei additũ fuerit/
lucro deputem⁹. ſicut vltra panẽ deputam⁹
vinũ q̃ſi pitantiã vl' ſaporis ↄdimẽtũ. ¶ Paſ
ſibilitas aĩe neceſſario ↄiũgit̃ p̃ñti vite mor
tali. nec aliq̃ñ min⁹ ĩ ↄtẽplatiua q̃ꝫ in actiua
tã exteri⁹ q̃ꝫ interi⁹. tã ĩ bonis q̃ꝫ ĩ mal'. licet
diuerſis finibꝫ ⁊ meritis. Probãt hec exẽpla
beatoꝝ p̃cedentiũ cũ expientia p̃ñtiũ. Diſpẽ
ſat ⁊ hec de⁹ frequẽter vt non apponat ſe hõ
magnificare ſup terrã. Si deuotis pmittit̃
aliq̃ñ tal' apparẽs deuotio ĩ laqueũ. in retri
butiones ⁊ ĩ ſcãdalũ. Ve vẽ nobis ab h̃ ſcan
dalo. Quid h̃ nobis erit tutũ/ cũ nec tuta ſit
ipſa deuotio? ¶ Paſſibilitas dꝫ a multiꝫ viato
ribꝫ tolerari poti⁹ q̃ꝫ vt excitiat̃ exiri. ¶ Diui
ſiones itaq̃ſ grãꝝ ſunt/ ſil'r ⁊ admiſtratiões.
in quaꝝ aliq̃bꝫ expedit paſſiones aĩe cũ v̄tu
te ⁊ rõne miſceri. vt ĩ bellãtibꝫ pro republica
q̃ ad iraſcibilẽ. et q̃ ad ↄcupiſcibilẽ ĩ vxoratiꝫ
filioꝝ pcreatõni vacare debentibꝫ. Et ita de
multiꝫ q̃ vitã actiuã reſpiciũt. In q̃bꝫ mai⁹ ẽ
v̄tutiꝫ meritũ q̃ꝫ venialiũ paſſionũ detrimen
tũ ¶ Paſſibilitas aĩe obſtare ſolet pl'imũ q̃rẽ
tibus ↄtẽplationẽ ⁊ ſuauitatẽ q̃etis interne
Conſonat oĩs doctrina ſctoꝝ/ ꝙ regulari
ad ↄtẽplationis q̃eteꝫ nemo puenit/ niſi paſ
ſionibꝫ edomitiꝫ ĩ aĩa. ⁊ ſi nõ radicit⁹ euulſis.
Et hoc quõ fiet ↄuenienti⁹/ an ĩ ſolitudine
an ĩ multitudine/ ſpecial' eſt ↄſideratio. Sꝫ
non oẽs capiunt ↄtẽplatõnis donũ ĩ ſe. pro
complexione vel ſtatu. ↄditione vel officio.
¶ Diſcipulus. Gratus mihi eſt ternarius C

iſte quaternaꝝ ꝯſiderationū. Et q̄zuis vt in
fers nouiſſime nō omniū ſit pfectaꝫ querere
paſſionū moꝛtificatiōeꝫ/ſicut nec altitudinē
ꝯtēplationis. nihilominus audire cupio de
fructibus moꝛtificatōis hmōi. quatinꝰ iſtoſ
cōcupiſcere. et ſi nō obtinere phas mihi ſit.
¶ Magiſter. Aſſignabo. xij. vtilitates ex
cātico marie ſumptas. nō eas pꝛoſequēdo/
ſed pūctatim annotādo paucula. q̄ latiꝰ ali
bi legere. ⁊ ſi deus ſenſū apuerit viuacius ex
periendo poteris intelligere. ¶ Diſcipulus.
Ut placet. ¶ Magiſter Cōſequit̄ ad edo
mationē paſſionū ī aīa iuxta decurſū cantici
canticoꝛū marie. Pꝛimo altioꝛ. latioꝛ. ſubli
mioꝛ ⁊ alacrioꝛ dn̄i magnificatio. ¶ Conſeq̄
tur ſcd̓o iocūdioꝛ ī deo ſalutari nr̄o ſpūs ex
ultatio. ¶ Conſequit̄ tercio ꝓfundioꝛ quā re
ſpicere dignabit̄ dn̄s humiliatio. ¶ Conſeq̄
tur quarto pꝛofūdioꝛ ad beatitudinē appꝛo
ximatio ī edificationē alioꝝ dantiū laudem
deo. ¶ Conſequit̄ q̄nto diuini nōis ī ſe apd̓
alios ſanctificatio. ¶ Cōſequit̄ ſexto copioſi
oꝛ dei ꝑ generatōes ⁊ generatiōes ſe timētes
miſcd̓ia ſeu miſeratio. ¶ Cōſequit̄ ſeptimo
mirabilioꝛ ⁊ gratioſioꝛ ⁊ cautioꝛ ꝯtra ſupbi
am coꝛdis ⁊ mētis diſperſionē/quā ſeuera di
uini brachij potentia facit vnitio coꝛdis ſeu
recollectio. ¶ Conſequit̄ octauo precelſioꝛ ⁊
celſioꝛ depoſitis de ſede ſua ſupbis. paſſioni
bus ⁊ demonibus humiliū affectionū ⁊ aīa
rū ſublimatio. ¶ Conſequit̄ nono opulētioꝛ
ſuauioꝛ ⁊ diuinioꝛ/eſurientiū iuſticiaꝫ reple
tio. duꝫ diuites ſibi dimittunt̄ inanes omni
bono ¶ Cōſequit̄ decimo miſericoꝛdioꝛ iſto
rū q̄ fide ⁊ moꝛibus ſunt iſraelite pueri ſuſce
ptio ¶ Conſequit̄ vndecimo ꝑ eius imperra
tionē diuine miſericoꝛdie ſuꝑ nos amplexāſ
recoꝛdatio. ¶ Conſequit̄ duodecimo ꝑſpica
cioꝛ oīm q̄ locutꝰ eſt deus ad pr̄es nr̄os pꝛo
phetas ⁊ doctoꝛes reſeratio. ¶ Diſcipulus.
Precioſos elicuiſti fructꝰ ꝓuenientes ex
moꝛtificatōe aīalis affectꝰ cū appenſo ſpūs
ſtudio. Nos iſtoꝝ ꝑ̄cipes fructuū faciat in
terrꝭ q̄ ꝑficiant̄ ī cel̄. vbi deꝰ q̄s p̄deſtiauit vo
cauit. iuſtificauit. magnificauit gl̄ioſe cātan
tes in idipm̄. Magnificat anima mea dn̄m
D ¶ Mgr̄. Fecit tibi magna q̄ potēs ē o ma
ria. fecit ⁊ tibi magna ſctm̄ nomen eiꝰ. No
men ⁊ v̄bū fidei qd̓ ⁊ cui credidiſti o beata ⁊
beatificāda ꝑ oēs generatōes. Nō es ingra
ta bn̄ficijs dei. ꝯfiterꝭ illa q̄rinꝰ vn̄ exeūt flu
mina graꝝ illic reuertantur. ¶ Diſcipulus.
Affer rōeꝫ q̄re mariā btā̄ꝫ dicēt oēs genera

tōes. ¶ Mgr̄. Dabit̄ ex fine rō ⁊ ex affini
tate. qm̄ mr̄ ē illiꝰ q̄ fecit oēs generatōes celi
⁊ terre ⁊ oīm q̄ ī eis ſunt. Ideo iure d̓ꝛ mater
pietatꝭ. ⁊ ꝯſeq̄nter oīs diuīe magnificatōis.
laudis ⁊ gl̄ie. ¶ Diſcipulꝰ. Quo pacto ſic
¶ Magiſter Mirabil̄ accipiat̄ deductio ſꝫ
vera. Itaqꝫ pietas ex affinitate. et affinitas
ex generatōe ꝯſurgit. Eſt em̄ pietas ī genere
q̄dā amoꝛ ꝓueniēs int̄ aliq̄s ex radice vel cā
cuiuſdā affinitatꝭ mutue q̄lis ē int̄ parētes ⁊
filios ⁊ econtra. q̄lis int̄ ciues ⁊ ciuitatē ſuā
vl̄ patriā. q̄lē p̄terea nos dicimur hr̄e ad deū
pr̄eꝫ noſtꝝ ⁊ dn̄m. q̄ viciſſim piꝰ erga nos eē
laudat̄. q2 poſſedit. fecit et creauit nos. Un̄
pietas de q̄ magꝭ ad ꝓpoſitū. q̄ ꝯcernit mu
tuā dei ad nos habitudinē deſcribi pt̄. Pie
tas ē amoꝛ ꝓueniēs. eo q2 dei genꝰ ſumꝰ ca
paces atqꝫ ꝑ̄cipes eiꝰ. Fūdat̄ ī hac pietate
q̄libet altera ſicꝫ a diuia p̄nitate. Omīs p̄m
apl̄m p̄nitas ī celo ⁊ t̄ra noīat̄. Cū ḡ beata
nr̄a ſit mater huiꝰ pr̄is nr̄i ꝯſeq̄ns ē vt ſit mr̄
pietatꝭ ⁊ oꝛigo eiꝰ. Eſt v̄o pietas ex affini
tate q̄ finē dicit. ¶ Diſcipulꝰ. Placet dedu
ctio. ¶ Mgr̄ Quāto magꝭ ſi vltra pꝛogredi
mur. attēdētes illō p̄clariſſimū d̓ ſe ꝫ a ſe pco
niū. Ego mater pulcre dilectōis ⁊ timoris ⁊
agnitōis ⁊ ſācte ſpei. ī me oīs grā̄ vie et v̄ita
tis. ¶ Diſcipulꝰ. Elucida diſticti ¶ Mgr̄
Deſcpſimꝰ pietatē q2 ē amoꝛ ꝓueniēs eo q2
dei genꝰ ſumꝰ ⁊ capaces eiꝰ. Illa v̄o pulcri
oꝛ dilectio/q2 ī amoꝛe fūdata ⁊ tal̄ pietatis.
¶ Diſcipulus Aſſentio. doce q̄d ſit mater ti
moris ⁊ ſācte ſpei? ꝯuenit em̄ materie quā d̓
paſſionibꝫ mō tractabamꝰ ¶ Magiſter Cō
uenit ſcio. ꝓpterea nō inſciꝰ aut iꝓuidꝰ hec
induco. Siq̄dē amoꝛ ē oꝛigo cuiuſlibꝫ affe
ctōis alteriꝰ. Eſt aūt maria mater pulcre di
lectōis. ſic igit̄ neceſſe ē mater timorꝭ ⁊ ſpei ⁊
leticie ⁊ doloris. q̄lis ē illoꝝ q̄s beatificat lu
gētes filiꝰ eiꝰ ¶ Diſcipulus Nō habeo q̄d E
ꝯdicā. ¶ Magiſter. Cōuerte nūc recoꝛdati
onē tuā ad tractata ꝑus ī p̄ma coꝛdula p̄nt̄ꝭ
pſalmi marie decacoꝛdi. ⁊ latiꝰ ī libꝛo de can
ticꝭ īuenies. ſecūdū pie exercitatōis ⁊ ꝯſolati
onis inſtrumētū ſub figura m̄l̄tiplici. ¶ Di
ſcipulus. Scio q̄d ſuggerꝭ. ſꝫ neſcio ſi cu
rioſa magꝭ q2 officioſa reputabit̄ hmōi figu
ratio. difficil̄ ſcribentibꝫ. fantaſtica meditan
tibꝫ. vana deuotꝭ. Quid ad nos inquiūt d̓ fi
guris ⁊ notul̄/ambulare q̄rentibꝫ ī ſimplici
tate coꝛdis? ¶ Magiſter. Nemo quēpiā co
git. Scio mihi ꝓfuiſſe ꝑ faſtidio et varieta
te tollēdo. pꝛo recoꝛdatōis facilitate. ꝑ ſiniaꝝ

multiplicitate. Cōſtituit̄ em̄ figuratio non
vt māſura ſemꝑ ſit ī imaginatōe. ſed ꝙ ad in
telligentiā purā forti imaginatōe trahenda
eſt fantaſmatib⁹ ſupat̄s. ¶ Diſcipulus. Ar-
duū iſtō nimis atq̄ rariſſimū. ¶ Mgr̄ Va
nū ē nob̄ fateor ad hoc ip̄m añ lucē ſpūſſācti
ſurgere. fiat qđ ſequit̄. Surgite poſtq̄ ſede
rit̄s q̄ māducat̄s panē dolor̄. Doleam⁹ ꝑus
ī mortificatōe vicioꝝ ⁊ paſſionū moderatōe
Tollant̄ ſi placet ꝓtractiōes linearū. dec̄ or
do ſententijs. vocibus ⁊ terminis.

A Gaudiū. a.
E. J. O. Spes. e. Pietas. i. Timor. o.
V Dolor. v.

Parū refert ordo tal̄ a crucis vl̄ rote figura
tiōe. Sufficit tñ nob̄ ad oīe cāticuꝫ ſpūale
tal̄ ordinatio. ¶ Diſcipulus. Delicat⁹ ē e vi
debit̄ q̄ reſpuet. ¶ Mgr̄ Ecce vides ꝯſtitu
tā ī medio pietatē. q̄ q̄ttuor ex eq̄ reſpicit ali-
as affectōes/q̄tin⁹ cor pie gaudeat. pie ſpet.
pie timeat. pie doleat. Quiſq̄s h̄ fuauerit/ ſe
curus ſit. ꝟtuoſus ē. pſaltes ē dñi ī pſalterio
iocūdo cythara. ī oī generalit̄ muſico inſtrō
cū cātico. ſymphonia ⁊ choro. ¶ Diſcipulus
Fac ḡ manifeſtū. Magiſter. Deſcꝑtio
pietatis facit illud ꝑſpicuū. Sane ſi pietas
hōis ad deū ē integer amor ad ip̄m. eo ꝙ ipi
us gen⁹ ſumus. capaces eius atq̄ ꝑticipes.
Subſume deſcꝑtiones alias vtiles nimis
Pietas dolēs ē affectio ꝓueniēs ex ꝯſidera-
tione diſiūctōis ad deuꝫ. Pietas ſperās ē ex
affectōe ꝓximādi deo vl̄ herendi. Pietas ti-
mēs ex reniſu ⁊ fuga elongatōis a deo ¶ Si
ſꝑ vno pioq̄ tenore fiat circa pietatē circūi-
tus/ſeq̄t̄ armonia. ī. ad vnitatē reſonātia ſua
uis ⁊ ſecura. q̄r tꝑata Semꝑ em̄ ⁊ dolor erit
gaudioſue ⁊ gaudiū doloroſū. Spes timo
rata. ⁊ timor ñ deſperās. imo q̄libet mixtus
erit cū q̄libꝫ. ¶ Fiat īſuꝑ mirabili tempie q̄ſi
ꝯplexio mixti vni⁹ tꝑati ꝓpt̄ vnioneꝫ ī cētro
pietat̄s/q̄ſi ī vita ꝯciliāte ꝯrietateꝫ. Sicut ſi
hmōi cor neceſſario ē ī moribꝫ ſuauiſſimū ve
lut hūoribꝫ tꝑatis. Sic ī vita morali ſimꝉ ⁊
meritoria/viuat ⁊ iocundū ſꝑ ex eq̄ gaudēs
triſt̄s. ſperās. timēs ¶ At ꝯtra ſi pietas abſceſ
ſerit/defluēt iſte paſſiones/armonia diſſipa-
bit̄ tāq̄ ab horologio ſine pondere. ſine mō
vl̄ ordine. tāq̄ poſtremo decor a cadauere ſi-
ne vita. Obuiabit iſta rotatio ſenſual̄ regl̄a
F ri/q̄lē diximus circulo rōis. ¶ Diſcipulus.
Specioſa ſunt iſta dū audiūt̄. ſꝫ impetus
obliq̄ circuli/ſenſus deorſuꝫ ītgit̄ ad tꝑalia
ſe deꝑmēs vehemētior īpellit ⁊ circūit ¶ Ma
giſter. Nō clam me ē. ſed vincere. ſed obſi-
ſtere ſꝫm pietatē hoc op⁹ hic labor ē. mr̄e pie
tat̄s adiutrice. ¶ Porro ſi ſcire delectat q̄d ſit
magnificare dñm. q̄d exultare ī deo ſalutari
nr̄o/cū oībꝫ ad collaudatōꝫ ſpectātibꝫ ī hym
nis ⁊ cātic̄s. q̄d lucidi⁹ q̄ꝫ ex pietat̄s ratiōe de
ſcꝑtōes aſſignare: Quid ē magnificatio dñi
ſi q̄rit̄: Dic ꝙ ē ſpēs pietat̄s corde ore vl̄ ope
ꝓueniēs ex ꝯſideratōe vl̄ ꝓſtatōe diuīe ma
gnitudīs ⁊ maieſtat̄s ſui dñij. Eſt em̄ maie-
ſtas q̄ſi magnitudīs ſtatus. Quid exultatio
ſpūs ī deo ſi q̄rit̄: Dic ꝙ ē pietas proteſtās ī
gaudij ſigno/q̄m de⁹ ē ſalutare nr̄m. Dic ita
q̄ ꝯſeq̄nter ad interrogatōes đ bñdictiōe. ī.
bona donatione de grāꝝ actōe. de adoratō
ne. de latria. de religione. de tubis ductilibꝫ
de cordis ⁊ organis. q̄m hec oīa ſunt pietas
ad deū/talibꝫ ſignis ⁊ indicijs ſe ꝓſtās Eſt
aūt pietas (vt diximus⁹) ad deū amor integer/
eo ꝙ dei gen⁹ capaces et ꝑticipes ei⁹ ſumus.
¶ Dignat̄ ꝓo de⁹ viciſſitudineꝫ ad gen⁹ ſuū
refundere. imo ꝓuenire in bñdictiōibꝫ dulce
dinis/maxime ꝑ incarnationē. pro q̄ cecinit
mater iſta pietat̄s cāticū ſuū nouū. Magni
ficat aīa mea dñm. ⁊ ſanctū nomen. de q̄ ſuꝑ
eſt nō colloq̄ndo ſꝫ diſſerendo ſubire tracta
tū. tu interim ſiluer̄s. ¶ Diſcipul⁹. Supeſt
aliud ſpeciali⁹ inſinuādū fundamentū. q̄ rō
ne btā̄ꝫ nr̄aꝫ dicūt oēs generatōes. ¶ Mgr̄.
Rō iā ꝓtacta ē ex fine. oīſq̄ generationes
ſunt affines ei. nō qualitercūq̄. ſꝫ vt matri.
Debēt idcirco cognoſcere bñficioꝝ largitio
nes ex ipa ꝓcedere. hec aūt recognitio eſt ſua
bñdictio. Qua ī redices ea q̄ ſequunt̄ ¶ Dic
ꝙ oēs generatōes btā̄ꝫ dicūt mariā. ſicut ad
ipſā oēs habēt pietatē/ſaltē naturalē. Rō. q̄r
naturalē hn̄t amorē oēs generationes ad eā
ſꝫm gen⁹ ſuū poſt dñm nr̄m ihm xp̄m. ¶ Dic
ꝙ mater eſt effecta. Clamat idcirco. Venite
ad me oēs q̄ ꝯcupiſcit̄s me. ⁊ a generationibꝫ
meis adimplemi. Et iterꝫ. Memoria mea ī
generationes ſclōꝝ. Sic miſcđia dei ē a ꝓ-
genie ī progenies timētibꝫ eū. ¶ Dic ꝙ gene-
rationes hoīm degeneres ſūt habēde/q̄ ma-
riā nō pie colūt. nec btā̄ꝫ ſpontanee recogno
ſcūt. Addit̄ ſpōtanee. q̄r velit nolint/ipſā na
turali pietate venerāt̄ ⁊ colūt. queadmoduꝫ
de demonibꝫ ait Jacobꝫ. ꝙ credūt ⁊ ꝯtremi
ſcunt. ¶ Dic ꝓterea ꝙ ab initio ⁊ añ ſcl̄a crea
ta ſit. hoc eſt ꝓdeſtinata cauſa finis ⁊ affinis
oīm generationū/ꝙ debent iō recognoſcere
⁊ bñdicere gen⁹ ſuū. imo regenerationis ini
tiuꝫ poſt xp̄m. ¶ Dic ꝙ apud generationes

ſeculoꝝ generatio preterit ⁊ generatio adue
nit. Ipſa ꝟo ē terra pmanens de qua ꝟitas
orta ē q̄ manet ī eternū. ¶Dic ꝙ nobis oībꝫ
affinis ē velut ī om̄i genere affinitatis iſta
quā bn̄dicūt ⁊ beatificāt oēs generationes.
Eſt ſoror ab hūana ſpecie. ē mr̄ ex noſtra p⁹
filiū regeneratiōe. Eſt cognata cū angelis et
nob̄ ex ſil'itudine intellectualis nature. Eſt
vnū cor nobiſcū. vna aīa. vn⁹ anim⁹ ⁊ vnus
ſpūs / ex dilectōis obligatōe. ¶Dic ꝙ pinde
fiduciā magnā habem⁹ adire ī oībꝫ neceſſita
tibꝫ noſtrꝭ ſue thronū pietatis. Plane deſpi
cere nō pōt genus ſuū q̄ mater ē pietatꝭ. cui⁹
origo progredit̄ ex generis vnitate. ¶Diſci
pulus. Oratis ita dicere deſidero. gratꝭ af
fecto colere. bn̄dicere ⁊ p̄dicare beatā ⁊ beati
ficandā p oēs generatōes. q꞉ fecit ei dn̄s ma
gna q̄ potens eſt ⁊ ſanctū nomen eius.

Sequitur altera par

titio ſiue dialogo de ſancto noīe dei. vbi de
triplici noticia dei p notulas. lxxij.

B Prima notula

M Agnificat aīa mea dn̄m. q꞉ fe
cit mihi magna q̄ potēs ē. ⁊ ſā
ctū nomē ei⁹. Magna ſunt ⁊
magna nimis o ꝟgo btā / q̄ fe
cit in aīali portōe dn̄s p incar
nationē ſui dū ſupuenit ſpūſſanct⁹ ī te fecun
dās nedū ī mente ſꝫ ī corpe / ⁊ ꝟtus altiſſimi
obumbrabit tibi / tā ī corpe p extinctionē fo
mitꝭ. q̄ꝫ ī mēte p infuſionē effectualē nomis
ſui. vt expimētaliter agnoſceres o ſctā ſcāꝝ.
q꞉ ſctm̄ nomen ei⁹. Sctm̄ nomē impollutū
incōtamiatū. ꝯſecratū. ꝯfirmatū / ſine terra /
ſine ꝯcreatōe materie. ⁊ ab oī ꝑſus impuri
tate liberꝫ ⁊ alienū. Sctm̄ nomen illi⁹ q̄ de
dit filio tuo ihū xpo nomen ſal⁹. Nā iō ihs
a deo ⁊ angelo ⁊ hoīe noīat⁹ eſt. q꞉ ſaluū faci
et ppl'm ſuū a pctīs eoꝝ. ipſo dicente. q꞉ nēo
venit ad patrē niſi p me ¶Sꝫ obſecrat te be
ataꝫ. cui fecit magna q̄ potens ē. obſecrat te
paup / exul ⁊ aduena. nō abſcōdas (o pulcer
rima ⁊ prudentiſſima feminaꝝ) nomē iſtud
ſctm̄ filij tui. q̄ fecit tibi magna q̄ potens ē.
nō ſileas a me neqꝫ taceas a me ſeruo tuo et
puero tuo. Cupis gl'ificari nomē iſtud p te.
inde gl'iaris te beatā dici p oēs generatiōes.
nō ꝑpter te / ſꝫ ꝑpter natū de te hortaris cuꝫ
p̄s. ⁊ dicꝭ. Magnificate dn̄m mecū. ⁊ exalte
mus nomē ei⁹ ī idipm. Conſci⁹ ē ⁊ teſtis me
us fidel' ī cel' dn̄s q̄ tecū ē / iā non ī vtero car
nis carnalit. ſꝫ ſpūaliter ī vtero tā corpis q̄ꝫ
aīe. Conſci⁹ inquā. q꞉ ſtudioſe meditata eſt
mēs cogitare qd̄ ⁊ q̄le eēt nomē ſctm̄ ei⁹. nō
qd̄ ē apud ſe. q꞉ nec poſſibile nec phas iſtud
mortalē inq̄rere. ſꝫ apud creaturā ſuā imagi
ne ſua notatā et ſui capaceꝫ. quare me creare
dignat⁹ ē / non meo merito. Quid em̄ mereri
potui ꝑuſq̄ꝫ ī eſſe fui? ¶Sc̄pſit de diuis noi
bus collaudator tuus Dionyſi⁹ diuin⁹. O
btā p oēs generatōnes / hebreoꝝ / grecoꝝ / la
tinoꝝ. ⁊ oīm generaliter nationū ⁊ ligaꝝ.
Sc̄pſit ⁊ docuit ꝙ noīa. ſ. dei ſumunt̄ ex tri
plici via ſeu ꝯſideratōne. Uia cauſalitatis ⁊
ſymbolice ſil'itudinis ex ſenſibilibꝫ. Uia ſup
eminentie ex intelligibilibꝫ. Uia abnegatio
nis p ſupmētales exceſſus ¶Dic obſecro mi D
hi. dic bn̄dicta inter ml'ieres. dic vbi paſcat
vbi cubet dilect⁹ tuus iſte ex dilecto / dilect⁹
amic⁹ tuus. dilect⁹ ⁊ amic⁹ p amoreꝫ. Tra
he me corā te poſt eū ī odorē vnguētoꝝ ſuo
rū ſil' ⁊ tuorū. qm̄ oīa ſua tua ſūt. tibi nūc eſt
oīa ī oībꝫ / q̄ cubat ⁊ paſcit̄ in lectulo florido
mētꝭ tue. ⁊ tu in ſecreto cubili maieſtatis ſue
apud p̄rem q̄ fontale p̄ncipiū ē toti⁹ diuine
maieſtatis. Ibi ꝑfecto dom⁹ mr̄is ſue. Ibi
cubiculū genitricꝭ ſue. Ibi poſt deoſculati
onē ſctāꝫ ⁊ pudicā docet te. ¶Doce tu me / q̄
nec ipm̄ nec te ignoras. doce p̄cor qd̄ ⁊ quale
ſit nomē ſctm̄ eius. doce ſi ſufficiēter modoſ
cognitōis explicuit paulus ꝯſcius ꝟboꝝ q̄
nō licet homi loq̄. q̄ ex te muliere dicit ipſuꝫ
factū ſub lege. Muliere ſiq̄dē illa q̄ phas hꝫ
dicere. Ego mater pulcre dilectiōis / cū cete
ris ī laudē ſapiētie poſitꝭ tibi p eccl'iam an
thonomatice ⁊ emphaſice laudabiliter attri
butꝭ. doce q̄ſo ſufficiēter. ſ. ⁊ ad plenū nomē
dei. quemadmodū ab eo ſit expoſitū cū ait.
Uidemus nūc p ſpeculū ī enigmate. tūc aūt
facie ad faciē Ecce triplicē inuenio nois ſctī
dei cognitionē. ſpecularē. enigmaticā et faci
alē. Prima ⁊ ſcda nob̄ hic ꝯcedūt̄ ⁊ nūc. ter
cia tūc ī re. nūc ī ſpe ſola p̄ſtat̄. Doce ſi ſācta
peto. ſi ſctā requiro. q̄ ⁊ q̄lis ſit hec triplex co
gnitio. Audiā q̄d loquat̄ ī me dn̄s p ſpm̄ ſa
piētie ſue ⁊ tue. ſue p eēntiā. ⁊ tue p grām ſin
gularē. ſemel loquit̄ de⁹ / ⁊ idipm̄ nō repetit.
¶Habes legē ⁊ ꝑphetas. interroga diligen
ter eos ⁊ dicēt tibi. Fiat ita. Sed aſſit ſpūs
tu⁹ bon⁹ interrogāti. Aſſit ⁊ audienti. ne vel
ſtulte ⁊ indigne interroget. ne m̄ſiones deui
q̄ꝫ datas / auribꝫ ſurdis accipiat. ſꝫ obediat
ſpūi totiēs inculcāti. Qui hꝫ aures audiēdi

audiat. Nõ ſic coꝛ incraſſatũ/nec oculi men
tis ceci. Audiã. videã ꝛ intelligã ꝑ diſciplinã
ſcꝑture dicẽtis. ꝑ os ꝓphaꝝ. phoꝝ ꝛ theolo
goꝛũ/queadmodũ noticia dei q̃ ẽ nomẽ ſu/
um multipliciter acq̃rit q̃ marie nunc intelli
get. reſonãs illud apl'i verbũ. Uidem⁹ nũc ꝑ
ſpeculũ i enigmate. tunc aũt facie ad faciem.
Et q2 ꝑponit viſiõis verbũ/queſtio ẽ ſi oĩs
de deo cognitio ſit viſio. cũ viſio q̃libet vide
atur eẽ cognitio/ꝛ intuitiua cognitio? Mul
ta ꝟo ſunt noĩa de deo q̃ nõ ſignificãt intui/
tiuã cognitionẽ. Eſt ergo ꝑmũ inq̃ſitione di
gniſſimũ q̃d ſit intuitiua cognitio ſiue viſio?
I ¶ Cognitio intuitiua licet appꝛopꝛiet viſui
vel oculo coꝛꝑali. nihilominus extẽdit ſe ad
oẽs ſenſus coꝛꝑales q̃nq3. immo ad oẽ3 vim
ꝑceptiuã. Põt autẽ deſcribi cognitio intui/
tiua/q̃ ẽ ſimplex ꝛ immediata cognitio rei.
ſm obiectalẽ directã immutationẽ in ſe vel ĩ
pꝛopꝛia ſua ſpecie. Patet deſcꝑtio. q2 conue
nit oĩ ꝛ ſoli cognitioni intuitiue. Differt a
complexis ꝛ mediatis cognitõibus reꝝ. que
nõ cauſant ſm obiectalẽ ꝛ directã immutati
onẽ in ſe vl' in ꝓpꝛia ſua ſpecie. quales ſũt co
gnitões abſtracte ꝯplexe vel incomplexe/q̃
fiunt ꝑ alienas ſpẽs ĩ imaginatiõe vl' rõne re
bus abſentib9 ſeu nõ exiſtẽtib9. Uidet aũt q
cognitio intuitiua ſic deſcꝑta ſit idẽ q̃d expe
rientia vel expimentalis ꝑceptio ſeu noticia.
Poſſet ꝟ numerari ꝑ ſingulos ſenſus. ¶ S3
eſt dubitatio ſi cognitio debeat dici ĩmedia
ta ꝛ intuitiua/q̃ fit ꝑ ꝓpꝛiã ſpeciẽ derelictã ĩ
ſenſu. deficiẽte vl' abſente obiecto. Qualiter
eñ dicet cognitio ĩmediata de re/dũ neceſſa
rio req̃rit media ſpecies? Quõ preterea dice
tur expimẽtal' cognitio de re q̃ abſens ẽ/vl' q̃
nullo mõ eſt. Opoꝛtet hic ꝓpter ꝯcoꝛdantiã
doctoꝝ de cognitione intuitiua et ĩmediata
ꝯq̃rere q̃ cognitio dicet ꝛ q̃re dicat ĩmediata.
Perinde venit ad cognoſcẽdũ que ꝛ q̃lis et
q̃t modis viſio intuitiua noĩet. ¶ Inuenim⁹
aũt q̃druplex mediũ ĩ cognitõe. vnũ eleuãs.
alteꝝ ꝯtemꝑans. alteꝝ adducẽs. aliud ꝯiun
gẽs. Exẽplũ in ꝯſione coloꝛis. ꝑmo req̃rit
lumen mediũ eleuãs potẽtiã viſiuã. ꝛ ponẽs
coloꝛes ĩ eſſe ſpũali. viſibili et dyaphano ſeu
ꝑſpicuo. Hoc aũt mediũ nõ impedit q̃n co/
gnitio coloꝛis dicat immediata. ¶ Eſt ſcõm
mediũ ꝯtemꝑans obiectũ viſibile oculo coꝛ
poꝛali. vt ſeruet armonia ꝯueniẽs oculo/vt
nõ ab exceſſu viſibil' deſtruat. Nec ꝑterea per
uiũ ꝛ ꝑſpicuũ nimia radiatõe ꝓpoꝛtõe3 exce
dat ad oculũ. S3 nec tale mediũ ꝓhibet co/
gnitõ3 ĩmediatã dici ꝛ intuitiuã. Quid ẽ me
diũ tale/niſi ꝓpoꝛtio ꝯplexionis oꝛgani vi/
dentis. ¶ Eſt mediũ terciũ deducens obiectũ
ad oculũ. q2 ſenſibile poſitũ ſup̃ ſenſũ/nõ fa
cit ſenſatõem ſm Ariſt. ꝛ expientiã. Pꝛopte
rea neceſſe ẽ ſpẽs eſſe medias/q̃ deducunt ꝑ
mediũ ꝯueniens in ꝯtemꝑatã rẽ ſenſibilem
ad ꝓpꝛiũ ſenſũ ſuũ. Diſcurre ꝑ oĩes et ſin/
gulos ſenſus. et ita videbis. S3 nec obſtat
tale mediũ q̃n cognitio ſit ĩmediata ꝛ intuiti
ua. Alioq̃n nulla tal' eſſet ĩ ſenſu d' rebus ad
extra/niſi q ſit de ſpeciebȝ et actibȝ ad intra
de intelligibilibȝ. vbi bñ repit aliqua res im
mediate cognoſci ꝑ eſſentiã ſuã nulla ſpecie
mediante. ſed actu diſtincto a re. ¶ Eſt quar
tũ mediũ ꝯiũgẽs obiectũ cũ potentia. Uo/
cat aũt hmõi mediũ actus q̃ res intuitiue vi
det. foꝛte etiã habitus infuſus vel acq̃ſit⁹ pt
dici tale mediũ/niſi meli⁹ referat ad mediũ3
eleuãs. Certũ eſt aũt q nec mediũ tale ꝯiun
gens potentiã cũ obiecto reddit cognitionẽ
dici mediatã ꝛ nõ intuitiuã vel experimenta
tiuã. Alioq̃n nulla creatura hẽt immediatã
cognitõe3. q2 ſol⁹ deus eſt ſua cognitio actu
alis ſm articulũ pariſieñ. ꝛ veritatem. ¶ Re K
manet tñ ex ꝑdictis ſatis aptis difficultas
ꝑdicta. ſi res poſſit dici videri intuitiue ꝛ ex/
perimentaliter dũ nõ eſt vel abſens eſt. Do
ctrina cõis artiſtaꝝ tꝑe meo nõ habebat in/
cõuenientẽ hãc poſitõe3 q̃n ſol abſens a nr̃o
hemiſperio videret intuitiue ꝑ lumen ſuũ in
auroꝛa/q̃n ſonus audiret dũ nõ erat. Ita d'
reliq̃s ſenſibȝ. et q̃ ſpecies ſimplex ꝛ pꝛopꝛia
erat pñs. q̃ſi deducens obiectũ ad potentiã.
Notãter addim⁹ ad ſpeciẽ q ſit ſimplex ꝛ ꝓ
pꝛia. ne cogamur concedere noticias ſenſus
cõis ꝛ imaginatõis ꝛ rõnis de rebȝ ad extra
eſſe intuitiuas. Eſt doctoꝛ vn⁹ q̃ ponit medi
am noticiã inter intuitiuã ꝛ abſtractõ3 ſim/
plicẽ. dicẽs ĩ caſu nr̃o q noticia q̃ pñte obie/
cto ꝛ cauſante ſpeciẽ. ſ. ĩ oculo/dicebat intui
tiua. deſinebat aũt eẽ ĩtuitiua. i. ꝟtebat ĩ ab
ſtractiuã coꝛrupto ſeu abſente obiecto. Ni/
hilominꝰ poſitio ꝑoꝛ ꝓbabil' ẽ. q̃ ñ deputat
incõueniẽs q res videat ĩtuitiue dũ ñ ẽ. P3
ĩ deo q̃ oĩa iſta que nõ ſũt/intuet. Silr ꝛ bti
ĩ eo. ĩmo et ꝓphetica viſio de abſentibȝ ĩ ſuo
lumine magis dicenda videt intuitiua q̃3 ab
ſtractiua. ſicut ꝛ in angeloꝝ cognitõe ꝑ inna
tas a creatione ſpecies vel receptas. Auget
ꝟo difficultatẽ hanc ꝯſideratio ꝑſpectiuoꝝ
dicentiũ/viſionẽ nõ fieri niſi ſub euerſa pira
mide. cuius baſis eſt in re viſa. ꝛ pũctus cu

ſpidis ĩ oculo. Rurſus determĩat decretalis
bñdicti. ꝙ btitudo formal' ꝯſiſtit ĩ duobus
actibꝫ. q̃ ſũt viſio ⁊ fruitio. ſꝫ addit ꝙ obiecta
lis btitudo ẽ ipſe deꝰ. Ponat̃ ergo ꝑ poſſibi/
le vl' impoſſibile. ꝙ ſubtrahẽte ſe deo ĩ rõne
obiectali quẽadmoduꝫ libere pt/maneãt illi
duo actus viſio ⁊ fruitio. nũq̇d dicet̃ iſte pri
us btũs. etiã nũc btũs formaliter ⁊ intuitiue
L ¶Auget̃ ampliꝰ ſi ꝯſideremꝰ oẽm creaturaꝫ.
q̃ compat̃ ad deũ ĩ rõne veſtigij vel imagis.
tanq̃ ĩ rõne ſpeciei repñtãtis deũ q̃q̃ ꝑ ana/
logiã. ſꝫ nõ minus q̃ radiꝰ. q̃ lumẽ ſol' ꝯpet̃
ad ſolẽ. licet nõ ſit eiuſdẽ ſubẽ cũ ſole. Vides
igit̃ creaturas ⁊ intelligẽs. i. intꝰ legẽs habi
tudines hmõi imaginis et veſtigij ĩ triplici
genere cauſe. efficiẽtis. formalis exemplãris
⁊ finis/nedũ intelliget inuiſibilia dei ꝑ ea q̃ fa
cta ſũt. iuxta vbũ ſapiẽtis ⁊ apl'i. ſed habebit
noticiã ĩtuitiuã ð deo nõ minꝰ ĩmediatã ⁊ ꝑ
priã/q̃ habeat oculꝰ de ſuo obiecto puta ð
ſole ꝑ lumẽ ſuũ viſo. Hoc nullus videt̃ ꝯceſ
ſiſſe. imo dãnatus ẽ articulus ꝙ deꝰ ñ ĩmedi
ate ꝑ eẽntiã videat̃. Et ſi non ĩmediate. ḡ nec
ĩtuitiue. Addamus ad difficultatẽ ⁊ ꝯtra ar
ticuluꝫ/ q: exiſtẽte hoĩe in ꝓſpectu dicimꝰ ꝙ
hõ videt̃. cõſtat tñ ꝙ oculꝰ corꝑal' nõ attigit
ad ſubaꝫ hoĩs. ſic nec aliꝰ q̇uis ſenſus. Op/
tet ergo ꝙ referat̃ ad viſionẽ intellectus viſio
ſubẽ hoĩs vel eſſentie ſue. Ac ꝑinde ponunt
aliq̇/ꝙ obiectũ intellectꝰ naturaliter ⁊ ꝑ ſta/
tu pñti/ẽ q̇dditas reꝝ naturalium/habita ꝑ
abſtractionẽ intelligẽtie vl' intellectꝰ agẽtis
ex fantaſmatibꝫ. Nũquid ergo agẽtis hec in/
tellectual' cognitio dicet̃ intuitiua? ¶Proce
damꝰ vltra. ꝙ ſi req̇rit̃ ⁊ ſufficit tal' abſtractõ
hic nos nõ plus cognoſcimus ſubas ſeu q̇d
ditates rerũ materialiũ q̃ dei q̇dditatẽ. nec
plus aĩam nr̃aꝫ q̃ angelicã naturã. imo bre
uiter nihil intelligimꝰ intuitiue ⁊ expimẽtali
ter de rebꝫ/niſi ſola accidẽtia. nec etiã ꝑ intel
lectũ vt intellectus ẽ. ſed ꝓut influit ĩ ſenſus
exteriores ꝑ ſe vel ꝑ vires ꝓprias. ſi ponunt̃
ſubaliter ab eo diſtincte. Sed neqꝫ poterit
hñi cognitio ſimplex et ĩmediata ⁊ abſoluta
cuiuſcunqꝫ drñie ſubſtãtialis. imo nec dif/
ferentijs accidentiũ. qð ꝯcedit vnus doctor
M ¶Quid p̃terea ſi ꝯceſſerimus cũ Aug. ꝙ nõ
poſſumus hic hr̃e cognitionẽ ſincerã de re/
bus/niſi ð luce diuina. nũquid oportebit ꝙ
in oĩ cognitione veritatis. p̃ſertim ſincere
cognoſcat̃ lux diuĩa/ſaltẽ ĩ ſuo lumine. ſicut
agnoſcit̃ ſol in oĩ viſione corꝑali colore ꝑ
irradiationẽ lucis aut lumĩs ſolis. ⁊ ita redi
bit ꝙ deus hic ĩtuitiue videt̃. Deniqꝫ ſupeſt
exponendũ q̇d apl's intelligit dũ ait. Vide/
mus nũc ꝑ ſpeculũ ĩ enigmate. tũc aũt facie
ad faciẽ. q̃ ſit drñtia inter iſtas tres viſiões.
¶Difficultates iſte ſunt diu mihi multũqꝫ q̃
ſite. ſed nec ſatis apparet exitus niſi ꝑ noim
diſtinctõꝫ. q̃ noĩa cum ſint ad placitũ. ſi ꝑ ea
ꝯſtet de rebꝫ ⁊ ſentẽtijs/ſatis dꝫ eẽ inq̇renti/
bus veritatẽ/matie ꝑ diſciplinã ⁊ doctrinã. ſꝫ
nõ ſatis ad expientiã ¶Poſſumꝰ itaqꝫ de no
ticia intuitiua loq̇ generaliter. magis ꝓprie
loq̇ proprijſſime. Diffinitionẽ p̃ſcriptã ð no
ticia intuitiua loquẽdo. ſ. prout viſio ⁊ intui
tio ſe extendit ad omnẽ vim ꝑceptiuã ſui ob
iecti ſimpliciter ⁊ ĩmediate vt dicimus. vide
quõ hoc ſonat. quõ redolet. quõ ſapit. Sic
dicit̃. de intelligẽte hec dicimus/ꝙ bñ ſentit
Et inde venit ſentẽtia generaliter. Oĩs ꝑce/
ptio obiecti ſimplex ⁊ immediata põt appel
lari intuitiua. ſiue obiectũ ſit realiter pñs in
ſe. ſiue ꝑ ſuã ſpecieꝫ tm̃modo. ipſo deſtructo
vel abſente. quẽadmoduꝫ ſolet dici/ꝙ oculꝰ
videt ⁊ auris audit res aliquas iã deſtructas
vel ablatas propter ſpecies coloꝝ vel ſono/
rũ que remanẽt ĩ exteriori ſenſu/ſicut preta/
ctũ eſt Aut ſi miraculoſe viſio cauſaret̃ a deo
in oculo vel in obiecto cauſata ſeruaret̃. Ca
dent etiã hic exempla ð coloribꝫ q̃ videntur
alij q̃ ſint. vt in iride ⁊ in nubibꝫ et in vitris
ſuppoſitis obiectis ⁊ oculo linea recta viſua
li ¶Magis ꝓprie nominat̃ intuitiua noticia/
que fit obiecto p̃ſente ⁊ actualiter immutan
te ꝑ ſe vel ꝑ ſuã ſpeciẽ immediate. Exemplũ
cõmune eſt in ſenſibus exterioribꝫ ꝑ differen
tiã ad interiores. ¶Proprijſſime vero nomia
tur intuitiua cognitio/q̃ cauſat̃ ex obiecto ꝑ
ſeipſã ⁊ eẽntiã. ſ. abſqꝫ ſpecie media. Sic eñ
deus intuet̃ ſeipm. ſic angeli cognoſcũt eẽn
tias ſuas. licet ꝑ actũ ſupadādituꝫ. ſic cogno/
ſcimus nr̃os actus interiores. ſic ꝑcipimus
immutatões paſſionũ ꝑ ipſaſmet paſſiones
actualiter ĩmutãtes ſine ſpecie media. licet nõ
ſine actu ꝑceptiuo medio. quoniã hoc ꝓpriũ
eſt ſoli deo/ꝙ ſit ſua ꝑceptio. ¶Elicimꝰ ex p̃/ N
miſſis/ꝙ oĩs noticia proprijſſime intuiti/
ua. ac ꝑinde noticia que habet̃ ꝑ deuotionẽ
⁊ vnionẽ mentis ad deũ/nequaqꝫ fit aut fie/
ri põt ſine cognitõe p̃uia vel comite ſcḋm Aui
ceñ. aut ex ꝑceptione tali cõſurgit. Alioq̇n ĩ
plãtis ⁊ ĩ inanimatis poneretur delectatio.
Sed ⁊ cuꝫ vt phica rõne loqui nos pateat.
Fundemꝰ iſtud dictuꝫ ꝑ aliquas veritates.
Dãs formã dat ꝯſequẽtia ad formaꝫ. Iſta ẽ

phi ⁊ experientie. ꝯſequēs ꝟo ad oēm formā.
ſpūã naturalē q̄ʒ realem q̄ʒ intentionalē q̄ʒ ſpū
alē. ponit̃ eē coaptatio vel inclinatio. vel ap
petitus vel affectus ſpontaneꝰ ⁊ ſuauis. aut
volūtas tendēs in finē ſuū. Quiſq̄ʒ ſit iſte fi
nis proximus. mediatus vel vltimꝰ. ¶ Cete
rū ne multitudo nominū nos impediat / ap/
pellamus conſequens illud ad omnē formā
nomine amoris. de quo Aug. Amor meus
pondus. in illo feror quocūq̄ʒ feror. Eſt aūt
in omni re pondus ſuū. Oīa eñ̄ in numero
pondere ⁊ mēſura formata ſunt. de quo Je
rotheus referēte Dionyſio ꝯpoſuit hymnoſ
amatorios. ¶ Ceteꝝ de mľtiplici amore dei
ſparſo ꝑ creaturas. De quo Boeciꝰ. O felix
hoim genꝰ. ſi vr̃os aīos amor quo celū regi
tur regat. Et diuinus Jgnaciꝰ amore igne
us. Amor inq̄t meus crucifixus ē. de q̄ amo
re puelle martyres gloriate ſunt inter tormē
ta noīatim agnes ⁊ felicula cū ceteris. Ecce
inq̄t felicula ſicut cepi videre amatorē meuʒ
xp̄m in quo amor meus fixus ē. Unde dici/
tur affectio. ¶ Concludit̃ ſtatim ꝙ amor vel
affectio aīalis. rationalis ⁊ intellectualis /
nō cauſat̃ ſine cognitōe p̄uia comite ⁊ conſe
quēte. Omittamꝰ interea de amore vel affe/
ctu reꝝ inaīatarū / q̄ vtiq̄ʒ amor vel appetitꝰ
cōſequit̃ formā naturalē ipſorū ad loca ſua /
tāq̄ʒ fines ſue ꝯſeruatōis. ſicut ignis cauſās
ignē / dat formā ſuā cū inclinatōe ad locū ſu
um ſurſum in quo quietat̃ ſi ē. mouet̃ autē ſi
nō ē impedimēto ceſſante. ¶ Reſtringamus
ad amorē triplicē q̄ ꝓpoſito noſtro cōgruit.
vt oſtēdamus ꝙ deus ꝑ amorē cognoſci nō
pōt ſine cognitōne p̄uia ⁊ comite. Sic ꝑin/
de palā fiet / q̄ ſit ⁊ qualis cognitio ꝑ amoreʒ
ꝑ experimentalē eius noticiaʒ. ⁊ qualiter in/
tuitiua dici pōt. ¶ Jtaq̄ʒ ꝑceptio amoris vľ
affectualis vel expimētaľ / ē ꝓpriiſſime intui
tiua. nō q̄dē ſemꝑ de re dilecta ſʒ de ipo amo
ris actu vel affectu quo tendit̃ ī dilectū. Si
ſtat hic oro deuota mens. ⁊ attēdat q̄d inten
dit hec veritas oñdere. Dicit eñ̄ duo. Unū
ꝙ amor vel affectus / ſentit̃ intuitiue vľ expi
mentaliter ꝓprie ⁊ ꝑ eēntiā. ⁊ hoc tercio dici
mus / niſi ſe ꝯiūgat amāti imediate ꝑ eēntiā
ſuā ⁊ nō ꝑ alienā ſpeciē. nō tñ̄ ſine actu cogni
tionis medie / inter amātē ⁊ amatū / q̄ntumli
bet amatū ſit eēntialiter p̄ñs amāti. Capia/
mus exemplū p̄mitꝰ de tercio ī diuinis ⁊ in
beatis. Jtaq̄ʒ deꝰ pater nō ꝓducit ſpm̄ niſi
priꝰ origine ꝓduxerit ꝟbū qđ ī forma dei eſt
ſm̄ apľm. Porro generādo ⁊ cōicādo verbo
formā dat ꝯſeq̄ntia ad formā. Quid aūt cō/
ſequētiꝰ ad formā eſt niſi ꝙ inclinet̃ ⁊ afficiat̃
ad ſuū p̄ncipiū ⁊ locū generatōis. ſ. quemad
modū experimur ī generatione naturali ignis
vel aliorū. quibus poſt menſurā. numeruʒ ⁊
formā dat̃ pondus amoris naturalis ad lo
cū ſuū. ⁊ hec quidē materialiter ī immateria
libꝫ. ī ſpūalibꝫ ſpūaliter. ſicut in angeľ / ſic in
aīa rōnali. immo ſicut altiori lōge mō ī ꝟbo
diuino / qđ et forma diuinaľ paternitatꝭ ſibi
cōicata / ꝯſequēter inclinat̃. afficit̃ ⁊ īamorat̃
⁊ zelat ꝑ amorē ſuū ſpiratū qui ſpūſſanctꝰ ē /
redire ad p̄rem circulo cōpletiſſimo. vbi nō
differt alpha ⁊ o. p̄ncipiū ⁊ finis. Et hec cir
culatio in eternū ē / fuit ⁊ erit. ſicut pater eter
naliter dat formā ſuā filio. ⁊ ꝯſequenter ean
dē vim ſpiratiuā cōicat filio. ꝑ quā vim ſpi/
rat̃ concorditer ſpūſſanctus amor vtriuſq̄ʒ.
¶ Redeamꝰ ſuꝑ alia duo dicta. Primū et ſe/
cundū. Jtaq̄ʒ ſecundū dictū eſt / ꝙ taľ noti/
cia nō ſꝑ eſt intuitiua vľ ꝓprie expimētaľ rei
dilecte. Ratio manifeſta ē. q2 nō ſemꝑ eſt no
ticia talis ſimplex ⁊ immediata ꝑ obiectaleʒ
⁊ īmediatā notioʒ rei dilecte. ſicut ſupponit̃
⁊ crebro videmus. Primū ꝟo ſtatim perſpi
cuū eſt intuenti deſcriptionē noticie intuiti/
ue ⁊ expimentalis ꝓprie dicte. Nihil eñ̄ ma
gis immediate ⁊ ſimplicit̃ ⁊ ꝑ eēntiā ⁊ ꝑ ob/
iectalem actu p̄ſentiā ſentit̃ / q̄ʒ amor intimꝰ
vel affectus ſit iſte intellectualis. ſit ſenſualꝭ.
ſit de re p̄ſente vel abſente / vel non exiſtente.
¶ Tollat̃ atm̄ calūnia ſuꝑ hec q̄ d2 de abſen
tia rei dilecte vel nō exiſtētia eiꝰ. Et dicamꝰ
cū phis et theologꝭ ſubtiliſſimis / ꝙ oīs res
creata habet triplex eſſe. quoꝝ quodlibʒ po
teſt dici p̄ñs ſuo mō. Habet eē ī arte diuina
nec qualecūq̄ʒ eſſe / ſed diuinū ⁊ vitale. qđ fa
ctū ī ipſo. ſ. verbo vita erat. Et qualis vita?
Nimiꝝ illa que ē lux vera que illumiāt om/
nē hominē venientem in hunc mundū. Si
quidē omnis creatura eſt in deo creatrix eſ/
ſentia. Habet ſcđm eſſe in intelligētia ange
lica ſm̄ ſapientiā quā effudit deus ſuꝑ oīa
opera ſua. que ab initio creata ē immediate.
angelice poſtmodū de multis. hoc eē ꝯmunī
catū eſt omnibus in p̄ma creatōe. ⁊ in conſe
quenti in omniū hominū illuminatōe. ⁊ plꝰ
⁊ minus clarius ⁊ obſcurius. Habet terciū
eſſe oīs creatura ī ꝓprio genere ſeu materiali
ſeu ſpūali. ¶ Coaptemus diſtinctōem tripli
cis huius eſſe ad rē noſtrā. ⁊ dicamꝰ ꝙ nulla
res amari pōt vniuerſaliter loq̄ndo niſi p̄ñs
ſit amāti / altero triū modoruʒ precedentiū.

q̃ referunt̃ ad duos.ſ.ad modũ pñtie eẽntia
lis in ꝓprio genere.vel ad modũ pñtie inten
tionalis ſeu formalis ĩ ſua cognitione.Uñ
deus ſi ꝑ impoſſibile nõ cognoſceret creatu
ras/ipe nõ diligeret eas.q2 in ꝑncipio qđ eſt
ṽbũ creauit oĩa/portãs oĩa ṽbo ṽtutis ſue
Siĺr in angel.amor nõ eẽt ad alia a ſe.imo
nec ad ſe.niſi tale qđ amat̃/pñs eẽt eẽntialiṫ
vel intẽtionaliter diligenti vel cognoſcenti.
P ¶Obijceret aliq̃s.ꝙ inſenſibilia ferunt̃ pon
dere ſuo ad loca ſua.nec tñ iſta cognoſcunt.
Rñſũ ẽ ꝑus ꝙ habẽt naturalẽ formã ſuã ĩ ſe
ipſis.cui data.ẽ ⁊ impꝛſſa talis inclinatio con
ſequens formã.Uñ nec hȝ ꝑ inconuenienti
doctor vn⁹ tot⁹ ſeraphic⁹ ꝯcedere.ꝙ ĩ omni
re ſit impꝛſſus q̃dã mot⁹ cognitionis natura
lis dirigẽtis quodã ſuaui impetu rẽ quãlibȝ
in ſuũ finẽ.ſicut ⁊ ĩ angel.ſicut ⁊ ĩ hoĩbus.ſi
cut in aĩalibus ꝑ cognitionẽ ſuꝑadditaȝ/q̃ſi
formalẽ ⁊ accidẽtalẽ.Sic ĩ eiſdẽ queadmo/
dũ ĩ ceteris impꝛſſa ẽ forma eẽntial.qua ſpõ/
tanee ĩ brutis.libere ĩ intellectualib⁹ dirigit
ĩ ꝓpriũ finẽ.Uerũ eſt ꝙ libertas vt arbitra/
ria eſt/nõ ſemꝑ ꝯformat̃ ⁊ inde procedit pec
catũ qđ corrumpit modũ.ſpeciẽ ⁊ ordinẽ de
bitos addi ꝑ habit⁹ ⁊ act⁹ ṽtuoſos ad liber
tatẽ naturalẽ.q̃ licet ſemꝑ ĩ ſe virgo ſit ⁊ pul/
cra/etiã ĩ demonib⁹ violari nõ poſſit in eẽn/
tia ſua.p̃cipitat̃ tñ a dño ſuo ꝑ inobedientiã
arbitrarie libertat̃/vt non exerceat naturale
dominiũ ſuũ.⁊ q̃ ꝑdita ẽ dominij.Qua ĩ re
cecinit nr̃a tympaniſtria.diſꝑſit ſuꝑbos mẽ
te cordis ſui.Deponẽs potẽtes de ſede natu
ral ſui dominij/nõ ꝑ ſuã.ſȝ ꝑ ſubditoꝝ rebel
lionẽ.¶Conſonat p̃miſſis deſcꝑtio Diony
ſij de regno dei.Regnũ inq̃t eſt oĩs finis ⁊ or
dinis ⁊ legis ⁊ ornat⁹ diſtributio.vbi ꝑ totũ
ornatũ ſm expoſitores accipit̃ inclinatio na
turaliter ĩdita cuilibet nature/vt obediat ſu
auiter creatori.Iuxta illud ſapientis a pro/
phetia deductũ apud Boe.Q.ȝ ſapientia at
tingit a fine vſq3 ad finē fortiter.et diſponit
oĩa ſuauiter.¶Tp̃s ẽ ⁊ loc⁹ ex p̃miſſis ſolue
re difficultates p̃tactas circa cognitõȝ noĩs
dei intuitiuã.exꝑimentalẽ ⁊ effectualẽ/ſicut
orat eccl̃ia in orõne pñtis dñice.De⁹ ṽtutũ
cui⁹ ẽ totũ qđ ẽ optimũ.inſere pectorib⁹ no/
ſtris amorẽ tui noĩs ⁊c̃.¶Preſupponendo
q̃d ſit noticia ĩtuitiua cõiter dicta.q̃d ꝓprie.
q̃d ꝓprijſſime.Rurſus q̃d ſit amor vel affe/
ct⁹.⁊ vñ oriat̃.⁊ queadmodũ affect⁹ oĩs/ex/
perimentaliṫ cognoſcat̃.colligat ſe mens hu
mil.⁊ videat q̃t ꝯcurrũt ad viſionẽ gl̃ie ꝯſũ
matã.vt de his q̃ certa fide credim⁹.⁊ ex alijſ
q̃ q̃tidiana nos docet exꝑientia citi⁹ attinga
mus ea q̃ mediãt inter cognitõȝ naturalẽ vie
⁊ ſuꝑnaturalẽ glorie.¶Illa ṽo ſũt q̃ prouen/
niũt hic nobis ꝑ gr̃as ſpãles ſuꝑnaturaliter
ĩmiſſas/prout vnicuiq3 diuidit de⁹ mẽſurã
fidei donorũq3 ſuoꝝ.Iſta ſũt ſpecl'a.iſte ſpe
cies.iſte forme.iſte theophanie.iſte caligines
lucidiſſime.iſta ſilentia ſub q̃b⁹ ⁊ ĩ quib⁹ ſpe
culat̃ a nobis hic ⁊ nũc de⁹.¶Concurrit ad Q
viſionẽ gl̃ie lumen q̃druplex.ſ.lumẽ potenti
ale/habituale/obiectale et actuale.Lumen
potentiale ẽ ipamet aĩa rõnal.Remanet eñ
ſemꝑ naturale lumen ei⁹/⁊ ſubſternit̃ tã gr̃e
q̃ȝ gl̃ie q̃cq̃d ſit de alijs lumĩb⁹ naturaliṫ ac/
q̃ſitis in actu vel habitu.Porro lumẽ habi/
tuale p̃cipuũ ⁊ ꝑncipale vocat̃ lumen glorie
corrñdens lumi gr̃e ĩ via.differẽs ab ea ꝑ eẽ
ꝯſũmatũ.queadmodũ doctrina cõis docet
de habitu charitat̃ ꝙ manet idẽ ĩ patria qđ
ñ excidit ſm apl'm.¶Ceteꝝ lumẽ obiectale ẽ
ipſe de⁹ ſe pñtãs ĩ obiectali rõne nulla ſpecie
mediãte.ꝓpterea dicit̃ videri facie ad faciẽ.⁊
ſicut eſt.⁊ oculo ad oculuȝ.¶Deniq3 lumen
actuale ponit̃ in actib⁹ intellect⁹ ⁊ volũtatis
q̃ ſunt viſio ⁊ fruitio.iuxta determinationeȝ
extrauagãt̃ Bñdicti.¶Corrñdent aũt viſi
oni ⁊ fruitioni actualib⁹/tres habitus ſucce
dentes habitibus fidei.ſpei ⁊ charitat̃ ĩ via.
q̃s tres dotes appellamus aĩe xp̃o deſpon
ſate mr̃imonio ꝑ gloriã ꝯſummato.Quãuiſ
ab aliquibus ponant̃ dotes ipſi actus viſi/
onis ⁊ fruitionis.ſub quib⁹ includit̃ actus q̃
dicit̃ tentio ſuccedens ſpei vie.et ꝑ appropri
ationem fruitio nominatur.ſi diſtinguam⁹
dilectionẽ a tentione vel etiã fruitione ſtri/
cte ſumpta/que delectatõni ꝓpria ẽ.Sicut
in via ponitur ĩ actibus ⁊ habitibus gratui
tis/quedã trinitas virtutũ theologicarũ.ſi/
militer ponit̃ ſuo modo in beatitudine trini
tas dotum in vnitate luminis glorie ¶Hec
autẽ vnitas ĩ trinitate ⁊ trinitas ĩ vnitate vo
catur beatitudo formalis.Si in habitibus
habitualis.actualis/ſi in actibus.ſed obie/
ctal dei reꝑſentatio facial/appellat̃ obiectal
btitudo ¶Habeat̃ q̃ſo p̃ manib⁹ (vt ita loq̃r)
pñs diſtinctio de duplici btitudĩe obiectali
ſcȝ ⁊ formali.q2 facit ad intellectũ et ꝯcordã
tiã doctoꝝ p̃cedẽtiũ tp̃s decretal.¶Rurſuȝ
aduertat vnuſq̃ſq3/ꝙ memorie nõ abſtrahit̃
beatitudo formal ĩ ꝑdicta decretali.qm̃ me
moria non facit ſpecialeȝ potẽtiã diſtinctã ꝯ
intellectũ in aſſignatione habituũ virtuoſo/

rum vel actuū.ſicut nec vis iraſcibilis cōtra
ↄcupiſcibilē ponit numeꝝ. Applicemus ſer
monē de hoc quadruplici lumine beatifica/
to ad quadruplex lumen qđ ↄcurrit ad con
templationē vie dicentes / ꝙ ex pte luminis
naturalis in ſe non ē variatio hic ꝛ ibi. ſicut
nec ipſa aīe natura eēntialiter diuerſa ē. pſer
tim in eadē anima. quicq̄d ſit de pfectiōe eēn
tiarum diuerſaꝝ animarū. put ſonare videt̄
articulus. Q, aīa xpi non ſit pfectioꝛ aīa
Jude/erroꝛ. ¶ Dicam⁹ de habitu grē ad ha
bitū gloꝛie. ꝙ differunt penes impfectū ꝛ cō
ſummatū. ſil'r ꝛ actus eius Et ita de actu ꝛ
habitu charitatis poſſet dici. Sed de habi
tibus ꝛ actibus fidei ꝛ ſpei/longe aliter ꝙ̄ ī
viſione ꝛ fruitione patrie. Et h̄ ppter terciū
lumen qđ nominam⁹ obiectale qđ ē ipemet
deus ī ſe viſus. Sicut ergo deficit hic ī via
terciū illud lumen obiectale/nō quidē in ſe.
quoniā vbiq̄ ē. ſed in ratione obiecti/clare ꝛ
nude ꝛ imediate in ſe viſi. ſic deficit ꝛ differt
viſio ꝛ tentio vie a viſione ꝛ tentione patrie.
Nomē inſup dei quo ſe noīat ꝛ manifeſtat ī
celo a nomibꝫ quibꝫ in terra noīat̄. Quo ſup
R ſancto noīe recipe q̄ ſequunt̄. ¶ Scm̄ dr̄ dei
nomē a ſanctitate/quā Dionyſi⁹ deſcribens
ait. Sāctitas ē ab omī inq̄natōe libera et p
fectiſſima ꝛ incōtamiātiſſima puritas. Gre/
ce em̄ noīat̄ agyos ſcm̄. ab a. qđ ē ſine. ꝛ ge
terra. Pōt aūt hec pticula ↄſtrui p ſe ſubītel
lecto verbo/qđ nomē dei ē. vel dicit̄ vel emi/
net ſcm̄. Pōt nihilomin⁹ hec ſnīa pendere
ſeu corr̄ndere ad p̄cedentē vt dicat Maria.
ꝙ ſcm̄ nomē dei fecit ſibi magna. Siq̄dē
oīs cognitio dei. ſicut ē fides vel intelligen/
tia. recte vocat̄ nomē dei. Conſtat aūt ꝙ p fi
dē ꝛ aſſenſū datū v̄bis angeli/v̄go ↄcepit fi
liū dei. ¶ Fecit te ḡ beatā que credidiſti. fecit
magnā nomē ſcm̄ dei. Docent ſacra ꝙ̄ ma
gnā ſit ī noīe dn̄i virt⁹ ei⁹. Aut certe nomē h̄
in ſil'ibꝫ accipit̄ p noīato qđ ē de⁹. Scm̄ no
men dei ē. i. ↄfirmatū p oēm creaturā/marie
intellectualē. quaꝝ nulla ſubſiſteret niſi cā q̄
dedit eē influeret. Hinc canit Ambro. Rex
deus tenat vigoꝛ immot⁹ in te pmanēs. Et
facit hoc ad p̄cedentē intellectū de magna v̄
tute nomis dei. Sanctū ē nomē dei qꝛ ſcti/
ficatū. i. ↄſecratū ꝛ dedicatū ē in elect̄ dei ad
eius gl'iam. laudē ꝛ obſequiū. Sācti eritis
qꝛ ego ſanct⁹ ſū dicit dn̄s. Scm̄ ē nomē dei
qꝛ ſctificatū legibꝫ eternis. qđ nephas ē vio
lari. Clamant ſeraphin. ſanct⁹ ſanct⁹ ſanct⁹.
ad inſinuatōꝫ trinitat̄ pſonaꝝ. iungebāt ad
ter ſanct⁹ nomē h̄. dn̄e de⁹ ſabaoth. qꝛ trini/
tas ē ī pſonis. vnitas ē in eēntia. cui⁹ opa pti
cipāt tripliciter. imitatiōe interne ſanctitat̄
ꝛ eterne ¶ Nomen dei vnicū ē ſibi ſoli cogni
tū. pptereа non potuit ab aliquo alio a ſe im
poni vel effari plene et ppꝛie. qꝛ naturā ſuā
cū ſuis pprietatibꝫ ſolus ↄpꝛehēdit. dicitur
hinc inhabitare lucē inacceſſibilē. necnō in/
effabilis ꝛ innominabil' eē laudat̄. ¶ Nomē
dei datū eſt xpo qđ eſt ſup omē nomē. ſic ad
pprietatē reducendo factū ē p incarnatōem
vt eēt hō deus. ꝛ de⁹ hō p cōicatiōeꝫ idioma
tū ꝛ nominū. ¶ Nomen dei ſingulariter int̄
puras creaturas eminet in Maria. q̄ illumi
nās vel illuminata p interptatione noīat̄ et
dn̄a. ¶ Nomen dei ſumptū a creatur̄. ſic eſt
omīmodū ꝙ ab oī creatura vſq̄ ad infimā
pōt ſumi noticia q̄dā rei. ꝛ inde nomen q̄ co
gnoſcat̄ iponi ꝛ formari Nō. qꝛ q̄libꝫ ē veſti
giū vl' imago trinitat̄. ſm exemplar̄ tria ap
propꝛiata. ꝛ ſm triplex gen⁹ cauſe efficient̄ ꝛ
final'. ¶ De⁹ ſicut pōt noīari ſm ſuas creatu S
ras. ſic pōt ab hoīe (q̄ creatura antonomati
ce mūdi dicit̄ pticipās cū oī creatura) videri
ꝛ intelligi nūc p ſpeculū ꝛ ī enigmate. verba
ſunt aplī. ¶ Deus in ſuis ꝛ ex ſuis creaturis
pōt dici intuitiue videri/ſi viſio ītuitiua lar
giſſime ſumat̄. pmo put generaliter oīs pce/
ptio obiecti ſimplex etiā īmediata dicit̄ ītui
tiua. ſiue obiectū ſit realiter pn̄s ī ſe/ſiue per
ſuā ſpeciē ſeu ſil'itudinē tm̄modo. ¶ Cōſtat
em̄ ꝙ oīs res ſiue extra aīam ſiue intra gerit
ſil'itudineꝫ dei. Pōt em̄ hō intelligēs. i. int⁹
legens ꝛ credens ferri ī noticiā obiecti. cui⁹
eſt hec ſil'itudo. veſtigiū. ſpecies vel imago.
Secus de brutis ꝛ hebetibꝫ/q̄ deū ꝛ eius ſi
gna ꝛ verba. voces ꝛ ſpēs ꝛ ſpecula/nō aſſu/
mūt/niſi vt ſūt res q̄dā ad aliud nō reuelāte
¶ De⁹ expimētalit̄ cognoſci pōt aut pcipia
creatura mūdi viatrice. ꝛ ſi non ī ſe/tn̄ in ſua
obiectali rōne vel imagine ſeu ſil'itudine/taꝫ
extra ꝙ̄ intra. Sequit̄ ex p̄cedēti iuncto co/
rollario vno quo dictū ē oēm noticiā ppꝛie
intuitiuā eē expimentalē ꝛ ecōtra. Deductō
patebit infra ī tractatu d̄ mēte coꝛdis. Sil'r
diffinitio ſapientie q̄ ſupmū locū tenet ī noī
bus dei p ſtatu vie. quā ita deſcpſit Diony/
ſius. Sapientia ē diuiniſſima dei cognitio
q̄ eſt p ignoꝛantiā cognita ſm vnitionē ſup/
eminentē. qn̄ mens ab alijs recedēs / poſtea
etiā ſeipſā dimittēs/vnita ē ſupſplendentibꝫ
radijs inſcrutabili ꝛ pfundo ſapiētie lumīe
illuminata. ¶ De⁹ ſi neget̄ hic cognoſci expe.

rimẽtaliter vel intuitiue vel etiã q̇dditatiue.
vt qꝛ neſcim⁹ hoc de deo q̇d eſt/ſed q̇d nõ ē.
qꝛ cognoſcit̃ ꝑ ignorantiã. vt dicit diffinitõ
nũc inducta. oportet ad ↄcordiã dictoꝝ ſan
ctoꝝ/nr̃is vti diſtinctõibꝫ/que rõnabilit̃ ab
vtriſqꝫ põt admitti. ¶Una diſtinctio iã poſi
ta ē de noticia mediata ꝛ imediata. Altera ſi
milit̃ inducta ē de noticia intuitiua q̃ ratiõa
biliter apparebit/ſi ↄſideremus ↄſequẽtias
iſtas ꝛ ſiles nõ valere. Hec res ē intellecta.
ḡ hec res eſt. hec res ē imaginata. ergo ē. hec
res ē intuitiue viſa ꝑ ſuã ſpeciē. ergo ē. ſicut
nec iſta. hec eſt res cognita a deo intuitiue ꝑ
ſuã eẽntiã. ergo iſta res ē. demonſtrata re q̃ ē
ſolũ poſſibilis/nec fuit nec erit. Tercia diſti
ctio ē de q̇dditatiua cognitõe rei. Cognoſci
tur itaqꝫ res vno mõ ſm̃ q̇d nomis. ſic chi/
mera cognoſcit̃/qꝛ ſcimus q̇d ſicut nomẽ ſi
gnificat. ſcꝫ chimera Scḋo dicit̃ res cogno
ſci quidditatiue/qñ ſcit̃ qꝛ talis res eſt actu/
aut ſub quadã generalitate cognoſcunt̃ ali/
que ſue ꝓprietates ꝛ cauſe. Si nõ admittit̃
hoc mẽbꝝ diſtinctõis/vix relinquet̃ aliq̃ co
gnitio q̇dditatiua de rebꝫ etiã creatis ꝛ viſi/
bilibꝫ. Tercio modo ꝓpriiſſime quid ē de re
ſcit̃. dũ ipſa cognoſcit̃ ꝑ ſuã cauſam ꝓrimã
ꝛ totalẽ. Sic em̃ intelligit̃ illud phi. Scire
ē rẽ ꝑ cauſam cognoſcere. ꝛ qm̃ illius ē cauſa
ꝛc̃. Cognoſcimus hic q̇d ē de⁹ duobꝫ ṗmis
modis. Tercius vel ē ꝓprius deo ſoli vl' cõi
cat⁹ beatifice viſioni. vbi facie ad faciẽ vide/
bit̃ ſanctũ nomen ei⁹. ꝛ cantabit̃ in idipſuꝫ.
Magnificat aĩa mea dñm.

Sequitur tractatus

ſextus dragmaticus ſuꝑ hoc verſu. Et miſe
ricordia eius a ꝓgenie ĩ progenies ꝛc̃. Ubi
de lamento Marie. ꝑ notulas centũ.

ꝛ Prima notula

Et miſcḋia eius a progenie in
ꝓgenies timentibꝫ eũ. ¶Diſci
c pulus Sentio queadmodũ
conſonat ĩ cãtico ſuo Maria
cuꝫ patre ſuo. cui⁹ in vno pſal
mo eſt initiũ. Miſcḋiam ꝛ iudiciũ cantabo
tibi dñe. Timor itaqꝫ venit ex ↄſideratione
iudicij. Quid ē igit̃ ĩ hoc cãtico iũgere miſe/
ricordiã cũ timore/niſi miſcḋiam ꝛ iudiciuꝫ
pariter cantare? Quid ṗterea miſcḋiam et ti
morẽ deo pſallere/niſi exultare cũ tremore?
Sũt in h̃ cãtico tenor iuſticie/ꝛ moll' cant⁹

miſcḋie. Sed queſtio ē. Si maria inuenit
cantãs ꝛ ↄferẽs ĩ corde ſuo cũ ſpũs exultati
one/lamentũ iuſticie. ꝓſertim qꝛ dictuꝫ ē q̄ ĩ
oẽs affectionũ voces ſe cãtantꝫ marie varia
bat affect⁹. Sic em̃ leui⁹ induci potuerim⁹
nos peccõres ſemꝑ cũ letis miſcere triſtia. de
ſiderare lectulũ ſponſi. ſed timere ſpelũcaꝫ in
ferni. girare ꝑ meridiẽ/ſed flecti ad aq̇lonē.
ſꝑare d̃ miſcḋia/ſed timere iudiciũ. ſcire tp̃s
ridendi. ꝛ tp̃s flẽdi. Si ſpes eleuat ad p̄ſum
ptionẽ/deꝑmat timor. ſed nõ ad deſꝑatõem.
Reſiliat timor ab horrore ſeueritatis ad pla
corẽ benignitatꝫ. Dicat oĩs xp̃ian⁹. Impul
ſus euerſus ſum vt caderẽ. ꝓpter miſeriã ini
quitatũ meaꝝ. ꝛ dñs ſuſcepit me. ſm̃ multi/
tudinẽ miſerationũ ſuaꝝ. ¶Mgr̃. Lamen
tata ē abſqꝫ dubitatiõe cũ multis/tũc apud
dei aures mentis ſue ploratibꝫ virgo beata.
Abſit vt imitaret̃ inertiã iudeoꝝ. quã ſub in
ducta ꝑabola pueroꝝ ĩ foro ludentiũ dãna/
uit xp̃s. cecinim⁹ vobis nec ſaltaſtis. lamẽta
uim⁹ nec ploraſtis. Iudei ſiq̇dẽ (ſi ꝑ allegori
am loq̇mur) neqꝫ xp̃ꝫ mãducantẽ cũ eis. nec
Iohẽm abſtinentẽ ĩ heremo ſuſceperũt. ſed
vtriqꝫ detraxerũt. Sic mente corrupti ho/
mies/oĩa ad ſuũ trahunt interitũ. queadmo
dũ egris auribꝫ nec carmẽ placet. nec lamen
tũ. vt ĩ corꝑalibꝫ nõ min⁹ ſpũalibꝫ cantibꝫ et
auribꝫ. ¶Diſcipulus. Offert ḡ queſtio duꝫ U
ſederim⁹ ſuꝑ flumina babylonis hui⁹ exilij.
q̇d eligibili⁹ ſit/vel cãtare ꝛ ſaltare. vel lamẽ
tari ꝛ plorare? ¶Magiſter. Nõne ſolutio/
nẽ apit nobis q̇ de ſedentibꝫ ſuꝑ flumina ba
bylonis ꝛ flentibꝫ ſubiũgit. In ſalicibꝫ ĩ me/
dio ei⁹ ſuſpẽdim⁹ organa nr̃a. Deinde. Quõ
cãtabim⁹ cãticuꝫ dñi ĩ terra aliena? Legim⁹
xp̃m crebro ploraſſe ꝛ doluiſſe. exultaſſe ſpũ
ſemel. Maria ſemel exultauit ĩ cãtico. Iohã
nes cui⁹ hodie (dũ hec ſcribim⁹) decollatio/
nis dies agit̃/exultauit ſemel ĩ vtero. O q̃ti
ens Marie animã/doloris gladi⁹ ꝑtranſijt.
Iohẽs exemplar ꝛ ꝑco pnie. nõ min⁹ oꝑibꝫ
q̃ꝫ ṗdicatione quotiẽs bñ credit̃ lamentaſſe.
Saltat Herodiadis filia cũ gaudio. ꝛ ꝑciũ
ſaltatõis ſibi dat̃ caput Iohis ĩ diſco. Egre
diunt̃ (inq̇t Iob) de gaudentibꝫ. Egrediunt̃
quaſi greges puuli eoꝝ. ꝛ infantes eoꝝ exul
tãt luſibꝫ. Tenent tympanũ ꝛ cytharã/ꝛ ḡu/
dent ad ſonitũ organi. ducũt ĩ bonis dies ſu
os/ꝛ ĩ pũcto ad inferna deſcendũt. Et q̇d ec
cl'iaſtes denũciet audi. Meli⁹ ē ire ad domũ
luct⁹ q̃ꝫ ad domũ ↄuiuij. Et iteꝝ. Riſũ repu
taui errorẽ. ꝛ gaudio dixi. Cur fruſtra deci/

peris.¶Diſcipulus. Nolo verē te allega
tōes hmōi que ſuppetūt abſq; nūero. ꝺ gau
dio vl' triſticia ſtultoꝝ. q̄ dū letanť inſaniūt.
dū triſtanť furiunt. Sit colloquiū pñs ꝺ la
mento ſponſe/dū adhuc peregrinať a ſpon/
ſo. poſtq̄ꝫ de canticis et epithalamio ſatis
abunde cōfabulati ſumus ¶Magiſter Fi
at vt vis. ⁊ vnde vis exordiamur: Puto ꝙ a
lamento lāguoris ſponſe querētis ſponſum
in lectulo quietis. ſ. ꝑ noctis cognitōis enig
matice ⁊ nō inuenientis. Sed neq; ꝑ vicos
⁊ plateas ciuitatis dū anxia circuit ⁊ diſcur
rit. dū adiurat filias Hieruſalē ciuitatꝭ que
eſt libera mater noſtra ꝑ obſecrationes ardē
tis deſiderij. Si inueneritis inquit dilectū
meū/ vt annūcietis ei quia amore langueo.
¶Diſcipulus. Immo ꝑ̇us ſentio ꝯferēdū
de lamēto ſpōſe. cui ſponſus ob turpitudinē
ſuā deformitatēq; dedit libellum repudij q;
vetula. ſ. ⁊ rugis arata. q; depoſita a ſede ſta
bilitatis et honoris ſedet ī puluere vanitatꝭ.
aut vagať egreſſa poſt veſtigia gregū illoꝝ
q̄ ab vnitate gregis ſponſi ſe ſepant. aut certe
famelica. inanis ⁊ egens effecta/ paſcere q̄rit
hedos fedorū deſiderioꝝ iuxta tabernacula
paſtorū. q̄ ſunt ꝯuēticula hereticorū iſtoꝝ q̄
ꝟbis ⁊ exemplis ab ouili paſtoris vnius qꝺ
vnicū ē/ ſe diuidūt. nō amici/ ſꝫ ficti ſodales
effecti. Fallor ſi nō ſponſas tales. vetulas ⁊
rugoſas. vagas ⁊ eſurie ꝯſumptas/ notabat
pulcerrima mulierū. q̄uis genere maſcl'ino
loquereť. Nō eñ ē ī amore ſpūali maſculus
aut femia. Dixit ḡ de ſpōſo. Diſpſit ſupbos
mente cordis ſui. Itaq; ſicut te docēte didi/
ci pulcritudinē ꝯſiſtere in veritate. vnitate ⁊
bonitate. ſic optet ꝙ ex iſtorū carētia reſultz
x turpitudo.¶Magiſter. Sagaciter aduer
tiſti. vñ ꝓ̇o reputas tale incōmodū turpitu/
dinis odioſe accidiſſe ſponſe:¶Diſcipulus.
Nimirū et ignorātia ſui ⁊ ſupbia. quorū qꝺ
libet aut diuortiū aut repudiū opať. Si ig/
noras te o pulcerrima mulieruz. egredere et
abi. Ecce de ignorantia Porro de ſuperbia
Uaſti legimus. ⁊ in cātico Marie ꝺ ſupbis
audiuimus potentibꝫ ⁊ diuitibꝫ. nec alicui⁹
(vt dicunt) egentibꝫ. ⁊ inſtruit q; miſeri ſunt
⁊ miſerabiles. paupes. ceci ⁊ nudi. q̄les euo/
mit a ſe deus. quales diſpgit a mente cordis
ſui ſine mō. necnō de ſede ꝟitatis deponit ſi
ne numero. demū inanes ſine pondere boni
tatꝭ ordiniſq; dimittit.¶Mgr Loqueris
ſm tropologiā ⁊ allegoriā q̄ repudiū hmōi
varijs locis notāt ī ſcpturis maxime ꝓpheti
cis ī Eſaia. Ezechiele. Hieremia. cū ceteris
Eſaias ꝑ̇mo ſub typo vinee electe q̄ debuit
facere vuas et fecit labruſcas. poſtea ſub fi/
gura tyri ſume cytharā ꝑ̇nie. circui ciuita/
tē eccl'ie vel celeſtꝭ patrie ꝑ orōem/ meretrix
obliuioni tradita. i. repudiata. bñ cane ⁊ fre
quenta cāticū ꝑ petitionē venie. vt memoria
tui ſit ꝑ reconciliationē miſcōie. Talē deplo
rat hieremias. Et egreſſus eſt inq̄t a filia ſy/
on ois decor eius.¶Diſcipul⁹. Scio mul
ta ſunt in hāc ſnīam. que triplicē ſtatuz ſpon
ſe notāt. Quedā eſt reconciliāda ꝑ abiectio/
nez turpitudinis. vt iſte quas loq̄mur igno
rantes ⁊ ſupbe. Quedā exercenda ad nitorez
pulcritudinis. Quedā citius introducenda
ad fecunditatē generationis. Sic querunť
Aſſuero virgines. que ꝑ̇mo ſegregantť a po/
pulo. dehinc decoranť pigmētis varijs ī tri/
clinio. demū collocanť ī thalamo. Sic filij
iſrael ꝑ̇mo fugiunt ab egyptijs et ſubmerſo
Pharaone ꝑ baptiſma flumis aut flaminis
trāſeunt mare rubrū. poſtea trāſeunt ꝑ deſer
tū. tādē iordane trāſito comedunt terre pro/
miſſionis fructū. Hec ē via triū dierū. poſt
qꝺ triduū repiť Ihs in tēplo celoꝝ ī medio
ſeniorū ſanctorum ſuoꝝ. Deniq; triplex iſte
ſtatus diuiſione diuidiť. incipientiū. ꝓficiē/
tium ⁊ ꝑfectorū. Nūc eſt queſtio q̄d cuilibet
huic ſtatui ſponſe ſit eligibili⁹. an exultatio
vel lamentū:¶Mgr. Oportet nos adde y
re dictis prioribus/ primitus diſtinctionez
de lamento. Unū ē in ſola ratione. nō redū/
dās paſſionaliter ad ſenſualitatez. ⁊ hoc ap/
pellať diſplicentia vel odiū vel deteſtatio vl'
abominatio. libere elicita ꝑ iudiciū rationis
Sic ꝓportionabiliter ꝺ gaudio ⁊ deſiderio.
⁊ ita generaliter de omni nomīe paſſionē ſo/
nāte/ comperit accipe ſuo modo. ¶Lamen/
tum aliud ē/ quod oriť ⁊ radicať in ſenſuali/
tate. aut ortū in ratione deriuať et redundat
ad cor ſenſuale/ nō aliter de ceteris affectibꝫ.
quos phi ſolas ꝓprie voluerunt dici paſſio
nes que ſenſum afficiunt ⁊ quodāmodo af/
fligunt. Amplius vero vt modo notabatur
lamentū vnū ē tempale. hoc ē pro ſolis tem
poralibꝫ incōmodis apphenſis a ratiōe/ ſub
ratione pene afflictiue. Aliud ſpūale/ ꝓ ſolis
malis culpe/ apphenſum ſub ratione offen/
ſe diuine bonitatis et iuſticie. Lamentū pe/
ne habēt damnati/ nō lamētū culpe vt offen
ſiua fuit. aut ē diuine iuſticie. qualiter ē ī via
toribus plurimis inuenire. Quibꝫ ꝑ̇ſuppo/
ſitis ⁊ alijs declaratis ꝑ doctores quattuor

ſibi pn̄tabo theoreumata/aut paradoxaſ.i.
gl'ioſas ⁊ vix credibiles ꝓpoſitões de lamē/
to culpe/put ē offenſiua diuine iuſticie Hoc
em̄ ſolū proprie ē laudabile ⁊ meritoriū. nec
pōt procedere niſi ab electōe libera volunta
tis.¶ Lamentū offenſe diuine quo mai⁹ in/
tenſiuſqȝ fuerit in ſponſa/eo maiorez cauſat
in ea ſpūalem leticiā. Hoc ſentiebat qui con
fitebatur dn̄o dicens. Scd̄m multitudinē
dolorū meorū in corde meo. ꝯſolatōnes tue
letificauerunt animā meā. Rurſus ſi ſimpli/
citer ad ſimpliciter/⁊ magis ad magis/⁊ ma
xime ad maxime ſm regulā ph̄i. regula vero
xp̄i vera ē/ꝙ lugentes cōſolant᷑. quoqȝ triſticia
ſua vertat᷑ i gaudiū. ⁊ poſt lamentatiōez ⁊ fle
tū (teſte Sara iuniore) ꝯſolationē infundit.
ergo magis lugens mag̃ ꝯſolat᷑. et maxime
maxime¶ Lamentū offenſe tāto mag̃ eſt in
ſponſa q̄ fuerit ipſa ꝑfectior i via. Patuit in
aīa xp̄i ſm portionem inferiorē. In Maria
ſo ⁊ in Paulo ⁊ in ſi'libus ſm etiā ſuꝑioris
mentis apicez. Vn̄ iurabat apl's. ꝙ propter
fratres iudeos nolētes credere/ erat ſibi ꝯti
nuus dolor in corde adeo/vt exemplo moy/
ſi peteret anathema eſſe a xp̄o pro fratribus
quaſi delet⁹ de libro vite. cui⁹ intelligentiam
alibi didiciſti. Legis īſuꝑ exhortatōz apl'i.
Gaudete in dn̄o ſemꝑ. iterum dico gaudete
Ipſum nōne putas qd̄ hortabat᷑ obſeruaſ/
ſe.¶ Lamentū offenſe redundās i ſenſualita
tē ſpōſe. fortitudinē indicat eo maiorē i ſpō/
ſa ceteris paribus. quo lamentū plus ſentit᷑
in ſenſibilibus. Pro cuius intellectu cū ſi'li
bus/vtilis ē valde diſtinctio iuncta priori/
bus. ꝙ lamentū qn̄qȝ procedit ab obiect̃ ex
terioribꝫ immutātibꝫ ꝑmo ſenſus qn̄qȝ deſo
ris/vel alterū de his. Deinde trāſeunt ad in
teriores ſenſus/q̄ radicaliter ſunt i corde. ⁊ i
cerebro ꝯpletiue. ⁊ tandē imutat᷑ rō inferior
vel ſuꝑior ſimul cū iferiore. ⁊ hic ē proceſſus
natural' cōior. Aliqn̄ vero fit ordo ꝯuerſus
nō aduerſus/ꝙ ex actibꝫ rōnis vtriuſqȝ libe
re diriuant᷑ imutatōes ad cor carnale. ⁊ ꝯſe/
quēter ad cerebꝝ. poſt ad ſenſus exteriores.
vt ad oculos ꝑ lachrimas. aut ad liguā ꝑ cla
mores. ⁊ ad man⁹ ꝯploſiones. ⁊ ceteroꝝ mē
broꝝ diſtēſiones aut ꝯtrectatōes/mille mo
dis ꝓ q̄litate paſſionū rōnis impio Loquit᷑
ꝓpoſitio de h̄ ꝓceſſu ſcd̄o. Cui⁹ hec ē proba
tio/ꝙ maioritas effect⁹ atteſtat᷑ maiori forti
tudini ſue cauſe Attn̄ actus actiuoꝝ qꝛ ſunt
in patiēte diſpoſito. poſuit ꝓpoſitio nr̄a ce/
teris paribus nō ignorās cōplexiones ſpon
ſe hui⁹/aut illius varias ſm diſpoſitōes ad
lamentū vel leticiā. ad metū vel ad ſpem cū
ſimilibꝫ. quorū cauſas expedit eē cognitas a
deuotꝭ. quoꝝ noticiā theologi ⁊ oratores ac
cipiunt a ph̄is ⁊ medicis. Per rōem quidē a
ph̄is. ⁊ a medicis ꝑ experientiā. Qua ſuꝑ re
noſtꝝ habes de paſſionibꝫ opuſculuz.¶ La
mentū redundat eo facili⁹ ad cor ſenſitiuū
ſponſe/quo fuerit ceteris paribꝫ min⁹ in ipſa
de lamento ſoli⁹ pene. min⁹ quoqȝ de reliq̄s
paſſionibꝫ ſenſitiuis/ rōne ꝯmodi ſolius vel
incōmodi t̄palis. Fūdat᷑ hec ꝓpoſitio i apl'i
ca doctrina. cui⁹ rationē explicat ꝓpoſitōis
noſtre cauſa. Ait nāqȝ apl's.ij. ad Corinth.
ca.vij. Gaudeo nō qꝛ contriſtaui vos. ſed qꝛ
ꝯtriſtaui ad penitentiā. ꝯtriſtati em̄ eſtis ſm
deū /vt in nullo detrimentū patiamī ex no/
bis. Que em̄ ſm deū triſticia ē. pn̄iam in ſa
lutē ſtabilē opat᷑. ſeculi aūt triſticia mortem
operat᷑. Ecce iſta que poſita ē diſtinctio ſub
apl'icis verbis paucioribus expoſita. ꝙ que
dā eſt triſticia ſm deum. quedā ſeculi vl' ſm
ſeculū. Vna vitā quia ſalutē. altera mortem
quia ſalutis ſuffocationē operat᷑. Porro/tā
apoſtolicū q̄ȝ noſtre ꝓpoſitōis verbū/ phi/
ca cū theologica rōne mōſtrat᷑. ſi teneam⁹ il/
lud vulgare vel magiſtrale metꝝ. Pluribus
intentus minor ē ad ſingula ſenſus. Qd̄ ſa/
tiric⁹ aliter explicat. Pectora nr̄a duas non
admittentia curas. Si igit᷑ fuerit occupata
diſtractaqȝ rō ſuꝑior cū inferiori. imo qn̄qȝ
ſubmerſa. ⁊ penitus in vſu ſuo ꝑpedita ꝑ la/
mentū ſeculi. ꝯſequēs ē vt vel minor vl' omi
no nulla fit ad triſticiā ſm deū ſeu lamentuz
culpe liberꝝ. Proportionaliter de gaudio dꝫ
dici. Habes ecce quattuor ꝓpoſitōes q̄ quo
quo mō tue petitioni ſatiſfaciant mente per
tracto ¶ Diſcipulus Salubria quidē ſunt
que dicunt᷑. ſuꝑſunt tamen aliqua diffuſius T
exponenda.¶ Nō em̄ ratio ꝑme propoſitio/
nis aſſignata ē. ſed autoritates inducte. que
pn̄t intelligi de gaudio/ non vie ſed patrie.
qn̄ ſeruus bonus et fidelis audiet. Intra in
gaudiū dn̄i tui.¶ Nōne ꝑterea calumniabil'
eſt ſecunda propoſitio de ſponſa nō habēte
conſcientiā peccati. qualis indubie fuit aīa
pulcerrime mulierū. Sed nec aſſignatus ē
modus ꝯcordādi propoſitionē ſimul ⁊ apl'i
ca verba. qnibꝫ iubet in dn̄o gaudere ſemꝑ.
Et iterꝝ gaudere/ſi ſemꝑ oportet ſponſaz eti
am ꝑfectiſſimā ſm te torqueri lamento. Am
plius qualiter oppoſita ſimul ſtabunt/lamē
tum cor ꝯſtringens ⁊ dilatās leticia. Porro

tercia ꝓpoſitio videt̃ inniti totalit̃ diſtinctõ
nib⁹ deuotõis/ad cãs naturalis rõnis ſeu di
ſpoſitionis ſenſualis. ¶ Deniq̃ ꝯtra propo
ſitionẽ quartã cũ ſua declaratiõe ponit Gre
go. ꝙ mala que hic nos premũt ⁊ vtriq̃ luge
re faciunt crebro ſm ſeculũ. ad deum nos ire
ꝯpellunt Iuxta parabolã xpi de rege dicen
te ad ſeruũ. Compelle intrare/vt impleatur
domus mea. Sic hebrei compellentib⁹ egy
ptijs tenebroſam egyptũ ſunt egreſſi. Alio/
quin flagella ſue iracũdie immitteret fruſtra
deus/pſertim in electis vt ĩ ſponſa ſeu recon
ciliãda ſeu decorãda p exercitiũ/ſeu ad ſpon
ſũ proximi⁹ introducẽda. ¶ Magiſter Iu
re expoſtulas. ſed nõ oĩa pariter dici poterãt
Et quidẽ ratio p̃me ꝓpoſitõis q̃ ponit̃ cum
gaudio vie et ſimul lamento taliter accipit̃.
Deſideriũ quãto feruentius ⁊ efficacius fue
rit eo (ceteris parib⁹ vt ſemp intelligi volu/
mus) dũ implet̃ ẽ cauſatiuũ intenſioris leti/
cie. Sicut em̃ deſideriũ qḋ differtur affligit
animã. ſic oblectat dũ implet̃. Quis ꝟo ne/
ſciat ſponſã pro culpa lamentantẽ ſm deũ
deſiderare plurima/q̃ lamentũ implet ſaltẽ
probabili ꝯiectura. Deſiderat qñq̃ reconci
liationẽ p abſolutionẽ culpe. Hãc efficit la/
mentatõis ꝯtritio. Deſiderat abſolutiõẽ pe
ne. hãc efficit ⁊ opat̃ in toto vel tanto lamen
tãs ꝯfeſſio vel ſatiſfactio. Deſiderat augmẽ/
tũ gratie/ac pinde glorie. Hõne pmouet ad
hoc lamentãs orõ/vel affligẽs ieiunium/vel
depauperãs largitio/q̃ ſemet exinaniuit bo/
nis fortune vel nature vel grẽ alijs miſeran
do. Ruſum deſiderat ſponſa lamentãs pur
gationẽ a ſcoria pctõꝝ. renouationẽ quoq̃
pulcritudinis ⁊ augmentũ/p lauacꝝ lachri/
marũ/debilitationẽ fomitis/⁊ ſubmerſionẽ
myſtici Pharaonis diaboli. Libidinoſe pte
rea ꝯmotõis ⁊ luxurie magne extinctõẽ. cu
ius obliuionẽ facit triſticia vni⁹ hore. Quid
morarer p ſingl'a/cũ nemo poſſit ꝟbis lamẽ
ti ſm deũ exequare valorẽ. Sufficiat apl's
vbi ſupra. reddẽs rõem ſui gaudij. q: contri
ſtauerat corinthios ſm deum. Ecce em̃ hoc
ipm ſm deũ ꝯtriſtari vos quãtã ĩ vobis opa
tur ſollicitudinẽ/ſed defenſionẽ/ſ; indigna/
tionẽ/ſ; timorẽ/ſ; deſideriũ/ſ; emulatiõẽ/ſ;
vindictã In oĩb⁹ exhibuiſtis vos incõtami
natos eẽ negocio. Iũgam⁹ officiũ h̃ vnũ la
menti ſm deũ ꝙ nihil efficaci⁹ ad ꝯtemplati
onis quietẽ. nihil admirabili⁹ ad mẽtis illu/
minationẽ ſerenã/q̃ꝫ ꝓfunde lamentãs ꝯpũ/
ctio. Sentẽtia ẽ venerabilis ⁊ expertiſſimi ta
liũ Richardi Cui ꝯſonãt ſanctorũ ꝟba mul
tis locis de pconio humiliati cordis. Deni/
q̃ lamentatio ſm deũ quãto min⁹ h; de cõ/
placẽtia ſm ſeculũ/tãto min⁹ ſuſpecta ẽ. tan
to ſecurior a latente ſupbia. niſi forte q̃s dia
bolico mõſtro gignat ſupbiã ex ſuo ꝯtrario
qḋ ẽ humil' lamentatio. ¶ Ceterũ ꝓpoſitio ſe
cunda loquit̃ de lamẽto culpe. non ꝓprie ſed
aliene potius/quale xps ſuſcepit pro nobis
cui ꝟgo mater. ſponſa. ſoror ⁊ filia ſup oĩs
chariſſima/ſe abſq̃ vlla dubitatiõe ꝯforma
uit. adeo ꝙ vltronea voluntate ꝯſenſit dile/
ctũ ſuũ et dilecto. ⁊ amicũ p amorẽ. ⁊ filium
talẽ pro nr̃a redẽptione crucifigi. cui⁹ redẽ/
ptionis poſt filiũ fuit deſideratrix maxime
fuit ⁊ zelatrix. Ideo donec compleret̃ nedũ
ſufficiẽter pcio paſſionis ſoluto ꝓ omnibus
ſed etiã iugiter et efficaciter ĩ ſingul' nondũ
damnatis. Ipſa quoad vixit. amariſſimis
deũ ſponſũ ⁊ inenarrabilib⁹ gemitib⁹ poſtu/
labat. frequenter quoq̃ cũ clamore valido
⁊ lachrimis exaudita eſt ꝓ ſua reuerẽtia. De
mũ quatinus nũc beata ⁊ impaſſibilis facta
exaudiat̃/lamentãdo tũc meruit. Petis rati
onẽ intẽſioris triſticie ĩ ſponſa q̃ diligit intẽ
tius. Dat iſtã pſpicue ꝯſideratio phica iun
cto fidei lumine. Cũ em̃ triſticia ſit apphen/
ſio obiecti ſub ratione diſcõuenientis/ quã/
to fuerit apprehẽſio fortior et clarior obiecti
ſub rõne inconueniẽtiſ amplioris inſinuati.
conſtat inde ſeq̃ lamentũ ꝓportionabilit̃ in
tenſius. Conſtat proinde malũ culpe impro
portionabiliter deteri⁹ eſſe quocunq̃ malo
pene. Quib⁹ attẽtis q̃d ſupeſt concludere vi
des. ¶ Miraris aũt quõ ſummũ lamentũ ſtat
cũ continua leticia. Solet hoc tractari abũ
de p doctores de paſſionibus chriſti cũ bea
titudine gaudij. qḋ nõ oportet ĩ beata Ma
ria. nõ in Paulo vel Moyſe vel Magdale/
na cũ ſimilib⁹ in via ponere gaudium vel la
mentũ in ſummo ꝯtinuũ fuiſſe. ſed interru/
ptum frequẽter aut alternatũ ſucceſſiue. nũc
remiſſius. nũc intenſius pro loco ⁊ tẽpe. ſm
alternas meditationũ ſuarũ volubilitates
circa cardinẽ ſuũ deũ/pro modulis exercita
tionũ. Ita em̃ videre ẽ ĩ alijs viatorib⁹ ipos
diuerſimode ſm grad⁹. officia. ſtat⁹. ceteraſ
q̃ viciſſitudĩes circũſtãtiarũ exerceri. Hoc
vidit q̃ dixit. Oĩa tps hñt. pſeq̃ns p pl'ima.
Sub ide null⁹ catholicoꝝ negauerit q̃ teno
rẽ ſcptũre ſacre veterſ ⁊ noue. q̃ narratões ſã
ctorũ pſ̃m cognouerit Anthonij. macharij.
martini ⁊ ſil'iũ. p tẽptatões diabolicas. nõĩ

affectionib⁹ carnis ac ſpūs impugnari. quē
admodū boni angeli nos adiuuāt. Que tē/
ptatōes ⁊ adiutoria/non ſine ſenſuali paſſio
nū immutatōe naturali/ꝗ̄uis nō naturalit̄
ſepe fiūt. ſit h̄ a celo/ſit a t̄ra. ſit ceterꝫ modis
multis. ¶ Poſtrema obiectio tua de tribula
tionib⁹/procedit ex equocatōne. Paſſiones
q̇ppe ſenſuales/nō ex iudicio rōnis ꝓueniē/
tes. ſed quadā neceſſitate naturali ſenſib⁹ im
preſſe. nō ſunt vt ſic dicēde paſſiones hūane
ſed aīales. Sūt ob h̄ impꝫtinētes ad laudeꝫ
vel vituperiū. prout tales ſunt. Dicunt̄ ideo
ꝑ Caſſianū bona vel mala media. quib⁹ vti
cōtingit bn̄ vel male ꝑ liberū arbitriū. Loq̇
tur aūt ꝯcluſio de lamēto ⁊ triſticia ſenſuali
bus/v̄tualiter ſeu ꝑticipatiue liberꝫ. q̄ꝛ libe/
re impatis vel receptis. Tūc eīn dr̄ triſticia
ſm ſcl'm. ſil'r ⁊ gaudiū vl' timor vl' deſideriū
qn̄ ſola radix ē amor ſuip̄ſi⁹ vſq; ad ꝯtēptū
dei. Alioq̇n ſi referat̄ i deū/ꝑ amorē eius ſuꝑ
oīa (Cū i habētib⁹ ſymbolū facilior ſit tran/
ſit⁹) ceteris parib⁹/ triſticia ſenſualiſ augebit
rōnalē/⁊ leticia leticiā. niſi de ꝑ accidēs ꝓue/
niat impedimētū rōne tpis aut loci/ vel ꝯple
xionis/aut circūſtātie alicui⁹ quā tūc ob ſua
re ſuadet v̄tus. ⁊ ita ſymbolicā ſil'itudinē va

A riare decet. qn̄ plus obeſſet ꝗ̄ ꝓdeſſet. ¶ Di/
ſcipulus. Diu iā dū ſedul⁹ attēdi q̄ diſſerꝫ/
volebat anim⁹ dubitationē quaꝫ mō verbis
multꝫ poſuiſti. Cū eīn ꝑ ſtatu vie/ ꝯfuſa aut
ſaltē mixta ſint oīa. ſpes. metus. meror. gau
diū apud ſpōſam cuiuſcūq; fuerit etiā ſup/
mi ⁊ incōꝑabil' ſtat⁹/ q̄lē tenuit Maria beata
pulcerrima mulierūꝫ. nō abſurde q̄rit̄ q̄le ſit
exercitiū laudabilius. pulcrius atq; nobili/
us vl' exultatōis vl' lamētatōis: ¶ Magiſter
Videt̄ deuotus Bern̄. loquēs de vnguētis
ſpōſe pietatis vnguentū ꝓponere p̄cioſi⁹ eſſe
vnguēto deuotōis ⁊ vnguento contritōnis
Hoc vltimū ſuffundit̄ ad pedes ih̄u Scd̄ꝫ
ad caput qd̄ ē deus. q̄ꝛ caput xp̄i deus. Ter
ciū ad corpus ſuū vnguendū/ qd̄ eſt eccleſia
nunc militās. q̄ vnctio fit ꝑ miſerationē alie
norum pctōrum. ſicut primū conficit̄ ex feci
bus contritis ꝓpriorꝫ criminū in mortario/
lo cordis ꝑ pilā timoriſ. Scd̄m v̄o conficit̄
ex redolentib⁹ herbis diuerſorꝫ bn̄ficiorūꝫ ꝑ
pilā ſeu piſtillum ſpei ꝯtuſum in petra medi
tationis. Conſonat Greg. ⁊ eū ſequens Ri/
chardus in ſuo beniamyn. q̄ꝛ nullū deo acce
ptabilius ſacrificiū ꝗ̄ zelus aīaꝝ. qui tā tri
to affectu plangit pctā proximi/ꝗ̄ trito qui
uis alius pctā ꝓpria lamentat̄. imo pluri af/
fectu. q̄ꝛ puriori ⁊ ꝑfectiori potētia mentis ⁊
corpis ad lamentū ſm deū diſpoſita ¶ Diſci
pulus. Si res ita ſe h̄ꝫ. ineſtimabilis ē no
bis exhibita ſperādi materia/apud dilectiſ/
ſimā ⁊ apud amantiſſimā feminaꝝ. et ꝯſeq̄n
ter apud ſāctos ſanctaſq; oēs. iuxta ꝓporti
onē meritoꝝ. Itaq; ſi pro pctōrib⁹ ſaluādis
cum tanta lamentorūꝫ anxietate p̄cabat̄. q̄d
agere nūc iſta forma ꝑ ſue charitatis imptur/
babil' ⁊ impaſſibilis ſperāda ē: ¶ Magiſter. B

Pie vereq; concludis. Quid ſi ſuꝑaddide
ro ꝓpoſitōes aliquas vere fidei et bone ſpei
de brā nr̄a: Prima q̄ꝛ nihil abſoluta volūta
te petit a deo qd̄ nō obtineat. Alioq̇n nō eēt
idē velle ⁊ idē nolle ſponſi ⁊ ſponſe. ſed diſſo
lutio amicicie qualis hic eē neq̇t. ¶ Rurſus
nemo q̄ petit mariā pro ſe pie et ꝑſeueranter
in noīe Ih̄u ſaluatoris ſui. hoc ē ad ſalutē.
quin illud Maria velit abſoluta volunta/
te ꝯpleri. ¶ Rurſus maria volūtate pietatis.
q̄ dicit̄ optatio quedā adiutorij/petit ⁊ obti
net nūc efficacius a deo ꝗ̄ voluntate ſili ſed
paſſibili. dū actu dolebat i mundo. Hoc in
telligit Bern̄. dū dicit. Maria ſi ꝑdidit paſ
ſionē. non tamen ꝯpaſſionē. ¶ Rurſuꝫ Ma/
ria tripliciter adiuuat viatores. Impetrati
ue ſi nō meritorie/ propter ſtatū. Cōmiſſiue
ꝑ aliquos angeloꝝ vel ſanctoꝝ quales volu
erit deſtinare. cū ſit ſuprema hierarchizans
poſt filiū purgādo. illuminādo ⁊ ꝑficiendo.
Cooꝑatiue qn̄q; ꝑ p̄ncipalē ſui donatōem
ſm teſtimonia miraculorū multis exhibita
tam in morte ꝗ̄ in vita ¶ Narrat Anſelmus
cuidam morienti aſtitiſſe Mariā. ⁊ interro
gata que nā eēt: Rn̄dit. Ego mater ⁊ regina
miſericordie. ¶ Rurſus ergo Maria pōt vt
cuiuis in ſuo exitu p̄ns conſolatrix. ductrix
⁊ protectrix exiſtat. Nō aliter ſuo mō dicere
potuim⁹ de oīb⁹ ſanctis ſingillatim ad ro
bur certe ſpei. ¶ Diſcipulus. Beata ſūt iſta
deuotōiſq; pleniſſima Vellē igit̄ ſuſcipe ſub
doctrina tam ſpeculatiua regulari/ꝗ̄ practi
ca velut expimentali/quis ſit orādi modus.
maxime prouocatiuus ad lamētū: ¶ Mgr̄.

Tradit orator Tullius certos locos ſm
quos amplificat̄ miſeratio ſil'r ⁊ indignatio
quos tibi poſſum nūc numerare. et ad lamē
tationis excitationē inducere. qualiter a nō
nullis comperi factū ſuꝑ lamētatōes Hiere.
¶ Diſcipul⁹. Placeret adaptatio ſi nō faſti
diret ꝑlixitas ⁊ nō rapina quedā videret̄ ap
propriatiua ſibi traditōnis aliene que omni
bus patet vltro. ¶ Magiſter. Veritas a

quocūqȝ dicaꝛ/ē cōis oīmibꝫ ⁊ ſingulꝰ.q̄ p̄ ge
neratōes ſe trāſfert/ vt loq̄ꝛ ſapiētia. Nō em̄
caruit Cicero ꝑorū doctrina. Sic d̄ retho
rica Ariſto.q̄ cauſas dat ⁊ radices paſſionū
Sic de tractatu orōnis p̄ Hug. ſtudioſiſſi
me ꝯpedioſiſſimeqȝ cōdito. Sic de rethori
ca diuia Guilhelmi piſieñ. Sic d̄ meditati
nibus Anſel. Bern̄. Augꝰ. Iſido. et ſimiliū
phas eſſet nos remittere ad autores. ⁊ nihil
qd̄ nō nouiter efficeremꝰ afferre. ne cornicu/
lā alienis ornatā plumis/riſui nos prebere
L mus. ¶ Diſcipulus Non ita certe deſipio.
nō ita glorioꝛ ī arrogātia nouitatū vt ita ſa/
piā. Sȝ ꝯſilio Senece ſint apes imitande.
colligētes ex multis floribꝫ fauos mellꝰ. ita/
qȝ materiā afferre nō poſſumꝰ niſi cōem toti
ſeculo Forma ꝟo pōt eē nr̄a vt elementa cō
munia ſunt. ſed p̄ formas mixtoꝝ in ſpēs di
ſtinguunꝛ. Cuperē h̄ modo fieret inter nos.
Modꝰ em̄ tractādi q̄ſi formalꝰ ē. tollens ſui
nouitate faſtidiū. ⁊ inuitans vel irritans ad
aſcēſum. Magiſter. Tradidimꝰ ī alio tra/
ctatu ſup̄ initiū cātici Marie q̄nqȝ ꝟba. ad
q̄ totā ſcp̄turaꝝ ſeriē diximꝰ reducibilē. ⁊ ſm̄
q̄ cātabilꝰ ē oīs melodia paſſionū ¶ Diſcipu
lus. Mēte teneo. Sūt em̄ iſta q̄nqȝ. Dei
magnificētia. munificentia. miſcd̄ia. iuſticia
⁊ noſtra miſeria. ¶ Magiſter. Quid ſi ad
pauciora reducero ſilꝰ oñdēſ ꝯcordiā rethori
ce. miſtice diuineqȝ cū ſclꝰari. ¶ Diſcipulus.
Placeret audire. breuitas em̄ memorie ſilꝰ
⁊ ordinis ⁊ lucidicatꝭ eſt amica. Magnā qȝ
ſoliditatē hȝ in ſe doctrina q̄liber quā fūdat
natura reꝝ. a q̄bꝫ q̄ neſciūt mētiri gloriabaꝛ
Ariſtꝰ. tā multa didiciſſe ⁊ phiſice. i. natura/
liter didiciſſe. ¶ Mgr̄. Celeberrimꝰ hugo
pinxit ſicut ī tablꝰa pua/radices rethorice na
turalis orōnis inſinuādo coloribꝫ. Orator
q̄ppe noiaꝛ ab orādo. Vñ nomia ꝓuenerūt
orōnibꝫ Tullij. demoſtenis ⁊ ſilꝰiū. Sic aūt
incipit. Quo ſtudio q̄ ve affectu orādꝰ a nob
ſit deꝰ/et dei miſericordia et nr̄a miſeria ⁊c̄.
¶ Poſitis ſubinde ſpēbꝫ orōnis cū diffiniti/
onibꝫ/colligit ſe tādē ad tria q̄ ꝓprie ſunt ora
toꝝ captantiū iudicē iflectere. Primū reſpi/
cit ꝑſonā iudicꝭ. Alterū ꝑſonā ipſiꝰ aduerſa
rij. Terciū reſpicit ꝑſonā ꝓ qua fit orō. Hec
ꝟo tria theologice reducunꝛ ad duo p̄miſſa.
ſcȝ ad dei iudicis miſcd̄iam. ⁊ ad noſtrā mi/
ſeriā. ¶ Diſcipulꝰ. Quo pacto ſic ⁊ cū indi/
gnatio ⁊ imiſeratio maxime ſolēt amplifica
ri ab aduerſarioꝝ inſolētia. crudelitate. ma/
licia. fraude. dolo. aſtutia. facinore. neq̄tia. p̄
teruia. ¶ Mgr̄. Dicā illud q̄ theologie pro
priū ē attendere. ſ. aduerſariū nihil poſſe ad
augmentū noſtre miſerie deo nō ordināte vꝰ
p̄mittēte. Propterea Iob afflictus ⁊ orator
piiſſimꝰ/poſt tot aduerſantis ſathane cru/
deles iniurias ⁊ ꝑſecutōes. oraturus iudicē
deū pro liberatōe ſua/ꝯuertit totā aduerſa/
rij machinationē ⁊ tyrannidē in deū iudicē
ſuum p̄ humilē confeſſionē. Dn̄s inquit de
dit. dn̄s abſtulit Non impugnat maledictū
ſathanam. nec inſectaꝛ vt raptorem ⁊ ꝑſecu/
torem. Dn̄s inquit abſtulit. Sit nomē dn̄i
benedictū. ¶ Deniqȝ ꝑcuſſus plaga peſſima
ſcimꝰ quid r̄ñderit mulieri blaſphemare ſua
denti. Quaſi vna inquit ex ſtultis mulieribꝫ
locuta es. Si bona ſuſcepimꝰ d̄ manu dn̄i/
mala autē quare nō ſuſtineamus. Ecce ma
la ſe de manu dn̄i nō ſathane ꝯfiteꝛ accepiſ/
ſe. Huc accedit q̄ oīs aduerſantiū crudeli
tas ad noſtre cumulū miſerie retorquetur/ſi
nō auferat iſtā aut comprimat. aut ī melius
vertat dei iudicꝭ miſcd̄ia. Nulla ſane maior
miſeria. q̄ ſi remota pietate velit nos cū ſe
ueritate tractare. Vides arbitror quēadmo
dum theologiſantiū oratio fundaꝛ ī dn̄i pie/
tate ⁊ in miſcd̄ia. cum cernāt pietatem vnā
dei. alterā ſanctoꝝ ſanctarūqȝ omniū. q̄ ſunt
tanqȝ aſſeſſores iudicis habētes ī ꝯſulendo
in ſentētiādoqȝ vocē ſuā. Porro iuſticia dei
ſpectat ad ſeueritatē punientē p̄ tortores ſcȝ
demones. vel hoīes peſſimos offenſas pec/
catoꝝ. ¶ Deniqȝ quicq̄d patimur vndecūqȝ
ꝓueniat quid niſi calamitas nr̄a/q̄d niſi mi
ſeria noſtra cenſebiꝛ. ſi nō om̄ino ī meliꝰ ver
tat iudicis miſcd̄ia. ¶ Et certe ſalubrius eſt.
humilius atqȝ modeſtius/totā aduerſarioꝝ
debachationē fremitus ⁊ hoſtilitatē/deuotꝰ
protinus fidei oculis retorqueri ad ineffabi
lem diuine prouidentie legē. q̄ ad tortorū
nihil abſqȝ ſuo nutu valentiū crudelitatē ⁊
irā conuertere. ¶ Mentior ſi nō ita practica/
uit ꝑs. Cū tribularer inquit ad dn̄m clama
ui. Et leuaui oculos meos ī montes ⁊c̄. Ad
te leuaui ocꝰlos meos ⁊c̄. Et alibi alios ſine
numero a ſacris litteris narratos inuenimꝰ
ſic oraſſe. ¶ Diſcipulꝰ. Perſpicue ꝯcorda/
ſti Hugonē ſecū/⁊ cū Tullio. noſtraqȝ ver
ba q̄nqȝ ſub ternario limitaſti. qualē qui ha
bet ipſo ſigno Thau triāgulari T qd̄ eſt ſi
gnū lugentiū ſalutare. ſignatus eſt. Quo igi
tur progredimur longius/eo ſe plures offe/
rūt queſtiones. et velut inexhauribili fōte ſa
pientie riuuli ſcaturiūt. Vox iſta multoꝝ ē.

Quid lamentũ/q̇d fletus noſter põt corã do
mino.cui⁹ ire reſiſtere nemo põt. q̇ nec peni/
tentia mouet̃ vt homo.q̇ res ſic adminiſtrat
vt eas ꝓprios motus agere ſinat. Qui nos
tẽptari vult/nõne vult vt hoſtiũ noſtroꝝ nõ
obuiem⁹ inſultibꝫ? Nõne diſpoſuit ab eter/
no q̇ futura ſunt. vt dici valeat illud Sibil
le ad Palynurũ. Deſine fata deũ flecti ſpare
ꝑcando. Quid tandẽ eget nr̃is vel bonis vl̃
gemitibꝫ et lachrimis/q̇ cui⁹ vult miseret̃. et
E quẽ vult indurat? ¶ Sed qm̃ tales inuenio
dubitatõẽs alibi tractatas/ſtatui nõ inſiſte/
re ꝑ hic ⁊ nũc. Conuerto potius inquiſitio
nem ad Marie canticũ. Si tres ꝑdictas re
thorice ptes ĩ ſe cõtineat/ quatin⁹ inflecteret
dñm pro ſalute cõſequẽda. neduꝫ ſui ſoli⁹/ſꝫ
mundi toti⁹ ſatiſfaciendo ꝑ lamentũ. dolorẽ
⁊ fletũ. cũ nihil audiat̃ reſonare niſi leticiaꝫ.
gaudiũ et laudes. quales cõfiteor voces hic
concrepare conformiter ad quattuor verba
deo ꝯuenientia. q̇ ſũt magnificẽtia. largitas
pietas. iuſticia? De noſtra ꝟo miſeria ꝟbuꝫ
nullũ. q꞉ quid ad iocundũ epithalamiũ/ty/
bia funerea? ¶ Magiſter. Erras ſi miſera/
tionẽ vllo tempe vel loco/ſi cantico vel ſilen/
tio credideris in Maria defuiſſe. q̇ mr̃ ideo
dicit̃ miſcḋie: q꞉ quodãmodo ſibi ꝓpriuꝫ eſt
miſereri miſeris. que figurat̃ apte ꝑ templuꝫ
ſine ſimulacro dedicatũ athenis ipſi miſeri/
cordie. cui ſolis lachrimis ⁊ gemitibus offe
rebatur ſacrificiuꝫ. nõ ſanguine hyrcorũ vel
thaurorũ. de quo Statius. Nullis incluſa
metallis forma dei. mẽtes habitare ⁊ pecto/
ra gaudet. Fortaſſis iſta fuit ara/cuius titu
lũ legit Paulus. ignoto deo. ¶ Diſcipulus.
Patefeceris ergo qḋ loqueris/de lamento
marie cũ cantico. ¶ Proderit itaqꝫ generali
ori cognitõne totius rethorice cordialis. dũ
exemplo doctrinã firmaueris ſil̃ et cordulaꝫ
noſtri pſalterij decacordi quã mõ tangendã
accepimus ꝯmodi⁹ adaptabis. ¶ Mgr̃ Et
miſcḋia eius a progenie in progenies timẽ/
tibus eum. Ecce duo. miſcḋiam. ſ. dei ſubue
nientis. ⁊ miſeriã pctõris timent̃ deũ et orã
tis. Puto nõ dubitas de maria q̇n cũ ꝓpha
vidit oĩs ꝯſũmatiõis finẽ. Credis ꝑterea ꝙ
nr̃e redẽptõis myſteriũ fuit finis hui⁹ ꝯſum
matõis. de q̇ nõ ſiluit xp̃s ĩ cruce dicẽs. Cõ/
ſũmatũ eſt. Cognoſc̃ ſubinde q̇t ⁊ q̇ntas/q̇
les ⁊ q̇tiens lamentatõnis materias ſecũ ha
buerit/finis ꝯſummatõis hui⁹ myſterij. De
niqꝫ ñ negabis q̇n maria ꝯſeruabat oĩa ꝟba
hec ꝯferẽs ĩ corde ſuo. Hoc eſt eñ ſecretarij
ſui Luce teſtimoniũ. ¶ Diſcipul⁹. Oibus
his aſſentio. ꝓgredere. ¶ Mgr̃ Cõcedis in
ſup ꝙ Maria non ſatiabat̃ dulcedine mira
bili cõſiderare altitudinẽ ꝯſilij diuini. ſuper
admirabili pijſſimo myſterio redẽptõnis ge
neris humani. cuꝫ ſic̃ legas de Aug̃. Cui⁹
ſenſus interiores nõ erãt ꝑfectõis illi⁹ ⁊ ꝑſpi
cacie/compabiliter ad Mariã. Atuero legi
mus pariter ĩ Aug̃. lachrimas ⁊ lamenta. ⁊
potiſſime circa mortẽ et duplici recogitatio
ne. legenda ſua teſte. Duꝫ profundi⁹ ſecreta
diuinitatis/⁊ familiari⁹ miſeriã humane fra
gilitatis rimaretur. nec referas volo lachri/
mas ſuas ad ſolã leticiã. q꞉ ſubdit̃ ibidem. ꝙ
lugubrẽ ⁊ amariſſimã tũc duxerit vitã. ¶ Di F
ſcipulus Non adeo ſuꝫ hebes vel incredu
lus euãgelio/vt negem ĩ maria fuiſſe lamen
tũ. nec in h̃ ꝟſat̃ inq̇ſitio pñs. Sꝫ ꝯuincas
peto lamentaſſe mariã ĩ cãtico. ¶ Magiſter.
Talia ꝑparare nõ ſine ve volumus. adden
tes/ne dicenda forte nimis horreſcas. ꝙ ma
ria iugiter ĩ om̃i meditatiõe ſua ⁊ ꝯtẽplatiõe
dicere potuit. Oculi mei ſemꝑ ad dñm. quo
ad vim cognitiuã. Et illud. Fiat voluntas
tua. quo ad indeuiabilẽ amoris aſſenſum. q̇
fiebat vt nullo turbaret̃ fletu vel lamento ꝯ
iudiciũ rõnis. qḋ diuine volũtati ꝑoĩa con
cors erat. nihil volens niſi qḋ eã velle vole/
bat ſponſus. ¶ Nũc accipe finẽ. cur Maria
cecinerit ĩ exultatiõe ſpũs. Magnificat aĩa
mea dñm? Utiqꝫ q꞉ magnificata erat vehe/
mentius. Cur magnificata? q̇a reſpexit hu/
militateꝫ ancille ſue. ⁊ q꞉ fecerat ei magna q̇
potens ẽ. vt omino liberaliſſimus diſtribu/
tor. ¶ Proinde ſubdit̃ ſecundũ in quo ſum⁹
Et miſcḋia ei⁹ a progenie ĩ progenies timen
tibꝫ eũ. Progredere. tunc terribile reſonabit
diuine potentie ſeueritat̃ ⁊ iuſticie tonitru/
um/aduerſum miſeros ⁊ miſerabiles. tã ho
mies q̇ꝫ angelos ſuꝑbos diſꝑſos. potentes
depoſitos. diuites exinanitos. Nuq̇ꝫ ꝑtra/
ctare potuit ſecũ Maria totaꝫ vim tãte ſeue
ritatis ĩ deo. calamitatis pond⁹ ĩ hoibꝫ non
damnatis/q̇n ꝯpaſſione mouerent̃. q̇n ꝯcu
terent̃ beata viſcera ſue pietat̃ ꝑ oibꝫ hoibꝫ.
ꝑteritis ⁊ futuris atqꝫ pñtibꝫ/q̇ꝫ tũ in ſe erat/
ꝯformiter ad filiũ/redimendis ⁊ ſaluandis.
¶ Diſcipulus. Aduerto qḋ intendis. Sꝫ
videamus ſi recognitio diuine ſeueritat̃ di
ſpergentis ſuꝑbos/potentes deponentis et
diuites exinanientis/fuerit ipſi nõ lamenti
ſꝫ gaudij magna materia. Iuxta illud Leta
bit̃ iuſt⁹ (qua l̃ plane iuſticia fuerat ĩ Maria)

cũ viderit vindictã. ¶ Magiſter. Lertã ꝟo
nõ negauerim ĩ ꝯformitate volũtatis ad de
um ſed acerbiſſime ꝯtriſtatã/ſil' cũ vnico. p/
pter iniquitates ꝑtã ꝛ ſcelera atq́ʒ delicta. q̃
talẽ diſperſionẽ ꝛ exinanitionẽ demeruerũt.
ꝑſertim ꝑ illis quos fore redimẽdos efficaci
ter ꝑſumebat ꝛ orabat ꝟbis intus ĩ corde for
B matis. ꝛ hoc ore ꝓlatꝫ ¶ Diſcipul⁹ Quid
orabat? ¶ Magiſter. Quatinus iterato re
ſurgerẽt ad vnionẽ ſublimationẽ repletionẽ
q́ʒ bonoꝝ. Nimirũ cũ filius ĩ cruce pendenſ
pro trãſgreſſoribꝫ orauerit. Pater ignoſce il
lis/qꝛ neſciũt q̃d faciũt. Audiebat ſepe talia
maria recordata miſc̃dię filij ſui. q̃ ſuſcepit iſ
rael pueꝝ ſuũ. Intuebat̃ ergo maria duꝫ ca
neret contra ſuꝑbos potẽtes diuites abyſſũ
imꝑſcrutabilẽ miſeriaꝝ. q̃ inuocabat abyſſũ
miſc̃diarũ ĩ altera abyſſo/q̃ eſt catharactarũ
dei. Catharacte q̃d aliud dicũt niſi vias oc/
cultiſſimas diuinoꝝ iudiciorũ. de quibꝫ ps.
Iudicia tua abyſſus multa. qui terribil' ẽ in
ꝯſilijs ſuꝑ filios hoĩm. In cui⁹ manus hor
rendũ eſt incidere. duꝫ arripuerint man⁹ ſue
iudicium. dum acceperit/ hoc eſt ad ſe cepe/
rit tp̃s. vt poſt miſericordias iudicet iuſtici
as/q̃ũ reprobis ẽ intonaturus. Ite in igneꝫ
eternũ. Grande malũ ꝓijci a facie dñi. ꝛ ta
lis dñi. peius dũ eiecti maledicunt̃ Rurſus
malũ addit̃. qꝛ ꝑgunt in ignẽ. Q̃ð ꝟo ſubin
fert̃ in ignẽ eternũ. nec eſtimari quidẽ põt q̃ʒ
tũ ſit horrendũ. ¶ Nõne q̃ſo hec oĩa confere
bat frequẽti cordis ꝯtemplatõne btã noſtra
prudentiſſima feminaꝝ? ¶ Nunq̃d nõ obſe/
cro tot⁹ tremor. horror et dolor occupabat
pios art⁹ ſuos. lachrimeq́ʒ decore manabãt
ex oculis. q̃ʒuis in dñi volũtate mẽs immo
ta maneret? ¶ Diſcipul⁹. Nõ fruſtra dubi
taui. q̃ redeo neduꝫ certior de marie lamẽto.
ſed doctior et iſt' ſimilia colligere/ qualia vi
des ſeriatim ex ꝑmo verbo magnificatiõis/
ꝑ reliquũ cantici pulcerrimũ ordinẽ reperi/
ri. Nullus demum mihi ſuꝑeſt ſcrupul⁹ de
ꝯcluſione collatõis alteri⁹. ꝙ in oẽs affecti/
onũ voces/marie ſe mens ĩ h̃ cãtico cũ om̃i
facilitate vertebat. ꝛ maxime dũ attẽdo /quã
ta puritate. q̃ʒ integra ꝑſpicacitate ſenſus in
timi cordis ꝑditi erãt/ad audiendũ. vidẽdũ.
odorandũ. guſtandũ. ꝯtrectãdũ. interꝑtan/
dũ ſeu loquendũ ſpũalia cũ corꝑalibꝫ/a ſum
mo celorũ vſq́ʒ deorſuꝫ in oꝑibꝫ que dñs vo
lens fecit in celo ꝛ in terra/in mari ꝛ in omni
bus abyſſis. ¶ Eſt enĩ ꝯtemplatio liber mẽ/
tis intuit⁹ ad res ꝑſpiciẽdas circũquaq́ʒ dif

fuſus. tanq́ʒ ſi inſtar benedicti ſub vno ſolis
radio/totus mund⁹ collectus cerneret̃. Cõ/
iecturo de ampliatõe cordis Marie/ duꝫ de
patre ſuo Salomone legit̃. ꝙ dedit ei dñs
ſapientiã ꝛ prudentiã multã nimis. ꝛ latitu/
dinẽ cordis quaſi arenã q̃ eſt in littore marꝫ.
Nemo fidelis dubitauerit quin amplitudo
cordis incompabilis maior emicuerit ĩ ma/
ria. ¶ Magiſter Si ꝯceſſa mõ volueris cũ
traditione canticordi ꝯferre. ꝯcludes facili/
ter ꝙ nedum in toto cãtico/ſed ĩ ſingulo ver
bo ꝛ ad quãlibet notulã/ potuit maria ſicut
ꝑitiſſima ꝛ exercitatiſſima cantatrix cũ orga
no gutturis interioris / ꝟbula multiplicare
nõ eſtimabilis armonie. ¶ Diſcipulus Cõ D
ferã alias. Nũc inueſtigemus ſi lamentatio/
nes Hieremie coaptauerit aliq̃ñ Maria cã
tico ſuo pleno lamentis cũ gaudio. Et ſi ſic.
vtrũ plus ad lr̃am de deſtructõne materiali
hierl'm/ q̃ʒ ad tropologiã domorũ ſubuerſio
nẽ in aĩa peccatrice/intellexerit ꝛ ſenſerit cõ/
patiendo ſpõſe repudio. ¶ Mgr̃. Nunq̃d
oblitus es q̃ de lamẽto culpe ꝑm deũ mon/
ſtrauimus. cuius reſpectu lamẽtuꝫ pene vix
eſt alicuius momẽti. queãdmodũ ĩ cãticꝫ cã
ticorũ. licet ꝟba ſũt carnalia. ſenſus om̃ino
ſpũalis req̃rendus ẽ. Nõ ſec⁹ intelligere poſ
ſemus de lamentatõnibꝫ Hieremie. imo ge
neraliter ĩ om̃ibꝫ hymnis. nõ ꝙ lr̃a negãda
ſit vel abigẽda. ſꝫ ꝙ ſenſus ſuauior ꝛ ſalubri
or latet in medulla. quã ꝑcipue inq̃rere decet
ſpõſam. q̃ ſe dedit ſtatui lugentiũ in tp̃e no/
uitiatus ꝛ ꝓbatõis ſue ĩ h̃ mũdo/ ſub ſpõſo
ꝛ abbate xp̃o. ¶ Diſcipulus Heu mihi me
iſq́ʒ ſilibus. q̃ totis / nõ dicã horis. non die/
bus. non hebdomadis /ſed menſibꝫ ꝛ annis
aridi manemus. nõ ſuſpirãtes. nõ gementes
ꝛ flentes ĩ hac lachrimaꝝ valle. Nunq̃d cer
te reprobatõis eſtimabit̃ ſignũ. Cor enĩ du/
rũ male habebit ĩ extremis ſiue ĩ nouiſſimo
Et q̃d aliud cor duꝝ q̃ʒ cor lapideũ cor ada
mãtinũ ꝓrſus inſenſibile manens ad oẽs di
uinoꝝ cãticorũ lr̃as. notulas et voces. Le/
dit̃ vetus hõ nr̃. ſpoliat̃ bonis fortune. tolli
tur ſuba. O q̃ʒ mox deflet̃ lachrimis amiſſa
pecunia veris. cũ tamẽ oportuerat lamentis
amarioribꝫ aĩam deflere ꝑditã. flere repudia
tã. quã ſola mors gehennal' expectat. Ve ve
q̃liter expectat? Certe demergendã ĩ ſtagnũ
ſulphuris ardẽtis. vbi fum⁹ tormẽtoꝝ aſcen
dit in ſecula ſeculoꝝ. ¶ Magiſter. Iure fle
mus/dũ nos flere nõ poſſumus. Quid miſe
ri⁹ miſero nõ miſerãte ſe? plorat Aug. Cui⁹

miſerie dū cauſas īſpicimꝰ. ille multos a de/
ſperatōe reuocāt. alios ī ſpem maiorē attol/
lūt. alios formāt ad hūilitatē. alios ī ampli/
ori ſecuritate ꝯſtituūt. nōnullos ꝟo dānabi
lis ingratitudinis vel inertie reos mōſtrāt.
I ¶ Diſcipulꝰ Cauſas ediſſere. ¶ Magiſter.
Diuiſiones itaqꝫ grāꝝ ſunt. Eſt autē grā
ꝯpūctionis lachrimoſe donū ſpūſſācti / faci
ens poſtulare gemitibꝫ inenarrabilibꝫ ¶ Da
tur aliqn̄ gratia ī corde molli et pio / qualē fe
mineus (niſi degeneret) habet ſexꝰ. hic facil'
ad lamentuꝫ. compaſſionē ꝛ fletū. ¶ Datꝛ alijs
par gratia deuotiōis. q̄zuis ſit ī eo cor virile
ꝓpter ſiccitatē vl' ꝯplexiōis rōem. Quis ha
buit excellētiꝰ ſtrenuitatē cordis naturalē q̄ꝫ
dauid ipſe. q̄ puer leoneꝫ interfecit ꝛ vrſum.
Qui iermis / goliath multis terribilē aciebꝫ
armatꝫ. inuaſit. deiecit. iugulauit. Quā ma/
gnanimꝰ. q̄ꝫ bellicoſus. q̄ꝫ victorioſus exti/
terit legimꝰ. Nulla tn̄ muliercula. nullꝰ pue
rulꝰ delicatꝰ ita faciles ſtillat lachrimas / q̄ꝫ
faciles ad deū ꝛ ſub deo / vir tal' ꝛ tātꝰ rex Da
uid / orādo fūdebat. Teſtes ſunt oēs pſalmi
ſui / pn̄iales ꝑcipue. q̄s lachrimis rugitibuſ
qꝫ lamētis gemitibꝫ aſſiduis plenos liquit.
¶ Sūt alij ſe magnanimeſ ꝑ arrogātiā repu
tātes. iudicio q̄rū flere idecorꝫ ī orōnibꝫ aut
cāticis. ¶ Sūt q̄ lachrimaꝝ laudāt lauacrū.
ſꝫ eas haurire d̄ puteo cordis ꝑ cordā medi/
tatōis ꝛ ī peluim oculorū īmittere ſūt ierteſ
Eſt ī alijs fons cordis / limo repletꝰ terrene
cogitatōis / vt ſcaturire nō valeat. ¶ Vult ali
os deꝰ ī humilitate ſicci cordis cuſtodire. ne
ex effuſione lachrimarū ſupbiāt ¶ Supplet
ī alijs carētiā intrinſeci dolorꝫ cordial' / ꝑ do
lores exercitatōis corꝑal' multꝫ modis. vt q̄
nō habēt irriguū ſupiꝰ ī corde q̄ delectētꝛ bal
neati. nec inferiꝰ q̄ purgentꝛ abluti. ipſi tanq̄ꝫ
ferrū vl' es vl' argētū / ponātꝛ ī camino tribu/
latōis / aīas clarificare vl' emollire valentis.
¶ Sūt q̄ nauſeāt ſuꝑ māna delicatiſſimo ꝟ
bi dei / ſuſpirantes ad alliū. vel pepones. vel
carniū ollas egypti. carnales. ſ. delectatiōes
in fabulatōibꝫ. ī rumoribꝫ. ī deſiderijs mūdi
cōtinuis. Pūt aliqn̄ tales plorare fatemur.
ſꝫ fletu ſeculi. nō ſm deū quē iterū deflere ne
ceſſe erit. qꝛ mortē operatꝛ tam culpe q̄ꝫ pene
eterne. Videbis alios qui ꝑſentis miſerie cu
ras / rumoreſqꝫ vndiqꝫ alienas. inutiles. im
mo nociuas veroqꝫ lamēto ꝯtrarias ſemꝑ ac
cumulāt. ¶ Diſcipulꝰ Vetas ergo flere dā
na ſecl'i. mortes parentū. ſubuerſiōes regno
rū. ſtrages corpoꝝ. Ubi erit illud apl'i. flere
cuꝫ flentibꝫ: vbi pietas natural'. vbi xp̄iana
charitas: vbi ꝯpaſſio proximorū. ¶ Magi/
ſter. Fortiter impellis ſi nō reſtitero. aut ſi
non cautus alioꝛſum declinauero. Utrūqꝫ
difficile. ſed armabit nos gladiꝰ biceps ver/
bi dei. viāqꝫ faciet euadēdi. Paratꝰ ē hic gla
dius aperire ſepē obicis tui. diuidēdo lamē
tū / iuxta diuiſionē circūſtantiarū / potiſſime
finiū. qd̄ fiet theologice. ſi fodiamus origi/
nem lamēti / ſm duplicē moralis ſcaturigi/
nis ſue venā. Hec vena certiſſime amor eſt.
¶ Quis eni͂ flet niſi qꝛ lediꝛ amor ſuꝰ. ſ. quod
amat ī ſe vel ī altero: Porro phi ſm diuiſio
nē boni triplicis / triplicē amorē poſuerunt.
Theologizās ſiquidē Augꝰ. coartat amorē
ſub duplici fine ſimul cū origine ꝓportiona
li dicens. q̄ eſt amor ſui. ſupple vl' ſuoꝝ. vſqꝫ
ad contemptū dei ꝑ inobedientiā ꝑceptorū.
Et eſt conuerſus ad prioreꝫ euerſum. qui eſt
amor dei vſqꝫ ad ꝯtemptū ſui. ſupple ꝛ ſuo/
rum. ¶ Diſcipulus Nō refugio diuidentē
hunc gladiū / ſi viam patefeceris ꝑ eū. ¶ Ma K
giſter. Dū quis flet damna bonorū tꝑaliū
ſm aliqd̄ genꝰ boni. vel honorabilis. vel vti
lis. vel delectabilis ex ꝑmo amoris ſui in fi
nem ꝯtemptus dei. nemo xp̄ianus dubita/
uerit quin peſſimus ſit ꝛ deflendus fletꝰ iſte
¶ Diſcipulus. Nec dubito. ſed mediūꝫ in/
uenio / qui nec ad deū dirigitꝛ. nec contemnit
ipſum. qualis ē pius amor naturalis bonꝰ
de genere. ¶ Mgr̄. Pellis iterū ad aliud
deuiū ſi ſit aliquis actus indifferēs inter bo
nū morale ꝛ malū. ꝛ inter bonū meritoriuꝫ ꝛ
malum demeritoriū. Declinemꝰ ad ꝑſens ta
lem introitū. ꝛ dicamus ſub compēdio d̄ fle
tu deliberato. bono vel malo. et vltimo fine
deo / cum circūſtantijs ad finē illum poſitis
vel neglectis ſeu reiectis. Nō eni͂ agit homo
lamentū in genere. ſed agit lamentū ī nume/
ro. teſte Ariſto. qꝛ actiones ſunt ſingulariū.
Fit igitur lamentū cum circūſtantijs ꝛ fine.
¶ Quiſquis ḡ flet deliberate tꝑalia vl' ſeipm̄.
aut addit conditiōeꝫ deo quā apponere xp̄s
docuit tā verbo q̄ꝫ exēplo ſuo. Uerūtamen
nō ſicut ego volo / ſed ſicut tu. Fiat volun/
tas tua. et ita plorat meritorie / ſi dicto ſuo
nō diſſentit affectus vel effectꝰ ſuus. Si ꝟo
ꝯditionē hmōi nec affectus nec effectus plo
rantis addiderint actu vel habitu / lamentū
iā ē ſecl'i nō ſm deū / ꝛ mortē oꝑatꝛ. Loq̄mur
tn̄ (vt expꝛſſimus) de fletu humano ſcꝫ libero
Non eni͂ eſt in ptāte nr̄a. qn̄qꝫ multis viſis
aut ſenſatꝫ nō plorare. ꝯnitēte etiā volunta/

tis affectu ꝑ tpe.¶ Diſcipul⁹. Sūt aliqui
qui nec vno mō nec alio mō flere pñt etiam
dū affectāt. q̄liter implebūt illud apl'i ꝑmiſ/
ſum. flere cū flentibꝫ? Sūt q̄ lamētatiōibus
ita ſūt abſorpti ſeu depſſi/ q̃ gaudere cū gau
dētibꝫ vim nō hñt.¶ Mgr. Una ē ꝑ omes
paſſiones cōis difficultas. ⁊ ſi q̄dē deſit fa/
cultas/ ſufficit ⁊ ſupplet volūtas. Ecce debꝫ
aliq̄s mō flere cū flētibꝫ. gaudere cū gauden
tibꝫ. nō inuenit fletū. deſideret aut deſidera/
re ꝯcupiſcat. imitādo pſalmiſtā. Cōcupiuit
inq̄t aīa mea deſiderare iuſtificatōes tuas in
omī tpe. Ualet hoc ꝯſiliū in multis. ⁊ apud
multos. cū maxime puulis ī xp̄o/ nōdū ha/
bentibꝫ exercitatos ſenſus ꝑ ꝯſuetudine bo
ni opis. aut q̄ tēptationū pōdere. vel interi⁹
vel exteri⁹ ꝯturbanť. dū ī eis obtenebrať in/
tellect⁹. alligať affect⁹. obturbať affat⁹. tolli
tur effect⁹. Suppetūt exēpla plīma ꝑ plīta
te ſcādaloꝝ. vt a carne ſicͭ in leproſis ⁊ philo
capris ⁊ egrotis. vt a mūdo ſicͭ ī calūniā paſ
ſis. ſpoliatꝫ: carceratꝫ ⁊ aliȷ̄s mille modis vt
a diabolo. Demū a diabolo nullus ē q̄ ſe ab
ſcōdat. q̄ circūit aſſidue querēs quē deuoret

L ¶ Sit aliq̄s cui dedit ociū deus vacādi ſibi
ſit ſegregatus in heremo vel cenobio ab hu
manis turbinibꝫ. q̄ꝫ q̄ꝫ nō ignoret bella opi/
niones ve bellorū cū ceteris. De quibus ait
Greg. q̃ neceſſe ē multa mala ꝑuenire vt ma
lū valeāt ſine fine nunciare. Aut ſi ſit talis in
ſeculo. ad quē nihil de regimine publico ſpe
ctat tpali vel eccleſiaſtico Aut forte nihil ꝑci
pit auditu ꝺ talibꝫ q̄lis erat ī palma vas bal
ſamite ꝯtēplatōis ⁊ ſeraphice ſurſū deuoti
onis maria magdalene. q̄lis altera Maria
egyptiaca. q̄lis ꝑm⁹ heremicola paul⁹. Que
rit ſi fas ſit cuilibet taliū/ nec lugere nec gau
dere ꝑ ꝓximis. q̄s retinēs mūd⁹ exagitat vi/
ciſſitudinibꝫ infinitꝫ? Hoc nō abſurde queri
ſciet ille/ q̄ cognouerit plēs acerrimos pati
ſcrupulos/ ſi nō defleāt belloꝝ varios euēt⁹
mutatōeſq̄ꝫ regnoꝝ. Sapiēs ē (dicūt aliȷ̄) q̄
nō curat ī cui⁹ manu mūd⁹ ſit. Quid ſi pere
unt pitura. Tales ꝯ̄rie ꝯditōis referūt Se/
neca ⁊ flaccus phs. (Unus/ puto eraclius)
ad oēm occurſū hoīm/ ridēdo cachinnabat
Adeo nihil ſerium ſibi fieri videbať. Ali⁹ de
mocritus. humanos inceſſanter deflebat er
rores. de quo mirandū dicit flaccus. vñ ocu
lis/ tantus ſuffecerit humor? ¶ Nemo in ꝑ/
mis obligať ad lachrimas exteriores oculi.
ſufficiunt ille cordis ſeu iudiciȷ̄ ratōnis. q̄ ni
hil aliud dicunt q̄ꝫ compaſſionē aliene miſe
rie. q̄ cōpaſſio interior deſiderat ſubleuatio/
nē facere. put oportet ⁊ quō oportet cū cete/
ris circūſtantiȷ̄s. ſi facultatē hēt.¶ Nullus
ꝑterea teneť ꝑ quolibet tpe vl' incōmodo cō
paſſionē affectualē vel effectualē accipe. dū
occupatio ſuppetit in affectionibus ⁊ ope/
ribus aliȷ̄s ſaltē bonis. et ſi nō eque vel ma/
gis bonis. Nō eñ teneť hō ſemꝑ ad melius
faciendū. Tollit hec doctrina ſcrupulos ab
omnibꝫ de q̄bus inq̄ris. ſi ſe circa diuina et
ſpūalia ſepius afficiāt humanis affectōnibꝫ
nō inſpectis. quibꝫ obuiare ſuū nō ē. nec ex
officio vt ſupponiť. nec ex neceſſitatis arti/
culo/ dū pōt afflictis ꝓbabiliť aliūde ſuccur
ri ¶ Ceterū nemo pius ⁊ ſapiēs imitator eſſe
dꝫ alterutrius phoꝝ q̄s inducis. q̄ miſeriā
alteri⁹ ridere/ intēperātis eſt ⁊ ſupbi. Dolere
ꝟo quālibet ſortē humanā/ intolerabil' ē mi
ſerie vel inuidie ſtultiſſime. de quo in Job.
Stultū occidit inuidia. Et ſatyric⁹. Inui
dia ſeculi nō inuenere tyrāni/ tormētū ma/
ius. Et flaccus. Inuid⁹ alterius rebꝫ marce
ſcit opimis. Hinc quidā cū vidiſſet triſtē ali
um. Euenit tibi inq̄t aliq̄d mali. aut alteri
aliquid boni. ¶ Rurſus appropriate ꝑ xp̄ia M
nis ſcientibꝫ illud apl'i. Diligentibꝫ deū oīa
cooperanť in bonū. ⁊ q̃ dei ꝓuidentia in ſui
diſpoſitōe nō fallit. Addimus ꝑ ſerenatōne
ꝯſcientiarū de quibꝫ inquiris/ q̃ ſecure pñt
in omī recogitatione miſerie tpalis. ſit illa ꝓ
pria. ſit ꝯmunis in ſolatiū recipe oīa q̄ ſcēpta
ſunt ꝺ patientia tribulationū ſuſtinēda. quē
admodū Petrus admonet oēm curam no/
ſtrā ⁊ ſollicitudinē ꝓiicere in eū. nō ſolū tuā
de te. ſed omnē de omnibus. ¶ Neq̄ꝫ eñ tibi
plus oneri debet eſſe cura vel ſollicitudo ali
ena q̄ꝫ ꝓpria. vt nō excutias iſtam ex hume/
ris tuis ſuꝑ deū. Lege quēadmodū xp̄s in
cruce tanq̄ꝫ gr̄a dei dilectiſſimā ꝯmendauit
matrē ſuo dilectiſſimo diſcip'lo. nec poſtmo
dum de matre verbū vllum inuenies. Hoc
itaq̄ꝫ exemplo docemur/ cruci religionis af/
figi/ domū patris ⁊ matris obliuiſci et eē ſu/
per terrā ſine patre. ſine matre. et ſine genea/
logia. Quiſquis iſta cōpleuerit/ ſerena pace
gaudebit. in vtrāq̄ꝫ parat⁹ fortunā tpalium
vel dextrorſum vel ſiniſtrorſū. quaſi neutri
us ꝑtis exiſtens. niſi quā de⁹ mōſtrauerit eli
gendā. nō q̃ non oremus ꝑ ꝑncipibꝫ ⁊ ami/
cis iuſte certantibus. ſed q̃ omīno voluať et
termineť ad hoc centrū. Orō. Fiat volun/
tas tua. Nunq̄d nō h̄ mō reſiſtentes inuicē
apud Danielē angeli/ habēt ſub expectatōe

diuine diſpoſitōis ꝯcordiā? ¶ Potes addere
q̧ ꝑ varietate circūſtantiaꝝ expedit nūc diu
tius frequentari lamentū. nūc vͦo gaudium
ſpūs plus aſſumi Exemplū de duob⁹ fratri
bus ꝯcluſis in carcere penitētiali. Uni⁹ me
ditatio mag᷒ erat ad penas inferni quas de/
meruerat. alterius ad gaudia ꝑadiſi q̄ ſpera
bat. hic ſcd̄s pulcro vegetoq̧ corpore. alter
ſqualida cute vix oſſibus herēte. ſnīa patꝝ i
eis par meritū iudicauit ¶ Poſtremo teneat᷑
Pauli determiātio cū ſapiēte. oēm triſticiaꝫ
ſeculi a corde pellēdā. Qd̄ ſalubriter pōt ad
oēꝫ paſſionē. ſit gaudiū. ſit ira. ſit deſideriū.
ſit timor qn̄ nō ē ſc̄m deū / apte trahi. Nō eſt
aūt ſc̄m deū / ſi tollat aut nō edificet / debituꝫ
religioſe deuotionis affectū vel effectū vl̄ in
tellectū cum affectu. ¶ Diſcipulus. Ue mi
ſeris quib⁹ licebat flere ſibimetipſis totos in
tēdere. vacare ꝛ videre qm̄ ſuauiſ ē dn̄s. Qui
nihilominus ſe derelinquūt. nec ſe nec alios
digne flētes. Qui rumorꝝ fabulatōib⁹ indul
gent. ſed nō videt tua dn̄e. Qui gratis occu
pant᷑ nil ꝓfuturis. cogitatōib⁹ vagis. quib⁹
cum ſe oblectauerint (dicēte Seneca) triſtes
manēt. nec ſibi nec alijs vtiles. Inutiles cre
bro. q꜄ tꝑa furant᷑ / rē ꝓcioſiſſimā. nec reditu
rā. Graui poſtremo ſe falſe onerāt. impediūt
circūligāt. mergūt. ꝑ murmur. ꝑ detractōes
ꝑ leticias de caſu inimicoꝝ. ꝑ crudeles incō/
paſſiones ſuꝑ ꝑditōes animaꝝ. gaudētes ꝺ
ꝓrialitate valitura nihil alijs. obfutura plu/
rimū ſibi. Dicunt tamē. Hoc agim⁹ ꝛ que/
rimus vt oremus attētius. imo vͦo vt ſedu/
lius vos damnetis ¶ Magiſter Intras ſa
tyrā cui nulla poterit par eē tragedia q̇n po/
tius redeamus ad beate nr̄e lamentū. qd̄ no
bis ſit ī exemplar fructuoſe lamētatōis ¶ Di
ſcipul⁹ Neſcis quātū doleā plen⁹ indigna
tione ſpūs. ¶ Magiſter. Uide ne lacum in
tres quē fodiſti gemēs fruſtra. fer eos quos
nō habes fas corrigere. timori quoq̧ dei lo
cum linque. ¶ Diſcipulus Conferam⁹ lau
do de beata pulcerrima mulierū. neduꝫ q̄ nā
modo lamentata ſit ꝛ plorauerit. ſed de quo
liber vniuerſaliter affectu / q̄liter vſa fuerit in
canticis ꝛ hymnis canticordis. hoc ē in exul
tatione cordis ſui. Certe nos interea deſerāt
mordaces ꝛ noxie curarum muſce. mētis ir/
ruentes oculis ꝛ ſuauitatem deuotionis cū
ſabbati tranquillitate ꝑdentes. ¶ Magiſter
Reficiat tamen antea noſtri laborē multilo
quij quies oportuna ſilentij. Cras agemus
vt voles Cuiuſlibet interea ſingillatim apd̄

ſe vigeat recordatio / lamētū nutriēs ꝛ cōfir/
mās timoratū apud deū. q꜄ miſcd̄ia ei⁹ a ꝓ/
genie in progenies timentibus eū.

Sequūtur decem ꝛ A

octo ꝯſideratōnes. ¶ Prima ſit miſcd̄ia dn̄i
timentib⁹ eum. Letet᷑ cor meū vt timeat no
men tuū. nomen ſcm̄ ꝛ terribile. Scio canē
te te beatiſſima virgo (teſte ꝓphetico ſermo/
ne) q꜄ beneplacitū eſt domino ſuꝑ timentes
eū. ꝛ in eis qui ſperāt ſuꝑ miſcd̄ia eius. Iun
git᷑ merito ſpes de miſericordia ad timorē ꝺ
iuſticia. Sicut eīm nomen dn̄i reddit᷑ ſcm̄ ꝛ
ſuaue ſperantibus. ſed ne dulcedo mellei ſpi
rit⁹ plus comedat᷑ q̄ꝫ ſatis ē / terror addit᷑ di/
ſtrictioris iuſticie q̄ſi ſal̄ ad ſaporē. ¶ Terret
te o aīa deus vltionū dn̄s. de⁹ iuſtus ꝛ iuſti/
cias diligēs. alliciat miſericors ī eēntia ꝛ mi
ſerator ī efficacia. dn̄s ſuauis ꝛ multū miſe/
ricors. Damnat te thron⁹ iuſticie. adi cuꝫ fi/
ducia thronū miſcd̄ie dū licet appellare. dū
adhuc dies eſt ꝯparationis. dū miſcd̄ia ſedet ī
throno ſuo que exuperat iudiciuꝫ. Caue ne
differas / quouſq̧ dn̄s accipiat tꝑs a te. tūc
vtiq̧ iuſticias iudicabit. nec appellare lice/
bit. Ecce cōfugit ad thronū miſcd̄ie re⁹ iſte
o beatiſſima virgo regina miſcd̄ie. defende
iura curie regni tui cū filio tuo / dum ſedes a
dextris ī ea. dū tꝑs eſt miſerēdi. Defer appel
lationi mee ſuſcipiēs eaꝫ ad te. Nō remittas
ad ſedem iuſticie. qm̄ terribilis ē nimis ꝛ ag
grauans ꝛ inſuſtētabilis ira eius. Horren/
dū ē deniq̧ incidere ī manus ei⁹. dicit apl̄s
¶ Audio q̇d moneat immo iubeat miſericor
dia. Si vis miſericordiā / fac miſericordiā et
ama eā. ſerua leges curie q̄s dictat miſericor
dia. Quales leges? Dimittite ꝛ dimittemi.
Nolite iudicare ꝛ nō iudicabimi. Date ꝛ da
bit᷑ vobis. In qua eīm mēſura mēſi fueritis
remetiet᷑ ꝛ vobis. Deniq̧ iudiciū ſine miſeri
cordia fiet ei qui nō fecerit miſcd̄iam Remo
ta miſericordia. et quis iudiciuꝫ ſuſtinebit?
¶ Credo dn̄a q꜄ ſic eſt. adiuua incredulitatē D
meā. Conſcius itaq̧ ſum mihimetipſi / q̧ ex
corde deſidero dimittere debitoribus meis.
ſicut ꝛ vult ꝛ ꝑcepit miſericors fili⁹ tu⁹. ſꝫ tre
pidat ꝯſcīa ſuꝑ effectib⁹. Deſideriū pauperꝫ
exaudiet dn̄s ꝑparationē ꝯcupiſcētis dimit
tere magis aſpiciet / q̄ꝫ ad exhibitōem opis.
¶ Si nō ſatis effecero qd̄ ī me fieri concupi
ſco / vt dimittantur mihi pctā mea. fiat mihi
ſc̄m deſideriū. q̄lit᷑ ea cupio mihi dimitti. di/
mittā ꝛ debitorib⁹. imo generalit᷑ vniuerſis.

Deſideret igiť miſericors filiꝰ tuꝰ o regina mi
ſcdie. deſideret te orāte/ qtinꝰ mihi dimittat
pctā mea. certe cū ſibi ſuppetat poſſe ĩ oĩ qḋ
deſiderat (ſi deſiderare dici pōt) dimittet. vti
ꝗ talē me faciet cui dimittere iā ſit opꝰ iuſti/
cie ſue/ qꝛ ꝑmiſſiōis. dimittite ⁊ dimitteť vo/
bis. Dicā tñ aliq quoꝝ mihi videť eſſe teſtis
ꝯſcīa/ ſi falliť corrigať. Dimitto tali deuotio
ne cuilibet debitori ꝑ xp̄o ĩ vita rea. ꝙ nullū
volo reū fieri debiti pene gehēnalꝭ. ⁊ tandē a
ꝑadiſo ſecludi. Abſit hec iniqtas tā crudeľ.
Dimitto rurſus tali rōne. ꝙ nulli vellem pe
nas iferri vt pene ſūt. vijs iniuſtꝭ. Nullas in
ſuꝑ moleſtias ꝓcurare fieri iurꝭ ordie (q̇ tuꝰ
ē o deꝰ) infrupto. Si aūt ꝑ te aut tuos iudi
ces ſubordīatos iudiciū īfligꝭ ad correctiōez
maloꝝ ⁊ inocētiū ſubleuatōz aut ꝯſolatiōz.
bn̄dictꝰ tu ĩ oĩbꝫ opibꝫ tuis. qꝛ iuſta ſūt ĩ oĩbꝫ
vijs. ¶ Oro plane ſic dimitti iniqtates meaſ
ꝑafflictōes ĩ pn̄ti. ſub māu mīe tue. qtinꝰ nō
reſerues eas vbi ⁊ qn̄ horrēdū ē icidere ĩ ma/
nus dānātꝭ iuſticie tue. Da mihi miſero /mr̄
mīe. qtinꝰ miſerear aīe mee placēs deo. habe
am odio iniqtatē. qꝛ q̇ diligit iniqtatez odit
aīaz ſuā Quid aūt ifeliciꝰ: q̇d crudeliꝰ ꝗ̄ odi
re aīaz ſuā: qꝛ q̇ ſibi nequā/ cui bonꝰ: ¶ Sē/
tio dn̄a mīe. ſentio. fateor. et ſi negare preſu/
merē/ mētireť iniqtas ſibi. Sētio (ve miſero
mihi) ꝯmotōes aliqn̄ varias aduerſus ſilꝭes
mihi pctōres. aut minꝰ pctōres. ꝑſertiz ſi mi
bi aut meis v̄bis vel opibꝫ moleſtias inferūt
etiā ſi iuſte ſūt. Renitor o dn̄a dū veniūt cō/
motōes ad iudiciū ſupiorꝭ rōnis. vellē non
moueri. nō iraſci. nō formidare. nō ꝯturba/
ri. ſꝫ imꝑfectū meū videřt ocli tui. gemo ſub
pōdere veterꝭ hoīs mei. velle pacꝭ mihi adia
cet. ſꝫ poſſe nō iuenio. ¶ Fiat dn̄e voluntas
tua ſicꝰ ĩ celo rōnis/ ſic ĩ t̄ra ſenſualitatꝭ. Sꝫ
hoc aliqn̄ dať nō ex toto ꝑfecte/ q̄uſqꝫ abſor
pta fuerit mors ĩ victoria. laborabo ⁊ onu/
ſtꝰ ero ꝗ̄diu ſū ꝑegrinꝰ a te. Onerat corpus
onerat q̄tidianū opꝰ. onerat peccās primꝰ.
onerat diabolꝰ aſtutꝰ. caro blādicijs. mūdꝰ
anguſtijſ. demū ſic onꝰ ḡue ḡuate ſūt ſuꝑ me
P iniqtates mee cū oĩbꝫ iniuſticijs. ¶ Succur
rant obſecro q̄drige tue. q̄drige aminadab q̇
volūtariꝰ inꝑprať. Benigne fac dn̄e ĩ bona
volūtate tua mecū. i. bn̄ ignite age. cuꝫ qua/
drigꝭ his v̄tutū ignitꝭ. vt helye. Subleuēt
fides ſpes ⁊ charitas. veniāt eq̇ tractores q̄/
drigaꝝ cū ortꝭ q̄ttuor v̄tutū totidē cardina
liū. Iſta ſeptē onera moleſtiarū. fides onus
corpis. ſpes onus opis. charitas onꝰ primi

pctōrꝭ. Prudētia ſuꝑat aſtutiā. tꝑantia ꝯcu/
piſcentiā. fortitudo triſticiā. Iuſticia poſtre
mo oēz neqtiā. ¶ Leteť cor q̄rentiū dn̄m. iu
bet hec (v̄go ſuauiſſima) filius tuꝰ totus de/
ſiderabilꝭ ꝑ ꝓpħaz. Fiat ĩ me qḋ iubet. Fiat
qḋ ſeqť. Querite dn̄m ⁊ ꝯfirmami. q̄rite fa/
ciē eius ſp. Ita dn̄a ſum nūeratꝰ ĩ generatōe
q̄rētiū dn̄m. q̄rētiū faciē dei iacob. Ve q̇d ti
bi ⁊ leticie pctōr ſtolidiſſime: Nunq̇d nō au
dis. nōne paueſcꝭ v̄bū ſapiētꝭ: Nōne docent
ſtultū delicie. nō legꝭ/ ꝙ meliꝰ ē ire ad domū
luctus ꝗ̄ ad domū ꝯuiuij: Et rurſus. Riſū
reputaui errorē. ⁊ gaudio dixi. cur fruſtra de
cipis: ¶ Sꝫ ex aduerſo ꝯſolātē ⁊ ꝯſulētē au
dio. delectare ĩ dn̄o. ⁊ dabit tibi petitōes cor
dis tui Totus deniqꝫ pſalmoꝝ decurſuſ iui
tat ad exultatōz. gaudiū ⁊ laudē/ nedū hoīeſ
ſꝫ generaliť oēs creaturas. Hinc de hoībꝫ ĩ
ſpāli. Btūs hō q̇ ſcit iubilatōz. Quid autē ē
iubilꝰ niſi gaudiū cordis ītēſū. qḋ nec retine
ri pt intꝰ nec forꝭ exp̄mi. Hilarē ad extremū
datorez diligit deus. Oneroſ[us] res dn̄o ſuo/
ſeruꝰ triſtꝭ. Delectat alacrꝭ hilaritas obſeq̄n
tis. Qualꝭ honor dn̄i ſi ſeruus ſp ħorreat eū
tortorē. vt deluſorē. vt irriſorem ⁊ tyrannū:
¶ Crudelē litē hāc (o aīa xp̄iana) iā ſcp̄ſimus
abſolutā ex ap̄lica diſtinctōe d̄ triſticia ⁊ leti
cia ſꝫm deū. ⁊ ſꝫm ſcl'm. ſꝫm veterē ⁊ nouū ho/
minē. Cetez finis ⁊ intētio leticie tue nomē
imponet/ ſi timorata. Leteť (inq̇t ꝓpħa ad
dn̄m) cor meū. q̇ fine: vt timeat nomen tuū.
Si cū modeſtia Gaudete ĩ dn̄o ſp. Sequiť
Modeſtia v̄ra nota ſit oībꝫ hoībꝫ. Si ſua/
uis in ſp̄ūſancto. Si grata. ſi ſeria. ſi mode/
ſta. ſi ſubtriſtꝭ ĩ veteri hoīe. ſi verecūda coraz
dn̄o. ſi vilis ſibi ſperet in miſcdia dei. ſi lacri
moſa cū decore. ſi q̄ruloſa cū pace. exultabū
da cū timore. ¶ Cōmonitio deniqꝫ ſapiētis
Qui diligitis dn̄m timete illū. Ecce timorē.
Deinde de miſcdia ⁊ leticia ſimul in oblecta
tionē. i. oēz lactatōez. vobꝭ veniet mīa. Recte
q̇ dē ad marie cāticū. ⁊ mīa eius a ꝓgenie ĩ ꝓ
genies timētibꝫ eū Vn̄: ꝓpter generale ĩ oēs
beneficiū. Magnificat aīa mea dn̄m. Ini/
tiū quoddā tangēs modū expoſitiōis mora
lis ſeu tropologie lamentationū Hieremie
¶ Aleph Quō ſedet deiecta ⁊ eiecta ciuitas Q
anime mee. prius plena populo/ virtutū om
niū. nūc ſola ⁊ ſolitaria facta locus ſpinarū.
⁊ veprīū pctōꝝ. Facta ē ipſa ꝓus dn̄a gētiū
ꝑ ſubiectōez paſſionū oīm. nūc velut mr̄ vi/
dua. nō hn̄s viri dei ſui ꝓtectōem. aduerſus
tyrānidē demonioꝝ. Ipſa dudū ꝓnceps ꝓ/

uinciaꝝ q̄ ſūt ſenſus ſui iure ſubditi ſuo pn
cipatui. facta ē eis ſub tributo duriſſime fui
turis. in luto luxurie. paleis ſupbie. lateribꝫ
auaricie. fornace ferrea toti⁹ miſerie ¶ Beth.
¶ Plorans plorauit aſſidue ī afflictōnis no
cte. ⁊ lachrime eius voluunť ī maxillis ei⁹ ex
terius. Nō ē q̄ ꝯſoleť eā ex omnibus charis
ei⁹. angelis ⁊ ſanctis charis ei⁹. et oēs amici
eius ſpreuerūt eā. qꝛ vident a ſpōſo ſpretaꝫ. ⁊
facti ſunt eius inimici. zelātes aduerſus mi/
ſerā ⁊ reā ꝓ honore dn̄i quē offendit. ¶ Sy/
mel. Migrauit iudas / deſerēs aīam meaꝫ
ne ꝯfitereť. ⁊ hoc ꝓpter afflictionē culpe toti
ens repetite. ⁊ multitudinē ſeruitutꝫ verecū/
de quā hꝫ totiēs iterata. nec valitura ꝓpť cō
tinuū recidiuū ꝯfeſſio. ¶ Deleth Uie ſyon.
q̄ ſunt itinera quibus anima ſcandit ad ſpe/
culationē diuinoꝝ. lugent / dū materiā dant
lugendi. eo ꝙ nō ſit bonus ⁊ altus cogitat⁹.
qui veniat ad ſolennitatē gaudētis affectus
Oēs porte eius. ſenſus videlicet exteriores.
ſunt deſtructe ꝯuerſis ſecātiū ſecuribꝫ. Sa/
cerdotes eius / vires ſupioris rōnis. gemen/
tes ꝓ voce exultatōnis ⁊ ꝯfeſſionis. Uirgi/
nales olim affectiones ſue ſunt ſqualide. tur
pes ⁊ fede. Quid plura? et ipſa tota ē oppreſ
ſa amaritudine vicioꝝ. ꝓ ſuauitate ſanctorū
bene olentiū vnguentorum.

Sequitur tractatuſ

ſeptimus principalis pſaicus. de mente cor
dis ⁊ cognitiōe dei ſup illo ſexto verſu. ¶ Fe
cit potentiā in brachio ſuo. ꝑ notulas centū
quinquaginta.

Notula prima

R Ecit potentiā in brachio ſuo.
diſpſit ſupbos mēte cordis ſui
f Conſiderem⁹ attēta mente cor
dis noſtri / nos q̄ tota aīa ma
gnificare dn̄m. q̄ deū tota mē/
te ⁊ corde pfecto diligere precipimur Audia
mus q̄d ī hoc cātici tono / notauerit iuuēcu/
la tympaniſtria. cui⁹ mens humil' cōtēplata
ē multa ſapiēter. Diſpſit inq̄t ſupbos. Hoc
ſufficere videri poterat ad ꝯfuſiōeꝫ ſupboꝝ.
ad collaudationē humiliū. ad potentiā diui
nā in ſuo brachio ꝯmendandā. etiā ſi nō ad/
ditū eēt / mente cordis ſui. Sꝫ firmiſſime te
neamus. nihil ī hoc tractatu cāticoꝝ ſupflu
um / ſicut nihil eē diminutū. qꝛ nimiꝝ ſpū ſā/
cto dictāte ſapienter editū ē. cui⁹ pfecta ſunt
opa. cui⁹ in eloquiis nec vnū iota nec vnus
perit apex. ¶ Intelligēdū tn̄ ē ī pmis (ne no/
ſtrā fallat inueſtigationē noīm / vel equoca/
tio vel ignorātia) q̄d voceť mens cordis Lu
cidius hoc cognito / patebit integer ⁊ multi
plex hui⁹ pticule ſenſus. ¶ Mens ⁊ ſi pro vi
memoratiua qn̄qꝫ ſumiť. vt cū dicim⁹. mēs
meminit hui⁹. nihilomin⁹ ad pſens coarta/
biť acceptio ad illud qꝺ eminet. ⁊ eſt pcipuū
in creatura rōnali vel intellectuali. Unde et
mēs ab iminēdo dicta ē. vel a meliore. vel a
menſura. qm̄ ⁊ illud qꝺ eminet / ⁊ ſimpliciſſi
mū ē in vnaquaqꝫ re / menſura alioꝝ i tali re
ꝯſiſtentiū eſt. Uolum⁹ autē ī pmis incedere
groſſa ⁊ palpabili fide / plus q̄ꝫ phica ⁊ ſub/
tili determinatōe. quēadmodū ꝓ ſimplicibꝫ
⁊ idiotis (fidelibus tn̄) cudiť hoc opuſculuꝫ.
Cui⁹ titulus eē pōt de mēte cordis. ſeu ꝺ tri
clinio cordis. in q̄ pſidet tanq̄ꝫ architriclin⁹
ſpūs rōnalis ſcḋm tres māſiones ſeu cenacu/
la vel tabernacula cordis ſui. Cōſtituamus
idcirco q̄d ꝑ nomē mentis volum⁹ intelligi.
Nec obſtrepet aut ꝯdicat q̄ſpiā ꝯtentioſus
acceptōi. nā noīa ſūt ad placitū. Cū ptereа
ꝓceſſus apire poterit ꝯgruā impoſitōis rati
onē. Dū aūt q̄riť de re / ſtultū eſt (dicit Dio/
nyſius) ꝯtēdere de noīe. Mens ē portio vel
potētia creature rōnal' / q̄ facta ē capax dei. ⁊
ei⁹ ꝑticeps eē pt. Cōſonat hec deſcptio phi/
cis ⁊ theologicis traditōibꝫ. Sꝫ hꝫ plīmas
q̄ſtiones. q̄ vix etiā ab ipſis lr̄atis pñt termi
nari. vt de q̄dditate potētiarū aīe rōnalis. ꝺ
ipſarū diuerſitate ⁊ idētitate cū ꝫ eēntia. De
numeroſitate ⁊ officiis. ⁊ hmōi ceterꝭ ¶ Pla
ceat igiť rudior manifeſtatio ⁊ dicať. ꝙ rōna
lis vel intellectualis creatura / noīať vti men
te ſua imo ſeipſa tanq̄ꝫ mental' tūc exiſtens /
dū tota conuertiť ad ſolū deū tanq̄ꝫ ad obie
ctū ſuū. vnū. pmū. ſupremū. optimū. eternū
pcipuū ⁊ ſummuꝫ. ¶ Teneať interim iſta de/ S
ſcptio ſeu q̄d noīs mentis. Et ꝓinde metha
phiſicales ceſſent inq̄ſitōnes quales notate
ſunt de q̄dditate reali mētis. de mō quo pōt
clare ⁊ nude pcipe ſolū deū vel ferri ī eū. Rn̄/
deat etiā q̄uis idiota fidel' interrogatus / q̄ q̄
lis ⁊ quāta eſt mēs tua? Rn̄deat inquā. mēs
eſt aīa mea / dū ipſa ꝯuertiť ad deū ſolū. tota
⁊ ſola ad ſolū ⁊ vnū. Sic ſonat initiū vulga
ti autoris etiā pueris inculcatū. Si deus ē
anim⁹ vt nobis carmina dicūt. Hic tibi pci
pue ſit pura mēte colend⁹. Ecce ꝙ mentꝭ of
ficiū ē pcipue colere deū. ¶ Quo ſtabilito cō
feſtim elicere phas habem⁹ rōnes aliq̄s. cur

ad hec v̾ba. diſpſit ſupbos/ addituꝫ ē mente
cordis ſui. ¶ Una rō ē. ſi reſpiciam⁹ ad pri/
mos parētes nr̄os Adā ꝛ euā. q̄s ꝯdiderat
de⁹ ad ſui ꝯtēplationē clarā ꝛ ſerenaꝫ ꝑ ſtatu
vie. quā ꝯtemplationē fuiſſet in gloria viſio
facial' ſubſecuta. Ue tibi ſupbia. Ira em̄ mē
tē a primis parētibus diſpergi ꝑ diuini bra
chij potentiā demeruiſti/ vt iā heu nos infe/
liciſſima proles nullū mentis habitaculum
in cordibus hr̄e potuiſſem⁹. ſicut nec deum
cognoſcere. niſi miſericors et miſerator dn̄s
nr̄ ihs xp̄s potēti v̾tute, puidiſſet Deū q̄ppe
nemo vidit vnq̄ꝫ (ait Johēs) ſed vnigenit⁹ q̄
eſt in ſinu p̄ris/ ipſe enarrauit. Pōt altera rō
ſumi. ſi reſpect⁹ habeat̄ ad apoſtatas ange/
los. q̄s i tantā conata ē attollere celſitudinē
ſtulta ſue mēt̾ p̄ſūptio. vt diceret ꝓm⁹ eorū.
Sedebo i lateribꝫ aq̄lonis. ꝛ ſil'is ero altiſſi
mo. Mēs v̾o nimiū ſublimata. nimiū etiaꝫ
p̄cipitata ē. ſil'r ꝛ diſpſa. Ad h̄ em̄ q̄dā in alta
tollunt̄ vt lapſu grauiori ruant. finiſqꝫ ad al
ta leuatis ē ruere. Quereret hic ſcrupuloſior
aliq̄s. Nunq̄d habēt demōes ipſi corda cuꝫ
corpa nō habeāt. p̄ſertim carnalia. cuiuſmo
di ſubſtātie cor eē comptū ē. Atuero ſi deuꝫ
hr̄e cor trahimus de ſcp̄turis (vt dicim⁹ fili
um eē d̾ corde p̄ris. Iuxta illud p̄s. Eructa
uit cor meū verbū bonū) nemo iure negabit
poſſe cordis nomē angel' attribui. cū de iſen
ſibilibꝫ creatur̾ inueniam⁹ dictuꝫ. trāſferent̄
mōtes i cor mar̾. Trāſeam⁹ idcirco nunc et
alibi digreſſiōes moroſiores iducere ꝑ ꝯcor
dātias m'tiplices. vbi ſtatim ꝯſtare pōt de
varijs acceptōibꝫ termioꝝ i ſcp̄turis. Ex q̄/
bus accipe paucas ad ꝑpoſitū qd̾ i manibꝫ
habet̄ ſuffecerit. ¶ Hoc indulto poterit ꝛ ali
us ſenſus elici. ꝯiungēdo hoc complexū mē
te cordis ſui. diſpſit ſuperbos. ſicut i Geneſi
dictū ē. tactus dolore cordis intrinſec⁹. cuꝫ
Z diſpſit ꝑ diluuiū generale oēm carneꝫ. ¶ Oc
currit ꝛ alius ſenſus ſi traducam⁹ diſpſionē
in bonū. diſpſio ſiquidē maloꝝ vel a mal' bo
na ē. ſicut ꝛ defectio ꝛ ſepatio. Sil'r inueni/
mus a ſanctis nominatā aliq̄n ſupbiā ſctāꝫ.
que ſcꝫ nobilitatis ſue conſcia neſcit p̄ſtitui
vel calcari. neſcit niſi ſummis iungi. Ponā
te in ſuperbiā ſeculorū ait dn̄s de hieruſaleꝫ
noua. Aſſumat vtinā mēs noſtri cordis hāc
ſuperbiā/ vt nulli dignet̄ intēdere. nulli iun/
gi. nulli inherere niſi vni ſoli. qd̾ eſt neceſſa/
riū. optimū. eternū ꝛ ſummū. qualiter elegit
maria partē optimā. qualiter exultās ꝓphe
ta dicebat. Defecit cor meuꝫ ꝛ caro mea. ps
mea deus in eternū. O vere ſancta ꝛ deſide/
randa ſupbia/ q̄ vnicū bonū ſuum poſſidere
vult excellēter ſine arrogātia ꝛ vana gloria/
ſingulariter ſine inuidia. Impturbabilit̾ ſi
ne ira. Infatigabilit̾ ſine accidia. Indeſinē
ter ſine auaricia. Delectabilit̾ ſine luxuria et
gula. honorabilit̾ ſine hypocriſi ficta. Diſp/
gat oro potētia diuīe miſeratōis vniuerſas
alteritates. oēs ꝯcupiſcētias. oēs ſollicitudi
nes et fantaſias a mēte cordis nr̄i. vt libera
mēs ab om̄i diſpſione gl'iet̄ exultās. Mihi
aūt adherere deo bonū eſt. O felix diſpſio q̄
ſūmā ꝯgregationē opat̄. put loq̄t̄ diuin⁹ Di
onyſi⁹. q̄ vnifica v̾tus diuioꝝ luminū reſti
tuit ꝛ replet ꝛ ꝯuertit nos/ ad ꝯgregātis pa/
tris vnitatē ꝛ ſimplificā deitatē. Cui ꝯaneſ
yates regi⁹. Edificās inq̄t hierl'm dn̄s. diſp
ſiones iſrl' ꝯgregabit. Hāc diſpſionē meret̄
ſctā ſupbia/ q̄tin⁹ purget̄ ꝛ illumiēt̄ ꝛ ꝑficiat̄
in vnico optimo mēs cordis pura ꝛ deifor/
mis. Hec aūt nō habet̄ ꝑfecto ꝯplemēto p̄/
terq̄ꝫ in gl'ia. p̄ticipatiue v̾o ꝑ gr̄aꝫ. plus aut
min⁹ i via ſm diſtributionē ſancti ſpūs. ma
xime ꝑ theologiā myſticā, put apiēt ſeq̄ntia/
q̄ꝫtū ꝯceſſerit ſpūs bonus. quē dat p̄r celeſt̄
petentibꝫ ſe. ¶ Incideret hic loc⁹ d̾ diuiſione
ſpūs ꝛ aīe. cōpagūqꝫ ꝛ medullaꝝ. ꝛ diſcretō
ne cogitationū ꝛ intētionū cordis. ꝑ potētiā
v̾bi qd̾ ē brachiū p̄ris eterni Qua diuiſione
(ſm doctores myſticoſ) nl'la mirabilior/ nul
la potētior Sed ad faciliora reuertamur vt
cepim⁹ eis ꝯtēti/ q̄ tractatu dragmatico ſecū
do notauim⁹. ¶ Pretactū ē q̄ i corde rōnal' U
creature repit̄ triplex habitaculū. Un̄ noia/
ri pōt cordis tricliniū. Spūs v̾o q̄ſi p̄ſidet̄
iure dr̄ architriclin⁹. de quo ꝑ tropologiā ſi
gnatū ē i nuptijs. dū in chana galylee xp̄us
aquā ꝯuertit i vinū. Procedem⁹ aūt ordine
mag̾ narratiuo q̄ꝫ demōſtratiuo vl' ꝓbatiuo
ſupponētes dicta doctoꝝ cū ſuis declaratōi
bus metaphiſicalibꝫ ꝛ theologicis vſq̄ꝫq̄qꝫ
m'tiplicicqꝫ rōne fulcit̾. q̄s inſecuti/ ꝯpoſui
mus ꝓdē opuſculū de theologia myſtica/ ꝑ/
titū i duos tractat⁹. ſm traditōeꝫ ſpeculati/
ue ꝓmo. poſt practice ꝑ duodeci induſtrias
¶ Contentet̄ obſecro q̄ſq̄s lector acceſſerit.
ſi non mox pariter oīa numerauerim⁹ q̄ faci
unt ad decorē ꝛ ornatū. diſpoſitionēqꝫ mira
bili varietate deſcriptā ex libris tā nature q̄ꝫ
ſcripture. q2 forte dicet̄ altero loco. Suffece
rit hic ꝛ nūc ſenſibilis deſcriptio. quēadmo
dū ꝑ corpalia ſpūalia figurant̄. eo q̄ omnis
noſtra cognitio incipit a ſenſu ꝑ ſtatu p̄ſen/

ris miſerie. Propterea interioꝛ hō noīat ex/
terioꝛē ꝙ ē vnanimis dux ſu⁹ ꝛ notus ſuus.
¶ Proponet̄ vna deſcṗtio nō vt ī ea ſiſtat̄. ſ;
vt manuductio q̄dā ꝑ rudib⁹ ꝛ idiotꝭ. ad di/
uina quōlibet capeſcēda. ¶ Iuxta quod ita
Greg. exoꝛdit̄ ī omelia quadā ð theſauro ꝛ
p̄cioſa margarita. Regnū celoꝝ idcirco ter/
renis reb⁹ ſil'e dr̄. vt ex his q̄ animus nouit/
ſurgat ad incognita. ꝛ ꝑ hec q̄ ſcit nota dili
gere diſcat ꝛ ī incognita amare. ¶ Aſſignabi/
mus igit̄ hūano coꝛdi tāq̄ȝ loco grādi ꝛ ſpa/
cioſo/ tria cenacula. ſupremū. mediū ꝛ īfimū
Primū noīabim⁹ cenaculū mētis. Mediuȝ
ꝟo cenaculū rōnis. Terciū erit ꝛ infimū aīe
cenaculo deputatū. Nolum⁹ tñ vt ſtatiȝ ar/
bitretur inſpectoꝛ. hec idcirco depingi ꝙ ita
ſint. ſed vt facili⁹ accipiat figurata dū īcipit.
ſed nō ſiſtat ī figuris. Sic ꝑ myſticos intel/
lect⁹/ archa Noe lr̄alis. ſic archa federꝭ. hn̄s
īſtar illius ſpūalis q̄ mōſtrata ē ī monte. ſic
tricliniū ſamuel' ꝑ typū. ſic tricliniū femina/
rū ī heſter. Sic vniuerſaliter (vt ad vnū di/
cam⁹) oēſ ꝑabolice locutōes ſignificatū acci
piūt. ¶ Sic p̄terea coꝛā ocul' poſitū coꝛdis
tricliniū. in q̄ mēs obtinet ſummū locū de q̄
ſeoꝛſuȝ ꝯſequēter ꝑꝑꝛie conſideratōes anne
ctunt̄. ꝙ rari⁹ ſermo inuenit̄ de mēte p̄ciſus.
Rō ponit̄ ī medio. aīa ſtat ī imo. Spūs no
ſter tanq̄ȝ architriclin⁹ p̄ſidet toti triclinio.
nūc ab arce mētis dilabēs ad vltimū aīe ce
naculū pro admīſtratōe ſenſuū. nūc ſtat ī ce/
naculo rōnis ad inueſtigationē ph'ice cuiuſ
libet diſcipline. ¶ Poꝛro ſi q̄s aſpectu p̄mo
deſpexerit aut abiecerit hāc noſtrā ſpeculati
onē. ꝛ tanq̄ȝ cōis vulgata vileſcat q̄ſi nihil af
ferat nouarū ſnīarum p̄ter ꝟba vel figuras.
accipiat pro rn̄ſo p̄mo. ꝙ ideo nō ē abījcien
da. qꝛ conſonas hab; ꝛ p̄ſcas doctoꝝ ſnīas
ſicut ꝛ ipſi ſecū veniūt. Deinde faſtidiū tolli
tur/ dū eadē ſnīa varie deſcribit̄. Vn̄ fundat̄
coloꝛ rethoꝛic⁹ expolitio noīat⁹. Deniq̄ȝ ne
mo cogit inſiſtere huic ſpeculationi. p̄ſertim
cū neglectu alioꝝ. immo (ſi nō falloꝛ) prode
rit ad oīm ſimiliū facilioꝛes intellect⁹. preci
pue ſi cōditio p̄mi cenaculi/ q̄ mēs reſidet ve
lut ī aureo ſalomōis reclinatoꝛio/ fuerit ple
ne nota. Caueatq̄ȝ ſibi maledictū illð ſibi di
ci. diſpſit ſupbos mente coꝛdis ſui. ¶ Quib⁹
ita p̄oꝛdinatꝭ. ſubiungam⁹ tricliniū coꝛdis.
architriclin⁹ dr̄ coꝛcul⁹. i. coꝛdiſ cultoꝛ. ꝛ coꝛ
datus dici pōt ſpūs. ſ. rōnal'. q̄ȝuis ſit vn⁹ in
eſſentia. triplex tñ ī potētia. imo multiplicit̄
triplex in viribus ꝛ efficacia. ¶ Tricliniū fu

it Maria. quā eccl'ia ſic ſalutat. Salue ma
ter pietatis et toti⁹ trinitatꝭ nobile tricliniū.
verbi cū incarnati/ ſpāle maieſtati/ p̄parans
hoſpitiū. Primū ſpectat ad mentē. alteꝝ ad
carnē. ex qua verbū caro factū ē. triplex ī na
tura. vnus in ꝑſona. Tricliniū triplicatū re
perit̄ ī celeſti hierarchia. Triplex inſuꝑ act⁹
hierarchicus. purgare. illuminare ꝛ ꝑficere.
Materiā hanc ſupponimus latiſſime ꝑ do
ctoꝛes proſecutā. Hoc primū notet̄. ꝙ ī om
ni creatura rōnali ꝛ iuſta/ p̄ſertim in hoīe. tri
plex hec triplicata hierarchia repit̄ ſm̄ tripli
cem vim. memoꝛatiuā ſc; ꝛ ꝑceptiuā et affe/
ctiuā. primo ī mente. ſcd̄o ī ratione. tercio ī
aīa. tripliciter in qualibet ſingillatim. Hic ē
ampliſſima ſpeculatio ex hierarchia Diony
ſīj tracta. decimo ca. ¶ Tricliniū multiplici/
ter triplex ꝯfoꝛmiter ad celeſtē/ repit̄ ī eccleſi
aſtica hierarchia. ſic ſil'r ꝛ ī ſcl'ari iuxta tripli
cē ī quolibet ſtatuū coordinationeȝ ꝯſideret
ſpeculatoꝛ. Tricliniuȝ h; magn⁹ mund⁹ ſub
deo. Quia quedā ſunt entia pure ſpūalia. q̄
dā pure coꝛꝑalia. q̄dā ex coꝛꝑe ꝛ ſpū condita
Declaratio ſupponit̄. ¶ Tricliniū h; minoꝛ
mund⁹ ī habitaculo coꝛdis. ſ. put ſupi⁹ figu
rat̄. Hec ꝑs magis ꝑpoſito ꝯgruit. Ad cu/
ius elucidationē ꝛ dilatationē nō eſt neceſſe
ſimplices inducere ſubtiliter. ſufficiat eis ꝑ
deuotōe capeſcēda. qm̄ ſunt creature rationa
les ad beatitudīs impaſſibilitatē oꝛdiate. q̄s
neceſſe ē intēdere qn̄q̄ȝ regimī coꝛꝑis moꝛa/
li. qn̄q̄ȝ erudiende rationi. ſepe ꝛ primo diui
ne dilectioni/ ꝑ impletiōe ſuoꝝ preceptoꝝ.
Intentio prima cōcernit naturā. ſcd̄a indu
ſtriā. tercia purā gratiā. ¶ Tricliniuȝ mino/
ris mūdi ꝑfecta diſtinctione cognoſcere/ ſpe
ctat ad ph'ie ꝛ theologie profeſſoꝛes ſi volue
rint naturā proprietatēq̄ȝ ꝯtēplatiōis agno
ſcere. ꝛ illud implere grecū oꝛaculuȝ. Gnoti
ſe a v ton. id eſt noſce teipſum. Si p̄terea vo
luerint ſapienter diſcernere/ quemadmoduȝ
theologia actiua ſpectat ad infimū. ſpecula
tiua ad medium. myſtica ad ſupremū coꝛdis
nr̄i. In infimo ſunt adoleſcētule In medio
cōcubine et regine. In tercio ē vnica ꝑfecta
cum dilecto. ¶ Tricliniū coꝛdis includit̄ in y
p̄cepto dilectionis. Diliges dn̄m deū tuuȝ
ex tota mēte tua. Ecce ſupremū. Ex toto in
tellectu. vt ponit̄ in Luca. ꝛ hec eſt rō. Ecce
ſcd̄m. Ex tota aīa tua. Ecce terciū. Ex toto
coꝛde. Ecce ſimul totū. Hic tñ attēde ꝙ oīa
vocabula/ rōnali creature vt ratōnalis eſt at
tributa/ ſepe ꝑmixtim accipiunt̄ vnū pro al/

tero ⁊ ſingulū ipſoꝝ ꝑ ſingulis q̄ multiplici
tas vtēdi/cauſat freq̄uēter ↄfuſionē ī doctri
nali diſciplina. vel in ſtudioſa meditatōe. ni
ſi proprietas noīm (quō ſumit̄ apud docto/
res) annotet̄. ¶ Tricliniū elegāter expoſuit ⁊
diſtinxit venerabilis Richardus. ⁊ añ eum
Hugo. fundātes ſe in Aug. ꝑcipue. Boeci/
us quoqꝫ in ſuo de ↄſolatōe quarto ⁊ q̄nto.
⁊ poſt iſtos dn̄s Bonauētura. taꝫ in lectura
ſcd̄i ſn̄iaꝝ. q̄ꝫ in ſuo breuiloquio ſub cōpen/
dio. Deniqꝫ mirabiliꝰ in ſuo itinerario mē
tis in deum. Sed ⁊ autor de ſpū ⁊ aīa. qui
(ſe iudice) fuit tm̄modo compilator et colle/
ctor et aliq̄s. multa notauit digna. Oīs po
ſtremo qui de aīa rōnali ⁊ viribus eius phi
ce aut theologice tractauerunt. illuſtrant tri
cliniū noſtri noticiā. Ita tamē q̄ theologica
traditio p̄ferat̄. Dicit̄ hoc ꝑpter Auicennaꝫ
⁊ Auerroim ⁊ platonicos ⁊ alios. quoꝝ reci
tator fuit Albertus ī ſuo de aīa. et de intelle
ctu ⁊ intelligibili. diſcrepātes ī multꝭ a fidei
pietate. Seruet̄ illud apl'i. Oīa tēptate qđ
bonū ē tenete. ¶ Tricliniū cordis ↄueniēter
aſſignatum eſt ſm̄ triplex habitaculū ſeu ce/
naculum. ſub appropriatione noīm iſtorū.
mens. ratio. aīa. quibus ꝑponit̄ velut archi
triclinus/ipſe ſpūs rationalis. Spōſus au
tem pōt nominari animꝰ Uxor ṽo dicetur
affectꝰ vl' affectio. ⁊ hec multiplex/ſignāter
triplex. Uñ noīari pōt nr̄ animꝰ/nūc aīalis
ſi ex vtero aīalis affectus gignit prolez. nūc
rōnalis/ſi ex vtero ratōnalis affectionis gi/
gnit ſobolē. nūc ſpūalis/ſi fetus ex multis af
fectionibus procedat/ſpūſancto ſuꝑuenien
te. atqꝫ ſui roris intima aſpſione mentē fecū
dante. ¶ Tricliniū cordis q̄nqꝫ reducitur ad
binarium ⁊ ſenariū. q̄nqꝫ ad ſeptenariū pro
tendit̄. Famoſa apl'i diſtinctio/de homīe ve
teri ⁊ nouo. interiori. ſ. ⁊ exteriori. Dat iteri/
ori q̄cq̄d ſpectat ad diuina. Dat exteriori q̄c
quid ad vicia. ⁊ ad brutales ſpectat affectus
Primū vocat ſpūalē hoīez. alteꝝ aīalē. Ubi
noīb9 alit̄ vtit̄ q̄ꝫ habeat diſtinctio nr̄i tricli/
niū. ſꝫ ſn̄ia facilit̄ cōſonat ſic̄ iſta q̄ ſeptenario
z dilatat̄. ¶ Tricliniū cordis habuit deꝰ. ⁊ ꝑ/
ſim9 noſter ih̄s xp̄s ſm̄ hūanitatez qđ fuit ī
eo mēs beata. rō prompta. aīa meſta cū car/
ne infirma. Significauit h̄ tricliniū Hugo
ſub metaphora triplicis oculi. ſ. carnis. rō/
nis ⁊ mentis ſeu ↄtēplatōis. Significauit
hoc ipm̄ Richardꝰ ſub typo triplicꝭ ↄiugij ipi
us iacob. Unū cū ancill' fuit bala ⁊ zelpha.
alteꝝ cū liberꝭ Rachel ⁊ lya. Terciū (qđ ſatꝭ
dat intelligi) cū diuīa ſapiā. de q̄ Salomon
cecinit. Mulierē fortē q̄s inueniet? Hec vti
q̄ ē ſapia/mr̄ pulcre dilectōis. Hec nō ex vi
rili ſemīe. ſꝫ myſtico ſpiramīe. ṽgo ↄcipit et
parit dei filiū. q̄m ſpūs rōnalis ꝑ Jacob fi/
guratus. nō ſufficit ad hunc partū in vtero
mētis. ſicut nec Maria ṽgo fecūdabat̄ a Jo
ſeph ſpōſo ſuo q̄ nō dn̄at̄. ſꝫ obſeq̄ debꝫ dn̄e
ſpōſe ſue. quā fecūdat ſpūs ih̄u xp̄i. q̄ dn̄s ſi
mul ⁊ pr̄ ē/⁊ ſpōſus/⁊ filiꝰ in h̄ ꝑtu. ¶ Porro
de mēte/q̄ ſupiora cordis tenet ꝑncipaliter.
eſt ꝑpter ṽba lr̄e ſil' cū myſterio ꝑtractandū.
Hec ē velut ī arce. ad quā inuitat apđ Sa/
lomonē ſapia. ⁊ apud Boeciū phia. q̄b9 obe
diētes ſancti ⁊ electi viri ↄſcēdebāt ī excelſa.
Helyas. helyſeus. daniel. petrꝰ. ſara. iudith
Heſter quoqꝫ rogatura Aſſueꝝ venit ꝑ or/
dinē ad terciū oſtiū. Chriſtus demū in mō/
te transfiguratus ē Jh̄s in cenaculo grandi
ſtrato montis ſyon. cibauit apoſtolos corꝑe
ſuo. quibus ⁊ ꝑbuit ſe videndū poſt reſurre/
ctionē. ⁊ ſpūſancti celitus miſſi ṽtute/robo
rauit. docuit. ⁊ ſuccēdit. colligēs illic ⁊ vniēs
humiles mente cordis ſui.

Sequūtur de mente veritates duodecim.

¶ Continuet̄ ergo đ
mente expoſitionis collectio. repetēdo ꝑmi
tus/q̄ mens ab eminētia nominat̄. et in ſup
mo cordis triclinio collocat̄. q̄r propriū ha
bet officiū ſpūalibus intēdere. nō qualibuſ
cūqꝫ. q̄r rō cōiter circa ſui cognitionē ⁊ ſpūa
liuꝫ occupat̄. ſed mens vacat ſoli deo. Hoc
iam ꝑmiſimus in hoc quid nomīs conueni
mus adeo q̄ ſi vacet mens ſibi/iaꝫ nō ſortit̄
nomē mentis. ꝑ quanto vacat alteri q̄ꝫ deo.
Ipſam ṽo ↄſtat nō eſſe deū. Conueniſſent
in hoc q̄d nomīs etiā phi ſummi. licet a mō
ponēdi diſcrepaſſēt. ¶ Mēs ſicut a ſolo deo
creat̄ in natura ⁊ in eſſentia. ſic a ſolo deo for
mat̄ ⁊ illuminat̄ tanq̄ꝫ imago ⁊ ſil'itudo ſua
Hec iam ↄſideratio diſcrepat a traditōnib9
phoꝝ. qui poſuerūt mentē rationalē ſm̄ mē
tē prime formari ab intelligētia vltima. cuꝫ
ceteris erroribꝰ notatis in tenore articuloꝝ
pariſius damnatoꝝ. de quib9 nō eſt hic inſi
ſtendum ꝑ ſingula. Sufficiat interim po/
nens fidei ſimpliciter ſupponere nō proba/
re. ¶ Mēs compatur ad deū ſub triplici ha
bitudine. Primo ſicut ad ꝑncipiū producti T
uū. Secūdo ſicut ad obiectum motiuum.
Tercio ſicut ad donum ſauctificatiuū. Pri
mū habet ↄmune cuꝫ quolibet ente. Uñ re/

perit̃ ĩ mente/modus. ſpẽs et ordo. Rurſus vnitas. ꝟitas. bonitas. Deniq̃ mẽſura. nu/merus. pond⁹. Etenĩ ↄſiſtit ĩ re qualibꝫ q̃n tũcunq̃ modicũ habeat entitatis. ⁊ ĩ accidẽtibꝫ / ⁊ in materia ꝑma veſtigium trinitatis. ¶ Mens dũ ↄpat̃ ad deũ ſicut ad obiectum motiuũ. ſortit̃ imaginẽ trinitatis in natura ſua vbicunq̃ ⁊ qualitercunq̃ fuerit collocata. Ratio. q: capax dei ẽ. vt eũ recolat. intelligat ⁊ diligat. Hec põt aboleri triplex hec potẽtia a mẽte ipſa ſtãte. Vñ nec ĩ demonibus lux harum potentiaꝝ ſeu viriũ ſeu aptitudo naturaliũ extinguit̃/q̃n in ſe lux exiſtat, put eſſet ſol ĩ luce ſua. etiã ſi nihil extra ſe actualiter illuſtraret. ¶ Mẽs compata ad deũ ſicut ad obiectũ motiuũ/ẽ nobilior ⁊ expſſior ſilitudo dei natural'/q̃ ſi ↄſideret̃ ꝑmo mõ tanq̃ veſtigiũ. Rõ. q: imago ꝓpter maiorẽ expſſionẽ/ẽ nedũ mediũ deducẽs a poſteriori tanq̃ a ſigno cauſato ad cauſe ſue noticiã. ſꝫ hꝫ in ſe formaliter ſaltẽ ĩ actu ꝑmo/cognitionẽ ⁊ dilectionẽ ſue cauſe ꝑme. Recte eodẽ mõ quo diſcipul⁹ cognoſcit artẽ mgr̃i obiectiue in alijs. ſed formaliter eã aut ſaltẽ ꝟtualit̃ in ſe capit. ⁊ hec ẽ ꝓpria diſtinctio imagis a veſtigio. ¶ Mens ↄpata ad deũ ſicut ad donũ ſanctificatiuũ ſortit̃ nomẽ ſilitudinis dei. q: ꝑ hunc modũ pticeps ei⁹ eſſe põt. ⁊ ħ pl⁹ aut min⁹ ſ̃m exuberantiã gr̃e gratũ facientis cũ tribꝫ theologicis ꝟtutibꝫ in via. aut tribꝫ dotibꝫ. aut actibꝫ in gl'ia. Rõ. q: gr̃a gratũ faciens vna ẽ in radice ⁊ eẽntia. ⁊ triplex ĩ habitibus fundat̃ ⁊ formatis in ea ⁊ ab ea. quorũ ipſa ẽ radix ⁊ forma ⁊ finis. ꝓportionalit̃ ad eẽntiã diuinã vnã ĩ trinitate. ⁊ trinã in vnitate. Utrũ ꝟo gr̃a ſit ꝑus ſubiectiue ĩ eſſentia aie q̃ ĩ potẽtijs: Videt̃ ꝙ ĩ eẽntia. ſicut eſſentia ẽ ꝑor ⁊ potentior q̃ potẽtie. q: radicãtur ⁊ fluunt ab ea. Sed neq̃ gr̃a ĩmediate elicit act⁹ potentiarũ. ſed impat illos. ⁊ ꝟtutes eliciunt. ſ. fides. ſpes et charitas. aut potentie mediãtibꝫ his habitibꝫ. q̃ ſunt fidee ĩ rõnali. ſpes ĩ iraſcibili. charitas in concupiſcibili.

D ¶ Mens ĩ puulis baptiſat̃ cẽſenda eſt vera imago ⁊ ſilitudo trinitatis. Ecce nũc incipimus inueſtigationẽ theorice xp̃ianorũ. quã null⁹ ſapientiũ ⁊ prudentiũ mũdi cepit. Ad cui⁹ cognitõeꝫ nõ ſunt neceſſarie inq̃ſitões phice vel metaphiſicales. nec mathematice ſed ſufficit gr̃a cũ ſpe ⁊ fide ꝑ dilectõꝫ opante. Queadmodũ ſub ↄpẽdio diuin⁹ enũciauit Aug. ꝙ fide. ſpe et charitate colit̃ deus. Vñ deducit ↄ platonicos plotinũ. porphiriũ. hermetẽ. apuleiũ ⁊ ſil'es/lõgo ꝓceſſu ĩ ſuo de ciuitate dei. ⁊ ĩ de vera religione. ꝙ ſolus xp̃s dederat modũ generalẽ redeundi mentes in deũ. purgãdo. illuminãdo ⁊ ꝑficiẽdo. neq̃ oportebat theletas/aut theorgias magicorũ vel idolatrarũ induci/ſꝫ reſpui. Sufficiebat deniq̃ illud ĩpleri. qđ hortat̃ eccl'ia Surſuꝫ corda. ¶ Mens puulorũ baptizatorũ. ⁊ generaliter oĩm xp̃ianoꝝ q̃tũcunq̃ ſimpliciũ/ſi ſint ĩ gratia. cẽſenda ẽ ſoli deo tã q̃ ſpõſo vero ⁊ ſoli/ſuauiter inherere ꝑ influxũ formalẽ gratie gratũ faciẽtis. Rõ. q: accepta. q̃uis nõ ſpexeat gr̃a ĩ actũ. ſcd̃m exemplũ in qualitatibꝫ materialibꝫ albedie. nigredine ⁊ calore. q: forma ↄmunicat actũ ſuuꝫ ꝑmũ q̃zdiu manet ĩ ſubiecto. Sic enĩ hõ dr̃ rõnalis ⁊ viuẽs a mente ſua. etiã dũ hõ dormit. dũ actu nihil intelligit. Sunt aũt influxus formales ipſi⁹ gratie tres ꝑncipalit̃. q̃s appellat hierarchicos Dionyſi⁹. purgare. illuminare. ꝑficere. appropriare ad vigorẽ virtutis in mente. ad fulgorẽ veritatis. et ad ardorẽ vel amorẽ charitatis. quos oẽs influxus ipſa ↄplectit̃ q̃etudo fruitõis. q̃ ẽ pax exuperãs oẽm ſenſuꝫ. ⁊ ĩ qua effect⁹ ꝑncipalis ſtat theologie myſtice. q̃ ideo dr̃ amẽs. i. ſine mente. ⁊ irrõnalis. i. ſine rõne. ⁊ ſtulta. i. ſine ↄſueto ordine cognoſcẽdi, put infra notabitur. ¶ Mẽs puuloꝝ baptizatorũ (de q̃bꝫ minus videt̃. q: nõdũ habẽt vſũ liberi arbitrij) cenſenda ẽ naturaliter ⁊ ſupnaturalit̃/libere deo frui. q̃zuis nõ libertate. vt eſt arbitrãs ſiue deliberãs. ꝓpterea nõdũ dicunt̃ actu mereri vel agere ꝟtuoſe. ſed ↄplacẽter et pulere cũ decore ꝟtutũ/copulãt̃ ipſi deo ſpõſo ſuo Rõ ẽ. q: imago ſue ment̃ ad ſui reformata ẽ honorẽ ꝑncipij/ſ̃m memoriã. intelligentiaꝫ ⁊ voluntatẽ. ¶ Mens oĩbꝫ hoĩbus ẽ equal' libertatis quo ad eſſentiã ⁊ actuꝫ ꝑmũ. ſed nõ quo ad actũ ſcd̃m/ꝓpter impedimẽta vl' adiutoria. mõ iſtis. mõ ill' aduenientia. Cadere hic ſermo de triplici libertate. ſ. a coactione. a pctõ ⁊ a ꝟuitute. Vñ eſt p̃terea/ꝙ libertas arbitrij nõ põt cogi. nec ab hominibꝫ. nec a deo. nec a corpe ꝓprio. cũ expiamur ipſam libertatẽ totaliter frequẽtius impediri q̃ ad actuꝫ ſuũ. Sed aliud ẽ cogi. aliud impediri vel deturbari. put ſacri docẽt. ¶ Mẽs ꝑmo A mõ ꝑus deſcpta nedũ eminet ĩ cordis triclinio ſupra rõem ſupiorẽ. ſed locãda videt̃ ſupra ſinderesim ⁊ ↄſciaꝫ. Rõ. q: portio ſine rõ ſupior vt tal' ẽ/ intẽdere põt alijs ſub deo. q̃ ſunt ſpũalia ⁊ intellectualia. vt ſunt angeli ⁊

ſancti. Porro ſinderesis eſt naturale iudica/
toriū vel inclinatio /ſicut aliȷ̄ loquunť. Sꝫ
hoc iudicatoriū generaliter attēdiť ad veruꝫ
in vniuerſali. et inclinatio ad bonū ſimiliter
in vniuerſali. Mens aūt ſolū reſpicit deū. ⁊
inclinať ad ipm̄ vnū verꝫ bonū eternū ſoluꝫ
⁊ ſummū. Habet igiť obiectū priꝰ ⁊ ꝑncipa
lius ipſa mens ꝗ̄ ratō ſupior aut ſinderiſis
ꝑpediť hoc dū ꝓcedit ad actū ſcōm tam
ſm potētias ſuas ⁊ vires. ꝗ̄ ſm habitꝰ qbꝫ
ipſa formať ⁊ decorať. ¶ Mēs nō hꝫ intelle/
ctū agentē vl̄ potentialē /q̄ſi potētias diſtin
ctas eēntialiť ab inuiceꝫ vel a ſeipſa. ſic multi
phantiū locuti ſunt. q̄s nō opꝫ imitari. q̄a
ponebāt aut vnitatē mētis i oībꝫ. aut ipſam
nō eſſe corpis formā. nec de nouo creatā /ſed
ꝑpetuā. nec ad gratiā ⁊ gloriā a deo ſublima
ri /cū erroribꝫ hmōi ꝯtra nr̄e fidei pietatem.
¶ Caderet hic exq̄ſitior ſermo. qua rōne dr̄
mēs ſimul eē agens ⁊ patiēs. mota ⁊ mouēs
Sed hec i ſpiritibꝫ et a materia ſepatꝭ repiť
libertas cū ſeipſaꝫ mouet /dū ſe reflectit ſup
ſe ⁊ ſup actꝰ ſuos. ¶ Trāſeamꝰ ad pn̄s ꝯq̄ſi/
tiones hmōi ſpeculatiuas ⁊ metaphiſicales
⁊ ad modos ⁊ ad cauſas vn̄ mēs diſpgiť re/
uertamur. quatinꝰ eius vnitio et ſimplifica/
tio plus nota ſit. ne incurrať verbū h̄ impro
peȷ̄. Diſpſit ſupbos mēte cordis ſui. ¶ Di/
ſperſio mentꝭ dedit occaſionē impoſitoribꝫ
noīm. quos neceſſe fuit ſapiēter attentos eē
circa reꝝ ꝓprietates. vt mens a mene dicere
tur. Eſt aūt mene idē qđ luna vel defectus.
Mēs aūt pſertim ſtulti (ſm ſapiētis verbū)
vt luna mutať. Lunatica q̇ppe ē. quaꝫ ſpūs
immundꝰ mittit nūc in ignē cupiditatꝭ ma/
le inflāmantē. nūc in aquā tumoris male ſuf
focantē. nunc elidit in terrā cogitationū no
xiaꝝ d̄ terrenis. ⁊ volutať ⁊ clamat. ⁊ ſtridet
⁊ ſpumat ⁊ areſcit. ⁊ diſcerpiť ꝑ varia. vix tā
dē redit ad ſe ꝑ lucidū interuallū vt deuꝫ no/
ſcat ⁊ ſe. ⁊ hoc ab infantia. O ꝗ̄ ſepe deſcen/
dit nr̄a mens de hierl̄m pacis /i hiericho lu/
naris mutatōis O q̄tiens incidit i latrones
Sed locus ē hic ⁊ nūc doctrine et nō q̄rele.
¶ Diſperſio mentis cauſaꝫ habet duplicē in
genere. Quedā vicioſa eſt. altera nō vicioſa.
Vicioſarū /quedā ē ex originali culpa. que/
dā ex veniali. quedā ex mortali. Sunt autē
cauſe alie nō vicioſe ſed naturales. quemad/
modū eſt neceſſitas ſomni. ꝗ̄uis aliquoruꝫ
videať opinio ſentire. ꝙ ꝑ ſtatu nature inſti/
tute /mēs nō fuiſſet a ſomno depſſa nec etiā i
puerꝭ. q̇n actꝰ ſꝑ meminiſſet. intellexiſſet ⁊ dile
xiſſet deū. Et h̄ priuilegiū trahere volūt ad
beatā v̄ginē. imo ad Johem baptiſtā etiam
ex vtero. ſicut nō eſt dubiū. quin xp̄s viator
ſꝑ dicere poterat. Ego dormio ⁊ cor meū vi
gilat. Quippe btūs erat ſm menteꝫ. non ſic
Johes ⁊ Maria. Stemꝰ hic et i aliȷ̄s cum
traditōe ꝯmuni. ꝙ i iſtis etiā q̄nq̄ꝫ mens ceſ
ſabat ab actibꝫ ſuis ⁊ cauſis naturalibus. et
ꝯſtat ſine pctō. ¶ Diſpſio mentis ꝑ ſtatu na/ B
ture lapſe (de qua ꝑncipaliter erit ſermo) nū
ꝗ̄ intelligiť fieri quo ad actū ſuum primuꝫ.
Hoc iā tactum eſt. qꝛ ſic anima rōnalis ē ꝑ/
petua poſtꝗ̄ creata eſt. ſiue ſit i corpe ſiue ex
tra corpus. Lux eſt quedā in ſe nata lucidū
reddere i actu ſcdo ſubiectū. diſpoſitū vt cor
pus vel ſeipm̄ /ſi nō aliq̄s interuenerit obex.
Vn̄ ⁊ naturalia in demonibꝫ ſm Dionyſiū
ſplendida remāſerunt. Vocať aūt actꝰ ſecun
dus ipſa opatio elicita ⁊ immanēs vel impa
ta ⁊ tranſiens. ¶ Diſperſio mentis q̄ ad actū
ſecundū / prouenit q̄nq̄ꝫ negatiue. quādoq̄ꝫ
priuatiue. Negatiue ſiquidē qū nō ſiniť exi
re in actum ſine culpa ſua. Priuatiue v̄o cū
culpa ſua. Exemplū ꝑmi in dormientibꝫ. in
fantibꝫ ⁊ fatuis naturaliter. Exemplū ſcdi i
ebriȷ̄s ⁊ philocaptis et aliȷ̄s. q̄s excecat ſua
malicia. ¶ Diſpſio mētis habeť v̄tuoſe /duꝫ
ſpūs ꝓpter actꝰ v̄tutū i actiua protūc impe/
diť cogitare de deo ſolo. ⁊ manere i arce ſua.
Certū eſt aūt ꝙ omēs v̄tutes ꝯſonant q̄ ad
habitus ſuos. nec ſe impediūt. Actꝰ vere ſe/
pe mutuo ſe nō compatiunť. Quis neſciat
ꝙ actus vite actiue ſuſpendūt actus vite cō/
templatiue et ecōtra. Nō eīn ſimul ē vacare
actionibꝫ extrinſecis ⁊ intrinſecis ſpeculatōi
bus. Si aūt querať vtrū ſemꝑ opteat age/
re id qđ melius eſt in ſe. Clara eſt reſponſio
ꝙ non. alioquin quilibet obligareť ad opera
ſupererogationis. Nā virtꝰ ⁊ ars terminos ſu
os habēt ⁊ certos. Sufficit igiť ꝑ regl̄a ad
ſalutē. ꝙ fiāt actus q̄ tunc iacent ſub p̄cepto
operātꝭ. quātūcunq̄ꝫ quis videať idoneꝰ ad
alia. ⁊ ꝑditus talēto multiplici ad ſuperogā
dum. que regula tollit ſcrupulos ſup diſtri/
butōne talenti accepti. quos frequēter indu
cit feruor indiſcretus. ⁊ zelus nō ſm ſcienti/
am proueniēs ex radice ſupbie vel vanitatꝭ.
vel certe a demonio meridiano. cuius oculi
ſunt ſicut palpebre diluculi. et q̇ ꝑ arroganti
am feruēſcere facit ſicut ollā ꝓfundū maris /
cui cor ſtultoꝝ compať. ⁊ ponit quaſi vnguē
ta bulliuerit. hoc eſt cū de viciȷ̄s v̄tutes effin
git. Diſpſio mētis quo ad habitū grē gratū
Mm

facīētis/nunq̄ꝫ ꝑuenit abſq̄ꝫ pctō mortali.
ſed actus eiuſdēꝫ grē pōt ſine culpa mortali
vel veniali frequēter interrumpi. Hec ꝑs ſe
quit̄ ex p̄cedenti. Vn̄ ꝑ faciliori noticia oīm
q̄ tractamus. poſſumus ꝑ diſtinctionē dice
re/ꝙ mens in hoīe ſicut aīa rōnal' pōt ꝯſide
rari dupl'r. Vno mō ſm̄ eſſe ſuuꝫ. Alio mō
ſm̄ bn̄ eſſe. Si p̄mo mō. ſic eſt incorꝑalis et
īmaterialis naturaliter. Si ſcđo mō. ſic re
cipit varietates plurimas. Et hoc dupl'r in
genere. q2 vel cōſtituit̄ ſm̄ bn̄ eſſe habituale
ſuū ſolum. vel ſm̄ eē actuale. Si ſm̄ eſſe ha
bituale/ſic eſt dupliciter. vel ſm̄ habitus pu
re ſuꝑnaturaliter infuſos. vel ſm̄ habit⁹ na
turaliter ꝑ aſſuefactionē acquiſitos. Talis
eſt diſtinctio de bn̄ eē actuali. q2 vel procedit
illud ex habitu ſuꝑnaturali vel ſuꝑnaturali
ter. vel ſolū naturalit̄. ¶ Fierēt ſubinde mul
te diſtinctōes de comꝑatione mētis/aut aīe
rōnalis quo ad bn̄ eſſe/vel quo ad eē ſm̄ q̇d.
qđ eſt additū ſub ſuo eſſe. Et ſm̄ iſtos reſpe
ctus haberet̄ noticia. cur aīa tot nomīb9 ap
pellat̄/cū ſit eēntia ſimplex et vna. vt ꝙ dicit̄
ſpūs. mēs. rō. aīa. đ2 portio ſupior 2 inferior
dicit̄ intellect⁹ ſpeculatiu⁹ 2 practic⁹. đ2 ſim
plex et ꝯpoſitus aut diſcurſiuus. đ2 formal'
2 actual' vel adeptus. đ2 agens 2 poſſibil'. đ2
inuētiuus 2 iudicatiu⁹. đ2 liberꝝ ſimpl'r 2 li
berū arbitriū. dicit̄ ſinderēſis 2 ꝯſciētia. dici
tur naturaliter agēs. đ2 rational'. ꝯcupiſci
bilis 2 iraſcibil'. đ2 tandē principaliter ſpūs
cognitiu⁹. đ2 volitiu⁹. dicit̄ mens collecta 2
vnita in humilib9 deuotꝭ. đ2 diſꝑſa in ſuper
C bis mente cordis ſui. ¶ Veritates octo dixi
mus de diſꝑſione mētis. ¶ De collectōe vide
amus ſimul 2 deuotione. Collectio mentis
ad deū poteſt acquiri quaſi via triplici in ge
nere. Vna eſt ꝑ deuotionē ſimplicēꝫ. Altera
ꝑ ph̄icā inueſtigationē 2 intelligentiā. Ter
cia ꝑ theologiā. q̄ complectit̄ intelligentiā 2
deuotionē ſimul ſi plena ſit. Nūc đ p̄ma p̄n
cipalior eſt intētio ad ꝯfuſionē ſuꝑborū mē
te cordis ſui. ¶ Deſcribit̄ aūt deuotio ſm̄ do
ctores noīatim Hugonē ī ſuo de oꝛōne. De
uotio eſt eleuatio mētis ī deū ꝑ piū 2 humilē
affectū/fide. ſpe et charitate ſubnixū. Nihil
hac deſcꝑtione verius. nihil lucidius. nihil
ꝓpoſito nr̄o ſimpliciūꝫ documēto accōmo
datius tradi potuerat. Porro de mentis de
uotōe/nō ſiluit ſcꝑtura. loquēs de offerenti
bus mēte ꝓmptiſſima 2 deuotiſſima. Mēs
deuota eſt in incipientib9. deuotior in profi
cientibus. deuotiſſima in ꝑfectis. Collectio
mentis ꝑ deuotionē nihil aliud ē q̄ꝫ eleuatio
Non eīn pōt mentis eleuatio fieri ad deum
ꝑ piū 2 hūilē affectū q̇n colligat̄ ad vnitatē
In qua vnione tradit diuin⁹ Dionyſi⁹ my
ſteriū conſiſtere theoſophie xp̄ianoꝝ. Vn̄ ꝑ
terea ſumit̄ diſtinctio ſpūalis amoris a car
nali. q2 primus vnit. alter ſpargit. Et q̇a tal'
vnio nō attingit̄ abſq̄ꝫ amore ſpūali extaſiꝫ
faciente. tradiderunt expoſitores ſui. ꝙ ap
pellat theologiā myſticam experimentatiuū
vel guſtatiuū amorē. De quo dicit vnus in
ter ceteros/ꝙ amor hmōi cauſabat̄ ſine co
gnitione p̄uia vel comite. Qđ an verꝝ ſit. et
quō pōt accipi/tactū ē alibi ſub. xij. ꝯſidera
tionib9. 2 hic ſuꝑaddent̄ aliq̄. Certiſſimū q̇
dē eſt ꝙ amor omnis cognitionē p̄ſupponit
vnā aut alterā. ¶ Habem⁹ ecce tria p̄ncipali
ter in deſcꝑtione deuotōis. Primo ꝙ eſt ele
uatio mentis in deū. Scđo ꝙ hec eleuatio
fit ꝑ piū 2 humilē affectū. Tercio ꝙ hmōi af
fect⁹ dꝫ eē fide. ſpe 2 charitate ſubnix⁹ ſeu for
matus. Pn̄t hic explicari quattuor cauſe de
uotionis. finalis. material'. efficiēs 2 formal'
Poſſet inſuꝑ aperiri quid intelligim⁹ ꝑ ele
uationē mentis in deū. q2 nō fit hic ſermo đ
eleuatione locali/cuꝫ deus ſit vbiq̄ꝫ 2 ſemꝑ.
intimior mēti q̄ꝫ mens ſibiꝑ̄i. Sꝫ intelligi
mus de eleuatōe ſpūali. nō ſm̄ eē mentis. ſꝫ
ſm̄ bene eſſe. habituale 2 actuale. ꝑ affectuꝫ
ſcꝫ piū 2 humilē. q̇ q̄n̄q̄ꝫ ſtat in habitu ſolo.
q̄n̄q̄ꝫ procedit ad actū. quemadmodū fideꝫ
ſpem 2 charitatē. nūc pro habitib9. nūc pro
actibus accipimus. ¶ Accipientes autē pro D
actibus ꝯuenienter ī primis coartamus ſer
monē ad tria hec vocabula. affect⁹. pi⁹ et hu
milis. Ita vt abbreuiādo dicere poſſem⁹. ꝙ
deuotio eſt affectus pius et humilis. Quiſ
quis ergo plene cognouerit/q̇d eſt affect⁹ pi
us 2 humilis. ſciet vtiq̄ꝫ q̇d ē deuotio. ¶ Et
q̄m̄ finis legis eſt dilectio ſm̄ apl'm/ꝯformi
ter ad xp̄m teſtificantē. in duob9 mādatis di
lectionis/tota lex pendet 2 ꝓphete/fuit opi
nio celebris. ꝙ theologia xp̄ianoꝝ/magis ē
affectiua proprie q̄ꝫ ſpeculatiua vl' practica
Non eīn data eſt lex xp̄iana vt hic intellīga
mus deū. ſꝫ vt captiuemus omnē intellectū
in obſequiū chriſti. Valet hec conſideratio
pro ſimplicibus chriſtianis. 2 militat aduer
ſus ſuꝑbos mēte cordis ſui. qui nihil crede
re volunt/niſi prius intelligant. quales erāt
ph̄i quos damnant pariſīēſes articuli de er
rore. quaſi ꝑ oīa. ſpecialiter duꝫ dicebant.
ꝙ nihil ſcit qui ph̄ie nō ſtuduit. ꝙ inſuꝑ nō

eſt alia felicitas hoim q̄ꝫ ſtudere phie. ꝛ ꝙ nō
eſt curandū de fide. Procedit rurſus hec cō
ſideratio cōtra ſupbos/ſolo noie et vanitate
theologos. q̄ ſtudent ſolū vt ſciāt vel ſcianꝭ.
nihil ꝟo traijciant ad affectum. nihil ad mo
res ꝛ ꝟtutes. Et cū dixit etiā gentilis phus
Inqrimus q̄d ſit ꝟtus/nō vt ſciamus. ſꝫ vt
boni efficiamur. Cognouimus proh dolor
aliquos quibꝫ oīs doctrina miſcēs cuꝫ ſpe/
culatiua pietatem fidei ad effectū reddebaꝭ
grauis. moleſta. nauſeans et onerosa. ita vt
doctores deuotos deriderēt vt idiotas ꝛ ve
tulas. quales ſunt apud tales Greg. Berñ.
immo damnata arrogātia ꝛ amentia. Aug.
ꝛ dñs Bonauētura cū ſilibꝫ. Eſt inquīt do
ctrina coꝝ ad ꝑdicationē ꝛ deuotionē. quaſi
ſtare nequeāt pariꝭ deuotio ꝛ eruditō. Sed
q̄d vereꝫ ē ꝙ repugnāt ſcia inflās et charitas
edificās. qꝛ execrabil' ē ſupbo hūilitas. Sꝫ
eſt ſcia q̄ nō inflat. ſapia. ſ. q̄ deſurſuꝫ ē. pudi
ca. ſuadibil'. pacifica. q̄ erudiēs intellectū ſil'
ꝑ deuotionē informat ꝛ inflāmat ꝛ paſcit af
fectū. fauus. ſ. cū melle. oleū cū igne. vtile cū

E dulci. ¶ Deuotio nihil habēs de phia vl' the
ologia ſcholaſtica ſpeculatiua/ſufficit ad ſa
lutem. Sufficit inſuꝑ ad collectioneꝫ vniti
uā mentis cuꝫ deo ꝑ ſupmentales exceſſus.
Phia ꝟo ꝛ theologia ſine deuotiōe diſpgūt
ſupbos mente cordis ſui. depͥmunt et auer/
tunt/vt ſe miſceant queſtionibus infinitis.
Ratio breuis in ꝓmptu eſt. qꝛ deus ſupbis
reſiſtit. humilibꝫ aūt dat graꝫ. Declaratō ſer
monū tuoꝝ illuminat (ait pſalmiſta) ꝛ intel
lectū dat puulis. ¶ Cōſideremꝰ ꝓprietatē de
uotionis/vt ꝯſequēter appareat quales ſūt
ad deuotionem illi nimiꝝ q̄bꝫ ē ſuauitas in
affectu. pietas ī itellectu. humilitas ī affectu
ſimul et intellectu. Eſt itaqꝫ deuotio affectꝰ
pius ꝛ humil'. Quid ē aūt affectꝰ niſi ſponta
nea quedā ſuauis iclinatio ait Hugo. Por
ro ꝯtrariaꝭ affectus ſuauitati/mentis duri/
cia. que compunctione nō mollīꝭ. de qua ſa
piens. Qui aūt mentis ē dure corruet in ma
lum. Et iterū. Cor duꝝ male habebit in no
uiſſimo. Cōtrariaꝭ pietati fidei mentis inſi
pientia. de qua pſalmiſta. Dixit inſipiens ī
corde ſuo nō eſt deus. Et alibi. Illuminās
tu mirabiliter a montibus eternis. turbati
ſunt oēs inſipiētes corde. Predicamꝰ xp̄m
(ait apl's) grecꝭ q̄dē ſtulticiā. Cōtrariaꝭ hūi
litati. ſpei. mētis arrogātia q̄ ꝑſumit de me/
ritis. vel deſperat de ꝑmijs. Hic ē vir q̄ non
poſuit deū adiutorē ſuū. ſed ꝑualuit ī vanita

te ſua. Et rurſum. Manꝰ eīn nr̄a excelſa. et
nō dñs fecit hec oīa. Et illō de iudeis apō ꝓ
phetaꝫ. Deſpauimꝰ. ¶ Sciuerit igiꝭ oīs hō
q̄ nouerit ꝯphendi ſub hoc maledicto. diſp/
ſit ſupbos mēte cordis ſui. ꝙ ad mētis colle
ctionē vnitiuā neceſſaria ē deuotio quaꝫ de/
ſcpͥſimus. q̄ eſt eleuatio mentis in deū ꝑ piū
ꝛ humilē affectū. fide. ſpe et charitate ſubni/
xum. ¶ Propterea quēcunqꝫ videꝛ carentē
iſtis. dic ꝙ diſpſus ē mente cordis ſui. quan
tūcunqꝫ ſe phm vel ſcholaſticū theologū eē
iactet. Dic illud Job de tali. Si aſcēderit ī
celū ſupbia eius. ꝛ caput eius nubes tetige/
rit. quaſi ſterquiliniū ī fine ꝑdeꝭ. ꝛ dicēt qui
eū nouerāt vbi ē? Quaſi ſomniū auolās nō
inueniēꝭ. ꝛ trāſiet quaſi viſio nocturna. Dic
ꝙ eſt ſal infatuatum. eijciendū ꝛ cōculcādū.
Secus ꝟo ſi quē agnoueris in affectu ſua
uem. piū ꝛ humilē. ſi ad deū cuꝫ ſimplicitate
fidei ſpei ꝛ charitatꝭ eleuatū. q̄tūuis iſte ſit ſine
lr̄is, ſine phia. ſine theologia. tal' vtiqꝫ colle/
ctus ꝛ vnitꝰ ē mente cordis ſui. ¶ Quid igiꝭ? F
Vana eſt phia. inutil' eſt theologia? Vana
ꝓrſus. inutil' ꝛ noxia habēti/ſi nō comes af
fuerit deuotio. q̄ pius ē ꝛ humil' affectꝰ. qua
comite poterit ad intelligētias pl'imas eue/
hi. q̄s nō hēbit de lege cōi ſimplex xp̄ianus.
Poterit inſuꝑ tal' eē vtil' ī doctrina/q̄ fides
ſaluberrima gigniꭍ. nutriꭍ. defendiꭍ. robora
tur. Vtil' ꝑterea ſicut dicit apl's ad arguēdū
¶ Proinde deuotio ſola nō ſufficit ad expli
cationē ſui mētibꝫ alienis inſinuādā. cū am/
pliꝰ ī expimentali ſenſu vel affectu/q̄ꝫ rōcina
tio intellectu ꝯſiſtāt. Sunt idcirco male de/
uoti ſimplices illi/q̄ iuxta ſuas affectōes tra
dere ſatagūt alijs regulas et leges ex ſcpͥturꝭ
ſacris. Hinc fatue reuelatōes. hinc ſupſtitio
ſe affectōes ꝑdiderūt. Sicut ecōuerſo phi
ꝛ theologi deuotōe carētes ſiniſtras ꝯ deuo
tōis myſterio deriſiones intulerūt. Rurſus
ita ſe hñt affectꝰ pietas ꝛ hūilitas ī deū vt ne
queāt vna veraciꭍ ſine altera īueniri. Rurſꝯ
eīn pietas fidei rite ſtabiliꭍ ſine affectōe hūi/
li. nec hūilitas ſpei ꝛ ſuauitas charitatꝭ. ſine
fidei ſolide pietate. Quo factū ē aliqñ/vt do
lere peniteretqꝫ ſe dicerēt nōnulli lr̄atoꝝ. ꝙ ñ
ī ſimplicitate parentū. ſ. laicoꝝ ꝑmanſiſſent.
Fides itaqꝫ donū dei ē neq̄s glīeꭍ. Pax in/
ſuꝑ ī credēdo ꝑcabaꭍ ab aplo/ſuis Deꝰ inq̄t
ſpei repleat vos oī gaudio ꝛ pace ī credēdo.
Rō ſubdiꭍ. vt abūdetꝭ ī ſpe ꝛ ꝟtute ſpūſſacti
q̄ virtꝰ ē charitas. ¶ Caderet h̄ ſmo de certi
tudie fidei. ꝛ queādmodū intellectꝰ ī ipa ſta/

bilit. ſic ⁊ i ſpe ⁊ i charitate ꝑ oĩmodã ſui de/
relictõꝫ ſub potẽti manu dei/captiuãdo oẽꝫ
itellectũ i obſequiũ xpi/qualiť ſuadebat Cri
ſogonꝰ anaſtaſie. Tu vᵒ ancilla xpi/trophe
um cruciſ tota mẽte ꝯſtringe. Modꝰ iſra no
tabit. Quid autẽ ẽ mẽs tota/niſi mẽs vnita
totaliť ⁊ collecta: Ois vᵒ mens taľ deuota
ẽ i incipientibꝫ. deuotior i ꝓficiẽtibꝫ. deuotiſ
ſima i ꝑfectis. q̃s nõ diſꝑgit ſupbia mẽtiſ cor
B dis ſui. ¶ De deuotiſſima mẽte dicemꝰ aliq̃.
Primo de deuotõe ꝑfectoꝝ ad alios reditu
ra. ¶ Deuotiſſima mens qualis eſt i ꝑfectis/
hꝫ i ſe ſecretũ ſolitudinis. ſerenũ luminis. ta
bernaculũ pacis. hꝫ et cenaculũ ſeu diuerti/
culũ refectõis. cubiculũ reqͥetionis. nidulũ
pullificatõis. hoc ẽ ex Bernardo. Uiderit il
lic lucẽ/quã nõ capit locus. Audit armoniã
quã nõ capit tps. Odorať fragrãtiã quã nõ
ſpargit flatꝰ. guſtat cibũ quẽ nõ minuit eda
citas. heret amplexui quẽ non deuellit ſatie
tas. hec ex Auguſtino ¶ Sꝫ admirabilior ẽ
ſup oẽs dionyſij traditio/q̃ videť inſipiẽtibꝫ
corde/rẽ magiſ inuoluere ꝯdictõibꝫ q̃ꝫ doce/
re. Siquidẽ ad Timotheũ ſcribens de my/
ſtica theologia ſic dicit. Tu autẽ timothee
circa myſticas viſiones corroborato itinere
⁊ ſenſus deſere. ⁊ intellectuales opationes ⁊
ſenſibilia ⁊ inuiſibilia ⁊ oĩe nõ ens. ⁊ ens. ⁊
ad vnitatẽ vt poſſibile ẽ inſciꝰ reſtituere. ipiꝰ
q̃ ẽ ſup oẽm eſſentiã ⁊ ſciam ⁊ a teipo. et oĩbꝫ
immẽſurabili et abſoluto pure mẽtiſ exceſſu.
ad ſupeſſentialẽ diuiarũ tenebraꝝ radiũ oĩa
deſerẽs. ⁊ ab oĩbꝫ abſolutꝰ aſcendẽs. ¶ Que/
reret aliquis. quõ pñt hec fieri/q̃ repugnare
videnť i forma vᵒborũ: Tẽptemꝰ aliq̃ dicere
ꝑnotãdo/ꝙ duplex ẽ hic notificatõis modꝰ
Unꝰ doctrinaľ extrinſecꝰ. Alius expimẽta/
lis intrinſecꝰ. Uñ ſciẽdũ ꝙ oĩs cognitõ nr̃a
ortũ hꝫ ab aliq̃ expientia. Ois ꝑterea cogni
tio ſi ꝑfici debeat/i expientia termiať. Expi/
entie vᵒ nomẽ dr̃ ab ex. ⁊ pario paris. qꝛ pa
riť expientia ex rebꝫ i viribꝫ cognitiuis ⁊ affe
ctiuis. Hinc dicimꝰ. hoc expior. ĩ ꝯperio.
ĩ reperio. Eſt aũt expientia ſꝫm rẽ ſeu q̃d rei
ꝑceptio ſimplex/non diſcurſiua. cauſata ſeu
parata imediate ab obiectali motõe. Ita ꝙ
ſufficit ad hãc ꝑceptionẽ pñtia obiecti/cum
potentia ꝑceptiua/remotiſ impedimẽtiſ. Si
eñi color obijciť viſui. ſufficit ad viſiõeꝫ ꝑ ſo
lã ipedimẽtoꝝ ablatõꝫ. vt ꝙ oculꝰ ñ ſit clau
ſus. nec cecatꝰ nec aliť ipeditꝰ. Sic ẽ ď audi
tu reſpectu ſoni. De guſtu reſpectu guſtabiľ
De tactu ⁊ olfactu ſuo mõ. Ceterũ ꝑceptio

ponit i diffinitõe ꝑ genere. q̃ ſꝫm nomẽ dr̃ ꝑ
fecta captio. ⁊ hec ꝯuenit expimẽtali cogniti
oni ꝑcipue. qm̃ i ipſa prout expimẽtaľ ẽ. nõ
cadit error vel deceptio. niſi forte occaſiona
liter apud potentiã diſcurſiuã. queadmodũ
dicit Ipocras/ꝙ expimentũ ẽ fallax. Cauſã
dicti premiſit. Ars inq̃t longa. ars itaq̃ꝫ for
mať nõ ab vno tm̃ expimẽto ſed a plurimis.
quorũ vtiq̃ꝫ ſingulũ veꝝ eſt. Alioq̃n nõ eſſet
ꝑ expimentũ. Attñ combinatio experimẽto
ruꝫ/⁊ ꝯquiſitio diſcurſiua de q̃dditate. ⁊ cõ/
ditionibꝫ rerũ expimentarũ. imo ⁊ ipſoꝝ ex/
perimẽtoꝝ/q̃ res ſũt/an ſubẽ vel accidẽtia. ſe
pe fallit. Cõſurrexit ꝑinde neceſſitas grãma
tice ⁊ logice/ꝑ cõicatõe mutua ſup expimen
tis ſingulis ⁊ rebꝫ expertis. ne oẽs aut pľes ex
periẽtie laterent viciſſiꝫ hoies. ꝑſertim expe/
riẽtie interiores quas nemo nouit niſi ſpũs
hois q̃ i ipſo ẽ. Cõſurrexit deniq̃ꝫ modꝰ alť
cognitõis/q̃ꝫ ꝑ experientiã/q̃ diſciplinaľ vľ
ſcholaſticꝰ vel doctrinalis appellať ꝑ voces
⁊ ſcpta. qm̃ aliter nõ poſſumꝰ cõceptꝰ ꝑmos
ꝑ experiẽtiã habitos exponere. Cõſurrexit
etiã diſtinctio vetus/de ꝯceptibꝫ ꝑme inten
tiõis. ⁊ ſcdẽ. vel tercie. ⁊ de modis ſignificã/
di. ⁊ de ſuppoſitiõe naturali. ¶ Tota poſtre/
mo ps phie q̃ naturalis dr̃ ꝑpterea neceſſa/
riũ ſumpſit exordiũ ¶ Suffecerit ad pñs cõ D
memoratio diſtinctõnis. vt oñdamus ꝑmo
ꝙ vnio mẽtis de q̃ nũc loq̃mur/ꝯſiſtit i expe
rientia. ꝑpterea transfundi nõ põt i alios ꝑ
doctrinã/ſicut nec viſio. nec aliqua ſenſatio
exterior aliter i alios transfundiť. nec amor
nec odiũ. nec leticia. neq̃ꝫ dolor. neq̃ꝫ genera/
liter aliq̃ experimentalis cognitio. ¶ Nihilo
minꝰ doctrinaľ traditio nõ ẽ fruſtra Primo
ꝑpter inductõꝫ. vt fiat amplificatio potenti
arũ ꝑceptiuaꝝ. cũ obiectiſ expimẽtaliť ꝑcipiẽ
dis. Deinde notificatio fiat impedimẽtoruꝫ
quatinꝰ auferanť. Hec eñi duo ſufficiũt ad
experientiã. Ita tñ ſi obiecta moueãt natu/
raliť. Alioq̃n terciũ reqͥrereť. ſ. actuaľ ⁊ libe/
ra motio obiectalis. qualẽ hꝫ extra ſe deꝰ. q̃
lẽ hꝫ libertas arbitrij ſup actꝰ ſuos. ¶ Nullꝰ
idcirco putet vel expectet ꝙ ab hoĩe ď ꝑ ſe ſi
bi tradi poſſit cognitio ſup vniõe mentiſ cuꝫ
deo. Merito quidẽ. qꝛ nec de quacũq̃ꝫ expi
entia põt hec fieri circa creaturas. Nemo ꝑ/
terea ſperet expimẽtũ niſi ſublatũ fuerit ipe/
dimẽtũ. Eſt igiť cõe ſtudiũ oĩm q̃ de theolo
gia myſtica q̃ ꝯſiſtit i vnione locuti ſunt/in/
ducere ad tria q̃ reqͥrunť ⁊ ſufficiũt. videlicet
Deſideriũ diuini obiecti. Remotio impedi/

mēti. Imploratio diuini bn̄placiti. Primū
fit inſinuādo pulcritudinē ⁊ valorē. Scd̄m
fit apiendo defectū nr̄m ⁊ lāguorez. Terciū
fit p̄ oronis vehementiā ⁊ ardorez. Hec aūt
tria ꝯplectit̄ ipſa deuotio. q̄ eſt eleuatio men
tis i deum ſicut i obiectū ꝓpriū. et h̄ p̄ pium
⁊ humilē affectū. in q̄ ſemꝑ ē deo bn̄placitū.
¶ Occurret forſan aliq̄s ⁊ dicet. Quid ad te
d̄ doctrina myſtice ſapie. q̄ nō es p̄ticeps hꝰ
experientie? ¶ Rn̄deo. Credidi ꝓpter qđ lo/
cutus ſum. Credidi ſermonibꝫ expertoꝝ. ꝓ
pter qđ ꝯformiter ad eos locutꝰ ſum. Quati
nus inducar ⁊ inducā / quātū dn̄s adiuuerit
ad deſiderium tāti obiecti cuz iſto q̄ dicebat
Unā petij a dn̄o hāc requirā. Unā videlicet
p̄cioſam margaritā euangelicā. qua habita /
dicamus ſufficit. qua nō habita, ſaltem de/
ſiderare concupiſcamus. Enitamur deniq̄
pro deuotione cuiuſlibet impedimenti cum
imploratiōe diuini bn̄placiti. Sanabit ita
forte oculū mentis. ⁊ ei ſe p̄ſentabit experiē/
dum. guſtandū ⁊ videndū / q̄ꝫ ſuauis ipſe ē.
q̄ꝫ magna multitudo dulcedinis ſue quā ab
J ſcondit timentibꝫ ſe. ¶ Supeſt oſtendere. q̄
doctrinalis traditio theologie myſtice / ſe ex
tendit ad theologiā ſcholaſticā. nec ab ea di
uerſa ē vl̄ ſecluſa. immo nec a vera ph̄ia. Fi
et autē hoc ꝯmode / ſi verba beati Dionyſij
a Paulo. immo a ſpū ſancto docti. concor/
dauerimus ad inuicem p̄ ſcholaſticā theolo
giam. cuius ignorantiā habentes. q̄ꝫuis ex
perientiā intrinſecā ſentiant beate vnionis.
tn̄ hāc doctrinalit̄ elucidare neq̄bunt. Exē
plū eſt manifeſtū in doctrinis philoſophicꝭ.
Nonne poterit aſtrologus qui nunq̄ꝫ exp̄/
tus ē eclipſim ſolis ⁊ lune / tradere doctrinaz
huius rei / qualē ruſticus qui experiet̄ ipſas
ad oculū tradere nequibit. Poterit ruſticus
vtiq̄ꝫ dicere ſocio p̄ſenti. Aperi oculos et vi/
de. poterit extendere digituz ad eclipſim. ſed
nil amplius. Aſtrologus vero licet ita mō/
ſtrare non poterit p̄ſentialiter. docebit tamē
abſentes qualiter aperiendi ſunt oculi. qua
lia ſunt impedimenta que remoueri oporte/
at. immo ſi catholicus ſit / diuinū beneplaci
tum iungere nō omittet. qui facit eclipſes ſi
vult ⁊ quādo vult. Sic in propoſito. niſi q̄
aſtrologus habet demonſtrationez. theolo/
gus vero ſolā eruditionē / in fidei autoritate
firmatā. ¶ Multi multa locuti ſunt. et nos
multotiēs iā inter multoſ. de ⁊ ſuꝑ v̄bis Di
onyſij dū tractat de myſtica theologia et di/
uina ſapientia xpianoꝝ. Dixerūt aliq̄ q̄ cō/
ſiſtit hec theologia in abnegatōe oīm a deo.
Alij q̄ in affectu ⁊ di[l]ectione. Nonnulli q̄ i
intelligentie puritate. Alij q̄ i mentis ad de
um collectione vel vnione. alij q̄ in deuotio
ne ſeu mētis eleuatione. Alij q̄ i raptu vl̄ ex
taſi vel mentis alienatione. Quas ſex poſiti
ones abſq̄ꝫ contentione ptractemꝰ ſub certꝭ
ꝓpoſitionibꝫ. oſtenſuri conformiter ad ver/
ba cantici Marie. quod exiſtit in experimē/
tali ⁊ gratuita vnione ſeu collectione ⁊ exul/
tatione humiliū mente cordis ſui cū deo. dū
diſperſit ſuperbos. dū depoſuit potētes de
ſede. dū eſurientes impleuit bonis. dū ſuſce
pit iſrael puerū ſuum recordatus miſericor/
die ſue ¶ Dicamꝰ igit̄ abbreuiato ſermone q̄
ſapiā xpianoꝝ de qua tractauit diuinꝰ Dio
nyſius. ē vnio mētis ſeu collectio tanq̄ꝫ pro
genere. Iungit̄ experimētal' ⁊ gratuita cum
patre luminū deo tanq̄ꝫ ꝓ formali drn̄tia et
ꝓ fine vel obiecto. Mens ponit̄ quaſi ꝓ ma
teria vel ſubiecto. Habemꝰ ecce genꝰ deſcri/
ptionis. ſ. vnionē. ſimul cū obiecto ſuo deo
⁊ mentē ꝓ ſubiecto. Nec oportet inſiſtere ſcru/
puloſius. q̄ꝛ nullus ambigit. Sed i h̄ ē dif
ficultas q̄ ⁊ q̄lis ſit iſta vnio. et quēadmodū
ꝯparet̄. ⁊ cur ꝓ differētia additū. expimētal'
⁊ gratuita. Porro quin gratuita ſit hec vnio
quis negaret? ad quā nec natura ſufficit nec
induſtria. Sed neq̄ꝫ ſat eſt vnio gratuita ſi
nō p̄cipiat̄. quēadmodū deꝰ habitualit̄ vnit̄
p̄ gratiā ⁊ v̄tutes in puulis baptizatꝭ. quos
tn̄ nō dicimꝰ myſtice ſapiētes. Supeſt igit̄
difficultaſ velut vnica. q̄d ſit ⁊ quō ſit vnitō
nis expientia. ¶ Poſſumꝰ aūt dicere / q̄ expi
mental' vnio mentis cū deo ē ſimplex ⁊ actu
alis p̄ceptio dei gr̄e ſue / gratū faciētis dono
q̄lis hic incipit ⁊ p̄ficit̄ in gl̄ia p̄ gratiā ꝯſum
matā. Eſt igit̄ hec vnio expimentalis pregu
ſtatio quedā glorie pignus ⁊ arra felicitatis
eterne. cui ꝯtraria ē diſpſio ⁊ auerſio ſupbo/
rū mente cordis ſui. Relinquit̄ tādē hec de/
purata ſeu expolita theologie myſtice deſcri
ptio. Dicēdo q̄ ē expimētal' dei p̄ceptio. Po
tius aūt ponit̄ p̄ceptio q̄ꝫ cognitio. quia ge/
neralis ē terminꝰ ad oēm vim mentis. ſ. rati
onalē. ꝯcupiſcibilē. iraſcibilē. vl̄ ad vim ap/
p̄henſiuā ⁊ affectiuā. q̄ꝫuis nihil vere videat̄
p̄cipi / quin vis apprehenſiua ꝯcurrat. Alio
quin vis affectiua fieri poſſet in cognitiua.
quod aliqui nedū concedūt. ſed hoc proba/
re ꝯtendunt. Nec theologiā ſcholaſticā ſuſci
piunt i hac parte. ſed a myſtica ſecernūt. ſup
gua re videri poterit in proceſſu.

R **De experimentali**
vnione veritates.¶ Expimental' dei pceptõ
facial' ⁊ immediata/ nõ habet̃ hic ĩ via ꝺ lege
ꝯmuni. ſed expectat̃ ꝑ pmio ĩ gloria ꝯſũma
ta. Cõcedit̃ hec ab omib⸫ nec oportet ꝓbati
onib⸫ immorari. immo ſic ꝯceſſa ẽ ꝓpoſitio.
vt in errorẽ aliq̃ prolapſi ſint. dicẽtes ꝙ nec ĩ
patria de⁹ immediate videbit̃. ſed ĩ theopha/
nijs q̃buſdã ꝯtꝑantib⸫ ĩacceſſibile lumẽ dei/
imbecilli mẽti. Quo ſup errore deſtruendo/
doctores nedũ copioſiſſima diſputatõe. ſed
ſentẽtiali determinatõe ꝓceſſerũt. iuxta no/
tata dñi Bonauẽture. ĩj. ſentẽtiaꝝ. diſ. xxiij.
¶ Experimental' dei perceptio nõ videt̃ eſſe
formaliter ipſa vnio. Admittit̃ autẽ hec p̃di
catio quaſi per cãm vl' ꝯcomitãtiã. ſꝫ nõ mul
tũ intereſt ad rẽ nr̃am. Tãta q̃ppe ẽ cõnexio
oĩm viriũ mentꝭ vel habituũ ꝟtuoſoꝝ cũ ha
bitu gr̃e ⁊ actu p̃ncipali eius. ꝙ apparet que
dam circũinceſſio/ velut ĩ bñdicta trinitate
ſuo mõ. Eſt eñ gr̃a gtũ faciẽs. vna ĩ trinita/
te habituũ theologicoꝝ. ⁊ trina ĩ vnitate ſua
ſeu radice. ſicut mens vna ẽ ĩ eẽntia. ⁊ trina
ĩ potentijs. Utrũ ꝟo potẽtie ſint realiter ab
inuicẽ diſtincte vel tm̃mõ relatiue ſeu ꝯpati
ue. Et ſi gr̃a ꝑus ĩformat eẽntiã mẽtꝭ q̃ꝫ po/
tentiã. paꝝ intereſt ꝓ deuotꝭ ſcrupuloſi⁹ inq̃
rere. ¶ Experimental' dei pceptio videt̃ fieri
dũ influx⁹ formal' ⁊ habitual' gr̃e gratũ faci
entꝭ ĩ act⁹ ſuos ĩmediate ſe ꝓtẽdit. exẽplũ de
formis alijs/ dũ ex actu p̃mo q̃ ẽ informare
ꝓcedũt ad act⁹ ſcꝺos ſic vita ad viuere. lux
ad lucere. ĩtellect⁹ ad ĩtelligere. ſenſus ad ſen
tire. Sũt aũt effect⁹ plimi gr̃e. Tres hierar
chici. Purgare. illũiare. ꝑficere. quos aliq̃
multiplicãt ſm mẽtis vigorẽ. fulgorẽ ⁊ amo
rẽ. dicẽtes ꝙ ꝟtutẽ memorie purgat. eleuat ⁊
ſtabilit. fulgorẽ intelligẽtie illumiat ĩformat
⁊ aſſimilat. Amorẽ affectiue ꝑficit. viuificat
⁊ vnit. ⁊ mentẽ acceptã deo reddit. ¶ Experi
mẽtal' dei pceptio fit ſm fruct⁹ ſpũs. q̃ꝝ ma
xim⁹ ⁊ p̃m⁹ ẽ charitas. i. chara vnitas. vñ ꝓ/
deũt alij. gaudiũ. pax. patiã. longanimitas.
bonitas. mãſuetudo ⁊ fides. modeſtia. ꝯtinẽ
tia. caſtitas. Uñ charitas prout ẽ ꝟt⁹ theo/
logica dicit habitũ. ſed prout ẽ fruct⁹/ dicit
actualẽ charitatꝭ expimẽtũ vl' ſentimẽtũ. q̃ꝫ/
uis neſciat hõ certitudinalit̃ vñ veniat aut q̃
L vadat. ſic infra notabit̃. ¶ Expimẽtal' dei ꝑ/
ceptio vel noticia ſi pura eſſe debeat ⁊ vehe/
mẽs. req̃rit̃ ĩ ſenſib⸫ aĩe ꝓportionatꝭ ſenſib⸫
carnis. ꝙ purgent̃. illuminent̃ ⁊ ꝑficiãtur ꝑ
opatões gr̃e gratũ faciẽtꝭ. q̃s nũc elicit ime/
diate. nũc impat mediate ꝑ habit⁹ ꝟtutũ do
noꝝ ⁊ btitudinũ. Sic expimur ꝙ hõ nõ pci
pit ſe viuere/ niſi dũ aĩa procedit ad act⁹ ſecũ
dos ꝑ opa vite. q̃ ceſſant vtiq̃ poſitꝭ impedi
mentꝭ ĩ ſenſib⸫ ꝑ ebrietates. per ſomnũ. ꝑ in/
firmitates aut egritudines ¶ Expimẽtal' dei
pceptio ſi debeat eẽ ꝑfecta. ⁊ talis q̃ dici me/
reat̃ ſapientia diuina vel myſtica. terminat̃ ĩ
caliginẽ quã inhabitat deus vere abſcõdit⁹
⁊ q̃ ponit tenebras latibulũ ſuũ. Qꝺ vt fiat
experimẽtaliter. neceſſe ẽ mentẽ ab oĩ cogni
tiuo actu vel affectiuo/ circa creaturã omnẽ
etiã circa ſeipſaꝫ tũc vacare. ⁊ ĩ ſilentio ſũmo
eẽ. moriq̃ꝫ deniq̃ꝫ toti creature. vt ſoli deo vi
uat creatrici eẽntie. Hic eſt nunc pũct⁹ diffi
cultatis. ⁊ myſteriũ abſconditũ qꝺ nemo no
uit ꝑ experientiã niſi q̃ accipit. Põt tñ noſſe
ꝑ doctrinã in autoritate fundatã cũ ĩaudu
ctõib⸫ ⁊ exemplis. Alioq̃n vane penitus ſtu
duiſſet beatus Diony. cũ ceteris condere li/
bros ſup hac re. ¶ Expimental' dei cognitio
terminat̃ in caliginem. ſed prius deſerit aliã
caliginẽ. Caligo que deſerit̃/ eſt omnis crea
tura que de ſe nõ niſi caligo eſt. priuatio. ſ. lu
minis. Alioq̃n nõ dixiſſet Johẽs de creatu
ris ꝙ lux in tenebris lucet. ⁊ tenebre eã nõ cõ
p̃henderũt. Fit aũt iſta deſertõ ſm tria. que
notat Diony. in verbis p̃miſſis. Primo de/
ſerit̃ opatio ſenſitiua. q⸫ nõ oportet vt vege/
tatiua deſerat̃. Scꝺa operatio intellectiua
ſm oẽ ens ⁊ nõ ens. ⁊ hoc plane accipien/
dũ eſt de ente vel nõ ente creato vel creabili.
nõ de ente p̃mo ⁊ puro. Tercio deſerit̃ mẽs
ipſa nõ vtiq̃ꝫ q̃n maneat eẽntialit̃ ĩ ſe Alioq̃n
eẽt ⁊ nõ eẽt/ niſi velim⁹ ĩſanire cũ almarico ⁊
ſil'ib⸫ hereticꝭ dicẽtib⸫ mentẽ ꝯtẽplatiui vl' be
ati ꝑdere ſuũ eẽ ĩ ꝓpo genere. ⁊ redire ĩ illꝺ eẽ
ideale. qꝺ habuit eẽntialit̃ ĩ arte diuĩa. Et h̃
eẽt prorſus mentẽ annihilari. aut nihil oĩno
poſſet annihilare de⁹. Et h̃ aliq̃ volũt ſꝫ ma
le. q⸫ ſil'r ipſe creare nihil poſſet. Quid ẽ igit̃
mentẽ ſeipſaꝫ deſerere. h̃ eſt ipſaꝫ ĩ actu p̃mo
ſuo eẽntiali manentẽ nullũ actũ ſcꝺm circa
ſeipſaꝫ. aut circa qꝺlibet aliud ens/ p̃ter deũ
exercere. ⁊ tũc ĩtrat nouã caliginẽ. de q̃ ſequit̃
exponendũ. ¶ Expimẽtalis dei cognitõ ſeu D
noticia vel pceptio quaꝫ inueſtigam⁹. q⸫ nõ
terminat̃ ĩ deũ clare ⁊ nude viſũ/ ſiſtit̃ in cali
gine q̃dã ſup̃ ſe. deſerẽdo p̃mã caliginẽ crea/
turaꝝ p⁹ ſe. vel ſub ſe. imo ⁊ ſe p⁹ ⁊ ſub ſe mõ
dicto. Rõ ẽ. q⸫ nec mens hꝫ oculuꝫ q̃ nat⁹ ſit
h̃ videre deũ. nec de⁹ obijcit directe ⁊ ĩmedi/

ate ſeipm. Grādis attñ difficultas ē. ſi om̄is
noticia expimental' ſit intuitiua. ſup q̄ noti/
cia tractat de ſctō noīe dei. Sat3 ſit h̄ dicere
ꝙ intuitiua cognitio dei nō negat̄ hic in via
et h̄ pciſe ꝙ de⁹ ē obiectū ıproportiōatū mē
tis oculo ꝑpter excellētiā viſibil'. ſ3 q2 ñ pla/
cet deo. Rō. q2 obiectū intelligibile. q̄nto eſt
pfectius. tāto magis idoneus ē ocul⁹ mētis
cape ipm. Nō em̄ ledit̄ armonia mētis de ſe
ab excellentia intelligibil'. quemadmodū de
ſtruit̄ armonia oculi ſenſual' p excellentiā lu
cis. Comparatio igit̄ oculi veſptilionis ad ſo/
lē/nō dicit oēm ſilitudinē ad oculū ment3 re
ſpectu manifeſtiſſimoꝝ ī natura. dicēte Ari
ſto. ꝙ itellect⁹ q̄to pfectiora ītelligit/tāto ſit
habil' ad altiora. vñ probat īmaterialitate3
ipi⁹. ¶ Expimētal' dei pceptio p caliginē/nō
fit ſine clariſſima irradiatōe. ac ſine ſilētio ſu
ſurrāte/et occulte dicente. Difficili⁹ h̄ videt̄
ad explicandū. Credendū tñ eſt ꝟbis Dio/
ny. crebro ſic loq̄ntis ī diffinitōe ſapie ⁊ ali/
bi. Placuit inq̄rere exemplū ſenſibile viſus
corpalis ad lucē ſolis. fit em̄ freq̄ns p Dio/
ny. ⁊ Aug. ⁊ Ariſt. cū ceteris ꝯparatio tal'. q̄a
nihil ſimilius in creaturi3 corporeis luce ſpū
ali q̄3 lux ſolis/ſicut viſui corporeo viſio mē
tis. Exemplū vnū. ſint due domus valde di
ſtantes. quaꝝ quelibet feneſtrā habeat aper
tā aſpectu mutuo ⁊ directo. ſit mediū ꝓrſus
expeditū. ſit ocul⁹ ſeu vidēs ī vnā feneſtraꝝ.
ꝯſtatq3 ꝙ ſi nullū ſit in medio lumē/puta de
nocte. oculus erit inter duas caligines. q̄rū
nullā attinget. q2 nec illā q̄ retro ſe ē ī domo
ſue feneſtre/vel iſtā q̄ ī iſta feneſtra ē. q2 ad fe
neſtraꝝ vacuitatē nō ptingit medio nō illu/
ſtrato. S3 illuſtret̄ mediū p qd̄ acies ocl'i di
rigat̄ ad feneſtrā oppoſitā. iudicabit vtiq3 ta
lis oculus eſſe caliginē. q̄tūis dom⁹ intra ſe
copioſe ſit illuſtrata. Docet h̄ experiētia cu3
rōne pfectiuorū. q2 nūq̄3 videt̄ lux ſine colo
ris mixtiōe q̄ nō ē niſi ī corpe termiato. Vñ
oculus carnis pure ī medio lucis poſit⁹ ni/
hil videret. ſed cēt ī caligine. Ecce ꝙ ad inſpi
ciendū caliginē oportet ꝙ ocul⁹ ſit int̄ duas
caligines retro ⁊ añ. oportet nihilominus ſi
debeat anterior caligo videri ꝙ fiat irradia/
tio p mediu3. Exemplū de voragine terre. q̄
non agnoſceret̄ p oculū ſub ſe tenebroſo me
A dio int̄ oculū ⁊ voraginē nullatenus illuſtra
to. ¶ Exēplū alteꝝ qd̄ ab Aug. iā ꝓus indu/
ctū ē de diuiſione ſpūs. Sit oculus ī excel/
ſo mōte/q̄lis fert̄ eē olimpus. ſit ab imo nu/
bes caliginoſa. ꝓhibēs aſpectū oīm q̄ ſub eo

ſunt. ſit rurſum inter ſolē ⁊ oculū alia caligo
īpediēs aſpectū ſol' directū. nō aūt diffuſiō3
luminis ex obliq̄. Cōſtat ꝙ ocul⁹ ſatagens in
ſpicere ſolē/non intuebit̄ niſi caliginē. q̄uis
inde ſuſcipiat obliquā irradiationē. Alioq̄n
nō videret ocul⁹ iſtā caliginē radiatōe hmōi
nō exiſtēte. Pōt hic induci illud Eſaie Sur
ge illuminare hieruſale3. ecce tenebre operi/
ent terrā ⁊ caligo populos. ſuper te aūt oriet̄
dñs. ⁊ gl'ia ei⁹ ī te videbit̄. Cōſonāt exēplis
ꝟba Richardi de diuiſione aīe et ſpūs. In
hac inquit diuiſione/aīa ⁊ qd̄ aīale eſt ī imo
remanet. ſpūs aūt ⁊ quod ſpūale ē. et qd̄ ele/
uat ad ſumma. et ab infimis diuidit̄. vt ad
ſumma ſubleuet̄. ab aīa ſcindit̄ vt dño ꝯiun
gat̄. q2 qui adheret deo/vnus ſpūs ē cum il/
lo. Felix diuiſio ⁊ mirabilis ſeparatio. vbi qd̄
corpulentū ē ⁊ feculentū deorſum remanet.
quod ſpūale eſt ⁊ ſubtile/vſq3 ad ꝯtemplati/
onē diuine glorie ſublimat̄. ⁊ in eandē imagi
nem transformat̄. Pars inferior ꝯponit̄ ad
ſummā pacē ⁊ tranquillitatē. corpus ſuperior
ſublimat̄ ad gloriā ⁊ iocūditatē. Hec autem
ſub eiſdē ꝟbis ponit autor de ſpū ⁊ anima.
Que aūt ſit iſta pax. q̄ gloria. q̄ iocūditas. et
q̄d eſt qd̄ videat̄. h̄ eſt qd̄ inquirim⁹ ¶ Expe
rimentalis dei pceptio nō fit p ſolā abnega/
tionē. Rō. q2 pura negatio nihil ponit. Vñ
vt Damaſce. li. iiij. c. iiij. ī fine dicit. Sūt eti
am q̄dā affirmatiue de deo dicta/ꝟtutē ſup
excellent3 negatiōis habētia. puta tenebras
dicētes ī deo. nō tenebras intelligim⁹. ſ3 q̄m
lux nō eſt. ſed ſup lucē. ⁊ lux. q̄m nō tenebre
ē. hec ille. Sic igit̄ q̄cq̄d affirmatiue de deo
dicim⁹/includit negatōe3 aliquā. et ecōuerſo
negatio relinq̄t affirmatōem. nō q̄dē ad idē
⁊ ſm idem ⁊ pro eode3. Alioq̄n eſſet ꝯdictio
manifeſta. ſ3 accipiunt̄ affirmatio ⁊ negatio
reſpectu diuerſoꝝ. q2 negat̄ a deo q̄cq̄d ē im/
pfectōis ī creatura. ſic oīs creatura ē impfe/
cta q̄ntūcūq3 pfecta ſit ī ſuo genere. et ponit̄
p ſuperexcellentiā affirmatio de deo. Propte
rea dicit ſepe Diony. ꝙ deus nō ē ens. ſ3 ſu/
perens ſupbonus ſupdñs/⁊ ſilia. ¶ Experi Q
mentalis dei pceptio/claudit in ſe duplice3
viā cognoſcendi deū. ſ. p abnegatiō3 ⁊ excel/
lentiā. nec via abnegatōis ſufficit/niſi via ex
cellētie adiūgat̄. nec ecōtra. Propt̄ea dāna/
tus ē articul⁹ pariſien̄. dicēs ꝙ nō cognoſcim⁹
de deo h̄ ī via/niſi q̄d ē. Exēplū bti Diony.
eſt aptiſſimū. vbi dicit ſcōo de myſtica theo/
logia. Sicut p ſeipm agalma naturale faci
entes. i. imaginē ex ligno vel lapide. auferūt

ea q̃ ſuperiecta ſunt. puta ocli viſiõꝫ vetãtia.
ꝛ ipſaꝫ ĩ ſeipſa ablatione ſola / occultã mani
feſtant formã / vl' in manifeſtationẽ ducunt.
ſic ſupple fit in cognitõe ꝑ abnegatõꝫ. Con
ſtat aũt ꝙ ſtatue factoꝛ nihil addit ad lapidẽ
vt ſculpat imaginẽ. ſed trahit tm̃modo ꝺ eo
Uerumtñ aliqua ablatõe facta linquit pul/
crã. ſ. imaginẽ. Conſonat Aug. Diony. ꝛ ex
emplo pro ꝯfirmatione dictoꝝ ſic dicit. Cũ
audis. bonũ hoc. bonũ illud. tolle bonũ ħ ꝛ
bonũ illud. ꝛ vide ſi potes ipm bonuꝫ nullo
alio bonũ. tunc videbis deum. Ita de vero
Ita de pulcro. Ita de ente p̃cipue. Ita de q̃
libet attributo diuino. ¶ Experimental' co/
gnitio dei. poteſt intelligi ꝑ ablationeꝫ fieri
ſeptem modis. Quoꝝ duo ſpectãt maxime
ꝓpoſito nr̃o. Unus ad intelligentiã. ali⁹ ad
deuotionẽ. Unus modus ẽ ꝑ noĩs impoſi/
tionẽ. alius per voluntariã acceptõꝫ ſeu cre
dulitatẽ. Terci⁹ per realẽ ablationẽ. Quar/
tus per intelligẽtie depurationeꝫ. Quint⁹ ꝑ
intelligentie ꝑſpicacitatẽ. Sextus per intel
ligentie deiformitatẽ. Septimus per intelli
gentie ſimpliciſſimã vnitatẽ. ¶ Diſcurram⁹
ꝑ ſingulos modos. Eſt itaqꝫ p̃m⁹ familiarꝭ
nobis pro ſtatu vie. verbi grã de vno ħ noĩe
bonũ vel bonitas. qꝛ habito de ipſo ſic acci
pi poterit de ceterꝭ. Experimur itaqꝫ ꝙ ſint
aliq̃ res a nobis appetibiles. vl' qꝛ vtiles. vl'
qꝛ delectabiles. vel qꝛ pulcre ꝛ honoꝛabiles
Imponim⁹ ad hec appetibilia ſignificanda
hoc nomen bonũ. Experimur ꝯſeq̃nt' ꝙ res
appetibiles ſunt ĩ multꝭ defectuoſe. et ꝙ vbi
cunqꝫ querimus refectionẽ / ibi reperim⁹ ali
quã defectionẽ moleſtã appetitui carniſ aut
ſpũs. Procedimus vltra ad impoſitõꝫ vni⁹
nomis quod ſignat bonũ vſqꝫquaqꝫ perfe/
ctuꝫ. cui nihil aſſit vl' adeſſe poſſit ꝺ malo. ni
hil bonũ deſit. ita ꝙ ſit bonũ quo maius co
gitari nõ poſſit. ſicut Aug'. accipit. poſtmo
dum Anſelmus de hoc noĩe deus. ꝙ appel/
lamus bonũ ſimpl'r ens / aut ſumme ꝑfectũ
Qua impoſitiõe facta ꝯfeſtim oĩs q̃ ſcit im/
poſitionẽ. ꝛ audit hoc nomen de⁹ vel hoc no
men bonũ nullo addito. i. bonuꝫ ſimpl'r. qꝛ
ſimpl'r dico qꝺ ſine addito dico. Oĩs itaqꝫ
talis accipit ꝓ reliqua re tali p̃ſtãtiſſima quã
ceteris omib9 anteponi. hoc nomẽ bonuꝫ et
hoc nomẽ deus ita ꝙ ꝯuertibilit' ſe habẽt bo
nũ ſimpl'r ꝛ deus. Conſtat ita fieri potuiſſe
ꝛ factũ eẽ. ꝛ ita retineri. Quo p̃ſuppoſito vo
luit Anſel. ꝛ q̃dã alij demõſtrare deũ eſſe ſic
putabãt euidẽs eſſe ꝙ bonũ quo maius co/
gitari non poterat neceſſario erat. Alioq̃n ſi
poſſet non eẽ. iã nõ eſſet bonũ quo mai⁹ cogi
tari nõ poſſet. ¶ Sed ſm̃ v̾itatẽ ꝓceſſus ẽ ſo
phiſticus ꝛ inualidus / ſi nõ aliter ꝯfirmetur
Diceret eñ inſipiens ꝯ quẽ arguit ſe admit
tere iſtud q̇d nomis. ꝙ deus ẽ bonuꝫ q̃ mai⁹
cogitari nõ põt. negaret tñ ꝙ aliq̇d tale ſit in
re. ſed tm̃ in nomine. ſicut ſi deus imponeret
ad ſignificandũ bonũ ſummũ ĩ tribus ſup/
poſitis abſolutis. nihil in re nomĩ reſpõde/
ret. ¶ Proptea reſtat ſcꝺs mod⁹ q̃ neceſſari⁹ P
ẽ accedere volẽti ad deũ credere. ſ. volũtarie
ꝙ aliqꝺ tale bonũ ẽ vere ĩ reꝝ natura. imo ſu
per oĩa q̃ cogitari pñt ĩ reꝝ natura ꝑ aliquaꝫ
imaginationẽ. rõem vl' intellectũ. Hec autẽ
volũtaria ꝛ fidel' acceptio / q̃ nedũ ꝯcedit q̇d
noĩs. ſed q̇d rei firmit' credit. ꝛ ita ĩ omĩ locu
tione ſibi ſupponit hoc nomẽ de⁹. qꝛ ſuppo
ſitio ẽ acceptio termini ĩ ꝓpoſitõne ꝓ ſuo ſi/
gnato vltimato. Ex hac acceptõe ſcꝺa / pri/
mus elucidare poſſem⁹ quẽadmodũ deuotiſ
ſima mens laicoꝝ ſimpliciũ / ꝑtingere p̃t ad
experimentalẽ dei ꝑceptõeꝫ ſeu theologiam
myſticã / q̃ ĩ vnione ꝯſiſtit mentis ad deũ. dũ
ꝯiungit eos ſibi. dũ diſpergit ſuꝑbos mẽte
cordis ſui. Pergam⁹ attñ prius ad aliqueꝫ
modoꝝ alioꝝ numeratoꝝ declaratõꝫ. ¶ Et
quidẽ tercius põt a ſolo deo fieri. redigendo
oĩa bona in vnũ ſe bonũ qualit' erat ab etno
añ mũdi ꝯſtitutionẽ in architypo mũdo ſo/
lo. ſꝫ nõ multũ facit ad ꝓpoſitũ / niſi ꝓ quan
to facilius venit fidel' ſimplex vel theolog⁹
ad cognoſcenduꝫ ſuꝑeminentiã boni eterni
ſuꝑ om̃e aliud boni nomen. qñ credit vnuꝫ
poſſe neceſſario manere alijs nõ exiſtẽtibus
vel deſtructis. ¶ Quartus mod⁹ maxime cõ
gruit ꝓpoſito Augꝭ. ſm̃ quẽ ꝓceſſit ĩ ſuis cõ
feſſionib9. ĩmo ĩ omĩb9 pene libris ſuis. etiã
cũ ſimplice mr̃e ſua. dũ colloq̃ret' valde dul
citer ad feneſtrã. Deputabat itaqꝫ mr̃eꝫ de/
uotã tal' abſtractõis phical' eẽ capacẽ. prout
colligit' ex libro ſuo ſcꝺo ꝺ ordĩe. dũ vult de
ducere ꝙ oĩs phica traditio / ordiãte ꝓceſſit
ex amoꝛe / ꝑ ui a grãmatica. dehĩc logica. ꝛ ꝯſe
quẽter ſuo ordine de reliq̇s. Amoꝛ eñ cũ ſu
erit hũani ꝯuict⁹ ad quẽ loq̄la req̇rit'. nec ſuf
ficit niſi polita ſit rõ ſm̃ deductõꝫ illic tradi
tã. q̃ꝫuis ĩ laudẽ pithagoꝛe nimi⁹ fuit. vt idẽ
in retractatiõib9 fatet' humiliter Aug'. Mo
dus iſte tantus reputatus eſt a phĩs. vt dice
rent abſqꝫ illo nõ poſſe q̇cq̃ꝫ ſcire ꝓprie vt in
telligere. ita eñ poſuit Albert⁹ in ſuo de in/
tellectu ꝛ intelligibili deducens ꝑ longũ ꝑ

ceſſū. poſitões antiquoꝝ phoꝝ. imo ⁊ idola
traꝝ q̄ theletis ⁊ theorgicis purgatōibꝫ vte/
banť. quoꝝ meminit Aug. de trini. diſputans
aduerſus eos. Quid pterea dicemꝰ d̄ iſto qr
to abſtractiōis mō. ſi fieri pōt abſq̄ deuotiō
ne. Cōſtat ita poſſe. q2 cōis eſt ad oēs cogni
tionē de rebus habendaʒ ꝑ rationē. maxime
Q ꝑ intelligentiā. ¶ Habet aūt intelligētia mul
tiplr inueniri. ſicut et tribꝫ modis ꝯſeqnter
additꝭ colligiť. Quis ꝯceperit aliq̄ Boeciū
voluiſſe intelligentiā eē ſoliꝰ dei. ſʒ moderati
us ē vſus q2 ē ſolius diuini generꝭ. ſicut ratō
hūani. Senꝰ aūt ſumꝰ dei. licet nō illa ꝑfecti
one hic qua erimus duʒ ſiles erimus deo et
angelis vel intelligētijs eiꝰ. Intelligētia nō
exit in actū ſuū abſq̄ multis abſtractōibꝫ ꝓ
pter ꝯnectionē ſuā cū materia Corpꝰ aūt qd
corrūpiť aggrauat aīaʒ. qm̄ ꝓ ſtatu vie tal' ē
ordo potentiaꝝ/ q2 ſupior nō exit ī actꝰ ſuos
niſi ꝓceſſerint actus interiores Hoc aūt ſm
Aug. nō eſt nature niſi deſtitute. ¶ Porro ſe
quens modus huius reſpiciebat ſtatum na
ture ſue ꝓmitus inſtitute. ſilr et excellentius
ſpectabat ad angelos aū glificatōʒ creatos
Remanſit hec ꝑſpicuitas naturalis. etiaʒ in
ipſis demonibꝫ quo ad ſpeculabilia. In pra
cticis em̄ excecat eos malicia vehementer.
¶ Sextus demū modꝰ ſpectat ad oēs glo
rificatos ſpūs. ¶ Septimus vō ꝓprius ē ſo
li deo. ¶ Reſtringeť aūt ſermo noſter ad du/
os modos. quibus pōt ꝑ abnegationē ⁊ ab
lationē cognoſci deus. Unus eſt fidel' ⁊ ſim
plex deuotio. Alius ē phica vel theologica
intelligentie depuratio. Sic em̄ ſemp a di/
ſperſione fit reſolutio ad vnitatē. ſic a plura/
litate ſingulariū vagoꝝ. vt hoc ens. hoc bo
nū/ cū inuolutꝭ accidentiū loci ⁊ tpis/ hic et
nūc/ fit reſolutō ad vnitatē ſpēi. ⁊ ꝯſeqnť ad
q̄ditates ſimpliciſſimas q̄s ſignāt termini
trāſcendētes. Corrūdent aūt vocibus ad ex
tra ꝯceptus naturalit' ſignificātes. ſm q̄s ſu
mebať ſuppoſitio naturalis. ¶ Colligimus
ex his duas ꝓ fundamēto vitates. ¶ Prima
q2 experimētalis dei ꝑceptio/ cognitōeʒ intelli
gentie pure ꝓcedentē nō requirit. nec ſequen
tē. Apparet ꝑ indirectū. qm̄ hec intelligētia
pauciſſimis ꝯuenit. Theologiaʒ vō myſti/
cam dicit Diony. cōem eſſe xpianoꝝ. ¶ Al/
tera veritas. Experimētal' dei ꝑceptio pōt ī
ſimplicibꝫ ꝑ deuotionē obtineri q̄nq̄ facili/
us q̄s ꝑ litatos. Patet ex deſcrptōibꝫ deuotio
nis ⁊ experimētal' noticie. ⁊ abſtractiōis vo
R lūtarie ꝑ ſolidā fidē. ¶ Reuolet tandē o ada.

finis ad ꝓncipiū tractatꝰ ipſius/ o btā ꝯſola
trix pctōꝝ q̄ ceptus ē ſub hac nota cātici tui
Diſperſit ſupbos mēte cordis ſui. Reſuma
tur imaginatio de triclinio cordis. Fiat ſm
illud deductio clarificās q̄ ſuperſunt. Cōſti
tuat ſibi noſter ſpūs tria cenacula. Infimū
mediū ⁊ ſummū. ſit ī infimo ſicut incipiens.
ſit ī medio. ſ. ſcdo proficiēs. ſit ī tercio perfe/
ctus. ¶ Concordantiā ſup q̄ ſtabiliať accipi
at ex ꝯſideratione ſacramēti euchariſtie. de q̄
fiet poſterius ſermo ſup iſto. Eſuriētes im/
pleuit bonis. ¶ Sunt in hoc benedicto eu/
chariſtie ſacramento ꝓmo res ſacramenti. q̄
eſt verꝝ corpꝰ chriſti ſignatū ꝑ accidentia pa
nis ſimul ⁊ vini ⁊ ꝯtentū. Eſt inſup hoc cor
pus verū ſacramentū totius corporis myſti
ci quod ē hic ſignatū. nou ſignās aūt contē/
tum. Eſt tercio ꝑ ꝯcomitantiā perſonaleʒ et
eſſentialē ipſe verꝰ deus. q2 caput chriſti deꝰ
¶ Ecce q2 ſpūs hominis fidelis/ ſimplicꝭ eti
am/ ⁊ ſine lr̄is. pōt ⁊ dʒ cōſiderare et credere
cū aīa. ſ. ī infimo cenaculo poſita. qm̄ hic eſt
corpꝰ xpi verū ⁊ viuū cū articuloꝝ fide. que
hūanitatē reſpiciūt. Pōt ex hac fide totaʒ ſe
recolligere ad meditationē iſtorū q̄ corpora
liter acta ſunt ꝑ xpm. ⁊ ex illa meditatōe pōt
ꝯcipere ſpm̄ deuotōis per piū ⁊ humilē affe
ctū. Pōt etiā virtꝰ ſpūſſancti talē affectū de/
uotionis ita purificare/ vt ad nihil aliud di/
ligendū ꝓtūc ſaltē q2 ſit aduerſus ſe ꝯuertat
affectus ſic credētis. Cōuertat ſe modo ſilr
ad piā conſiderationē ⁊ fideleʒ corporis xpi
myſtici. id ē animarū iam ſaluataꝝ in paradi
ſo. vel ſaluandarū de hoc mundo/ ac etiaʒ de
purgatorio. ¶ Hec aſcenſio tenet locum ſu/
um/ vbi luſtrat ſpūs vniuerſa in circuitu. ce
leſtiū. terreſtriū ⁊ infernorū. Conuertat ⁊ ele
uet poſtremo fidelē ſue meditationis deuo/
tionē ad ſolum deū. ſecludendo nō per ratio
nem ſeu intelligentiā. ſed per ſincerā dilecti/
onē/ omne aliud diligibile creatuʒ ſub enig/
mate ſolius pie fidei qua credit actualiter q2
hic ē deus ſuus quo maius ⁊ nobiliꝰ cogita
ri non pōt nec amari. q̄ totus ē deſiderabilis
Sepe cōpertus ē ī deuotis ſimplicibꝫ totꝰ
caſus quē ponimus. ¶ Ex q̄ colligimꝰ quē/
admodū deuotꝰ ſimpliciū ſpūs. exercʒ ſe tri
plr vniēdo mentē ſuā ī deo ꝑ piū ⁊ humileʒ
affectū ad hoc ſacrm̄. Spūs aūt magꝭ eru/
ditꝰ ꝑ rōnē ⁊ intelligentiaʒ pōt ex induſtrijs
ſcientialibꝫ acquiſitis clariꝰ iſta cognoſcere
q̄s ꝑ ſolā fidē. ſed nō verius neq̄ ſublimius.
Un̄ viſitaui ꝑidē in infirmitate ſua quan/

dā feminā etate grandeuā. Queſiui quō ſibi
eſſet. Mox ſuſpirādo clamauit quō potuit.
Remoui cor meū ab oī creatura. ⁊ repoſui ī
creatore. Ego ṽo rūſionē tāte fidei ſtupēs ⁊
laudās / abſceſſi. ħ vnū inferēs Satis ē. Et
S vere ſi ex aīo / nihil ſupra. ¶ Spūs ſubinde
ſas h₃ p ſapīe diffuſionē ⁊ illapſū. magꝭ ſur/
ſum agi ⁊ reduci / qualꝭ erat pauli mēs. Si/
ue inqt mēte excedimꝰ deo Et itez Sapiā
loqmur inē pfectos. Et rurſus. Nos aūt re
uelata facie trāſformamur de claritate ī cla/
ritatē tanꝗ̄ a dñi ſpū. Sapiā₃ hāc ſup diri
mus deſcpſiſſe Dionyſiū tractātes illud Et
ſctm̄ nomē eiꝰ. circa finē. Aſſignat idē Dio/
ny. ꝙ hec ſapīa eſt amēs ⁊ irrōnalꝭ ⁊ ſtulta. et
tm̄ eſt oīs rōnis ⁊ mētis ⁊ ſcīe cā ¶ Videamꝰ
de verbo ħ. te docente ⁊ illuminānte / o virgo
btā / ſapiētiſſima feminaꝝ. Quid ſibi vult ħ
ṽbū / vt ſapīa quā q̄rimꝰ / ī nullo videaꝭ nr̄i
triclinij cenaculo repiri. Nunqd ī ſupremo
vbi mēs habitat? At ſapīa ē amēs. i. ſine mē/
te. Nūqd ī medio vbi rō collocaꝭ? At ipſa dr
irrōnalꝭ. ſine rōne. Nunqd ī imo vbi cogno/
ſcit aīa? S₃ hec ſapīa ſtulta vocaꝭ q̄ſi ſcia₃
nullā hñs. ¶ Dic obſecro te ṽgo prudentiſſi
ma. dic p ſapīam tuā q̄ pacto talis repugnā
tia verboꝝ ⁊ noīm / immo ⁊ reꝝ / ſecū ſtabit?
Hoc eſt qđ lōgo iam pceſſu veſtigauimus.
¶ Hoc altero iā tractatu ꝑori de ſctō noīe fi
lij tui / q̄da₃ dicere ſpopondimus / ſub te fiſi.
Hoc nūc exoluere tēptauimꝰ / expoſitione₃
recēſentes diffinitiōis ſapiētie / a deuoto tuo
Diony. poſite. ¶ Sapīa inqt ē diuiniſſima
dei cognitio q̄ ē p ignorātiā cognita. ſm̄ vni
onē ſup mentē. qñ mens ab omībꝫ alijs rece
dens. poſtea etiā ſeipſā dimittēs vnita ē ſplē
dentibꝫ radijs / inſcrutabili ⁊ pfundo ſapiē/
tie lumīe illumīata. Fiat ġ p ptīclas nr̄ cur
ſus. ¶ Sapīa ē diuiſſima dei cognitio. Cū
dei cognitō ħ ī via (qr ſic loq̄mur ī ſeq̄ntibꝫ)
ſit triplex ī genere. Quedam ſymbolica / bñ
vtēs ſenſibilibꝫ. q̄dā ꝑpria / bñ vtēs ītelligibi
libꝫ. Tercia myſtica / q̄ ducit ad ſupmētales
exceſſus. Hec tercia hic noīaꝭ diuiniſſima.
qr pfectiſſima. qr expimētalꝭ habita. Quid
em̄ pfectiꝰ ſciꝭ q̄₃ qđ in expientia cognoſciꝭ?
Sup̄ ṽo deductū ē ꝙ theologia myſtica eſt
expimentalꝭ dei pceptio ⁊ intuitiua ſuo mō.
¶ Sapīa eſt p ignorantiam cognita. Si ad
idē ⁊ ſm̄ idē oīno fiat locutio / ꝯſtat ꝙ ħ con
ſtare non pōt / ſicut nec ꝯtradictio pōt. Refe
runꭞ ergo ad diuerſa hec duo p ignorantiā ⁊
cognita. Tolliꭞ vnitio intellectualꝭ diſcreti/
ua cuiuſcūq₃ rei create vel creabilꝭ. ⁊ ħ nō in
habitu ſed ī actu / ſaltē intentio q̄ poſſet mo
uere vel trahere intellectū diſcretiuū / ad im/
pediendū affectū mentis circa deū ab actu.
q̄ dicꭞ hic cognitio. ¶ Sed qualis cognitō T
ſtatim aperiꭞ ſm̄ vnionē ſup mentē. Erit ſu
per hac vniōe ſermo poſterior ſup illđ. Eſu
rientes impleuit bonis. Nō em̄ pōt hec ma
teria grādis tota ſimul euolui. Vocāt vnio
nem hāc expoſitores Dionyſij q̄s legi / vnio
nem extaticā vnientē affectū mentis cū deo
Videꭞ alijs ꝙ hec vnitio ñ ſit formalꭞ amor
vel dilectio. ſed radicaliter fundaꭞ ī gr̄a gra/
tū faciente dū eſt ī actu ſicut ꝑncipali ⁊ ſup/
mo / q̄ ē vnire cū deo. Iuxta illud apl̄i. Qui
adheret deo vnꝰ ſpūs eſt ¶ Hec vnitio p gra
tiā pſupponit tres ṽtutes theologicas. do/
na ſilꝭ ⁊ btitudīes ⁊ ceteros habitꝰ / pſertī₃ in
fuſos. q̄rū gr̄a gratificās ē radix. forma et fi
nis. qđ dr ꝑpter gr̄as ſolu₃ gratis datas. q̄
nō reddūt et ſe gratū deo. vt ſunt gr̄e oēs ſi
ſtricte loq̄mur / pter charitatē. Cuiꝰ rō eſt. qr
ſola charitate excepta / q̄ ñ ꝯpatiꭞ quodcūq₃
mortale ꝯ legē dei. ceteri habitꝰ ſtare pñt cu₃
pctō mortali ⁊ gr̄e ꝑuatiōe. ſ₃ ecōtra gr̄a ſtat
ſine illis. ¶ Rurſus hec vnitio dr ſup mentē.
queādmodū tractatu ſcđo ſup illđ. Exulta/
uit ſpūs meꝰ. deductū eſt. mariā fuiſſe ſupra
ſpm̄. imo ⁊ ſine ſpū q̄nq₃ dū cecinit hoc cāti/
cū. Magnificat aīa mea dñm. Propterea
dicꭞ hec ſapiētia amens. nō ꙗ mēs pdita ſit
vel deſtructa. ſ₃ qr ꝑtunc de ſenil cogitat. in
telligendo ſeipſa₃ actualiter vel amādo. Et
hoc explicaꭞ cu₃ ſubdiꭞ in diffinitiōe / quādo
mens ab omnibꝫ alijs recedens poſtea etia₃
ſeipſa₃ dimittens. Hoc quō fieri poſſit / plu
ries oſtenſu₃ eſt / etia₃ naturalibꝫ induſtrijs.
maxime pſuppoſita fide ſummi dei. ¶ Sed
qđ ſequiꭞ ꝑſus gratuitū / ad qđ nec natura
ſufficit. nec attigit induſtria. ꝑpterea iure dr
hec ſapīa ſingulari ꝑuilegio data a ſpūſcō / q̄
bus vult ⁊ quō vult ſpirare / ⁊ nō niſi fidelibꝫ
xp̄ianis / q̄₃ tūcū₃ alij fuerīt p ītelligētiā ele
uati ⁊ illumīati. Hec ſapīa nō daꭞ p leticia₃
internā affectꝰ circa deū / ſine ſapīa incarna/
ta ⁊ impanata ſic loq̄ndo. S₃ qr xp̄s oſtiū
ē ad hāc ſapīam dux ⁊ ſcala. Idcirco ſequiꭞ
vnita ē. ſ. mens ſupior ⁊ principalior portio
ſpūalis ſupſplendentibꝫ radijs inſcrutabili
⁊ pfundo lumine ſapientie illuminata. Con
feſtim eliciꭞ ꙗ hmōi ſapientia nō ſit pura ca
ligo. nec pure tenebre. nec pura ignorantia.
Alioquin mens ipſa qualiter eſſet inſcruta/

bili et ꝓfundo lumine illumīata: ¶ Colligit̃
ſcḋo ꝙ hec illuminatio neq̄t hŕi ꝑ humanū
ſcrutiniū. q: ḋr inſcrutabili lumine ⁊ ꝓfūdo.
qm̄ ad illud neq̄t ꝑ ſe rō vel aīa deducere. ſic
nec altitudinē diuīe ſapiētie penetrare Sūt
eīn apud deū idē/ altitudo ſeu ſublimitas et
ꝓfundū. ſicut ipſe ē initiū ⁊ finis. Sol⁹ igit̃
ſpūſſanctus cauſat hāc illuminatiōē ſapie/
cui⁹ ſpūs eſt acutus. ⁊ omnib⁹ mobilib⁹ mo
bilior. attingēs vbiq̄ ꝓpter ſuā mundiciā.
Spūs aūt ſctūs quē mittit pater ī nomīe fi
lij. nō ē acceptor ſublimiū ꝑſonarū ī docēdo
veritatē/ paruulis et ſimplicib⁹ derelictis. q̄
credunt in filiū. Quin etiā/ ſi que dici poſſit
acceptio/ cadit illa ſuꝑ paruulos et humiles
in oculis ſuis. Ita pater īquit fili⁹. ⁊ ſic pla/
citū eſt apud te. Placitū dicit. nō cuiuſcun/
q̄ meritū. Cōfundit hec ſnīa generalit̃ oēs
ſcrutatores maieſtatꝭ hūana quis īduſtria.
niſi hac vna ſola humiliari ſub potēti manu
dei. vt nos exaltet factos hūiles. Porro re/
cūbere in nouiſſimo loco cū nouiſſimo viro
xp̄o ī cruce poſito/ vt dicat ipe q̄ nos inuita/
uit. Amice aſcēde ſupi⁹. veni vſq̄ ad thronū
pr̄is. ⁊ ī eius ſinu q̄eſce. vt tibi ſit gl'ia in id/
V ipſum. ¶ Promptū erit deinceps ɔcordare
retētis prius dictis/ q̄d ſit diuina caligo. q̄d
diuine tenebre. Siquidē ē vna caligo reſpe
ctu creaturarū. ſilr ⁊ tenebre. qm̄ ceſſat actua
lis illuminatio. ſeu viſio intellectual' vel ſen
ſualis cuiuſcunq̄ creature. imo et ipſi⁹ met
mentis ceſſat ɔſideratio de ſe. Eſt altera ca/
ligo ſeu tenebra q̄ ḋr diuina. q: nullo mō cō
ꝓhendi poteſt a mēte. illud qḋ ꝑ illuminā
tem radiū vel radios oſtendit̃. ⁊ h̄ minus q̄
abyſſus corꝑalis immēſa. ꝑ oculū. quocun
q̄ ſol' lumīe ſuꝑfuſū penetrare. Fas tm̄ ad
illud immenſū diuinū quantūcunq̄ ſit ab
ſcōditū ⁊ ī caligine poſitū viſui ſpūali. Fas
īquā affectui qḋ aſpiret. qḋ deſideret. qḋ ad
illud q̄lecūq̄ ſit/ vnitiuis protēſionib⁹ ſe ex/
tēdat. Siq̄dē ⁊ inuiſa nec plene cognita di/
ligim⁹. deſideram⁹. ſuſpiramus ⁊ ſꝑamus.
¶ Habem⁹ igit̃ duas caligines. Unā inferi
orē/ q̄ ē actual' ignorātia creaturarū. Alterā
a ſupiori. que actualis ignorātia dei quo ad
viſionē obiectalē habem⁹ mediū/ lucē. imo
lumina multa. multos radios. q̄ tm̄ ſūt vna
ṽtus vnitiua. vnus radius ſurſum educens
ad patrē luminū. vñ oriūnt̃ vt a fonte. Sic
inſuꝑ ṽtus magnetis attrahit ⁊ reducit ⁊ cō
uertit ad ſe ferrū. Et generalius ſicut omne
obiectū appetibile ſuū trahit appetitū. qḋ
vidit qui dixit. Trahit ſua quēq̄ voluptas
Quō loquit̃ ſpōſa ad ſpōſū Trahe me poſt
te. Sciebat q: nemo venit ad eū niſi tract⁹
Sed o felix tractus. ¶ Orit̃ hic nō ꝑua du/
bitatio que fundat̃ in notificatōē. q̄d ſit diui
na caligo vel tenebre. Eſt eīn caligo talis de
fectus cōphenſiōis diuine maieſtatꝭ. Cō/
ſtat aūt ꝙ beati ſilr ab illa ɔprehenſione de/
ficiunt. ⁊ ſi nō ab apphenſiōe. ¶ Soluit hoc
nomen mox additū ⁊ ſi nō ab apphenſione.
Apprehendunt itaq̄ deū obiectaliter ⁊ nu/
de ⁊ clare ⁊ immediate. ꝓpterea dicunt̃ extē
ſo noīe cōphēſores. nec relinquunt̃ eis te/
nebre ylle vel caligines. vel theophanie. pro
ut hic in via. Sunt idcirco ſemꝑ in luce ⁊ lu
mine ſuꝑ ſe quātūcunq̄ exaltet̃ de⁹ apḋ mē/
tem beatā in cognitōē. Secus in via. q: nec
mēs h̄ oculos diſpoſitos ꝑ lumē gl'ie/ vt vi
deat obiectaliter deū. nec de⁹ vult obijcere h̄
nude ſemetipm̄. Et hec rō potior ē prima.
q: ſi vellet hic de⁹ poſſet. qḋ ⁊ feciſſe creditur
moyſi ⁊ paulo ⁊ dilectiſſime femiarū. Nonul
lis etiā fortaſſis ex ꝑuilegio ⁊ exercitio amo/
ris ſingulari. Hinc Bern̄. ꝑ expoſito ṽbo il
lo. Abſcōdit lumē ī manib⁹. ſcribit ad Car/
thuſieñ. de mōte dei/ dicēs. Nonūq̄ q̄ſi per
trāſiens gratia ꝑſtringit ſenſū amātis. ⁊ eri
pit eū ſibi. ⁊ rapit in deū pro modulo ſuo ad
momētū idipm̄ ei oſtendēs videndū ſicuti ē.
Interim etiam ⁊ ipm̄ efficit idipm̄/ vt ſit ſuo
mō ſicut illud ē. hec ille. Sonāt ī hāc ſnīa
plurima ṽba Augꝰ. ⁊ Greg. Nonulli ṽo la
tius ⁊ elati⁹ h̄ aſſerūt q̄ ſatis ē. dicētes aīā
in oē plenitudinē dei trāſire/ vt optat apl's
in illud. ſ. ideale eſſe ſuū ɔuerti qḋ habēt ab
eterno. Poſſet ⁊ hoc ſane intelligi. ⁊ inde col
ligi ſingularitas amoris ſingulorū beatorū ī
deo. ſicut h̄ ⁊ attingit q̄libet linea ꝓpe centrū
ſuū ſingularit̃ ⁊ diſcrete. qḋ tm̄ oīb⁹ lineis
cōe eſt ⁊ ſibi. Deſipiūt aūt. q: nō ɔcedūt ani
mā in eſſe ꝓprio ſui generis remanere. ¶ Se X
quit̃ de reliquis q̄ ɔtradictionē implicare vi
dent̃. Silentiū occulte docens. Eſt par il/
la mentis que exuperat oēm ſenſū/ ⁊ q̄es ab
oīni ope intellectuali ⁊ ſenſuali modo dicto
Eſt q̄ſi ſibilus aure tenuis poſt ſpm̄ ɔpūcti
onis ſubuertentē mōtes. ⁊ ɔterentē petras
peccatorū poſt cōmētationē ſe manifeſtantē
in ɔfeſſione. poſt ignē zeli ſatiſfactiōis. Hic
ſibilus eſt vocatio Marie in ſiētio ꝑ Mar
thā. Hec eſt vox aure lenis. cuius venas ſu
ſurrij furtiue capit auris ɔtemplātis. Hec
mors optabil' ſine qua nō videt̃ de⁹. q: nō

videbit me hõ et viuet. ait dñs moyſi. hic eſt
vent⁹ roꝛis flãs ĩ medio foꝛnacis babylõice.
q̃ ẽ coꝛ nr̃m ſue nature deſtitute derelictum.
Nã coꝛ ipſi q̃ cliban⁹ ignis ſucceſus ¶ Quã
to putas op⁹ ẽ ſilẽtio. quãta pace. quãta ſere
nitate / vt audiat̃ vox ſpõſi ĩ abſcondito cubi
culi cũ ſpõſa int⁹ introꝛſũ valde. cũ ſummo
ſilẽtio. ſol⁹ cũ ſola delectat̃. nec admittit alie
nos. Sil'r ⁊ ſponſa ſecretũ captat nũc ĩ foꝛa
mib⁹ petre. ĩ cauerna macerie. nunc in mõte
mirrhe aut colle thuꝛ. nũc ſup montes aro
matũ. vñ cũ q̃ſiſſet dilect⁹. q̃ habitas ĩ hoꝛt
amici auſculta. Fac me audire vocẽ tuã. ve
recũda de p̃ñtia amicoꝝ. interlinear. Fuge
dilecte mi. nõ q eo vellet carere. ſ; hr̃e ſolita
riũ. Et vbi? Certe ſup mõtes aromatũ q̃ ſũt
mõtes et̃ni a q̃b⁹ de⁹ mirabil'r illumiat. Pa
ſcit ĩ ill' ⁊ q̃eſcit. vñ turbati ſũt oẽs ĩſipiẽtes
coꝛde. Claret ſubinde q̃d ſit obſcuriſſimũ il
lud qδ ẽ ſupmanifeſtiſſimũ. h̃ ẽ ipe de⁹. Cõ
ſtat aũt illδ phice traditiõi. q manifeſtiſſima
nature / ſic de⁹ ⁊ intelligẽtie / ſũt occultiſſima
nob. Ueritas ẽ q phia nõ ↄſiderauit aut cõ
ceſſit reuelatões deſup a p̃re luminũ q̃les po
nit. ⁊ ĩ q̃b⁹ q̃ſi ſol' innitit̃ ſpũs xpian⁹. Uolu
it de⁹ efferre nos ad ſupnaturalẽ ⁊ et̃nã vitã.
Dedit ppterea legẽ ⁊ ſacra ſua ſup naturaȝ.
Ita vt vita xpiani mag' pẽdeat a miracul' q̃ȝ
natura. Militat h̃ ↄtra curioſitatẽ oĩm na
turalia ſcrutãtiũ. vl' et eis ĩ viuẽdo pẽdẽtiũ.
ſic aſtrologoꝝ nõnulli ſũt ⁊ medicoꝝ ⁊ alioꝝ
p prudẽtiã ſuã regere rẽpublicã exiſtimãtiũ.
q̃les oẽs deducit ĩ ſtultũ finẽ crebro deus. vt
ſciãt q; dñs ipſe ẽ de⁹. q̃ regna mutat et tpa.
Perſpicuũ deniq; fit / q̃ȝ alta ſis mẽte ↄtem
plata ꝟgo btã. tu ſup oẽs illuminatrix ⁊ illu
minata. cũ decurſu mũdi labẽtis pegrinatio
nis hoĩm / ſub ſtabili dei prouidentia pſpici
ens / ceciniſti. Diſpſit ſupbos mente coꝛdis
ſui. ↄfirmãs p id qδ ſequit̃. Depoſuit poten
tes de ſede. ⁊ exaltauit humiles.

Sequitur tractatuſ

octauus p didragma ſeu dialogũ ptitiones
habens q̃ttuoꝛ. Prima δ depoſitione p im
pulſus demonioꝛũ. p notulas. xliiij.

Notula prima

y

d

Epoſuit potẽtes de ſede ¶ Di
ſcipulus Gloꝛiat̃ pſaltes nr̃a
cui⁹ dñs humilitateȝ reſpexit.
gl'iat̃ ĩ humiliũ collaudatõe ſil'
⁊ exaltatõe. Exabundãtia em̃
coꝛdis hũiliati loquit̃. legerat q magna po
tẽtia dei ſoli⁹ ⁊ ab hũilib⁹ honoꝛat̃. Propte
rea magnificat dñm cũ exultatõe ſpũs. q; ſi
bi hũili fecit magna q̃ potẽs ẽ. q; miſcδia ei⁹
a pgenie ĩ progenies timẽtib⁹ eũ. ⁊ q̃ ſunt ti
mẽtes deũ ſi nõ hũiles? Quo ↄtra ſi ab hũi
lib⁹ honoꝛat̃ ⁊ timet̃ deus. ↄſeq̃ns ẽ vt deſpi
ciat̃ a ſupbis. Quid p̃terea ſupeſt / niſi vt de
ſpiciẽtes ſupbi diſpgant̃ ⁊ a ſede deponãt̃. q̃
ſibiipſis nõ dño potẽtes eẽ volũt? Sed h;
queſtionẽ. Qui ſũt hi potẽtes? ¶ Magiſter.
Uolo pri⁹ agnoſcas q̃nta ſubtilitate nota
tur ĩ hac pſalterij coꝛdula duplex impulſus
Un⁹ ĩ deoꝛſũ. Depoſuit. i. deoꝛſũ poſuit. et
depulit. Alt̃ ſurſũ euehit ⁊ trahit ⁊ ĩpellit et
exaltauit hũiles. Cõſonãtia m'tiplex ſup h̃
impulſu duplici ſuppetit. Uno deoꝛſũ ⁊ ma
lo. ſurſuȝ altero ⁊ bono. Audi de malo. Im
pulſus euerſus ſũ vt caderẽ. ⁊ itez. Expulſi
ſũt nec potuerũt ſtare. De helya ꝟo dicebãt
filij pphetaꝝ. Ne foꝛte tulerit eũ ſpũs dñi. et
piecerit eũ ĩ vnũ montiũ vel ĩ vnã valliuȝ. et
de xpo ſcribit Marc⁹. q expulit euȝ ſpũs ĩ
deſertuȝ. Un⁹ eñ ĩpulſus viguit añ pctm̃. q̃
ſpũs intellectual' ferret̃ ĩ deũ. nõ violent / ſed
vltroneo voluntat amoꝛe. Sic trahi pete
bat q̃ dicebat. Trahe me p⁹ te. Et xps. Ne
mo põt ad me venire niſi p̃r q̃ me miſit traxe
rit eũ. ¶ Peccauit lucifer. oꝛt⁹ ẽ alter ĩpulſus
vſq; ad abyſſũ. Uñ dict⁹ ẽ diabol⁹ q̃ſi deoꝛ
ſum fluẽs. Seducti ſunt et ſeductoꝛẽ imita
tati ſunt p̃mi parentes ĩ peccãdo. fact⁹ ẽ par
impulſus ĩ cadendo. nec poterãt ſtare ppria
ꝟtute. Sed dñs fecit potẽtiã ſuã ĩ bꝛachio
ſuo. Ipſe miſertus ẽ ⁊ fecit hũiles vt exalta
rent̃ fierẽtq; ſublimes. ¶ Diſcipulus. Ue Z
ve pctõrib⁹ ab impulſu male q̃ſito q̃ ſunt hic
potẽtes. q̃s maria p̃intellexit. An demones
iſti? ¶ Mgr̃. Loquit̃ ad Job dñs δ diabo
lo ſub metaphoꝛa behemoth. q nõ eſt pote
ſtas ſup terrã q̃ ei poſſit ↄpari. q̃ nedũ ſupb⁹
ſed rex eſt ſup oẽs filios ſupbie. Qui teſtãte
ap'lo extollit̃ ſup oẽ qδ dicit̃ deus. de q̃ p
pheta ſupbie ſue vocẽ exp̃mẽs Cõſcẽdã ſup
aſtra celi. exaltabo ſoliũ meuȝ. ſedebo ĩ mõte
teſtamenti. Sequit̃. Et ero ſil'is altiſſimo.
¶ Fuerunt q̃ opinarent̃ luciferꝝ inuidiſſe al
tiſſimo filio. ⁊ eq̃litatẽ ei⁹ affectaſſe. Et q; p
pter filiũ tẽpeſtas aduenerat moꝛt ex inuidia
diaboli ĩ oꝛbẽ terraꝝ. dixit ĩ ſecreto trinitat
ↄſilio. Si ppter me oꝛta ẽ / mitte me ĩ mare.
Fiã hõ paſſibil'. oĩb⁹ fluctib⁹ tẽptationũ ex
poſitus. et ceſſabit tempeſtas. ¶ Uidet̃ huic

poſitiōi textꝰ alludere cātici. Cū em̄ dixiſſet
maria de deo. fecit mihi magna ꝗ potens ē.
qꝛ vicꝫ hūilitatē ancille ſue reſpexerat. rurſū
ſubiūxit de diſperſione locutura Fecit potē
tiā. nec hic ſtetit. ſed addidit in brachio ſuo.
Nouimꝰ aūt ꝙ ab Eſaia filiꝰ incarnatus et
paſſus appellatus eſt brachiuꝫ dn̄i. ꝗs inq̄t
credidit auditui nr̄o. aut brachiū dn̄i cui re/
uelatū eſt? De quo ſequit̄. Uere lāguores no
ſtros ipſe tulit. ¶ Diſcipulꝰ. Cōcordare vi
det̄ hec poſitio cū traditōe doctoꝝ ꝑ omnia.
Ponūt em̄ ꝙ ꝑ ſūmā hūiliatōꝫ filij dei/ ſuꝑ
bia diaboli deiecta eſt. ꝗ quaſi fortis arma/
tus cuſtodiebat atriū ſuū. ¶ Sed hꝫ oppoſi
tionē. qꝛ Lucifer nunꝙ̄ vidit intuitiue trini
tatē. nec ꝑ reuelatōem videt̄ eiꝰ cognitōeꝫ ha
buiſſe/ ſicut nec fidē. ⁊ minus vitā eternā ꝗ ē
(dicēte xp̄o) vt cognoſcāt deū verꝫ ⁊ queꝫ mi
ſit ipm̄ xp̄m. Sꝫ nec caſuꝫ ꝑſciuit ſuū. Dolu
iſſet em̄ penalit̄ ſine culpa. ¶ Nolo tn̄ ꝯtenti/
onibꝫ deſeruire. abundet q̄libet in ſenſu ſuo.
Satis ē ad rem nr̄aꝫ ꝙ diabolꝰ voluit eē ſi/
milꝫ altiſſimo. qꝛ ſibi ſuā btitudineꝫ a ꝓprijs
viribꝫ expetebat. nulli q̄rens aut ferēs eē ſub
iectus. Hinc euenit illō xp̄i. Uidebā ſatha
nā tāꝙ̄ fulgur d̄ celo cadenteꝫ. Sic finis ad
alta leuatꝫ ē ruere/ dū humiles exaltāt̄. Sūt
queſtiones alie plurimoꝝ. vt cur deꝰ creauit
quē caſuꝝ nouerat? Cur non appoſuit vt re
dimeret eū ſicut hoīeꝫ poſt lapſuꝫ erexit? ⁊ ta
lia ꝗ abunde tractata ſunt ꝑ doctores. Hec
tn̄ oībꝫ curioſis ⁊ potentibꝫ apd̄ ſemetipſos
nulla poterūt ſatis eē vt inueſtigare ſufficiāt
ſenſuꝫ dn̄i. Niſi ꝑ fidei humilitatem ſe capti
uent. obtūdet̄ ⁊ reuerberabit̄ potiꝰ ex lumie
rōnū ſuus viſus. Credāt de dn̄o optimo et
ſapientiſſimo ꝙ bn̄ oīa fecit. Alioq̄n de opi/
bus nullā poterint inuenire rōem. ¶ Magi/
ſter Sobrie ꝯſulis. Salubriꝰ eſt nobis in
tendere/ ne deponat nos dn̄s de ſede. ſꝫ exal
tet humiles ꝯ potētis inſidias ⁊ impulſus.
aduerſus quē ē nobis colluctatō. qꝛ aſſidue
circuīt querens quē deuoret. Sit deinceps
igit̄ ſi placet/ collocutio nr̄a ꝯtra tēptatiōes
inimici. cui noīa mille. mille nocendi artes.
¶ Diſcipulus Laudo ꝓpoſitū ¶ Magiſter
Plus laudabis/ ſi recogitaueris ꝑcipuam
hāc eſſe ſibi artē/ celare ſuas artes. ¶ Diſci/
pulus. Quo pacto? ¶ Magiſter. Tollere
ſatagit añ oīa noſtros oculos ne credamus
vllos eſſe demones/ aut vllos a demonibus
tēptationū ipulſus violentos imitti. Scit
ꝙ ꝑnicioſior ē occultꝰ nr̄ inimicꝰ. Nihil inſu

per ꝑiculo primiꝰ/ ꝙ̄ ſunꝫ neſcire nec crede/
re ꝑiculū. Aut ſi forte habitualr̄ creditū eſt/
actualit̄ id nec attendit̄ nec timet̄. male dor/
mit̄ int̄ latrones. Cecatꝫ oculꝰ q̄d niſi pateat
ī foueā lapſus? Et ꝯtra. Fruſtra iacit̄ rete añ
oculos pennatoꝝ. ¶ Diſcipulꝰ. Immo ia
cit̄ aliq̄n vt terreant̄ ſonoꝝ ipulſibꝫ et territi
capiant̄. Hec alta demonū fraus ē. ſi viderit
ſe videri ꝑ ocl'os fidei/ aggrauāt ꝑiculū. ſpeꝫ
euaſionis intercludūt. Fallor ſi nō conabat̄
ſathan ſic illudere. ſic tenere Anthoniū cū ei
totū mundū laqueis plenū oñdit. Qui terri
tus ⁊ ſuſpirans ait ad dn̄m. ꝗs hos euadet?
Scis q̄le rn̄ſuꝫ accepit? ¶ Mgr̄. Humili/
tas. ¶ Diſcipulꝰ Cōſonat ꝑs. Cuſtodiens
ꝑuulos dn̄s. humiliatus ſuꝫ ⁊ liberauit me.
Euadūt piſciculi ꝑ rimulas retꝫ/ dū magni
retinent̄ incluſi. Sꝫ ī ꝗ potiſſime ꝯſiſtit hūi
litas? Uidimus em̄ plurimos ꝑ nimiā ꝑdi/
tos humiliatōeꝫ. q̄les puſillanimes. q̄les de
ſperātes. q̄les tedio vite ſe necātes. ¶ Mgr̄.
Certū tene ⁊ nullatenꝰ dubites nullū ꝑire
diabolo impellēte/ niſi ꝑus poſuerit ī eo pe/
dem ſuꝑbie. Uidit h̄ ꝗ orabat. nō veniat mi
hi pes ſuꝑbie. ⁊ manꝰ pctōꝝ nō moueat me.
Ibi ceciderūt oēs ꝗ opant̄ iniq̄tatē. Sūt ḡ
duoꝝ ꝑncipū vexilla duo diſtictiua. humili
tas ⁊ ſuꝑbia. Hūilitas dei ⁊ ſuꝑbia diaboli.
Sūt ipulſus duo. deorſū ⁊ ſurſū. Quid hu
miliꝰ cruce xp̄i? Quid arrogātiꝰ ſuꝑbia dia/
boli? ꝗ extollit̄ ſuꝑ omē qd̄ dr̄ deꝰ. ⁊ vt deꝰ et
plus ꝙ̄ deꝰ ſatagit adorari. Hic oīa reppit
machinamēta ꝑ idolatras. ꝑ magos. ſortile
gos ⁊ maleficos. ¶ Diſcipulus Fuerit hec
arrogātia ꝑ diabolū ſꝑ intēta. multos tn̄ de
cipit n̄ ſuꝑbos. q̄les aliq̄s notauimꝰ. ¶ Ma
giſter. Inueniat̄ ī oībꝫ perditꝫ ſuperbiā do
minatā. Nonne initiū ſuꝑbie ē apoſtatare a
deo. Apoſtatat oīs ꝗ nō credit. ꝗ deſperat. ꝗ
ſuū ꝑ oībꝫ iudiciū anteponit. ꝗ ꝓpriā nō dn̄i
volūtatē iplere ſatagit. ꝗ iuſticie dei nō vult
eſſe ſubiectꝰ/ ſꝫ ꝓpriā ſtatuere. Sic cayn de
ſperās. maior ē inq̄t iniq̄tas mea ꝙ̄ vt veniā
merear. Certe maior eſt o Cayn iniq̄tas tua
ꝙ̄ meritū tuū ex te. ſed nō maior ꝙ̄ dei miſe
ricordia. ſi eidē ſubieceris te. Judas ꝑus in
tenebrꝫ ſathane nimis audax. poſtmodū te/
nebris a corde remotꝫ per aſtutiā diaboli/ fa
ctus eſt puſillanimis ſuꝑ modū ad nudū ꝓ/
ſpectuꝫ horrendiſſimi ſcelerꝫ ſui. Cecidit in/
dea ſe ꝑ deſperationē. ⁊ ſub ſe per dānatiōeꝫ.
ſꝫ nō adiecit vt ad venie petitōem aſſurgeret
de pctō qd̄ ore ꝯfitebat̄. qd̄ deteſtabat̄ opere

pecunia reſtituta. ¶ Diſcipulus. Horreo to
tus dū ꝟſutias diaboli recogito. dū terribi
lis deus aſpicit ī ꝯſilijs ſup filios hoim. dū
iudicia ſua abyſſus multa. dū oīa reſpicio fi
eri pctōrib⁹ ad muſcipulā. laqueū ⁊ ruinam.
Cadit iuſtus ⁊ reſurgit. cadit alter. nec dñs
ſupponit manū ſuā. ¶ Mgr. Sed non mi
nus mirabil' ē miſcdia dei ſup hūiles. Illu-
dit draconi iſti behemoth ſicaui Puer autē
emanuel tenet ipm laqueis. Sinitur aliqñ
ꝓcedere ad impulſionē electoꝝ. gaudet erū-
pere. Porro dū excedit, prin⁹ reuocatur Fa
cit ita deus cū tēptatōne ꝓuentū. nec ſinit tē
ptari ſup id qđ poſſum⁹. Poſſum⁹ intellige
nō ī noſtra ſed ſui fiducia. ¶ Diſcipul⁹ Pu
tas ne ſathan iſte poſuerit inimiciciaꝝ ſuaꝝ
laq̄os ꝯtra mulierē noſtrā ꝟginē puriſſimā.
que a ſexu mulier nō a corruptōe dr̄. ſil'r a fe
cunditate ⁊ venuſtate ¶ Magiſter. Puto
nāq; cantantē vt audiuit. Magnificat aīa
mea dñm. miratus cauſaꝫ gaudij pariter et
exultationis, credidit arrogātē. cū ſubitulit
Ecce eīm ex h btāꝫ me dicēt oēs generatōes
Iūxit applauſū ſuū demū. impulit ab extra
q̄ſi blādiēs, vt eleuatā mariā vehementi⁹ alli
deret. Sꝫ illuſus ē ⁊ eliſus ab hūilitate ma
rie, validiuſq; repulſus. Sꝫ repulſus ad al-
terā ſe ꝯuertit aſtutiā, ſubinferēs. O q̄nta fa
cta es btā ꝑ oēs generatiōes, q̄ tal' exiſtis ⁊ tā
ta. Tu ſuperbiā hūilitate viciſti. rara, pſus
honorata Euge euge. q: digne btā. q: digne
laudāda per oēs generatōes es inuenta. Cu
ius inſidias ſubdolas intelligēs maria, blā
dientē mox repulit vt aduerſantē. Cōuertā
tur inquit retrorſum ⁊ erubeſcāt, qui dicunt
A mihi euge euge. ¶ Diſcipulus. Equiſſime
deus. quid hic nobis erit tutū. Dicit in pſa.
cum nec ipſa vel virtutū tuta ſit victoria: O
monſtrū horrendū. ingens ſuperbia. q̄ nūc
a ſuo cōtrario. nūc a vento ſolo. nūc a ꝓpria
morte nephariā trahit originē. Sed o q̄le ꝑ
ſtabitur effugiū, ſi tā a dextris impugnat q̄ꝫ
a ſiniſtris. Si viuit. ſi moritur. ſemper ſeuit.
ſꝑ impellit. ſꝑ euertit vt cadamus. ¶ Mgr.
Accipe ꝯſiliuꝫ. Impulſus cade ⁊ vide ne ſte
teris in te. Iacta te cū nouiſſimo viroruꝫ in
nouiſſimo loco. Securus eris. q: ſuſcipiet
te. Hoc erit altiſſimū refugiū tuum. Non ac
cedet ad te maluꝫ. ſi habitaueris ī adiutorio
altiſſimi. nō in te. non ī meritis tuis. nō ī in
duſtrijs. non ī timore maloꝝ tuoruꝫ dicens
dño. Suſceptor meus es tu. exultabis te li
beratū a laq̄o venātiū ¶ Ceteꝝ pullicul⁹ eſto

ſub alis ſue miſeratōis. nō timebis ab h ra-
pace miluo. Te pupillū et viduā aīam tuaꝫ.
te manſuetū ꝯſtitue. Crede pſalmis ſuſcipi-
et te. Statuet te ī ſublimi, ꝓtectōis ſue thro
no. faciens etiā hic ⁊ nūc ꝯſedere te in celeſti
bus. q: ꝯuerſatio in celis ē. dū ſperas ī eo im
pulſus impulſu vincet. Cātabis ⁊ dicet. De
poſuit potentes de ſede. In me ponere ⁊ ſu-
per me ⁊ affectōes meas. exaltauit humiles.
q: gloriā precedit humilitas. ¶ Diſcipulus
Specioſa ſunt q̄ loqueris ⁊ deuota. ſed q̄
poterit rōne hō iuſtus ſibi bñ ꝯſcius de vir-
tutib⁹ iudicare ſe ꝟtutes nō hr̄e ¶ Magiſter
Uirtutes vere nō ſunt niſi quas grē grati
ficātis radix ꝓfert. viuificat. fouet ⁊ roborat
q: nō hꝫ aliq̄d viriditatis ramus boni opis
niſi maneat in radice charitatis. Neſcit aūt
hō an amore dign⁹ ſit gratificante. q̄re neſcit
ſe veras ꝟtutes hr̄e. ¶ Diſcipul⁹. Scit ni
hilominus gratias ſe plurimas a dño rece-
piſſe ī bonis vel fortune vel nature vel aīe.
Quid ſuper iſtis dicet deo: Mgr Utiq;.
Confitebit dño. grās aget benefactori ſuo.
¶ Diſcipulus. Lego phariſeū ī euangelio
gratias agentē. q: nō erat iniuſt⁹ adulter ra-
ptor. Ieiunabat bis ī ſabbato. decimas da
bat. Receſſit tñ ī iuſtificat⁹ ī domū ſuā. poteſ
q; ī regratiatōe ſua deiect⁹ ē, dū publicanus
humil' exaltat⁹. ¶ Mgr. Intēde diligent.
et inuenies laq̄os inimici ſupſemiatos ī via
phariſei. Ambulabat iter rectū grārūactio-
nis. Quid eīm gratitudine recti⁹ eē pōt: q̄d
ꝑuerſius ingratitudine: Poſuit iuxta h iter
q̄ phariſeus ambulabat laqueū arrogantie
quo ꝯphenſus corruit in foueā cōtempt⁹ ce-
teroꝝ. In ꝯtemptū noīatim aſtātis ⁊ peni-
tentis publicani. Neq̄tia hec ē demonū. oīa
ſtatim pariter deꝑuare Sufficit eis vel vn⁹
adit⁹ ad ꝑniciē. Sciunt bonuꝫ ꝯſtitui ex cir
cumſtātijs omib⁹ bonis. maluꝫ ꝟo ſibi ſuffi
cit ad reatū ſi vel ī vno peccauerit. ¶ Diſcipu B
lus. Phariſeus iſte bñ dotat⁹ ī gratijs dei.
ꝯſiderare q̄d habuit: ¶ Magiſter. Primo
illud. Quid habes qđ nō accepiſti: ⁊ h videt
feciſſe gratias agēs deo. Scđo diceret. Si
accepiſti q̄d gl'iaris q̄ſi nō accepis: Et ſi pu
tabat obſeruare mētiebat iniq̄tas ſibi. Qua
re: Quia ꝓrimos ꝯtemnebat nō habentes.
Iudicabat alienū ſeruū publicanū, qui do-
mino ſuo iā iuſtificatus aſtabat. Dedit dñs
apl'is formaꝫ quid agerent in articulo tali.
Nō inq̄t vos me elegiſtis ne gloriemi quaſi
ex vobis. ſꝫ ego elegi vos. ne ſitis ingrati q̄ſi

nō accepiſtiſ. ⁊ poſui vos vt eatis ⁊ fructū affe
ratis. ne torpeatis ocio / gratiā dei inuacuū
recipiētes. ⁊ fructus veſter maneat. quatin⁹
pſeuerātia coronet᷑. ¶ Diſcipulus Facile ta
lia dicimus. facile nos in verbis deijcimus
Sed o prauum cor hominis ⁊ inſcrutabile
Quis cognoſcet illos occultiſſimos in cor/
dis finib⁹ ſathane laqueos. ⁊ vehemētes im
pulſus q̄s euadet? ¶ Magiſter. Paulo an̄
vidēbas ex oraculo anthonij. hūilitas ¶ Di
ſcipulus Quid q̄ humiles etiā ī arrogātia
merſi volumus iudicari? ¶ Magiſter Hec
ē palma ſupbie. videri vult humilis ne vile/
ſcat. Confitet᷑ ſe aliqn̄ peccaſſe. immo pl⁹ pec
caſſe q̄ȝ fecerit aut ſibi cōſcius ſit. Quare h̄?
Quia querit in pctō laudem iuſticie. duȝ au
dita ſapiente. Juſtus ī principio accuſator
ē ſui. ¶ Diſcipulus Vach qualis hec pnici
es q̄ȝ ſtulta gloriatio. Filij hominū vſq̄ȝ quo
graui corde. vt q̄d diligitis mendaciū? Qua
le dabit᷑ inter iſta ꝯſiliū? ¶ Mgr̄. Conſulit
Beda / ꝯtrariū ad phariſei verba modū. De
us ignoſce mihi peccatori. q᷑ nō ſum ſicut
ceteri hominū. Innocentes. caſtitate pollē/
tes. orōni inſtantes. ſobrie. iuſte ⁊ pie viuen
tes / in hoc ſeculo fructus dignos pnīe faciē
tes / ſicut etiā hic publicanus. ſicut hec mere
trix. de qualib⁹ iurat veritas. q̄ p̄cedēt in re/
gno dei phariſeos. Nō ieiuno. nō decimas
do. Si aliquid boni facio. illud q̄ diſtrictio
ne iudicet᷑ ignoro. aut q̄ fine terminet᷑. ¶ Di/
ſcipul⁹. Totus intremiſcit ī me ſpūs me⁹
dum hoc vltimū maxime recognoſco. q᷑ ne
ſcit hō finē ſuū. Quia ve etiaȝ laudabili vite
hoim (dicit Aug᷑. p matre flēs) ſi remota mi
ſc̄dia iudicet᷑. Nō aūt ex meritis dat᷑ gratia.
alioq̄n iā n̄ eēt gratuita nec gr̄a. Profecto ſi
aliqua dȝ humilitateȝ parere ꝯſideratio. hec
vltima dȝ. q᷑ qua diſtrictōe iudicet᷑ vita nr̄a.
⁊ q̄ fine terminet᷑ ignoramus. ¶ Mgr̄. Re
L cteſentis. Sed tn̄ hic inſidiari. hic ipellere
nō deſinit inimic⁹. Teſtes accipe multas he
reſes ex his diuine gr̄e laudib⁹ ortas ⁊ velut
aduerſas. Dixerūt aliq̄. ſi totū diuīe gr̄e tri/
buim⁹. noſtra q̄d agūt opa? Bn̄ male feceri
mus. ſoli q̄s ſuſcepit gratia ſaluabūt᷑. Vox
alioꝝ ē. boni nō ē niſi bona tribuere. Nō fe/
cit de⁹ hoīes (p̄cipue fideles ſuos) vt dānent᷑
Benign⁹ ē nō crudel᷑. q̄ ī pditōne hoim dele
ctet᷑. Tollit ſathan p inde ſemē bonuȝ a terra
cordis nr̄i pturbati. aut ſuffocat in ortu. vel
dū fruct⁹ habēdus eēt extermīat. ¶ Diſcipu
lus Hereticos innumerabiles nō inficior
a ſathana circūuentos. Porro ſermonē ha/
beo de xp̄ianis fidelib⁹. ¶ Magiſter. O ſi
cordis ſecreta / linceis (vt dicunt) oculis pe/
netrare fas haberes. q̄t peiores heu itrorſus
hereticos ſub velamine xp̄ianitatiſ inuenires
Attn̄ nolo te curioſum ſcrutatoreȝ eſſe vite
aliene. ſemp memieriſ p̄conij charitatiſ. q᷑ nō
cogitat malū. Vox ē xp̄i Vt q̄d cogitatiſ ma
la in cordib⁹ veſtris? ¶ Diſcipul⁹. Quo pa
cto poſſum iſta nō cogitare / q̄ experiētia pa/
lā facit? ¶ Magiſter Fuge quātū potes ex
perientiā. tecuȝ habita. te cogita. te circūſpi/
ce. clauſos in alienis ſcelerib⁹. aptiſſimos in
tuis oculos habe. Quid neceſſe ē vt alienis
ſordibus cor tuū inq̄nes. aut impleas ſuſpi
tionib⁹ maliuolis ⁊ impuris? ¶ Diſcipulus.
Nō ſuȝ. Frēs ⁊ primos q̄ rōne poſſuȝ nō
curare. q̄ pacto nō lugere cū lugentib⁹. cū in
firmātib⁹ nō infirmari? ¶ Magiſter. Cre/
de. iā hic latet laqueus ſathane m̄ltiplex vix
extricabil᷑. tanq̄ȝ dedali laborint⁹. quaſi ne/
gociū pambulās ī tenebris. et vn̄ veniat aut
q̄ tēdat vix dephenſibile. Ponat᷑ iterum ſilen
tiū de bn̄ficiatiſ ⁊ officiatis ī republica. de p̄/
ſidib⁹ alioꝝ. quoꝝ cura vel ingeſta / vel arre/
pta / vel ſuſcepta ē. Loquamur de hoīe ſic li
bero. q̄ ſoli deo ⁊ ſibi viuere q̄rit. q̄ nō h̄ȝ ho
mīes impoſitos ſup caput ſuū. quē punitio
pctōꝝ nō vrget vt intēdat eis. Cui ꝯuenit il
lud attēdere. q̄d ad te de his q̄ foris ſūt iudi/
care. Portabit on⁹ ſuū vnuſquiſq̄ȝ. vaca tibi
tueq̄ȝ ſaluti. Ecce tales multos ꝯtinet eccle/
ſia. p̄cipue ī religioſis. q̄ depoſuiſſe ſe credūt
curā oim. Jta vt nec ſui ipſoꝝ retinuerit At
tēdat oro q̄libet taliū Fili accedēs ad ſuitu
tē dei. ſta ī timore. ⁊ p̄para cor tuū ad tēptati
onē. Tp̄s quippe nō deerit. nā impulſus eti
am ī iſta re frequenter. quā potiſſimū vitare
debueras. ¶ Diſcipul⁹. Que eſt res iſta? D
¶ Magiſter Nimiꝝ quā diximus de alio/
rū iudicio. Cogitāt malū. gaudent ſup iniq̄
tate. ⁊ ſi nō faciēda. tn̄ audienda. Vident cu
rioſitatis aſpectu / ꝯdicētes. nedū ciuitatiſ / ſȝ
regnoꝝ. Jnde tūc de bellis. de titul᷑ regnāti
um p̄mos oim reꝝ motus accipiūt. Chariſ
ſimā ⁊ ī familiaritatē recipiūt ſibi famā mō/
ſtrū horrendū ingēs. q̄d ſua p mendacia cre
ſcit. q̄d magnas territat vrbes. ſemp ⁊ audi/
tis aliq̄d noui adijcit autor. ¶ Deniq̄ȝ ſic cu
piūt oīa cogitare. quaſi de oib⁹ fuerint rati/
onē reddituri. Jubent᷑ a petro ſollicitudinē
oēm ⁊ curā ſuā ī deū p̄ijcere Jpſi ſo curam
oim ſuſcipiunt. ¶ Diſcipulus. Nūquid nō

audire talia pñt/quaſi nõ audiẽtes: Audiũt
vt ſibi conſulãt. vt vileſcat mũdus cũ ꝑtur/
bationibus ſuis/vt patriã celeſtẽ deſiderẽt.
vt pro afflictis deuotius intercedãt apud de
um. ¶ Mgr. Inducis perizomata prurie/
tis ficulnee. quibus nuditatis ſue pudenda
tegere putant/quaſi nõ melius in pace cola
tur ⁊ oret deus in animi collectõe. nõ in diſp
ſione. quã neceſſario rumores ⁊ fabulatões
nõ vt lex tua dñe/cauſant. nutriũt ⁊ augent.
Hinc incerte fluctuatões impulſiue cordis
Hinc mõ gaudia vana. timores ſolliciti. fal
ſe ſpes. odia. luctus. ꝑtialitates. Extermini
um poſtremo toti⁹ vnitatꝭ ad deũ. quã ꝓ ꝑte
optima ſibi elegiſſe blãdiunt Itaqꝫ duas ci
uitates ↄſtituũt duo amores. Ciuitatẽ dei
amor vniens. ciuitatẽ babylonis amor diſp
gens. Sẽtiet hec qſquis attẽdere ꝓfũdi⁹ co
gnouerit. ꝙ ↄuerſio ad creaturas/diſpgit d
ſe cor ĩ vana. Colligit aũt ⁊ vnit ſola in deũ
ↄuerſio. Relinqt illa poſt ſe triſticiã. iſta ↄſo
latione. Deniqꝫ ſatis erit impulſori etiã ſi ce
tera ſcelez damna nõ afferẽt. tpis ↄſumptio.
Hec victoria. hic triumph⁹ ſu⁹ ingẽs. ¶ Di/
ſcipulus. Quid ꝙ in talib⁹ ↄtra tediũ ani/
mi ↄſolatões querũt: ¶ Magiſter Querũt
ſed inueniũt ꝓ refectõe defectõez. Itaqꝫ dul
cedo fallax ⁊ ſcalpens auriũ pruriginez abit
celeriter. fixus aculeus pũgit acri⁹. miſcẽt ſe
vltro vitiis alienis. Pares ſunt tenentib⁹ ca/
nẽ vel lupũ aurib⁹. quoz morſus vix vl nun
ꝗ͂ effugiũt. Nihil ad ſanatõz animi fluctuã/
tis pl⁹ aduerſuz ꝗ͂ ſe ĩ talib⁹ oblectare. q nun
ꝗ͂ animi ſuauitate ſicut nec ſãctitate gaude/
bunt. Et qd opat hec oĩa niſi ſupbia mẽtꝭ. q
ſpreto vero bono qrit ĩ ĩfimis delectari. vult
quietẽ ꝑ inqetudinẽ poſſidere. ¶ Qd ſi ſenſe/
rit potẽſ calũniator xpianoz/qualẽ loqmur
rumores fugere. curare ſeipm ſollicite/putaſ
reqeſcet: In puluere ſufflabit alioꝛſũ ſed tñ
ad deoꝛſũ. Conabit vt fiat ſolitari⁹. agreſtꝭ.
inciuil. auſter⁹ ſuis. ſibi triſtꝭ. oĩb⁹ odioſus.
aut inutil. loqnda tacebit indiſcret⁹. tacẽda
loquet amar⁹. vtil pus ad ↄfeſſiões audien/
das. idone⁹ ad ↄmotões ſecretas aut publi
cas. fugiet oĩa velut a facie colubri. ſecũ ra/
bioſa ſilẽtia rodit. Vñ ſub regla poſuit qdã
Dũ fugiũt ſtulti vicia ĩ ↄtraria currũt. Nec
iã currũt. ſz impulſi rapiunt. ſz rapti ꝑcipitã
tur. Abſorbet eos ꝓfundũ. ⁊ vere qd non hꝫ
remediũ. ſi vrgeat ſup eos puteus os ſuũ de
ſcendẽt ĩ infernũ. qꝛ ſupbia eoz q te oderunt
aſcẽdit ſp. ¶ Diſcipulus. Cõcludis ĩ vnuz.

ↄtraria. aſcẽſuz ⁊ deſcẽſum. ¶ Mgr. Aſcen
ſus ſupbie deſcẽſus ẽ. ſicut gr̃e deſcẽſio/exal
tatio ſublimiſſima reputat. Qd eñ altum ẽ
apud homies/abominatio ẽ apud deũ. Di
cta ſunt multa ſup multꝭ impulſib⁹. q rõne q̃
ve poſſent iudicio ſecerni bon⁹ impulſus et
malus. Hec breuis ẽ diſtinctio. ſurſuz. deoꝛ
ſum. depoſitio de ſede qetis exaltatio ad ſe/
dẽ pacis dicta ẽ. Altera vnitio ⁊ diſpſio noĩe
tur. Tercia deiectio ⁊ ſuſceptio noĩet. Quar
ta rectitudo ⁊ curuitas addat. Quinta ſatie
tas ⁊ inanitas vocari pt. Et ſexta exultatio
mẽtis ⁊ deſolatio. ¶ Diſcipulus. Quõ põt
hec fieri cũ reproboz multi gaudeãt. iuſti lu
gubrẽ trahunt vitã: ¶ Magiſter Intra in
ſanctuariũ dei/vt intelligas ĩ nouiſſimis eo
rũ. Si videris ſtultũ fixa radice/vide ſimul
⁊ exitũ. maledices pulcritudini ei⁹ ſtatim. qꝛ
ducunt ĩ bonis dies ſuos. ⁊ ĩ puncto ad in/
ferna deſcẽdunt. Atuero qꝛ nõ attẽdunt iſta
filij hoĩm. ipſi abſqꝫ timore ꝑpetrant mala.
ꝗ͂uiſ timida ſemp ſit malicia. ſecura ꝟo mẽs
quaſi iuge ↄuiuiũ. ¶ Nõ ẽ aũt vnitas niſi in
vno ⁊ ſolido eternoqꝫ bono. Pellit ⁊ impel/
lit vnita mens. ſed immota manet diſpſa ve
lut arundo ventis agitata. non ſubſiſtit. coꝛ
ruit tandẽ. et fit illi⁹ ruina magna. Impellit
viciſſitudine miſerabili. Nũc ↄtra deũ ꝑ pre
ſumptionẽ. ꝑ impietatẽ. ꝑ deſpatiõz. ꝑ infide
litatẽ Nũc ↄtra ſe ꝑ diſſolutionẽ cordis. per
debilitatẽ corpis. ꝑ eneruationẽ ꝟtutꝭ. ꝑ cõ/
ſumptionẽ tpis. Deniqꝫ ↄtra primũ ꝑ erro
rũ inductõz. ꝑ pudoris exterminatõz. ꝑ ran
coris ↄtẽtionẽ. ꝑ fauorꝭ denegatiõz. ¶ Diſci
pul⁹ Latiſſimos impulſuũ malignoz no
tas ĩper⁹ generales/ꝑticularis enarratio vel
enũeratio pl⁹ doceret. ¶ Mgr. Infinituz
(tradit Ariſt.) ĩcognitũ eẽ. nec numerari pt.
Circũſtãtie ꝟo ꝑticulares impulſuũ ſunt in
finite. qrũ ꝑterea/ꝙ nõ ſe ſp ↄtinuo manife/
ſtãt/latet exit⁹. deijciũt aliqñ plus ꝗ͂ ſentiat
¶ Notauit pſalmiſta ſpẽs ſeptẽ impulſuum f
Unus ẽ timor nocturnus. et hic obſcurus.
Alius ſubitus/ſagitta volãs in die Terci⁹ ꝑ
plexus ⁊ inuolutus. negociũ ꝑambulãs ĩ te
nebris. Quartus importunus. Quint⁹ vio
lentus. qui pariter exeũt ab incurſu. Sext⁹
ẽ a demonio meridiano. qui ſe in angelũ lu/
cis trãſfigurat. Septimus ẽ a diuinorũ cu
rioſo ſcrutinio ſup filios hominũ q pereunt
omnes a ſiniſtris. cadẽt a latere tuo mille. q
videbant ꝑfectiores. ⁊ decẽ milia a dextrꝭ tu
is oẽs fide ſignati. Horrẽdus nimis eſt hic

ipulſus. Ecce dū hic viuim⁹ nauigamus ve
luti i mari magno fluctuātiū cogitatōnū. O
q̄ſ ſepe ſuſcitat̄ ⁊ ihorret ſpūs pcelloſe tēpta/
tōis/pmittēte deo. impellēte diabolo. Inui
det ei depoſit⁹ iſte ſublimādis ad ſedē vn̄ cor
ruit. Aſcēdūt fluct⁹ interiorꝫ nr̄i marꝫ ad ce/
los p pſumptōꝫ. deſcēdūt vſqꝫ ad deſpatōis
abyſſos. Afflat et aduerſo bon⁹ nr̄ ſpūs. po
nit pcellā noſtri cordis i aurā. et ſilēt fluctus
ei⁹. ⁊ ōducit nos i portū nr̄e volūtatꝫ ¶ Diſci
pulus. Uenit i recordatōꝫ illud ſcp̄tū tuū
pſex lectōes/vbi dictū apl'i tractas. In ipo
viuimus. mouemur ⁊ ſumus. Diſtinxiſti q̄
druplicē vitā ſpūs. Porro de motu ⁊ ſtatu
noſtro i deo pſtolabant̄ aliq̄ ſermonē. Hunc
aduenit occaſio loq̄ de motib⁹ impulſuū bo
noꝝ ⁊ malorū. dū nunc ipulſos et depulſos
ſuſcepit ₎tremiſcēs morientiū terra. velut i q̄
dā ſtatōis ſerene ſinu. ¶ Mgr. Cētilogiū
accipies ſeorſū de impulſib⁹. Cras ptterea/
dū ſuppetit hora q̄ nunc tarda ē/ plīma rur/
ſus me loq̄nte. te auſcultāte/de bonoꝝ ₎ ma
lorum angelorū officio q̄etus accipies. ¶ Di
ſcipulus. Delectabit auditio.

Sequitur ſecunda

partitio de cuſtodia angelorū. ⁊ fallacijs de
monū p notulas. l.

Depoſuit potētes de ſede. et ex/
altauit humiles ¶ Diſcipulus
d In h heri ſtetimus. in h rur/
ſus aduenio poſt ipletū canōi
ce inſtitutōis officiū. auditur⁹
teſiē es pollicit⁹ locutu ꝝ. ¶ Mgr Si p po
tētes d ſede depoſitos dignitatꝫ/intelligim⁹
apoſtatas angelos. ₎ſeq̄ns ē vt exaltati hūi
les accipiant̄ angeli boni/i ſede felicitatꝫ eter
nal'r exaltati. Si malignitas inuida demo/
nū circuīt ⁊ ipellit hoīes ad ruinā viatores. ſi
p eos fiunt immiſſiōes male. vult oppoſita
charitas beatoꝝ angelorū fieri qđ dic̄ i pſ.
Immittet angelos dn̄i i circuitu timētiū eū
Ad q̄d: Ut eripiat eos. Habet lr̄a Hiero/
nymi ſ̄m hebreū. Circūdat angelus dn̄i in
gyro timētes eū vt eruat eos. Audis circūi/
tū malū. audis ⁊ gyrū bonū. imiſſionē. ſ. bo
e nā ⁊ malā. ¶ Dat̄ omib⁹ ad exercitiū circūit⁹
ſathane q̄rentis vt deuoret. Circūdat ange/
lus dn̄i i gyro timētes eū vt adiuuet ⁊ ſaluet
Exaltat demon ad ruinā. q₂ p ſupbiā. Exal
tat angelus bonus ad gloriā ⁊ ad vitā. q₂ p
humilitatē. Eſt nāqꝫ exaltatio q̄ cauſat hūi/
liationē. ſed vtraqꝫ mala depmēs ⁊ dānans
Eſt optata exaltatio humil'. ⁊ hūiliatio exal
tās. q₂ penitēs ⁊ ſaluās. Si bn̄ te hūiliaue/
ris/bn̄ exaltauerꝫ. Si te humiliauerꝫ ad pe
nitētiā/habes veniā et exaltaris ad gl'iam.
Sūt hoſtiles nob' iſidie p depoſitos a ſede.
ſunt excubie celeſtes p nob' pſ̄es ne timeam⁹
Meren̄t (vt aliq̄ tradunt) angeli ſuā quā iā
hn̄t btitudinē miſtrādo hoīb⁹. Cōgaudent
eis. certū ē dū ſaluant̄. Gaudiū eſt angel' dei
(teſtat̄ xp̄s) ſup vno pctōre pn̄iā agēte. q̄nto
mag' ſup vno iuſto pniam nō deſerēte. ¶ Ve
xillū ſathane cū pdito exercitu ſe defert i fide
lis temeritas. Crux fidel' ſeu crucꝫ hūilitas
Uexillū ē angeli dn̄i. q̄ circūdat i gyro timē
tes eū vt eruat eos. Hec ē victoria q̄ vincit
mundū (teſte dilecto dn̄i) fides nr̄a. Petrus
q̄ꝫ pnceps vexillū h iubet erigi ₎ diabolū. q̄
circūit q̄rēs quē deuoret. cui reſiſtite fortes
i fide. Sil'is eſt apl'i (nō ignorantis aſtutias
ſathane) ſn̄ia. ſub metaphora ſcuti. In oīb⁹
ait ſumētes ſcutū fidei. i q̄ poſſitꝫ oīa tela ne
q̄ſſimi ignea extinguere. Scutū iſtud nūq̄d
nō ē vitas fidei. de q̄ pſ. Scuto circūdabit
te vitas ei⁹. Sequit̄ mult⁹ effectus victorie
p diſcurſū pſalmi p totum. ¶ Interrogauit
me pdē vgo grādeua pbatiſſime ⁊ deuotiſſi
me vite. noīe Agnes. ppinq̄ quondā Urba
ni pape. v. Qđ ē potiſſimū ₎tra diaboli tem
ptatōes ſubſidiū: Dū ſuſpenderē ego cogi/
tabund⁹ rn̄ſionē. Ipa ſubitulit mox. Crux
Suſcepi primus hāc vocē q̄ſi de celo ſonu
iſſet. ⁊ ita ſonuerat. Ego eñ etiā atqꝫ etiam/
multis iā annis mecū reputās. ₎ferēs inſup
cum alijs/nō inuenio ₎pendioſius/non effi
cacius antidotū. Quare: Quia nullū humi
lius. nullū inſup arrogātie diaboli mag' ad
uerſum. nullū qđ ita ipm ₎ſtrauerit. O crux
ſignū triumphale. clamat eccl'iaſtica pſa. Et
i hymno. O crux aue ſpes vnica. Et iteꝝ ec
cleſia. Ecce crucem dn̄i fugite ptes aduerſe
Et apl's. Mihi autē abſit gl'iari. niſi i cruce
dn̄i noſtri ieſu xp̄i. Sileo interim de pbatiſ
ſimis miracul'. q₂ nota ſūt ſatꝫ. In ₎ſtātino.
In eraclio. In iuſtina. In xp̄ofero. In iu/
deo cruce ſignato/cū ceterꝫ multꝫ. Suadet
ob hinc Hiero. Euſtochio/ad oēm greſſū
pingere crucꝫ ſignū. Et Criſogon⁹ ad Ana
ſtaſiā carcere clauſā. Tu aūt ancilla xp̄i tro/
pheū crucꝫ tota mēte ₎ſtringe. ¶ Accipiatur h
breuis ars crucis ad victoriā viciorū. nō ad
ppetrationē malorū. qualiter i militarib⁹ in
ſignijs gerunt aliq̄ nō deuotione humili ſed
ſacrilega tyrannide dn̄andi. Impellerꝫ o aīa

xpiana ſupba ſape vel qrere. crux apponat̃ p
tinus corde. voce vel opis ſignatōne. Quid
eñ magis ē ſupbie inimicuꝫ? Inuidia vult
obrepe. viruſqꝫ ſuū aīo ſpargere. crux tyria/
ca fiet efficaciſſima. Crux omnē ire vel rāco
ris amaritudinem dulcorabit. Crux reddet
ↄtra deſidiā ſtrēnuū. Contra cupiditatē ef/
ficiet pauperē ſpū. Crux gule ſimł̃ ꝛ luxurie
febres acutiſſimas tēperabit. Una oīm cō/
munis ē rō. qꝛ pendēs in ea crucifixit peſtes
iſtas oēs/ triumphās ī corpe ſuo xps ¶ Hoc
ē ſignū thau. q̄ ſignatos angelus extermina
tor pcutere nō ſinit̃. ſaluat potius et ꝓtegit.
ſi tñ corde fideli cruci iſti ↄſentiat. Alioquin
mēdax angelus ꝛ mēdacīj pr̄/ arripit qḋ ſuū
ē. Sicut moyſes exaltauit ſerpentē ī deſerto.
ſic exaltatus ē filius hoīs prudēs vt ſerpēs.
Curabant̃ a ſerpētibꝫ pcuſſi enei ſerpētis in/
ſpectores. Aſpice ſerpentē hūc p ſil'itudine
ſine veneno culpe xpm pēdentē ī cruce. fidel'
eius a morſibꝫ temptationū ne te perimāt/ li
berabit. Hinc de Luca canit eccl'ia. qꝛ cruc'
mortificationē iugiter ī ſuo corpe portauit.
Hinc apl's ait. Chriſto confixus ſum cruci
Hinc Andreas letus ꝛ alacer/ ibat ad crucē
Hinc rurſus paulus. nihil me iudicaui ſcire
inter vos niſi Jeſum xpm ꝛ hunc crucifixū.
hec humilitas ſua fuit hec exaltatio. Et ſm
menſurā humilitatis dabit̃ ſublimitas exal
tationis. Propterea tu cuius humilitatē p/
fūdiorē oīm̄ibꝫ reſpexit dñs virgo beata me/
rito gloriaris ſup omnes in exaltatione tua.
Nolo tamen putauerit aliquis lignū crucis
vt lignū ē adorandū. ſicut nec ē ens diuinū
ꝛ ſummū quo ſit fruendū. qḋ ſit ſup oīa dili
gendum. Sciunt hec fideles. ſciunt et phi
omnes. Nihil habet lignū crucis diuinita/
tis etiā in qua pependit dñs. ſed in cruce tā/
q̄ꝫ in ſigno ſurgit fides noſtra ad dñm noſtꝝ
Jeſum chriſtum deū verum. qui ſalutē no/
ſtrā opatus ē in ea. Sic de imaginū venera
tōe vetus habet doctorū determīatio. Sic
p figurā ſignū accipit̃ pro ſignato. vt nomē
J pro nominato. imago pro imaginato. ¶ Di
ces forte mihi. nūquid non in homine. pſer/
tim in Maria virgine/ verior ꝛ expſſior ē ima
go beatiſſime trinitatis? Sed ꝛ ipſe demon
retinet hanc eſſentialem imaginē. Aſinus p
inde cui chriſtus inſedit/ cur nō adorat̃? Re
ſpondebo primitus ſub vna generali verita
te/ de re qualibet indiſtincte. Non eſt aliqua
res/ quantumlibet etiā vilis appareat. quin
ex eius ↄſideratione poſſit anim⁹ fidelis ele/
uari ad magnificationē et orationē dei. Rō.
qꝛ a qualibet tanq̄ꝫ a ſigno pōt a poſteriori
veſtigari vel inquiri maieſtas dei. ſempiter/
na quoqꝫ virtus eius ꝛ diuinitas. ab alijs q̄
dem clarius. ab alijs obſcurius ¶ Porro mi
nus hꝫ de piculo ſcādali ꝛ idolatrie (teſte btō
Dionyſio) ſi noiet̃ deus infimis nomibꝫ cre
aturaꝝ viliū p metaphorā ꝛ ſymbolū. q̄ꝫ ſi fi
at ħ de rebꝫ dignitatē habentibꝫ/ quales ſunt
angeli. quales ſunt homines ratione pditi.
Quis eñ crediderit qꝫ deus ſit eſſentialit̃ la/
pis aut vermis? Confundit̃ nihilomin⁹ ido
latria. quecunqꝫ fuerit circa creaturā aliquā
ſeu de creatura. qꝛ nō refert totum hoiem ad
deū/ ſiſtens in auxilio creature. maxime duꝫ
hec facere prohibet̃. Habet ṽgo bñdicta ſā
ctitatis ꝓuilegia. habent et homines ī digni
tatibus cōſtituti. quorū ↄſideratiōe pticipa
tiue ſolū ꝛ p analogiā dicunt̃ honorādi. ſed
ſub deo. cui veraciter ſoli debet̃ honor ꝛ glo
ria ¶ Deniqꝫ vitamus ſcandalū vł' irriſionē
infideliū aut ſimpliciuꝫ/ ſi coleret̃ aſin⁹ ſicut
colit̃ crux. Nō eñ eque faciliter honorē re/
ferrent ad prothotypū. id eſt ad ſignatū chri
ſtum. nec ad redemptionis noſtre myſteriū.
quemadmodū fit de cruce. ¶ Crux humilis
mox vt in memoria venerit anime fidelis/ ſit
hoc viſu. ſit cogitatu. ſit auditu. quid aliud
ſignat. quid aliud p ſignū ſeu ſignationē in/
tellectui repſentat/ q̄ꝫ dñm noſtrū Jeſuꝫ chri
ſtū. in quo ē ſalus. vita et reſurrectio noſtra.
p quē ſaluati ꝛ liberati ſumus? Hec ideo cō
ſonāt ꝓpoſito noſtro. qꝛ vincere docent nos
de impulſore noſtro. ¶ Crux humil' memo/
riter intellecta liberationem ſignat. vitam et
ſalutem. Ipſa conſolationē. ꝛ ex conſequen
ti gloriā et exultationē ſi gratus ſit animus
operatur. ¶ Crux humilis hominē collocat
ꝛ recumbere facit ī nouiſſimo loco. quo nul/
lus cogitari poteſt inferior. qꝛ nouiſſim⁹ vi/
rorū pendet in ea. Sic recogitatus. credit⁹
ſperatus ꝛ amatus/ qui nos inuitauit/ dicet
Amice aſcende ſupius. et erit nobis gloria.
¶ Crux ſicut humiliat in pfundiſſimo loco.
ſic exaltat ī ſummo. Nō eñ mentit̃ nr̄a pſal
tes. Et exaltauit humiles. ¶ Gloria crucis ꝛ
exaltatio ſimul cū exultatione. tāto verior ē
ſolidior atqꝫ iocūdior. quāto minus habꝫ d̄
creaturarū vanitate. ¶ Gloria crucis fit ī cō
firmationis ſacramento ꝛ alijs myſterijs d̄
oleo ſimul ꝛ balſamo. qñqꝫ de oleo ſolo ſꝫ ſa
crato. vt qui conſiderat penā in cruce/ conſo
let̃ ex intima ſpūſſancti vnctione. ¶ Gloria

crucis facit inſignẽ xpianũ/dũ oleo leticie li
nit ipm ex noie. Eſt em̃ xps ꝑ interpretationẽ
vnctus. Reges aũt. ſacerdotes. pphete ꝛ pu
giles inungunt pſco more. ¶ Gloria crucis
nõ conſtanter retinet ꝛ pdicat/ſi nõ ad cruciſ
ignominiã. paſſionẽ ꝛ tolerantiã anim⁹ pre/
parat. Non em̃ natura compatit vt duo fi/
nes principales ꝛ vltimi ſimul intẽdant/pre
ſertim contrarij. Quid autẽ vane glorie. q̇d
auaricie. quid libidini/plus q̃ ipa crux repe
R rit aduerſum. ¶ Sunt qui ſub nomĩe chri/
ſtianitatis arbitrant ſe magnificare dñm. q̇
crucifigunt in ſe rurſus filiũ dei ꝛ habẽt oſtẽ
ui. qui guſtauerunt verbũ dei bonũ ꝛ ṽtu/
tes futuri ſeculi. ſed ꝑ apoſtaſie ſupbiaꝫ pro
lapſi ſunt. quos impoſſibile(ꝑ difficile dicit
apl's)eſt rurſus renouari ad pniam. vel certe
ſumit hic renouatio baptiſmalis/quã ↄſtat
iterari nõ poſſe. ¶ Glorietur frater humilis in
exaltatione ſua ꝑ crucẽ. mores inſup ſm no/
men xpiani vitãq̃ ↄponat. Sit pma ſit vlti
ma ſit tota laus tua. O aĩa deuota. dic ſil' et
pſitere. xpiana ſũ. Sic em̃ magnificas dñꝫ.
accipe rurſus. ¶ Exaltatio crucis xpi tota my
ſterijs plena refulget. Eſt in ea lõgitudo. la
titudo. ſublimitas ꝛ pfundũ. longitudo eter
nitatis. latitudo charitatis. ſublimitas ma/
ieſtatis. profundũ ſapientie iudicãtis. Ha/
bet crux excelſa ſil' ꝛ humil' mediũ. cui ſurſũ
deorſuꝫ. dextrorſũ. ſiniſtrorſũ ↄiũgunt. ꝛ in
h medio ihs tot⁹ effluẽs et affluens miſcdie
viſceribꝫ. Vñ ſi eidẽ fidẽ affixeris tuã/radia
bit ſurſũ amor. dextrorſũ ſpes. ſiniſtrorſũ ti
mor. ꝛ deorſũ dolor. q̇ ſũt aĩe q̃ttuor pncipa/
les affectões. ſm q̃s bñ ↄparatas ꝛ ordĩatas ẽ
oĩs armonia ſpũal'. Exerceat te ſup his tra/
ditio de cãticis. ¶ Cõuerſus ad crucẽ pie mẽ
tis ocul' lachrimoſis. inſpicias extẽſuꝫ in h
ligno ſanctiſſimũ corp⁹ ieſu ſicut tympanuꝫ
vel cytharã. vñ ptulit voces ſuas ĩ ſympho/
nia diuis auribꝫ gratiſſimas. p ĩimicis pmã.
ad latronẽ ſcdam. fuit ad matrẽ tercia. ad di
ſcipulũ quarta. ad patrẽ q̇nta. p ſeipo ſexta.
p ↄſummatiõe redẽptõis ſeptima. p ſuo trã
ſitu octaua. Ita factus obediẽs pñi vſq̃ ad
mortẽ. dedit fidelibꝫ ſuis pfectũ humil' obe/
diẽtie necnõ pietatis documentũ. Eſt auteꝫ
humiliatio ꝑ obedientiaꝫ exaltatio Triplex
eſt in genere q̇ ſub arbore crucis exercet hũi/
liatio. penitẽtial'. ſacramẽtal'. ſupnaturalis.
ſm tres ſtat⁹. incipientiũ. proficientiũ et pfe
ctoꝝ. ſuadet rex ipe dauid dare pſalmũ iocũ
dũ cũ cythara ¶ Eſt aũt cythara penitẽtiũ q̇
ſuit ĩ luctu ĩ pſalterij ſolatiũ. Tradit expoſi
tor vnus cytharã qua dauid adhuc paſtor ꝛ
pſallẽs corã ſaul expellebat ab eo ſpm̃ dñi
malũ pdidiſſe ſignũ crucis Iubet apud pro
phetã aĩa peccatrix ſumere cytharã ꝛ bñ ca
nere. Cãtus iſte puto lamẽtatõis ẽ pnialis.
de quo ps. Confitebor tibi in cythara deus
meus. ¶ Ita demũ ↄſonat pſalterio iocũdo
interne leticie. ita ſub alio typo ↄſonat philo
mene modul' turturis ſuſpiriũ. Ita ſpũs nr
vexatus ab angelo dñi malo/meli⁹ hꝫ. Ita
(ſi de poeticis aliq̇d miſceri placet) Orphe⁹
furias mitigat ĩfernales. i. furioſas ſuas paſ
ſiones. q̇ quidẽ potẽtes nimis deponunt de
ſede cordis. ꝛ humiles exaltãt affectiões pie
mentis. Cõponebat ad cythare modos py
thagoras mot⁹ ſuos. Et ad excitatioꝫ pphe
tici ſpũs pſaltẽ adhibuit heliſe⁹. hec d crucis
auxilio ↄ demonis impulſus generales tan
tũdẽ dicta ſunt/ſil' ꝛ angeloꝝ pſidio. ¶ Cete L
rũ q: ꝑiculoꝝ ꝑticularũ aĩaduerſio pl⁹ hor/
ret ꝛ vitat. plus inſup liberator imploratur.
gratior deniq̃ fit miſcdia liberãtis. expediẽs
iudicaui ꝑticularibꝫ mouẽdis intẽdere. niſi
tũ aliter cẽſueris frater. ¶ Diſcipulus. Im
mo vere cupidus ꝛ attent⁹ ſicut hacten⁹ au/
ſcultabo/q̇ſq̃ petiueris a me ṽbũ. ¶ Ma/
giſter. Fit impulſus angelic⁹ ṽtuoſe. ſapi
enter ꝛ benigne. quatin⁹ hũiles exaltent. At
uero depoſit⁹ iſte de ſede diabolus/deorſuꝫ
fluẽs ſathanas. ſatagit hoĩes deponere vio
lenter. fraudulẽter ꝛ maligne. Violẽtia cerni
tur in obſeſſis. Fraus ṽo dũ ſpecie bona. ſa
lubris ꝛ ṽtuoſi conſilij q̃ſi moral' phs dolo
ſe impellit. Paucos accipe modos ex innu/
meris. ꝛ vt ſit aliq̇s ordo in nõ habentibꝫ or
dinẽ/ſed ↄfuſionẽ babylonicã. dicẽda ꝑ qua
ternaria ſeu ꝑ tetrades partiemur. ¶ Deteſta
tur q̃nq̃ ſupbiã patentẽ. ſed vt ĩ deteriorem
ſub inuolutro ficte humilitatis pcipitꝫ. Nã
eſt qui ſe neq̇ter humiliat. Et rurſus ait ſa/
thanas. Noli humilis eſſe ĩ ſapientia tua. q̇/
tinus inſipienter exaltet. Deteſtat pſumptio
neꝫ ꝛ timorẽ laudat. quatinus ingerat timo
ris ſcrupulos vbi nõ eſt timor. vt ablata pa/
ce cordis recedat iſte cuius locus eſt in pace
Deteſtat inobedientiã/vt peccati ſeruituteꝫ
inducat. ꝛ aſininã patientiã q̃ fert nõ ferẽ/
da. quales notabat apl's eſſe corinthios. Fe
fellit innumeros nequã iſte. qui ſub velamẽ
to obedientie nephãda ꝑpetrarũt quaſi pec
care nõ poſſent. q: nõ habent velle vel nolle
iuxta verbũ ſuũ. Deteſtat ſupſtitiões q̃nq̃

manifeſtas.ſed nō occultas ꝛ obumbꝛatas
ſanctis obſeruationibꝫ. In ieiunijs.ī ꝟgini
tate.in ſanctis oꝛōnibus ſupſtitōnes impel
lit. ¶ Proinde cur fuit ꝑma demonis vox et
interrogatio: Cur inqͣt precepit vobis dn̄s:
Utiꝰ frequentiſſime cur iſto. quatinꝰ homi
nes in curioſitatis noxie laq̄os cadāt. Cur
fecit deus rōnales creaturas/quas ꝑſciebat
foꝛe peccaturas ꝛ damnādas: Cur eas deꝰ
tales nō condidit qui peccare non poſſent:
Cur delectaꝛ in ꝑditione viuentiū: Qō in
de ſibi lucrū creſcit: Nūquid nō melius eēt
vniuerſis/ſi peccatis omnibꝫ ablatis rema
nerent ī ſolo decoꝛe virtutū: cur indurat ali
quos ꝛ alioꝛū miſeretꝛ: cur acceptio ꝑſonarū
repiꝛ apud ipm̄: cur nō citiꝰ venit ad hoīes
redimēdos. ꝛ legē veterē quā dederat ī ſedꝰ
eternū/ꝑ aliā ꝯmutauit: cur tot abſqꝫ baptiſ
mo innocentes. tot ī inſulis ſine legis audi
tu viuētes. tot q̄ ſaluarentꝛ ſi bonis doctriniſ
ꝛ ſocietatibꝫ inſtruerentꝛ/ꝑire ꝑmittit et dimi
ſit: Scit iſte nequā ꝙ ꝑſcrutatoꝛ maieſtatiſ
oppꝛimetꝛ a gloꝛia. Scit hoīem ꝓhibitū. ne
D ī pluribꝫ dei opibꝫ fuerit curioſus ¶ Culpat
hypocriſim. ſed vt hoīes abſqꝫ honeſtatꝭ ve
lo ꝑpetrēt mala/laudat ſimplicē cum verecū
dia ſctā. q̄tinꝰ hypocriſis fictōes introducat
Culpat inuidiā ꝛ benignitatē laudat. ſed vt
malignitas īꝓba nocētiū foueatꝛ Culpat
ecōtrario iniq̄tates alioꝝ. vt ꝑſonale odiū ꝯ
fraternā charitatē ſuſcitetꝛ. Culpat iratos. ſꝫ
vt zelū ſctm̄ abijciat. Laudat zelū ſctm̄ q̄ ꝑ
ceps ira furiat. Culpat inertiā. ſed vt inquie
tudo plꝰ equo laborioſa fatiget Laudat qui
etē ſanctā. ſed vt ī ſterquilinū toꝛpētis iner
tie deijciat. Oſtēdit odibilē auariciā. ꝛ ꝙ ni
hil nequius q̄ amare pecuniā/ſed vt ꝓdiga
litatē ꝯſumptōe oīm cū rapinis introducat
Pulcrā dicit ꝛ amabilē frugalitatē. vt tena
citati locū paret. Oſtendit quātas gignit in
firmitates gula. ſed vt ꝑiculoſioꝛē vacuitatē
capitis ꝛ coꝛꝑis/abſqꝫ remedio opetur Lau
dat omnia ſana eſſe ſanis. ꝛ nihil eſſe reijcien
dum/quod cū gratiarū actione accipitꝛ. vt a
tēperantia fallat abducat. Oſtendit q̄ feda
ſit luxuria. q̄ vilis. nec honoꝛe digna. vt ꝯiu
gioꝝ iura contaminet. Laudat ꝓlificatio
nē. immo iubet ꝑ illud. Creſcite ꝛ multiplica
mini. quatinꝰ ꝯcubinatū licere demonſtret.
Oñdit nō eſſe iurandū. Sit inqͣt ſermo vr̄ ē
eſt. nō nō. vt deteſtetꝛ om̄e iuramentū. Dicit
ex aduerſo. Qui bn̄ iurat bn̄ credit. vt periu
ria vel ꝯtumelias nominis dei multiplicet.

¶ Circuīt iſte ſathan terrā/ꝛ ꝑambulat eam.
vt circūſtātias oīm ꝯſideret. Quis. q̄d. vbi.
quibꝫ auxilijs. cur. quō. q̄n̄. Tēdit laqueos ī
quos impellat multos valde. vt ſi fuerit ali
q̄s ab vno liberatꝰ/cadat in alteꝝ. Facit ad
h̄ Macharij narratio de populꝰ. Nō enī ſe
mel victus ceſſat. ſicut opinatꝰ eſt Oꝛigenes
Itaqꝫ ꝯſiderat dū circuīt. et obſeruat volen
tes placere deo. Uidet aptū aliquē ad reli
gionis ingreſſū. Impellit ad oppoſitū ſic
illudēs. Cur ciuilē vis deſerere ꝯuerſatiōē.
q̄m homo natura ciuile aīal eſt. homīes ho
minū gratia facti ſunt. vt ſe mutuo iuuēt. ſi
cut pecoꝛa vt hoībꝫ ſeruiāt. Ue ſoli. Cur nō
poteris ſub habitu ſeculari ſalutē tuā opari
ſub vno abbate tuo xp̄o: Gaudeas lege lib
tatꝭ quā dedit tibi deus/ꝛ emit xp̄us. Quid
pulcrius: q̄d eligibilius libertate: Cur tot ꝛ
tales vis ſubire obſeruationes. ꝛ vota ſuper
te inducere/q̄ nō ſufficis ad p̄cepta ſeruāda:
Quid ſunt obligationes tot/niſi laquei toti
dem ad trāſgreſſoꝛes: Uide ne illaqueatꝰ ꝟ
bis oꝛis tui cadas. Diſplicet enī deo ſtulta ꝛ
infidelis ꝓmiſſio. Ecce quot. quales ī religi
onibꝫ defecerūt: q̄t ceciderūt: q̄t apoſtate re
tro abierūt: Cur nō vis talentū tibi creditū
in his ꝛ ī alijs gratijs multiplicare: Ut quid
ꝑditio hec eſſet in religionis ingreſſu ſiue ſo
litudine: ¶ Celat ꝑditus iſte laqueos in ſecu A
lo. fit iſte qui ſaluandus fuerat in religione ꝑ
ditus in ſeculari ꝯuerſatione. ſit ſecularꝭ. cō
iungitꝛ vxoꝛi. Heu quos illic laqueos tribu
lationū nō inuenit: Naſcuntꝛ filij/alia cura.
ſi pꝛocat vxoꝛ. grauis. magnifica. ſi ſterilis.
ſi feda. ſi lubꝛica. O quale ſuppliciū. Sit de
militia/aut ꝺ curialiū numero. quot illic cu
ris inuoluitꝛ: Primitꝰ erit dulcis inexperto/
cultura potētis amici. Expertus metuet. inui
diā nō tolerabit. Sit opoꝛtet aſſentatoꝛ ad
oīa: ſit miſer/viuēs. doꝛmiēs. comedēs ad al
teriꝰ arbitriū. Sit cauſidicꝰ aut p̄ticꝰ ī phi
ſica. fraudes mille ſpargentꝛ ī p̄ticatōe. Dū
q̄rit diues fieri/incidet ī deſideria multa ꝛ la
queos/quibus mergatꝛ ī interitū. Sit bn̄fi
ciatus in eccl'ia ꝛ celebs. cauendū ſibi erit a
retibꝫ ſimonie. a negligētia ſeruitij. a luxuria
ab inerti ꝯuerſatōe. a dilapidatiōe bonoꝝ ec
cleſie. ¶ Circuīt ꝛ ꝯſiderat ſathan iſte alterū
quē ex inſtabilitate ꝓpꝛia vel infirmitate co
gnoſcit ad religionis aut ſolitudīs vitā inex
ptū. Uide ait quāta ſit religionis. quanta ſo
litudinis ꝑfectio. vacare ſoli deo. ſalutē ſuā
opari. Quid prodeſt homini ſi vniuerſū mū

dum lucret᷑. anime ꝓ ſue detrimentũ patia
tur: Uide quantuꝫ totus mũdus ĩ maligno
poſitus ẽ. ꝙ̃ breuis vita. ꝙ̃ mors incerta. q̃
tormenta inferni: que gaudia paradiſi: Ui/
de ne ꝓcraſtines. nec conſilia multoꝝ ꝓſertim
domeſticoꝝ ⁊ ſeculariũ queras. Inimici ho
minis domeſtici eius. et aĩalis hõ nõ ꝑcipit
q̃ dei ſunt. Res certa ẽ. De ſol' incert̃ haben
dũ ẽ ꝯſiliũ. Dicere ꝙ religionis ſtat⁹ nõ ſit ꝑ
fectior / hereſis ẽ. Magna ꝓ ſtulticia ẽ nol
le eſſe ꝑfectũ. Quid heſitas: q̇d tergiuerſar̃:
Uocat te de⁹ ꝑ inſpiratiões iſtas. quid in te
ſtas ⁊ nõ ſtas: ꝓijce te in eũ. et ipſe te ſuſcipi/
et. neq̃ deſeret iã ſuſceptũ. Uide nunc paupꝫ
homũcio dũ ꝯpũgeris corde. fac votuꝫ deo
celi. firmet te iuramentuꝫ. Felix neceſſitas q̃
ducit in melius. Scineris opus cum voto
deo eẽ acceptabili⁹. Da totã arborẽ volũta/
tis tue cũ fructib⁹ ſuis deo tuo. Deniq̃ q̇ ꝑ/
poſitũ tuũ iſtud ſcl'm̃ diuerteret a te. re⁹ eſſet
D vt deo ſe redderet ĩ religiõe loco tui. ¶ Silet
iſte nequã ꝙ ad religionis introitũ oꝑtet at
tẽdere nedũ bonitatẽ religionis ĩ ſe. ſed alias
circũſtãtias maxime duas. Quaꝝ vna ſe te/
net ex ꝑte religioſoꝝ ſi ꝑfecte regulã ſeruant
Altera ex ꝑte ſuſcipiẽtis. ſi iuxta ꝑabolaꝫ xpi/
dũ inchoat poterit ꝯſummare. Q, ſi ſm rõ
nis ꝯſiliũ res tã grandis aggrediẽda ẽ / quaꝫ
poſtmodũ mutare nõ licet. Nõ tñ ſequendi
ſunt viriles impetus aut mot⁹ deuotionũ q̃
les hñe pñt pueri aut puelle. q̃ñq̃ plus in in/
cõſtãtie vicio vl' melãcolie / ꝙ̃ gr̃e certo inſti
tu poti⁹ aliq̃ñ. qualiter mõ ex aſtuto demo/
nis ĩpulſu / ꝙ̃ certe deuotõis afflatu. Silet.
qm̃ media ſunt moderãda ſm ꝟtutẽ tã agen
tis ꝙ̃ patiẽtis. nec poterat dauid cuꝫ armis
ſaul egredi ꝯtra golyã Nõ pñt ſimie cũ bot̃
latorib⁹ quas ĩ fraudẽ eis derelict̃ accipiũt
incedere. ſilet onera religionis. cũ morib⁹ in
habitantiũ. Dat bñ ſentire de oĩb⁹. nemi/
nẽ iudicare. ſpes adijcit q̃ñq̃ magnas. ꝙ ꝑ/
ficiet alijs ſua eruditio. ſuũ ꝯſiliũ. q: lr̃as no
uit. q: prudẽs ẽ ĩ agendis. Deniq̃ exẽplũ da
bit religͦs de ſcl'o. vt ita faciãt queadmodũ ⁊
fecit ⁊ ſcl'm derelinquãt. Quid: Tãdẽ voto
ſe ꝯſtringit. deſerit habita beneficia. dat ſua
pauꝑibus. via ſibi vnica religionis relicta ẽ
Captus eſt ait inſultãs demon. Euge euge
iã nõ eſt ſilendũ. iã in odiũ religionis exagge
randa ſunt oĩa Aꝑiendi ſunt oculi. diſcrimi
na reuelãda. murmur inducẽdũ. dicat ipſe ſi
bi ſentiẽs ſe deluſuꝫ. Quid mihi feci miſer:
In q̇d me malũ impuli: Nõ potero ferre iu
gũ h̃ intolerabile. Queſiui requiẽ vt in pace
ſeruirẽ deo. ⁊ ecce turbatio. fugi hoĩes. hoĩes
ĩuenio. Cedebã tẽptatõib⁹ de ſcl'o. detiores
demonis ꝑfero. q̇d feci: q̇d agã: q̃ me vertaꝫ:
Amicos carnales offendi ſpernẽs eos cũ ſu
is cõſilijs. null⁹ mihi ad eos regreſſus. Si
diſpẽſatõꝫ voti q̃ſiero. nõ dabit᷑. aut in data
nũq̃ ꝯſtãs ſibi anim⁹ q̃erabit᷑. ſed neq̃ quõ
viuerẽ ĩ ſeculo relictũ ẽ Si ad aliã migraue
ro religionẽ. ſcãdaloſus ero mee / ⁊ forſitã in
tolerabilis aliene. Quid feci: Deuotionẽ in
ſcl'o ſuauiorẽ. ⁊ crebri⁹ inueniebã. q: ſenſus
vegetiores. nec ꝑturbati ꝑvigilias. nõ extina
nitũ cerebrũ ꝑ ieiunia. nõ oppreſſa mẽs ĩ ꝑ/
lixitate vocal' ſeruitij. ſed ⁊ ſcl'arib⁹ inuoluor
curis ꝓ neceſſitatib⁹ fratꝝ. Cogit obediẽtia
currere diſcurrere ꝑ ſeculũ. qui quietẽ ſolam
ſperabã mihi obtinere. Sic quotidianis fa
tigor odijs ⁊ ritis. Quid feci: quid tãdẽ vo
lui mihi miſer: Delectabat me ſtudiũ. doce/
bã et docebar. Nunc qui doceat᷑ aut doceat
nullus eſt. Fratres ſatis eſſe reſpondẽt occu
pationes religionis ſue vexatio ſatis ẽ. Nõ
eſt inquiunt religio ſchola docendi. ſed diſci
plina viuendi. Si vixero ſm mores fratrũ
collapſos omnino a regulis patruꝫ. ꝑditus
ſum ſine dubio. Si ſingularis mihi viuere
volo. nec datur nec ſufficit. Ecce quid mur/
murat inconſtans quãdoq̃ nõ ſine magno
perplexitat̃ vinculo. maxime ſi monaſteria
mulierũ collapſa. iunior iam aliqua vouit ⁊
intrauit. ¶ Circũit depoſitus de ſede. querit
quẽ deuoret. Inuenit hoĩem deditũ ſtudijs P
litteraꝝ ⁊ ſcientiarũ. Si poteſt auertit. Af/
fert occupationes ex ſeculo. ſicut ex ꝑlatorũ
ſeruitijs. aut principum. aut penuria trãſcri
bentium. vel imperitia. aut librorum cauſat
nimietatem oneroſam. aut fruſtra fieri ver/
ba ſurdis dicit. Si nequiuerit abducere q̃/
tinus ociũ deſideret ſtudioſum. ſed ſibi va/
cet ⁊ ſapientiam ſcribat ĩ ocio. ſubdolus im
pellit. vt alios dũ docere vult ſcribẽdo / ſe ſe
ducat. Laudat iã laborem. ſed corrumpere
ſatagit intentionẽ. Eya doctor / ſcribe q̃ rele
gat poſteritas. q̃ tibi ſint ĩ nomẽ eternũ. qm̃
melius eſt nomẽ bonũ ꝙ̃ vnguẽta precioſa.
Orabunt alij ꝓ te Nõ tibi ſoli laborabis. ta
lentum tuuꝫ diſtribues. Sed ad q̇d ſathan
iſta: Quid ſibi ſuꝑ alioruꝫ ſalute: Profecto
nihil. ſed ſatagit / vt iſte ſub hac intentõe ſcri
bens audiat in iudicio. recepiſti mercedem
tuã. Accipe quod tuũ eſt ⁊ vade. ex ore tuo ⁊
ſcript̃ tuis te iudico ſerue nequã. Fers lit/

Nn

teras morꝫ tue ſal infatuatū. Eya ſcribe ſed
ſubtilia. ſꝫ extranea. ſꝫ nouit inuēta. Turpe
ē alienis vti. Sic ipellit vt deſerat terminoſ
q̄s poſuerunt pr̄es ſui. Ut vane gl'ioſus di
cat. Sup oēs docētes me intellexi. Ut deſe
rēs vias certas dicat. Aq̄ furtiue dulciores
ſunt. ⁊ panis abſcondit⁹ ſuauior. ¶ Eya ſcri
be. aut de tuis ꝟtutibꝫ. aut celeritatē oſtende
dictādi. Aut da ſatis intelligi ꝙ bn̄. ꝙ deuo
te viuis vt loq̄ris. aut certe i alienis laudibꝫ
q̄re laudē tuā. Quere celebritatē nois / ſi nō
ex te ſaltē ex ill'. quos exaltas ſcribēdo mira
cula ſua. viſiones. vitā ſup̄ modū mirabileꝫ
diuinatōes. ſectas nouas. Canonizat⁹ eris
i ipſo ꝑ canonizatōe. Sed o fraudē ſathane
deteſtandā. qn̄qꝫ tn̄ ita fallentē / vt interim ta
ceam⁹ de manifeſtis erroꝛibꝫ ⁊ heretica p̄ui
tate ¶ Eya ſcribe. tot⁹ inſiſte laboꝛibꝫ impoꝛ
tune. Nō des requiem calamo. poſtpone ho
ras canōicas. aut abſqꝫ intētōe ꝓferas. idul
ge ſecur⁹ lautioꝛibꝫ cibis. vtere ſomno vſqꝫ
ad ſaturitatē. Deſere ciuilē alioꝝ ꝯuerſatōꝫ
Cōpenſabit hec oīa laboꝛ tuus in dictādo.
Sic ipellit iſte nequā. ſcit ꝙ inutilit̄. īmmo
notie fiūt nō iuſſa p̄ceptis omiſſis. Scit ꝙ
fauem⁹ vltra modū ſcp̄tis nr̄is. diligim⁹ vt
filios. placēt etiā ſi defoꝛmia ſunt et iculta. ſi
vacua ſententijs. Teſtis eſt ſimia fabuloſa.
Gallina dū nimio clamoꝛe ꝑdit ouū / ꝑdit il
lud. Coꝛu⁹ crocitās vt a vulpe laudet̄ / frau
dat̄ cibo ſuo. Nō alit̄ ſepe ꝟtutes ꝑdunt ſcri
be docti. vel q̄ſitas ꝑus vel acq̄rēdas in tpe.
Nō. qꝛ dicūt ⁊ nō faciūt. qꝛ de donis dei dū
gl'iam q̄rūt. deo rapiūt qd̄ ſuū ē. qꝛ ſcit inſup
ſiniſtra taliuꝫ / q̇d facit dextera. Pn̄t nihilo
min⁹ meritoꝛie fieri noua ſcp̄ta ſi mod⁹ affu
erit. finis ⁊ oꝛdo recti. Unū facere ⁊ aliud n̄
Q omittere. ¶ Circūit ⁊ inuenit hoīem dedituꝫ
ꝯfeſſionibꝫ audiēdis. O q̄t imiſſiones facit
ꝑ angelos ſuos malos. Uenit ad ꝯfeſſioneꝫ
plebeius idiota. veniūt pueri ⁊ puelle. iuue
nes ⁊ maritate. Suadet īueſtigare diligent̄
ſup oībꝫ circūſtātijs / vt agnoſcat vultuꝫ pe
coꝛis ſui. qꝛ nec alit̄ ſolui pōt petōꝛ niſi dixe
rit oīa. Abſit iſte curioſus ſcrutatoꝛ. ⁊ defici
at ſcrutās ſcrutinia cū ſcādalo ꝯfitētiū / cū la
pſu ꝓprio. cū ſuſpitōibꝫ infinit̄. cū intermia
bilibꝫ ſcrupulis. ſiue remittat nō abſolutuꝫ.
ſiue detineat moroſiſſime vix tandē abſoluē
dum. Ueniūt tales poſtmodū / ⁊ vertit̄ i op
poſitā q̄litatē. qꝛ timet expt⁹ tales facere int̄
rogatōes. Dicit ſibiīpſi. ſaluet ſe ſi voluerit.
nō intrabo domū ꝯſcie aliene. nihil interro
gabo. ſcit pctā ſua. dicat illa ſi vult. Sic di
mittit inſcios. ſic verecundos latere i pctīs
ſuis. nō vtēs claue ſcīe q̄ data ē ad apiendū
(cū diſcretōe tn̄) ſecretas ꝯſcīe plagas. Ueni
unt alij magni prudētes de ſeculo. veniūt ꝑ
dones. vſurarij. ſimoniaci. rācoroſi. violato
res eccl'iaſtice libertatis. ꝯcubinarij notoꝛij.
nolūt a pctīs reſilire. nolūt reſtitutōes face
re. ſunt excōicati. ſunt irregulares. alij ſi cul
pant̄. excuſant aut defendūt pctm̄ ſuum. di
cūt ſe iuſta bella gerere. ⁊ plane mirꝫ ē / ſi etiā
angelus de celo repiret q̇d agendū i talibus
multis. niſi coaſſiſteret ſibi miraculoſa dei ꝟ
tus Ueniunt alij vel alie curioſe agentes. ad
fabulationes vertūt ꝯfeſſiones ſuas. miſcē
tur colloquia ḋ ꝓphanis. vtinā nō ḋ nepha
rijs. vtinā q̄ ſpiritu cepiſſe vident̄ / nō conſū
ment i carne. pꝛohibeat deterioꝛa de⁹. ¶ Cir R
cūit ⁊ inuenit declamantē in populo ſeu pre
dicantem. Cognoſce demonis quot impul
ſus ſunt in ſermone. Dū de omni ſtatu pſo
ne ſunt que vicijs ꝯtrarijs infecte ſunt. Si
culpat auariciā / pꝛodigus applaudit. et ri
det auarum. Si ꝓdigalitatē vitupat. auar⁹
libēs ad ſe ꝯtrahit dicēs. tene quod habes.
Si loquit̄ aduerſus iertiā / gaudet iſte q̇ ſtul
to laboꝛe ꝯſumit̄. ⁊ eē ſub ſentibꝫ curaꝝ moꝛ
dētiū delicias ꝯputat. Zel⁹ laudat⁹ accendit
iracūdos. Pietas laudata puſillanimes nu
trit ⁊ deſides. Pronūc ⁊ qualeꝫ tua p̄dicatio
fructū afferet ꝯſidera. Sūt q̇ nolūt p̄medi
tari. nolūt ſanctoꝝ allegatōibꝫ vel autoꝛita
tibꝫ. aut certe neſciunt vti. Garriunt ⁊ effun
dūt quicquid in buccā venerit. ceci cecos al
loquētes. Sunt ex oppoſito / q̇ tot accumu
lāt allegatōes. ſup allegatōnes richmos. ad
richmos ꝯcoꝛdātias. cū ꝯcoꝛdātijs effluūt
vſqꝫquaqꝫ. nō deū ſed ſe. ſed ſciam ſuā oſten
dere volētes. Blādiunt̄ ſibi. ꝙ nō ꝓpter ſe ⁊
famā ſcīe. ſed ad edificatōem querūt alioꝛuꝫ.
Sūt q̇ ſolū apud auditoꝛes ſuos inobediē
tiā ⁊ rebellionē inferioꝝ tacēdo culpant vi
cia ſupioꝝ etiā dū abſunt. Uñ. Nihil plau
ſibilius audit inuida plebs q̄ꝫ ſuperioꝛuꝫ vi
cia pꝛodere. augere. inculpare. Et hec ſepi⁹ ⁊
accuratius ſtudent aliq̇ p̄dicatoꝛes deteſtari
q̇ ſi vel in modico vicio culparent̄. pꝛotinus
implacabiliter obſiſterent vera dicentibus.
⁊ capitali clam vel palam ꝑſecutiōe vexarēt
Adde ꝙ multitudo pꝛedicationū ſepe fit in
laqueū audientiuꝫ. Quare? Quia iam ſane
ſciunt voluntatē dn̄i. nec faciunt. preuarica
toꝛes effecti de peccantibus. Propterea per

pletos habet behemoth neruos ĩ multis. q̃
bus nõ ē exitus frequẽter poſſibil'. niſi mors
inflicta iudicialis/ſeu captiuitatis hoſtil' vi
am fecerit/liberans ab omnib⁹ debitoꝝ vin
culis. Aut ſi non fuerit aſſumpta religio ce
dens omnib⁹. Aut vltronea paupertas ſua ꝛ
ſuoꝝ ſubeatur. Sed q̃ꝫ difficilia ſunt hec re
media. ꝓſertim in ſenibus. in egrotis. in de
licatis viris ꝛ pomposis. In feminis neſcit
nemo. Singularit' idcirco notauit apoſto
lus auariciã/tẽptatiõib⁹ et laqueis diaboli
plenã eſſe. que mergunt hominẽ in interitũ
S vñ vir fit reſponſio. ¶ Circũit iſte ſathã. iſte
depoſitus. ꝛ inuenit hominẽ in ſolitudie. vl'
deſerti. ſicut eſt pellicanus. vel domiciliĳ/ſi
cut nycticorax. vel tecti ſicut paſſer. protinuſ
immittit fraudulentus auceps iſte laqueos
exquiſitos. et tota malignitate conat' inuol
uere. nũc pennas. nũc pedes iſtius/qui ſoli
tarius elegit viuere. volatur⁹ (vt eſtimat) ad
ſupna. ꝛ ſecũ furens ait. Nõ ſic abibit ſolita
rius iſte/ſi bene me noui. Sit piger. impati
ens. mala cogitet. ꝛ ſua querat. Agitat' nunc
feruore nouitio. fingit ſibi quietẽ ꝛ ociũ. fin
git patientiã ſi nõ habeat conſortiũ. fingit
puritatẽ in affectibus habituram. fingit de
niq̃ꝫ ꝙ dabit ſe deo totũ. Sꝫ o miſer. neſcit
quantũ meis artib⁹/ab expectatiõe ſua lõge
fiet. Surgite vos infernales ꝛ improbe pe
ſtes mee. Stultũ hunc impellite caſuꝝ ĩ re
tia peccatoꝝ. q̃ fugere putat. nec p̄cauet. Tu
primitus inertia. deſes ad bonũ/ſed ad pni
ciẽ efficaciſſima. Hic exteriori caret exerci
tio. ocioſus vacat. Age. Tedioſa ſit oĩo ſibi
faſtidiat ꝛ dicat. q̃uſq̃ꝫ eadẽ. Succedat nũc
impatiẽtia. Fac ipm ſuimet penitere. fac di
ſplicere q̃rẽ. fac ociũ ꝓpriũ horrere. nec ſe iã
ferre poſſit. Fac lãgueat tot⁹ ꝛ pigritet ¶ Ex
urge nũc blaſphemia. cogitatões nephariaſ
immitte. Fac deſideria occidant pigꝝ. Age
doceat ocioſitas mala multa. Tradiderĩ eũ
quattuor q̃ternionib⁹ paſſionũ vinculãdũ/ĩ
carcere noſtro peccatorũ. Scis noĩa. ſcis
officia vulgata ſunt. Spes. meror. metus.
gaudiũ. Speret vana. metuat falſa. mereat
moleſte. gaudeat moleſti⁹. Tuũ erit vltimũ
hoc officiũ o libidinoſa cupiditas. querens
aſſidue q̃ tua ſunt. Querat iſte ꝯſolatiuncu
las ꝓprias ſi poterit in carnalib⁹ delicĳs. ci
bo. ſomno. veneris. Si refugerit parẽrẽ hãc
turpitudinẽ tuã/velaueris eã ſimilitudinem
deuotionis ad deum. Da mendaciter intelli
gi ipſum querere q̃ dei ſunt. ſe ĩ dño delecta
ri ſolo. cũ ſua p̄ncipaliter querat' oblectatio.
Signũ hui⁹ accipe certũ. q: dimiſſis diuio
rũ impletõib⁹ mãdatorũ/laborat ĩ h̃ totus.
vt ĩ alĳs q̃ ſpũalia fingit delectet'. Deridem⁹
merito ſabbata ei⁹. videtes ignominiã eius.
Videm⁹ introrſum fornicatõib⁹ ꝓprĳs. mẽ
dat. ꝑcat. meretrix ingrit et rapit ¶ Adauge
dolos tuos o libidioſa cupido. Interroget
curioſitas tua cor ei⁹ ĩ plurimis. Si mallet
dãnari q̃ꝫ offendere deũ ſpõſum ſuũ. redem
ptorẽ ſuũ. de q̃ gl'iat'. Si mallet ſubire mor
tẽ aut incendi. q̃ꝫ frangere ieiuniũ/vl' incur
rere carnis lapſuꝫ. Quicquid elegerit irretie
mus eũ. vel arrogãti mẽdacio. ſi penaꝫ ꝓpo
ſuerit inferni vel incẽdĳ. ꝙ ſi poſtpoſuerit iã
peccauit. q: peccare p̄elegit. Adde ſi videris
ipm ĩ multis deficere. dic blãdiens. nõ cõcu
tiant te defectus iſti frater. ꝑmittat eos de⁹ ĩ
te ad humilitatis cuſtodiã. ne magnitudo ꝟ
tutũ te extollat. Habes in Paulo ſil'e de ſti
mulo ſathane ꝓpter magnitudinẽ reuelatio
nũ. Capiamus eũ ꝛ illaqueabimus vt defe
ctus ꝓprios iã nõ laboret corrigi. ſed ĩ illis
audeat etiã gloriari. Sit rurſus tuũ o blaſ
phemia/ſoror inertis deſidie machinamen
tũ. ſit cogitatiões ĩmittere/quales nec hoĩes
ſcl'i. nec meretrices dignarent' admittere. Pu
deat ipm q̃ tantus ē ĩ ocul' ſuis. pudeat ꝛ in
dignet' ꝛ iraſcat'. ſupbiẽs etiã ĩ deũ ꝛ ſcõs an
gelos ei⁹ ꝛ ſctõs. ꝛ deſpet tãdẽ ſeipm. Sua
derẽ vobis inq̃ꝫ quattuor ſodalib⁹ mihi cha
riſſimis ſup hmõi ſolitarĳs/ĩ alia diſcrimĩa
deturbãdis. ſed ea q̃tidiana q̃ſi domeſtica p̄
tereo. incurioſitatẽ ꝑſcrutatõnis vite aliene.
negligẽtiã ꝓprie vite. videre feſtucã in alieno
oc'lo. nõ aduertere trabẽ ĩ ſuo. Ceteros ſper
nere. ſibi ſuaq̃ꝫ placere. Rumorib⁹ nouis aſ
ſidue agi. ꝛ ſuſpitionib⁹ temerarĳs inquieta
ri. Proinde minus oĩb⁹ hoĩb⁹. alacres ſpũ
minus eſſe patiẽtes. plus ſui amatores. pl⁹
ſordidos aliorum mala tenẽtes. ¶ Agite po
ſtremo ſodales fideliſſime mihi/quatinus
iſtos exhibeatis ſolitarios. tandẽ mihi ſimi
les fieri. Solitudineꝫ odiãt. fiãt diſpſi mẽte
cordis ſui. fiãt gyrouagi ꝛ ꝓfugi. fiãt iſtar ca
yn vagi et ꝓfugi. Quid eñ mag' ꝓpriũ ē mi
hi q̃ꝫ eẽ gyrouagũ. circũire terraꝫ ꝛ ꝑambula
re eaꝫ. hec nequã ſpũs. Atuero q̃d te agitas
frater. quid turbariſ. cũ iam ſilentiũ pati nõ
potes hactenus obſeruatum? ¶ Diſcipulus T
Nũc prorſus inſpicio. q̃m vndequaq̃ꝫ mi
ſer ſuꝫ. ꝛ miſerabil'. nec q̃d agã. nec q̃ me ver
tã ſcio. Ita ꝯcluſus ſuꝫ int' anguſtias ex im

pulſib⁊ ſathane nūerarē. pſertim ī vltimiſ. vt
merito tedeat aīaʒ meā vite mee. Nolo tñ de
ſpare memetipm. ſʒ auxiliaria poti⁹ documē
ta q̄rere Itaq̄ʒ fraudes ⁊ laq̄os inueſtigaſti.
tuum ſit remedia tradere cautelas ⁊ auxilia.
¶Mgr. Si humanū pſtolarē auxiliuʒ fal
leris. Illud eñ nec pſpicuū ē nec validū. ma
xime aduerſus aereas ptātes. Eſt vita hoīs
militia ſup terrā. Aduocādi ſunt milites an
geli boni cōtra nequā hos ſpūs. Pl'es ſunt
fortiores ſunt. ſapiētiores ſunt abſq̄ʒ vlla cō
patōe. feruētiores ī iuuādo q̄ʒ alioꝝ maligni
tas ī ipellēdo. tīmmō aſſum⁹ nobiſipis. nec vl
tra pellam⁹ eos adiutores tā ſedulos. beni/
uolos ⁊ certos¶Diſcipulus Hoc ē pfecto
potiſſimū qd̄ flagito. qd̄ ab eis peto dari mi
hi/ne repellā eos. Cupio parit' ⁊ depcor/q̄ti
nus ipulſiōes ſuas q̄b⁊ īſtigāt nos bñ agere
ſtuduerē apire. ¶Magiſter Si d̄ cuſtodia
angeloꝝ/pcipue ſingulorū q̄ dant' ſingul' ab
exordio. ſi de ſuis officijs ſingillatim cona/
rer apire/q̄ ſub exemplis legunt' ī ſcptura ſa
cra. q̄q̄ʒ p hyſtorias q̄ ſubinde p doctores ſa
cros tradita ſunt. ſupfluus imo van⁹ iure di
cerer/res ſuſcipiēs ſup̄ vires. Attñ ne totus
obmuteſcā/q̄ſi ſpnēs pcē tuā. eligā vnuʒ ſua
aucte refulgēs exēplū. Deinde p ɔſideratio
nes aliq̄s paucis v̄ſib⁊ comphēſas/curabo
v nos aduerſus diabolicos īſult⁹ reddere do/
ctiores. ¶Diſcipulus. Gratus audiā et at
tentus. ¶Mgr. Petrus poſt tot ppetrata
v̄tutū inſignia. dormiebat ī carcere vinctus
cathenis int' duos milites Typus iſte ē xpi
ani licet egregij meritis. qui p herodē iſtum
ſathan/glorianteē in pellib⁊ que palliant neq̄
tiā ſuā. detrudit' in temptationis horridum
carcerē. diſcrimen īminet mortis. niſi q' orā
te iugit' eccleſia fit quod ſequitur. Angelus
aſtat. fulget. pulſat. ſurgere clamat. Soluit
⁊ educit. libertatiq̄ʒ relinquit. ¶Diſcipulus
Placet metri compendiū quo ſeptē angeli
co ſancto facta miniſterio cōplecteris¶Ma
giſter. Solerter aduertē. Exiſtimo nō gra
uaberis/ſi cōſiderationes pauculas rurſus
ita verſibus ligauero ſup cautelis. quibus
agere nos oportet. ⁊ prius facere qd̄ ī nobis
ē. gallice (fay ce que doce) ¶Diſcipul⁹. Nō
grauabor. nec leuitati deputabo metruʒ/q̄/
le frequēter ī pſalmis et canticis pphete ſum
pſerūt. ¶Magiſter. Immo nihil apud ve
teres phos ſerioſi⁹ metro fuit. Accipe ergo
dogmata ſeptē. Penſa quis finis pprius. q̄
ſit ſtatus omis. A ſathan impelli ſperās fac

iuſſa. timenſq̄ʒ Magnifica dñm. dico me ſu
ſcipe xpe. Vixeris hic ⁊ nūc velut. hic ⁊ nūc
moriturus. Viue pius. purus. velut hic et
nūc obiturus. i. obuiā xpo iturus. ¶Diſci/
pulus. Et ſi prouocet me auiditas expoſi/
onis latioris. nolo tñ eſſe moleſtus exactor/
poſt tā multiplex eloquiū p te nunc habituʒ
Conſeruabo interim oīa verba hec confe
rens in corde meo. quouſq̄ʒ altera nos collo
cutio congreget in idipm. quouſq̄ʒ ptērea cē
tilogiū de impulſibus accepero ¶Magiſter
Fiat vt vis ⁊ in eo bñ vale. q̄ depoſuit po/
tentes de ſede ⁊ exaltauit humiles.

Sequitur tercia partitio de ſeptem modis generalibus angelice cuſtodie p notulas. lxxxiij.

x

Et exaltauit humiles. ¶Diſci/
pul⁹. Cōuētōis h⁹ nre diē ⁊
e locū pſpeꝝ faciat/iſtoꝝ brōrū
btiſſima iſta p hūilitatē ſingu
larit' exaltata. cui⁹ ē h̄ v̄bū. Et
exaltauit hūiles ¶Mgr Fiat. tu q̄d affers
colloquij p⁹ triduanū h̄ ſilentiū. ¶Diſcipul⁹
Perlegi tuū ſup ipulſib⁊ cētiloquiū. Expi/
or illd̄ eſſe ɔnexū priori nr̄e collatōi. deſinit in
auxilio bonoꝝ ɔtra apoſtatas angeloꝝ no
bis in h̄ exilio. vbi etiā filius dilect⁹ nihil dif
fert a ſeruo cū ſit dñs oīm. ſʒ ſub tutoribus
angel' ⁊ actorib⁊ ē vſq̄ʒ ad pfinituʒ tpſ a pr̄e.
¶Magiſter. Bñ ē. bonos tutores hʒ iſte
fili⁹. ¶Diſcipulus Iſtic nēpe ſum⁹ cogno
ſcere q̄lia ſunt adiutoria bonorū. q̄lia miſte/
ria. q̄les pulſus aut imiſſiōes. Memi v̄o te
nudiuſtercius ſeptē officia nūeraſſe ſub tro/
pologia liberatōis petri Angel⁹ aſtat. fulget
pulſat. ſurgere clamat. ſoluit ⁊ educit. liber/
tatiq̄ʒ relinq̄t. ¶Magiſter. Nō erat recor/
datio. Scis ne memorit' additas ſil'. vij. cō
ſideratōes ad tutelā nr̄am ſub q̄druplici v̄/
ſu. ¶Diſcipul⁹. Nimirū ſic ɔtinēt. Pēſa
q̄s finis ppri⁹/q̄ ſit ſtatus oīs. A ſathā ipel
li ſperās fac iuſſa. timēſq̄ʒ Magnifica dñm.
dico me ſuſcipe xpe Vixeris hic ⁊ nūc velut
hic et nūc moriturus. Spūs eſto pi⁹ velut
hic ⁊ nnuc obiturus. Mgr Scires ada/
ptatōʒ facere. vij. ad. vij. reddēdo ſingula an
geloꝝ auxilia. ſingul' his ɔſiderationib⁊ aut
doctrinis. ¶Diſcipul⁹. Cupio ſecuri⁹ et te
cognoſcere ſiml' vt abbreuiatior ſermo fiat.
¶Mgr Tēptabo ſic efficere pariterq̄ʒ redde
re totū marie canticū ɔſonās dictē nr̄is. Ita
q̄ʒ talit' accipe ſūmari pmo. Hec hic amplior

ꝯſitiõis erit loc⁹. ¶ Angel⁹ aſtat/vt pẽſem⁹
h̄ ponderem⁹ ꝛ librem⁹ ĩ trutina cordis q̇s
ſit finis. Si eñ ſathan adeſt nobis vt noce
at. q̇s ferret ſi nõ ꝯtra ſtaret angel⁹ bon⁹: ſic
ꝑterea q̄rit iſte ſathan claudere vel eruere pe
nit⁹ oculũ fidei ne recogitem⁹ finẽ nr̄m q̇ de⁹
ẽ ꝯueniẽs ẽ vt angel⁹ bon⁹ ſanet ꝛ illuminet
ocłos cordis ĩ viã ꝛ ĩ finẽ pacꝭ. hec de primo
¶ Angel⁹ aſtãs fulget ĩ carcere mortꝭ hui⁹ vt
nouerit vnuſq̇ſq꜂ poſit⁹ ĩ tenebrꝭ qual' ſu⁹ ſit
ſtat⁹ ꝓpri⁹. Sũt eñ iuxta q̄litates morboꝝ
ſinguloꝝ q̄litates auxilioꝝ. Angel⁹ aſtãs et
fulgẽs. pulſat incitãs ad bonũ. Scit eñ ge
neraliter oẽs. ꝛ h̄ nos ſcire facit a ſathã ĩpel
li. Dũ eñ ſcit̄ ꝑiculũ/ſollicitudĩe maiori fu/
git ad auxiliũ. ¶ Angelus aſtãs fulgẽs ꝛ pul
ſans/iubet ſurgere velociter. Hoc aũt ĩplet̄
dũ ſperãdo diuina mãdata ſeruant̄. Alioq̇n
iacet obrutus ĩ pctĩs vet⁹ hõ nr̄. de ſe deſpe
rãs. aut nõ cũ minori diſcrimine/nimis ſpe
rãs ſeu ꝓſumẽs. ¶ Angel⁹ aſtans. fulgẽs. pul
ſans. ſurgere iubẽs/ſoluit a cathenis vicioꝝ
vinctũ ĩ mẽdicitate ꝛ ferro. Cõcuſſus eñ ti/
more caſto ꝛ ſctõ/cũ grata dñi magnificatõe
iã ſe ꝑcingit ꝟtute actiõis. iã calciat caligꝭ ꝑ/
ceptoꝝ ĩ ꝑparatõe꜡ euãgelij pacis. ¶ Angel⁹
ſextũ ꝑagit officiũ/dum aſtãs poſtq꜡ fulſit/
pulſauit. ſurgere iuſſit et ſoluit. educit extra
carcerẽ. Aꝑit vltro portã ferreã pnĩe. tranſit
vicũ vnũ ſatiſfactõis arte ꝛ directe. ¶ Ange/
lus tãdẽ ſic eductũ libertati derelinq̇t. Quo
facto ſic ſane deinceps q̇ retro ſunt obliui/
ſcẽs/liberat⁹ ĩ anteriora ſe totus extẽdit. Re
uerſus q̇dẽ ad ſe/deo grat⁹ ꝛ angelo ſuo. di/
cit ex ſnĩa. Nũc ſcio vere q꜡ miſit deus ange
lũ ſuũ/ꝛ eripuit me de manu herodis. ꝛ d̄ oĩ
y expectatõe plebis iudeoꝝ. ¶ Diſcipul⁹ De
lectat ſiml' ꝛ edificat adaptatõ. Neq꜡ curioſi
tati deputãd⁹ iſte mihi vere breuis ꝛ lucidus
ordo. Addiderꝭ qd̄ ſpopõdiſti. ¶ Magiſter
Intellige ꝑus queãdmodũ q̄ttuor prima
ſpectãt ad oẽs generalit̄ q̇ purgant̄. ſpectãt
alia duo magꝭ ad illuminãdos tanq꜡ ꝑficiẽ/
tes. ſeptẽ ꝓprie q̄rit eductus et ꝑfectus. Por
ro canticũ nr̄m ſic adapta. Sciuerꝭ vt ſcis.
qm̄ finis vniuerſe rõnalis creature ꝯſiſtit in
magnificatõe dñi. ꝛ ꝙ exultet ſpũs in deo ſa
lutari ſuo. Quid eſt enim beatitudo niſi dñi
dei noſtri ſalutarꝭ magnifica iocũdaq꜡ frui/
tio. honor ꝛ collaudatio: h̄ ꝓmũ. Ceterũ꜡ re
ſpectus hũilitatꝭ. ꝯſideratio ꝛ cognitio ſtat⁹
ꝓprij ꝛ ꝯditõis ĩ vnoquoq꜡. h̄ ſcdm̄. ¶ In h̄
ꝑinde ꝙ facit nobis magna q̇ potẽs ẽ. ꝙ be/
atificat apud alios. Cõcludimus ꝙ dñs ẽ ĩ
circũitu ꝓpl'i ſui. ꝙ ĩmittit angelus dñi ĩ cir
cũitu timẽtiũ eũ/ꝯtra tot gyrouagos demo
nis impulſus. hoc terciũ Rurſus ex ſctifica
tiõe noĩs ſui/dũ dat ſpem ꝛ impletiõ꜡ mãda
toru꜡ dei velociter inclamat/q̇ ꝑus aſtiterat
illuxerat. pulſauerat ad deũ. ad nos. ad ad/
uerſariũ ſolerter cognoſcẽdũ. ¶ Subſequit̄
• q̇nto timor dñi liberãs a pctõ. timor eñ dñi
expellit pctm̄ teſtimonio ſapientis. Sed ne
ſeruil' ſit aut vilit̄ mercẽnari⁹ timor/magnifi
cat ipſe gratis dñm. recogitãs/qm̄ mĩa ei⁹ a
ꝓgenie ĩ ꝓgeies timẽtibꝫ eũ. Cõſurgit aũt ti
mor dũ aĩa nr̄a ꝯſiderat hũanã miſeriã/ſi ſe
uere faciat dñs potẽtiã ĩ brachio ſuo/ſi ſuꝑ/
bos diſꝑgit mẽte cordis ſui. deponit potẽtes
de ſede. ſi diuites dimittit inanes. q̇s nõ exti
muerit ſi ex ꝯſideratõe ſue mĩe q̇s ip꜡ nõ ma
gnificauerit. q꜡ timẽtibꝫ veniã dat. q꜡ hũiles
exaltat. q꜡ eſuriẽtes ſatiat ꝛ ſaluat. ¶ Suſce
pit ꝓptea ſexto dñs iſrl' pueꝝ ſuũ. illumiatũ
pulſatũ. ꝯmonitũ. abſolutũ/q̇ dixerit. Dñe
ieſu ſuſcipe ſpm̄ meũ. Dũ ꝟo ſuſcepit. q̇s de
mãibꝫ ſuis eripiat eũ: Dñs q̇ iuſtificat. dñs
q̇ ſuſcipit. q̇s ẽ q̇ ꝯdẽnet/aut quis abijciat:
Poſtremo ſpũs ita ſuſcept⁹ ĩ mãibꝫ ſaluigar
die. i. ſalue cuſtodie xp̄i. ſueq꜡ libertati dereli
ctus/p⁹ oẽm herodis expectatõ꜡. q̇d ſupeſt:
agat ille q̇ ſpũ dei agit̄. q̇ iã ꝑſpicit vltra in le
ge ꝑfecte libertatis. q̇ nõ timore ſupplicij. nꝯ
ſpe ꝓmij trahit̄/ſ꜡ ſuaui iugo xp̄i mentẽ ſctã꜡
ſpõtaneã totã ꝯtulit ad honorẽ dei ꝛ patrie
liberationẽ Recordat̄ ꝑfecto ſolius miſcdĩe
dei. dulceb꜡ in lege dñi meditari die ac no/
cte. ſicut locutus ẽ ad Abraã pr̄em noſtꝝ ꝛ ſe
mi eius ĩ ſcl'a qd̄ ẽ xp̄s. Hoc deniq꜡ ẽ ꝑfecto
rũ. ſicut alia ſunt illoꝝ q̇ ꝓficiunt aut incipi
unt. ¶ Nũc ꝑ ſingula diſcurram⁹ angeloru꜡ Z
miſteria q̇ tacta ſunt circa petrũ. ¶ Angelus
aſtat. Cur ita: cur ſi nõ: vt aſtare coram deo
nos faciat. Deo aũt tũc aſtare nos tradit di
ony. cũ caſtiſſimis oratiõibꝫ inſiſtẽtes. reuo/
luto animo ꝓpinquamus. credẽtes qm̄ ipe
eſt dñs deus ſalutaris noſter/innitentes ei
ſicut littori fixo/tracti a magnete virtuoſo.
¶ Aſtans ꝟo tunc refulget angelus. cũ nos
edocet. cuius ꝯditionis ꝛ ſtatus ꝛ humilita
tis ſumus. quatin⁹ inſpiciat deus hũilitatẽ
ancille ſue aĩe nr̄e. nouerit ipſa q̇d ſe querere
ꝯueniat. Nõ eñ oĩbꝫ oĩa equaliter licent. de
cent ꝛ expediunt. Totũ paſtorale Gregorij
ꝯtextũ ẽ ĩ hmõi documẽto. Proptea trãſeũ
tes ĩducam⁹ quattuor ĩduſtrias ſpãlit̄ aſſu

mēdas ꝫ aſtutias ſathane fundatas ex locis
dialeticis. quibꝫ hoīes ignaros ꝓprij ſtatus
conaṫ auertere. vel mutādo dū bñ ſunt. vl̕ re
tinēdo ꝑtinaciter ſtatū / dū male locati ſunt.
¶ Locū aſſumit ab autoritate. ſed applicat
ſiniſtre ¶ Locū ab exemplo ꝛ ſilitudine. ſed
diſſimiliṫ. cū nihil in pſona vl̕ re nr̄a. Locū
ab inductōe. quatinus pcipitet ī iudicia fal/
ſa ꝛ temeraria Locꝰ deniqꝫ ſub trūcato entī
memate. minore ſua nō appoſita vl̕ explica
ta. ¶ Scit em̄ ꝙ ex miorībꝫ ſeu ꝑticularibꝫ p
miſſis / tota pēdet difficultas illatōis Fallit
ſe volūtas ſepiꝰ ī hac argumētatiōe. dū pn̄ta
to aliq̄ obiecto generaliṫ ſub rōne boni / cōſe
ſtim ferṫ ī illud attēptādū. nō diſcernēs ī ꝑti/
culari q̄d vel quale ſit illd̕ bonū. Dicit ratio
ſuccurrendū neceſſitati ꝓprij corpis ſui. Co
mede ꝛ bibe iubet volūtas. Colēdus ē deꝰ.
tene te igiṫ ī hac religione rn̄det volūtas. Di
cit rō. maledicti ſunt q̄ viaꝫ pacis ꝓpediunt.
Rn̄det volūtas. ꝙ maledicti ſunt q̄ viā ceſſi
onis huiꝰ ꝯtendētis de papatu nō inquirūt
¶ Notū ē qualiter loco ab autoritate abute
baṫ apoſtata Julianꝰ. Xp̄s dicit. Niſi quis
renūciauerit ꝛc̄. imo ſic diabolꝰ auſus ē dice
re xp̄o. Scꝑtū ē. angel̕ ſuis ꝛc̄. Nō hēmꝰ ne
ceſſe lōge morari. qꝛ ex ipſo ſumpſerūt oīs
deceptōes hereticoꝝ exordiū. maxime dū q̄
rūt hoīes vltra ſape q̄ꝫ diuiſit eis deꝰ menſu/
rā fidei vl̕ doctrine. dū fieri volūt magiſtri q̄
nūq̄ꝫ fuerūt diſcipuli. ſacraꝝ lr̄aꝝ interp̄tes
q̄ nunq̄ꝫ didicerūt illas ¶ Adiecit igiṫ diabo
lus aliud machinamētū efficaciꝰ ex h̄ loco ꝑ
autoritatē fieri trāſlatiōes varias pro vulga
ribꝫ idiotꝭ. quibꝫ habitis ꝛ lectꝭ ī ſupficie. cō
temnūt mox ſacroꝝ expoſitores. Nolumus
inq̄unt niſi textū nudū. quē tradidit ſpūſſā/
ctus. Tādē reddunṫ impſuaſibiles. neqꝫ ſi/
bi relinquūt autoritatꝭ pōdus. vn̄ valeāt ad
T veritatis cognitionē illuſtrari. ¶ Ceterū de
locis ab exemplo ꝛ ſimili / tot ſunt expimēta
fallaciarū. quot hominū capita dū quilibet
aſſequi vult quēlibet. dū exemplo dicit ſe vi/
uere taliū ꝛ taliū. quos approbat aut canoni
zat eccl̕ia. vel q̄ ſupiores eoꝝ ſunt. qui recto/
res. qui doctores. q̄ laudati. Quid facit filiꝰ
aiunt niſi q̄d viderit p̄rem facientem? Pr̄es
tn̄ optimos ipſi nolunt. ſed peſſimos h̄ exē/
plo ſeq̄. Uox aliorum ē. Paulꝰ ſe laudauit.
Paulus viſiōes ī raptu ſuſcepit. cur nō pōt
mō dn̄s ī talibꝫ ꝛ talibꝫ ſilr̄ia opari? Hinc cō
fictio ꝓphetiarū. hinc miraculorū admoni/
tio. hinc etiā adoratio damnatorū hoīm in

ppl̕is. Teſtis ē mihi legenda. immo de ado
ratione canis mortui viſum ē ī vienna. Ca/
ueat igiṫ ſancta ſedes romana. caueat ī ea ſe/
dens papa. quibus argumentis / ꝛ cauſis / et
medijs. canonizatio alicuiꝰ ſit faciēda. ¶ Di
ſcipulus Cognita ſunt oīa que loquerꝭ
etiā pro infeliciſſimis diebus noſtris. Neqꝫ
de loco ꝑ inductionē neceſſe habes exempla
ponere. qꝛ quotidianis ſuſpitionibꝫ impro/
bis contra ſtatus varios. militat ꝑ ipm de/
mon. pſertim apud ſolitarios et deuotos in
oculis ſuis / vt damnent ceteros omnes. Di
abolus dicit ex ꝑticularibꝫ inſpectis defecti
bus generalē inferant ꝯdemnatōis ſententiā.
Atuero difficultatē habēs maximā quadru
plex ille fallendi locus qua ratione vitabiṫ?
Dicunt iſti. Si gloſas recipit textꝰ vnꝰ ſcri
pture / cur nō aliꝰ? Si licuerit iſtis gloſas
addere / cur nō nos inquiunt. aut cur non ea
dē facilitate reſpuimus eas / ſicut doctrinas
apocriphas? Quo pacto igiṫ fiet diſtinctio
inter miracula vera ꝛ falſa. Inter reuelatōes
veras et fictas. Si canonizata ē hec pſona
ꝓpter atteſtatōes miraculorū ꝛ auſteritatem
vite. cur nequit hoc tp̄e fieri ſimile ſub ſimi/
libus? ¶ Magiſter Habes alibi tractatus
qui ad iſtas que quotidie ſiūt obiectōes / rn̄
dere conanṫ. Sꝫ apud pl̕imos / neqꝫ tal̕ ſuf
ficiet rn̄ſio. nec puto ꝙ altera ſine gratuito
miraculoſoqꝫ dei dono Olim dū ſcꝑtis ꝛ v̄
bis oñderē ꝙ ī iſtis nō pōt tradi ars vl̕ regu
la infallibiliter humanitꝰ. inducebam argu
mentū q̄ ſe fundat achademicorū ambigui/
tas / dicens nihil ſciri. imo nec h̄ ſciri ꝙ nihil
ſciṫ. Argumentū ē de diſtinctōe dormientꝭ ꝛ
vigilātis. duꝫ ſe videre putat dormiens. ſilr
ad vigilantē. ꝛ hoc cū ratiocinationibꝫ mul/
tis ꝛ reflectōnibꝫ quibꝫ dicat ſepe ſibi Tu nō
dormis. Ecce talia ꝛ talia facꝭ ꝛ inſpicꝭ. Tu
ſomnū tuum alijs narras ꝛ recolis. Eſt aūt
vigilantis (ait Seneca) narrare ſomnia ſua
Ita ſomnians hec ꝛ talia nunq̄ꝫ agit. Por
ro ſuppetit in hac re / viſitatio petri quaꝫ tra
ctamꝰ. De ipſo q̄dē vtiqꝫ vigilāte ſcribit hy/
ſtoria Luce. Neſciebat veꝝ eſſe q̄d fiebat ꝑ
angelū. exiſtimabat autem ſe viſum videre:
¶ Diſcipulus. Cōcludo magis. q̄m̄ neceſ/
ſe ſit nobis in his tenebris et vmbra mortis D
angelica viſio ſimul et illuminatio / cū iſta q̄
intimo ſenſu ꝛ guſtu docet de oīibꝫ ſpūſſā/
cti vnctōne. ¶ Mgr̄. Jure concludis. iure
ꝯſulimus nos aſſidue ꝑ deuotionis oratio/
nē ſub hoc duplici refugio ſuppliciṫ hūilia/

ri. quatin⁹ veritas nos exaltet. ¶ Angelus
aſtat. Pōt ī momēto ī ictu oculi noſter ange
lus a ſummo celo deorſuꝫ nobis aſtare. q̇ ni
hilominꝰ ſp̄ aſtat deo beatifica viſione. Nō
deſerit exēplar eternū/duꝫ venerit circa nos
opari. ꝯſulit nō minꝰ diligēter. qꝛ ſue actōis
regulā eſſe ſcit ꝛ artē directiuā. Fit aūt aliqñ
cuſtos angelus lōge a cuſtodito. nō ꝑ igno/
rantiā. nō ꝑ negligentiā ſuā. ſed ꝓpter mali/
ciā noſtrā cui dedignaꝛ aſtare. Fit hoc aliqñ
ꝑ diſpenſationē ad experientiā[?] nr̄e collucta
tōis cū aduerſarijs noſtrꝭ. Dū em̄ angeli bo
ni q̇ iuxta nos erāt de longe ſteterint/fit qḋ
ſequiꝛ. Et vim faciebāt q̇ querebāt aīam me
am. Et q̇ inquirebāt mala mihi locuti ſunt
vanitates. et dolos tota die meditabāꝛ. Fit
tūc angelꝰ nr̄ adiutoꝛ ī opportunitatibꝫ ī tri
bulatōe. facit cū tēptatione ꝓuentū. Erudi/
uit em̄ ꝑus q̇d agere ꝯueniat tpe ꝯflictꝰ ꝛ im
pulſus. ¶ Diſcipulus. O perepciū ē cogno
ſcere/quibꝫ doctrinis armat angelꝰ bonꝰ ſu/
os ſtare ꝯtra diabolū ī die belli. ¶ Magiſter
Multi multa ſcpſerūt in enigmatibus ꝛ fi
gurꝭ ꝛ ſilitudinibꝫ varijs corꝑaliter pugnā
tiū. Tu qm̄ ſcholaſticꝰ fuiſti/gratantiꝰ puro
recipies/ſi exemplū quaſi familiare de ſcho/
la tibi tradidero. Cōſtitue ſathanā q̄ſi ſophi
ſtā. cuiꝰ ħ totū ſtudiū eſt fallere. nō querit ſa/
piens eē ſꝫ videri. Uñ vt decipiat garrulus
ē. multa petit. Celat ꝓpoſitū ſuū. ꝛ iueſtigat
alienuꝫ/ſophiſticꝰ ꝑ oīa. Tu ecōtra doctꝰ ab
angelo bono cautꝰ eſto. noīatim ī q̄ttuoꝛ. diſ
ceremꝰ poſtmodū de reliq̇s. Primo velꝭ non
videri ſapiēs ſꝫ eē. Sapiētis aūt p̄cipua cu/
ra ē/finē reſpicere. Scd̄o pauca cū aduerſa/
rio loq̇/vlꝭ ex toto ſilere. Certum habe tercio
ꝓpoſitū ſuū ꝙ te q̄rat decip̄e/nō docere. Cer
tū ſit q̄rto ꝓpoſitū tuū/nolle ṽitatē deſerere.
A ¶ Diſcipulꝰ. Diſcurre ſūmatim de ſingulꝭ.
¶ Mgr. Sapiētia xp̄ianoꝝ ē idipſa/nō ſo
lū noīe ꝓfiteri ſe xp̄ianū. Hoc q̇ bona fide q̄
ſierit. ħ q̇ cupierit. vt malit eē bonꝰ q̄ꝫ videri
exēplo cathonis/ꝑueniet ad optatū. iuxta ſo
cratꝭ documentū. Si uero ſpūs diſciplīe ef/
fugiet fictū. hypocritā. ſ. ꝛ deluſorē ipſe delu
det. qꝛ deludi ſinet. Eligit talꝭ fuire duobus
dn̄is. Ingredi terrā viuēriū duabꝫ vijs. fit ꝑ
ꝑterea incōſtās. fit arūdo ſemet agitans. fit
cū garrulo ſophiſta. ſe ſilꝭr ī oībꝫ effluēs. deſe
rit cautelā ſcd̄am ſilētij. In ſilētio autē ꝛ ſpe
ē fortitudo noſtra. Obſeruatio ſilentij q̄ꝫ ne
ceſſaria ſit/notauit rex penitēs. Ego inq̇t tā
q̄ꝫ ſurdꝰ nō audiebā. ꝛ ſicut mutꝰ nō apiens

os ſuū. Uulgata ṽitas ē femīa q̄ auſcultat.
ꝛ caſtꝝ qḋ loquiꝛ. neſciunt diu ſtare. Poſſu/
mus addere de curioſitate alteriꝰ cuiuſlibet
ſenſus. Eua ſi clauſiſſet aures ad p̄mā dia/
boli curioſā interrogatōꝫ. qꝛ ꝑ Cur incepit.
Si mox ꝯfugiſſet ad mariti ꝯſiliū/ſuꝑaſſet
tēptatorꝭ aſtutiā. Exēplo cuiuſdā matrone.
q̄ dū īpetereꝛ ab adultero. q̄rā inq̇t a mari/
to meo ſi tibi ꝯſentiā. Probe q̇dē ſi ṽbo ſuo
coꝛ ꝛ opatio ꝑtinꝰ iūgebāꝛ. alioq̇n ꝓcacitas
dicti plꝰ accēdit adulterū. diuertere ſe ꝑtinꝰ
ꝛ ſilere cautū magꝭ. ¶ Fulciamꝰ etiā ex aīali/
um fabulꝭ dogma nr̄m. Uulpes ꝛ cattꝰ dū ī
nemoꝛe fuiſſēt obuiā ſibi. audirēt a lōge ſoni
tus venatoꝝ ꝛ latratꝰ canū. Cōtremuerūt
mutuo inq̇rētes q̄liter euaderent. Neſcio in
q̇t cattus niſi modū vnicū. Spernēs eū vul
pis/aſſeruit ſe hr̄e modos mille ꝛ mille ꝑ cir
cūitū. Facta ē intꝭ loq̇ndū irruptio canū. cat
tus exiliuit in arboꝛē. vulpis canū morſus
plꝭima circūitōe ꝯludēs diu. tādē ꝯphēſa/do
cuit ſaltū catti vnicū plꝰ ad euaſiōꝫ valuiſſe.
hec nos fabula reſpicit. ſꝑ ad arboꝛē ad quā
docet ſapīa cōfugiamꝰ. nō taꝫ motu corꝑis
q̄ꝫ pietate cordis. Damꝰ aliq̇n aliqḋ tale ſalubꝛe
conſiliū. qḋ dū ꝑterimus decipimur. Exem
plū doceat a ꝑabolis ſumptuꝫ. Nidificabāt
palumbi ſiluarū in arboꝝ proceritate moꝛe
ſuo. circūibat vulpis ad radices/ſe ꝯminās
aſcenſurā/ſe nidos oēs cū fetibus direptu/
rā. niſi pullulus ſibi ꝓijceret vnus. Trepidā
tes palumbi/agebant qḋ petebat. ꝛ abibat.
Reuertebaꝛ ad ſilꝭe q̇ſq ꝫ paſſer dato palū/
bis cōſilio continere ſe nidis ſuis/vulpes a
fraude ſua fraudata ē. Sed ī paſſerē ṽtit in
ſidias. nō viribꝫ ſed adulatōe. Erat ī dumo
paſſer. vulpis affuit beatificans auiculas q̄
volatu ſuo ſe ꝓtegerēt a beſtijs ꝛ laqueis ter
re. Sed ħ vnū deeſt inq̇t q̇ rōne ꝯtra vētoꝝ
turbines et frigoꝛa ſe ꝓtegāt. Uoluit paſſer
gl'iari ꝛ ꝯcionari cū garrulo. Rn̄dit ſe prote
ctōꝫ hr̄e/dū flabat boreas a ſiniſtris. merge
bat em̄ caput ſub plumis ad dexterā. ꝛ econ
tra ſi a dextrꝭ. Fingēs vulpes ſe nō ſatis au
dire ꝓpter diſtantiā/ꝓtrahebat alloquiū. Di
lapſus eſt paſſer ad ramos primioꝛes terre.
queſiuit vulpes/dū ventus flabat ab anteri
oꝛi q̇d agebat. Sic ait dimittens caput ad
pectorꝭ plumas. Exilijt vulpes ī nō viden/
tē. ꝛ deceptā blandicijs/voꝛax rapuit. ¶ In/
ducamus de ſcripturis. Oculi mei ſemꝑ ad
dn̄m. dicit p̄s. Sequiꝛ effectus ꝛ rō. qꝛ ipſe
euellet de laqueo pedes meos. Et ī pſalmo

de Dauid. q̄ fact⁹ erat ſicut hō nō audiēs. et
nō habens i oꝛe ſuo redargutōes. Subdit̃.
Q̄m i te dn̄e ſpaui. tu exaudies me dn̄e deuſ
meus. Et alibi. Educes me de laq̄o quē ſta/
tuerūt mihi. q̄m tu ꝛc̄. Et iterū. Prouidebā
dn̄m in ꝯſpectu meo ſp̄. Et rurſus. Ecce ſic̄
B oculi ſeruoꝝ ꝛc̄. ¶ Diſcipul⁹. Ridebūt foꝛ
te noſtri ſcholaſtici fabulatōes tuas c̄ auib⁹
ꝛ beſtijs. q2 ſubtilia q̄rūt. Dicent p̄terea ſpe/
ctare potius ad opprobriū r̄ndent̄ metā ſi/
lentij ſi nō audeat cū aduerſario ꝯgredi con
greſſus nihil r̄ndeat. Ubi erit preterea qđ iu
bet̃ Jacobi? Reſiſtite diabolo ꝛ fugiet a vob̄
Et Petrus de eodē. Cui reſiſtite foꝛtes in fi
de. Dic q̄ foꝛtitudo q̄ laus ē fugere? Time ce
de malis dicit̃ apud poetā. Sꝫ ꝯtra auden/
tioꝛ ita vulgo dicitur (Qui fayt on le chaſſe)
Qui fugit fugat̃. ¶ Magiſter. Quid ſi fu/
gerint ſcholaſtici tui / quartā cautelā a nobiſ
hic notatā. qualiter accipiat̃ craſſi⁹ ridebūt.
Docemus ꝛ q̄cq̄d ſophiſta nequā diabolus
argumētās ꝯcluſerit ꝯtra bonos moꝛes aut
fidē. dicat pi⁹ ꝛ fidelis anim⁹ ab angelo mo/
nitus. nego ꝯſequēs. nec aliter / nec alia foꝛ/
ma r̄ndeat. Stet i ſua poſitōe ſecurus. Un̄
illud de comico agūt homīes / birreus ſp̄ hō
¶ Diſcipul⁹. Stultus hic modus r̄nſiōis
habet̃. ¶ Magiſter At vo nullus ſapienti
oꝛ / nullus cautioꝛ apud xp̄ianos r̄ndēdi mo
dus ꝯtra diabolū. Quicq̄d aggarriat. q̄cq̄d
nectat / hec vna r̄nſio ſit fidelis aīe. Xp̄iana
ſuꝫ. Sic olim Blādina martyr. ſic re ꝛ nōie
quidā ſanctus apud toꝛtoꝛes ꝓſtiterāt. vt ni
hil extoꝛq̄re poſſet ſua malignitas ab eis / q̄z
xp̄iana ſum. xp̄ianus ſum. Hoc meū nomē.
meū genus. mea ſoꝛs ꝛ patria. Merioꝛ ſi nō
ita iuſſerit ap̄ls deuitare ꝯtētiōes / vboꝝ q̄z
ꝓphanas nouitates / ꝛ nō intēdere genealo/
gijs interminatiſ. cū ſilib⁹ ¶ Diſcipul⁹ Cur
g̊ ſancti doctoꝛes tot queſtiones induxerūt.
agitauerūt. determinauerunt. ¶ Magiſter.
Habes altero opuſculo rōem ¶ Poꝛro p̄n
cipal̄r nr̄ ſermo ē hic de impulſib⁹ ſecretiſ dia/
boli cū blaſphemijs ſuis / q̄ nō melius q̄z cō
temnēdo vincunt̃. fugiēs. indignās aut deri
dens aīa xp̄iana dicat ſimpl̄r / qđ alia dicit
ꝓcaciter. Quere qui tibi r̄ndeat. Dicat. blaſ/
phemia tua ſup te furcifer ꝛ damnate. Alio/
quin ſi velit ſibi facere laudeꝫ q2 bn̄ diſſolue
rit ſophiſtrias oēs neq̄ſſimas / ipe ſe ſeducit.
q2 iā ſuperbiens meret̃ illudi. meretur laque
is irretiri / niſi talis ſit qui ꝓ ꝯſuetudīe habe
at ſenſus exercitatos. totus ſpūalis effectuſ

oīa dijudicās. ¶ Angelus aſtat ad recoꝛdati C
onē dei. fulget ad cognitōeꝫ nr̄i. Pulſat vlte
rius tercio ad ꝯfutatōeꝫ aduerſarij. Dixim⁹
ſup hmōi pulſib⁹ ꝛ impulſib⁹ iā plīma. volo
nūc inducere fallacias quattuoꝛ ex logicali/
bus ſumptas / ad cautelas quattuoꝛ p̄dictaſ
ꝛ totidē a locis dialecticis deceptiones oꝛtas.
Sūt hmōi fallacie vna ſm̄ plēs interroga/
tiones vt vnā. altera ſm̄ q̄d ad ſimpl̄r. tercia
ſm̄ accidēs ꝑ ꝯiugatōes inutiles. quarta ꝑ
apparētiā ꝯtradictōis ꝛ nō exiſtētiā. ¶ Diſci
pulus Iſte ſunt cognite logico / ſed q̄d ad
deuotū? quid ad moꝛale documētū? ¶ Mgr̄
Multū ꝑ oēm modū. Scis q2 extra dicti
onē noīantur iſte fallacie. q2 nō ex dictōnib⁹
ſꝫ ex reb⁹ oꝛtū habēt i apparētia ſil̄r ꝛ defectu
Neqꝫ p̄terea quiſpiā ē idiota ſine lr̄is q̄n iſtiſ
poſſit falli. ¶ Diſcipulus Induc exempla
¶ Mgr̄. Subdol⁹ ipulſoꝛ inſtar ſophiſte
ꝓponit aīe timoꝛate plīmas interrogatōes
Urget q̄tin⁹ vna det̃ abſoluta r̄nſio. Ad foꝛ
mā inquit. Querit ab vno (exēpli gratia) qui
ex adulterio gratiſſimū ei optimis moꝛib⁹ ꝛ
artib⁹ inſtitutū hꝫ filiū. Uelles tu deuote pe
tre nō habuiſſe filiū taleꝫ? Si r̄ndeat. placet
hūc hr̄e. Perſtat inquirēs. Quid ſup adulte
rio dicis? ex q̄ nō alit̃ habit⁹ ē. r̄nde quid ele
geriſ ex duob⁹? carere filio / vel adulterio. Si
dixerit carere filio ꝯſciā ſe ꝯtradicit. Si pla
cet adulteriū / plane peccat nec penitet. ¶ Di/
ſcipulus. Sentio q2 dāda ſit duplex r̄nſio.
placet filius. diſplicet illicit⁹ ꝯcubit⁹ ¶ Ma
giſter. Conſulte ſentis. vn̄ ſi milies impu/
lerit / vt facta ꝯpatōe filij ad adulteriū / r̄nde/
at Petrus quid e duob⁹ mallet. nō opoꝛtet
vt ſimpl̄r r̄ndeat ſꝫ diſtincte. Tactus ē ꝑus
alter caſus ſup interrogatōib⁹ curioſis. Si
doleat hō de pctō / ſic q2 mallet fuiſſe damna
tus vel annihilatus. Si fugiat ita pctm̄ q2
mallet cruciari ꝑ incendiū mltiſ dieb⁹ q̄z frā
gere debitū ieiuniū aut ꝯmittere mendaciū.
Uitāda ē fraus interrogationū hmōi pluri
um. que impellunt r̄ndentē / alīt ad temerari
am falſam ꝛ arrogantē de ſuis virib⁹ p̄ſūpti/
onē / aut culpabilē electionē. Dicat igit̃. neu
trū eligo. diſplicet pctm̄. hoꝛreo incendium.
nunc incendiū nō incūbit eligendū. Quid ſi
vehemēti⁹ vrgeat̃ aliquis eligere quid age/
ret adueniēte caſu tali / pꝛout erat martyꝛiuꝫ
tp̄e tyrānoꝝ? R̄ndeat ſe humiliās ſub deo et
ſancto angelo ei⁹. dicat Dn̄s non patiat̃ me
tēptari ſup̄ id qđ poſſū. Et ſi caſus eueniret
qualē ꝓponiſ / ſpero i dn̄i bonitate q2 faceret

cũ tẽptatõne ꝓuentũ/ vt poſſet ſuſtinere. vel
aliter q̃ꝫ ꝑ pctm̃ euadere Caueat igiť arrogã
ter ꝓdicere cũ Petro Etiã ſi oportuerit me mo
ri tecũ/ nõ te negabo. Dicat poti⁹. Imperfe
ctũ meũ viderũt oculi tui. ſis adiutoꝛ ĩ oppoꝛ
tunitatibꝫ ĩ tribulatõe. aut in talẽ tẽptatõem
P me nõ ĩducas. ¶ Diſcipulus. Caute ſobꝛie
q̃ꝫ ↄſulis. Cõfundis ex hoc curioſas inqui
ſitões q̃rundã ↄfeſſoꝝ ſuꝑ volũtate certa nõ
peccãdi ſeu recidiuãdi in futuꝝ. vt duꝫ inter
rogať penitens a ſe vel altero. Credis tu ꝙ
poſtmodũ nunq̃ꝫ cades in tale pctm̃? Rñde
at. Ego fragilis foꝛmido lapſum. nõ tamen
volo nũc vel eligo caſuꝫ. De futuro miſcđie
dei me ↄmẽdo. depcãs vt me cuſtodiat a pec
cato. ꝙ ſi ceciderit fragilitas mea. depꝛecoꝛ
adĳciat vt reſurgat. Hec fallacia ẜm plures
interrogatões vt vnã quãtũ video. nõ meli⁹
euitať q̃ꝫ ꝑ ſilentiũ modeſtũ. ſe diuertens ad
alia cogitãda. aut ꝑ diſtinctõem acutã inter/
rogationũ. aut ꝑſter iuxta qđ notaſti. neget
q̃ꝫ ↄſequẽs. ¶ Magiſter Ita ẽ etiã circa ſpe
culabilia fidẽ rectã tãgentia. ¶ Diſcipulus.
Exẽplifica. ¶ Mgr̃. Ois pene deceptio
ꝓuenit ĩ ſpeculabilibꝫ/ ex defectu diſtinctõiſ
⁊ reſolutõis ad ſimplicia. q̃ deficiẽte doctoꝛ
quo plus ĩnĩtet ꝑ argumẽta ſe diſſoluere. tã
to pl⁹ inuoluet. ⁊ eo plus ſi nõ veritatẽ. ſꝫ ad
uerſarĳ ↄfuſionẽ ꝓ ſua laude ſcrutať. Exem
plũ. volẽs vn⁹ doctoꝛ ↄcoꝛdare ſil' quõ act⁹
pctĩ a deo ⁊ a libero arbitrio. Concludebat
argumentoꝝ ſubtilitate/ nõ pia religioſita/
te. ꝙ de⁹ erat cã pctĩ. ꝙ deus facit hoiẽꝫ pec
care. ꝙ deus vult hominẽ peccare/ duꝫ pec/
cat. Addidit ipſe idẽ. ꝙ libertas arbitrĳ cõ/
parata ad deũ/ faciat iſta neceſſario q̃ factu/
ra eſt. In opatõne ad diuinã ꝓſcientiã oĩa
de neceſſitate ſunt futura. alioq̃n inq̃t deus
poſſet falli. Addidit q̃ꝫ/ ꝙ idõ et nõ aliũde res
dicunť impoſſibiles fieri. q2 poſitiue de⁹ vult
ita eẽ poſſibile cũ tñ ſi de⁹ ꝑ impoſſibile non
eẽt/ impoſſibilia nũc nõ eẽnt tũc min⁹ impoſ
ſibilia. Addidit ↄtingentiã ĩ deo intrinſecaꝫ
eẽ. q2 diſtinguere ↄnotatões terminoꝝ. vel
neſciebat vel ſpnebat. ¶ Diſcipul⁹. Tange
breuiť foꝛmas argumẽtoꝝ. ¶ Mgr̃. Argu
it ſic ĩ foꝛma logicali. demonſtrato ſoꝛte qui
facit homicidiũ/ voceť act⁹ ille A. ſoꝛtes fa/
cit a. Et ſoꝛtes hꝫ ꝓceptũ de nõ faciendo a. g̃
ſoꝛtes peccat. Tũc vltra. De⁹ facit et vult to
tũ añcedẽs ⁊ quãlibꝫ ꝑtẽ añcedẽtꝭ. g̃ facit et
vult ↄſeq̃ns qđ ẽ illud. ſoꝛtes peccat ¶ Diſci
pulus Videť indiſſolubil' hec rõ. ¶ Mgr̃.

Videť/ ſi nõ diſtinxeris aliq̃d ĩ ea. Si pte/
rea nõ reſpexeris ad blaſphemiã inſanã vlti
me illatõis. ꝙ deus facit ⁊ vult ꝙ ſoꝛtes pec
cat. Quãto magis oportuerit ſape ad ſobꝛieta
tẽ. vbi etiã ſolutio rõnis latuiſſet. ⁊ dicere ſol
uat eã angelus dñi ⁊ ſolutionẽ apiat. Omis
abſq̃ꝫ dubitatõe rõ q̃ militat ↄtra pietatẽ/ ſo
phiſtica eſt. peccans ĩ materia vel in foꝛma.
Qđ ſi non videat diſcipul⁹ hõ. videt doctoꝛ
xp̃s/ hõ ⁊ angelus ei⁹ ĩ ipſo. ¶ Itaq̃ꝫ dũ ſub/
ſumit doctoꝛ iſte anglican⁹ quẽ ꝓfunduꝫ co/
gnominãt. ꝙ ſoꝛtes hꝫ ꝓceptũ de nõ faciẽdo
a. actũ. vel intelligit abſolute de eẽ act⁹ ſolũ/
mõ. ⁊ tũc ẽ falſa minoꝛ iſta. q2 ſoꝛtes põt ĩ ca
ſibꝫ multꝭ facere. a. actũ ſine pctõ. ſicˀ in furia
vel ĩ inuincibili ignoꝛãtia. Si vo intelligať
ꝙ ſoꝛtes hꝫ ꝓceptũ de nõ faciẽdo. a. defoꝛmi
ter ⁊ peccabiliter. ẜ vtiq̃ꝫ veꝝ ẽ. Sꝫ iã de⁹ ne
q̃ꝫ facit neq̃ꝫ vult/ ꝙ ſoꝛtes taliter agat. et ita
nõ facit neq̃ꝫ vult añcedẽs ꝓdicte ſophiſtrie
ſue. q2 palã ↄcludit defoꝛmitatẽ. aut ↄſequẽ
tia nihil tenet. Conſtat eñ ꝙ nec deus. imo
nec hõ põt velle defoꝛmitatẽ ſub rõne defoꝛ/
mitatis. dicẽte Dionyſio ⁊ pho. ꝙ nemo ad
malũ aſpiciens opať. velle aũt ẽ q̃ddã opari
¶ Diſcipul⁹. Cui ſimplicitas placet. place
at ⁊ tua rñſio. cõſequẽs eſt iudicio meo. Sꝫ
neq̃ꝫ ſi calũniabil' eẽt iſta vel altera rñſio/ de/
beret inconuenĩẽs tm̃ ↄcedi ꝙ offendit oĩm
pias aures/ tã phoꝝ q̃ꝫ moraliũ ⁊ ſimpliciũ
in quacũq̃ꝫ lege viuentiũ. Dic alterã ſophi/
ſtriã de futuris ↄtingẽtibꝫ. ¶ Magiſter Ac E
cepit ſic. antixp̃s fuit heri futur⁹. et antixp̃s
nõ erit. ergo de⁹ vł hõ q̃ credidit antixp̃m eẽ
futuꝝ/ decept⁹ ẽ. Añcedẽs ẽ poſſibile ⁊ ↄpoſ
ſibile. q2 ꝓma neceſſaria ⁊ ſcđa poſſibil'. om̃e
aũt poſſibile ſtat cũ nccĩo. igiť ↄſeq̃ns poſſi/
bile. qđ impiũ ẽ đ deo ↄcedere. ¶ Diſcipul⁹.
Dic rñſionẽ. ¶ Magiſter. Diſtigue mino
rẽ q̃ đꝛ. antixp̃s nõ erit tanq̃ꝫ poſſibilis ſit.
Aut intelligis ꝙ ẽ poſſibilis q̃cũq̃ꝫ lege po/
ſita. ⁊ tũc iſtã nego. Aut intelligꝭ ꝙ poſſibili
tas ↄpať ad dei potẽtiã abſolutã ſecluſa om
ni lege ſeu ↄpatõe. ⁊ ſic ↄcediť. ſed negať ↄſe
quẽtia. ꝙ g̃ credẽs antixp̃m futuꝝ ex fide/ ſit
decept⁹ đ facto vł đ poſſibili. Rõ eſt clariſſi/
ma. q2 ĩ maioꝛi non credidit aut ſciuit aliq̃s
antixp̃m foꝛe niſi de lege oꝛdĩata. ſciẽs ꝙ de
abſoluta potẽtia deus nõ poſſet facere quin
potentiã hẽret vt antixp̃s nũq̃ꝫ foꝛet. Non ẽ
igiť aliq̃ deceptio. ſed ſũma ↄfoꝛmitas. Poꝛ
ro deceptõis rationẽ q̃ ponit intrinſecã ĩ deo
ↄtingentiã/ mõ notauimus Alibi lati⁹ apta

Po

eſt ĩ centilogio de modis ſignificãdi. ¶Diſci
pulus. Perſpicua fit ampli⁹ mihi ſapiẽtis
narratio. qꝛ q̄ ſophiſtice loquit̃ odibilis erit.
Et iterꝝ. Illuſores ipſe deludet. Sic q̄ q̄rit
mendaciũ ſubuertet̃ ab eo/ cadẽs ĩ laq̄os q̄s
tetendit. Porro q̄ ambulat ſimpliciť/ ambu
lat cõfidẽter. ¶Magiſter Nõ aliť eſt. Nar/
rat Rufinus ĩ illo quẽ addidit hyſtorie eccle
ſiaſtice Euſebij libro. de quodaꝫ inuincibili
ſophiſta cõtra pietatẽ fidei. quẽ ſimplicitas
pij ſenis/ nudã ꝓponẽdo veritatẽ fidei/ vicit
Dicemur in h̄ apud ſophiſtas (etiã demões)
pſtare ĩ ſimplici cõfeſſione fidei. Noſti illũ q̄
mox vt aliquẽ ſentiebat ſophiſtice cõtẽdere/
quieſcebat. niſi forſan ex ſilentio ſuo/ circum
ſtantiũ ſcãdalizatio timeret̃. Mos ſophiſta
rũ eſt/ vt tandẽ ſemetipos fallãt ⁊ apphẽdãt
ĩ aſtutia ſua/ dũ ad agibilia venerint. Docet
hec ꝓteruia demonũ. quorũ argutias retor/
quet angelus dñi cõtra ſemetipſos in fines
cõtrarios. ¶Diſcipul⁹. Exẽpla da. ¶Ma
giſter. Impulſit fratres Ioſeph/ vt ex viſi
onib⁹ ſomniorũ inuiderẽt ei. q̄rentes media
q̄ ſcpta ſunt/ ne regnaret ſup̱ eos. Quis euẽ/
tus fuit ſcim⁹. Regnauit. Ita q̄tidie fideles
ĩmpedit. quoſdaꝫ vt deijciat/ ⁊ exaltant̃. qꝛ p̱
tribulationẽ humiliant̃. Fiũt doctores/ q̄s
ĩfatuare querit. Fiũt purgatores. Fiũt ſan
ctiores q̄s ſatagit inficere. qꝛ diſciplinã con
uertũt ĩ penitẽtie patientieq̧ ꝟtutẽ. Permit
tit angelus futura quidẽ demones ab eis co
gnita ſil'r inueſtigare ⁊ audire. Quare: quia
ſcit ꝙ dũ querent obniti/ ꝯplebũt volũtateꝫ
F dei. Sic ĩ Ioſeph. ſic ĩ oib⁹ fiet elect̃. ¶Di/
ſcipulus. Satis eñ de fallacia ſm p'tes in
terrogatõnes dixiſti. queãdmodũ nũq̧ abſ
q̧ diſtinctõe dãda ſit vnica r̃ſio. Uideo p̱/
inde conſiliũ ſaluberrimũ. qđ eſt ꝙ ſe fideliť
reſoluere conſueſcat. ¶Magiſter. Aiaduer
te queãdmodũ ĩ moralib⁹ etiã iſtud ꝓdeſt et
expedit. Si dolet caput aliq̄s ex ebrietate
vl' alia culpa/ fiat eger. acceptet dolorẽ ⁊ egri
tudinẽ patient̃ vt ẽ afflictiua. orãs deũ q̄tin⁹
ſit ps purgatiõis ſue. peniteat de cauſa ꝓ q̄n
to eſt culpabilis. Si morit̃ pr̃/ et fiat heres
filius locupletatus. doleat pie mortẽ patr̃.
gaudeat gratus de opib⁹ relictis. Si puni
unt̃ iudicialiter peccatores. letent̃ đ iuſticia.
triſtent̃ đ demeritis. Potes alti⁹ ſpeculari đ
ꝑſcientia dei circa damnatos. etiã ſi ꝓponis
tibi talẽ fore. nõ quidem aſſerendo vel cũ de
ſperatõe. Dic ꝯſiderando iuſticiam dei. Iu
ſtus es dñe. ⁊ iuſticie tue diligende ſunt ⁊ ho

norãde. pctã ꝟo q̄ ſunt damnatõis occaſio/
deteſtor. odio. abominor. qꝛ taliter me velle
vis ⁊ ꝑcipis. Soluit̃ inde laque⁹ iſte neq̄ſſi
mi. q̄ vult r̃ſionẽ vnã dari/ dũ curioſus inq̄
rit. Si deus vult te damnare vis h̄ ⁊ tu: dic
nolo peccare. ꝙ ſi nõ peccauero nõ dãnabor
Si rurſus vrgeat pulſans. Quid ſi tibi re/
uelet̃ tua damnatio: Quid ſi reuelet̃ đ te Pe
tro. ꝙ alter q̄ peccauerit ĩ hac die tandem ſal
uabit̃. alter q̄ non ita peccauerit/ tandẽ dam
nabit̃: Caſus eſt poſſibilis ⁊ ideo reuelabis
Nunq̄d elegeris hodie peccare: nunq̄d in p̄
mo caſu deſpares: R̃nde caut⁹ ſp̱. nõ vnica
ſꝫ duplici r̃ſione. Habẽt hãc induſtriã pue
ruli/ dũ interrogãt̃. quẽ e duob⁹ plus dilig̃/
p̄rem aut matrẽ: Inq̄unt. diligo p̄rem. dili
go matrẽ. Sic interrogat⁹ demũ petr⁹. dili
gis me plus his: Diſtinxit ⁊ r̃ndit. Tu ſcis
dñe qꝛ amo te. inuẽs qꝛ diligũt ⁊ alij te. Si
q̄rit̃. nũq̄d malles peccare nũc. poſtmodũ ſal
uari: R̃ndeo. nolo peccare. volo ſaluari. Et
ĩ altero caſu dic. Uolo ſp̱are. qꝛ ſic ꝑcipitur
Credo ſil'r deũ nõ reuelare niſi verꝫ. ſꝫ nõ ita
ꝙ neget ſeipm̄. Si ſub electõe ꝓponũt̃ duo
mala. caue/ neutrũ eligas. Nã ĩ malis q̄d eſt
eligendũ: At uero ſi culpa nr̃a ceciderim⁹ vt
neceſſe ſit alterũ ex pctĩs fieri/ minus eſt acce
ptãdũ. qꝛ iã ĩ ꝯparatione deterior̃ ſortit̃ boni
ſm q̄d rõem. Deniq̧ ꝑficit iſte pulſus ange
licus. q̄ diſſoluit colligatões ſpũales. ſicĩ pe
tro materialiť actũ. Proficit inquã ꝯ oẽs pe
ne fallacias q̄ ſequũt̃/ ſi pia volũtas affuerit
¶Diſcipulus Explica de fallacia ſm quid G
ad ſimpl'r. ¶Magiſter Conſidera ſolerter
vñ voluntas decipit̃. ꝑſertim a mũdo et car/
ne. p̱ ꝓſecutõeꝫ voluptatũ. aut p̱ fugã tribl'a
tionũ. Preſentant̃ itaq̧ ſibi tanq̧ bone ſim
pliciter vel ſimpl'r fugiende. q̄ ſic arguat ca/
ro vel mũdus. Hec delectãt nũc. hec ꝯtriſtãt
mõ. Eſt aũt delectatio bona ⁊ triſticia mala
Si voluntas ſit impia vel incauta/ ꝯfeſtim
eligit hoc bonũ ſm quid. ⁊ refugit ſil'e malũ
Si ꝟo ſit ꝟtuoſa. conſulit rectã rõem ⁊ obe
dit conſilio. Si ꝟo nequã ſit/ refugiet rõem
conſulere. ĩmo claudit oculos et aures ſibi.
Porro. voluntas incõtinẽtis audit q̄dẽ con
ſiliũ rõnis/ conſcia ſibi qꝛ bñ ſuadet. Sꝫ tã
dem inclinata p̱ bonũ ſm quid. dimittit iu/
diciũ rõnis actualiter ꝯſiderare. ⁊ ĩpetu ſuo
fert̃ in illud. ſciens ſemp̱ ĩ habitu. ⁊ ꝯſentiẽs
rectũ eſſe. ꝑferendũq̧ rõnis iudiciũ ¶Diſci
pulus. Quo pacto fieri poteſt/ ꝙ volũtas
ferat̃ in obiectũ/ nõ ꝑuio rationis iudicio ꝙ

q̄ illud ita fieri debet. nō em̄ fert̄ ī incogni/
tū. ¶ Magiſter Eſt int̄ doctos grādiſ diſce
ptatio/ſi ⁊ q̄le fieri valeat qđ inq̄rim⁹. maxie
qꝛ dicēte p̄ho ꝯſone ad ſapientē. Oīs maluſ
ignorans. Cetez pariſieñ. articulus hꝫ ita.
Si rō recta ⁊ voluntas recta. ē error ſupple
ſic dicere. Itaqꝫ duo ſunt ī hoīs liberi arbi/
trij iudicio. Unū qđ ē recte rōnis. ⁊ vocat̄ ꝓ
p̄rie iudiciale ſeu legale. Aliud eſt ꝑ modum
arbitrarie ptātis. Arbiter aūt nō ſꝑ tenet̄ in
ſeq̄ iudiciū ſ̄m leges. ſꝫ hꝫ plenā facultatē eli
gendi ſic̄ ſibi placuerit. nūc aūt tale ē iudiciū.
qꝛ p̄t inſeq̄ vel nō inſeq̄ pro ſue volūtat̄ arbi
trio iudiciū rōnis. ¶ Diſcipulus Intelligo
tale effici ſepe. ꝓpterea rō p̄ncipat̄ volūtati.
nō vt ancille. ſed ſibi ꝯſulit vt dn̄e. Portat tn̄
ſibi lucernā vt videat q̄liter ſit incedendū. nō
vt cogat eā. immo diuertit ad ei⁹ imperiū lu
cernā ſuā. vel ſuffocat ⁊ deſerit eā/ne luceat
actu pleno. Et ita q̄uis voluntas vicioſe eli
gens/ſit ſꝑ errās in electōe tali arbitraria. nō
opꝫ tn̄ q̄ error ſit rōne iudiciaria vel aſſen/
ſiua. Eſt nihilominus vt cōiter ignorantia
craſſa vel ſupina. Soluit̄ queadmodū adā
potuerit peccare. nec tn̄ errore ſeduct⁹ ē ī rati
one. ſicut incontinēs dū peccat ꝯtra charita
tē. nō ob h̄ ꝑdit fidē. Perſpicuū deniqꝫ factū
eſt autoris moralis documentū. dū aliq̄d ꝓ/
ponit̄. ꝯfeſtim diſcute q̄d ſit. Cōfeſtim ꝟgo
prudētiſſima ſic diſcuſſit Cogitabat q̄lis eēt
iſta ſalutatio. ¶ Magiſter Addendū ē pro
cautela q̄tin⁹ a bonis ſ̄m q̄d delectabilib⁹ ni
miū refellēdis volūtas protin⁹ ſe diuertat/
dū iſta ꝯſtiterit ſimpl'r mala eſſe Pōt aūt in
malis ſ̄m q̄d de triſtabilib⁹ ꝯſiderādis inſi/
ſtere ad patientiā exercendā. Nō em̄ furat̄ in
tellectū ſapientis aduerſitates/quemadmo
dū voluptates. Habes proinde rationē di/
cti illius p̄us inducti ꝑ te. Iubet apl's. Fu
gite fornicatōez. Eſſet hic ꝗ̄ſitio de primis
motib⁹/ſi ⁊ q̄nomō repelli debeāt: ſi ⁊ q̄n ſci/
ri pōt q̄ volūtas acceptat iſtos vl' refutat. ⁊
hoc imputabit̄ ad pctm̄ mortale. Rurſus ſi
ſtat eodē tpe tēptatōis/q̄ volūtas peccet ī ve
nialib⁹ multis. ⁊ cū h̄ multipliciter vitā eter/
nā mereat̄ Tolleret iſtoꝝ deciſio/ſcrupulos
a ꝯſcientijs plurimis timorat̄. ¶ Diſcipul⁹

D Sed pero tranſeas ad aliā fallaciā que di
cit̄ accidētis. qꝛ ſuꝑ his dubijs alibi tracta/
tū ē. Cōplectit̄ ī ipā accidēt̄ fallacia q̄libꝫ in
util' ꝯiugatio ſeu ꝯnexio. dū putꝫ aliq̄s q̄ ex
ꝯueniētia vel diſcōueniētia aliquoꝝ duorū
vel pluriū ad vnū terciū ꝯueniāt vel diſcōue
niāt inter ſe. ſil'r iſta duo vl' duo. ¶ Magiſter
Suꝑ h̄ aūt tene ꝓ regula. q̄ oēs ⁊ ſingule
volūtates q̄ ꝑ charitatē vniunt̄ cum vno ter
cio qđ ē deus. ipſe vniunt̄ inter ſe quātūcun/
qꝫ viſe fuerāt diſcordare. ſicut de diſpſiōe le/
gimus Pauli ⁊ barnabe. ¶ Diſcipul⁹. Pul
cerrimū hoc (ꝑ meā fidē) ⁊ gratiſſimū eſt. hoc
theoreuma verificat plane p̄s. verbū. Parti
ceps ego ſum oīm timentiū te. ⁊ cuſtodienti
um mandata tua. Felix ḡ mirabiliſqꝫ vnio
pluriū ī deo/quaſi in vnico medio ꝯnexoꝝ.
¶ Magiſter. Quid de plurilꝫ quantūlibet
vnitis ⁊ ꝯiunctis ī alio q̄ ī deo. ¶ Diſcipul⁹
Uideo q̄ nō ſimpl'r vniunt̄. fas eſt q̄ nulle
ꝟtutes inter ſe ꝯiūgunt̄/ſi nō ī vnica ꝟitate
p̄ma ꝯnexe ſint ¶ Magiſter Hoc videt̄ dif
ficilius. p̄ſertim cū ī diuinis videat̄ exceptio
fieri. qm̄ pr̄ ⁊ fili⁹ ⁊ ſpūſſctūs vniunt̄ vna ꝟi
tate q̄ deus ē ſeu diuina eēntia. eſt aūt ali⁹ pr̄
ali⁹ fili⁹. ali⁹ ſpūſſctūs. ¶ Diſcipul⁹. Sub
intras aliā fallaciā accidētis. ad quā alie q̄ſi
ſingule reducunt̄. queadmodū fallacia ſ̄m
nō cām vt cām. ſicut fallacia ꝯſeq̄ntis q̄ oēs
fere cōplectit̄ ꝑalogiſmos ex locis dialeticis
male formatos. ¶ Magiſter. Subit aīm
recordatio generalis/me dū puerulus eēꝫ le
giſſe quandā fallaciarū applicatōez moralit̄
ad pctā mortalia. ſꝫ abolita ē recordatio ſpe
cialis. ¶ Diſcipul⁹. Dic ſi habes iſtā ī ꝓm/
ptu vel aliquā affer probabilē. ¶ Mgr̄ Nō
recordor illius. poſſumus aūt dicere q̄ īfer/
nalis beſtia de mari paſſionū exiens a corde
impij. qđ ē ſicut mare feruēs. hꝫ ſeptē capita
⁊ cornua decē. quibus impellit ad trāſgreſ/
ſiōes noīatim ſeptē. Appropriat aūt quodā
mō ſingulas ſingulis capitalib⁹ vicijs ¶ Uti
tur ad ſuꝑbiā fallacia petitionis principij. ar
guēs ita. Oīs magnus eſt honorādus. tu es
magnus. dū qꝛ nihil hꝫ qđ nō accepit. et ita
de nihilo ſui pōt gl'iari q̄ſi p̄ncipio. Si aūt
venerit ad vez p̄ncipiū. iā nō ī ſe ſꝫ ī dn̄o gl'ie
tur ¶ Diſcipulus Placet adaptatio. diſcur
re ꝑ reliq̄s. ¶ Mgr̄. Utit̄ ad inuidiā falla/
ciā ſ̄m nō cām vt cām. arguēs ſic. Oē noci
uū ē odiēdū. Iſte q̄ pollet ꝟtutib⁹ tibi nocet
Tollit em̄ tibi ne ſis ī virtutib⁹ ſingulariter
honorādus. Ecce q̄ ꝟtutes aſſumit ad cām
odij/q̄ ſunt ad amorez cauſe vere. ¶ Utit̄ ad
irā fallacia ignorantie elenci. q̄ſi ꝯtradictori
um ſumat ab aduerſario honoris ſui/dū ꝑ/
turbat ipm̄. ne aliter q̄ opꝫ glorict̄. Debet
inſuꝑ iraſci culpe nō ꝑſone. vincere maliciā
q̄ irā ꝯcomitat̄. ⁊ hoc ꝑ mititatē. nō maliciā

ipſam iraſcēdo nutrire.¶ Utiť ad accidiā cō
iugationib9 inutilib9 ⁊ ineptis/ꝑ euagatōes
mentis innumeras. q̄ ad fallaciā ſpectāt ac/
cidētis.¶ Utiť ad auariciā fallacia ſm plu/
res interrogatōes vt vnā. dū ad oēs neceſſi/
tates hūanas ſubleuādas/dicit ſufficere con
gregare pecunias. q̄ frequēter afferunt plꝛes
indigētias. q꞉ q̄ plura habet plurib9 īdiget.
¶ Utiť ad gulā fallacia ſm quid ad ſimplr̄.
Iſtud ē delectabile ⁊ bonū gule. ergo ē ſim/
pliciter eligendum.¶ Utiť tandē ad luxuriā
fallacia iſta ⁊ altera. q꞉ nō ꝯiūgunť extremi/
tates ꝯuenīēti medio Fallaciā q̄ȝ ꝓponit cō
ſequētis arguēs ſic. Generatio filioꝝ eſt bo/
na. ergo ceſſatio a generatōne mala. ꝑ argu/
mentū a contrario ſenſu. qđ fit ab oppoſito
āñcedētis ad oppoſituȝ ꝯſequētis. Sȝ ecce
cū tibi q̄ſi ſcholaſtico ſatiſfacere cupio. viciū
curioſitatꝭ apud nō ſcholaſticos vereoꝛ in/
curro.¶ Diſcipul9 Tolerabūt inť alias ma
terias ꝯgruas eis. hāc inſeruiſſe ſcholaſticā
I ¶ Mgr̄. Ita maxime. q꞉ pōt angel9 dñi bo
nus ex iſtis maligni ſophiſte pulſibus curio
ſis inducere pulſus ad ꝟtutes.¶ Diſcipul9
Tāge quomō꞉¶ Magiſter. Si ꝑ ſingu
la diſcurſus fuerit/ꝓlixitas pareret faſtidiū.
Dicā ꝟo tibi ſub cōpēdio regulā certiſſimā.
ſed non ab oīmbus ſtatim cognoſcibilē ſeu
practicabilē. Sic in pure ſpeculabilib9 nul
la formať ꝯſequētia tenēs vniuerſaliť. niſi fi
eri poſſit reductio ad ꝑmā ⁊ vnicā veritatē q̄
deus eſt. Sic valet nulla ꝯſequētia ī agibi/
libus bonis/niſi poſſit reduci ad ꝑmā boni
tatē q̄ deus ē/finis oīmis bonitatis. Silr̄itu
do fundať in h̄. q꞉ ſic ſeh̄ȝ finis vltim9 in agi
bilib9/ſic ꝑmū ꝑncipiū incōplexū vel cōple/
xū ī ſpeculabilib9. Hec ē ph̄i. Porro nō fit ſyl
logiſmi reſolutio ad ꝑmū ꝑncipiū reꝝ ſpecu
labiliū niſi ꝟtualiter aut expꝛſſe reguleť ꝑ di
ci de omni/aut ꝑ dici de nullo. alioq̄n nō po
terit effici vera ꝯtradictio penes quā deficit
fallacia ignorantie elenci ſpālīter. ſȝ genera/
liter etiā quecūq̄ȝ fallacia. Hinc eſt ꝙ ex pu/
ris indefinitis nō tenet argumentū đ forma
nec ex puris negatiuis. Hinc eſt ꝙ termin9
ꝯmunis ad plꝛes res (ſic h̄ nomē eēntia diui
na) nō poteſt eē mediū ſufficiēs ī ſyllogiſmo
expoſitorio. Hinc eſt ꝙ ſi affirmatiua đ di/
ci de oīmi includat oīa q̄ pñt de ſubiecto pꝛe
dicari. illa nō ſufficit vt ſit ꝑmiſſa de oī. Ex
emplū. oīs pr̄ ē generās. ſi nō diſtribuat ꝑeſ
ſentia diuina/nō ē efficax ꝑmiſſa ad ſyllogi/
ſandū de dici de oī. ⁊ ſic conſtat tūc ꝙ ē vlis
falſa ꝑ eēntia. Nō aliter accipiendū de dici đ
nullo ꝙ negeť oīme qđ affirmatiua de dici đ
oīmi ponit. alioq̄n nō eēt vera contradictio.
¶ Cadūt ī abſurditates nō ferēdas/q̄ iſtud
nō conſiderāt. Cōcedit vnus ꝙ duo ꝯdicto
ria nō verificanť ī inſtāti tpis. alius ꝙ innu/
merabilia contradictoꝛia vera ſunt ī inſtā/
ti eternitatis. Alius ꝙ ꝑmū ꝑncipiuȝ nō eſt
euidens in diuinis/cuȝ ſit ibi ꝑcipue certiſſi
mū. Alius ꝙ aīa moueť ⁊ nō moueť. q꞉ mo/
ueť ī manu. ⁊ q̄eſcere ſimul pōt ī pede. Alij ꝙ
relatiōes ī deo ſunt de9 ⁊ nō ſūt de9. Alij ſūt
de formalitatib9 ī diuinis. at vere ſi negatio
capiať de dici de nullo. q̄ ſcȝ negat oīme illđ
ꝯuertibiliter/qđ affirmatio ponit ī tpe. mō.
loco. ⁊ ceteris. euidens ē ꝙ erit vera cōtradi/
ctio. Et ſi nō/nō. Uñ nō ꝯtradicūt iſte due
pr̄ generat. eēntia non generat. niſi neget ne
gatio generationeȝ a pr̄e. Sed hoīes groſſi
intellectus/ſubtiles iſtas nō aduertūt reſo/
lutiōes ī negādo vľ affirmādo. Putāt idcir
co ꝯtradictōes eē vbi nō ſunt.¶ Diſcipulus K
Edoct9 ſum iuuenis ſuꝑ h̄ dici de oī et de
nullo/ꝙ ī eis fundať vel reſoluiť oīs ꝯſeq̄n/
tia bona ⁊ formalis. ſed nō habui tā expꝛſſaȝ
ſuꝑ iſtis explanationē. Putabā ꝙ idē eēt ꝓ
poſitio affirmatiua cuȝ dici de oīmi. Sed vi
deo dr̄ñtiā nō modicā. ſilr̄ ⁊ ī dici de nullo.
¶ Magiſter. Conabanť aliq̄ ſoluere ꝑalo/
giſmos ī diuinis/addēdo ly qđ eſt. Sȝ hec
ars breuioꝛ ē ⁊ certioꝛ. quā Ariſť. ſatis intel
ligiť poſuiſſe. Platonici q̄ȝ de hoīe cōi ⁊ ſin/
gulari loquentes/habebāt introducere tale
dici.¶ Diſcipul9. Nunq̄d nō multe ſūt cō
ſequētie topice ſeu rethoꝛice q̄ nō pñt nec de
bēt iſto mō regulari꞉¶ Magiſter Pruden
ter opponis ꝓpť canoniſtas ⁊ legiſtas. imo
ꝓpter oēs ī ſacra ſcꝑtura ꝯſequētias ī mora
lib9 ⁊ hyſtoꝛicis accipiēdas mō qui cōgruit
morali negocio. vbi non pñt hīi ꝯſeq̄ntie vt
ſepius/niſi q̄ tenēt ſolū gr̄a materie et nō foꝛ
me. quales accipiunť a locis dialeticis. q̄les
ꝑterea nō reſoluunť ad ꝯtradictōem. niſi ſm
q̄d ⁊ modificate. Ut ſi dicať. Rñde ſtulto iu
xta ſtulticiā ſuam. ſtatim ſubdiť. Ne rñdeas
ſtulto iuxta ſtulticiā ſuam. q̄ videnť cōtradi
ctoꝛia. Silr̄ ī euāgelio. Uideāt oꝑa vr̄a bo
na. Et in eodē textu culpanť hypocrite qui
faciunt oꝑa ſua corā hoīb9. Sed rō dictoꝝū
tollit cōtradictionē apparentē/imo exiſtēteȝ
ex vi logice ī ſpeculabilib9. Hic de ſubtilita
te logicoꝝū ⁊ metaphiſicoꝝū ſurrexit dictū. ꝙ
nimia ſubtilitas reprobať in iure. cui9 intel/

lectus nūc expoſit⁹/ veriſſim⁹ ē atq; ſaluber
rim⁹. alioq̄n ſūt ad morale negociū ſubtilita
tes hmōi logicoꝝ ꝛ metaphiſicoꝝ. ſicͭ ciniſeſ
egypti morales oculos ſuis aculeis tenebrā
tes. Sūt ex aduerſo groſſi morales ad ſub
tilia ſpeculāda/ q̄ ꝯ metaphiſica ſūt ꝛ theolo
gia ſpeculatiua nimis ībabiles/ ſicͭ mō dixi/
mus. q꞉ ꝯſeq̄ntias nō accipiūt niſi ꝑ tropoſ
ꝛ apologos mō ſuo ¶ Diſcipulus Quoꝝ ē
laudatior ꝯditio꞉ ¶ Mgr̄. Utraq; lauda/
bil'/ imo neccīa. ſʒ ꝓ neccītate materiaꝝ variā/
da. Dicit phs. i. ethicoꝝ. de quereñtib⁹ acribo
logias. i. metaphiſicas demōſtratiōes ī mo/
ralib⁹. topicas aūt rōes ī mathematicꝭ. vtrū/
q; ē vitupabile. q꞉ querēda ē certitudo iuxta
negocij q̄litatē. Proficit hec regula ꝯ nimiū
ſcrupuloſos ī moralib⁹. dū certitudinē que/
rūt ampliorē q̄ h̄ri poſſit ſecluſo miraculo.
ſufficit em̄ ꝓbabil' ꝛ moral' ꝯiectura. ¶ Diſci
pul⁹. Concordas more vulpis fabuloſe. q̄
diſcātū philomene. tenoreʒ coruo dedit. mi/
ſces groſſuʒ ſubtili. vtile dulci. imo iā nō mi/
2 ſces. ſʒ ſuades ſepati accipe. ¶ Ueni ſi placet
ad alterā p̄ncipal' ꝯſiderationis declaratiōꝫ.
q̄ oīs ꝯſ̄tia dʒ ī agibilib⁹ reduci ad vltimuʒ
finē ſi ꝓbabil' dʒ eē. ¶ Mgr̄. Habes apl'm
Oīa ī glīaʒ dei facite. Habes xp̄m. Primū
querite regnū dei. Habes ab eodē p̄ceptū ꝯ
dilectōe dei ſup oīa. q̄ finis p̄cepti ē Quo cir
ca ꝯcludim⁹ ſalubre ꝓ xp̄ianis oīb⁹ documē
tū. Pl⁹ inſiſtendū ē dilectōi q̄ ſpeculationi.
Pl⁹ inſup vnioni affect⁹ vacādū eſt q̄ diſcre
tioni itellect⁹ ¶ Diſcipul⁹ Api q̄uo꞉ ¶ Mgr̄
Proprietas intellect⁹ ē diſcernere. et h̄ adeo/
q̄ illa q̄ realiter idē ſunt/ ſatagit et valet ſepa
tim ꝯſiderare ꝛ ſepata ꝯiungere. Ueritas eſt
hec phie ꝛ experiētie. At vero ꝓꝑetas affectus
eſt ſe ī vnū ferre. ꝛ ſe ī vnitatē recolligere. vbi
etiā diſtincta ſūt realiter amata. Propterea
dicunt amātes ſe. vnū cor. vna aīa. vn⁹ ſpūs
Cū aūt de⁹ ſit totus deſiderabil'/ ſm oē q̄ in
eo pt intelligi. ꝯſtat q̄nta facilitate ꝛ libertate
pt affect⁹ ſe totū ī deū ferre. Intellectus duʒ
diſcreta rimat metaphiſicādo circa deū peni
tus vnicū. plus ſpargit. plus difficultat. mi
nus edificat ī fine legꝭ q̄ eſt dilectio. Deniq;
nō ita deū ꝯp̄hēdit vel app̄hēdit intellectus
cū nō ſit a nob totus cognoſcibilis/ ſicͭ ē to/
tus amabilis. ſi formaliter ſunt ī deo ꝑfecti/
ones diſtīcte q̄ ad affectiuā. que totuʒ amare
querit. nō ꝑfecte formalē hāc vel illā. ¶ Diſci
pulus. Saluberrimuʒ ī phiſica radice do
gma fūdatū elicuiſti. Nos em̄ iubemur oēʒ

intellectū captiuare ī obſequiuʒ affect⁹ xp̄ia
ni que neceſſitas ē totū ī itelligēdo ſeu diſcer
nēdo deū noſtꝝ/ ꝑ vniuerſuʒ labilis vite tp̄s
ſtudiū ꝯſumere. nec tm̄ attingere. Uidemus
effici potius tales temerarios aſſertoreſ gar
rulos. īflatos. aridos. ſine deuotiōe. ſine pie
tate. ¶ Magiſter. Experta loqueris ꝓ dieb⁹ M
noſtrꝭ. Quocirca eſt laudāda ꝓ talib⁹ idiota/
rū ſimplicitas amatiua. Neq; mihi videtur
aliūde phi dati ī reprobū ſenſum/ q̄ eo q̄ re
licta pietate vnitiua affectus circa deuʒ. toti
euanuerūt ꝑ inq̄ſitōes ſolius intellect⁹. īpul
ſi (nō dubiū) a ſpiritib⁹ erroris quib⁹ ꝑ̄ fuierūt
ꝑ thelatas theorgias ſacrilegas poti⁹ q̄ cre
atori. Collaudād⁹ ad extremū ē doctor the/
ologus. cui⁹ doctrina ſic erudit ad intelle/
ctus diſtinctionē. q̄ nō min⁹ allicit. trahit et
inducit ad affectus vnionē. ¶ Sʒ ecce dū of
ficia btōꝝ angeloꝝ circa nos et hyſtoria Pe
tri querimus/ ꝑ multa digreſſi ſum⁹. vix tm̄
attingim⁹ pauca ꝓ m'titudīe dicēdoꝝ. noīa
tim circa ꝯtradictōis obſeruationē. ad quaʒ
oportet fiat oīs reſolutio. Sʒ neceſſariū p̄dixi
mus eſſe. q̄ ī vera ꝯtradictione negatio de/
ſtruat/ q̄cq̄d ꝛ qualecunq; qꝺ affirmatio po
ſuerit. Fundat in h̄ ars obligationū. ars in
ſup rūſionū ad inſolubilia logicoꝝ. ars the
ologorū circa myſteriū beate trinitatꝭ. Se/
pe em̄ fit apud ſubtiliter intelligētes ī ſpecu
labilib⁹/ q̄ negatio nō accipit vt negans ſim
pliciter oīa ꝯ quib⁹ fit affirmatio. Dicimus
em̄ q̄ pr̄ et filius ſunt eēntia diuina. tm̄ vere
dicimus q̄ pr̄ nō ē fili⁹. Nō accipit ibi nega
tio ſecludens eēntiā/ ſʒ vnitatē ſolū ꝑſonalē.
Saluat hec ꝯſideratio multos ſubtilit for/
malizātes. ſʒ pauciſſimi ſunt q̄ capiāt ꝟtutē
negatōis hmōi. non ſimpl'r/ ſed cū modera/
tione. Circa hanc (vt eſtimo) moderationeʒ
phs ī materia trinitatis/ facilius admiſiſſet
q̄ hoīes nō phi. ſi fides ab eis ſecluſa ſit. hec
aūt fides ſaluat eos dicentes. Magiſter no
ſter xp̄s. ſponſa ipſi⁹ eccl'ia dedit nob ita cre
dere ſimul ꝛ ꝯfiteri. Sufficit autoritaſ. Si
plus det ī telligi/ grās ei. ¶ Diſcipul⁹. Se
tio q̄ multa ſupſint et ꝓpoſitꝭ de angeloruʒ
cuſtodia. quib⁹ hoīes exaltant ꝯtra diaboli/
cos īpulſus. Uix diximus de aſtantia boni
angeli q̄ ad p̄mū. de illuminatione ſua q̄ ad
ſcōm. de īpulſu ſuo q̄ ad terciū. Quid de cla
more. q̄ iubet ſurgere petrū q̄ſi myſtice dice/
ret. Surge velociter ꝑ ſpem. fac iuſſa ꝑ obe/
dientiā q̄ ad quartū. ¶ Magiſter. Hoc eſt
p̄cipue ſeruandū. alioq̄n nihil valent cetera.

Soluit ꝑinde q̄nto ligatū angel⁹. vñ timēs
ꝛ grat⁹ magnificat dñm. Educit ſexto petꝛ.
qꝛ ieſus ſuſcepit eū. Septimo libertati relin
q̄t. tūc viuit pur⁹ velut hic ꝛ nūc moriturus
Cātat dū exierit ď carcere corꝑis. Nūc ſcio
vere ꝛc̄. q̄ ꝑus exiſtiabat ſe videre viſū. Et q̄d
oīne qđ videm⁹ ī carcere poſiti niſi viſus ali
q̄s fidei ſil' et ſpei. Tūc aūt ſciet hō vere cū li
berat⁹ ab angelo plene/ reliquet ī libtate gl'ie
filioꝝ dei. qñ depoſitꝭ potētib⁹ ď ſede. gl'iari
licebit apud ſanctoꝝ oīm ꝯciues. Et exalta/
uit humiles. Meditemur de reliq̄s.

Sequitur q̄rta par/ titio ꝑ ſoliloquiū. vbi de cuſtodia angeloꝝ ꝑ notulas quinquaginta.

Notula prima.

R Epoſuit potētes ď ſede. ꝛ exal
tauit hūiles ¶ Sis igiť humi
d lis aīa mea q̄tinus exalteris.
Magnifica magnū/ ꝑdica do
minū. Gratias age ſibi in q̄ete
tui ſilētij. Quid niſi magnificet iſte cui⁹ op⁹
eſt ꝯfeſſio ꝛ magnificētia. Grās et tibi beata
ṽgo cuius ē h̄ magnitudinis exordiū. Ita
q̄ʒ eſt gratū aīe mee poſſe ī magnificatōe dñi
cātico tuo vti. Donū iſtud eſt gratie dei. do/
nū pariť meriti tui. Dederis exēplo tuo can
tare dño ꝓmitus miſcōiam ꝑ bñficio ſpāli.
Quia reſpexit humilitatē ancille ſue anime
mee/ creās eā ſui capacē. faciēs eā ī baptiſma
te ſui ꝑicipē atq̄ʒ dei ꝯformē. ꝯfortans eam
ſacre ꝯfirmationis vnctione. Deinde ꝑ peni
tentiā reparās lapſam. eruens eā totiēs miſe
ricorditer ab inferno inferiori. cibans eā pa
ne celeſti q̄ dat vitā mūdo. ſpeʒ deniq̄ʒ felici
tatis eterne ꝯcedens. Magnificat aīa mea
dñm. Cantās ei miſcōiam ſimul et iudiciū/
ꝓ oīb⁹ ꝛ ſingulis aīab⁹/ cū q̄bus dʒ eſſe aīa
vna ꝛ cor vnū. qꝛ miſcōia ſua eſt a ꝓgenie in
progenies timentib⁹ eum. Cātet rurſus aīa
mea magnificans dñm Primo ſuꝑ iudicio.
qꝛ depoſuit potentes de ſede. Dehinc ſuper
miſcōia. qꝛ exaltauit humiles. Fiat iteꝝ cō
uerſio/ de miſcōia ī iudiciū. qꝛ eſurientes im
pleuit bonis. Ecce miſericordiā. Et de iudi
cio ſequiť. qꝛ diuites dimiſit inanes. Sola
poſtremo miſcōia ſicut ab initio decantetur
Quia ſuſcepit iſrl' puerū ſuū recordatus mi
ſcōie ſue. Appoſuit ab initio magnificare ſe
Lucifer ſuꝑ celū. ꝛ adā poſtea ſuꝑ terrā. Tu
ꝰo brā noſtra/ ꝯtrario modo magnificare ce
piſti nō te ſed dñm. Uide aīa mea ſi vere ma
gnificas dñm. Si ſis humilis ancilla ſua.
nō diaboli ſerua. non ire filia. Horrendū ni
mis ē dictū ad iudeos. Uos ex p̄re diabolo
eſtis. Et iteꝝ. Qui facit pctm̄/ ſeruus ē pcti
Proditor igiť dñi ſui. nō magnificator. Ui/
de aīa mea ne magnifices deū verbis. factis
aūt neges. vilifices ꝛ blaſphemes. Dilige ſa
lutare dei. ꝯfitere peccata tua ꝛ dic. ſemꝑ ma
gnificeť dñs. Nolo ſolā te cogitaueris. No
lo ceteros excluſeris. Exhortare potius cū
exultatione ſpūs. Magnificate dñm mecū.
ꝛ exaltem⁹ nomē ei⁹ ī idipm. Magnificatio
tua ſit oīm cōis. ꝛ oīm ſit tua ſpālis. Ita eīn
decet fieri magnificatiōeʒ vnā. ſic eſt cor vnū
ꝛ aīa vna. Si cecinerimus magnificantes
dñm/ ꝑueniēt nos ꝓncipeſ angeli noſtri ꝯiū
cti pſallentib⁹. Sis o aīa mea talis qualiū ī
medio ſunt idē ꝓncipeſ. Sis tympaniſtria.
qꝛ ſunt ī medio iuuēcularū tympaniſtriarū.
Adoleſcētule ſunt iſte dñe deus ſalutarꝭ me/
us. que dilexerūt te nimis. q̄ ꝑ mortificatōeʒ
carnis innouate ſuauiter tympaniſant. ¶ O O
ſi depoſito onere veteris hoīs q̄ nos tyrāni
ʒat. q̄ nos in carcereʒ mittit/ vt Herodes pe
trū. q̄ nos tradit q̄ttuor paſſionibus carnis
noſtre/ q̄ſi totidē q̄ternionib⁹. Eſt eīn q̄libet
in q̄ttuor q̄libet. Qui cathenis alligat dua/
bus. q̄ ſunt amor voluptatis ꝛ vanitatiſ. O
ſi nos inter hec mala ſopitos. diſcīctos. diſ/
calciatos ꝑueniat. vel vnus de ꝓncipib⁹ iſtꝭ.
O ſi angel⁹ aſtet. fulgeat. pulſet. ſurgere cla/
met. ſoluat ꝛ educat. libertatiq̄ʒ relinq̄t. O ſi
tūc iubilo cordis in magnificatōe aīe. ī exul
tatione ſpūs cātare licebit. Nūc ſcio vere qꝛ
miſit dñs angelū ſuū ꝛ eripuit me. Tāta ē di
gnitas tua o aīa mea. tāta qꝛ ab exordio cre
atōis tue tibi tueq̄ʒ cuſtodie deputatus ē an
gelus vnus de ꝓncipib⁹ celi. q̄ depoſitꝭ potē/
tib⁹ ī ſua ſuꝑbia de ſede dignitatꝭ. ipe hūilia
tus ſub dño ꝓprio ꝛ ſuꝑmo exaltatus ē. ma
gnificās nō ꝓpriū dñm. ſed dñantꝭ maieſta/
tis imperiū. Deniq̄ʒ datus ē tibi/ q̄tinus ſe
rectore. ſe duce/ ſuſcitet te dñs de puluere et
ſtercoroſo corꝑe. vt collocet te cū ipſo princi
pe tuo. ceteriſq̄ʒ ꝓncipibus populi ſui. ꝛ ſoli
um glorie teneas ī palacio dei. Caue ꝑcor o
aīa mea/ ne ipſi ſis ingrata tanto ꝓncipi tuo
Noli turpiter in oculis ſuis viuere. noli vi/
lis offendere. noli ꝑſentiā ſuam a te moleſtis
actibus iniurioſa repellere. Ue tibi. ve ſi eo
longe ſtante vim faciant et impulſum qui te
querūt ꝑdere. ſeducere ꝛ deuorare. Qua tūc

ꝟtute reſiſtere. q̄ poteris aut ſcies induſtria/
ſola. miſerabilis. ceca. nuda. paup/euadere:
Cōfide nihilominus etiā ſi ambulaueris in
medio vmbre mortꝭ. ſi vincta fuerꝭ ī mēdici/
tate ꝛ ferro/ p̄nceps tuus pius ꝛ cuſtos ē tu/
us tibi nūcius. i. angelus. p̄ueniet te frequē/
ter. aſtabit. fulgebit. ꝑcuſſoq; latere tuo (qḋ
eſt ſinderеſis) acclamabit. ſurge velociter ꝑ
ſpem. circūda tibi veſtimētū tuū ꝑ opatōēꝫ.
p̄cingere ꝑ diſciplinā. Calcia te in p̄paratiōꝫ
euāgelij pacis ꝑ obediētiā Tūc cathene con
ſuetudinis male cadēt ď manibꝫ tuis/ vt poſ
ſis bn̄ agere. Educet te de medio duoꝝ mili
tū/ timore ꝛ dolore. ꝛ h̄ infra te. Tranſibitis
ipſe ꝛ tu/ p̄mā ꝛ ſcḋam cuſtodiā noctis circa
carcerē. Ecce ſunt hi cuſtodes. mundi tēpta
tiones ī deſiderijs ꝛ leticijs vanis. q̄s bona
ſpes trāſit ꝛ leticia ſp̄ualis. Venietis ad por
tā ferreā. Hec eſt diabolica cuſtodia tercia.
que viſo angelo diſcedet vltro viā faciēs trā
ſituris. Tranſibitis vicū vnū ſtrictuꝫ et lon
gū ꝛ rectū. Hec ē ſancta meditatio de diuis
poſt ſatiſfactionē de peccatis. Hic te videbi
tur relinquere ductor tuus. q: ſoli deo ꝑ ꝯtē
plationē tunc aſſiſtis. ꝛ herebis ſola ſoli. vni
ca vnico. q̇d eſt enī ꝯtemplatio/ niſi aſſiſtēria
corā deo: ꝛ hoc ī ſecreto ſolitudīs. ī ſereno lu
mis diuini. ī ameno pacis. Poſtq̄ʒ ſaluuꝫ te
fecerit a puſillanimitate ſp̄ūs ꝑ ſecuritateꝫ.
ꝛ a tēpeſtate ꝑ tranq̄llitatē. poſtq̄ʒ indicaue/
rit tibi vbi paſcat. vbi cubet ī meridie. Tūc
pſalles et ſnia. Dn̄s regit me ꝛ nihil mihi de
erit. in loco paſcue ibi me collocauit Deniq;
ſi ꝑora reſpexeris quaſi tibi ſobrie reddita. ꝛ
rediens a mētis exceſſu ſuſpirabunda grata
q; cātabis. Nūc ſcio vere q: miſit dn̄s ange/
P lū ſuū. ¶ Deinceps iam conaberis redire ad
ipm̄ familiaris eſſe/ ſatagens amplius ꝛ am
plius princip[i] tuo angelo bono. cuius p̄uē/
tionē in medi[i]s pctōꝝ tenebris. ī obliuione
torpida. diuine ꝛ ſue pietatis expiri datū eſt
Abſit vt aliq[n] immemor ſis liberatiōis tue.
Caue ſic poſtmodū eſſe mortua ī corde tuo.
Abſit vt gaudiū ſuū ſuorūq; (qḋ habuit ī pe
nitenciali ſolutione tua) ꝑdas vnq̄ʒ vl' minu
as. Dic ſedulo. dic toto cordis incendio ad
miniſtrū tuū qui totus eſt ignis dei. q: mini
ſtros ſuos facit ignē vrentē. i. vriel. dic. An/
gele q̇ meus es cuſtos pietate ſupna. Me ti
bi ꝯmiſſum ſerua. defende. guberna. ¶ Par/
uulos honora q̇ tales angelos habēt. Doce
ſil'r eos credere. honorare. p̄prios angelos q̇
vident oīa que faciūt. Caueāt eis ſpectātibꝫ
agere turpia/ q̄ videntibꝫ homībꝫ facere non
auderēt. Aſſueſcat orare ſepius q̇libet bonū
angelū ſuū mō p̄dicto vel ſimili. Cancellatiſ
manibꝫ ſup cor ꝛ pectus ſtringens. Dicat ex
affectu magno puulus corpe. Mi bone an/
gele/ cuſtodi me bn̄ (men bon angel gardes
me bien) Sic imbibat noua teſta quē vetuſ
ſeruet odorē. Lactet ab vberibꝫ pietateꝫ reli
gionis ad deū ꝛ angelum ſuum. ſicut infans
Agnes ieſuꝫ. Nō enī parū refert pueros/ ſic
vel ſic affici. Loquor expertus. cuidā infanti
pater effigiauit ſe ꝯtra parietē ī modū cruci
fixi dicēs. Vide fili mi. q: ſic fuit crucifixus
ꝛ mortu⁹ de⁹ tuus q̇ te fecit ꝛ ſaluauit. Mā/
ſit h̄ exemplar puero vt habuit memoriā il/
la etas illa aīa. ſpeculū adhuc mundū māſit
vſq; in ſenectā ꝛ ſeniū/ creſcēs creſcentibꝫ an
nis. Bn̄dictus pater iſte pius. q̄m dies exal
tatōis ſancte crucis fuit dies obitus ſui quo
obuiā ijt xp̄o ꝑ crucis humiliatōem ſublimi
ter exaltatus. ¶ Audis an libēter obſecro te Q
dn̄a angeloꝝ piū de tuis angelis ſoliloquiū
ſimul ꝛ p̄coniū: Audis ꝑfecto/ imo nude cō
ſpicis. cōplaces ꝛ approbas. Pijſſima quo/
q; verbū de pietate collaudes. neq; ſinas ir/
remuneratā cuiuſlibet ad angelos abire de/
uotionē. nō magnificentiā aīe. nō exultatōꝫ
ſp̄ūs in recordatōe ¶ Quid porro dicemus:
O regina celoꝝ. o dn̄a angeloruꝫ. q̇d de filio
tuo qui vocatus ē magni ꝯſilij angel⁹: Cō
ſiliū illud magnū ꝛ antiquū/ ꝑ ipſum verbū
fuit nunciatū ꝛ expletū. ¶ Si mater es prin
cipis. imo creatoris angeloꝝ. Si mater es
illius q̇ totiens noiat' dn̄s exercituuꝫ/ dn̄ſq;
virtutū. qui electus eſt ex milibꝫ tā angeloꝝ
q̄ʒ ſanctorū. Cui⁹ currus decē milibus mul
tiplex. iure ſupeſt/ vt exaltata ſis ſup choros
angeloruꝫ. vt audias a filio tuo. Equitatui
meo aſſimilaui te. qui tibi me parificaui. tibi
me humiliaui. paulomin⁹ ī hoc ab angel' mi
nor fact⁹. Sic humiliat⁹ ī te/ ꝛ me ꝛ te ſuper
altaui. vt ī noīe Jeſu ꝛ marie omne genu fle
ctat' celeſtiū. terreſtriū ꝛ infernoꝝ. ¶ Btūs il
le cui beata dederis affectū diligendi te. ho/
norandi te. loqui de te. cantando tecū. Ma
gnificat anima mea dominum. Salutan/
di te. Aue maria gratia plena dn̄s tecū. bn̄/
dicendi te ſup omnes mulieres. confitendi ꝛ
laudādi/ q: benedictus fructus vētris tui ie
ſus amen. ¶ Beatus cui beata ſpirauerís af
fectū petitionis ſeptiformis/ ab angelo ma
gni conſilij filio tuo deſcendentis. Pete in p̄
mis triplicē nobis beatitudinē. obiectalem

in ſanctificatione nominis ſui. formalem in
aduentu regni ſui. virtualē in adimpletione
bn̄placiti ſui. Deinde puentū cuiuſlibet rei
neceſſarie corpi vel anie. in pane quotidiano
et ſupſubſtātiali. Deniqꝫ remotōis īpedimē
ti/ſit illud culpa. Dimitte nobis debita no/
ſtra. ſit illud pugna. ꝛ ne nos inducas ī tem/
ptationē. ſit illud pena ꝛ miſeria. ſed libera
nos a malo. ¶ Beatꝰ cui tu beata fidē dede/
ris (que p dilectionē operatˀ) credere in deum
cum ceteris ſm diuinitatem et humanitatē
R articulis. ¶ Beatus inſup magnificās ꝛ ma
gnificus / ſi aſtantibus angelis tuis in illu/
minatiōe vultus ſui. ſi pulſantibus. ſi vocā
tibus nos. magnificabit aīa mea dn̄m. exul
tabit ſpūs noſter in deo ſalutari ſuo. Si re/
ſpiciet dn̄s humilitatē ancille ſue/anime no
ſtre. Si beatificabit apud omnes generati/
ones beatoꝝ in celis / ſanctificās ī nobis no
men ſanctū ſuū. ꝛ hoc quo ad impletionē p/
ceptorum et oſculū pedum ſm animalē obe
dientiū ſtatum. Si pterea ſoluerit angelus
tuꝰ bonus colligationes infirmitatū noſtra
rum. Si nos eduxerit a tenebris tot fantaſ
matū ꝛ cuſtodiarū. Si portam ferream ape
ruerit. vt nos in primis canētes ſuſcipiat an
gelus magni conſilij chriſtus ad oſculū ma
nus. p gratiarūactiones. quia timentibꝫ mi
ſericordiā. quia humilibus exaltationē. quia
eſurientibus impletionē bonorū/ benigne
largitus eſt/ſuperbis diſpſis/ potentibꝫ de/
poſitis/diuitibus inanitis. ꝛ hoc quo ad ra
tionalē ſtatum. Si poſtremo deſerit ipe ma
gni conſilij angelus/liberos in lege pfecte li
bertatis ſub actione vel impulſu ſui ſpūs/tā
qꝫ in ſtatu pfectionis et filialis adoptionis
ꝛ in oſculo oris. Nam qui ſpū dei aguntˀ/hi
filij ſunt dei. hi ſubleuatis oculis poſt ꝯtem
plationē ꝛ mentis exceſſum /nihil vidēt niſi
ſolū ieſum. ſolā ſalutem. ſolam miſericordie
recordationē. Sicut locutus ē ad pr̄es no/
ſtros Abraā. qui diē eius vidit ꝛ gauiſus ē.
Et ſemen eius in ſecula. Tunc fiet in quoli/
bet tali/quē ita dignatus fueris angelorum
dn̄a. Viue deo purus velut hic ꝛ nūc mori/
turus. immo ꝟo iā mortuus toti mūdo. vi/
uens ſoli ſoliloquiū meum ꝛ angelorū dn̄o
deo ſalutari ſuo. ¶ Complacitū tibi ſit o bea
ta beatorum. o domina angelorū. qr ita ſoli
loquiū meum conformiter agito ad canticū
tuum. cōformiter ad aliud dragma meū. de
pulſibus ꝛ officijs beatoꝝ angeloꝝ. contra
depoſitorū potentū tot violentos. tot frau/
dulentos. tot malignātes impulſus. Cōfor
miter rurſus ad liberationē Petri. Inſuper
ad ſeptemplicē induſtriam que verſatˀ In re
cordatione dei. In recognitōe ſtatus ꝓprij
In debellatōne aduerſarij. In impletiōe di
uini pcepti. Dehinc in meditatōe. in ſpecula
tione. in contemplatione aut beatifica viſio
ne. ¶ Nihil itaqꝫ dulcius. nihil ſuauiꝰ qꝫ con
ſone tibi dicere vel viuere. cuius ſpūs ſuper
mel dulcꝭ. que ſuauiſſima facta es ī delicijs.
que mater es pulcre dilectōnis. timorꝭ. agni
tionis ꝛ ſancte ſpei. Quāta ſentētia (ſapiētiſ
ſima feminarum) latet hic in paucis verbis.
Sunt iſta eterne ſapientie vbera. cui tu vni
genito a patre eternaliter ꝛ a te temporaliter
pbuiſti vbera tua. Sunt nihilominus iſta
create ſapientie verba ꝓprie angelorū. q̄ ab
initio creati ſunt in ſapiētia dei/quo ad ima
ginē quo ad ſimilitudinē fiunt ipſis origia/
liter inſpirata. Oīa ſiquidē in ſapientia fe
cit. ſed ꝛ refecit in ſapientia. que pmitus in/
carnata. poſtmodū (vt ita dixeꝛ) voluit im
panari/quia panis vite fieri. ¶ Nō eſt iam o
anima mea. q̇d excuſationis inuenias. Si
queritˀ a te flente. vbi eſt deus? Reſpice in ſa/
cramentū altaris. dic tota fiducia. Iſte ē de
us meus. iſte frater. iſte dilectus ex dilecto.
Et ipſe ē amicus meus/filie hieruſalē. Iſte
cui aſtant angeloꝝ chori. Iſte qui facit an/
gelos ſuos ſpūs. Iſte qui miſit angelū ſuū
Petro. ꝛ eripuit eū de omni expectatione ple
S bis iudeoꝝ. ¶ Vellem ex te cogitare Petre.
quo nomine vocabatˀ angelus tuus ille bo/
nus qui aſtitit ꝛ refulſit in habitaculo carce
ris. Da veniā ſi curioſus interrogo ¶ Habe
mus nomē illius qui Thobyā duxit ꝛ redu
xit. qr Raphael medicina dei ſm nomē ꝛ of
ficiū eiꝰ. Nēpe liberauit ipm a deuoratōe pi
ſcis. cuiꝰ mors multis vſibꝫ vtilis fuit. Iun
xit Sare ꝯiugio. demone fugato virorū ſe
ptē necatore. Reddidit patri ſeniori viſū lu
minis. ſilˀ ꝛ ſpm̄ ꝯtulit ꝓphetā/i. q̄ oīa ple
na ſunt myſterijs. ¶ Habemꝰ nomē pncipis
ſynagoge ꝛ nūc ecclie Michaelē. q̇ vt deꝰ p
filijs ꝓpli ſui ſtat. q̇ pmitꝰ ī celo fecit ruinā
diaboli magnā ꝛ angeloꝝ eiꝰ. Qui mulierē
illā ſignū magnū ī celo/amictam ſole/ꝛ luna
ſub pedibꝫ eiꝰ. ꝛ ī capite eiꝰ corona ſtellarū
xij. pterit a dracone ſeptē capitū. liberauit fi
liū quē pepit ꝛ collocauit ī throno dei. dedit
mulieri alas ſicut aq̄le vt volaret. non abſor
pta ea ab aq̄s draconis. ſꝫ vt ī ſolitudine nu
triretˀ. Nō pſequimur p ſingula. ¶ Habemꝰ

nomē illius angeli ꝙ ad te miſſus ē virginez
deſpōſatā viro ꝛc. Appellabat̃ hic Gabriel.
fortitudo dei. qꝛ forti mulieri quā ſalomon
inq̄rebat deputat⁹ ē. qꝛ fortiorez forti arma/
to nūciabat tibi. qꝛ ſingulariter ad opa fortꝫ
noſtre ſaluatōis ordinatus fuiſſe ꝓbabiliter
eſtimat̃. Sicut ī ꝓphetia ad Danielē ī reue/
lationez ꝯfortatiua. ꝛ directiua ad ioſeph ſpō
ſum tuū virginalē. In nūciatiōe Johis ad
Zachariā. In cātico celeſti ad paſtores. In
monitione ne redirent ad Herodē/ad reges
In reſurrectōis nūciatōe ad mlieres. ¶ Ha
bemus ꝑinde nomē illius angeli ꝙ purgauit
Eſaie labia ꝑ calculū de altari. vocat⁹ ē ſera
phin ab incēdio. ¶ Habemus de cherubin
dictis a plenitudine ſcīe ī aīalibꝫ ꝛ rotꝫ Eze/
chielis ¶ Nūc pijſſime quero Petre. qđ erat
nomē angeli te liberātis. quē angelū ꝓpriuz
fuiſſe cuſtodē tuū fas credere ē nobis. Dici/
tur in apocrifis Eſdre/ſermo nobis fieri de
Uriel angelo. cui⁹ interpretatio ſonat ignis
dei. Ur ſiquidē ignis. el deus. Bñdictiſſi/
me de⁹. liceat nobis cuius ignis ē ī ſyō. ꝛ ca
minus in hierl'm. ī cui⁹ dextera eſt ignea lex.
cui⁹ eloquiū ignitū vehementer. immo ꝙ to
tus ignis ꝯſumens es. Cui⁹ deniqꝫ iſta vox
eſt. Ignē veni mittere in terrā Et quid volo
niſi vt ardeat: Liceat angelum tuum o Pe/
tre. licet ꝛ quēlibet aliorū viatoribus ſingu/
lis deputatū Uriel appellare. cuius officiū
eſt ſuauiter vrere renes ꝛ cor noſtruz. conſu/
mere ſordes viciorum. ſuccendere totum cor
ad virtutes. ſacrificare pietatis holocauſtū/
Z quod eſt in odorē domino ſuauiſſimū ¶ Po
teſt nec negamus ſufficere nomen angeli. qꝛ
nuncius domini eſt. ſed addere videt̃ aliq̄d
ꝙ angelus iſte ſit ſpiritus ꝛ flāma ignis. q̄a
fulget in intellectu/ꝛ ardet in affectu. Sub/
leuauit angelus ſpiritus Helyaz igneo cur
ru. qui prius ambos q̄nquagenarios e celo
deſcendens iſcēderat. Data fuit lex ꝑ ange/
los in manu mediatoris. quātus ꝟo flagra/
uerit ignis loquit̃ hyſtoria. Cuſtos erat pa
radiſi flāmeus enſis. Deſcendit deniqꝫ ſpūs
ſanctus ſuꝑ apoſtolos in igneis linguis fa/
ctus Uriel ī ſingulis. Quid ē ꝙ vriel iſte re
digit quos inflāmat in cinerem ꝑ timorez et
humilitatē ſpiritus. mollit ꝑ pietatem ꝛ mi/
titatem contra cordis duriciam lapideaz. re
ſoluit in luctum ꝑ proprie fragilitatis ſcien
tiam. corroborat ꝑ decoctionem ꝛ humoris
fluidi reſolutionē. vñ venit apud animaz fa/
mes ꝛ ſitis congrua. tractabilē reddit ad cō/
ſiliū ꝛ miſcdiam. ſubtiliat ꝛ purificat cor ad
intelligentiā. Demū ſaporē ꝛ īternā pacē effi
cit ꝑ renouatiōem iuuētutis ſicut aq̄le. ſicut
ceruorū. ſicut accipitris. vt ſerpentis. ¶ No
te ſunt ſimilitudines iſte quales per metha/
phoram operat̃ in nobis Uriel noſter. ſi nō
obſtiterit ipſi/animus noſter. anima nr̄a cuꝫ
corde ſimul et ſpiritu. ¶ Studioſitas theo/
logorū querit plīma de cuſtodijs circa nos
angelorum. Si nos vnq̄ꝫ deſerūt: Si nos
ſaluandos ꝓſciunt aut damnādos: Si xp̄s
magni conſilij angelus (cui miniſtrauerunt
angeli poſt ieiuniū. quem et angelus in ago/
nia confortauit) habuit angeluz ꝓ cuſtodia:
Silr ſi talem habuerit dña nūc angelorum
futura: Si deerit antixp̄o cuſtos angelus:
Nūquid angelus bonus loqui pōt aīe nr̄e
ſine fantaſmatū ſimulacris. qꝛ de ordinatōe
fantaſmatū ꝑ angelū. ꝛ impedimētoꝝ remo
tione non ē dubiū. Eſt em̄ modus iſte ordi
narius ꝓ ſtatu vie/ qualiter erudit magiſter
diſcipulū. ꝓponēdo ꝑ ordine doctrinam co
gnoſcendorū/iuxta moduz capacitatis ſue.
Si boni angeli ſūt incitatores ad bonū/ſic
mali dicunt̃ incitatores ad malum: Si cau
ſent radiū vel lumen ſpiritui nr̄o: Si cogi/
tationes nr̄as inſpiciūt: Quis numerus an
gelorū: Sit hec ſtudioſitas theologis accō
moda. Deſit aūt curioſitas ab om̄ibꝫ quos
decet amplius ſtudere deuotōi q̄ꝫ ſubtili ſpe
culatōi. Certū habeat vnuſquiſqꝫ ſeruiens
deo. qm̄ oēs ſunt (ſcḋm apl'm) adminiſtratorij
ſpūs. ꝛ hoc mediate vel īmediate. in miſteri
um miſſi ꝓpter eos ꝙ hereditatez capiunt ſa
lutis. Qui ꝟo capiūt ꝛ q̄t/noli querere ſi nō
vis errare Certus eſto/ſi bene vixeris ſub le
ge magni angeli/ꝛ cuſtodia ſuoꝝ angelorū.
quorū dña ē Maria/ſalu⁹ eris. ſocius corū
factus in euuz. ¶ Studeamus igit̃ plus bñ V
viuere q̄ꝫ diſputare. Sis o xp̄iane ſpiritus
aſſidue paratus ad mortē. Uiue deo purus
velut hic ꝛ nūc moriturus. Erat vnus inſi/
gnis cauſidicus ī articulo mortis. Dixit cō
feſſor/vt voce q̄ poſſꝫ diceret ſeptē pſalmos
Uenit ad verſum illum. Qm̄ non ē ī morte
qui memor ſit tui. Cepit arguere more ſuo/
qualiter illud ſtare nō poterat. Nā ꝛ ipſe mo
riens memor erat dei. Subintulit cōfeſſor.
O dñe tp̄s ē penitendi et orandi. non diſpu
tandi. Reſpicit omnes hec narratio. qm̄ me
dia vita in morte ſumus. Angelicuz potius
imploremꝰ auxiliuz q̄ꝫ de modis auxiliandi
diſputem⁹. Sciūt aduocādi. ſciūt auxilia/

di.ſciūt ꝯſulēdi.ſciūt purgādi. illumīādi ⁊
ꝑficiēdi ſuū hierarchicuȝ triplex officiū. Nō
ē egroti velle medicātis artē.neqȝ litigātiſ ad
uocati ſciaȝ ꝑſcrutari.maxime dū ꝯſtiterit ſu
per vtroqȝ fidelis ⁊ prudēs.fidel' ne decipere
velit.prudēs ne decipi poſſit.q̄les ſunt ange
li.¶Deputet aūt aīa q̄libet xpiana/magno
dei dono/ſi ſe ſenſerit affectā ad aliquē ſctō/
rū.noīatim ad ꝓpriū angelū reuerēter.pie et
humiliter. Deputet h̄ bñficio tuo o dña an
gelorū.Magnificet tecuȝ ſup iſta talis aīa
dñm.pſallat ī ꝯſpectu angeloꝝ dño.miſtret
incēſum deuote orōnis qđ offerat deo ſalu/
tari nr̄o.¶Preterea non timuerit inuidiā fa
cere aīa xpiana ceteris/ſi forte fuerit ad vnuȝ
q̄ȝ ad alteꝝ deuotior.ſi fiducialior ad quēpi
am.ſi frequētior ſit recurſus .Sunt repleti
charitate.nō inuenit locū inuidia.nō q̄rit q̄
ſua ſunt.Oīa deputāt cōia.Recurſus eſt ad
Stephanū.recurſus ē ad Petruȝ. Johem.
michaelē.gabrielē.raphaelē.vrielē .mariaȝ.
marthā/cū ceteriſ.Tuā em̄ ī ꝯmune recipiūt
orōem vni fuſaȝ.dūmō par vtrinqȝ deuotō.
tuū optant merituȝ/nō honorem a te ſuum.
Quid em̄ ipſis eſt ī celo.q̄ glīa.q̄ laus. q̄ ma
gnificētia ē ab oīb9.q̄d volūt ſup terrā:Ar
gue tibi ſic. O aīa xpiana/dū īpellit te ſpūs
ſupbie ſup vanitatib9 trāſituris. Si glorifi
canda.ſiue ſi magnificāda a dño ī eternitate
q̄ ſemp ⁊ vbiqȝ gloriā meā dicet. Quid mihi
de pūctali ⁊ vmbratili glīa ſup terram: Si
vero.iuſto(qđ auertat dei pietas)iudicio dā
nādus ſum.totus honor impēſus ab homi/
bus plus ad tormentū mihi cedet q̄ȝ ſolati
um. Pl9 inde blaſphemabit aīa mea dñm.
plus exiliet furens ſpūs in deū. q2 nō fuit ſa
lutare ſuū. plus exardeſcēt inuidi demones
aīam cruciare/q̄ plus ī bonū ſenſerūt hono/
rari.¶Agite qđ veſtrū ē miniſteriū ſancti an
geli dei.Depoſitū veſtꝝ ſeruate. Poterit oī/
potens dñs hoīes ꝑ ſe cuſtodire/q̄s poſſedit
fecit ⁊ creauit. Sed voluit ſm legē ſapīe ſue.
q2 nos inferiores reduceremur ad ipm ſup/
mū ꝑ vos mediatores. Voluit oñdere maie
ſtatē potentie ſue.magnificentiā glīe ſue.q̄a
tales h3 v̄tutes et exercit9 militātes ſibi.vn̄
noīat dñs exercituū ⁊ v̄tutū. Voluit cōica
re bonitatē ſimul cū v̄tute vobis angel' ſuiſ.
vt illā nedū recipiētes ī vobis/ſed ī alios cōi
care poſſetis/audebo dicere deberetiſ.¶Si
de9 īferiores admīſtrat vt eas agere ꝓprios mo
tus ſinat.imo iubeat ſm ordinē iuſticie ſue.
Veſtri autē ꝓprij motus angelici ſpūs/ſunt

cuſtodire viatores.magna nobis fiducia da
tur ī veſtre charitatis auxilio.ſi dña. ſi regi/
na noſtra.ſi mr̄ ſi ſoror noſtra/gratuȝ vobis
erit ſp tales filios et frēs dirigere.ꝓtegere et
ſaluare.maxīe q2 ſum9 futuri ciues vr̄i. Si
tāto furore ſatagit nos ſathanas īpellere.ſe/
ducere ⁊ ꝓtegere. tātus amor vr̄ conabitur
ampli9 ꝑ impulſus bonos nos ſaluare ¶De
bil' ē orō noſtra.paup.fragil'.balbutiens. ce
ſpitās ⁊ ceca.ſi nō fulciat ⁊ illumīet a vobis.
ſi nō loquelā placentē ⁊ aptā/loco ei9 feceritiſ
in neceſſitatib9 noſtriſ. Si nō ipaȝ egenaȝ et
mēdicā deduxeritis oſtiatim ꝑ vicos ciuita/
tis ſancte hierl'm. q̄ ſunt ordines vr̄i. q̄ ſunt
ſctōꝝ ſctārūqȝ oīm chori varij.q̄ platee pat̄e
tes oīb9 ad miſc̄diaȝ. Clamate nobiſcū ⁊ no
bis.panē noſtꝝ q̄tidianū da nob̄ hodie.cuȝ
ceteriſ petitōib9.cū modis petēdi. q̄rēdi ⁊ pre
ſtādi ꝑ vniuerſe ſcp̄ture ꝯtextū.ꝓcipue euan
gelicū/nobis ī exemplū datū. Sȝ ⁊ frēs ha
bem9 ī purgatorio carceratos ſub manu iu
ſticie.futuri ꝓtin9 ſunt ꝯſortes vr̄i.imo ſunt
iā ꝑ grām ꝯfirmatā. Viſitet eos pietas vr̄a.
ꝯſolet ſedulitas veſtra.ſalutate ſingl'os vice
noſtra. Suggerite vt mēores noſtri ſint dū
bñ ſibi fuerit. Inſinuate quō nos memores
ipſoꝝ ſum9.q̄tinus inde ꝯſolatōeȝ accipiāt.
¶Sūt nobis viatorib9 aduerſantes/ mūd9
caro.demonia Vos potētiores excubie/ſta
te ꝓ nobis ī acie. Sūt incōmoda nobis plu
rima rōne corꝑis.nūc ab elemētis ꝑ intēpe/
riē.nūc a celeſtib9 influētijs ꝓpter materialē
ad influxus ſuos ſuſtinēdos vite indiſpoſi/
tionē. Fas habetis in medi9 naturalia etiaȝ
incōmoda v̄tere. ſi naturalia pūt demones
bona frequēter ī deteri9/quātū diuina ꝓui/
dētia.⁊ quantū veſtra cuſtodia ꝑmiſerit/im/
mutare. Seuiunt aūt ꝑfidi ⁊ homicide/ſi et
dū ꝑmittit eis.ſeuiunt tūc tot malignitatiſ
ardore.q2 ſi nō aſtiteritis adiutores in opor
tunitatib9 in tribulatōe q̄s ſubſiſtet:¶Tra/
diderūt gentiles nos hīc ab hora concepti/
onis quēlibet vnū ſuum geniū.qui cū mori
ente deficiebat. Stulti dicebāt geniū ēē de/
um.q̄ ⁊ fata fortunāqȝ deos faciebant. Pru
dētiores geniū ad inclinatōes nobis corꝑa/
liter impſſas a celeſtib9 referebāt. Cū autem
hmōi inclinatōnes nobis corꝑaliter quedā
⁊ ꝯmode ſint/duplex genius erit nobis. bo
nus et malus. Aſſumunt ꝑfidi demones ad
noſtrā vtrūqȝ ꝑniciē. Veſtꝝ v̄o eſt angelice
v̄tutes.ꝓncipatus ⁊ ptātes/ex aduerſo ꝓ ſa
lute nr̄a/a dextris et a ſiniſtris/oīa in bonū

deducere. ſi pij. ſi deuoti. ſi ſeduli q̄ſiuerim⁹ ope᷑ viã. quã q̄rere p̄monet ſepe. p̄uenie̅tes i nos b̄ndictõib; dulcedis. Dormiebat Pe/ tr⁹ nõ orabat aliquē ex angel'. factū ē tn̄ illō q̄ ſup̄ tractauim⁹ i exe̅plū nr̄m ꝛ angelicū p̄ conuij. Angelus aſtat. fulget. pulſat. ſurgere clamat. Soluit ꝛ educit libertatiq; relinq̄t. ¶ Sz ecce dū meditatio nr̄a ꝓcedit i lōgi⁹. frat' aſtat pulſans ad oſtiolū ſolitudis nr̄e/ q̄ ſitur⁹ (arbitror) venit ſup̄ p̄l'imis q̄ d' ca̅tico nr̄o tracta̅da ſup̄ſunt. ꝓcipue ſup̄ eo q̄d ſeq̄t. Eſurientes ipleuit bonis. ꝛ diuites dimiſit inanes. Nõ me fallit eſtiatio. Sumit ab h̄ ꝟſu ꝑncipiū colloq̄ndi. Et nos parebim⁹ in q̄reti. Locet⁹ ē ce̅tilogiū de ipulſib;. ꝯſedebimus. ſit i medio noſtri ih̄s xp̄s dn̄s noſter.

Sequitur tractatus

non⁹ de euchariſtia dragmaticus. ſup̄ illud. Eſurie̅tes ipleuit bonis. p̄. v. ꝑtitões. ¶ Prima ꝑtitio ꝓcedit p̄ dialogū p̄ notulas ce̅tū.

Surie̅tes ipleuit bonis ¶ Di
y ſcipl's Si ita res ſe h̄z/ eſuriã
e obſecro/ q̄tin⁹ impleat me dn̄s bonis. diues nõ fiã q̄ſo. ne dimittar inanis. eſurio nihilominus i h̄ ca̅tico noſſe q̄d ꝯte̅plabat aĩa marie ſup̄ hac eſurie. ¶ Mgr̄ Leg' d' diuia ſapia dictū ex ꝑſona ſua. Qui edu̅t me adhuc eſurie̅t. ꝛ q̄ bibu̅t me adhuc ſitie̅t. Eſt igit' eſuries ꝛ ſitis aliq̄/ nõ corꝑal' quã ex̄ꝑiu̅t' et bruta. ſed ſp̄ualis. q̄ ē fames nõ panis material'/ ſz audie̅di ꝟbū dei. q̄d ē ſapientia dei p̄ris ꝓcedes ex ore ei⁹ i q̄ viuit iterior hõ noſter. ¶ Diſcipul⁹ Uide ne diſſona ſibi ſit hec expoſitio. Ete̅i ſi ede̅tes ꝛ bibe̅tes ſapiam adhuc eſurie̅t ꝛ ſitie̅t. quõ dicunt' hic repleri bonis? Sitis q̄z ꝛ fames dicu̅t vacuitat' indigentiam. nõ plenit'udinē ſatietat'. Nõne ſapie̅tie fons ꝛ flumine ē iſta ſalutar' aq̄/ quã q̄ biberint nõ ſitie̅t i eternū? Nõ au̅t cohererevidet' ſitiet adhuc/ ꝛ nõ ſitiet i eternū. ¶ Magiſter Erras neſcie̅s diuerſimode dici ſatietatez. ſitim ꝛ eſuriē ſapientie ceu ꝛ iuſticie. ¶ Diſcipul⁹. Nõ poterit h̄ aptius fieri q̄z p̄ deſcriptionē reſolutionē q̄z terminoꝝ/ iuxta morē tuū. Dic igit' q̄d ſit eſuries. q̄d ſatietas ſapientie. Et q̄d oppoſita ſatietas diuitū. q̄d ſit inanitas eorū dē ꝯſeque̅ter apparebit ¶ Magiſter. Eſuries i genere deſcribit' q̄ ē amor vel appetitus rei vt ꝯuenientis et abſentis. Et ſi amor ſequit' apprehenſionē intellectualē ſeu rationalē de qua ad ꝓpoſitū. tunc addendū eſt in deſcriptione ta̅q̄z ꝓ differe̅tia: q̄ eſuries ē amor ꝯſequens app̄h̄eſionē rationalē rei ſibi ꝯuenientis ꝛ abſentis. vel vt ꝯuenientis ꝛ abſentis. Satietas ſibi correſpondens/ eſt amor ꝯſeque̅s app̄h̄eſionē rationalē rei vt ꝯuenientis ꝯiu̅cte ſeu p̄ntis. ¶ Diſcipul⁹. Differu̅t ergo ſatietas ꝛ eſuries ſicut amor ꝛ deſideriū/ quorū ſunt oppoſite rõnes. q̄r amor p̄ſentis eſt. deſideriū ꝟo reſpicit ad futurū. ¶ Magiſter Inuenimus eſuriē ꝛ ſitim dici/ nõ tm̄modo d' abſenti vl' futuro. ſed etiã de p̄ſenti iã habito. quod auide ſumit' ſine penuria. ꝓpterea nõ tollit ſatietatē. Rurſus auiditas ipſa tollit faſtidium. quaſi nouū ſemꝑ accipiens q̄d habet ꝛ amet id eſt cupiat. Un̄ dicit' auiditas qua cupit ſimul h̄re ꝛ tenere. Sic habes i p̄ſa. Fruunt' nec faſtidiu̅t. q̄ frui magis ſitiu̅t. Exemplū eſt i voraciter ede̅tib; ꝛ bibentib;. q̄r ſatiſfaciunt deſiderio. neq̄z ꝑtinus illud faſtidiu̅t. q̄uſq̄z fiat alteratio ꝟtutis appete̅tis in aliã q̄litatē. ¶ Diſcipulus. Exemplis conſentio. ¶ Sed vn̄ venit nauſea vel faſtidiu̅ ſp̄ual' fruitõi/ cū aĩa ſit immortalis/ nec alterabil' i eēntia ſua? ¶ Mgr̄ Prouenit hoc ex ꝯiunctione cū corꝑe. Põt etiã in ſeꝑatis ſpiritib; cū nõ fuerint confirmati/ variatio cognitionū ſimul ꝛ affectionū ſuboriri. Secus i confirmat'. quos fruitio diuinitatis iugiter eodē tenore quaſi ſemꝑ renouato delectabit et implebit. Quaz rē poſtulat eccleſia poſt cõmunionē orans. Fac nos queſum⁹ dn̄e diuinitatis tue ſempiterna fruitõe repleri. quã p̄cioſi corꝑis ꝛ ſanguis tui t̄palis ꝑceptio p̄figurat. ¶ Diſcipulus Audio nu̅c q̄z conſone dicit xp̄s ad hoc canticū. Bti q̄ eſuriu̅t et ſitiu̅t iuſticiã. q̄m̄ ipſi ſaturabuntur. Et p̄s. Edent pauꝑes ꝛ ſaturabunt'. Et alio cantico. Famelici ſaturati ſunt ¶ Magiſter Nõ dū forte ſenſiſti q̄rſuz te ducere p̄nt hec cantica. ¶ Diſcipul⁹ Quorſum p̄cor? ¶ Mgr̄.

Siquidē ad compendioſam totius beatitudinis cognitionē. ¶ Diſcipulus. Quonam modo? ¶ Magiſter. Paucis accipe. Si eſurie̅tes implent' bonis. ſi ido beati ſu̅t q̄r eſuriunt iuſticiã/ cum addit'. quia ſaturabunt'. ſi beatitudo nihil aliud ſit q̄z dei fruitio q̄d eſt om̄e bonū. nõne ꝯſeque̅s ē q̄ eſurientes de quib; maria loquit' ſint beati? ¶ Diſcipulus. Conſeque̅s ē fateor. niſi de beatitudine fiat ſermo equiuocus. ¶ Mgr̄. Deſcribamus q̄d ſit fruitio dei. quatinus equiuocatio nulla latere poſſit. Eſt itaq̄z fruitio

dei/opatio ſm habitũ grẽ gratificãtꝫ nõ ĩpe
dita.¶ Diſcipul⁹. Grauis eſt deſcptio hec
magiſtralis. Sed vide ne cadas ĩ illud. Dũ
breuis eſſe volo/obſcurus fio. ¶ Magiſter.
Nõ tñ magiſtralis ẽ hec deſcptio/ſed phi
calis. q̃uis de termis ſit ↄtexta theologicis
Deſcribit eñ phs delectationẽ. q̃ eſt opatio
ſm naturalẽ habitũ nõ ĩpedita. Cõſtat aũt
q̃ fruitõ dei delectatio ẽ. aut nõ ſine delecta
tione. Fruimur(inq̃t Aug᷒.)cognitꝫ.ĩ quibꝫ
ĩpis pꝑter ſe mẽs delectata q̃eſcit¶ Diſcipu
lus. Eluceſcere tenuit̃ incipit pꝑoꝛtionalr̃
ad tuã phi deſcptio. Sꝫ hꝫ vtraqꝫ dubitati
onẽ.q̃ pacto deſcribit̃ delectatio ꝑ opatõem
cũ delectatio ſit paſſio q̃dã mulcebrꝭ ad opa
tionẽ ↄſeq̃nẽs ⁊ nõ opatio. Rõ. q꞉ ſit opatio
q̃ſi ex pmẽdo. delectatio aũt velut ĩmpmẽdo
Exemplũ ĩ puerꝭ lactẽtibꝫ. vñ nomẽ delecta
tionis ⁊ oblectatõis tractũ ẽ. puer expmit ſe
ad vbera. vñ lac ĩmpmit̃ ĩ os ei⁹¶ Mgr̃ Cõ
q̃ſitio tua videt̃ a pho ſine deciſiõe dimiſſa.
Sed ſaluem⁹ vtrarũqꝫ viã dicentes. q̃ ſi de
lectatio ſit aliud ab opatõe. cauſat̃ tñ ab opa
tione. ⁊ ita deſcptiones dicte ſunt date ꝑ cau
ſam. q̃ſi diceren⁹. Delectatio eſt ex opatõne
ſm habitum ↄnaturalẽ nõ impedita. ſilr̃ de
fruitione ſuo mõ. ¶ Diſcipulus Sit ita vt
dicis. Non eñ placet in hac re litigiũ. At tñ
non habet̃ intentũ/q̃ fruitio dei ſub tali de
ſcptione ſit beatitudo. Conuenit eñ viatori
bus ꝑ gratiã deo fruẽtibꝫ.¶ Magiſter Po
terat mox explanari tua dubitatio/ſi volue
rim⁹ diſtinguere duplicẽ beatitudinẽ. Unã
ſpei. alterã rei Unã gratie. alterã glorie. qua
lis diſtinctio ↄmunis ẽ ⁊ accepta. Aut ſi vo
lumus ad beatitudinẽ glorie ſermonẽ ↄtra
here. patiet̃ hoc ipſa additio qua dicit̃ nõ im
pedita. H̃ nẽpe non implebit̃ pfecte niſi ĩ glĩa
que ẽ gratia ↄſũmata nullatenus impedita.
¶ Diſcipulus Malo amplecti fateoꝛ diſtin
ctionẽ ꝺ duplici btĩtudine. Silr̃ q̃ duplex
ẽ fruitio. vie. ſ. ⁊ patrie. ſcrupul⁹ tñ ingerit̃ ex
pſenti dicto tuo. q꞉ nulla ẽ hic opatio ſm ha
bitũ gratie gratificãtꝫ/que nõ impedimẽtũ
patiat̃.¶ Magiſter. Et patit̃ ſcim⁹. ſed nõ
ſꝑ tale/qꝺ tollat fruitionis dei rõem. Uñ q̃
druplex ĩ genere numerat̃ impedimẽtũ frui
tionis actualis. Unũ cauſat neceſſitas. alte
rũ fragilitas. terciũ vanitas. quartũ iniqui
tas. Cauſa pma eſt tolerabilis. ſcꝺa miſera
bilis. tercia punibilis. quarta dãnabil̃. Pri
ma interrũpit fruitionẽ. ſed nõ eẽ morali ſeu
meritorio/habitu gratie remanẽte. In ſcꝺa

fruſtrat̃ actus fruitõnis. In tercia ſoꝛdidat̃
vt leproſi pãnus/pꝑter veniales culpas que
ſunt ligna cremabilia. fenũ ſtipula. Quarta
ꝟo totũ deſtruit ⁊ eradicat fundamẽtũ ¶ Di
ſcipul⁹. Nota loqueris. adde q̃ alia ſunt ad
iutoria.¶ Magiſter. Nimirũ conat⁹ liber
tatis multiplex Inſuꝑ habitus acq̃ſitus ex
actuũ frequẽtatiõe bonoꝝ. Iuuat pterea ro
boꝛatio vel augmẽtũ habit⁹ grẽ gratificãtꝭ.
tã in ſe q̃ ĩ ſuis ramificationibꝫ ꝑ ꝟtutes. do
na ⁊ btĩtudines. Deniqꝫ ꝑ ablationẽ ĩpedi
mentoꝝ int⁹ ⁊ extra. diuinit⁹ ꝑ angelos aut
humana ĩduſtria ĩ coꝛpe ⁊ aĩa ↄpatã.¶ Diſci
pul⁹ Latã apuiſti materiã. quã coartes oro
¶ Mgr̃. Si cupis agnoſcere pcipuũ frui
tionis dei ꝑ ſtatu vie nutrimẽtũ ⁊ feruorꝭ in
cẽtiuũ/q̃d vel quale potero ↄuenientius ex
ponere/q̃ eucharistie ſacramẽtũ: Hoc ẽ ſa
cre ↄmunionis myſteriũ/in q̃ xpus ſumit̃. re
colit̃ memoꝛia paſſionis eius. mens implet̃
gratia ⁊ future glĩe nob pign⁹ dat̃. Hoc ex
clamãdo canit ſctã eccl̃ia. Hic ſuꝑaddit. O
q̃ bon⁹ et ſuauis ẽ dñe ſpũs tu⁹ ĩ nobis. q̃ vt
dulcedinẽ tuã ĩ filios demõſtrares/pane ſu
auiſſimo de celo pſtito. eſuriẽtes ĩpleuit bo
nis. faſtidioſos diuites dimittẽs ianes¶ Di
ſcipulus. Sctm. pulcrũ ⁊ ↄſonũ das frui
tionis auxiliũ. De q̃ fiat obſecro collocutio
inter nos plixioꝛ. q̃s oꝛdinauit deus ẽẽ rega
le ſacerdotiũ.¶ Mgr̃. Fiat vt voles. cui q̃
rẽti rñſiones adĳciã.¶ Diſcipulus. Dic ĩ
pmis ſi btã noſtra iſto fuerit vſa ſacramẽta
li cibo dũ viueret. maxime ĩ illo cenacl̃o grã
di ſtrato montꝭ ſyon. vbi pmit⁹ exhibita ẽ in
ſtitutio hui⁹ ſacramẽti. qꝺ añ fuit pdicatuꝫ.
dicentibꝫ multis ⁊ retro abeuntibus. Dur⁹
eſt hic ſermo. cui pdicatiõi pbabile ẽ interfu
iſſe mariã.¶ Mgr̃. Probabile. q꞉ ſequeba
tur filiũ tunc vnicũ cuſtodẽ ſuũ(ſicut loqui
mur)pede poſt pedẽ. Probabilia inſuꝑ ſunt
plurima de ⁊ ſuꝑ hac beata tractatuꝫ. q̃ ſunt
potius accipienda de pietate deuotõis/q̃ ꝺ
fidei neceſſitate/vel temeritate aſſertõis. vbi
non ſuppetit autoꝛitas ſcptur e cogens. aut
ratio ↄuincẽs.¶ Diſcipul⁹. Sic accipiẽda
decreui dicta tua/alioꝛũqꝫ doctoꝝ ĩ hac ma
teria. Alioquin via nimis pꝛona pberetur
ad erroꝛẽ. Neqꝫ placet rõcinatio nonnullo
rum generalis dũ arguunt. De⁹ potuit ↄfer
re hãc grãꝫ matri ſue. ergo contulit. Potuit
itaqꝫ dare fruitionẽ patrie ab inſtãti ↄceptio
nis cũ alĳs multis. que certũ eſt nõ dediſſe.
¶ Mgr̃. Quid ſi addatur ad poſſe dei q̃

hec decuit ipm̄ dare matri ſue. ¶ Diſcipulus
Redit ī mentē opuſculū tuū ꝑ articulo ſilii in
materia ꝓbatōnis articuloꝝ fidei. Cui⁹ reſo
lutio final' ſtat ī h̄. ꝙ ī rebꝫ ad extra non ideo
deus dicēdus ē facere aliq̄ q: decētia ſunt et
bona. ſꝫ econtra poti⁹ ideo aliq̄ dicūt̄ et ſunt
bona. q: de⁹ talia vult eē illa. Cōſonat illud
ph̄ic apd̄ Boeciū d̄ deo. quē nō externe pe/
pulerūt fingere cauſe materie fluitātꝭ opus.
¶ Mgr̄ Sic ē vt memiſti. Sic tollēdū eſt
argumētū tale ad intelligētiā v̄itatꝭ. niſi pre
ſuppoſita rectitudie fidei. alioq̄n nō edifica
tio ſꝫ irriſio ſepe venit. ¶ Diſcipul⁹ Quid ē
pietas fidei? ¶ Magiſter Habes a me lati⁹
alibi. qđ nūc ſub ꝯpēdio reperi pt̄. Pietas fi
dei ē ꝓbabil' ſeu veriſil'is opinio ſup aliq̄bꝫ q̄
deuotōēꝫ edificare pn̄t. q̄ ex ſcp̄turꝭ autēticꝭ
nec clare ſequunt̄ nec repugnant. Et ſic acci
pi volo que p̄dē vel deinceps enūciauero. q̄/
liter in noſtra Joſephina p̄miſi p̄ſtatiōem
metro ludēs. ¶ Diſcipul⁹. Redi nūc ad p̄o
ra poſt digreſſionē hāc nō penitus inutileꝫ.
¶ Magiſter Jmmo neceſſariā ꝓ dicēdiſ. vt
temeritas euitet̄ ⁊ ceruicoſa ꝯtētio. qn̄ ⁊ vbi
ſecurioꝛ ē (teſtibꝫ Hiero. ⁊ Gregꝭ.) pia dubi/
tatio q̄ꝫ temeraria diffinitio. Pōt igit̄ pie cre
di debrā noſtra. p̄mo ꝙ credidit ⁊ ſciuit my
ſteriū bn̄dicti ſacramēti. ⁊ an̄ inſtitutōꝫ ⁊ p⁹
īmo ⁊ dū inſtituebat̄. licet pn̄s fuiſſe nō cre/
dat̄. nec tūc cōicaſſe ſacram̄talit̄. potuit atn̄
tūc ſpūalit̄ ⁊ an̄ ⁊ p⁹ effectū mādicatiōis ac
cepiſſe. ¶ Diſcipul⁹ Ediſſere q̄ rōe fieri po
A tuerit illđ qđ dicꝭ? ¶ Mgr̄ Poſſū facilit̄ ex
traditōibꝫ doctoꝝ d̄ triplici mādicatōe ſacr̄i
Quidā ſacr̄m̄ mādicāt ſolū ſpūal'r. Alij ſo/
lū ſacramētal'r. alij v̄o ſacr̄alit̄ ⁊ ſpūal'r vtro
q̄ mō. ¶ Diſcipulus. Viſitata ē hec diſtin/
ctio. ſꝫ ipaꝫ ꝑ deſcp̄tōes elucida ¶ Magiſter
Māducatio ſacr̄i ſolū ſpūal' nō ſacram̄tal'
fit ꝑ fidē hui⁹ ſacr̄i/ q̄ ꝑ dilectōꝫ opat̄. ¶ Diſci
pul⁹. Siſta h⁹ h̄ p̄mo ꝯq̄rētes ſi ſpūs an/
gelici dici pn̄t frui h̄ ſacr̄o bn̄dicto ſpūalit̄.
q: ꝯſtat eos frui deo/ impletos bonis ab eo
Sil'is eēt q̄ſtio d̄ maria btā. q̄ nō iā fruit̄ ꝑ
fidē. ſꝫ ꝑ ſpēꝫ clare ⁊ īmediate viſionis cū in
heſione ꝑfectiſſima. quietiſſimaq̄ꝫ ꝑ amoreꝫ.
¶ Magiſter Rn̄det deſcp̄tio negatiue. Nō
eīn̄ ꝓrſus. i. frui deo ⁊ frui ſpūalit̄ h̄ ſacramē
to. ſꝫ ecōuerſo q̄ſq̄s fruit̄ ſpūalit̄ h̄ ſacr̄o frui
tur vere deo. Deficit igit̄ ī angel' rō mādica
tionis ſacr̄i. q: n̄ ordinatū ē niſi ꝓ viatoribꝫ
hoībꝫ. Jdeo recte viaticū appellat̄. Maria
v̄o nō mō. ſꝫ tūc dū iſtituebat̄ ſacr̄m̄ viatrix

erat hn̄s fidē. De p̄mo v̄o dicit Aug̃. Cre/
de ⁊ mādicaſti. Credidit maria. ꝓpter qđ et
mādicauit. ¶ Diſcipul⁹. Sic videt̄. tranſi
nūc ad mādicatiōēꝫ ſolū ſacr̄alē deſcribēdo
eā. ¶ Magiſter Sacr̄al' manducatio dūta
xat ē actual' ſuſceptio ſacram̄ti corꝑal'. cū in
formi fide ſine charitate. ¶ Diſcipul⁹. Si
ita ē/ ꝯfeſtiꝫ video ſine m̄l'tiplicatōe q̄ſtionū
ꝙ nec brutū nec angel⁹ nec infidel' nec hereti
cus nec diſcredēs h̄ ſacramētū. comedunt h̄
ſacramentalit̄ ipm̄. Rō ꝑſpicua ē. q: fide ca
rēt. Jnfantes v̄o baptizati/ q: fidē habēt ha
bitualē ſeu fidei ſacr̄m̄. aſſumere pn̄t etiā ſa/
cramētaliter. q: de ſpūali cōſtat/ ꝓpter habi
tū fidei. Alioq̄n q̄uō veꝝ eēt general'r illđ v̄
bū xp̄i. Niſi mādicaueritis carnē filij hoīs
nō habebitis vitā ī vobis. ¶ Conſeq̄nter ha
bet̄ q̄d ſit mādicatio ſacramēti ſpūalis ſil' et
ſacramētalis/ ſi due p̄cedētes iūgant̄ ī vnā.
¶ Magiſter. Liberat nos a multiloq̄o/ ꝓ/
uolās ingeniū tuū. Nūc accipe q̄lis ⁊ q̄ꝫ fre/
quēs fuerit mādicatio marie/ ꝓſupponēdo
pro dicēdis ꝙ ī ipſa non minoꝛ fuerit fides
cū charitate circa figuras hui⁹ ſacramēti da
tas ī lege ſcripture/ ſimul ⁊ nature. q̄ꝫ ī alijs
patriarchis ⁊ ꝓphetis. ſaltē poſt ꝯceptōēꝫ ie
ſu xp̄i. ¶ Diſcipulus. Nō dubito q̄n extūc
non obſcurioꝛ/ ſed clarioꝛ fuerit in ea fidelis
cognitio cū charitate/ p̄ ceteris p̄triarchis et
ꝓphetis. imo ⁊ apl'is. Quicq̄d ſit de illa po/
ſitione/ ꝙ ab vtero fuerit in ea p̄uentū rōnis
iudiciū/ cū actuali opatione gratiaruꝫ ſimul
⁊ v̄tutū. Sumūt argumentū ab exultatiōe
Johis ī vtero matrꝭ. Addūt ꝙ nec ī ſomno
ceſſabat opatio talis in actu mētis. Jūgunt
ꝙ oīa ſciuit tūc q̄ beati ſciūt. licet nō cū clari
tate pari. Sufficit aūt ad reꝫ noſtrā ſolidioꝛ
poſitio quā me dixi nō ambigere. Deduc vl
tra qđ ītēdis ¶ Magiſter Dignare me lau
dare te v̄go ſacrata. ſil' cū bn̄dicto fructu vē
trꝭ tui ih̄u xp̄o. Da de ligno vite/ dignos ac
ſalubres fruct⁹ carpe ſiue excerpe. Da theo/
reumata digna ꝓmere. q̄ꝝ ſit h̄ p̄mū. ¶ Ma
ria. Sicut p̄ ceteris in via eſurijt iuſticiaꝫ. B
ſic p̄ ceteris puris viatoribus/ impleta fuit
bonis. ex illo. in illo ⁊ ꝑ illū qui ē oīe bonū.
dicens ex ſentētia aīe ſue magnificāti deū.
Bn̄dic aīa mea dn̄m. q̄ replet in bonis deſi
deriū tuū. ¶ Diſcipulus. Cōſentio. Magi
ſter. Maria. Sicut pre ceteris in via co/
gnouit. credidit ⁊ intellexit figuras legis et
nature/ xp̄i ſacerdotiuꝫ ꝑſignantes. ſic in il
lis aut ꝑ illas/ manducauit fruitiue benedi/

ctū fructū vētrꝭ ſui. ꝛ ſpūalr̄ ei⁹ ſacrm̄. vñ ex
ultauit ſpūs ei⁹ ī deo ſalutari ſuo. ¶ Diſcipu
lus Cōſentio. ¶ Mgr̄ Maria dū legebat
dauid p̄rē ſuū dicentē de xp̄o filio ſuo. Tu
es ſacerdos ī etnū ſm ordinē melchiſedech.
q̄. ſ. panē ꝛ vinū obtulit. ex tūc intelligebat ꝛ
māducabat ſpūalr̄ h̄ ſacrm̄ bñdictū. vñ ceci
nit. Magnificat aīa mea dñm. ¶ Diſcipul⁹
Cōſentio. ¶ Magiſter. Maria pſallēs il
lud dauidicū. Mēoriā fecit mirabiliū ſuoꝝ
miſicors ꝛ miſerator dñs / eſcā dedit timētibꝫ
ſe. Mēor erit ī ſclm teſtamēti ſui. Credebat
ꝛ intelligebat hāc eſcā ſacralē figurari. ꝛ in fi
gura comedebat eā. et teſtm̄ ſpabat heredita
tis etne. ¶ Diſcipulus. Cōſentio. ¶ Mgr̄.
Maria nō min⁹ refecta eſt ꝛ īpleta bonis h⁹
ſacramēti q̄s p̄res antiq̄. q̄s loquit apl̄us / q̄
eādē eſcā ſpūalē māducauerūt. ꝛ eundē potū
ſpūalē biberūt. Biberūt aūt d̄ ſpūali ꝯſeqn
te eos petra. petra aūt erat xp̄us. q̄ ē vere pa
nis q̄ de celo deſcēdit. ¶ Diſcipul⁹. Cōſen
tio. ¶ Mgr̄. Maria dū ſtās vel orās ī tem
plo. aſpiciebat. credebat ꝛ ītelligebat / oīnes
oblatōnes. victimas ꝛ holocauſta. ſacrificia
inſup matutina ꝛ veſptina / māducās. imple
bat bonis hui⁹ bñdicti ſacri. etiā añ ꝯceptū
bñdicti fruct⁹ vētrꝭ ſui. ¶ Diſcipulus Con
ſentio. ¶ Magiſter Maria / ſicut intellexit
filiū ſuū fuiſſe agnū q̄ occiſus eſt ab origine
mūdi. prout Johes ī Apoc. loquit. Sic re
colēs ſacrificiū Abel ꝛ eius martyriū frueba
tur xp̄o agno q̄ fuit figuraliter occiſus in eo
p̄mitie martyrū ꝛ v̄ginitatis ꝯſecrator. ¶ Di
ſcipulus. Cōſentio. ¶ Mgr̄. Maria / dū
celebrat phaſe ſiue paſca iudeorū. celebrat et
ipſius aīa cū exultatōe ſpūs paſca noſtꝝ qđ
immolatus eſt xp̄s. quē epulabat in aſimis
ſinceritatis ꝛ veritatis. fermēto veteri reiecto
cū fermento malicie ꝛ nequitie. ¶ Diſcipul⁹
Conſentio. ¶ Mgr̄. Maria / quocūq̄ lo
co fuerit corpaliter in veſpe cene dñi. come
dit añ ꝛ poſt inſtitutōē hui⁹ ſacramēti / verū
corpus. ꝛ bibit ſpūaliter verū ſanguinē filij
ſui plus appropriate. dū illud Judas come
dit ſolū ſacramētalit / ſi fidē informē tunc ha
buit. aliter nō. Ceteri v̄o tam ſpūaliter q̄ ſa
cramētaliter receperūt. ¶ Diſcipulus Con
ſentio. ¶ Mgr̄. Maria / veſpe dicte cene / di
cenda fuit frui corpe et ſanguine filij ſui / pl⁹
appropriate q̄ ipſe xp̄s. dicit ſe cibaſſe eodē
pane ꝛ vino myſtice ꝯſecratis. q̄ nō in fide /
ſed in clara viſione. nec in augmentū chari
tatis / ſeipſo fruitus ē. ¶ Diſcipulus. Con
ſentio. ¶ Mgr̄. Maria / dicto veſpe ionis
ſancto. ꝛ ſi nō fuit inſignita charactere ſacer
dotalis officij / dū iudas illū ſuſcepit. nihi
lomin⁹ nūc ꝛ antea ꝛ poſtmodū / fuit in rega
le ſacerdotiū p̄ ꝯſortibꝫ ſuis inuncta. nō q̄dē
ad ꝯſecrādū / ſed ad offerēdū hāc hoſtiā pu
rā. plenā ꝛ pfectā in altari cordis ſui. In q̄ ſp
ignis ardebat holocauſti. Fuit eīn rubꝫ ar
dēs icōbuſt⁹. ¶ Diſcipul⁹ Cōſentio ¶ Ma
giſter. Maria / plus ꝯplacuit deo / plus hu
mano generi pfuit poſt xp̄m bñdictū fructū
ſiue filiū ſuū / offerendo ip̄m ſpōtanee in ho
locauſtū in ara cordis ſui / feruētiſſima cha
ritate ſucceſſi / q̄uis hoc primit⁹ fieret ī eni
gmatibꝫ ꝛ figuris añ cenā hanc bñdictā fru
ctus vētris ſui. ¶ Diſcipulus. Conſentio.
Sed ecce numeraſti q̄ſi fruct⁹. xij. ligni vi
te. qđ in p̄adiſo viderūt Ezechiel ꝛ Johes /
trāſplātatū iuxta decurſum fluuij defluētꝭ a
ſede throni dei et agni / ſm ripas duplices a
dextrꝭ ꝛ a ſiniſtrꝭ. Dixiſti de ſiniſtra figuraꝝ
in lege nature ꝛ ſcp̄ture veteris notataꝝ. Ad
de ſi vis totidē ex dextra fruct⁹ veritatū ī euā
gelicis hyſtorijs ꝯpletaꝝ. Maxime q̄ dixit
apl̄s. ſacramētū xp̄i abſcōditū fuiſſe a ſecl̄o.
ſed ī eccl̄ia ꝛ ab eccl̄ia ꝑpalatū ¶ Mgr̄. Di
ctū apl̄i nō ita ſtrictū accipiendū putaueris
vt nō aliq̄liter fuerit ꝛ ab aliq̄bꝫ ītellectū. q̄p
pe ſine cui⁹ fide implicita vel explicita nūq̄
fuit ſalus. Nō tñ fuit añ legē gratie ſic ī ipſa
realiter exhibitū ſeu ꝯpletū. Faciā igit qđ
hortaris. Et ſit theorema primū. ¶ Jeſu.
Tua fruitio eſurientes replēs bonis / v̄tuoſi
us affecit marie ſpm̄ / q̄ corpal̄ ꝯtrectatio et
lactatio ſuauiſſima tui ipſi⁹. q̄ es bñdict⁹ fru
ctus vētrꝭ ſui. Rō. q̄ cū maiori merito vñ ex
ultauit ſpūs ſu⁹ ī deo ſalutari ſuo. ¶ Diſcipu
lus Cōſentio. Magiſter Jeſu. Tua frui
tio ſeu māducatio eſurientes replēs bonis.
mirabilior fuit et v̄tuoſior ſuo mō in maria
ſil̄ ꝛ v̄ginali ſpōſo ſuo ioſeph / q̄ ſola contre
ctatio vel viſio corpalis dū natus es ī beth
leē iude. dū reclinat⁹ ſup fenum iacuiſti ī me
dio duū aīaliū ī pſepio / q̄ſi pabulū iumēto
rū. Et certe compat⁹ ē hō iumētis inſipienti
bus q̄bꝫ dediſti cibū. Et ad q̄rū vilia ꝛ ſordi
da corda / ſepe venis ꝯcinētibꝫ cū eccl̄ia cho
ris angeloꝝ. Gloria in altiſſimis deo. Et in
terra pax hominibꝫ bone voluntatis. ¶ Di
ſcipulus. Silentio meo deinceps cōſenti
re videar / vbi nihil addidero. ¶ Magiſter.
Jeſu. Tua fruitio preſentabatur marie et
Joſeph ī circūciſione / q̄ñ p̄mo fudiſti p̄cio

ſum ſanguinē tuū nō dubiū cū clamore va/
lido ⁊ lachrimis. vñ tūc exaudit⁹ es ꝓ tua re
uerentia ¶ Jeſu. Tua fruitio figurabať ī ob
latōibꝫ triū regū ꝓ pmitijs gentiū. quā tūc fi
gurā intelligebāt Joſeph ⁊ maria ↄfitētes ī
corde ſuo ſicut orās poſtulat eccl'ia. vt q̄ ſo/
lēni celebrās officio. purificate mentis intel/
ligentia cōſeqmur. ¶ Jeſu. Tua fruitio fuit
ipſi Simeoni q̄ iuſtus erat ⁊ timoratus. ſil'
⁊ anne ꝓphetiſſe/cū parētibꝫ tuis ī exultatō
ne ſpūs ⁊ gratiarum actōe cognita. dū excla
mauit Simeon bñdicens deū. ⁊ int̄ vlnas
te puerū baiulās. Nunc dimittis ⁊c̄. Deni/
q̄ȝ ī oblatōe ⁊ imolatione turturū aut pullo
rū columbaꝝ cognoſcebāt oblationē tui ipſi
us in cruce ſignatā. ¶ Jeſu. Tua fruitio fuit
in maria ⁊ ioſeph ꝑ illud vniuerſuȝ ꝑegrina
tionis ſeptēniū. dū ꝑterea fuiſti ipſis ſubdi
tus ſtās ī medio ſicut q̄ miſtrat. tā ī domus
obſeq̄o/q̄ȝ ī fabrili fortaſſis opificio. Vñ di
ctus es a iudeis nedū fabri fili⁹. ſȝ faber mā
ſiſti vſq̄ȝ tp̄s dū eras q̄ſi incipiēs. xxx. annoꝝ
vt putabaris fili⁹ ioſeph. ¶ Jeſu. Tua frui/
tio guſtabať iā a Maria ⁊ ab apl'is credenti
bus/dū ꝑdicaſti h̄ ſacr̄m. ⁊ dū abeūtibꝫ alijſ
queſiuiſti a remanētibꝫ. Nunq̄d ⁊ vos vultꝫ
abire: Rñdit Petrus illumīatus int⁹ a pr̄e
fortaſſis. ⁊ a matre tua aſtāte nutibꝫ ⁊ ſignis
admonitus. Dñe ad quē ibimuſ: verba vite
eterne habes. ⁊ nos credim⁹ h̄ ꝑmo. Debic
⁊ cognouim⁹ q2 tu es xp̄s filius dei. ¶ Jeſu.
Tua refectio dū maria recepit eccl'ie ſacra/
mentū etiā ſacramētaliter/maxime poſt ad/
uentū ſpūſſcti/qñ cepit h̄ ſacr̄m frequentari.
fuit admirabilior ſuo mō/q̄ȝ maternal' gene
ratio v̄bi dei. Hec eñ fruitio ſacramētalis
ponit generationē v̄bi dei et aliud multū vl
tra in admirationē ⁊ vtilitatē oīm a ꝓgenie ī
progenies tim[entib]ꝫ eū. ¶ Jeſu. Tua fruitio
ſacramental' fu[i]t miſtrata marie viatrici (ſic̄
pie credi pōt) n[e]dū a iohe cuſtode. nedū a pe
tro vicario tu[o]/⁊ totius eccleſie ꝑncipali. ve
rumetiā a diac[o]nibꝫ ſeptē conſtitutꝫ ad hoc
ip̄m. inter q̄s ꝑm⁹ fuit Stephan⁹. imo ⁊ a q̄
liber paſſim ſacerdote ſine diſtinctōne. q2 ſic
exigebat hūilitas Marie ſingularꝫ/dū attē
debat oportunū temp⁹ ⁊ locū. ¶ Jeſu. Tua
fruitio ſacramentalis q̄ Maria impleta eſt
bonis. exēplar erat ⁊ eſt oībꝫ fidelibꝫ. ꝙ eſuri
ant h̄ ſacr̄m ⁊ impleanť bonis ei⁹ cū fidei cer
tiſſime firmitate. que ſpem ⁊ dilectōeȝ opať.
Deniq̄ȝ ꝙ nō inuanū vel omiſſionē ⁊ ↄtem/
ptū. gratiā hāc. id eſt eucharıſtiā ſuſcipiant.

¶ Jeſu. Tua fruitio ſacramētalis impleuit
Mariā ꝑus bonis q̄ȝ obiret. i. obuiam tibi
xp̄o iret ⁊ aſſumereť ī celum. Nec abhorreret a
pietate fidei. ꝙ tu bñdict⁹ fructus vētris ſui
totus feſtiuus aduenıēs/dederꝫ ſibi (ſic̄ poſt
modū Dionyſio ī carcere) myſteriū h̄ corpo
ris dicēs. Accipe h̄ chara mea. qđ mox cō/
plebo tibi ī regno meo vna cū pr̄e meo ¶ Je
ſu. Tua fruitio nūc eſt mr̄i tue regnāti in pa
tria/copioſior ⁊ auidior quaſi impletio ⁊ to
to ore dilatato. ſed ſuo mō videť fuiſſe mira/
bilior in via. Rō. q2 difficilior. et ī augmēto
meriti ꝓpter enigma fidei maior. ¶ Diſcipul⁹
Conſentio. ¶ Magiſter. Cōgaudeat igi D
tur ⁊ exultet ſemꝑ eccl'ia/cū iocūdo pignorꝫ
amoroſi ↄſolata dono. Ecce eñ emanuel. i.
nobiſcū deus. q̄ȝuis abſcōdit⁹. q̄ȝuis velat⁹.
tñ vere deus. Cōpleuit deniq̄ȝ qđ aſcēdens
ꝓmiſit. Ecce vobiſcū ſū vſq̄ȝ ad ↄſūmatiōeȝ
ſcl'i. neq̄ȝ iā eſt aut fuit alia natio tā grādis q̄
habeat deos appropinq̄ntes ſibi. ſic̄ de⁹ nr̄
adeſt nob. ⁊ certe ipi ñ ſūt dij. ¶ Diſcipulus.
Stupeo tot⁹ mecū ⁊ admiratōe ſuſpēdor
vñ ta[m] q̄lit̄ ⁊ cur hec gr̄a. hec eucharıſtia. hec
bona gr̄a: ¶ Mgr̄ Mirari te ad īfinita no
lo. q̄ ſic̄ voluit/ſciuit et potuit. Oīa ei q̄cūq̄ȝ
voluit fecit. ⁊ q̄ fecit bñ fecit. Vidit ei cūcta
q̄ fecit. ⁊ erāt valde bona. ¶ Diſcipul⁹ Cur
hāc mihi cāȝ inducꝫ q̄ general' ē ad oīa. vellē
vt ad ꝑticularē ⁊ proximiorē cāȝ h⁹ ſacramñti
deſcēderes. ¶ Magiſter. Si hec ī ꝑmis ti
bi cā nō ſufficit. neq̄ȝ ſi mille alias aſſignaue
ro poteris ↄtētari. nec ad intelligētie lumen
aſcēdes. Et h̄ dictū ſit vniuerſal'r ꝓ oībꝫ arti
cul' fidei. Vež ſi q̄dē credere optet accedētē
ad deū q2 ē. ⁊ q2 mētiri aut fallere ñ pt. Sȝ ī
h̄ ſacramñto ꝑcipue req̄riť firmiſſimū fidi fū
damentū. Alioq̄n q̄cq̄d rōnis īductū fuerit
plus offendet et obruet/q̄ȝ edificet vl' ↄñdat
¶ Diſcipul⁹. Credo ſic̄ eccl'ia credit. ¶ Ma
giſter. Sta firm⁹ ī hac certitudīe v̄boꝝ et
ſecur⁹ es. aut ſi ↄpendioſius agere vis. dic et
toto corde xp̄ian⁹ ſū. ¶ Diſcipul⁹. Fiat aſ/
ſidue dño ꝓpicio. ¶ Magiſter. Quid igiť
vltra petis: q̄d exigis: ¶ Diſcipul⁹ Sane
cupio vtrūq̄ȝ intelligere qđ credo. tū ad ↄſo
lationē meā. tum alioꝝ catholicoꝝ fortaſſis
edificatōȝ ſil' ⁊ hereticoꝝ ↄfutatōȝ. ¶ Magi
ſter. Cauſe placent ſi tenueris illud apl'i.
Nō plus ſapꝑe q̄ȝ oportet. Sunt eñ diuiſio
nes gratiaꝝ. Ambulet vnuſquiſq̄ȝ igiť ꝓut
ei diuiſit dñs mēſurā fidei. Hoc in ex[po]ſiti
one vel intellectu ſacrarū ſcripturarū. Hoc

vniuerſaliter ĩ oĩbꝫ opibꝫ dei ꝯſiderãdis obſ
uari neceſſe ẽ. Qd̄ qꝛ phi nõ fecerũt/errauerũt
ĩ vanitatibꝫ ſuis. ⁊ obſcuratũ factũ eſt inſipi
ens cor eorũ. Silr̄ ⁊ ſecte oẽs hereticoꝝ da/
te ob hͦ ĩ reprobũ ſenſum ¶ Diſcipulus Da
bit deus meliora nobis q̄ credimꝰ vt intelli/
gamꝰ. nõ intelligere volumus vt credamus
¶ Magiſter Prepoſterꝰ eẽt ordo nedũ ĩ the
ologica. ſꝫ ĩ omĩ generalit̄ diſciplia nouitꝛ
accedẽtiũ ad diſcendũ. Hoc pitagoras. hoc
plato. hͦ ſcti pr̄es ꝑ cenobijs. hͦ oĩs ſchola .ñ
diſchola canit. hͦ rurſum abſurdũ ẽ docẽtibꝫ
ne dent ſctm̄ canibꝫ. ne ſpargãt margaritas
añ porcos. ne nõ edificẽt/ ſed deſtruãt. mẽo/
res illius ſapiẽtis. Qui erudit illuſorez/ ipſe
E ſibi iniuriã facit. ¶ Fuit notus mihi quidaꝫ
ſcholaſticꝰ hñs deuotõis ſpm̄. Ingeſti ſunt
aĩo ſuo ſcrupuli mlti q̄ſtionũ circa bñdictũ
hͦ ſacr̄m. Petebat inſtãtia ꝯtinua diſſolutõꝫ
dubioꝝ ſuoꝝ a maximis theologꝭ q̄s noue/
rat pariſiꝰ. Quid morarer enarrãdo ꝑ ſingu
la? Creſcebat morbꝫ ex remedijs. et ſicut de
emorroiſſa legit̄/ peius indies ſe habebat ex
remedijs ⁊ impẽſis. Cõſuluit tandẽ vnꝰ exꝑ
torũ/ vt ad orationẽ totũ ſe ꝯuerteret. ⁊ ꝯtra
ſcrupulos oẽs ageret. ſuſcipiẽs ſacr̄m. dicẽs
hec aut ſiĺia ṽba. Credo ſicut eccl'ia credit.
Credidit ⁊ acceſſit. ſerenatꝰ eſt ⁊ ſolidatꝰ. nec
paꝝ illumiatꝰ deiceps circa veneratõꝫ hꝰ ſa/
cri. ¶ Diſcipulus Noui ⁊ ego illũ ¶ Mgr̄.
Noui ꝑinde ⁊ exꝑtꝰ noui/ nedũ circa hunc
articulũ. ſꝫ ĩ alijs varijs conſiliũ hͦ habuiſſe
ſiĺem effectũ. queadmodũ teſtat̄ Aug̃. q̄ ad
vnã vocẽ ceſſerũt oẽs dubietatꝭ tenebre. ⁊ pe
rierũt oẽs q̄ſtiones q̄bꝫ anxiebat̄ circa textũ
apl'i. Deniq̧ memīt alio loco. q̄ nõ ſatiebat̄
dulcedĩe mirabili ꝯſiderare dei cõſiliũ circa
redẽptõeꝫ generꝭ hũani. q̄lẽ deniq̧ poſtmo/
dũ ĩ oĩbꝫ articul' fidei. noĩatim in hͦ ſeꝑſtite/
rit. exꝑta letat̄ oĩs eccl'ia. Hodie matie ſub
annuo ſolẽnitatis ſue feſto q̄ hec ſcribimus.
¶ Diſcipulꝰ. Orãdus ergo ẽ deꝰ. ¶ Mgr̄.
Credo dñe. da intelligã qd̄ credo. nũc q̄dẽ
ex pte. tũc aũt facie ad faciẽ ⁊ ꝑfecte oratũ eſt
¶ Diſcipulꝰ Quid ſi noluerit exaudire di
cẽs. Sufficit tibi gr̄a mea qꝛ credis. Fides
eñ dei donũ ẽ (ait apl's) ne q̄s gliet̄ ¶ Mgr̄.
Sufficit itaq̧ mihi ſed ſi ampliora mihi li
beralitas ſua ꝯcedere voluerit/ ñ abijciã. nec
ingratus recipiã. Alioq̄n deneget aut tollat
oẽm ĩ caligine ꝑegrinatõis hmõi intelligen/
tie ſollustratõꝫ. ſit lucerna pedibꝫ meis ſoluꝫ
fidei ṽbũ. ⁊ lumẽ ſemitꝭ meis. potiꝰ q̄ cũ cla

ritate maiori. manꝰ pctõris ꝑ ſupbiã aut cu
rioſitatẽ moueat me. ¶ Diſcipulus Placet
hͦ hũilitatꝭ fundamẽtũ. ¶ Magiſter. Nũc
ſi vis videre ihm/ oꝑtet (qꝛ ſtatura puſillꝰ es
⁊ turbe fantaſiaꝝ te cõprimũt) vt aſcẽdas in
arborẽ ſicomorũ exemplo Zachei. ſiĺ obedi
ſapiẽ. q̄ poſt ꝑparationẽ huiꝰ ſacri ſub typo
imolatõis victiaꝝ ſuarũ vocat ad arcẽ. ¶ Di
ſcipulus. Explana q̄d ꝑ arcẽ intẽdis ⁊ ſico
moꝝ. ¶ Mgr̄ Mentẽ tuã ⁊ myſticã ſapiaꝫ
¶ Diſcipulꝰ Quo pacto ſic? ¶ Mgr̄ Colli
ge ꝑ interꝑtatõꝫ ſicomori q̄ ficꝰ fatua dr̄. ſiĺr
⁊ crede Dionyſio dicẽti ſapiam dei diuiniſ/
ſimã ſtultã eẽ. Siq̄dẽ et apl'm audi. Qd̄ ſtul
tũ inq̄t ẽ dei ſapientiꝰ ẽ hoibꝫ. Et iterũ. Qui
vult ſapiẽs eẽ/ ſtultꝰ fiat. Hic titulus ſchole
huiꝰ ſtulticia ẽ. tradẽte lactãtio. Audi apl'm
Predicamꝰ ihm xp̄ꝫ iudeis q̄dẽ ſcãdalũ. gre
cis ṽo ſtulticiã. ſꝫ qd̄ ſtultũ ẽ dei/ ſapiẽtiꝰ eſt
hoibꝫ. ¶ Diſcipulus. Cur ea q̄ cõia ſunt ꝑ F
tota fide xp̄iana. nũc inducꝭ ad ſingularẽ ma
teriã quã tractamus. ¶ Magiſter Rõ ĩ ꝑm
ptu ẽ. qꝛ nulla videt̄ apud ſapiẽtes huiꝰ ſecl'i
maior. nulla abſurdior ſtulticia. nullaq̧ ma
gis infatuat ſenſus carnis exteriꝰ ⁊ interiꝰ q̄
hec ſapia dei. Cognitũ eſt q̄d latrator iſte de
mens euomuerit aduerſus leges oẽs q̄ ma/
le ſunt. xp̄iana ṽo peſſima q̄ deũ ſuũ q̄tidie
comedit. ¶ Diſcipulus. Cũ tot nephãde le
ges fuerũt ⁊ horrẽde dãtes ĩ ſacrificiũ ⁊ epu
las hoĩes viuos/ imo filios ꝓprios et filias
cũ alijs innoĩabilibꝫ portentis vicioꝝ. colli/
go q̄ntũ q̄le ve ſcãdalũ ⁊ ruinã maledictꝰ iſte
ſibi ſuſcitauerit aduerſus hͦ bñdictũ ſacr̄m.
¶ Mgr̄. Sic refert Lyra de iudeis. q̄ ido
latras nos exinde peſſimos execrant̄. Facit
ad hͦ hyſtoria iudei bullientꝭ ⁊ trãſuerberãtꝭ
hoſtiã cõſecratã pariſius. ſꝫ miraculũ cõfuta
uit illũ. alioſq̧ ꝯuertit ¶ Diſcipulus Nota
loq̄ris. Ad queſita nũc acced[...]cãm aperiens
ad intelligentiã. Cur ita deu[...] fieri voluerit
q̄ oĩa fecit ĩ ſapia? ¶ Magiſte[...] Rñdet apl's
q̄ qꝛ ĩ dei ſapiẽtia mũdus eũ non cognouit.
placuit deo ꝑ ſtulticiã ꝑdicatõis ſaluos face
re credẽtes. ¶ Eſt aũt hec ſtulticia ꝑdicatõis.
q̄ deus põt alia facere q̄ fecerit. aut facit ꝑli
berrimo ſue volũtatꝭ arbitrio. Hoc eñ xp̄i
ane religionis fundamẽtale ꝓncipiũ. q̄ ꝯceſ
ſo/ ſubuertit̄ ⁊ corruit funditus oĩm phoꝝ
radicale ꝓncipiũ. Oĩa q̄cunq̧ voluit dñs fe
cit/ ait xp̄ianus. Oĩa q̄cunq̧ fecit dñs (dicit
phs) neceſſario fecit. nec aliter aut al's facere
potuit. ¶ Diſcipulus. Pride receſſui mecũ

qꝛ nõ põt tradi capitalioꝛ diuerſitas int̃ fidẽ
⁊ phiãꝫ. Nã poſito phĩc fundamẽto / ſequit̃
neceſſario mundũ nunq̃ꝫ incepiſſe. Sequit̃
aĩas hũanas vel eẽ infinitas. vel eẽ vnicã. vt
delirat Auerrois. vel migrare de corꝑibꝫ in
corꝑa ꝑ infinitas reuolutionũ vices. vt ſom
niabãt Pitagoras ⁊ plato ⁊ ſequaces. aut q̃
aĩa rõnalis mortalis ẽ. Quodcũqꝫ ĩo ↄceſ/
ſum fuerit ex altero q̃ttuoꝛ hoꝝ modorũ. tol
lit̃ ↄſequẽter oĩs pia religio. ¶ Mgr̃. Uere
colligis. Nũc oculos tue ↄſiderationis fide
purgatos / ↄuerte ad btãꝫ beatãꝫ Mariã. ꝑ
pendẽs apte q̃ꝫ verũ ſit illud eccl̃ie laudãtis
eã ꝑconiũ. Gaude maria ṽgo cunctas here
ſes ſola interemiſti ĩ vniuerſo mũdo. ꝑhoꝛũ
marie. ¶ Diſcipul⁹. Quo pacto ſic? ¶ Ma
giſter Nimirũ. qꝛ verbũ ṽbo virgo ↄcepit.
ṽgo ꝑmãſit / hoc nos credim⁹. ipſa ꝑ expien
tiã intellexit. Nihil ĩo ſcit̃ verius q̃ꝫ doctri/
ne expientia. Hãc ſolã habere ducẽ et magi
ſtrã ꝓfeſſi ſunt phi. Siquidẽ tolle certitudi
nẽ expientie. tolle veritatẽ eius. ſubuertit̃ pa
riter oĩs philoſophantiũ via vel inueſtigatõ
veritatis. Tollit̃ vero falſa vel inſufficiens
experiẽtia. quã opinati ſunt phi hĩe genera/
lem. qꝫ ex nihilo nihil fit. q̃ nõ niſi ↄmixtiõe
ſeruũ hõ fit. q̃ deus nec homibꝫ nec corpori
bus cohabitat. cũ ceteris ſine numero. q̃ oĩa
partus ꝑ virginẽ noſtrã exptus / falſificat et
B ↄfundit ¶ Diſcipulus Habebat ne Maria
rõnes alias ab hoc vnico part⁹ expimento.
¶ Mgr̃. Habebat ꝑfecto ꝑ ſpm̃ propheti
cum / tã ſuũ q̃ꝫ ꝑcedentiũ patrũ. q̃ ſpũs aper
tiſſima luce / ſuꝑ oẽm rationẽ vel demõſtrati
onẽ haberi naturalit̃ poſſibilẽ / veritates no/
ſtre fidei certiſſime reuelabat. ⁊ ad intelligen
tiã colluſtrabat. ¶ Diſcipulus. Quid que
ſo dixeris? An beata nr̃a videbat verũ cor/
pus filij ſui / vẽl ipm ſacramẽtaliter ↄſecratũ
ſumebat? Magiſter. Si de viſione ſenſua
li queris. nec ꝑ oculis eius ĩ via. neqꝫ nũc ĩ
patria corꝑaliter ꝑcipi põt vt hic ẽ. Intelli/
gi ĩo ſic ⁊ credi vere põt ſicut nec ſpũs oc̃lo
¶ Diſcipulus Cõfundit hec intellectual' ex
periẽtia ſapiẽtiſſima ſtultũ phĩe ꝓncipiũ ve
lut in omibꝫ. Sed erat altera ne rõ marie cõ
tra phos q̃ꝫ ꝑ reuelatiõem aut fidẽ? ¶ Mgr̃.
Erat profecto / q̃ꝫuis rationẽ hãc etiam ex
naturalibꝫ ⁊ methaphiſicis officinis. ⁊ nr̃a fi
des plurimũ iuuaret ⁊ illuſtraret. ¶ Diſcipu
lus Affer obſecro rõem vel moralẽ ſi habeſ
vel methaphiſicã vel mathematicã vel logi/
calẽ vel legiſticã ſm̃ tres ꝑtes phĩe. ¶ Mgr̃.

Animaduerte ĩ ꝓmis veritatem vnã. q̃ ſalu
brioꝛẽ. q̃ ſolidioꝛẽ nullus vnq̃ꝫ phoꝛuꝫ legit̃
poſuiſſe. nullus recte philoſophãtiuꝫ tradit̃
vel neſciſſe vel negaſſe. ¶ Diſcipul⁹. Pape
dic q̃ ſit illa ⁊ ſi theologie cõſona ſit? ¶ Ma/
giſter Conſona plane. Eſt aũt hec veritas
Quicq̃d fit / fit ꝑpter finẽ. ¶ Diſcipul⁹. Le/
gi eã ĩ phiſicis ⁊ metaphiſicis ab Ariſt̃. legi
ab Auic̃. legi a ↄmẽtatore ⁊ Algaſel / cuꝫ ce
ter̃ ſub hac ſnĩa varie demõſtratã. Nec vox
vlla expientie ↄſonantioꝛ inuenit̃. ſed q̃d ad
rẽ nr̃aꝫ? ¶ Magiſter Multũ ꝑ oĩa. Primo
qꝛ ↄſequẽter opꝫt vt ſm̃ expientiã vel exigẽ
tiã finis / cetere oẽs cauſe tres habeãt mode/
rari. ſicut efficiens cã ſit illa ꝓncipalis. iſtru
mẽtalis aut coadiuuãs. Iteruꝫ material' cã
ſit illa ꝓma vl' ſcõa vel tercia. Rurſus forma
lis cã / ſit illa ↄſtituẽs. informãs. inherẽs aut
ſolũ exemplaris. aut obiectaliter ſeu vitalit̃
immutãs. de quibꝫ nõ ẽ differendũ ꝑ ſingl'a.
ſufficit applicare propoſito. ¶ Diſcipulus.
Sufficiat dũ ꝓmit⁹ oñder̃ veritatẽ hanc
theologie ↄformẽ eſſe. ¶ Mgr̃. Nõ põt ad
pñs efficacius exẽplũ ſumi / neqꝫ ſublimius
q̃ꝫ in ↄſtitutiõe ꝓma hierarchice politie. vbi
ſeraphin ſuꝑioꝛes collocant̃ ⁊ immediatio/
res deo. qꝛ bonitatẽ ⁊ amoꝛẽ dei primius in
ſpiciũt. q̃ bonitas ⁊ amoꝛ finis ẽ oĩm alioꝛũ
Ad cherubin vero cã formalis vl' exẽplaris
ſpectat. ſic̃ efficiẽs ad potẽtiã ĩ thronis deſi/
gnata. ¶ Diſcipulus Lego exẽplũ h̃ a Di
onyſio traditũ ſil' ⁊ deductuꝫ. ¶ Mgr̃ Nũc
ĩo ſolerter attẽde ꝑ re nr̃a demõſtratõeꝫ mo
ralẽ. Primo a fine ꝑ ſtulticia noſtra ↄ mũdi
ſapiam. q̃ more golyath iugulatur enſe ſuo.
Portat inſuꝑ lr̃as (vt Urias) mort̃ ſue. Si
eñ cũcta facta ſunt ꝑpter fineꝫ. hõ (cũ bona
gratia phoꝝ. ſi ſũt hoĩes) nõ erit excludend⁹
Nunq̃d eñ vane ↄſtituiſti oẽs filios hoĩm
q̃rit ꝓphetic⁹ phs h̃ a dño ſic̃ ĩpoſſibile. Eſt
igit̃ hoĩm finis aliq̃s. et hic quideꝫ ſuꝑioꝛ ad
bruta oĩa. queãdmodũ ꝑcellit ea rõe q̃ dei ca
pax ẽ. ⁊ ꝑticeps eẽ põt ꝑ cognitõem ⁊ amoꝛẽ
cũ memoria Mẽtioꝛ ſi nõ Ariſ. inchoauerit
duos libros ab h̃ pũcto ſm̃ duplicẽ vim aĩe
rõnal'. volũtatis .ſ. ⁊ intellect⁹. In ethic̃ de
volũtate. Oĩa inq̃t bonũ appetũt. In meta/
phiſicis de intellectu. Oẽs inq̃t hoĩes natu
ra ſcire deſiderãt. Colligat̃ acriter vtrobiqꝫ
ↄſeq̃ns deductio. q̃d aliud ĩuenim⁹ ↄcluſuꝫ
q̃ꝫ hoĩes factos eẽ ad btĩtudis ſeu ad felici/
tatis ↄſecutõem. Hec aũt ↄſecutio nec hĩi
(ſic̃ ꝑrio dicebat̃) ſi oĩa ꝺ neceſſitate eueniũt

Pp

vtiq̧ neceſſario ſi deus neceſſario agit ad ex
tra. qꝛ nulla cā ſcđa ē ñ ſibi eēntialr ſubordi
nata. Sꝫ neq̧ pōt vlla beatitudo manere/ſi
hoīes vel infiniti ponunť actu. vel finiti ſub
vno intellectu. vľ p morte totalit deficiētes.
aut de beluis ad beluas ſm aīam regirātes.
D ¶Diſcipulus Urget vehemēter moral' hec
rō/cōes hñs p oīni ſecta cāe ptes. dic logica
lē rōez. ¶Mgr Accipe ſil' cū metaphiſicali
p maiori ſolidioriq̧ ꝯpēdio. Pono iſtā. De
us ē q̄ maius cogitari nō pōt. Debet eā logi
cus admittere. qm̄ ex eius ꝯceſſione nihil ſe
quiť impoſſibile. Debet ꝛ eā metaphiſicꝰ ac
ceptare. q̄ ponit deū eſſe pmū in entibꝫ. imo
ſup oīa quo nullū maius eē pōt. qꝛ iaꝫ ſi eſſe
poſſet. eēt. cū in neceſſarijs nō differāt eſſe et
poſſe. ſm Ariſt. ꝛ veritatē. Pono ꝯſequēter
vtriq̧ logico ꝛ metaphiſico. Cū deꝰ ſit opti
mū ꝛ ſummū in rebꝫ ꝛ ſup oīa. diceť recte. et
erit ens vniuerſaliter pfectū. Et ne pceſſum
impediat/vel nomīs equocatio/vel ignorā
tia. voco ens vniuerſalit pfectū. cui nulla de
eſt pfectio. nec imperfectio vlla adeſt Et hoc
Anſelmus ſic explicat Ens cui ꝯuenit oīs p
fectio ſeu potiꝰ oīs pfectōis denoīatio. q̄ me
lius ē ipm q̄ꝫ nō ipm. id ē vñ res pfectior dr.
ꝛ ē ſimpl'r ſi ſibi ꝯueniat illa denoīatō pfecti
onis q̄ꝫ ſi careret illa ¶Diſcipulꝰ Nō video
qualiter ī hac deſcptione entis ſimpl'r perfe
cti/debeat logicus aut metaphiſicus diſſen
tire tibi. cū noīa ſint ad placitū. ¶Magiſter
Uocamus ens tale deū. imo iā nō ſolū vo
camus cū logico/ſed ipſi metaphiſico aptiſ
ſime demōſtramus. qm̄ natura ſemp incepit
a pfectꝭ. Jō neceſſe ē q purus actus pceſſe
rit oēm potentiaꝫ. Quid aūt ē purꝰ actus/ſi
nō ens p ſe ꝛ ſimpl' dictū/ſine additōe q̄cun
q̧? Et h̄ vtiq̧ ꝯceſſuꝫ ē ab oībꝫ eē ꝛ eſſe deū.
Nā ſi tale ens ſimpl'r dictū nō ē ens. q̄d ali
ud eſſe pōt? Si logicus reſoluit diffinitōes
ſuas ad aliq̄d pmitus intellectuꝫ illud vtiq̧
neceſſario dr ens primū ꝛ ſimplex. Quicq̄d
em̄ intelligiť (arguit Bonauētura) intelligiť
vel vt nō ens vel vt ens. Hec diuiſio ē p im
mediata. ꝛ in pmo pncipio. ſ. vt ens ꝛ ñ ens.
cū priuationes ꝛ negationes nequeāt intel
ligi niſi p habitū oppoſituꝫ prius intelligeť
ens q̄ꝫ nō ens. Si aūt ita ē/oportebit q ens
intelligať altero modo. vel vt ens in potētia.
vel vt ens in actu p mixto potētie. vel ſine po
tentie admixtione. Si iſtud ſecundū detur.
ha[…]ſer ppoſitū. qꝛ illud ē deus. oportet aūt
q[…]a ſit/q potētia nō niſi p actū cognoſciť.

ꝛ quaſi p analogiā. Et ꝯſequenter ex phi re
gula logicali. ſi analogū p ſe poſitū/poniť p
ſuo ſignificato pncipali. ita eſt pma vera ne
ceſſaria. deus ē ens. ꝯcedenda tā a logico q̄ꝫ
a pho metaphiſico. imo apō hñtes verā ter
minorū illoꝝ duorū noticiā. ens ꝛ deus/di
cenda ē p ſe nota nō minus q̄ꝫ pmū pncipiū.
¶Diſcipulus. Jrrefragabiliter mihi vide
ris cōplecti/iuncto q ſi ens ī potentia prius
dicať intelligi. neceſſe eſt hoc fieri reſolutiue
p ens in actu. ſed pge ꝯſequēter. ¶Magiſter I
Precurro. tu ſequere. Si deo cōpetit oīs
denomiātio pfectionis ſimpl'r. abiecta pror
ſus impfectione. cuꝫ pfectius ſit agere libere.
ꝯtingenter/extra ſe. q̄ꝫ neceſſitate nature. cō
uenit hec libertas deo. Quāuis em̄ libertas
ꝯtingentie nō ſit pfectionis ſimpliciť reſpe
ctu finis. eſt tamē pfectōis reſpectu ordina
torū in finē. qñ ſine talibus medijs finis ne
dū haberi vel acquiri pōt. ſed obtineť neceſ
ſario/ſicut eſt de deo. cuiꝰ pfectio nō depen
det ab alijs extra ſe. alioq̄n nō eēt p ſe ſibi ſuf
ficiens. alioquin pterea nō poſſet eē beatus
abſq̧ creaturis ¶Diſcipulus Fecimus ab
inchoata ſacramenti euchariſtie materia di
greſſum plus mole ſniaꝝ q̄ꝫ verborū graui
dū. non tñ inutiliter/ad exaltationē ſtulticie
xpiane ꝯtra ſapiētiā mūdanoꝝ. ¶Magiſter
Quid ſi voluerimus traducere mathema
ticā ad rē noſtrā. ¶Diſcipulꝰ. Uide oro q̄d
agas. qꝛ nō hꝫ euchariſtie ſacrm̄ emulā acri
orē/q̄ p ſuas acribologias. id ē demōſtratio
nes potiſſimas. ꝛ p ꝯmunes animi ꝯceptio
nes oppugnare nos ſatagit. Cōſtat ait q ſi
due quantitates iuxta ponanť. ꝛ neutra alte
ram excedat. ambe ſunt equales. Iteꝝ ſi ab
eq̄libꝫ ineq̄lia demas. q̄ remanēt ſūt ineq̄lia.
Totū eſt maiꝰ ſua pte. Et ita ð ceterꝭ p ſe no
tis. Ecce vo clamat iſta. Ecc[…] corpus hūa
nuꝫ ſolite quātitatis/applicat hoſtie puule.
nec tñ excedit vel excediť ¶Magiſter Eſſet
vtinā nobis intellectualis iſte vigor eleuatꝰ
ſup fantaſiā ꝛ imaginationē/q[…]eadmodū fu
it ī Maria. pſpicuū eēt ſtatim q aduerſus h̄
ſacramentū mathematice poſitōes nihil cō
cludūt. Poſſemꝰ inſup ex diuerſis eloquijs
filiaꝝ mathematice. q̄ ſūt Ariſmetrica. Geo
metria Muſica pſpectiua Aſtronomia/gra
tas accipe pro nobis manuductōnes. Sed
ad ꝯpendiū ſatis ſit hic explodere q̄ obiecta
ſunt p diſtinctōꝫ/q̄d ē q̄ntitatē applicare q̄n
titati. Aut h̄ fit dimenſiue aut ꝯmēſuratiue
vľ circūſcptiue. ꝛ ita mathematicas ꝯcepti

ones non negamꝰ. aut applicatio fit tm̄mō
diffinitiue ⁊ nō localit̄. queadmodū aīa rati
onal' applicat̄ corpi ſuo tota ī toto. et tota in
q̄libet pte. nō localiter. Et ſup h̄ nihil ad ma
thematicā/ cui deeſt intellectual' oculus fide
purgatus. vt poſſit diuinū h̄ myſteriū intue
ri. Debemꝰ q̄ſo deū plꝰ noſſe/ q̄ȝ mathemati/
cus natural' pt intelligere. Si filia eiꝰ aſtro
logia potuit inueſtigare (licet vmbralit̄ ⁊ im/
pfecte) ꝟginē beatā geſtare ī gremio puer̄ ce
litus ī ſigno ꝟginis / quē aliq̄ Ieſuȝ vocant
(ſicut teſtis eſt Albumaſar) nō abnegemus
ptū noſtre virginis. qꝛ tal' decet partus deū
K ¶Diſcipulus O miſeris iſta pronūc fauorē
fidei ſonātia. ⁊ ad defenſionē ꝓpriā intende/
docens queadmodū quātū corpꝰ alteri poſ/
ſit coaptari mō non quātitatiuo. qm̄ exēplū
de aīa rationali nullū ē vere. caret em̄ q̄ntita
te. ¶Mgr̄. Fiat h̄ p ↄuerſionē panis ī cor
pus xp̄i iā exiſtens/ accidentibꝫ panis rema/
nentibꝫ. ita q̄ iā corpus xp̄i nō eſt hic locatū
ī hoſtia p dimēſiones ꝓprias. ſȝ p illas q̄ pa
nem efficiebāt. Et qꝛ q̄libet ps panis tranſ/
ſubſtātiata eſt ī totū corpꝰ xp̄i. ꝓpterea totū
eſt ī tota hoſtia ⁊ totū ī qualibet pte. nō plus
habēs poſitōeȝ ad locū dimenſiuā q̄ȝ aīa no
ſtra. ¶Diſcipulus Et ſi pſupponat hec rñ/
ſio tua reȝ valde mirabilē. non tm̄ ita deo im
poſſibilē/ q̄n ſubſit ſibi cū voluerit poſſe. Ne
q̄ȝ em̄ maius eſtimo eē rē mutare ī aliā p po/
tentiā obedientialē creature/ q̄ȝ reȝ ex nihilo
producere. Sȝ q̄d dicet̄ ſm̄ poſitionē illorū
q̄ ↄtendunt panis ſubſtātiaȝ remanere/ tāq̄ȝ
ſit facilior ad ſaluandū hec poſitio. ¶Mgr̄.
Immo ꝟo difficilior ⁊ heretical'. tū qꝛ dā/
nata p eccleſiā. tū qꝛ tollit verā exiſtentiā cor
poris xp̄i in h̄ ſacro. Nō em̄ remanet via vel
ratō ſaluādi verā pñtiā actualē corpiſ xp̄i/ ni
ſi qꝛ trāſſubſtātiatus ē panis ī ipm. ſȝ ſaluat̄
modo dicto. Fallit̄ itaq̄ȝ phorȝ ⁊ mathema
ticorū imaginatio. q̄ſi totū corpus ſit exten/
ſum ⁊ extēſiue ſub dimenſionibꝫ hoſtie. ita q̄
ꝓpria quātitas ſit rō ſibi eēndi ī loco q̄ſi pro
pterea ſit reſpectus ad locū. ſicut ē ad inuicē
partibꝫ ī toto. neq̄ȝ tm̄ dimenſiones panis re
manētes/ efficiunt corpus xp̄i vel inherēt ſi
bi. ſed p ſe ſtant ab omni corpe ſepate. Vñ ſi
cut dicimus nos Petrū videre/ dū videmus
ſua accidentia vel figurā. Ita dicimꝰ nos vi
dere corpus xp̄i dū videmus accidentia pa/
nis illius q̄ ī ipm trāſſubſtātialiter ↄuerſus
eſt. ¶Diſcipulꝰ. Cauſaȝ apis cur p̄dictꝰ er
ror dū putat̄ eē facilior deſtruit totā fidē hu/
ius ſacramēti d̄ vera exiſtētia corpis xp̄i ſub
ſpeciebꝫ panis q̄ nō ſolū figurāt ſȝ ↄtinēt. ali
oq̄n ſi nō ↄtineret/ nō plus eēt hoſtia adorā
da q̄ȝ petra deſerti/ q̄ xp̄m figurabat. Petra
aūt erat xp̄s ait apl's. Sic d̄ figuris oībꝫ aliis
Sic de imaginibꝫ ⁊ picturis et litteris/ curre
ret argumentū. Deniq̄ȝ nec fides hr̄et meri/
tum. nec veritatē xp̄i verbū. nec efficaciā eiꝰ
ſacramentū. ¶Mgr̄. Adde q̄ fieret iniuria
p̄dicatoribꝫ p̄mitiue eccl'ie/ doctis ab ore pro
prio beate ꝟginis. Sic ⁊ Paulus aſſerit ſe
hāc veritatē a dño accepiſſe. Poſſem addu/
cere mira ſup hac trāſſubſtātiatiōe mōſtrata
p alia. Inſuper manuducere legis vtriuſq̄ȝ
mira. exemplo Ambroſij ꝓmptū eēt. Sȝ ſi
ſenſus deficit. ad firmādū cor ſincerū ſola fi
des ſufficit. ¶Diſcipulus. Sufficit mihi L
plane. Cuius claritas intellectual' ratōnis ad
dita ſit deo laus ⁊ glia. Claret ex fine q̄ inſti
tutū ē h̄ ſacramentū. q̄tinus oñderet deꝰ im
menſitatē ſue potētie. Incomphēſibilitateȝ
ſue ſapie. Inenarrabilitatē ſue beniuolentie
Et hec triplex rō eſt potiſſima. qm̄ ī pfectio/
ne final' cauſe ſolidat̄. Propterea transfer te
nūc ad declarādū copioſiſſimā vtilitateȝ hu
ius ſacramēti. ⁊ poſtmodum regredi poteri
mus ad ceteras queſtiōes ſi fuerint inſinua/
ti fructꝰ (o bñdictiſſima ꝟgo) bñdicti fructꝰ
ventris tui. vñ crebro cecinisti magnificās cū
exultatōe ſpūs ad ſupmentales exceſſus ra/
pta. Eſurientes impleuit bonis. ⁊ diuites di
miſit inanes ¶Mgr̄ Eſuries ī p̄mis neceſ
ſaria nobis ē. ſi tātis querimꝰ impleri bonis
¶Diſcipulus. Sic putādū. Sȝ q̄d impe
dit/ aut q̄d inducit hāc eſurieȝ/ apire paucis
nō poſtponas. ¶Mgr̄ Scis q̄d obſtabat
filijs iſrael ne māna ſaperet eis. ſȝ verteret̄ in
nauſeā: ¶Diſcipulꝰ. Murmur improbuȝ
⁊ ingratuȝ. qꝛ deſiderabāt carnes. allia. por
ros ⁊ pepones egypti. ¶Mgr̄. Caueamꝰ
ſil'es fieri. guſtatis q̄ppe tā vilibus egyptia
ce tenebroſitatis eſcis/ deſipit oīs cibꝫ ſpūa
lis. Eſuries itaq̄ȝ cauſat̄ ex euacuatione ſto
machi a noxijs humoribꝫ. hāc vero paupta
ſpūs facit. Exemplū habet̄ xp̄i crucifixi. nō
vult bibere vinū ſecularis delectatōis. quia
myrratū. qꝛ felleū. qꝛ acetoſum ē ſpiritu. Di
cit cuȝ ps. Renuit ↄſolari aīa mea. Memor
fui dei ⁊ delectatus ſum. Rurſus ipſe timor
dñi reuerentialis/ obediens et humilis/ ope
rat̄ eſuriem ſanctā. qꝛ ſanctā a ſeculo [illegible]ita
tem. Diuitias p̄terea cū pietate/ tollit [illegible]us
amariſſimū rācoris ⁊ inuidie. Scientia [illegible]o

cum luctu purgat ⁊ abluit vaſculũ cordis a
ſinthomatib⁹ et fetorib⁹ p̄teritorũ criminũ.
Confert̃ ꝑinde fortitudo ſanitatis ĩ ſpũ. vñ
ↄſurgit eſuries ⁊ ſitis iuſticie. Et vbi iuſticia
ſi in hoc defuerit ſacramẽto? Deniq̈ poſtq̈
dixerat ꝓpheta de male habentib⁹. Oẽ eſcã
abominata ẽ aĩa eoꝝ. Addidit. clamauerunt
ad dñm. Sequit̃. Miſit verbũ ſuũ et ſana/
uit eos de interitiõib⁹ eoꝝ. Et quõ ſanauit?
niſi quia faſtidio pereuntẽ recreauit appeti
tũ. Ideo ſanauit. q2 nõ ĩ ſolo pane viuit hõ.
ſed ĩ omni verbo qd̕ procedit ab ore dei. At
vbi mittit̃ iſtud ṽbuꝫ p̃ñtiali⁹ alibi q̈ apud
h̕ ſacr̃m? Deſit igit̃ iners deſidia q̃ ſibi noxi/
os ex indigeſtione humores attulerat. cuꝫ ꝑ
exercitiũ calor nõ acuit̃ in ſpũ ſed lãgueſcit.
Aſſit tandẽ maſticatio ꝑ integros et fortes
meditationis ſancte dentes. quo fiet vt cib⁹
ita ruminatus plus ſapiat. plus appetat̃. ac
ꝑinde plus nutriat. ¶ Suffecerit hic ꝓ p̄ſenti
dragmate pſalterij Marie ſuꝑ hac cordula.
Eſuriẽtes impleuit bonis ꝑ notulas centũ.
¶ Porro ſupſunt longe plura q̃ certꝭ ex cau/
ſis cenſeo ↄuenientius ꝓ ſoliloquiũ q̈ ꝑ allo
quiũ noſtꝝ meditãda eſſe. vel quãtuꝫ noſtra
pſaltes impetrauerit ↄtemplãda. Tu inte/
rim frater tecũ habita. poſtmodũ fiet duꝫ re
ditus erit nobis ad cõe colloquiũ doctrina
lis aptio ſuꝑ omnib⁹ in ſoliloquio p̄ſonatis
¶ Diſcipul⁹ Longanimis expectabo.

Finit primus tractatus.

Sequitur alter ſoli/loquus multa varietate diſtinctus

Et ſunt
in eo ꝑticule quaſi notule cantabiles cẽtene
vel vltra pro loco ꝑegrinationis mee.

Agnificat aĩa mea dñm. dum
clauſo ortuli noſtri florẽtꝭ oſti
olo vacam⁹ a ſcl̕o. dũ null⁹ ob
ſtrepit alienus. Loq̄r nunc ad
cor tuũ. dicã. Magnifica pre
cor aĩa mea dñm. Magnifica/ qm̃ magnifi
ce fecit. Eſurientes em̃ ĩpleuit bonis. Dedit
nob̃ panẽ de celo veꝝ ſub vmbracl̕o ſacroſci
euchariſtie ſacri. Dedit ⁊ nobis abũde oĩa
ad fruendũ ĩ h̕ bñdicto fructu ventris tui o
bñdictiſſima feminaꝝ. Fas tibi eſt o aĩa mea
fas gloriari ⁊ ex toto dicere. Sub vmbra il
lius quẽ deſiderabã ſedi. ⁊ fruct⁹ eius dulcis
gutturi meo. Sede igit̃ ſolitaria. ſede ⁊ ſile/
⁊ leuaſ te ſuꝑ te. ſede ꝑ quietẽ. nõ ꝑ torporem.
deus implebit deſideriũ tuũ ĩ bonis. deſide
rabas dilectũ ex dilecto. dilectuꝫ ꝑ amorem
amoroſiſſimũ. Ecce ſub vmbra iſtius ſedes
ſub ſacrꝭ euchariſtie ſymbolis. os apꝑi ꝑ aui/
ditatẽ deuotõis. ⁊ attrahe ſpm̃ charitatꝭ. Di
lata os tuũ ꝑ deſiderij feruorẽ. Ipſe ƀm pro
miſſum ſuũ implebit illd̕. Et q̄bus ĩplebit?
Plane fructu eius q̃ dulcis erit gutturi tuo.
Sit o aĩa mea guttur tuũ/ ſicut dilecti tui
ſuauiſſimũ. Noli cadere ĩ maledictionẽ tali
um quales ꝓpheta deteſtat̃. Sepulcꝝ pateſ
eſt guttur eorum. Caue fetores horridos ex
halare criminaliũ ſepulcroꝝ. Noli ſcatere te
tris detractionũ. aut q̄rũlibet ſpurciciaꝝ ca
daueroſis feditatib⁹ ⁊ vermib⁹. Sit puruꝫ.
ſanctũ. nitidius oleo leticie guttur tuũ. Sit
vinũ optimũ. dignũ dilecto ad bibendũ. ⁊ la
bijs illi⁹ ⁊ dentib⁹ ad ruminãdũ. Expieriꝭcer
te viciſſitudinẽ dilecti. q2 dulcꝭ ẽ gutturi tuo
fruct⁹ eius. Fruct⁹ iſte ſi neſcꝭ (o aĩa mea) fru
ctus ẽ triũ ſeminũ. Triceſimus incipientib⁹
Sexageſim⁹ ꝓficiẽtib⁹. Cẽteſimus ꝑfectis.
Seminat⁹ fuit ĩ terra/ nõ exculta vl̕ apta. ſꝫ
fuſo tm̃modo imbre celitus/ cũ voto. ſpũſſci
viuificoq̈ calore. decoct⁹ fuit meridiano ſo
le paſſionis. Dat̃ tibi nũc velat⁹ nebula. Di
xit ſapiẽs q̄ ĩ feſtinatõe nebule ẽ oĩm medici
na. Suſcipe letãtẽ. ſede vacãs tibi ⁊ ſibi ſoli
Sentiẽs affirmo q̄d ſapiat ṽbuꝫ illud. Et
fructus illius dulcꝭ gutturi meo. Guſtabis
itaq̈ o aĩa mea qm̃ ſuauis ẽ dñs. guſtab̃ bo/
nũ verbũ eius ⁊ ṽtutes futuri ſeculi. credẽs
ſapiẽ de ſe illa ꝑconizanti. Spũs meus ſuꝑ
mel dulcis. ⁊ hereditas mea ſuꝑ mel ⁊ fauuꝫ
Curres poſt exhortationes. Trãſite ad me
oẽs q̄ ↄcupiſcitis me. ⁊ a generatõnib⁹ meis
adimplemini. Surge ꝓptea o aĩa mea. Cur/
re. ecce trahit te dilect⁹ tuus poſt ſe. Trahen
tẽ ſeq̄re. ſecura ſede ſub vmbra ſacroꝝ eucha
riſtie velaminũ. Expieris ſane. gratulabũda
q̈ cãtabis. Et fructus ei⁹ dulcꝭ gutturi meo
Guſtato fructũ dulcꝭ amici tui. ¶ Quid ſuꝑ
eſt o aĩa mea? q̄d dicis? q̄d ſpõſus? q̄d gemiſ?
Accipio furtiue venas ſuſurrij eius/ clamãs
introrſus cũ ſilẽtio. Sitio. Introducat me
rex in cellã vinariã/ poſt cellaria fructus ſui.
En ipſe ẽ vitis vera/ cuius vinũ generat vir
gines. nec ſolũ generat/ ſꝫ imꝑgnat. Det ipe
vinũ illud. det bibere ſobriã ebrietatẽ ſpũs.
Introducat me in cellã vinariaꝫ. Quid tibi
vis o aĩa mea? Dudũ dixiſti poſt petitũ oſcu
lũ oris ſui. Meliora ſũt vbera tua vino. Et
iteꝝ. Memores vbeꝝ tuorũ ſuꝑ vinũ. Cur
nõ vinuꝫ petis? Sꝫ ꝓ te mihi r̃ndeo. qm̃ ipe
tibi ẽ lac ⁊ vinũ. ſiquidẽ ⁊ vbera ei⁹ ſũt botri

vinee.loquit̄ q̄z.bibi vinū cū lacte meo. Uo
cat inſup. Comedite amici ⁊ bibite ⁊ inebri/
ami chariſſimi.¶Docte facis o aīa mea.iui
tata nō abnegas.nō diſſimulas.nō cauſar̄.
Dulcis fuit fruct⁹ eius gutturi tuo. q̄ris ſiti
ens ⁊ vocata bibere vinū diuine ſuauitatis
poſt vbera ꝯſolāt̄ humanitat̄.per̄ impleri
qd̄ ſequit̄. Introduxit me rex ī cellā vinari/
am.¶Quid agis aīa mea? quenā bilaritas
vultus? q̄s tremul⁹ ⁊ honor⁹ oculoꝝ nitor?
q̄ſnā oīs geſtus. oīs alacritas.leticia ſimꝉ ⁊
voluptas? Quid ſiles? quid q̄ſi ſpaſmata ſtu
pes? Uere cognoſco qꝛ introduxit te rex in
cellā vinariā.ordinauit ī te charitatē.immo
charitate vulnerauit te. īmo charitatē ſi dici
pt ſic ſine mō.ſic ſine ordine dedit. Hic mo/
dus dilectōis tue nō h̄z modū. Hic tota liq
ſcēs.tota collabēs.tota te nō ſuſtinēs. ſuſpi
rabūda ſuſurrās. Fulcite me floribꝫ. ſtipate
me malꝭ.qꝛ amore lāgueo.qꝛ vulnerata cha/
ritate ego ſum. Meditor ego mecū dūmō te
talē inſpicio(O triſtis nup anxia et pauper
aīa mea)quāta ⁊ qualꝭ ſit.hec dextre dei ſpō/
ſi tui mutatio mirās. ⁊ ego tecū recognoſco.
Itaqꝫ libet exclamare O q̄z bon⁹ ⁊ ſuauis ē
dn̄e ieſu xp̄e ſpūs tu⁹. q̄z viu⁹ ⁊ efficax ſermo
oris tui. q̄ ī cenaculo grādi ſtrato eccꝉie tue
ſyon/panē ⁊ vinū corpalis edulij ꝯuerterit ī
fructū lucē aīarū corpis ⁊ ſanguis tui. Si
q̄dē ſermo illꝫ. v̄ba iſta q̄ locutus es/ſpūs et
vita ſunt. Uere ſpūs ⁊ vita.vn̄ vite talis effe
ctus ē exortus ī te o aīa mea. Quid reliquū
ē o aīa mea.fulcita es floribus ſctōꝝ deſide/
riorū. ſtipata malis ordinatarū affectionū
ſub expectatōe futurorū pmiorū. Uideo q̄z
bn̄ tibi ſit.nō deſerit te collabentē dilect⁹ tu⁹
Indicat h̄ tuū velut aure tenuis ſuſpirium.
Leua eius ſub capite meo. ⁊ dextera illi⁹ am
plexabit̄ me. Ecce iā fructū edere nō q̄ris ſu
auē gutturi tu[o].nō cellā vinariā introire. nō
fulciri floribu[s].nō ſtipari malꝭ. ſꝫ tota ī totū
lapſa ⁊ collap[ſ]a.tota ꝯpleta ſuauiſſimo. ſe/
reniſſimo ⁊ ca[n]to ī eius ſinu ꝯſopita q̄eſcis.
¶O q̄z beatus ⁊ efficax ⁊ felix eſt cibꝫ iſte fru
ctuoſus. Uinū eſt viuaciſſimū corpis ⁊ ſan/
guinis tui xp̄e ieſu. Un̄ talis compatur effe
ctus.talꝭ refectio. talis dormitio. q̄es talis ī
D pace in idipm ¶Atuero q̄z breuis hora. Dic
obſecro te benigne Ieſu(Sic em̄ innuere vi
detur aīa mea)Dic p amores tuos qd̄ ſequit̄
Adiuro vos filie hierꝉm p capreas ceruoſqꝫ
camporū/ne ſuſcitetis neqꝫ euigilare faciat̄
dilectā/donec ipſa velit. O q̄z bn̄ ſibimet ex

mihi excidit.ſiue excedim⁹ deo. v̄bū(o Pau
le)ſumma ſuauitate refertū. ſiue ſobrij ſum⁹
vobis verbū heu erūna miſerie repletū.qꝛ re
plet̄ hō multis miſerijs dū redit ad ſe. dū red
dit̄ ipſe ad terrā miſerie ⁊ tenebrarum ab illa
qua interim quieſcebat ī regione viuorum.
¶Sic o aīa mea ſuſcitauit te vita immorta/
lis. reſorbuit te ad ſe pōdus corpis. Corp⁹
itaqꝫ qd̄ corrūpit̄ aggrauat aīam. Lāguida
pſus ⁊ vulnerata charitate vigilas. Tu ſu/
ſpenſa reſpectas vndiqꝫ/forte redeat ad te di
lectus tuus. Cui⁹ adhuc calore tepet. lectu/
lus noſter florid⁹. Dirigis aures ad oēm ſo
nitū vel flatū ſeu ſibilū aure tenuis. Si for
te audiat̄ ī ſilētio vox optata dilecti tui. Fal
lor aut in ſomnis vigilo/ſi nō ita res ſe habe
at Nō em̄ poterit zelotes amicus min⁹ ama
re q̄z amica nō impar ee̅ ad amoris viciſſitu
dinē. Nā audio clamantē. vulneraſti cor me
um ſoror mea. Quid igit̄? Conſiderans ego
amorē ſponſi in celeri reditu/laudo parit̄ vi
gilantiā ſollicitudinis tue o aīa. Erat ad/
huc de lōge ſaliens ī montibus/trāſiliēs col
les/alacer ⁊ hilaris cāticās p amore. Senſi/
ſti ꝯtinuo diſtātis adhuc vocē ⁊ exultatōem
Exiliſti ilico tremefacta ⁊ dixiſti. Uox dile/
cti mei eſt.ſupplendū quā audio. Uox ſono
ra cuius auditu reſurgūt mortui. nā q̄ audi
erint viuēt. Et nōne te mortuam indicas o
aīa. aut certe mortue ſimilē/dū amic⁹ abeſſe
putat̄? Nō auertas(inq̄t pphета)faciē tuā a
me. Dat rōem pcis.qꝛ ſilis ero deſcendenti/
bus in lacū. Uox aūt dn̄i dū ſup aq̄s ⁊ aq̄s
multas fantaſticarū fluctuātiūqꝫ curarū ſo/
nuerit.fit cōfeſtim(ipſo iubēte)trāquillitas.
facit īhabitare diluuiū tale fluctiuagū.illic
ſedēs.illic v̄turē pplo ſuo ſpirituali dās et bn̄
dicēs ī pace. Sed ⁊ intercidit flāmā ignis il
lecebroſe tēptatōis.vituloſqꝫ petulātis ſup/
bie licet lybani.i.cādidati/videant̄ ſub colo/
re boni.ꝯcidit.obruit ⁊ ꝯterit. Hec ē vox di
lecti.¶Uerū quid agimus.quorſum aīa. q̄r P
ſuā abripimur. Referā ego tecū ſecrete inter
nos alloquia tractare de fructu vite. de pa/
ne qui de celo deſcēdit. ⁊ dat vitā mūdo. vox
exhortationis mee hoc dederat initiū. Ma
gnifica nūc aīa mea dn̄m. ſubiunxerā quaſi
p cauſa vel theorematе dicēdorū. qꝛ eſuriē/
tes impleuit bonis. Sed ignoſcēdū ē. dāda
venia ſobrie ebrietati. quā cella vinaria ppi
nauit.īmo vere iā venia nil opus ē. qꝛ d[ig]niſ
ſimo noſtro pbatōe ītimiorē opat̄.oñ[di]tur ī
h̄ noſtro ſacramēto. Eſurietes ipleuit bonis

Et ſic implent̃ vt plenitudinẽ nõ capiãt. de/
ſiliant quaſi ruptis laguncul' viriũ oĩm. titu
bãt/q̃ſi q̃s crapulatus a vino pondere pleni
tudinis ſpũs/tandẽ reſidẽt ⁊ q̇eſcũt ĩ idipm̃.
Pondus meũ/amoꝛ me⁹. ¶ Dic ſi potes/q̃n
tis bonis implera ẽ/cui⁹ opoꝛtuit caput a le
ua dilecti ſuſcipi ⁊ leuari. Hic ẽ effectus ꝑn
cipalis vn⁹ inter ceteros/cibi ⁊ pot⁹ ſalutife/
ri ſacramenti. Videt̃ ne tibi parũ deficere a
ſe. rapi ſuꝑ ſe. poſſe ex ſnia dicere. Defecit ĩ ſa
lutare tuũ aĩa mea. Et rurſuȝ. Defecit caro
mea ⁊ coꝛ meũ. Sȝ ne mala putaret̃ hec de/
fectio/ſubiunctũ ẽ. Deus coꝛdis mei ⁊ pars
mea de⁹ ĩ eternũ. Nonne ps optima quã ele
git maria. ps de q̃ gloriãs p̃s. dicebat. Dñs
ps hereditatis mee ⁊ calic̾ mei. Suſtollã te
ſuꝑ altitudinẽ terre ait dñs. ⁊ cibabo te here
ditate pr̃is tui iacob. Propterea idẽ p̃s. ſub
intulit. Etenĩ hereditas mea p̃clara ẽ mihi.
Dicit in alio loco Paraſti ĩ ↄſpectu meo mẽ
ſam. poſtq̃ꝫ p̃miſerat. Dñs regit me et nihil
mihi deerit. Tandẽ ſubiũxit. Et calix meus
inebriãs q̃ꝫ p̃clarus ẽ. ¶ Noli deinceps mira
ri ebriã que in cella vinaria bibit hunc cali/
cẽ. Verũtñ qꝛ repit̃ alius calix inebrians/ca
lix aureus babylonis. putares nil intereſſe in
ter ebrietatẽ ⁊ ebrietatẽ. Audi quid aĩa (quã
introduxit rex pacificus in cellã vinariã) ad
didit ꝓ munere. Oꝛdinauit in me charitatẽ.
Babylon interp̃tat̃ confuſio. ↄtrariũ ꝟo cõ
fuſioni/q̇d amplius ẽ q̃ꝫ oꝛdo/⁊ oꝛdo chari/
tatis? Charitas enĩ q̃ſi chara vnitas. Vñ
colligis/ꝙ oꝛdo charitatis eſt oꝛdo vnitat̾.
¶ Hic aſſumus o anima. bonũ eſt hic eẽ. fa/
ciamus hic tria tabernacula ſiue cenacula. q̃
fabricauit oꝛdo charitatis ad eſum et potuȝ
ſpũalis refectionis ſub vmbꝛaculo ſpũs ob
umbꝛantis. tibi vnũ. intellectui vnũ. menti
vnuȝ. vel tibi vnũ. proximo vnũ. xp̃o vnũ.
Quid rñdes anima mihi? Neſcit̾ forte ſpũs
meus exemplo Petri q̇d dicat. Bibit ⁊ ipe ď
cella vinaria. expit̃ in ſe oꝛdinatã charitateȝ.
Eſt nimirũ oꝛdo pariuȝ diſpariũq̃ꝫ reꝝ/ſua
loca vnicuiq̃ꝫ tribuens diſpoſitio. Erit igit̃
oꝛdo charitatis. idẽ qď oꝛdinat⁹ amoꝛ. Oꝛ/
dinat̃ aũt amoꝛ ad deũ. ad ꝓximũ. ad ſeipm̃.
xp̃s eſt deus et proxim⁹ ſimul. Moyſes ſil'r
inter deũ ⁊ proximũ mediatoꝛ erat. Helyas
deniq̃ꝫ bonũ ȝelabat vtriuſq̃ꝫ. ¶ Decet o aĩa
mea attẽtionis trine libenter accipe te que di
cunt̃ ⁊ que dicenda parant̃. ¶ Multa ſuper
hoc triplici tabernaculo vel cenaculo ſeu tri
clinio/ſcis vbi tractauimus ſuꝑ cãtico Ma
rie. ponẽtes ſpiritũ noſtꝝ velut architricli/
niũ. te velut ĩ inferioꝛi cenaculo. coꝛ vel intel
lectũ in ſcd̃o. mentẽ in tercio. Procedamus
nũc hic ⁊ altera via. tribuant̃ ſingul' vniuer/
ſa. Sit vnũ coꝛ ⁊ vna aĩa. ⁊ vna mẽs. et vn⁹
ſimul cũ intellectu ⁊ voluntate ⁊ rõne ⁊ affe/
ctu ſpũs. Omnia ſiquidẽ vnũ facit oꝛdo cha
ritatis. oꝛdo chare vnitatis. Tu anima/ſis
eadeȝ. qꝛ coꝛ. mens. ſpũs. intellectus. ratio.
voluntas. ſinderiſis. affectus. cum ceteris.
Nec hoc extraneũ. cũ legamus ꝙ multitu/
dinis credentiũ erat coꝛ vnũ ⁊ aĩa vna. quã/
to magis vnius hominis ĩ ſeipſo qui habet
nihilominus intra ſe regnuȝ dei/regnũ om
niũ ſeculoꝝ? ¶ Diſtribuat oꝛdo ſingul' ĩ plu
ralitate. ⁊ vniuerſis in vnitate/fructus ligni
vite/fructus duodeciȝ ſpũs. quoꝝ p̃cipuus
ẽ charitas/ſup̃mus quidẽ. ideo dulciſſimus
qꝛ altiſſimus. Diſtribuat in ꝑmis ſub terna
rio fructu ſuos. Aſſignet ꝑ relatiõeȝ ad deũ.
ſacrificij oblatõem vel hoſtiã. Aſſignet ad ꝓ
ximũ iſtã cõiõnẽ ⁊ amicicia[illegible]. Aſſignet ad ſe/
ipm̃ totũ hoiem viatici refectõem. ⁊ exit⁹ ad
patriã. ¶ Bene hic datus ẽ oꝛdo charitatis
circa bñdictũ ſacramẽtũ. ⁊ quo ad initiũ. ⁊ q̃
ad mediũ. ⁊ quo ad finẽ ſeu terminuȝ. que tñ
tria redeunt ad ſeipſa velut in myſticũ circu
lũ. vt ſit ↄſummatio ĩ vnũ. Oblatio ſiq̇dem
incitata ẽ in cruce/facta deo ſacrificiũ. Via
ticũ ꝑducit hoiem ad terminũ. Cõmunio te
net interim ꝓximos hic in vnũ. ¶ O ſi habe
amus amicũ ad quẽ vadamus media nocte
p̃ñtis miſerie/⁊ dicamus ei. Amice ↄmoda
id ẽ ↄmode da mihi tres panes. O vtinã in
ſtãtia vict⁹ det q̃tq̃t habemus neceſſarios. ⁊
eſurientes ipleamur bonis. ¶ Studioſitas
neſcio an curioſitas oꝛdinari meditat̃ cuili/
bet hoꝝ triũ/fructus duodecim ſub myſtic̾
aſſignationibꝫ in ſcriptura. Primo de nume
ro. xij. panũ ꝓpoſitõis in ant[illegible] lege. Scd̃o
de numero. xij. panũ ĩ euãgel[illegible] .ſ. ſeptẽ ⁊ q̃n
q̃ꝫ/duplici refectione. Tercio de fontibꝫ he/
lym. quaſi totidẽ refectionibꝫ [illegible] nihil pꝛobi
bet om̃e qď reficit panem dici. Dicit̃ nãq̃ꝫ a
pan qď eſt totũ. Doceat nos hec petitio cuȝ
ſua gloſa. Panẽ nr̃m quotidianũ. ⁊ ſuꝑſub
ſtantialẽ (ponit Lucas) da nobis hodie. q̇d
mirãdũ ſi fontes noĩauerim⁹ panes. cũ de la
chꝛimis teſtat̃ p̃s Fuerũt mihi lachꝛime pa
nes die ac nocte. Et alibi de cinere. Cinerẽ
tanq̃ꝫ panẽ mãducabã. Bñ ſuggeris ⁊ ſua/
des o aĩa mea. ſuffecerit iſta tetigiſſe ꝓ oꝛdie
charitat̾. ꝓq̃ꝫ iuuamẽto memoꝛie in ſtudio

meditatõis. Cauſaȝ aperis pſpicuã. Neſcit
amoꝛ oꝛdinẽ talẽ inſeq̃. neſcit coartari. Oꝛ/
do ſuus ẽ hic oꝛdinẽ nõ ſeruare. Pergit quo
cunq̨ rapit. ducit aut impellit/ aut agit ſpi/
ritus. q̃ vbi vult ꝛ qñ vult ſpirat. naȝ et rote
ſanctaꝝ ſcꝑturarũ mouebant̃ ſm impetum
ſpũs. Spũs eñ vite erat ĩ rotis. ꝛ cũ eleua
tis aĩalibꝫ eleuabant̃ ꝑ ꝯtemplatõeȝ. cũ ſtãti
bus ſtabãt ꝑ diſtinctionẽ/ ꝛ cũ ambulantibꝫ
ambulabant ꝑ operationẽ. ¶ Sequamur q̃
R rapiat feruoꝛ ſpũs. Oꝛemus vt olim quaſi
reſponſuri deo. Prebe fili mi coꝛ tuuȝ mihi.
vt ita ꝑ menſura metri. ꝑbe coꝛ tuũ mihi fili
rñdeamus. Accipe pr̃ quo vis. fer. rape. duc
age. defluat a ſe et ferueat ad te. Eſtuet ebꝛia
mens in ſuũ ꝯuerſa furoꝛẽ. Scis aĩa q̃d ſe/
quit̃ ſub triplici ſimilitudine ſolis nota tibi
ꝛ mihi. Art. par. far. dur. lur. frur. rex quo
q̨ lex. lanx. Cõcernũt he dictiões triplicate
tria diuinis appꝛopꝛiata ꝑſonis. Sollici/
tudinẽ interim nocturne vigilie teneam⁹. ſo
roꝛ aĩa dũ ꝑuenerit german⁹ noſter ꝯqueſi/
tur⁹ moꝛe ſuo ꝑ dialogũ ſeu dꝛagmata / vari
andus erit ſermo. Poterit nihilominus no
ſtri poſtmodũ ꝑticeps eẽ ſecreti. Eſurientes
impleuit bonis. Volẽs reficere benign⁹ Je
ſus bonis/ nõ q̃libuſcũq̨/ ſed eternis. cibo q̃
nõ perit. pane q̃ dat vitã mũdo. calice noui
ꝛ eterni teſtamẽti/ ꝑ̃dicabat dicẽs Caro mea
vere eſt cibꝫ. ꝛ ſanguis meus vere ẽ pot⁹. Li
tigabant ergo iudei. Cõpeſcuit eos. Nolite
inq̃t murmurare. Nemo venit ad me niſi pr̃
me⁹ q̃ miſit me traxerit eum. Mira ſnĩa tua
xp̃e ſi iungat̃ cũ altera ſil'r tua. Nemo venit
ad patrẽ niſi ꝑ me. Dic nobis ꝑ benignitateȝ
veritatis tue/ qualis iſte ſit circulus. qualis
giratio. qualis circũit⁹. Nemo venit ad me
niſi a patre tractus. Nemo venit ad prẽm ni
ſi ꝑ te. Atuero ſic eſt. Nemo venit ad filium
niſi repletus bonis ſpiritusſancti. Null⁹ dat
ſpũſanctũ fi[l]io in diuinis niſi pr̃. Non põt
igit̃ venire a[d] filiũ niſi cum ſpũſancto quem
dat ei pater. [H]inc eſt oꝛatio xp̃i ad patrẽ vt
dilectio inq̃t qua dilexiſti me ſit in eis. ꝛ ego
in eis. mira circũinceſſio. ¶ Rurſus ipſe fili/
us nõ redit ad patrẽ niſi ꝑ ſpũmſanctũ queȝ
ſpirãdo reddit patri/ felici ꝛ inenarrabili. id
eſt nõ narrante circulo. dat ſpũſſanctus mẽ/
tem quã inhabitat nũc filio a patre. nũc pa/
tri a filio. ¶ Petebat hunc circulũ qui philo/
ſophans dicebat. Da fontem luſtrare boni.
Sic intelligit̃ illud ꝺ ſanctis aĩabus/ quas
lege benigna ad te ꝯuerſas reduci facias ig/
ne reuerti. i. ignea charitate ſpũſſancti. con/
ſone ad illud Eccl'. Girat ꝑ meridiẽ et ꝑgit ĩ
circũitu luſtrans vniuerſa ſpũs celeſtiũ. ter
reſtriũ/ ſed ꝛ infernoꝝ. qꝛ flectit̃ ad aquilonẽ
motu vel obliquo vel recto. ¶ Ambulant im
pij in circũitu/ ſed circa ſe recurui ſunt. Refe
runt oĩa ad ſe. nihil diligunt. nihil agunt.
nihil timent. nihil fugiunt vel odiũt niſi pro
pter ſe. qꝛ ſe ſuum finẽ ſtatuerunt. Sunt ge
nus ſathan qui circũiuit terrã ꝛ ꝑambulauit
eã. q̃ circũit querẽs quẽ deuoꝛet. Perambu
labat ꝛ ihs hiericho. circũibat ciuitates ꝛ ca
ſtella. Audis et ſuis vnũ ꝑambulantẽ in in/
nocẽtia coꝛdis ſui ĩ medio dom⁹ ſue. nam et
dñs ĩ circũitu ppl'i ſui. Circũit igit̃ iuſtus ꝛ
ꝑambulat. ſed circa deũ. circa centꝝ illius in
tellectualis ſpere. cui⁹ centꝝ ẽ vbiq̨. circũfe
rẽtia nuſq̨ niſi ĩ ſe. Deſerit ſe iuſtus. nihil re
fert ad ſe/ ſed ad deũ. nihil amat. nihil agit. ni
hil deſiderat niſi ꝑpter deũ. imo nec ſe vult
eẽ vel viuere vel bñ eſſe/ niſi ad deuȝ et ꝑpter
deũ. ¶ Intelligis aĩa circũitũ/ ꝛ circũitus at S
tendas effectum. Paupes in ſe/ diuites ĩ de
um. replent̃ bonis. qm̃ veritas eſt in circũitu
ſuo lumen ꝛ requies. Diuites nõ in deũ ſed
in ſe/ dimittunt̃ inanes. qm̃ vniuerſa vani/
tas oĩs hõ viuẽs. Doꝛmierũt ſomnũ ſuũ/
ꝛ nihil inuenerũt oẽs viri diuitiaꝝ in mani/
bus ſuis. Stulte hac nocte moꝛier̃. aĩaȝ tu
am repetẽt a te. ꝛ q̃ ꝯgregaſti cui⁹ erit? ¶ Que
rebã aliqñ paup ꝛ eſuriẽs. Indica mihi quẽ
diligit aĩa mea/ vbi paſcas/ vbi cubes in me
ridie. volebã paſci cũ paſcẽte. q̃eſcere cuȝ cu/
bãte. nolebã vagari. i. vane agi/ ĩ circũitu im
pioꝝ. nolebã egredi a ꝯſpectu dñi. hoꝛrebat
animus paſcere hedos fetidos ſenſuũ meoꝝ
circa tabernacula paſtoꝝ ab vnitate diuiſo/
rũ. Inuitabat me q̃ dicebat. Venite ad me
oẽs q̃ laboꝛat̃ ꝛ onerati eſtis/ q̃lis heu ſum.
Pollicebat̃ repleroȝ ĩ bono. Et ego inq̃t refi
ciã vos. O plena refectio. Supaddebat de
q̃ete. ꝛ inuenietis requiẽ aĩabus vr̃is Vene
rat aliqñ timoꝛ ꝛ tremoꝛ ſup me/ et contexe/
runt me tenebꝛe. Ne queſierit aliq̃s vñ? qm̃
vidi iniquitatẽ ꝛ ꝯtradictionẽ in ciuitate ba
bylonis/ et dixi. Quis dabit mihi pẽnas ſicͭ
colũbe? He ſunt ſuaue iugũ xp̃i ꝛ on⁹ leue. q̃
tot⁹ colũbin⁹ ẽ. totus mitis ꝛ humilis coꝛde
Expectabã eum q̃ ſaluũ me fecit/ a puſillani
mitate ſpũs ꝛ tẽpeſtate exoꝛãs. Velociter ex
audi me dñe/ defecit ſpũs me⁹. Defecit ꝑ in
opia cibi ꝛ pot⁹ ĩ regione lõginqua diſſ[imil]itu
dinis. hoꝛroꝛis ꝛ egeſtatis. Sic voleba[m] ſic

expectabā.ſic orabaꝫ. Tu vͦo hō vnanimis.
vereͦ hō.qꝛ factꝰ eras vt eſſes vnanimis.dux
meꝰ ⁊ notꝰ/ꝑ ꝑuiā ſenſibiliū cognitiōeꝫ.q̇ ſil'
mecū dulces capiebas cibos /ſacra l' deuoti
onis.cōicatōis.i domo dn̄i domo orōis am
bulauimꝰ cū ꝯſenſu. Et heu q̄le nūc ⁊ h̄ diſ/
ſidiū: Ueniat mors ſup illos/vn̄ ſcādalū ta
le venit.deſcēdāt i infernū viuētes/⁊ funditꝰ
pereāt.q̄ ad demōes. aut ſi ſūt hoies/vt cor
rigant̄ ne i infernū deſcendāt moriētes. De
truſerūt euridicē meā/ mentē meā apud infe
ros.collocauerūt me in obſcuris ſic mortuos
ſcl'i. Querebā elōgare ſcl'm ⁊ manere i ſolitu
dine.ſꝫ ingēti mole fantaſmatū depſſus/cor
rui ⁊ duriter alliſus ſum. Dimerſit me tempe
ſtas aq̄ fluctuantiū deſiderioꝝ.abſorpſit me
ꝓfundū curarū.ſupeſt vt vrgeat ſup me pu/
teꝰ os ſuū vtriuſqꝫ mortis. Sꝫ o tu benigniſ
ſime deꝰ/emitte manū tuā d̄ alto.eripe me d̄
aq̄s multis.d̄ lacu miſerie ⁊ d̄ luto fecis. Da
dexterā miſero.⁊ tecū me tolle ꝑ vndas. Iu
be me dn̄e venire ad te ſup aq̄s fantaſmatū.
Z fac ſolidū litꝰ eternitatis attigere.¶ Reputabā
cū ſpū meo/vn̄ mihi tal' oppſſio.tāta depſſio
q̄ mētis alacri volatu/irruētia vndiqꝫ fātaſ/
mata trāſuolare nō ꝑualeo: Ecce q̄tidie pau
per ⁊ eſuriēs ad mēſā eiꝰ ſacralē accedere ſat
ago.obedire volo p̄ceptis ſalutaribꝫ diuīa in/
ſtitutōe formatis.⁊ dico. Panē noſtrū q̄tidi
anū da nob̄ hodie. Dat. Accipio. Nō ſentio
me repleri bonis.dimittor inanis.fame.ſiti.
macieqꝫ cōſumor ⁊ labore.¶ Ubi ḡ vox tua
xp̄e.ſi vocatus.ſi laborās oneratus.ſi veni/
ens ad mēſā tuā nō inuenio refectōꝫ.vtinā n̄
defectionē. Terret me heu nimis tua ꝑ os ꝓ
pheticū imp̄catio. Dederunt i eſcā meaꝫ fel.
vtiqꝫ fel amaricatōis viciorū.⁊ i ſiti mea po
tauerūt me aceto.q̄d ⁊ acerbū ē.⁊ frigidū ē ꝑ
indeuotionē.necnō obſtupeſcere dentes co/
git meditationū ꝑ abominatiōeꝫ.de q̄ ꝓphe
ta. Oēm eſcā abominata eſt aīa eoꝝ. Ue ve
ve.q̄d ſequit̄. Fiat mēſa eorū corā ipſis in la
queū.vſqꝫ ad maledictōes.xij.quarū neu/
tra tolerabil' ē a reproba creatura. Cōſultiꝰ ē
niti ꝑ pniāꝫ effugere/q̄ꝫ curioſius diſcurere
vel effari velle.¶ Da btā vͥgo ꝓphetiſſa mea.
da nunc apire myſteriū verbi tui. Eſuriētes
īpleuit bonis.⁊ diuites dimiſit inanes Mē
ſa iudeorū erat mēſa legaliū.oīm ſacrificioꝝ
ſuorū.oblationū.victimaꝝ. hoſtiarū.p̄miti
arū.decimarū. holocauſtoꝝ/vn̄ implebant̄
ſacerdotes. Uiuebāt cū ceteris q̄s ꝑ talia ſā
ctificari dicebāt. Uenit ſummꝰ pōtifex ⁊ ſa/
cerdos i eternū ih̄s xp̄s ſ̄m ordinē melchiſe/
dech/panē ⁊ vinū obtulit. Fecit ceſſare ſacri
ficia cū cerimonijs oībus.nō ſoluēdo ſꝫ im/
plēdo legē. Nō inq̄t veni ſoluere legē ſed ad/
implere. Tranſijt vmbra figurarū. lux veri/
tatis emicuit. verificauit xp̄s q̄d p̄dixit. Au
feret̄ a vobis regnū dei.et dabit̄ gēti facienti
fructus eius. Relinquet̄ vobis domꝰ veſtra
deſerta. Hoc imp̄cabat̄ ſeu p̄dicebat allega/
tus ꝓpheta. Fiat habitatio eorum deſerta.
Cōſonat oīs cetꝰ ꝓphetaꝝ ſup ablatōe iugis
ſacrificij/ſup ceſſatōe legalium ꝑ morteꝫ xp̄i.
Hoc idē teſtat̄ effectus. Hoc dedit xp̄us in
telligi pendēs i cruce. dixerat. Sitio.vt im
plerent̄ ſcripture. Dederunt in eſcā meā fel.⁊
in ſiti mea potauerūt me aceto. Uide mira/
bilē correſpondentiā ad ꝓphetiā inductam.
Cōtinuo xp̄s dicit. Cōſummatuꝫ eſt. Qua
re: Quia oīa que de eo ſcp̄ta erāt/finē habe/
bant. Ueritas veri ſacrificij/vmbratile con
ſummauit. Hoc in ſpū p̄uiderat q̄ dicebat.
Oīs ꝯſummationis vidi finē.finis itaqꝫ le
gis xp̄s/ſ̄m apl'm. Dedit ille mandatū dile/
ctionis latū nimis.latū ad deū. ad ꝓximuꝫ.
ad amicos ⁊ inimicos.⁊ ita latū/vt ab eo ⁊ i
eo pēderet oīs lex ⁊ ꝓphete.qꝛ finis oīs legis
dilectio. Tunc ablatuꝫ ē a iudeis regnū dei.
Uoluerunt ꝯſtituere iuſticiā legis.i.i ea cō/
tinue ſtare/abijciētes gratiā dei nō ꝓſtiterūt.
ip̄m velamen oculorū/⁊ importabile legis iu
guꝫ tenere ſup ſe.¶ Itaqꝫ regnū dei(dicente
Dionyſio)eſt om̄is finis et om̄is ordinis et
legis ⁊ ornatus diſtributio. Reiecerunt a ſe
quattuor iſta iudei/reijciēdo xp̄m. in quo ꝓ
quē.⁊ ex quo.⁊ a quo ē om̄is finis.ordo.lex
⁊ ornatus. Ornatū intellige quālibet in re q̄
libet inclinationē/quaꝫ indidit ſapīa diſpo
nēs oīa ſuauiter in finē ſuū/ſ̄m legē a deo ⁊
ordinē inter ſe mutuo cōſtitutas.¶ Nunq̄d V.
nō o bn̄dicta in mulieribꝫ/non tā olim circa
te deſertionē hāc inuenimus. Remāſerat pu
er Ieſus in hieruſalē/queſitus ꝑ triduū ma
gni myſterij. Inuētus ē in templo ſedens in
medio doctorū/d̄ lege diſputās ⁊ rn̄dēs. Et
de quibꝫ arbitrādū ē q̄ſtionibꝫ/niſi de tpe ad
uentus meſſye/⁊ ſcp̄turaꝝ impletōne.¶ Uo
luit ipſe benignꝰ filiꝰ tuus o vͥgo benigna vͥ
go bn̄ ignita.voluit benigne facere bona vo
lūtate ſua tibi. deſeruit i'ralem ſyon cuꝫ ſua
hieruſalē. Deſcendit cū Ioſeph ⁊ tecū in na
zareth floridā nō vetuſtā.⁊ erat ſubditus vo
bis.in quibꝫ myſtica iā ſyon ⁊ hierl'm reſide
bant. Māſit annorū ſpacio.xviij.quouſqꝫ

baptiſma ſuſpſit anno. xxx. quſqꝫ cōſūmaret
opus ad edificatōꝫ celeſtꝭ hierl'm/ quſqꝫ acce
ptaret deꝰ ſacrificiū iuſticie. ſacrificiuꝫ ſpūs
ↄtribulati xp̄i oblatōes. ¶ Demuꝫ ī h̄ vnico
ſacrificio holocauſtū ꝛ vitulos typico / ſup
altare cruc͂ ipoſuit. Introiuit ſemel ī ſancta
ſctōꝝ eterna redēptōe inuenta. facta ē hoſtia
peccati. Dānauit de pctō pctm̄. liberauit ec
cleſiā ſuā ab intolerabili iugo tot ſacrificio/
ruꝫ. q̄ neqꝫ pfecta / neqꝫ plena / neqꝫ placita p
ſe erāt. ſꝫ nec placita reputabat ea dn̄s ex bo
nitate offerentiū / ppter maliciā ſtudioꝝ ſuo
rū. Lege Eſaiā. pſalmos diſcute. nihil apti
us inuenies q̄ꝫ reprobatōeꝫ ꝛ abominatiōꝫ
cū phibitōe ſacrificioꝝ. ſi ad lr̄am (put acci/
piebant tunc iudei) referāt. Qm̄ ſi voluiſſes
(ait dauid) ſacrificiū dediſſeꝫ vtiqꝫ holocau
ſtis nō delectaberis. Et alibi / voce dn̄i. Nō
accipiā de domo tua vitulos. neqꝫ de gregi/
bus tuis hircos. cū ceterꝭ ſine nūero cadēti
bus ī hāc ſniaꝫ. ¶ Sacrificiū nihilominꝰ ex
petit dn̄s. ſꝫ q̄le figurabāt ſacrificia illa. non
lr̄a ſꝫ ſpū. Significauit hec ſacerdos nr̄ vni
cus / dū pdicaret oblatōꝫ purā. pfectā ꝛ pla/
citā corpis ꝛ ſanguis ſui. Uerba q̄ ego loq̄r
inq̄t vobis / ſpūs ꝛ vita ſūt. Et p̄us ad ſama
ritanā. Deus ſpūs ē. ꝛ deū opꝫ adorare in
ſpiritu ꝛ v̄itate. Cū igit̄ o aīa mea ſis ſpūs ī
carne. q̄d ↄueniētius q̄ꝫ vt ſacrificiū tuū eēt
ſpūs ī carne. vel caro ī ſpiritu p cōicatiōꝫ car
nis ꝛ ſanguis. Neqꝫ em̄ abſqꝫ ſacrificio ma
nere debueras ī ꝑſtatiōeꝫ ſupremi dn̄ij qd
hꝫ deus ſup oīa. p oīa ꝛ ī om̄ibꝫ. Sic em̄ de
ſcribit̄ ſacrificiū. q̄ ē oblatio facta deo ī reco
gnitōeꝫ ſupmi dominij ſui. Sit hec oblatō
ſolū interioꝛ ī ſpū. ſit exterioꝛ ī affectu vl' effe
ctu ¶ Sacrificiū ſicut ꝛ verbū abbꝛeuiatuꝫ
fecit deus ſup terrā hoſtiā vnā. vnicā. mūdā.
plenā bonis. plenā effectibꝫ om̄ibꝫ illis p q̄/
bus hoſtia litteral' ſolebat offerri. Si dele/
tiōeꝫ pctōꝝ p[..]. Ecce agnus dei. ecce q̄ tol/
lit pctā mūdi. Si grār̄ū actōꝫ. grās agit xp̄s
p̄ri. Si mal[..]rū euitatiōꝫ. ſanat ipē nos ꝛ li
berat. Quia vere lāguoꝛes noſtros ipē tulit
Si bonoꝝ ↄſecutōeꝫ celerē. introgatꝰ latro
docebit. q̄ tēpe huiꝰ ſacrificij veſptini audire
meruit cuꝫ iuramēto. Amē dico tibi. hodie
mecuꝫ eris ī padiſo ¶ Uerū dicis (o aīa) ſunt
iſta iaꝫ apud xp̄ianos oēs ita digeſta. ita co/
gnita. vt faſtidiuꝫ ſit apud plrimos vel repe/
tere vel audire. Uis aliq̄d offerat̄ nouuꝫ ali
q̄d inſolitū: Subit illud rabidaꝝ deliciarū
ait Seneca. Quouſqꝫ eadē? Tales inuenit
paulꝰ athenienſes. q̄ ad nihil aliud vacabāt q̄ꝫ
audire vel dicere aliq̄ noui. Sil'es ſunt pꝛu/
riētes aures diuitū. q̄ dimittunt̄ inanes. qꝛ
q̄s nō replet bonis ſpūalibꝫ veritas / vanitaſ
inq̄erat ¶ Sed ecce o aīa. nouꝰ rex. noua lex.
nouus grex. nouū ſacrificiū. nouū teſtamen
tuꝫ. nō vituloꝝ ſꝫ xp̄i ſanguine ↄfirmatū. te/
ſtamētū hereditatꝭ eterne. ppterea dicit q̄ ſe/
det ī throno. Ecce noua facio oīa. Uis vno
verbo cognoſcere. quid ē nouū ꝛ ſoluꝫ tale?
Eternū. Uetera ſunt oīa ꝛ ad interitum ten
dūt q̄ ſepant̄ ab etno. ¶ Breuis diſtinctō ve
terꝭ ꝛ noui ſic̄ ꝛ tpalis ꝛ eterni. Noua plane
oīa. ſꝫ in nouatꝭ noua ſi lex p ſpm̄ viuificata
ſeruet̄. Que lex? Audi nouis ſupuenientibꝫ
vetera pijcientis. Et q̄d vetuſtiꝰ veteri hoīe
noſtro ſm̄ carnē? Quid ſi ſibi nihil ſapit no
uū? Febꝛicitans ꝛ excecatꝰ ē mal' humoꝛibꝫ.
qꝛ peſſimis humoꝛibꝫ repletꝰ ē. Tolle vete/
ra. noua erunt ſpūalit̄ oīa. coꝛ. opꝰ ꝛ lingua.
¶ Dabo tibi latiſſimā nouitatū materiā. Cō
ſidera tot varietates ſacrificioꝛū. oblationū.
holocauſtoꝛuꝫ veteris legis. pſertim in Le/
uitico. Tolle nebulas figurarū ab eis. Au/
fer ab oculis tuis velū qd̄ ſciſſum ē tpe paſ/
ſionis. Confer ad interiorꝭ legis ſpm̄. oꝛie/
tur primus tibi ſol iuſticie xp̄s. Et qui in ſa/
crificio coꝛpis ꝛ ſanguis ſui / noua fecit oīa.
paſcalē agnū. manna deſerti. panē celi. thau
ros. vitulos immolationis. hircū emiſſari/
um. paſſeres. turtures ꝛ colūbas. vinuꝫ ꝛ li/
bamina. ſal in om̄i ſacrificio. caudā cum ca/
pite. neqꝫ mel neqꝫ fermentū. Deniqꝫ quoti
dianū bis ſacrificiū cū matutino veſptinū.
Oīa hec cū ſimilibꝫ erunt tibi nouitatis ma
teria. immolabis hedū xp̄m p ſimilitudine
carnis peccati ſine peccato Comedes agnū
nō cruduꝫ p infidelitatē tuā. nō coctū aqua
p curioſam philoſophiā. ſed aſſuꝫ igni p cha
ritatis ardoꝛē. deuoꝛabis p deuotā auidita/
tem caput. Siquideꝫ caput xp̄i deus ſimul
cū pedibꝫ humanitatis ꝛ viſceribꝫ ſacramen
toꝛū intimis. Os nō ↄfringes ex eo. violen/
tia pſcrutationis. Totū qd̄ comedi nō pōt
p intelligentiā. igni ſancti ſpūs ↄbures p ve
neratiōnē amoꝛoſam. Sint azimi panes ſi/
ne fermēto malicie cū lactucꝭ agreſtibꝫ ama/
re ↄpunctōnis. Sint accincti renes p caſti
tatis zonā. ſit ſpei lōganimis baculus ī ma/
nibꝫ. ꝛ comede feſtināter. auide ſcꝫ. anhelans
ꝛ tendēs pegrinus ad patriā. Lini ad extre
mū vtruqꝫ poſtem ſeu ſupliminare domus
tue vel oſtij de ſanguine agni. Fit hec [..]i/

tio ſub ſignaculo fidei ĩ intellectu. ⁊ amoris
Y ĩ affectu. ¶ Scis hec o anĩa mea? ſcio. At ni
hil ē qđ magꝭ ſuadeā facere de te/ q̄ȝ ipſā te ſa
crifices totā deo. Fiet hoc ſi captiuaueris et
q̄daͣmodo trucidaueris oēm intellectū tuū ĩ
obſequiū xpi. oēȝ affectū in holocauſtū cha/
ritatis. Crede ⁊ ama illum q̄ latet ⁊ p̄ñs ē. ſis
ipſa placens hoſtia. ſis rōnabile ſacrificiuȝ.
nedū mane ⁊ veſpe. ſȝ aſſidue nocte dieq̄ȝ. In
uitata es o anĩa ad nuptias ⁊ cenā magni re
gis ĩ h̄ eucharistie ſacramēto. Noli excuſare
te. noli tardare. aſſume veſtē nuptialē. tādeȝ ĩ
nouiſſimo loco recūbe cū illo q̄ pro te fact⁹ ē
nouiſſimus viroꝝ. vñ nec reputauimus euȝ
(ait ꝓpheta euāgelicus) nec erat ei ſpecies ne
q̄ȝ decor. ¶ Habet altare crucis latitudineȝ
charitatis. longitudinē eternitatis. ſublimi
tatē maieſtatis. ꝓfunditatē ſapientie iudicā
tis. Proĳce te ⁊ abſconde ĩ hoc profundo. et
toto niſu pedē crucꝭ ſtringe amplectēs. Dic
cū fiducia ſperāde pietatis. viuit dñs q̄ȝ non
dimittā te. O quāt hec virga crucꝭ ex radice ieſ
ſe. qđ interp̄tať incendiū. Concremeť hic to
tū cor tuū o aĩa mea. Ardeat in holocauſtuȝ
in odorē ſuauiſſimū dño. Dicit ꝓpheta dño
đ malignis. id ē male ignitis. Pone illos vt
clibanū ignis in tempore vultus tui. Dicat
idē đ benignis. Sint ipſi cliban⁹ boni ignis
qui ē in ſyon. ⁊ caminus eius in hieruſalem.
Monſtruoſum nimis geliciduȝ/ ſi nō fluat
ſicut cera cor tuuȝ. O anĩa mea/ a facie hui⁹
ignis qualiter defluebat q̄ dicebat ĩ cāticis.
Aĩa mea liquefacta ē/ vt dilect⁹ locut⁹ ē. Jaȝ
habem⁹ non vocē ſȝ p̄ñtiā. Quid ſi addideri
mus ĩ bonū qđ de malꝭ ſubiūgiť. dñs in ira
ſua. ĩ ira boni zeli quē tollit a repudiata. Cō
turbabit eos vt ſaneť. ⁊ deuorabit eos ignis
bonus q̄ dñs ē. ¶ Felix vero deuoratio. De
uoret vtinā nos totos ignis tuus benigne ie
ſu. Siquideȝ ignis cōſumens es tu. ⁊ pedes
tui ſicut electruȝ in camino ardenti. Jacuit
ad pedes iſtos congelata prius Maria to/
ta mox ĩ lachrimis inſtar niuis. ad ſolē ferui
dū liquefacta ē. Audiebat ſiľ eloquiū tuuȝ/
qđ ē ignitū vehementer. nō ſolū ignituȝ. ſed
ſicut oleū effuſum nomen tuū ĩ fomentuȝ ar
doris. Añ faciē ardoris hui⁹ q̄s ſuſtinebit?
quis ē q̄ ſe abſcōdat a calore eius? Quiſquis
erit infelix/ ꝯgelatus erit. ¶ Spectat hoc ni/
mis accōmode myſterio corpis ⁊ ſanguinis
tui ieſu xpe. q̄ ꝓpter nimiā charitatē q̄ dilexi
ſti nos. deſcēdiſti ĩ abyſſum incendĳ. ¶ Cor
riget forte aliq̄s ⁊ dicet nō te deſcendiſſe. dū

mitteres hūc ignē ĩ terrā. ſed aſcendiſſe ĩ alti
tudinē crucꝭ tpe meridiane ⁊ ardētiſſime paſ
ſionis tue. Profecto nihil aduerſum ē. Quiſ
quis deſcendit ipe ē q̄ et aſcendit. Quiſquis
humiliabiť ipſe ē q̄ ⁊ exaltať. Quiſq̄s nouiſ/
ſimū locū elegit. ipe ē cui dicit inuitās. Ami
ce aſcende ſupius. Felix nimiuȝ ⁊ ſublimis
humilitas. Propterea demerge te o anima
mea/ cū nouiſſimo viroꝝ in ꝓfundū ſapien
tie iudicātis. q̄ ⁊ humiles eleuat et replet bo
nis. potentes ꝟo deturbat ⁊ dimittit ianes.
¶ Eſt aliud ex dictis noſtris qđ ſcire deſide/ Z
rat anim⁹ meus. Quo pacto pōt ignis intuſ
claudi velut ĩ clibano cordis noſtri/ dū ipm
deuorat exteri⁹. Grata ꝓrſus hec inq̄ſitio. ſȝ
gratior inuentio. Expientia deniq̄ȝ cū ſenſu
gratiſſima. ⁊ ita gratiſſima vt nil ſup̄. Hec ē
repletio oīs boni. hic effect⁹ p̄cipuus eucha
riſtie ſacri. vbi ſm Dionyſiū. xps ē carbo ig/
nitus. imo totus ignis. ¶ Adiuuet nos phi
ca poſitio. Nil eñ ꝓhibet vel ab hoſte doce/
ri. q̄ȝq̄ȝ vera phia noſtre theologie neq̄ȝ ſit
aduerſa. ſed nō aſcēdit ad ei⁹ altiſſima. Tra/
dit phia/ q̄ aĩa p̄ſertim rōnalis tota ē ĩ toto
ꝯpoſito ſuo. ⁊ tota ĩ q̄libet ei⁹ pte. tāq̄ȝ ĩ hoc
ſit microcoſmus. i. minor mūdus/ maiori ſi
milis. vbi deus tot⁹ ē ĩ toto. ⁊ totus ĩ q̄libet
pte ꝑ eēntiā. p̄ñtiā ⁊ potentiā ¶ Cōſidera cor
hoīs. ⁊ vide q̄m intra ſe ē tota aĩa tanq̄ȝ ĩ cli
bano. Eſt eñ aĩa (ſm phos ⁊ poetas) ignea
vis/ vel igneus vigor. Diffundit itaq̄ȝ ſe per
totū cor/ tāq̄ȝ infra ſperā actiuitatis ſue viui
ficās ipm. Ipſa nihilominus aĩa p̄ambit ⁊
circūdat ⁊ ꝯtinet exteri⁹ totū cor noſtꝝ/ tāq̄ȝ
circūferētia ei⁹ ad extra. dū ē ipſa eadē tota/
ſic centꝝ ad ītra. tota tñ ĩdiuiſibiľ nō ſic pū/
ctus poſitōȝ hñs ĩ ꝯtinuo. nec extra ſe fluēs.
ſed aliter mira ꝟtute et opatione/ qua pene/
trat ſe diffundens. Fatemur. Imaginatio
eñ nō capit hoc/ ſed ratio cōcludit et intelli/
gentia (ſi pura ſit et ſimplex) intueť. Eleuat
ſe ſupra continuū ⁊ tps. ſupra hic et nūc/ tē/
poris ⁊ loci materialis. Uis intelligētie vel
mētꝭ pure defigit oculos ꝯſpicuos. ad hic ⁊
nūc eui vel eternitatis. Et ſi nō mō ꝑ eēntiā
tñ aliq̄n ꝑ ſpeculū nitidū ⁊ imaginē. de quo
apľs. Nos inquit reuelata facie/ ſupple ab
inuolucris fantaſmatū/ transformamur de
claritate ĩ claritatē tanq̄ȝ a dñi ſpū. Fit ꝓp/
pe talis trāſformatio ꝑ illapſum ſancti ſpūs
purgantis aĩam ⁊ eleuantis in idipm. ¶ Ha
cten⁹ hec introducta faciūt vt oremus cū ec
cleſia/ cuius orōnes eleuatiſſime ſunt ⁊ tote

ignee/niſi ſit frigidū pect⁹ pl⁹ chriſtallo ɔge
larū. Illo nos igne ſpūſſcūs inflāmet. adda
mus ꝛ deuoret. quem dñs nr̄ ihs xp̄s. adda
mus iħ ſacro. miſit ī terrā. ꝛ voluit vehemē/
ter accēdi. Capiet tūc ignea mēs cū ſumma
facilitate. Sētiet cū ſumma iocūditate/ quē
admodū de⁹ ē oīa in om̄ib⁹. ꝛ tot⁹ ī ſingulis.
cōis om̄ib⁹. ꝛ vnicuiqꝫ ſingularis. totus ap
ꝓhenſus a q̄liber beato. a nullo ɔꝓheſus. to
tus intimus. totus extimus. totus oīm cen
trū. totus ꝛ circūferētia. tot⁹ ſtabil'/ dās cun
cta moueri. Ad hoc phi conati ſunt/ matie
metaphiſici. ſed ſola dei gratia ꝛ virtus q̄ ꝑ ie
ſuꝫ xp̄m facta ē/ poterit ħ adipiſci tūc ꝑ glīaꝫ
ɔſummatā. ꝛ hic ī via ꝑ theologiā myſticā.
Valet inſuꝑ hec mēt̄ʒ eleuatō mirabiliter ad
intelligētiā myſterioꝝ euchariſtie ſacramēti
Tradidit eīm xp̄s rē a ſenſib⁹ talit' elongatā.
vt diſcam⁹ nedū amare. ſꝫ intelligere ꝛ vene/
rari celeſtia. ſecernere materialia a ſpūalib⁹.
deū a creaturis oīb⁹. vitā eternā a mundi flu
xis et caducis calamitatib⁹. Sciam⁹ ꝑinde
q̄ aliter hꝫ ꝓceſſuꝫ ſuū dei ꝓuidentia ſuꝑ ho
mies. aliter ſuꝑ bruta. Cur ita? Certe vt ma
gis diuie gratie ꝛ miracul' innitamur q̄ꝫ na
ture. Nō quidē vt tēptem⁹ deū. ſꝫ vt noueri/
mus nos ad finē noſtꝝ q̄ ſuꝑ nos ē/ non niſi
gratuitis ſuꝑ naturā miracul' ꝑuenire. Hoc
q2 nō vidit Pelagi⁹/ errauit. ingrat⁹ grē dei.
nō q̄ hō deſtituat' opatiōe ſua naturali ꝓpa
pl⁹ q̄ꝫ bruta. ſꝫ ad altiora niti dꝫ. ꝛ ī his gra/
tie dei tot⁹ inniti. ¶ Nota diſtinctōꝫ hanc de
duplicitate opationū/ ꝛ oppoſitas ɔ̄ ratōes
Aug. ɔcordabis. ¶ Voluit dei ſapia ſpūm
rōnalē cōiungere materie. q̄tinus iſtas nos
ɔnectio doceret/ ſpm̄ noſtꝝ cū deo q̄ ſpūs ē/
facilius ɔiūgi poſſe. Et q̄m ex eiſdeꝫ gigni/
mur ꝛ nutrimur. incarnata prius dehinc ve
lut ipanata vl' ineſcata/ ſub ſpēb⁹ ſacrī ſapia
facta eſt nutritio noſtra ſicut ꝛ formatō. Et
q̄m nutritio ꝑficit ſanis ꝛ mūdis. facta ē ca/
dē ſapia nobis ī ꝓbatica piſcina quinqꝫ vul
neribus corpꝛ ſui. ſalus mūdatio. ¶ Cor fa
melicū. cor qḋ aruit. q2 oblitus ſū comedere
panē meū. cor durꝝ. cor carneū. cor ad ſolem
iuſticie nō liq̄ſcens/ ſed obduratū. cor qḋ de
relinq̄t aīam meā. ꝛ facta eſt ſic̄ colūba effra
im ſeducta. Redi nūc ad vocātē te xp̄m in al
tari. Dic cuꝫ ꝑs. Introibo ad altare dei ad
deū q̄ letificat iuuētutē meā. Eras nēpe cor
vetuſtū/ ꝑus q̄ꝫ emitteret lucem ſuā. Recrea
uit te ꝛ innouauit ī tabernacul' eccl'ie/ detra/
cta pelle vetuſta pcti/ defluentib⁹ plumis ad
calorē auſtri. Cōtuſa ad petrā xp̄m ī abſtinē
tia curuitate nimia roſtri. ¶ Grandē nob̄ fi/
duciā ſperande pietatis indulſiſti benigne ie
ſu ꝓponēs exemplū filij ꝓdigi. cui tāta cele/
ritate pr̄ occurrit. cecidit ſuꝑ collū. oſculatuſ
eſt eū. Stolā cito primā iuſſit ꝓferri. anuluꝫ
cū calciamentis dari. Deniqꝫ vitulū ſagina
tū ī epulationē occidi. Tu figuralit' es vitu/
lus iſte. quē reuertenti de regione lōginqua
pcti filio vis apponi. O altitudo diuitiaruꝫ
ſapie ꝛ ſcie dei. O ſupeminēs ſcia charitatiſ
xp̄i. ſi māſiſſet apud pr̄em ꝑditus iſte filius
q̄ typū tenet Ade fugientis a facie dñi. vitu
lus ad epulationē nō fuiſſet occiſus. q2 nec
xp̄s imolat⁹ fuiſſꝫ. ¶ Ceſſꝫ igit' o curioſitaſ q̄
ſtio tua Cur dimiſit de⁹ vt peccaret adā? Ec
ce quātū fructū dei ſapiētiſſima bonitas/ eli
cere ſciuit. potuit ꝛ voluit ex pctō ¶ Curre iā
o aīa penitēs. clama poſt xp̄m cū chananea.
Dñe ieſu fili dauid miſerere mei. Qui ſi for/
te a mr̄e comite rogat⁹ vt dimittat te. ſileat ꝛ
ꝓcedat. irrue feſtinatōe tota. īueni faciē ei⁹ ī
adoratōe dicēs. Dñe adiuua me Si rurſus
oppoſuerit ɔfundēs te/ q̄ panis filioꝝ nō ē
dand⁹ canib⁹. Rn̄de tota fiducia. Etiā dñe.
nā ꝛ catelli edūt de mic̄ʒ q̄ cadūt de mēſa dño
rū ſuoꝝ. Tādē merebeꝛ audire Fiat tibi ſi/
cut vis. Filiā tuā (q̄ ē ſenſualitas lunatica et
a demonio fomit̄ʒ original' male torta) īueni
ens ſedatā. ꝛ ſedentē ī obediētia rōis. ¶ Con
uiuiū ei ſi recogites o aīa figural'r reſtaurāt
vij. filij Iob cū trib⁹ ſororib⁹ q̄lib3 ī dieꝫ ſuū.
Sēſiſti qn̄qꝫ motū reuerētie ꝓfunde. necnō
humil' ad deū timor̄ʒ. nō audes p̄ verecūdia
ſurſum oculos attollere. dicēs cū ꝑcuſſione
pectoris. De⁹ ꝓpici⁹ eſto mihi pctōri. Sci/
to q̄ apud te fecit ɔuiuiū pmogenit⁹ fili⁹ ti/
mor in die ſuo. ¶ Senſiſti motū pietatis ad
deū. ad te. ad ꝓximū ſuauē ꝛ letū. mirē inſuꝑ
valde ꝓfuſū. Hec dies ē ſcdi filij. ¶ Sēſiſti
eſtimo tot miſeroꝝ afflictōes in penis ꝛ cul/
pis ſuꝑ filios hoim. vel ex ꝓprijs anguſtijs
luxiſti brō ſctōꝝ luctu. Hec eſt dies tercij fi
lij. ¶ Corroborata es ī vigore tolerandaruꝫ
aduerſitatū/ vel in abſtinētiarū rigore firma
ta. Facta es eſuriēs ꝛ ſitiēs/ ſatiſfacienteꝫ iu
ſticiā. Ecce quart⁹ filius inſtaurauit die ſuo
cōuiuiū. ¶ Conſiliata eſt in opibus ſupero/
gantis iuſticie. caſtitatis. pauptatis ꝛ obedi
entie. Hec ē dies q̄nti filij. ¶ Intellexiſti my
ſteria ſacramētorū. ꝓcipue hui⁹. retuliſti oīa
que vident' ad eternitatꝫ ſpectacula. obſtupui
ſti etiā mundiciā cordis. nedū a peccatꝫ. ad

a fantaſmatibꝫ ⁊ cur̃. Pulcer iſte dies ⁊ ſere
nus ē ſecri filij. Sapuit tibi tandē p oēs ſen
ſus itimos/ q̃ ſuauis ⁊ bon⁹ ē ſpūs dn̄i gu/
ſtātibꝫ eū. vidētibꝫ eū. audiētibꝫ eū. odorātibꝫ
eū. amplexātibꝫ eū in h̄ ſacramēto. Feliciſſi/
mū hūc ac btiſſimū i apparatu ꝯuiuij die/ fi
li⁹ ſeptimus hꝫ ſuū. Bibūt illic vinū ſeptē fi
lij cū tribꝫ ſororibꝫ. cui⁹ q̄lis ſit effect⁹ ſi ſcire
deſideras. inſinuabit q̄ dicit. Inebriabunt
ab vbertate dom⁹ tue. ⁊ torrente voluptatis
tue potabis eos. ¶ Biberat hāc ſobriā ebrie
tatē ſpūs pia mater Aug̃. monica. dū p⁹ ſu/
ſceptōꝫ ſacramēti i publico rapta clamauit.
volem⁹ i celū fideles. volem⁹ i celū. Pulſata
et exq̄ſita q̄d ita clamaret. Demiſſa cū vultu
voce inq̄t. Cor meū ⁊ caro mea exultauerūt i
deū viuū. Altera q̄dā rupt̃ venis expirauit.
vim amoris ſancti ferre nō ſuſtinēs Felices
ſunt domus ille fideliū/ p quas fiūt p orbē p
fructū ꝯuiuiū ſingul̃ diebꝫ illumiāte ꝯuerſa
tōnis. ¶ Offert nihilomin⁹ holocauſta Job
myſticus. qm̄ iuſticie noſtre nō ſunt omino
ſincere. Egēt inſup ꝯſuatiōe. Debet deniq̄
ꝯſūmatōeꝫ accipe i gratiarū actōe omis cibꝫ
cōiter ¶ Quos ꝑterea fruct⁹ apponere ſoleat
i hac euchariſtie mēſa ſpūs ſapie/ cēſeo medi
tatōi deuotoꝝ poti⁹ q̄ ſcptoꝝ expſſioni lin
quēdū. veniāt. vacēt. guſtent ⁊ videbūt. Sꝫ
neq̄ putādū ē nos ꝯſortes ⁊ ꝯciues futuroſ
beatoꝝ ſpirituū ab ipis deſeri. dū ſedem⁹ in
eccl̃ie ꝯuiuio. Facti ſūt q̄ppe oēs admiſtra/
torij ſpūs ꝑpt eos q̄ hereditatē capiūt ſalut̃
cui⁹ arrā recepim⁹ hic ⁊ pign⁹. Si ad inſtru/
ctionē ꝯuiuij ꝑfectā plima reqrunt/ diuites
ſunt hi ſpūs ad ampliora. hn̄t ad votū cella/
ria reg̃. ꝓferūt de theſaur̃ ſuis queq̄ volue
rit interior hō noſter. Petit ignis et camin⁹
incēdij. ſeraphin ardēt. Petit ſal et lumē. che
rubin ſapiūt et lucēt. Petunt ſedilia. throni
habent illa. Miſtrat a ſupma hierarchia. q̄r
miſtrātibꝫ imperāt. Querit q̄ dn̄et i ꝯuiuio.
q̄ ꝟtute pareat. q̄ ꝑtāte tueat. hec ſcd̄a pt hie
rarchia. Querit p inferiori cenacl̃o/ q̄ ordo
ſit i ꝯuiuātibꝫ. offerunt ſe ꝑncipat⁹. ſubordi
nāt archāgeli. ⁊ angeli ſubſeruiunt. Si fru
ctus defuerint/ aſcēdam⁹ in palmā cruc̃. ap
ꝑhēdamus fruct⁹ eius. q̄ ſi ſolos carpe poſ
ſum⁹ iſimos minuſq̄ maturos. diſtribuit li
beraliter de medijs ⁊ ſupmis chor⁹ ipſe ſctō
rū p ramos ihabitās. Exēplū accipe. Ibat
ad paſſionē Dorothea ꝟgo. Theophilus q̄
dā ſcholaſticus exclamauit ad eā (ſuſpicor ir
ridēs) O dorothea ſpōſa xp̄i/ mitte mihi ma
la de padiſo ſpōſi tui. Spopōdit ſe miſſurā
Iuſſa flectere ceruicē/ orariū ꝓus eximens.
aſtāti dedit puero q̄ ferret Theophilo ⁊ dice
ret. Dorothea ancilla xp̄i. mittit tibi mala d̄
padiſo ſpōſi ſui. Recepit gratus. applicuit fa
ciei. Sēſit ꝯtinuo vim celici cuiuſdā odor̃.
q̄ replet⁹ ⁊ tot⁹ i alterū virū mutat⁹. repetēs
dicebat. Bn̄dictū ſit nomē dn̄i mei ieſu xp̄i.
Qui mox captus. dire tortus. poſt occiſus/
aſcēdit i palmā. vbi pleno ore vorat fructus
eius. Ceterū qua poſſum⁹ ad te fiducia ꝯfu
gere btiſſima feminarū. Tu mater es eucha
riſtie. q̄r mater gratie bone Tu clauigera cel
larioꝝ reg̃ pacifici. Tu frāgere paneꝫ potes
illū petentibꝫ. Tu epularis q̄tidie ſplendide/
nō negabis micas vlceroſis nobis ⁊ mēdic̃.
quoꝝ tot ſunt lingue clamātes ad tuā miſe/
ricordiā/ q̄t ſunt vlcera noſtrā oſ̄dentia miſe
riā. Vox ſapie vox tua ē. Nimiruꝫ q̄r tu ne/
dū ſapia p emphaticā locutōeꝫ. ſed mater es
ſapientie. ſpōſa. ſoror. filia O q̄ ampliſſimū
ꝑādit nobis hec meditatio/ ⁊ q̄ amenuꝫ or/
tū. immo padiſuꝫ deliciarū tuaꝝ/ virgo ſapi
entiſſima. cui⁹ i filio ſacramētaliter ſuſcepto
laus oīs terminat. Ego inq̄t ex ore altiſſimi
prodiui. Ego mater pulcre dilectiōis. Ego
ſicut vitis fructificaui. cuꝫ ceteris i ſapientie
ꝑconiū numeratis nec finit̃. ¶ Tu quaſi oli
ua ſpecioſa i campis. q̄ mūdo naufrago/ ra/
mū illū oliue paterne protuliſti ieſum xp̄m.
¶ Colligere fas habet ipm i h̄ euchariſtie ſa/
cramēto fidelis aīa. fas illum ferre i ore ſuo.
duꝫ veſp mortis adueniēs/ ſuadebit regredi
ad verum Noe deū. q̄ duꝫ creauit eā/ miſit p
aquas ⁊ terras huius diluuij/ quatin⁹ bene
volādo rediret ad ipm q̄ miſit illā. Felix ple
ne aīa q̄ redibit ad veſperā vite ſue/ ferens in
ore ſuo ramū hunc oliue xp̄m/ p ſacramenta
lem ſaltē ſpiritaliter ſuſceptionē.

Sequitur tercia par a
titio/ p ſoliloquiū conuerſum ad Mariam.
p notulas quinquaginta.

Prima notula.

c Ontēplatōnibꝫ tuis deinceps
intendere cupientes. nos eſuri
entes ꝯuertimur ad te eſurien/
tem olim. Ad te pauperē ſpū ⁊
humilē ancillā xp̄i/ ꝟgo beata.
virgo iā bn̄dicta p oēs generatōes. ꝟgo nūc
eternis epul̃ ſemp abūdātiſſime plena Cui⁹
mēs ꝯtēplata ē multa nimis ſapienter. Tu

conſcia ſup oēs poſt filiū/ſacramēti hui⁹ ab
ſcōditi a ſecul' extitiſti. Ecce pl⁹ q̄ Salomō
hec. Quare: Dic nobis ꝑ miſeratiōes tuas.
dic q̄ ꝛ quāta bona ꝯtemplabaṫ mēs tua cū
poſt bñficia tibi ſingulariter exhibita. tu ge/
neralia oībus cecıniſti/ dicēs. Eſurientes
impleuit bonis. ¶ Narrat Lucas ꝯſcius ſe/
cretorū tuoꝝ. ꝙ apl'i erāt cum mulieribus ꝛ
Maria matre Jeſu. Subdit poſtmoduʒ.
Quotidie quoqꝫ ꝑdurātes vnanimiter in tē
plo/frangebant circa domos panē/ ſumen/
tes cibū cum exultatione ꝛ ſimplicitate coꝛ/
dis. Eras inter hos ſumētes cibū haud du
bium o Maria mater Jeſu. exultabas ī ſim
plicitate coꝛdis collaudās deū. ꝛ habēs gra
tiā ad omnē plebē. q̄d ſequiṫ: Dñs aūt auge
bat q̄ ſalui fierent q̄tidie in idipm̄. Eſt igiṫ ſa
lutaris effectus hui⁹ ſacramēti. ſal⁹ ꝛ augmē
tū fideliū quotidie ī idipm̄. Et hec contem/
platio tua precipua. ¶ Nulla fuit natio/que
nō ſacrificiū cēſeret offerēdū illi ſoli quē cre/
debat aut fingebat deū ſibi. Sacerdos ꝛ ſa
crificiū eſt nobis factus o Maria filius tu⁹
Sed q̄lis ſacerdos ꝛ quale ſacrificiū: expo/
nit apl's ei⁹ latiſſime ſcribēs ad hebꝛeos. Nō
in vituloꝝ ſanguine et thaurorū cede. Hec
ꝯtemplatio altera. ¶ Cōtemplabaṫ mēs ma
rie/quantū ſe ſacrificiuʒ arbitrabaṫ Dauid.
quantū Salomō. quantū omnes priſce le/
gis exoluiſſe. ſi m̄l'ta thaurorū. ſi agnos abſ
qꝫ numero iugularēt dño. At nos ſub vnica
panis exigui ſpecie. ſub modici vini calice/
ſacrificiuʒ abſqꝫ vlla ꝯpatione placidius in
odoꝛē ſuauiſſimuʒ dño ꝯſecramus offeren/
tes. Et ſiquidē hoſtia ſm̄ litterā. Parua. ni
tens. ſana. teres. azima. nudaqꝫ ſcripta. Si
gnat hec ſeptuplex ꝯditio/ nos debere vicia
capitalia ſeptē excludere. In ꝑuitate ſuper/
biam. In nitoꝛe inuidiā. In integritate irā.
In rotunditate volubili accidiā. In azimo
furfur auaricie. In mundicia feditatē luxu
rie. In ſcꝑtura hebetudinē gule. Grās tibi
v̄go beata que talez nobis hoſtiā protuliſti.
Gratias filio tuo qui nos a iugo legis into
lerabili liberauit. Ue temptantibꝫ inducere
rurſus ſup ceruices credentiū illud iugū qui
bus ſe Paulus ꝯſtāter oppoſuit. ꝛ apl'i con
B ſenſerunt. ¶ Cōtemplabaṫ Maria/ quēad/
modū fuit tp̄s ante paſſionē. dū legalia cur
rebāt fructuoſe in populo iudeoꝝ. Fuit tem
pus poſt paſſionē vſqꝫ ad ꝑfectā ꝑdicatōem
euangelij ꝑ iudeā. dū erant ꝑmiſſa (q̄uis in/
utilia) quatinus mater ſynagoga cū honoꝛe
ferreṫ ad tumulū. Fuit tempus terciuʒ quo
temeratoꝛ materni ſepulcri reputandus ē et
a fide alienus. qui legalia vel obſeruat vl' ob
ſeruāda ꝯtendit. Libenter ꝑfecto nos credē
tes de gentibus/caremus iugo tali. libenter
qꝫ in hoc ſacrificio puro facili ꝑfectoqꝫ glo/
riamur. Nō ſumus ingrati gratie dei. Juſti
ciā eīn ꝯſtituere volum⁹. ſed ꝑ grāʒ ſperam⁹
ſaluari longe ꝯfidentius q̄ illi ꝑ legē/ vt inte
rim de ſacrificijs execrādis gentiliū ſileam⁹
Cōgregauit nos deus ī vnā eccl'iam ī ꝯmu
nionē ſctōꝝ vnā/dās remiſſionē pctōꝝ. Jta
qꝫ ſub fide articuloqꝫ vnius eccleſie catholi
ce ꝯphendiṫ cōicatio ſeu cōio oīm ſanctoꝛū.
Eſt eīn eccl'ia ꝯgregatio ſeu poti⁹ ꝯuocatio
fideliū viatoꝝ. ꝑut accipiṫ a triumphāte di/
ſtincta Eſt inſup eccl'ia ꝯtinēs cōionē ſctōꝝ
id ē ſacroꝝ ꝑ q̄ nimirū ſacra fit remiſſio pctō
rū. Ceſſat igiṫ q̄ō nōnulloꝛū. Cur ꝺ euchari
ſtie ſacro nō fact⁹ ē ī ſymbol' articul⁹: factuſ
q̄ppe ē ſub cōione ſctōꝝ. i. ſacramētoꝝ. Jnṫ
q̄ p⁹ ſacrm̄ baptiſmi iſtō ſacrm̄ fuit ꝑdicatū.
ꝛ vſu ꝯtinuo diuulgatū/ qō ꝛ anthonomati
ce cōio vocaṫ. ¶ Cōtemplabaṫ hec cōionē. ꝛ C
ſapuit mēs Marie ꝯtinuandā ꝑ generatio/
nes vſqꝫ ad ꝯſummatiōeʒ ſcl'i. ꝙ ſi nō muta
biṫ hoc ſacrificiū. vtiqꝫ nec ſacerdotiuʒ xp̄i.
nec lex mutabūṫ. ꝯ Joachim et ſequaces ei⁹
nouā ſpūſſancti legē ī euangeliū eternū/ dā/
nabiliṫ ꝑmittentes. ꝑpterea ꝺꝛ hoꝛa nouiſſi/
ma tp̄s legꝭ xp̄i. q̄m altera nō ſuccedit. ¶ Cō
templabaṫ mēs marie ꝯferēs iugiṫ in coꝛde
ſuo. quēadmodū xp̄i coꝛpus ꝯtentū nō ſolū
ſignatū ſub ſpeciebꝫ panis ꝛ vini. ē vera res
hui⁹ ſacramēti. Eſt inſup ſignū ſeu ſacramē
tū totius coꝛpis myſtici qō ē eccl'ia catholi/
ca tā militās q̄ triumphās. cui⁹ caput xp̄s
eſt. xp̄i aūt deus. Coꝛp⁹ xp̄i ꝛ ſi nō videaṫ. ē
tñ de ſe ſignū viſibile. grā q̄ vniēs fideles ī
vnū coꝛpus ꝛ ſpm̄/cauſaṫ a xp̄o. ¶ Cōtēpla/
baṫ quēadmodū ī oīm ſacrificio altaris daṫ
ſpōſus xp̄us eccl'ie ſponſe ſue. daṫ caput mē
bꝛis a quo ſuſcipiunt influentiaʒ ꝑfectionis
ſm̄ menſurā vniuſcuiuſqꝫ mēbꝛi/ q̄uſqꝫ ꝑue
niāt ad menſurā plenitudinis xp̄i. ¶ Cōtem
plabaṫ oēm hoīem viatoꝛē/ſignificari ſub h̄
ſacramēto q̄ ad ſufficientiā ſacrificij. nō tñ q̄
ad finalē efficaciā niſi tm̄ electi. ¶ Contēpla D
baṫ hoīm cōionē ſub multiplici ꝺñtia. Eſt
cōio nature/ a qua nullus excipiṫ. Eſt cōio
ſm̄ aptitudinē ad gl'iam. ꝛ ab iſta null⁹ via/
toꝛ excipiṫ. qꝛ deus vult oēs hoīes ſaluos fi
eri. Eſt cōio ꝑdeſtinatōis ꝛ gratie final'. ab

illa oēs reprobi viui ⁊ mortui excōicāť vľ ex
cipiūť ¶ Cōtēplabať cōionē aliquā eē ī gra
ī meritis ſm pñtē iuſticiā tm̄mō. Siľr aliq̄
erat excōicatio ſm pñtē iniuſticiā ⁊ demeritū.
Rurſus aliq̄ erat ſm pñtꝫ eccľie extrīſecū iu
diciū/ꝑ ſnīas irregularitatū ⁊ excōicationū
initiata. ¶ Cōtemplabať ꝙ ī oblatōe ſacri. vt
erat ſacrificiū/ nullꝰ viator q̄ntūcunq꜄ ꝑuer
ſus vel excōicatus/ erat excipiendꝰ ab offerē
tis affectu charitatiuo/ ex q̄ erat capax btītu
dinis. Secꝰ de excōicatōe iā dānatoꝝ. hinc
orat eccľia. ꝙ h̄ ſacrificiū ſit abſolutio ſceleꝝ
⁊ remiſſio oīm delictorū. q̄tinꝰ ꝑ ſacrificij v̄
tutē pctōres reuiuiſcāt. ⁊ ad vitā gratie reuer
tanť. ¶ Cōtēplabať ꝙ eccľie iudiciū poterat ar
cere ſacerdotes offerentes ſacrificiū. ne ꝑ ex
pſſā eccľie orōeꝫ ꝯphenderent excōicatos ab
ipa. Noluit tñ nec debuit ꝓhibere charitatꝭ
interioreꝫ affectū/ vt dictū eſt. ꝓpterea forte
fuit inſtiturꝰ mentaľ modꝰ orādi ꝑ memento
¶ Cōtemplabať ꝙ horrenda eēt excōicatio.
⁊ q̄ꝫ timide ferenda. ⁊ timidiꝰ ſuſtinēda. q̄ fa
ceret hoīeꝫ ab hac cōione ſalutifera ſeparꝫ.
E ¶ Cōtemplabať ꝙ ī rōne ſacrificij petit ſacer
dos q̄ſlibet aſſociare nō ꝓhibitos ab eccľia
⁊ eiꝰ pia intentōe. Vñ ſicꝰ oblatio xp̄i fuit ſin
gularꝭ ꝓ oībꝫ. ita fuit cōis ꝓ q̄libet ſingulari
Hec ꝯtra timidos auaros ī ſpūalibꝫ q̄ q̄rūt
appropriare ea ſibi. q̄bꝫ nō eſt liberalitas hu
ius ſacrificij ſatꝭ nota. ¶ Contēplabať ꝙ licꝫ
vna miſſa ſufficiens eēt de ſe/ ſicꝰ ⁊ paſſio xp̄i
ꝓ ſaluatione oīm viatoꝝ. Nihilominꝰ ī rōne
ſatiſfactiōis ⁊ ꝑcij/ plus valebāt pľes miſſe
q̄ꝫ vna. ⁊ plus vna ꝓ vno q̄ꝫ ꝓ multis/ ſm or
dinē diuine ſapīe. q̄ dat oībꝫ menſurā nume
rū ⁊ pondꝰ. Scit aūt ipa btā nūc ī v̄bo/ mē
ſurā hāc ī Ezechielis menſuratōe figuratā.
nos neſcimus. ¶ Contēplabať ꝙ exēplo xp̄i
poterat ſacerdos offerre ſacrm̄ ꝓ pctīs alio
rum q̄nq꜄ cū pluri merito/ q̄ꝫ ſi ꝓ ſe ſolo cele
braret. nec ſe tñ nec aliquē dꝫ excipe niſi mō
dicto. nec ſingulariť approꝑare. Propterea
ſtulte agūt q̄ volūt miſſas dicere ſm intētio
nes ſuas q̄ſi vēales ⁊ mercēnarias ⁊ auaraſ.
⁊ nō ſm intentōꝫ ⁊ traditōeꝫ eccľie liberalem
plane. nec ſunt audiēdi. ¶ Contēplabať ⁊ ita
ſeruabat charitas marie. vt ſacrificiū intꝰ of
ferret nō niſi deo. nec ad aliqueꝫ ſe obligaret
q̄ſi ꝓ vice gratuitoruꝫ oblatoꝝ. Iā eēm vide
ret ſimoniaca mercatio. ſꝫ non ꝑmo mō. dū
ſolus deus eſt ꝑncipaľ terminꝰ. ¶ Contēpla
bať ꝙ titulus ſolus ſecurꝰ ⁊ mūdus a ſimo
nia vel turpi q̄ſtu/ ī receptione tpaliū ꝑ ſacer
dotes/ eſt titulus ſuſtentatōnis miſtri ſeu ſa
cerdotꝭ celebrātꝭ. Qua ſuꝑ re/ lōgus alibi ꝺ
ſollicitudine eccľiaſticoꝝ tractatꝰ ē habitus
¶ Contēplabať ꝙ titulo generaliť q̄druplici
q̄libet ꝑſona viatrix teneť offerre ſacrificiuꝫ
h̄ ipſi deo/ ſalteꝫ ſpūaliter ī ſui cordis altari.
Primo ratione charitatꝭ ad ſe. Scd̄o titu
lo rōne ꝯſortij ad oēm hoīeꝫ capacē btītudi
nis Tercio rōne bñficij ſuſcepti ſit in bonis
fortune. ſit ī bonis nature. ſit ī bonis gratie.
Quarto rōne grārū actōis deo ⁊ ſctīs oībꝫ ꝓ
bñficio tāti ſacꝰi cū ceterꝭ. ꝯplaceť beniuo
le recolēdo. ¶ Contēplabať ꝙ vltra titulos
iſtos obligabāť ſacerdotes titulo ſuſcepti tā
ti ſacerdotalis officij. vt poſſint gloriari cuꝫ
apľo. Gr̄a dei ī me vacua nō fuit. Cū ei cre
ſcūt dona/ rōnes etiā creſcūt donorū. diuer
ſimode tñ ꝓ q̄litate circūſtātiaꝝ. ¶ Contēpla F
bať quemadmodū xp̄s lauit pedes apľoruꝫ
añ ꝯſtitutionē huiꝰ bñdicti ſacꝰi ⁊ añ miſtra
tionē. ī ſignū ꝙ ſolis mūdis dꝫ tradi. ⁊ a mū
dis celebrari. dicente apľo. Probet aūt ſeip
ſum hō. et ſic de pane illo edat. Nota ſunt q̄
ſequunť. ſed ꝓ multis horrenda ¶ Contēpla
bať ꝙ ad celebrationē ⁊ ſuſceptionē tā ſubli
mis ſacramēti nullus de ſe dignꝰ ē. q꜔ nec ex
meritis/ q̄ incerta ⁊ ſepe vana et ſordida ſūt.
nec ex officio. q꜔ iuſte et ſancte q̄ ſancta ſunt
exequeris. Hinc fuit tāta apud multos reue
rentia/ ꝙ ſacerdotes eſſe fugerunt. legiť h̄ de
ſancto Marco ⁊ de nōnullis heremitꝭ ¶ Cō
templabať ꝙ ſtāte ꝯſciencia bñ ſibi ꝯſcia de
nō impedimēto pctī mortalis vel irregulari
tatis vel excōmunicationis vel ſcādali. ſacer
dos laudabiliꝰ faciebat celebrādo mō et tpe
ꝯſtitutis ab eccleſia/ q̄ꝫ ꝓpter ſolā reuerenti
am abſtinēdo. ⁊ hoc ceteris paribꝫ. Ratiōes
poterūt infra tradi. ¶ Cōtemplabať queād
moduꝫ ſtaret aliquē ſacerdotē vel alterū cōi
cantē eſſe realiter ī pctō mortali ⁊ extra gra
tiā. vel in excōicatione. ⁊ tñ nō peccabit no
uiter in celebrādo vel cōicando. Non negať
tñ q̄n ſemꝑ ſit ī peccato. ſed nō peccat nouiť
in h̄ actu ſuo. Valet hec ꝯtemplatio ꝓ ſeru
puloſis. ⁊ hꝫ locū q̄ñ facta eſt examinatio cō
ſcientie/ ꝓut ſolet ī talibꝫ fieri bona fide/ ꝺ re
colendo ⁊ amouēdo om̄e pctm̄. ⁊ impedimē
tū ꝓ nūc nō occurrit. ¶ Contēplabať exinde
maria/ ꝙ ad nō indigne celebrādū ſeu ꝯmu
nicandū/ ſufficit ꝯſcia probabiľ ꝯiecture. ꝙ
nullū pro tūc hꝫ īpedimētū neceſſario vetās
vel arcēs ad celebrādū vel cōicādū. Et hoc
iteꝝ ꝯtra ſcrupuloſos ꝯſolatoriū ē documē

cū. ¶ Contemplabaꝫ ꝙ a tāto bono. tā hone
ſto. tā vtili ꝯ ſeꝫ delectabili/ nō erat ꝓuādꝰ vł
arcendꝰ hō ſine magno ⁊ legitimo impedimē
to. vt ꝑ immūdicia corꝑali ſola/ que mortali
peccō iūcta nō eſt/ ſcādalo tn̄ rōnabili nō imi
nēte. Lōgus eēt hic ꝓceſſus de leproſis. de
mēſtrua patientibꝫ. vel emorroides. vel pol
lutōes ī ſomno cū ceterꝭ. Nō oīm ē. qꝛ non ē
afflictio dāda afflicto/ ſꝫ ꝯſolatio. Nō alta.
qꝛ cibꝫ iſte magꝭ eſt ſpūs ꝙ̄ carnis. ꝗ nec car
nalibꝫ ſordibꝫ ī ſe vel ex ſe maculaꝫ. Eleuet in
hac ꝯſideratione deuotio fideliū ſurſuꝫ cor-
B da. ¶ Contēplabaꝫ magnificās aīa Marie
dn̄m cuꝫ exultatōne ſpūs ī deo ſalutari ſuo.
quemadmodū p̄n̄tialiť erat ī h̄ ſacro iſte cui
miſtrāt milia miliū. et decies cētena milia aſ
ſiſtūt ei. Nō ita tn̄ ꝙ oēs dimiſſo empireo ce
lo aſſiſterēt huic ī terrꝭ ſacro niſi ſm̄ ordina-
tiōꝫ diuīe ſapīe cū bn̄placito creatorꝭ. ¶ Cō
templabaꝫ nō eſſe īdignū ſed digniſſimū vi
deri angelicꝭ ſpiritibꝫ viſitare p̄n̄tialiť eccleſi
as in ꝗ celebraꝫ vel ſeruaꝫ euchariſtie ſacrm̄.
Exemplū huiꝰ figurale fuit ī ſcala Jacob. ⁊
ī monte ſynai. qn̄ data eſt lex ꝑ angelos ī ma
nu mediatorꝭ cū ſiliibꝫ multꝭ. ¶ Contempla-
baꝫ quāta erat patiētia xp̄i/ quāta angeloruꝫ
btōꝝ hic aſſiſtentiū. dū tolerāt indignitateꝫ
ꝯtrectātiū h̄ ſacrm̄. Cū illi tāta ſeueritate pu
niebanꝫ accedentes ad mōtē ſynai. Vn̄ ⁊ be
ſtia ſi tetigiſſꝫ montē obruebaꝫ lapidibꝫ. Se
pe aūt p̄t ī h̄ ſacramēto ꝯq̄ri xp̄s. Manꝰ tra
dētis me mecū ē ī mēſa. Et illud. Juda oſcu
lo filiū hoīs tradis. Nihilominꝰ ex pctīs ta
liū elicit deus bona ī ſalutē electoꝝ ſicut ex
bonis dei mala pctōres eliciunt. ¶ Contem
plabaꝫ ꝙ h̄ ſacrificiū dabat glīaꝫ deo ī excel
ſis. ⁊ ī terra pacē homībꝫ bone volūtatꝭ. leti-
ficabat angelos. liberabat purgatorio detē
tos. vt eorū pena breuior ſit aut leuior. Via
toribꝫ impetrabat nūc ꝯuerſionē ad gratiā.
nūc ꝯſeruationeꝫ ī grā. nūc ꝯ mundi ꝑicula
firmamentū. nūc angeloꝝ cuſtodiā ⁊ refrena
tionē tēptatoꝝ. ¶ Contēplabaꝫ ex his ⁊ ſiliī-
bus effectibꝫ/ laudabiliꝰ eē ex amore ſacram̄
ti ⁊ ꝯfidentia miſcdīe dei ſepiꝰ accedere ꝙ̄ ex
timore vel ſcrupulis diu ſe ab eodē ſacramē
to ꝗdāmodo excōicatū facere. ꝗ nec ſe expo-
nit ꝑiculo ꝗ n̄ hꝫ certitudinē de legitimo īpe
dimēto ⁊ accedit. quēadmodū ſup̄ notatū ē.
Sꝫ ⁊ ſtulťꝰ illius timor ē. vel reuerētia minꝰ
prudens ꝗ ad dn̄m ſe vocātē ⁊ inuitātē non
accedit. ſed procraſtinat. ſed dicit corui cras
cras cras. Sepe demū fit illud. Qui nō eſt
hodie cras minꝰ aptus erit. ¶ Cōtemplabaꝫ
tales ꝗ nolūt accedere niſi ſint actualiť deuo
ti ⁊ feruidi. ſiliť agere ꝗſi frigidus nolit ad ig
nē proximare niſi ꝓus calidus ſit. nec ſordi-
dus niſi ſanus Sit tn̄ iſte viuēs nō mortuꝰ
ꝑ mortale ꝗ ꝯfidit accedere. alioqn̄ ſi ſit mor
tuus/ nō recipit emolimēta viuorū. nō ē con
ditio mortuoꝝ vt comedāt ¶ Contemplaba H
tur Maria etiā ſe ex ſe nequaꝙ̄ eē dignā. ex
celſior ſup̄ oēs. Dicebat igiť cum ap̄lo. Ve
nit deus ſaluos facere pctōreſ. q̄rū ꝓma ego
ſuꝫ. Sꝫ miſcdīaꝫ ī p̄ſeruatiua ſctificatōne ⁊
redēptione ab oī pctō etiā originali/ ꝯſecuta
ſuꝫ. alioqn̄ etiā natura filia ire fuiſſeꝫ ſicut et
aliȷ̄. Solus ⁊ vnicus filius meus neꝙ̄ pec-
catuꝫ neꝙ̄ neceſſitatē habuit ꝯſcq̄ndi pctm̄
ꝓuilegio ſingulari. qꝛ ſingulariť ex ſpūſācto
natus. ¶ Contēplabaꝫ aliqn̄ cōicātes ſecū ī
euchariſtia pctōres eſſe. forte ⁊ pctōres ſcie-
bat eē aliqꝫ ꝗ ſacrm̄ miſtrabāt. qlis fuiſſe pu
taꝫ ſeptimus diaconorū Nicolaus. Sꝫ nō
ceſſabat ob h̄. non refugiebat. nō ſe excōica-
baꝫ. i. extra cōicationē ſe ponebat. Sciens ⁊
recolens dictū filiȷ̄ ſui ꝗ ſumiꝫ ī h̄ ſacro. Ve-
ni pctōres ſaluos facere. duꝫ phariſeoꝝ fal-
ſa iuſticia indignareꝫ/ exprobrās et dicēs. h̄
pctōres recipit. Et iterū ad diſcipuloſ. Qua
re cū publicanis ⁊ pctōribꝫ manducat magi
ſter vr̄. Sed neꝙ̄ xp̄s ꝓhibuit iudā ꝑ abne-
gationē cibi ſui. ¶ Contēplabaꝫ amplius et
ꝯplectabaꝫ ampliſſimo ſinu charitatꝭ om̄es
pctōres terre/ publicanos ⁊ meretrices. qua
les ſepe p̄cedunt ī regno dei. Clamabat vali
de cum lachrimis intra templū cordis ſui ſe
ꝯnumerās exēplo Danielis. Pctōres. te ro
gamus audi nos. Miſerere noſtri ſm̄ ma-
gnā miſcdīam tuā, qꝛ pctōres magni ſumꝰ.
Et ſm̄ multitudinē miſerationū tuaꝝ. quia
multi ſicut inſpicis ſumus. Exemplū itaꝙ̄
dedit nobis quātūcunꝙ̄ videamur iuſti/ vt
quēadmoduꝫ illa fecit ita ⁊ nos faciamꝰ Ne
mo aliū iudicet. nemo dānet. ſꝫ ſolū ꝑ eccleſi
am ſuā ⁊ ſuos dānet deus. Coruus fuit qui
paſcebat belyā. Preſcꝑſit formā orōnis. ex-
cipiens nullū ꝗ dicere iuſſit. pꝛ nr̄. nō meus.
dimitte nobis debita noſtra. nō mea ¶ Con
templabaꝫ fieri qn̄ꝙ̄ vt rex introduceret que
ſtorē ī cellaria ſua/ collaturus bona. dū pro
pluribꝫ ⁊ maioribꝫ indigentibꝫ exponit ſeꝗ-
rere. Siquidē vbi abundauit delictū ſuper-
abundat et grā. maior ꝗꝫ miſeriarū abyſſus
abyſſum fortius inuocat miſcdīaꝝ ¶ Contē I
plabaꝫ ⁊ aſſumebat hm̄oi ſacrm̄ ꝗſi hora ſua

eſſet q̄ trāſitura erat ex h̄ mūdo ad prēm. vel
poſt deſertū ad terrā ꝓmiſſionis / comeſtura
de fructib⁹. Reuoluebat aīo tota celeritate
oīa noua et vetera de theſauro cordis ſui / q̄
ad deuotionē ⁊ venerationē ⁊ laudē ⁊ iubilū
cū exultatōe ſpūs ꝓuocabāt. maxīe oīa q̄ ce/
pit ih̄s facere ⁊ docere ſingularit̄ ſecū ⁊ vni/
uerſal'r cū oīb⁹ ꝑ totū vite curſuȝ ab ītroitu ī
exitū ⁊ vſqȝ ī ſcl'm. O q̄ntā q̄ȝ vberem vides
aīa xpiana mariā tibi miſtraſſe materiā ↄtē/
plādi. Expgiſcere igit̄. oc'los aperi. aureſ eri
ge. cor dilata. ⁊ excipiens euchariſtiā clama.
Faſcicul⁹ mirrhe dilectus me⁹ mihi. int̄ vbe
ra mea ↄmorabit̄. Faſciculus vtiqȝ ꝑuulus
mole / ſȝ ṽtute īmēſus. Dic ex ſnīa / h̄ ē ſenſu
vel ſentimēto ītimo. Oīa poma diuīaꝝ ſcri/
pturaruȝ noua et vetera dilecte mi ſeruaui ti
bi. Et vñ? qꝛ dediſti mihi. de tuo tibi reddo.
Tal' mihi certe es q̄lē te fidelit̄ recogitauero
Infans. puer. iuuenis. p̄dicās. ſanās. mori
ens. reſurgēs. regnās. ¶ Cōtemplabat̄ ſuſce
ptionē euchariſtie / q̄ſi filiuȝ audiret ex cruce
dicentē ſibi qd̄ latrōi iurauit. Amē dico tibi
hodie mecū eris ī ꝑadiſo. Siq̄dē grā dei (te
ſtimonio ſapiētis) ē ꝑadiſus ī bn̄dictionib⁹.
Et vbi grā / ſi nō euchariſtia. q̄ ꝑ excellentiā
bona grā nūcupat̄? Porro grā dei vita eter
na. ſ. vita ⁊ pax. Eſt aūt ī euchariſtia pax no
ſtra xps. Cōplet̄ g̃ ſalutatio tua o paule toti
ens poſita. ⁊ a Johē ⁊ Petro ſil'r. Grā vob' ⁊
pax. Quid grā ⁊ pax niſi grā pacifica? Et ſi
pacifica nō ē impedita. Deductū ṽo ꝑus ha
bes / ꝙ ꝑadiſus ⁊ eterna vita. ē fruitio dei ſm
habitū grē nō īpedita. p̄ſertim q̄ñ ē ↄſūma/
ta. ¶ Cōtēplabat̄ cū exultatiōe ſpūs euchari
ſtiā ī tēplo. iubilāſqȝ dicebat. Suſcepimus
de⁹ miſc̄diaȝ tuā / ī medio tēpli tui. Suſcepi
mus olim mīam hāc viſibilit̄ / me p̄ſtante ſi
meone / recipiēte Anna ꝓphetāte. Etem̄ de⁹
me⁹ mīa mea. Suſcipim⁹ hāc eādeȝ ſacr̄alit̄
q̄tidie ſi volumus in medio tēplo cordis no
ſtri. Itaqȝ templū dei ſum⁹. Nō q̄ramus ſa
pīaȝ accuſantē. n̄ iuſticiā dānātē. n̄ potentiā
puniētē / ſȝ mīaȝ abſoluētē. Suſcipimus eā
ſacr̄alit̄ q̄tidie mirabilia ī exceſſu faciētē. Fa
cit ēt ſapīa accuſante aduocatā. ēt iuſticia dā
nāte abſoluentē. ēt potētia puniēte ꝓtegenteȝ
⁊ liberātē. Siq̄dē fact⁹ ē nob' xps a deo ſapīa
iuſticia. ſctificatio. redēptio. via. ṽitas ⁊ vi/
K ta. ¶ Contēplabat̄ exiſtentiā mirabilē filij in
h̄ ſacramento quē viſibiliter tractauerat cū
blādicijs ⁊ oſcul' ſuauiſſimis ī gremio corri/
dentē. Credebat h̄ idē ſibi licere nunc. q̄uis

alio mō. ſȝ nō minori merito. Oſculat̄. tāgit
⁊ qd̄ ſibi tūc nō licuerat corꝑaliter. māducat
⁊ bibit ⁊ accipit vitā. Nā q̄ manducat me in
q̄t ⁊ ipſe viuet ꝓpter me. Grādē reȝ tibi o aīa
xpiana. grādē nimis eſtimaſſes / ſi ṽgo bn̄di
cta poſuiſſet olim filiū ſuū ī gremio tuo. Si
ↄceſſiſſet amplexū ⁊ oſculū. Sȝ habes h̄ rē
ſuo miraculo ⁊ merito grādiorē. Eya nūc o
aīa cāta cātica cāticoꝝ / q̄ ſuſpirabunda pete
bas. Quis det mihi te fratruelē meū ſugen/
tē vbera matr' mee / vt inueniā te ſolū for' et
deoſculer te. ⁊ iā nemo me deſpiciat. Ecce fo
ris ⁊ vere foris. a nemine viſibil'. dat ſe ſoluȝ
tibi. dat vt oſculer' eū. fac qd̄ ſequit̄. ¶ Appꝛ/
hende eū. ⁊ introduc ī domū ↄſcie tue q̄ ē do
mus ſapīe matr' tue. Illic docebit te. Da et
mihi potū ex vino ↄditū deuotōnis tue Da
mihi muſtū malogranatoꝝ tuoꝝ feruide di
lectōis. ¶ Cōtemplabat̄ ī euchariſtia. qꝛ nō
eſt hic localiter corp⁹ filij ſui. Non em̄ poſſet
trahi linea viſual' a corꝑe xpi vt hic ē ſacr̄ali/
ter / vſqȝ ad oculū. ⁊ ecōuerſo. Credebat ꝙ ꝑ
ↄcomitātiā erat aīa ī corꝑe. ſil'r cū ſanguīe ⁊
cū deitate. Sȝ nunq̄d ꝑ ↄcomitantiā erāt il
lic dū ↄſecrabat̄ tpe cene veſtes ſue. nūq̄d aer
circūſtās corp⁹ ⁊ veſtes? Curioſitas aut ſtu
dioſitas h̄ inq̄rit / vt deducat ꝙ in h̄ ſacramē
to / ꝑ ↄcomitātiā ſunt oēs angeli / oēs ſancti.
Et tu btiſſima ṽgo. imo ſub breui ṽbo to/
tus mūd⁹. ſiq̄dē deo canit̄. Pleni ſunt celi et
terra gl'ia tua. Orat eccl'ia p̄reȝ. vt veniēs fi/
lius tu⁹ cū oīb⁹ ſctis / parā ſibi inueniat mā/
ſionē. ¶ Cōtemplabat̄ corpus veꝝ filij ſui ſa L
cramentū eē corꝑis ſui myſtici. Signat igi
tur h̄ ſacramentū totā eccl'iaȝ electoꝝ. etiā ex
vi ſacramēti. Nō tm̄ dicim⁹ ꝙ ↄtineat̄ h̄ tota
eccl'ia ſub ſacramēto. Cōcedim⁹ ꝙ xps hō ē
vbiqȝ ꝑſonal'r. qꝛ videlȝ ꝑſona xpi. ṽbuȝ dei
ē vbiqȝ. Nō tm̄ ↄcedimus ꝙ xpus ſit vbiqȝ
corꝑal'r dimēſiue. ſȝ tm̄ ī celo ⁊ ſacramētalit̄
ī tēplo. Logica hic op⁹ ē. vna ex ancill' ſapīe
ſi nolumus male loq̄ ¶ Cōtēplabat̄ idō dici
corpus xpi ī hoſtia. qꝛ cōuerſa erat ī ſe ſpēb⁹
hoſtie reſeruat'. Vñ ↄſeq̄ns ē ſi xps apparu
erit hic aliq̄ñ ſub ſpecie pueri vel crucifixi. ſi
debeat credi ꝙ ſit ibi xpus. oportet ꝙ ſpēs ho
ſtie remāſerint. alioq̄n nō erit ibi xps ſacram̄
tal'r. ſȝ nec videt̄ ꝙ local'r. cū tal' n̄ ſit ī celo ſta
tus ⁊ ſtatura. Caueat igit̄ ſibi curioſitas in
q̄rēdi miracl'a. Caueat vicina leuitate tales
ꝑ̄nus adorare viſiones Meminerit ēt mar
tino cui ſpūs nequā trāſfiguratus apparu/
it ī ſpecie xpi q̄ angelus ē magni ↄſilij. nedū

angel⁹ luc̄ʒ/ſʒ lux angeloꝝ. ¶ Cōtemplabat̄
exiſtentiā filij ſui viuaci⁹ ꝑ intelligentiā q̄ꝫ ꝑ
ſolā fidē. et nullo mō imaginationē admitte
bat. imo nec rōem. Percipiebat inſup p̄ntiā
ci⁹ ꝑ amorē ſentimentū ꝛ ꝯpletū. Quāto ꝓo
ſit ꝑſpicacioꝛ oculus intelligētie q̄ꝫ imagina
tōis vel rōis/metaphiſici tradiderūt. imo et
mathematici de q̄b⁹ min⁹ videret̄ vix credi/
bilia poſuerūt. Putāt ſe ꝑſpectiui demōſtraſ
ſe/q̄ oēs radij lumis ꝛ coloꝝ oīm q̄ſtūcūq̄ꝫ
a circūferentia ꝓdeuntiū/ꝯcurrūt impmixti
ī q̄libet pūcto medij vel ſpeculi vl' ocl'i. Sic
inquūt. in guttula iridis ſunt tres coloꝛes q̄
apparēt ī arcu. ſicͥ ī collo colūbe. ſic certe ꝯſe/
quēs eſt q̄ infinities infinite. Sic ī oꝛgano
memoꝛie dicerem⁹. Et q̄s inerudit⁹ oꝛo cre/
deret iſta: Demōſtrat ariſmetrica cū geome/
tria. q̄ ī q̄libet puo piſo vel calculo ſunt oēs
numeri cū figurꝭ oīb⁹ ꝛ habitudinib⁹ ſuis. q̄
oīa vtiq̄ꝫ ſunt infinita. Nec ē vt dicat̄ q̄ ſolū
ſunt ī potētia. Videt q̄ppe de⁹ actu et ī actu
oīa talia. Si p̄t ꝑ ſolā remotōꝫ (exēplo Dio
nyſij) vna figura fieri viſibil' ī h̄ piſo/ꝑiſte
bāt igit̄ ī eo. q̄ꝛ nihil additū eſt ſʒ ſubtractū.
D cur nō ita de ceterꝭ figuris dici p̄t: ¶ Cōtem/
plabat̄ hec maria lōge viuaci⁹ oculo intelli/
gētie quātū ſpectabat ad magnificādū dn̄m
(cui⁹ potētie ꝛ ſapie nō eſt numerus) q̄ꝫ q̄cū/
q̄ꝫ ph̄s docēre eā ſpūſctō oēm ꝟitatē. Et ſi n̄
foꝛte ſp̄ ī actu/tn̄ ī habitu. Accipiat hanc ex
poſitionē q̄ſq̄s aliquā vellet ſtruere calūniaꝫ
ſup oīb⁹ marie ꝯtēplatiōīb⁹ tactis aut tāgen
dis. ſi ꝛ quātū ꝯtinēt veritatē. Sciat mariā
maioꝛi cognitione totius ſeculi cuꝫ decurſu
fuiſſe ꝑditā/q̄ꝫ ꝓphetaꝝ vel ap̄loꝝ vel ph̄o/
rū cet⁹ vllus. Si mathematic⁹ viſo piſo co/
gnoſcit ī eo nō ꝑ imaginationē neq̄ꝫ ꝑ ſenſuꝫ
exterioꝛē. ſʒ ꝑ ſciaꝫ demōſtratōis acq̄ſitā/tot
theoꝛeumata geometrie. tot ariſmetrice. tot
ꝑſpectiue. nō abneget illa q̄ ō ſacro credim⁹
intelligi poſſe dn̄o reuelāte q̄ ītellectū dat ꝑ/
uul'. Sūt innūerabiles ppl'i q̄s de⁹ trahere
vult poſt ſe ꝑ cognitōꝫ ꝛ amoꝛē. Et q̄ꝛ cogni
tio intellectual' dat̄ paucíſſimis. dedit fidem
innitentē auc̄ri dicētꝭ. ītuentē vicini⁹ ꝛ adhe/
rentē firmi⁹ ꝛ certi⁹/q̄ꝫ adhereat ph̄s ꝑ ſciaꝫ
ſuis ꝯcluſionib⁹. Docet h̄ effect⁹. q̄ꝛ fidel' ci/
tius vitā deſerit q̄ꝫ fidē. nō ita ph̄s. Tale ali/
q̄d miratus ē ī Ignacio Traianus. ſic legit̄
Cui⁹ Ignacij illud ē inſigne eulogiū. Amoꝛ
meus crucifixus ē. q̄ a te virgo bt̄ā l'ras acce
pit rn̄ſiuas ſuis petitōib⁹. vt ex te. ꝑ te ꝛ ī te fi
des nephitoꝝ firmaret̄.

Sequitur partitio

A quarta ꝑ ſoliloquiū q̄ſi narratiuuꝫ de ꝯtem/
platōib⁹ marie ſup h̄ ſacramēto. Et p̄ncipa/
liter de. xij. bonis eius quib⁹ replent̄ eſurien
tes. ꝑ notulas centū. cū additione q̄dragita
theoꝛeumatū de vnitate.

Incipit particula quarta.

Ontemplabat̄ amplius maria ma/
C gnificās dn̄m/q̄ꝫ magnā fecit ipſe ce
nā. q̄ꝫ lautū ꝛ ſplendidū ꝯuiuiū duꝫ
ſuis fidelib⁹ inſtituit h̄ cōionis ſacramentū.
dū eſuriētes impleuit bonis. Dicta ſunt ali
qua de euchariſtia/ꝓut data eſt ī oblationeꝫ
ſacrificij. mixta ſunt aliq̄ de ipſa eadeꝫ/ꝓut ē
in cōione ꝯuiuij. ſed ſupſunt amplioꝛa ſi bn̄
dixerit dn̄s cenam ſue familie. ſi fregerit pa/
nes. ſi cū piſciculis iuſſerit illos recūbentib⁹
miniſtrari. Nūc duodeciꝫ ſpoꝛte. nūc cophi
ni ſeptē poſt ſaturitatē colligent̄ fragmento/
ruꝫ. Tanta eſt tā efficax xp̄i bn̄dictio. q̄ꝛ et ꝑ
bn̄dictionē ſe totū largitus ē in hoc cōionis
ſacramēto. Ceterū facto interim ſilētio ō ſpe
ciali ſeu ꝑſonali refectione viatici q̄ō ē terciū
bonū. notemus adhuc paucułas beate ma/
rie ꝯtemplatōes de ſcd̄o bono/ꝯtenti de di/
ctis ſup p̄mo. ¶ Cōtemplabat̄ Maria cōfe
rens ī coꝛde ſuo ad inſtructionē hui⁹ ꝯuiuij
quaſi oēs catharactas celi apiri. Quis fideli
um dubitet (inq̄t Grego.) in ipſa immolatio
nis hoꝛa celos apiri. ꝛ imis celeſtia iūgi: Di
cunt̄ hic apiri celi. nō ꝑ fractionē. ſed ꝑ influ
entiā ſpecialē/q̄liter optabat ꝓpheta dicens.
Utinā dirūperes celos. Et iterū. Roꝛate ce
li deſup ꝛc̄. Uox inſup ē eccleſie gratulātis.
hodie ꝑ totū mundū melliflui facti ſunt celi.
Sicut inuenimus Dalidaꝫ ꝑfidā dixiſſe de
Samſone. Nūc aperuit mihi coꝛ ſuū. ſecre/
tuꝫ eni̅ reuelauerat. ſic hic reuelantur celeſtia
¶ Cōtemplabat̄ q̄ iſtic iungunt̄ ima celeſti/
bus ꝓpter ꝯnexionē mēbroꝝ eccleſie militā
tis cū mēbꝛis eccleſie triumphātis in vno ca
pite xp̄o p̄ſentialiter hic exhibito. ¶ Oꝛat ec/
cleſia patrē Iube hec ꝑferri ꝑ manus ſancti
angeli tui. q̄ xp̄s ē angelus magni ꝯſilij/ꝑfe
rens totū coꝛpus myſticū in ſublime altare
diuine maieſtatis. i. ſup̄me ꝛ altiſſime diuini
tatis. Maieſtas itaq̄ꝫ dicit̄ quaſi magnitu/
dinis ſtatus. Peracto demū ſacramēto dici
tur coꝛpus xp̄i rapi/ꝛ in celuꝫ ab angelis de
ferri. nō ꝑ realē loci mutationē. ſed ꝑ operati
ue ꝯnexionis virtutē. ¶ Cōtemplabat̄ q̄ iſtic D
eſt oblatio vna. ꝛ plures offerūt. Offert filius

offert ſpũs eius ſanct⁹. Offerũt angeli. offe/
runt ſacerdotes. offerunt fideles aſſiſtentes.
q̄ quãto plures ſunt ⁊ deuotiores/tãto fit ac
ceptior oblatio. qđ valet ꝑ celebrantibꝫ ĩ me
dio ſeu patẽti eccl'ie loco. Tu ſingulariter et
efficaciter offers poſt filiũ ꝟgo bñdicta/vita
dulcedo et ſpes noſtra. ¶ Cõtẽplabaᷣ ꝙ iſtic
aliud ẽ ſacrm̃. aliud vſus ſacri. nõ ſic ĩ baptiſ
mo. Uſus ẽ ſacramẽtal' comedere ⁊ bibere
ſub intẽtõe eccl'ie. Hic vſus/⁊ ſi veraciᷣ nu
triat corpus ſicut ⁊ alios effectus hꝫ natura
les. ne dep̄hẽdaᷣ trãſſubſtãtiatio. ⁊ hoc ad fi
dei meritũ. nõ tñ ordinaᷣ vſus ad hunc effe/
ctũ/ſed ad ſoliuſ mẽtis nutrimentũ. hic xp̄s
ait. Uerba q̄ loquor vobis/ſpũs et vita ſũt.
q꞉ vitã ſpiritalẽ reficiũt. Iſte ẽ finis. hec iſti
tutio. ¶ Cõtemplabaᷣ maria ꝙ iſtic poſt deſi
tionẽ accidentiũ panis ⁊ vini/deſinit eſſe cor
pus xp̄i ⁊ ſanguis. nõ ꝑ annihilationẽ vl' ali
am ĩ ſe mutationẽ. Redit aũt materia. vel ea
dẽ numero q̄ ꝑ͛us fuit. qđ vtiq꞉ fieri pt ꝑ cre/
ationẽ vt redeat idẽ numero. aut materia cre
atur nouiter q̄lis eſt carnis vel ꝟmis vl' alte
ri⁹ rei/q̄ ꝑ actionẽ accidentiũ ſuccreſcit. Pla
cet alijs melius dicere/ꝙ ſicut accidẽtia hñt
modũ ſube ꝑ ſe ſubſiſtendo. ſic tenẽt locũ ma
terie ⁊ forme panis ĩ agẽdo ⁊ patiẽdo. nõ no
uo ſꝫ antiq̄ miraculo. ¶ Cõtemplabaᷣ magꝭ
ad rẽ noſtrã ⁊ deuotõis amplificationẽ. Aſpi
ciebat ĩ latitudine cordis innocentꝭ/quẽad/
modũ electi oĩs ꝯferũt ptes ſuas ad opulẽ
tiã hui⁹ ꝯuiuij/a ꝑ͛mo Abel iuſto vſq꞉ ad vl
timũ q̄ naſciturus eſt ĩ mundo. Cõſiderabat
ꝑ͛cipue fratres ſuos. xij. apl'os. Hi volentes
ꝯuiuiũ eſſe ſplendidũ/collegerũt ex oĩbꝫ reli
quijs ciboꝝ a dño bñdictoꝝ ⁊ multiplican
dorũ. xij. ſportas vel cophinos. Hos voca/
mus ſymbolum aplo͛ꝝ. Appoſuit em̃ q̄libet
bolũ ſuum. i. articuluꝫ. Sꝫ o magne de⁹/q̄꞉
magna ꝟtute refertuꝫ. Introducat nũc nos
rex ĩ hec cellaria ſua q̄ꝝ tu celleraria es. O tu
btã tu marie ꝯſcia ſuba. i. fundamẽtũ es illo
P rũ q̄ xp̄m ꝺ te dicunt ꝯceptũ ⁊ natũ. ¶ Cõtẽ
plabaᷣ quẽadmoduꝫ ſuꝑ floridũ iħm (q̄ flos
ẽ cãpi inenarrabilis bñdicti vẽtrꝭ ſui) ſpũſſã
ctus. vij. dona q̄ſi totidẽ refectõis ſpũal' nu
trimẽta diffuderat ꝑ deſcenſiuũ illapſuꝫ. nec
deſinit effluere tãq꞉ caput ĩ mẽbra Sꝫ ꝑ qđ
mediũ: Plane ꝑ te ꝟgo virga Ieſſe. Tu col
lum eccl'ie firmiſſimũ ⁊ cãdidũ. tanq꞉ turris
eburnea ⁊ ſuauiſſimũ q̄ſi vinũ. Tu ꝯnectꝭ ec
cleſie mẽbra ſuo capiti xp̄o filio tuo. tu ſuſtẽ/
tas. tu vitales hauſt⁹ ꝑ͛ma ſuſcipis ⁊ refluis.

tu aſpiras ⁊ reſpiras ĩ eccl'ie corpus vniuer/
ſuꝫ. ¶ Cõtemplabaᷣ. vij. panes dorũ iſtoruꝫ
donoꝝ/cõiunctos panibꝫ alijs. vij. btitudi/
nũ. q̄bꝫ ꝯnectunᷣ. vij. panes dorũ beataruꝫ.
Porro ſacr̃a ſub eodẽ numero/necnõ virtu/
tes totidẽ ꝯtra rabidã famẽ. vij. vicioꝝ. Sꝫ
hec ex alibi traditis notiſſima. nõ hic docẽdo
ſed curſim rememorãdo poſuiſſe/ſatis ſit ad
amplificatiõꝫ noſtri ꝯuiuij. ¶ Cõtemplabaᷣ
maria pauꝑes eccl'ie militãtis/circa tale ꝯui
uiũ diuerſimode ſe habẽtes. Uox aliq̄ꝝ eſt.
Paraſti ĩ ꝯſpectu meo mẽſã aduerſus eos q̄
tribulãt me. Et iterũ. Calix me⁹ inebriãs q̄꞉
ꝑ͛clarus ẽ. O vere mirabil'ꝫ tribulãteſ arma
ture ſpẽs. vt mẽſa ſit ad tutamẽtũ/q̄ ꝑ͛us lr̃a
liter afferre ſolet carnalibꝫ nocumentũ. O ve
hemens ebrietas q̄ mortẽ ſuꝑat ⁊ infernũ. de
q̄ p̄s. Inebriabunᷣ ab vbertate domus tue.
¶ Contẽplabaᷣ alios q̄ſi mẽdicos. petere. q̄/
rere. pulſare. dicẽtes ex inſtitutiõe xp̄i. Panẽ
noſtꝝ q̄tidianũ (⁊ ſuꝑſubſtãtialẽ addit Lu
cas) da nob hodie. Iungebãt ſex petitiones
iſte medie tres vltimas/q̄ ſunt de remotõne
triplicꝭ mali. ſ. culpe. pugne ⁊ pene. Necnon
tres ꝑ͛mas/q̄ ſunt de collatõe boni. ſctificati
onis ⁊ regni. ⁊ bñplaciti diuine voluntatis.
¶ Contẽplabaᷣ pl'imos ꝑ oẽs generatões eã
dicẽtes beataꝫ. q꞉ gr̃a plena. q꞉ dño ſociatã.
q꞉ bñdicta ĩ mulieribꝫ. ⁊ ꝑ͛cipue q꞉ ꝑ eaꝫ colla
tus fuit fruct⁹ vite. fructus bñdicti vẽtrꝭ ſui
ieſus xp̄s amẽ. Quare tota deuotione offere
bãt ſibi aue maria. q꞉ ꝯplacebant ĩ recordati
one noĩs ſui. q꞉ ꝯgratulabanᷣ ſue felicitati.
⁊ ſuã famã optabãt augeri. Cõcinebãt deni
q꞉ poſt impletiõꝫ bonoꝝ ab ea ꝑuenientiuꝫ.
Magnificat aĩa mea dñm. ¶ Contẽplabaᷣ Q
mẽs marie magnificãs dñm cũ exultatione
ſpũs/quẽadmodũ dñs iſtituẽs euchariſtie
ſacrm̃. eſuriẽtes ĩpleuit bonis ⁊ diuites dimi
ſit inanes. Et h̄ ſub triplici bono eſurientiũ
ĩpletiuo. Unũ ẽ bonũ oblatõis ſacrificij. Al
teꝝ bonũ cõicatiõis ꝯuiuij. Terciũ refectio
nis viatici vel edulij. Primũ q̄ ad deũ. ſcđm
q̄ ad ꝓximũ. terciũ cuiuſlibet q̄ ad ſeipm̃. Et
q̄dẽ de duobꝫ ꝑ͛mis plurime ſunt marie con/
templatões inducte. Fuerũt nõnulli q̄ non
ſatis attendebãt ad h̄ ꝑ͛muꝫ duplex bonum
euchariſtie/qđ hꝫ oblationẽ deo ⁊ cõionẽ ꝓ/
ximo. Cõſiderabãt dũtaxat terciũ bonuꝫ ꝓ
pter ſil'itudinẽ ad panẽ ⁊ vinũ qđ daᷣ in refe
ctionẽ edulij ſeu ⁊ viatici. Conſulebãt idcir/
co ſeuerius. ne q̄s accederet ad h̄ ſacramẽtũ
niſi valde ſanus ⁊ mundus. Mouebat eos

iſte medicoꝝ amphoriſmus Egra corpa q̄n
to magꝭ nutries/tāto plus ledes. At vo ſpi
ciū ē/ q̄ eucbariſtie ſacrm̄ etiā vbi ledit acci
pientē aut ↄſecrātē/ neq̧ ſibi ꝓdeſt ꝑ viatico
refectiōis. ꝓdeſt tn̄ eccl'ie toti ꝑ ſacrificio ob/
latōis ⁊ ſacro cōionis. Ve m̄ hoi ſi vniuer/
ſū mundū lucret. aie vo ſue detrimētū patia
tur. hec ꝑ p̄fatōe. Veniam⁹ ad marie ↄtēpla
tōes circa terciū fructū. Premittam⁹ ſub q̄/
druplici metro totū marie ↄpendiū ꝑ dictis
⁊ dicēdis. Hoſtia ſacrificat. ſatiat. cibat (Ec
cetres fruct⁹ ꝑncipales. Sequit̄ i ſpāli ď ci
bo/ ſub numero ↄtēplationū. xij.) et cibꝫ iſte
Reſtaurat. ſatiat. ďlectat. roborat. aug3. Ob
dormire facit. caro ſeruit. mens dn̄at. Vim
genitiuā dat. trāſformat. īarrat ⁊ vnit. ¶ Cō
templabat̄ mēs marie ſacrm̄ eucbariſtie tan
q̄3 cibū refectōis ſub ſpecie panis ⁊ vini/ vt
ſignū ſignato r̄nderet. vt ſil'itudo curreret pe
dibꝫ ſuis/ dū3 ď. Eſuriētes impleuit bonis.
⁊ diuites dimiſit inanes. ¶ Cōtēplabat̄ i eu/
cbariſtie ſacro filiū ſuū q̄ fact⁹ eſt cibꝫ hoīm.
q̄ ſp̄ ē cibꝫ angeloꝝ. ¶ Contēplabat̄ q̄ eſuriē
tes q̄ ſunt paupes ſpū/ ipleuit bonis ꝑ hunc
cibū/ dū faſtidioſi diuites dimittunt̄ inanes
Eſuriētes ſiq̄dē ipleuit Primo bono reſtau
ratōis. Scd'o bono ſatiationis. Tercio bo
no delectatiōis. Quarto bono roboratiōis.
Quinto bono augmētatiōis. Sexto bono
obdormitōis. Septimo bono ſubiectiōis ī
carne. Octauo bono dn̄ationis ī mēte. No/
no bono inſup generatiue virtutis. Decimo
bono trāſformatōnis. Undecimo bono in
arratōis. Duodecimo bono vnionis. Su/
mamus ↄpendiū a vocabulis bonorū iſto/
rū cū ſuis ↄtēplationibꝫ ī Maria iungendo
R ꝑdictis ¶ Primo bonū reſtaurat. Vita ſpūa
lis ſicut ⁊ corꝑalis ſuo mō ↄſeruat̄ in calido
⁊ humido debite ↄmenſuratis. Loquimur
aūt hic de vita ſcd'a. q̄ ↄſiſtit ī actione. proue
nitq̧ a vita ꝑma. Vicē calidi tenet charitas
ſeu gratia. ꝑut charitatē noīamus feruorē3
charitatis in agendo. vicē humidi quaſi paſ
ſiuā ſibi verificat affectio bona voluntatis.
Sit hoc memorabile ꝑ dicēdis oīnibꝫ fun/
damentu3. Sicut eīn nō ꝑdit̄ vita eēntialis
aie. ſic nec reſtaurat̄. Porro dicim⁹ vita3 aie
xp̄iane vitā amoris. Amor tuus vita tua/ lo
quit̄ ad aīa3 ſuā Hugo. Amorē intellige nō
cuiuſcunq̧ ſed dei. alioq̄n quilibet aduerſus
amor nomīatus libido vel cupiditas mors
nō vita dicendus eſt. Diliges deum ex toto
corde iubet deus. ſubiūgit amorꝭ huius ef/
fectū. ⁊ viues. Creſcēte vo cupiditate vel li/
bidine/ minuit̄ aut obtūdit̄ act⁹ ⁊ feruor cha
ritatꝭ/ ⁊ ſi habit⁹ ꝑmaneat. Quot aūt modis
⁊ q̄ntēs iſtud ↄtigat/ pl⁹ exꝑimentꝭ docemur
q̄3 verbis. Notauit hec mala ſub q̄druplici
clade Amos ꝑpha. q̄ſi ꝑ totide3 aie paſſiōes
q̄ ſūt. ſpes. metus. meror. gaudiū. In eruca
noīat̄ gaudiū carnis virētia carpens. In lo
cuſta notat̄ ſpes arrogātꝭ. In bruco aūt in/
ers ⁊ tot⁹ exterioribꝫ icūbēs met⁹. In erugi
ne meror ſcl'i iteriora ↄſumēs. Et ex his q̄d
ſupeſt niſi vita lāguēs ⁊ egra: Pollicet̄ ali⁹ ꝑ
pheta vice dn̄i. q̄ reuertētibꝫ ad ipm reſtitue/
ret annos q̄s eruca. locuſta. brucus ⁊ erugo
ↄſūpſerūt. Hec ē reſtauratio quā opat̄ dn̄s
ꝑ eucbariſtie ſacꝝ cibū. q̄ ſanat has infirmi
tatū peſtes. ⁊ replet ī bonis eſuriētes. ¶ Con S
tēplabarꝭ o maria reſtaurationē hmōi. ſ3 ali
ter expiebaris q̄3 ceteri. Nihil q̄ppe ꝑ viciu3
deꝑdebat̄ ī te de vita gratie qualiter ī nobis
Attn̄ natural' neceſſitas vie nō ſinebat hanc
vitā ī ſuo feruore ſp eſſe q̄liter tibi nūc ē ī pa
tria. ſed nec eras ī termino meriti. Tu idcir/
co iuſta iuſtificabarꝭ adhuc. ⁊ erat ſemita tua
ſicut lux ſplendēſ/ creſcēs vſq̧ ad ꝑfectā eter
nitatis diē. Reſtauratio tua erat non tā ſup/
pletio deperditi q̄3 augmentatio iam habiti
¶ Sciebas eucbariſtie ſuſceptōe3 vtutē hr̄e
ꝑuilegiatā quā dicim⁹ vim operis opati. Ad
dit hec vis ad ꝑpriū meritū ſoli⁹ volūtatꝭ vl'
ꝑprij operis. pl⁹ valet hic ſicut et ī baptiſmo
actualit̄ accipe/ q̄3 ſolū voluntatis deſideriū
hr̄e. Quocirca ſtulte agūt q̄ ſe reddūt inhabi
les ad ſuſceptionē. ſtulte q̄ ſine cā rōnabilis
impedimēti ſe ſubtrahūt. Prudēter vo q̄ ſi/
bi bn̄ ↄſcij freq̄nter accedūt. Porro meretur
ſacerdos digne ↄſecrās. ſ3 ampli⁹ digne cōi
cās etiā nō ſacerdos. Adde q̄ fingētes hoſti
am ↄſecratā eſſe q̄ nō ē. et ita p̄ntātes ad ado
rādū vel cōicādū. rei ſunt criminis idolatrie
quātū ī ſe ē. Et q̄3uis ignorātia poſſit alios
excuſare ne peccēt adorādo ꝑpter ↄditō3 ſub
intellectā ⁊ ſi nō expſſā. ſuſcipiētibꝫ tn̄ nō ac/
creſcit tātus fruct⁹. Exēplū ī alijs ſacris ma
xime de baptiſmo. Deniq̧ nō ē cauta ſatꝭ cō
ſecrātiū ſollicitudo. q̄ hoſtiā ꝑus q̄3 ſit conſe
crata ſurſū leuāt. flectūt genua. poſt benedi/
cūt. ꝑpl'o reſpiciēte nec attendēte ↄſecratōis
horā vel momētū. Eſt aūt corp⁹ xp̄i p̄ntialit̄
ſolū tunc ī altari ꝑmo dū vba ſacr̄alia fini/
ta ſunt ī inſtāti vltimo. Ita q̄ ꝑmū nō eē v/
boꝝ/ ē ꝑmū eē corpis xp̄i ī hoſtia. q̄ vba nō
ſolū ſunt ſignificatiua vel demōſtratiua/ ſed

opatiua ex ordinatõe iſtitutõis xp̄i coaſſiſtē
ris efficaciter ꝓ iſto iſtãti p̄mo nõ eſſe verbo
rũ. Et illud inſtãs demõſtraꝛ ad intellectuꝫ/
dũ dr̃. H̄ eſt corpꝰ meũ. qꝛ illud eſt p̄mũ iſtãs
exiſtẽtie corꝑis xp̄i. ⁊ nõ factio. Jd̄ nõ bñ dr̃
H̄ fit corpꝰ meũ. Cõformiꝛ d̄ ſanguis ꝯſecra
tione ſuo mõ. cuiꝰ forma nõ dependet a p̄ma
¶ Cognouit iſta tuus (o virgo beata) deuo/
tus ⁊ ſapiẽs magnꝰ diſcipulꝰ Hugo. q̄ labo/
rãs i extremis/noluit vti hoſtia quã ꝑ itimũ
ſpũs ſenſũ dep̄hẽdit ñ eſſe ꝯſecratã. Pꝰ dũ ẽ
allata ꝯſecrata/timens ꝑiculũ vomitus ſi ſu
meret/dixit magna fide. Filiꝰ redeat ad p̄rẽ
⁊ ſpũs ad deũ q̄ dedit illuꝫ. Et ita pie credi/
mus (qꝛ ſtatim obijt) eſſe completũ.

z Secundum bonũ

Satiat. Quãta ſit ⁊ q̄ꝫ iꝑroba fames pctõꝝ
q̄s nõ iplet ⁊ occupat charitatꝭ cibꝰ ⁊ potꝰ re
cogitare ſtupor ẽ. ſentire grãdis ⁊ incõꝑabilꝛ
miſeria. qꝛ vſq̄ꝫ ad morteꝫ. Crede nõ mihi ſꝫ
ſapienti. Deſideria inq̄t occidũt pigꝝ. Expi
entiã interroga. r̄ñdebit queãdmodũ aures
pruriũt ad rumores. oculi furiũt ad reſpiciẽ
dũ vanitates ⁊ inſanias falſas. glo. ſ. q̄ faci/
unt inſanire. Jtaq̄ꝫ nec ſatiaꝛ oculꝰ viſu. nec
auris auditu. Adde qꝛ os ſcurrilitate ⁊ vani
loquijs. guſtus ſaporibꝰ. olfactꝰ odoribꝰ. ta/
ctus ꝯtrectatõibꝰ adimpleri videꝛ nec ſatura
tur. Proinde ſũma maloꝝ vanitas vanita/
tũ ⁊ oĩa vanitas/ſi nõ repleuerit ꝟitas ⁊ cha
ritas. erigiꝛ ⁊ ĩaneſcit vanitas. ſibi diues/va
cua deo. Suadet imo vrget ſuꝑbia/⁊ dicit.
viuas excellenꝛ. Jnuidia ſuſurrat/eminens
ſingulariter. Jra vult h̄ ſcd̄m imꝑturbabi/
liter retinere. Accidia infatigabiliter. Auari
cia indefectibiliter. Gula ⁊ luxuria delecta/
biliter. hypocriſis venerabiliꝛ. Deniq̄ꝫ ſum
matim collige qꝛ vanitatis fames ⁊ ꝯcupiſcẽ
tia eſt vt ſibi ſubſeruiat ipunita neq̄tia. Hec
felicitas mundanoꝝ. hec ꝟo qꝛ vana ſunt et
inania/nõ ſatiant. ſꝫ acriori tales fame perur
gẽt. lãbũt vmbrã fructuũ ſuꝑ ſpīas apparẽtẽ
Jnhiãt vmbre craſſi oſſis iſtar canis/ q̄ na/
tans dũ vanitatẽ vmbre captat/ hiãdo ꝑdit
verã eſcã. Quid nõ mortalia pectora cogis:
auri ſacra fames exclamat q̄dã. Deuorat ali
us carnes ſuaſ. alius ſcintillas ardẽtes hau
rit. aliꝰ i mõtibꝰ attrahit ventos. Et cur hec
oĩa: niſi qꝛ rabies famis ẽ valida. At ꝟo cibꝰ
noſter digne ſuſceptus. qꝛ vero bono replet
vere ſatiat. aut ꝑ magna ꝑte famẽ ſedat. Ali
oq̄n timeat q̄ nõ minus aut plꝰ q̄ꝫ añ dimit/

tiꝛ inanis. ne iudiciũ ſibi manducet et bibat.
¶ Cõtẽplabarꝭ ſatietatꝭ h̄ bonũ ſilꝛ ⁊ expleba
ris o btã. ꝑpterea nuſq̄ꝫ in te dñabatur vana
gl'ia/quã replebat totã euchariſtia. Nec erat
locꝰ i te vanitati. nec duplicitati. nec falſitati.
quã funditꝰ occupabat veritas ſimplex ⁊ ſoli
da. Quid eñ q̄reres i celo. aut q̄d velles ſuꝑ
terrã/p̄ter vnã hãc reꝫ ſolã. optimã ⁊ eternã.
dicens ex ſnĩa. Et ps mea deꝰ i eternũ. Pla
ne nimiſ auarus ẽ cui tãta ps nõ ſufficit. im
mo miſerrimꝰ ⁊ pauꝑrimus q̄ p̄ter hãc aliãꝫ
q̄rit. Sũt q̄ te mariã de inani gl'iatõe vellẽt
notare. qꝛ cũ exultatõe ſpũs protuliſti Ecce
eñ ex h̄ btãꝫ me dicẽt oĩs generatões. qꝛ fe
cit mihi magna q̄ potens eſt. Faciũt d̄ te ꝑm
ſe iudiciũ. q̄ ad oẽm gloriuncule ventũ agitã
tur vt arũdo. Neſciunt quãto hũilitatꝭ pon
dere ſtabilita eras. nõ in te/ſed in deo ſaluta
ri tuo/duꝫ hec ꝑphetica nũciatione ꝓferres.
beatã me dicent oĩes generationes.

Tercium bonum. u

Delectat. ¶ Si delectatio ẽ ꝑceptio ꝯueniẽ/
tis ꝯiũcti. aut ex hmõi ꝑceptõe ꝯſurgit. Ni/
hil ꝟo ꝯuenientius/nihil intimꝰ ꝯiũgiꝛ aĩe
q̄ꝫ iſte cibꝰ i q̄ xp̄s ſumiꝛ. Delectat igiꝛ i ſum
mo/ſi ſenſus interiores ipſius aĩe ſiue men/
tis purgati ſũt i ſummo. Figuraꝛ idcirco ꝑ
mãna. de q̄ ſapiẽs teſtꝭ/qꝛ oẽ delectamẽtũ i ſe
habebat. ¶ Seſerũt aliq̄ ꝑceptibiliꝛ i ſenſibꝰ
carnis delectatõem huiꝰ panis. Sicut iſte a
Guilhelmo pſ̄ieñ memoratus in rethorica
ſua. q̄ ꝑ olfactũ cognoſcebat locuꝫ q̄ꝫ tũcũq̄ꝫ
al's incognitũ vbi repoſitus erat dñs ſuus.
Jta eñ loq̄baꝛ de euchariſtia. Huiꝰ inſuꝑ
cibi guſtus ita ſibi ſapuit/vt nõ ꝯtẽtꝰ come/
ſtione ſacri/vaſculũ rumiauerit ligneũ ꝯtẽti
uũ eius. Quid dicemus d̄ paſſis extaſim ſe/
pe/vel poſt comeſtõꝫ huiꝰ ſacri. vl' ad ſolũ de
uotõis intuitũ: Poſſet huiꝰ delectatiõis fer
uidꝰ ardor/totus incendẽs/totꝰ liq̄faciens/
colligi ꝑ totũ decurſũ cãticicãticoꝝ. ſub allo
quijs amoroſis ſponſe ad ſpõſũ. Uidere eſt
illic vt eſtuet affectibꝰ/ vt totũ ſcintillet amo
roſũ ipſius incẽdiũ. vulneraꝛ. lãguet. ſtipaꝛ.
fulciꝛ. cadit ⁊ ſpaſmaꝛ. Ue ill' quoꝝ aĩa nau
ſeat ſuꝑ cibo iſto leuiſſimo. ſuſpirãs ad ollaſ
carniũ egypti. allia. porros et pepones. Ue
alijs nec calidis nec frigidis. q̄ nauſeaꝫ ⁊ vo
mitũ ſui ꝓuocãt de ore dei. q̄ ſuauitatem vn
guenti ꝑdũt ꝑ muſcas tepidoꝝ deſiderioꝝ
morietes. q̄ ſil'es ſunt ouis male fotis. ⁊ ido
fetidis. vel q̄ maiori maledictõe miſcẽt fel i h̄

cibo. ⁊ vinũ dát myrratũ xp̃o puerſe ſumen/
do ¶ Conteplabaris ⁊ expiebaris hanc dele
ctatioñ etiã in medijs dolorib⁹ o virgo bea
ta. fiebat tibi in eucharistia dilectus tuus ſi/
cut faſciculus myrrhe/ ſuauis ⁊ amar⁹. Sʒ
in ꝯſideratione diuinitatis totus formoſus
⁊ ſuauis ⁊ chariſſimus ĩ delicijs. ⁊ vere tot⁹
deſiderabil' ĩ exultatione ſpũs in deo ſalutari.
Sic nouiſſime legeris Ignacio ſcribẽs.
Nõ te moueat inq̃s pſecutiõis auſteritas. ſʒ
exultet ſpũs tuus in deo ſalutari.

x Quartum bonum.

Roborat ¶ Educas panẽ de t̃ra/ q̃rit p̃s. cu/
ius effect⁹ ſubiũgit. ⁊ panis cor homis ꝯfir
met. Iũgit vinũ letificãs cor. ⁊ oleũ deuotõ
nis faciẽ exhilarãs. Hec ſũt tria q̃b⁹ Iſaac
ſua bñdictõe ſuũ filiũ Iacob ſtabiliuit. Fru
mẽto inq̃t ⁊ vino ſtabiliui eũ. Legit ĩ figura
q̃ mr̃ futura ſamuel' anna/ comedit et bibit.
⁊ vultus eius nõ ſũt ampli⁹ ĩ diuerſa mutati
Timeãt illi poſt cibũ iſtũ mutabiliores effe/
cti. q̃les notat apl's corĩthijs loq̃ns. Idõ int
vos multi ĩfirmi ⁊ ĩbecilles ⁊ dormiũt mlti.
Ħ de ſomno mortꝭ vel corpis põt ĩtelligi/ ſeu
mutabilitatꝭ ad vicia. ¶ Cõtẽplabarꝭ ⁊ expie
barꝭ corroboratiõis hui⁹ ỽtutes. O maria
ꝯualeſcebas ⁊ in aduerſitatib⁹ ſcl'i. quaʒ nec
ipa mors filij pſtrauit ĩ t̃rã. Stabat inq̃t cu
ſtos tu⁹ ỽgineus iohẽs. ſtabat iuxta crucẽ ie
ſu mr̃ ei⁹. Hʒ ỽtus ſuã antipariſtaſim. coa/
dunat ĩ ſe ex circũſtãte nõ penetrãte ꝯ̃rio ac
p inde fortificat. Sedet Iob pcuſſus vlcere
peſſimo. ſedet ĩ ſterq̃linio. vbi velut in thro/
no regio ꝯcionat. nec innocentiã deſerit/ nec
veritatẽ. nec animi robur ⁊ virtuteʒ amittit.
Quãuis aũt delectatio teneat opantẽ ĩ opa/
tiõe/ nihilominus tenet ⁊ ꝯtriſtatio q̃ ſm de
um ẽ. Cur ita? Nimirũ q: delectat Que rõ?
q: ſcit placere deo. Vñ Ħ: certe q: vel pbat
exercẽs ad virtutẽ. vel purgat ⁊ liberat a rea
tu. vel erudit ad ſapientiã.

y Quintum bonum.

Auget. ¶ Cõſequunt iſta ſe mutuo ĩ aĩa nõ/
dũ pfecte charitatis. videlʒ reſtauratio. ſatia
tio. delectatio. roboratio ⁊ augmentatio Et
rurſus ſextũ/ qđ eſt obdormitio. Collige ſil'
vnico pſalmiſte verbo/ tres vltimos fructus
ſuos. Dediſti inq̃t leticiã in corde meo. a fru
ctu frumẽti vini ⁊ olei ſui mlriplicati ſũt. Ec
ce poſt delectationẽ augmentũ ſeu multipli/
catõem. Sequit obdormitio. In pace ĩ id/
ipſuʒ dormiã ⁊ requieſcã. ¶ Cõtẽplabaris ⁊
expiebaris Ħ augmentũ p euchariſtiã o btã.
Dixim⁹ ſup/ q̃m ỽtus euchariſtie ſacr̃aliter
opat ĩ ſui digna pceptõe. Differt ex Ħ marie
a ſacris antiq̃ legꝭ. q̃m ỽtus inanis erat. ſi ñ
ex deuotõe ſuſcipiebãt/ aut ſi virt⁹ erat ĩ circũ
ciſione/ erat lõge minor. Trãſibim⁹ interea đ
augmẽto virtutũ tuaꝝ o btiſſima btiſſima/
rũ. Tu facta es nob exẽplar lõganimitatꝭ ef
ficaciſſimũ/ vt nõ ita deſideram⁹ pegrinari a
corpe/ q̃n incolatũ cedat p pacẽ ⁊ eq̃nimitatẽ
toleram⁹. Poſtulãtes ⁊ ſperãtes gr̃e ſiml' et
gl'ie/ nos ampliorẽ cumulũ recepturos Cõ
fundant ⁊ erubeſcãt nequã ſpũs q̃ paſtos Ħ
cibo dũ pſternere q̃rũt eleuãt. dũ expugnãt/
coronas fabricãt. dũ ſe extollunt ſup omne
qđ đr deus. vident inuidi ſtercoroſuʒ hoĩem
quẽ ſuſcitat dñs egenũ de puluere. et de ſter/
core erigit pauperẽ. vt ſedeat cũ pncipibus/
vñ excõicati ſũt. ⁊ ſoliũ gl'ie teneat. qđ appe/
tentes/ ceciderunt vt fulgur in abyſſum.

Sextum bonum z

Obdormire facit. ¶ Felix vero ſomnus ſua
uis ⁊ iocũdus. Hic aufert ⁊ ligat ſenſus ex/
teriores/ vt vigeat interior. Habet hic ſom/
nus extranea valde/ ſʒ ſalutifera ſomnia ſuo
mõ pagit ſepe vigilantiũ opa. Somnia hec
ſi queris/ ſunt diuĩa ſpectacula. ad q̃ noſter
ſpũs dormiẽs/ rapit ⁊ eleuat. Pulcra valde
ſũt ⁊ iocũda. ⁊ q̃ ĩ faſtidiũ ducãt oẽm gloriaʒ
mũdi cũ iſta q̃ dicebat. Regnũ mũdi ⁊ omnẽ
ornatũ ei⁹ ꝯtẽpſi. ¶ Contẽplabaris ⁊ expie/
baris freq̃nter hec ſomnia o ſereniſſima femi
narũ. Legim⁹ de ỽginali ſpõſo tuo ioſeph/
q̃ pluries corpaliter dormiẽs/ accepit diuĩas
reuelatões. Tu corpaliter vigilãs. ſed p ꝯtẽ
plationis extaſim dormiẽs/ mirabiliores re
ſperiſti. Signũ tue dormitõnis poſt conce
ptioneʒ filij notat Lucas dicẽs. Exurgens
aũt Maria in dieb⁹ illis. abijt in mõtana cũ
feſtinatõe. Vñ pcor exurgens fuiſti/ ſi non a
ſomno quodã nõ tã ſenſuali q̃ʒ ſpũali. et hoc
in ꝯtẽplatione: quatinus ſedula fieres mini
ſtratrix in actõe. Ocioſorum eñ ẽ ſedere vel
dormire. actiuorũ exurgere ⁊ progredi ¶ Ve
nunq̃ʒ ſoporatis in hoc ſomno requiei ſpũa
lis. Torquet eos inſania vigiliarũ huius ſe
culi. ſequũt fantaſias ⁊ freneſes capitis ſui.
furiũt. mouẽt lites. nequeunt cathenis p̃ce/
ptoꝝ teneri. lacerãt occurrentes. diſcerpunt
ſe. reuerſant neſcientes q̃d dicãt. neqʒ de his
quib⁹ affirmãt accipiunt vmbras ⁊ falſa ſi/

mulacra pro veris reb9 q̄ ſole ſunt eterne. co
rū ꝟo ſilitudines ſunt flexibiles et īcerte. At
ecōtra dormiētes mūdo et vigilātes deo/ vi
dēt vera. ſed ab inſanis iſtis irridenẗ vt inſa/
ni. Ratio. qꝛ nō capiūt ea q̄ vera ſunt. ſꝫ vm/
bratilia vidēt ſub imagine vanitatis q̄ par ē
leuib9 ventis. volucriqꝫ ſilia ſomno. ¶ Hinc
implacabil' rixa ꝯtra ſpiritales ꝑ mūdanoſ.
hinc ſubſannatōes ⁊ pugne Volūt nēpe ſpi
ritaleſ ad ſanitatē ducere freneticos iſtos. at
ſibimet ſapientes. ſibi diuites. ſuis in malis
ridētes ⁊ cantātes. refugiūt. odiūt ⁊ ꝑſequū
tur. Dixit em̄ inſipiēs in corde ſuo. nō eſt de
us. Dixit ⁊ ſapiēti quotidie/ vbi ē de9 tuus.
Sapiēs ⁊ fidelis oñdit ſacratā hoſtiā. et di/
cit. Hic ē deus meus. Protin9 extollūt riſū.
ſubſannāt ⁊ blaſphemāt. Dur9 ē hic ſermo.
⁊ q̇s pōt eū audire? ¶ Contēplabaris o vir/
go tales benigna. cōpatiebaris ⁊ orabas. et
mentē optabas eis meliorē dari.

Septimū bonū.

7 Caro ſeruit. ¶ Debilitaẗ itaqꝫ fomes carnis
ꝯcupiſcēs ⁊ tyrānizās aduerſus ſpm̄/ dū ri/
te ſumiẗ iſte cib9 vital'. Guſtato q̇ppe ſpū de
ſipit caro. ¶ Contēplabarꝭ expta (nō nouit)
bonū iſtud o maria. q̇ppe fomitē oēꝫ carnis
extinxerat verbū ī te caro factū. Vtꝝ ꝟo paſ
ſionabiliter aliqn̄ mouebaris/ tractauim9 q̄
dā dragmate cātici tui. ¶ Sꝫ videre me vide
or ſubſannantes inſanos legē ⁊ euchariſtiaꝫ
dei nr̄i. Ecce inquit ꝑmittis ꝑ euchariſtiaꝫ
carnē ſub ſeruitute redigi. q̄ plerūqꝫ ſeuit acri
us. īpugnat acerbi9. Exēplū de aplō nr̄o ſu
mite. q̄ dicebat. Caſtigo corp9 meū. et ī ſerui
tutē redigo. nihilomin9 ſub pōdere eius pſ/
ſus gemebat. Nō qd̄ volo facio. Et rurſus.
Velle mihi adiacet. poſſe autēꝫ nō inuenio.
Hinc exclamabat. Infelix ego hō. q̇s libe/
rabit me de corꝑe mortis hui9? Accipiat ꝟo
q̇ſquis oppoſuerit talia/ dictum qd̄ ꝯtinuo
ſubiunxerit. q̄ſi talib9 ſibiqꝫ rn̄dēs. Gr̄a dei
ſupple liberauit me ꝑ ihm̄ xp̄m Et vbi gr̄a ſi
nō in euchariſtia ꝯferẗ diſpoſitꝭ? Dudū ī re
ſili multas aſſignauim9 rōnes/ fere viginti.
cur nō ſemꝑ ꝯcediẗ ſentimentū ſpus. extin/
guēs fomitē carnis actualē? Tres ſunt ꝓn/
cipales. humiliatio. patientia ſeu ꝓbatio. et
coronatio. Procedim9 nūc alia via/ tranſeū
tes ad octauū euchariſtie bonū.

Octauum bonum

? Mens dñaẗ. ¶ Si mens ī ſacro euchariſtie
ſubijcit ſe fideliter deo. ſubiectā habebit ꝑfe
cto carnē. Dixit dñs ad Cayn. Sub te erit
appetit9 tuus. ⁊ tu dñaberis illi9. Intellexe/
rūt h̄ aliq̇ dictū de appetitu volūtario ⁊ libe
ro. Sed illi ſm̄ Ariſ. rō dñaẗ regaliter. qꝛ pt̄
ꝯdicere nec obedire tanq̄ꝫ libera ꝯtradicto/
rie ī ſeipſa. Dñaẗ aūt rō cū volūtate appeti/
tui ſenſitiuo ſeruiliẗ ⁊ deſpotice. qꝛ pōt ⁊ de/
bet rebellantē coercere. At ſi nō pōt et vult/
liberaẗ a culpa ſi mēs ſit ī gratia ſub lege xp̄i
ane libertatis. ¶ Contēplabaris hec dū viue
res virgo bt̄a. Colligebas ex hac radice cau
ſam aſſertionis filij tui. Iugū em̄ meū ſua/
ue ē. ⁊ onus meū leue. Det aliq̇s quātūlibet
onerat9 pōdere carnis. tollat ſupra ſe iuguꝫ
xp̄i/ vel ī baptiſmo/ vel ī euchariſtie ſacro/ vl'
in penitētie lauacro/ ꝯfeſtim efficieẗ dignus
ciuis vite eterne. Tradebāt ꝑhi felicitatē ali
quā nos poſſe ꝯſeq̇. Sꝫ o bone de9 ꝑ quāta
tp̄m diſpēdia/ ꝑ q̄t exercitia virtutū moraliū.
ꝑ quā rarā ⁊ artā prudentie ſemitā ⁊ directi/
onē pauciſſimis datā. xp̄s noſter vno momē
to viā ad btitudineꝫ. nō qualēcūqꝫ/ ſꝫ eternā
apuit. Qui crediderit ⁊ baptizat9 fuerit/ ſal/
uus erit. Et rurſus ꝑ re nr̄a. Si q̇s mandu
cauerit ex h̄ pane viuet ī eternū. ¶ Deniqꝫ le
gē dedit quā obſeruat. Si ſepties. immo ſe
ptuagieſſepties peccauerit hō ⁊ dixerit. peni
tet me. iubet vt dimittaẗ ei. Nō eſt min9 mi/
ſericors vt nō dimittat ſibi dicēti. penitꝫ me
Plene ſunt exemplis ſcripture ſue. de publi
canis. de pctōribus. de adultera. de latrone.
de Petro. Quis ꝟo neſciat q̇n mēs euchari
ſtie ſacramēto ſe rite ſubijciens/ dicat ex aīo.
penitet me? Quo dicto/ vincit carnē vt non
ſibi rebellis ſit ad ꝑditionē/ ſi nō ſponte ſe de
derit rurſus mancipiū ſibi. ſerua vil' effecta
ꝑ indignā libidinē aut furorē. ¶ Aſt forte di/
cet aliquis. Dñationē mentis ſupra carneꝫ
eſſe fragilē/ ſeruitutiqꝫ procliuem. Fatemur
qm̄ ⁊ theſauꝝ noſtꝝ habem9 ī vaſis fictilib9
ne q̇s gloriet. ſed aſſit robur fidei q̄ ꝑ dilecti/
onē opaẗ Accedat fides. hmōi mēs vtiqꝫ do
mia fiet inuincibil'. Poterit q̇dē a corꝑe vio
lenta morte tolli. ſed nō vinceẗ. immo victrix
coronabiẗ. Nolo ꝑ exempla ſingula morari
Turba martyꝝū oīm/ de om̄i etate et ſexu ꝓ
fert teſtimoniū/ om̄i exceptione vel calūnia
maius. quoꝝ plurimi ſub eodē pene momē/
to. de reprobis ꝑ omnē vitam ſeruis ſue car
nis. fecit fides xp̄i dare carnē ſuā ad morteꝫ.
Romanus. Geneſi9. Ioſias. latro bonus.
mille alij. tā ſubito mens corū dominata eſt

carni. tam feliciter ⁊ fortiter ex eius ſubiecti one ſunt ineternū triumphatores effecti.

A Nonum bonum.

Uim genitiuā dat. ¶ Cibꝰ hꝫ h̄ ꝓpriuꝫ dum nutrit comedentē. vt tpe ſuo faciat habilem ad generatōꝫ. Semē em̄ ſupfluū ē alimenti. nō ī q̄li ſꝫ ī q̄nto ꝓuenit inde ſtimulus ⁊ tps gmantiū. ¶ Plane qn̄ venit plenitudo tpis/ deus dedit cibū euchariſtie. fecit ꝑ ipm̄ mentē eſſe ꝟbigenaꝫ/ ſterilitate depulſa. Cibꝰ iſte (iuxta pmiſſa) r̄ſtaurat. ſatiat. delectat. roborat. auget. obdormire facit. Quid ꝯſeq̄ntiꝰ q̄ꝫ vt vim genitiuā det. Immiſit dn̄s ſoporē in adā. et eius coſta vice ſemis ſtatuit eaꝫ in mulierē. Myſteriū ē xp̄i dormientis ī cruce et eccl'ie ſponſe. Hunc xp̄m inebriatuꝫ vino charitatis ⁊ nudatū. ſenior iudaicꝰ filius irriſit ⁊ maledictꝰ ē. ¶ Cōtēplabarꝭ o maria qm̄ ſi mēs (exemplo tuo) ſit dn̄a/ fit apta ad generatōꝫ ꝟbi. Tua em̄ interpratio dn̄am ſonat. Et certe ita decebat vt ad dn̄am mitteret angelus ꝓtu ꝯſecrādā diuio. parituraꝫ q̄ꝫ dn̄m dn̄antiū. h̄ q̄ ad l'ram de carnali generatōne ꝟbi. nō ſecus de generatōe mētali. ¶ Cōtemplabaris oīa q̄ de ſpūali deſpōſatōe dei ⁊ aīe notata ſunt ī ſcp̄turis. ꝑſertim ī cāticis canticorū. Intelligebas oīa queādmodū vergūt in hāc ſn̄iam. Ecce ꝑ analogiā ꝟginalis aliqua mēs/ nutrita cibo vitali. manet ī ſe tāq̄ꝫ ī ciuitate. i. ciuiū vnitate. q̄ ſunt cogitatiōes ⁊ affectiōes ordinate. Ciuitas hec ē galylee ꝑ trāſmigrationē eternā. ꝑ volubilitatē obedientie. ꝑ rotā interminabilē circa b'iſſimā trinitatē. Huic ciuitati nomē nazareth ob floridā ꝯuerſatōꝫ. Mittit angelꝰ a deo fortꝭ. ſ. inſtictꝰ diuinus. ad mentē hāc ꝟginē/ deſpōſatā ſꝫ nō ī ꝯcupiſcētia iunctaꝫ. viro q̄ ē ſpūs ſuus intellectualis. ſonās ī augmentuꝫ. Jō nomen eiꝰ Joſeph. de domo Dauid regꝭ vti q̄ꝫ celeſtꝭ manu fortis. Et nomē ꝟginis maria q̄ dn̄a. ſalutat vt gr̄a plena. turbat vt verecūda. cogitat vt prudēs. q̄lis eſt iſta ſalutatio. Cōfortat. edocet. aſſecurat ꝑ inſtinctū. qm̄ ſpūſſanctꝰ ſupueniet ī ſe/ purificās eā ab oī ꝯcretōne materiali. ⁊ ꝟtus altiſſimi/ ꝟbū p̄ris/ obumbrabit ſibi ꝑ ſecretū ſui luminis illapſum. Ideoq̄ꝫ ⁊ qḋ naſcet ex illa ſcm̄ vocabit filiꝰ dei. Credit. optat. ꝯſentit ⁊ ꝯcipit. efficit ꝟbigena mox vt obediēdo dixerit. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſm̄ ꝟbū tuū. ¶ Contēplabaris experiens q̄tidie mentē tuā o Maria filiū dei ꝑturire/ ꝑ amoroſorum exercitia donorū/ donec ī bethleem domo panis celeſtis naſceret. Hic iā nō puer ſed vir ꝑfectus. ⁊ collocaret nō in ꝓſepio. ſed in throno p̄ris ſummi. ⁊ aſtares a dextris eiꝰ regina q̄ omnia ecce cōpleta ſunt in te. Ideo beata q̄ credidiſti. Ideo ꝑ hāc beatitudineꝫ obſecramꝰ mentes noſtras tuis p̄cibꝰ diuino germīe repleat euchariſtie ſacer cibus.

Decimum bonum. B

Trāſformat. ¶ Nullus inuenit illapſus intimior ī corꝑalibꝰ/ q̄ꝫ vt cibus ꝯuertat ⁊ trāſformet in cibatū. Manet iā nō in ſe ſed ī comedente. viuit eius vita nō ſua. ¶ Scimus q̄ ex voce dn̄i dixerit Aug. Cibus ſum grādiū. Creſce ⁊ mādūcabis me. Nec tu me mutabis in te ſicut cibū carnis tue. ſed tu mutaberis in me. Notauit hanc intimitatē xp̄s q̄ olim ſub noīe ſapīe poſuiſſe ſe dixerat mēſā ⁊ miſcuiſſe vinū. Nouiſſime cū cenaret cum apl'is. Ecce inquit diſpono vobis regnū vt edatis ⁊ bibatis ſup mēſaꝫ meā. Poterat infirmos aut carnales mouere vt crederent q̄ regnū dei ſit eſca ⁊ potus/ niſi ꝟba ſapīe ꝓrſus nos a tali ſuſpitōne redderent alienos ⁊ apl's expſſiſſet. imo ⁊ xp̄s affirmaſſet q̄ erūt ī gl'ia ſic angeli dei. q̄ nec nubēt nec nubent. ꝑfecto nec iō comedēt aut bibēt cibū carnis. Quid aūt ſit iſte panis ⁊ iſte cibꝰ regni celorū/ dedit xp̄s ītelligi dū ait. Qui manducat meā carnē ⁊ bibit meū ſanguinē ī me manet ⁊ ego ī eo. Eſt igit hūc cibū mādūcare in eo manere ¶ Cōtēplabaris o ſapiētiſſima feminaꝝ/ qm̄ ī euchariſtie ſacro fit trāſformatio panis in eſſentia ſua remanētibꝰ accidentibꝰ Atuero dū mēs ī deū tranſformat/ remanet q̄dē eēntia mentis. ſed accidētia noua ſuccedūt. nō fantaſtica. nō matīalia/ ſꝫ deiformia diuīa claritate radiāte. Tranſformamur (inquit apl's) de claritate ī claritatē. de claritate cōis noticie rōnalis acq̄ſite/ ī claritateꝫ fidei deiformis infuſe. de claritate hac fidei/ ī claritatē intelligētie. et de hac denū ī claritateꝫ ſaporoſe ⁊ ſapiential' expientie ¶ Expiebarꝭ trāſformationē iſtā ī ſūptōe ſacri cibi. ꝓptea ſicut de voluptuoſis brutalibꝰ ꝯcludit ph'ia apud Boeciū/ q̄ deformant ī beluas. ita de ſapientibꝰ elicit q̄ ī deū trāſformant Deniq̄ꝫ ſicut p̄mi ſunt belue vel pecora in effigie corporis humani. ita de ſcōis recte dicimus q̄ ſunt dij ſub humana ſpecie trāſformati. felix huiꝰ trāſformationis cognitio. ſed expimentum ⁊ ſentimentū longe beatius.

C ## Vndecimũ bonuꝫ.

Jnarrat ¶ Dederat olī dñs aīe rõnali pigno
ra ſue dilectõis/pulcras arras ſue deſpõſati
onis.celũ ⁊ t̃rã ad eius obſeqūꝫ ſil' ⁊ ſolatiũ.
Cõtẽpſerãt has arras plurimi etiã phoꝝ.atq̄ꝫ
eis oīa viluerãt Dedit ad extremũ ſeipꝫ ꝑiter
ī arrã ⁊ p̄ciũ. dũ ī h̄ ſacro ꝯuiuio iuxta cãti/
cũ eccl'ie/future gl'ie pign⁹ dat̃ ¶ Cõtẽplaba
ris o dilectiſſima mulieꝝ ſedula mẽte cũ gr̃a
rũ actõe pign⁹ ⁊ arrã deſpõſatõis tue.ñ ī vna
tm̄/ſꝫ ī q̄libet creaturarũ refulgere. Dicebas
ad intuitũ cuiuſlibet. arrã hãc dilectiõis ſue
ꝯtulit mihi dñs ſponſus me⁹. Dedit oīa mi
hi.⁊ nõ minus mihi.qꝛ cũ multis.imo tãto
iocũdius quãto nulla ſine ſocio iocũda poſ/
ſeſſio.dedit oīa mihi q̃tinus ipm cũ oĩbꝫ ⁊
ſuꝑ oīa cognoſcã.colã.diligã.laudẽ ⁊ adorẽ
Dedit celũ ⁊ terrã.Quid em̄ horũ ĩdigebat?
Dedit ⁊ oīa q̄ ī his ſunt ī ꝯſulatũ vl' famula
tũ. Ecce pign⁹ amoris. Addidit mai⁹ ī repa
tiõe.qꝛ ꝓpter nimiã charitatẽ ſuã exinaniuit
maieſtatẽ ſuã. vt acciperet cã mei.ꝑ me ſeruileꝫ
formã.frater effectus ⁊ filius/ex deo rege do
mino et p̄re. Creuit itaq̄ꝫ arra beniuolentie
ſimplicis/ī dilectõem gratuite electõis. Vñ
dilectio nomẽ hꝫ. Proinde plapſa ẽ dilectio
in amiciciaꝫ(q̄ addit ad dilectionẽ ſigna/mu
tua cũ cõicatõe ſecretoꝝ)qñ cũ hoĩbꝫ ꝯuer
ſatus eſt. Jã inquit nõ dicã vos ſeruos/ſed
amicos. Amicicia ꝑinde plapſa eſt in zelũ.ꝓ
pter ſingularitatẽ amicicie. q̄ non compatit̃
ſocietatẽ ī amore qualis ẽ ſponſi ad ſpõſam/
⁊ econtra.dũ ⁊ ſi ſocietas rũpit federa pactio
nis.Zelotipiã hãc ꝯſequit̃ inamoratio/qua/
lem ſuo modo exprimunt in ſtulte philocapti
Hanc ſenſerat que lãguens dicebat. Vulne
rata charitate ego ſuꝫ. Poſtremo nil ſupeſt
niſi plena ⁊ ſecura poſſeſſio. Hec nominat̃ ꝓ
p̄rie in bonuꝫ charitas.i.chara vnitas.de q̄
ſequens eſt vltimũ euchariſtie bonũ.

D ## Duodecimũ bonũ.

Vnit. ¶ Hic finis.hoc ꝯplementũ oīm que
dicta ſunt aut dici p̄nt ſuꝑ cibi iſtius laudibꝫ
fructibꝫ ⁊ effectũ. Totus ob hoc mũdus cre
atus eſt exterior et interior. Ad q̄d inquies?
Certe ad vnitatẽ. vt oīa ſint ī vnũ ꝯſumma
ta.h̄ ẽ illud verbũ de q̄ xp̄s. Porro vnũ ẽ ne
ceſſariũ. Et diuin⁹ Dionyſius.oīa vno ꝑti/
cipãt. Demũ ⁊ ipſe theologiã ſuã myſticã in
vnione ſupra mentẽ ꝯſtituit. Vnioneꝫ hanc
ꝓpoſuit ſponſa ꝓ fine dilectõis ſub oſculi no
mine. Oſculet̃ me oſculo oris ſui. Cõſonat
ap'ls.vnus panis ⁊ vnũ corpus multi ſum⁹
oẽs q̄ de vno pane ⁊ d̄ vno calice ꝑticipam⁹
¶ Cõtemplabaris o beatiſſima bt̃aruꝫ vnio
nẽ iſtã ſub velaminibꝫ ⁊ ſymbolis multiplici
ter inſinuatã.q̄lis erit ī patria vna dom⁹ pa/
tris ⁊ mãſiones multe.⁊ vnũ ouile et vn⁹ pa
ſtor.vnus denari⁹ diurnus.vna corõa.vnũ
brauiũ.vnus lectulus.vn⁹ ſinus. vnuꝫ cubi
culũ.vnus nidulus.vn⁹ panis.vnũ corp⁹ ⁊
vnus ſpũs.vnũ gaudiũ.penetrabas ꝯtem/
plãs oẽs has ſilitudines. Sed neſcio ſi dif
ficilius ⁊ ꝓfundi⁹ ſit ad intelligendũ verbuꝫ
xp̄i.q̄ dũ trãſiturus ad patrẽ oraret ꝓ electis
vt ſint vnũ inq̄t ꝯſũmati ī vnuꝫ. Et rurſus.
vt ſint vnũ ſicut ⁊ nos vnũ ſumus. Maior
itaq̄ꝫ vel ſingularior vnitas nulla ẽ q̄ꝫ beate
trinitatis. Magna igit̃ ⁊ ſingularis eſt vni/
tas oīm electoꝝ inter ſe ⁊ cũ deo. Magna ⁊
admirabilis ẽ vnio humanitatis xp̄i ī vnita
te ꝑſone verbi. Sed ſi ꝑ intellectuꝫ ſecludat̃
vnio beatifica hec ſcd̃a erit inquã eligibilior
ꝓma. ¶ Da ſapiẽtiſſima beatorũ oīm. da poſ E
ſe me quicq̄ꝫ in re tanta ſcribere/quod ſentit
aut ſentire deſiderat hebes mens mea/da te
illuſtrãte ⁊ deo ꝓpicio aliq̄d balbutire. Aſſu
mit̃ in ꝓmis manuductio imaginatõis.non
vt duret ſed vt trãſeat. Jmaginet̃ circul⁹ mo
re mathematico/ex cui⁹ cẽtro medio indiui/
ſibili penitus ⁊ vnico/ꝓtẽdant̃ linee recte vſ/
q̄ꝫ ad q̄dlibet punctũ circũferẽtie. ¶ Trãſcen
dat rõ vel mens imaginationẽ.⁊ addat qꝫ cẽ
trũ habeat vim cognitiuã qualeꝫ hꝫ angul⁹.
habeat ſil'r q̄libet linea recta/a centro egredi
ens ad circũferentiã vim hmõi cognitiuam.
Conſtat ex hac hypoteſi qꝫ q̄libet linea ꝑ co
gnitionẽ nõ ſolũ ꝑ terminationẽ/attinget to
tũ punctũ. Neq̄ꝫ em̄ põt dici qꝫ ꝑte vnã vna.
alterã altera ſolũ apphendat/cũ ꝑs eius nõ
ſit Centrũ ſil'r intelliget ſingulas lineas a ſe
ꝓtenſas ad circũferẽtiaꝫ. maxime ſi ponat̃ qꝫ
iſte ſit ambitus actiuitatis ſue ⁊ cognitiõis.
¶ Aſcendat adhuc ſublimi⁹ mẽs noſtra ⁊ po
nat qꝫ illud centrũ ſpere intellectualis/nõ ac
cipiat cognitionẽ linearũ a ſe ꝓgredientiũ ꝑ
receptionẽ cuiuſcunq̄ꝫ motionis obiectalis
ab extra.ſed in ſe ſit ex ſe ſufficiẽs oīm cogni
tio. Ecce qꝫ huc uſq̄ꝫ nihil poſuimus a ma/
gnis ⁊ eleuatis phis alienũ. Si diceremus
deũ eẽ centrũ tale talis ve nature. ¶ Accedat
mõ fides aut intelligentia ꝑ fidẽ purgata.il/
luſtrata.roborata. eleuet mentẽ ſuꝑ philoſo
phiã ſcĩentiũ ſolã experientiã effectuũ/ad ine/

ſtigatōꝫ cāe p̄me. Doceat fides quemadmo/
dū deus q̄ſi centꝝ iā poſitū nō educit ex ſe li
neas aut circūferētiā ex ſe cauſat extra ꝑ effe/
cꝰ/niſi pure. libere. ꝯtingenter. qꝛ plane/ bo
noꝝ creature ſue nō eget. ſufficiētiſſimꝰ ꝑ ſe
ſibi. ¶ Porro ſicut nō efficit aliq̄d extra ſe ni
ſi pure ꝯtingēter. Ita nec obijcit ſe ꝑ modū
forme intelligibilis cuicūq̄ꝫ intellectui crea/
to/niſi pure. libere. ꝯtingēter ſub q̄cūq̄ꝫ rōne
Sit iſta rō abſoluta entis. Sit denomiati
ua rō vnius ꝑ indiuiſionē ſui. Sit denoiati
ua rō veri ꝑ ꝯparationē ad intellectū. Sit de/
noiatiua rō boni ꝑ ꝯpatōem ad appetitum.
maxime ad appetitū rōnalē vel intellectiuū
ſeu mentalē. qꝛ ꝓprie ſolus talis ē p̄mi boni
capax. ꝛ eius ꝑticeps eē pōt ſicut ꝛ intellectꝰ
p̄mi veri. ¶ Cōſequēter adiuuet imbecillita
tem noſtre mentis illuſtratio tua ꝟgo ſapiē
tiſſima/quatinus iſtā quā q̄rimꝰ vnionē/at/
tingamus. Et ſi nō hic ꝑ experientiā facialeꝫ.
ſaltē ꝑ intelligentiā diſcretiuā ꝛ ꝑceptōꝫ dire
F ctiuā. ¶ Conceſſum inuenio ꝛ deductum a
magnis mūdi ph̄is/maxime platonicis. ꝙ
ꝑ ꝟtutes purgati animi/pōt itellectus ſepa/
tus a corꝑe/vniri. formari. ſuſtentari in deo
primo ꝛ vnico oīm centro. Cōceſſit hoc ad/
uerſariꝰ noſter ꝑcaciſſimus Auerrois. Erra
uerūt tm̄ iſti. ꝛ defecerūt ſcrutātes ſcrutinio.
qꝛ viā ꝛ oſtiū. ſcalā ꝛ vehiculū ꝑueniendi nō
habuerūt. aut reiecerunt dn̄m noſtrū Jeſuꝫ
xp̄m. Rurſus qꝛ deū nō ſicut deū glificaue/
rūt bn̄ viuēdo ꝛ hūiliter grās agendo. pieq̄ꝫ
colendo. erat eoꝝ intelligētia diſcretiua/ nō
ſatis q̄d ē clara de deo ſuꝑ h̄ ꝛ nūc. q̄lē h̄nt et
demones. ſed ſine hūilitate ꝛ pietate ꝛ deuo/
tione ꝛ charitate. In elatōe oculoꝝ. ī exalta
tione cordis. ī ſuis nō dei viribꝫ ſpeꝫ h̄ntes.
Uenit xp̄s tuꝰ ꝛ noſter o bn̄dicta/ ſe viā ꝛ exē
plar oppoſite humilitatꝭ exhibuit factꝰ obe
diens deo vſq̄ꝫ ad mortē. morteꝫ aūt crucis.
qꝛ nil abiectius poterat cogitari. Cur ſic? vt
eleuatus a terra. i. ab oībꝫ q̄ terreni hoīes q̄/
rere p̄nt traheret ad ſe oīa. tā exemplo tali q̄ꝫ
auxilio inuiſibili. Poſtremo qꝛ tranſiturus
erat ad patrē/etiā corꝑaliter videntibꝫ diſci/
pulis. q̄bꝫ cū eras hūillima creaturaꝝ/reliq̄t
hoc pignus dilectōis. hanc arrā euchariſtie
que nos ꝯſummat ī vnū. Nā q̄d dici pt vni
tius/q̄ꝫ q̄ mādu cat meā carneꝫ ꝛ bibit meuꝫ
ſanguinē/in me manet ꝛ ego in eo. De ineſſe
ꝛ manſione ſuꝑ admirabilis ꝑſus iſta ſnīa.
Qui māducat meā carnē ꝛ bibit meū ſāgui/
nē ī me manet ꝛ ego in eo. nec minus admi/
rāda ſil' ꝛ amplexāda q̄ ſequit̄. Sicut me mi
ſit viuens pater/ ꝛ ego viuo ꝓpter patrē. et q̄
manducat me/ ꝛ ipſe viuet ꝓpter me Deniq̄ꝫ
ſubdit̄. Qui māducat hunc panē viuet ī eter
nū. Et q̄m alio tp̄e ꝛ loco xp̄s ait In domo
patris mei māſiones multe ſunt. Et iteꝝ de
diligenti ſe. Et pater meus inq̄t diliget euꝫ.
ꝛ ad eū veniemus. ꝛ manſionē apud eū facie
mus. Subdamus aliqua de hmōi manſio
ne. ꝑ quā noſter emanuel (qđ interꝑtatū ē no
biſcū deus) manet ī māducāte ꝛ manducās ī
eo. ¶ Manſio ī alio p̄ſupponit eſſe in. Sūt G
aūt ſm̄ grāmaticos. xvi. modi eſſendi in. q̄s
ph̄s reſtringit ad octo. addunt aliqui nonū
Sed ſub ꝯpendio dicamus/ ꝙ eē ī alio ma
xime ꝑ māſiōꝫ dicit duo. Dicit em̄ diſtictiōꝫ
aliquā. qꝛ nihil vnū penitus ſine q̄uis diſtin
ctōe reali vel rōne ſubſtāriali vel accidētali/
abſoluta vel relatiua/ dꝛ eē ī aliq̄. licet bn̄ ꝯce
damꝰ aliq̄d eſſe idē ſibi ipſi. reſoluēdo locuti/
onē ad hāc negatiuā. ꝙ idē n̄ differt a ſeipſo.
Alteꝝ qđ importat māſio/dicit quādā vnio
nē ſeu ꝯuenientiā duoꝝ ī aliq̄ q̄ſi tercio. ſiue
illud terciū ſit ſubſtātia. ſiue ſit res aliq̄ rela/
tiua. ſiue ſit accidēs abſolutū ſiue relatiuuꝫ.
Sublata em̄ ꝑ intellectū omni ꝯuenientia
ad inuicē/nō remaneret modus/cur vna res
diceret̄ eē ī altera? Fiat hoc ꝑſpicuū q̄ſquis
modos eſſendi in/diſcutere voluerit. Sed
veniamus ad ꝯpendiū ſuꝑ ꝓpoſita māſione
¶ Manſio mutua manducātis/cū māduca
to ī euchariſtie ſacramēto manifeſtā hꝫ mā/
ducantis ꝛ māducati diſtinctionē ꝛ diuerſi/
tatē. Supeſt idcirco ſolū inueſtigare quid ē
illud in quo vniunt̄. Et p̄mo dici nequit ꝙ
vniant̄ ī eadē eſſentia. ſicut tres ꝑſone diſtin
cte ſunt eiuſdeꝫ penitꝰ eēntie. Un̄ ꝯſurgit ꝙ
pꝛ eſt ī filio. ꝛ filiꝰ ī patre ꝛ ſpūſctō. ꝑ circūin
ceſſioneꝫ. qua nulla pōt eſſe maior. Sic em̄
euangeliū ſancti Johis incipit. In princi/
pio erat verbū. et verbum erat apud deum.
Sed neq̄ꝫ eſt iſta vnio in idēptitate relatiua
ꝑſone. quemadmoduꝫ in chriſto tres nature
vniunt̄. Porro nō eſt vnio que eſt ꝑ ꝑticipa/
tionē carnis eiuſdeꝫ. quō tu beata virgo cū
filio tuo ꝯmunionē ſortita es. vt diceret̄ ſin/
gulariter. dn̄s tecū. ꝛ ꝙ filio tuo ſingulare p̄
paraſti hoſpitium. ¶ Manſio quam inqui H
rimus/ nō tm̄modo generalis in exiſtentia
qua deus dicit̄ eſſe in rebꝫ ꝑ potentiā. p̄ntiaꝫ
ꝛ eſſentiā/ſm̄ triplex genꝰ cauſe. Efficientis
qua dicit̄ eſſe in rebus/ appropriare ad potē
tiā. formalis ad p̄ſentiam. ꝛ finalis ad eſſen/

tiā. Qm̄ h̄ mō eſt ī re q̄libet vſq₃ ad inſenſibi
lia ꝛ demones. Immo ꝛ ſi ꝑ īpoſſibile res n̄
depēderent a deo in aliq̄ genere cauſe. tn̄ ꝓpt
immenſitatē ſuā diceret͛ de⁹. adhuc eēt ī rebꝫ.
q꞉ videlicet res non eēnt ſine deo ipſas pene
trāte. neq₃ de⁹ ſine eis. ¶ S₃ neq₃ māſio quā
q̄rim⁹ fundat͛ ſufficiēter ī ꝯiūctōe donoꝝ nō
gratificantiū. q̄lia numerauit apl's de diuiſi
one gratiaꝝ loq̄ns. q̄ licet ſint a ſpūſctō. ꝑn̄t
nihilomin⁹ eē ſine ipō. ſupplēt doctores gra
tificāte vel acceptāte. q꞉ ꝯſtat iſtas grās eſſe
nō poſſe ipō nō opante ſm̄ triplex gen⁹ cāe.
īmo ſi ſcrutamur acutius / nulla res pōt dici
eē ī deo ꝛ ecōuerſo / niſi ſm̄ aliquā habitudi/
nē cauſe vel ꝑductiōis vel cōicationis. acci/
piēdo ample nomē cauſe ad creatōꝫ ꝛ ꝯſerua
tionē. Et ſicut Richar. extendit ī diuis ad ꝑ
ductionē ꝑſonaru₃. ſed nō admittit͛ a moder
nis. Sic eīm p̄r eſt ī filio. q꞉ cōicat eēntiam
quā h₃ ꝑmit⁹ ꝛ fontalit͛ ꝑducēdo filiū. et nō
ꝙ ſit ꝑfectior filio vel fili⁹ impfectior. ſed hec
eſt productio ex ꝓprietate ꝑmi ꝑncipij. ſicut
eſt ex ꝓprietate filij ꝙ recipiat a p̄re totū q̄d
eſt p̄ris. ſecluſa ꝑmitate producēdi naturali
mō filiū alteꝝ. cōicat nihilominus ꝑmitate₃
reſpectu ſpiratōis ſpūſctī mō liberali. Sā
ctus vō ſpūs non pōt vltra hēc ꝑmitatē niſi
reſpectu productōis creaturarū vt vnū ꝑn/
I cipiū cum patre ꝛ filio. ¶ Māſionis ꝯueniē
tia quā₃ inq̄rimus / ꝯſiſtit in habitu vel actu
vel vtroq₃ gratie gratū faciētis. vl' ꝯſumma
te ſicut ī patria. vel inchoate ſicut in via cōſo
nant doctores. Sequit͛ ex ꝑmiſſis ꝑindire/
ctum Stemus igit͛ in hac veritate. ꝛ videbi
mus q̄uō ſunt ī domo patris multe manſio
nes. ꝛ tn̄ vnica ē. Multe quidē ꝓpter multi/
tudinē ſingulariū gratiarū formaliū differē
tiu₃ ī ꝑfectione. ſicut ſtella differt a ſtella ſm̄
apl'm ī h̄ ꝓpoſito. Eſt aūt vnica grā gratifi/
cās obiectaliter. clarius ꝛ obſcuri⁹ nō ī actu
ſuo intrinſeco (q̄ certe vnicus ē ꝛ immēſus et
idē) ſed ī effectu extrinſeco. Sic ſaluat͛ illō ꝺ
proſa / ꝙ vna vox eſt letantiū. et vnus ardor
cordiū. Trahit ad idē illud ps. In voce ex/
ultationis ꝛ ſalutis ſonus epulātis. Nō di/
cit in vocibus et ſonis. nec dicit in vna voce
ꝛ ſono. Traheret nos (ſi ſeq̄ vellem⁹) ad am/
pliſſimā iſtā de canticis materiā ꝛ armonia₃
quemadmodū vnica ē ſimphonia in vniuer
ſo tanq̄₃ in organo magno. qm̄ vnica vox ē.
ꝛ vnus ſonus / vel vniſonus ꝯcentus. Un̄ ꝛ
armonia et concētus et ſimphonia et vniſo/
nū vl' monocordū / ſua interptatione dicunt͛

ab vnitate. Et hoc q̄dē gratiſſime et appro/
priatiſſime ad verſu₃ pſalmiſte nūc inductū
Conſonat ad māducationē vel epulatiōꝫ eu
chariſtie / q̄ reſpicit inſuꝑ ſimphoniā illam ꝛ
chorū / dū occiſo vitulo ſaginato ꝓ reditu fi
lij / dicebat p̄r euāgelicus duro ꝛ diſſono fra
tri. Epulari et gaudere optebat. Sed alibi
copioſiſſime materia hec (vtinā ſalubriter) a
nobis tractata eſt in vtraq₃ lingua. ¶ Man/ K
ſionis hui⁹ ꝯueniētia. licet ſit vnica ī radice
gratie gratū facientis. ſortit͛ nihilomin⁹ no/
minationes plurimas ſine numero ꝑ ſcptu/
ras ſacras. Et hoc expediens ē ſcire ſimul ꝛ
notare ꝓpter amplificationē ſanctaꝝ medi/
tationū ꝛ affectionū deuotarū ꝯſequenda₃.
q̄uis hoc nequeat ad plenu₃ fieri. niſi fuerit
hō ſpūalis effectus. et q̄ſi totus deiformis.
aut deiformatus. aut deificatus ſm̄ varios
gradus gratie ī via. ꝛ ꝯſummatiōis ī patria.
Dicit͛ (exēpli grā) māſio dei ī hoīe ꝛ hoīs in
deo / vt hic. Dicit͛ viuificatio et habitio vite
eterne ſaltē ī radice / vt hic viuet in eternū. q꞉
ſuā gratiā hab₃. Dicit aūt apl's ꝙ gratia dei
ē vita eterna. Dicit͛ ꝛ oſculu₃ oris ſponſi. q̄d
petit ſponſa. Dicit͛ lac ꝛ vinū. ꝛ vnguenta et
oleū effuſu₃. et tractus. ꝛ pulſus ad ſpōſum.
Dicit͛ introductio in cellaria. ꝯiūctio dilecti
inter vbera ſpōſe tanq̄₃ faſcicul⁹ mirrhe. Di/
cit͛ ſuus decor. ſua quies in lectulo florido.
Hoc eſt donū ꝑfectū de ſurſū deſcendēs. nō
aſcendēs de deorſu₃. Hec ē ſapīa diuinitus
inſpirata cū ſuis laudibꝫ vniuerſis. Hoc di
uinū ſilentiū. hoc ſibilus aure tenuis. h̄ ſu/
ſurrium verbi abſcōditi. hoc vox q̄ſi aure le
nis. imo et tonitrui magni. ꝛ vt ad vnū colli
gamus innūera. q̄cq̄d ſonat māſionē vl' ha
bitationē vel inheſionē / vel vnitatē vni⁹ cor
poris ꝛ vni⁹ ſpūs. aīe cū deo. ſpōſe cū ſpōſo.
vnice cū vnico / ſub gr̄e gratificāt͛ noīe et ra/
dice ꝑncipio. forma et fine. vnico vocabulo
dat͛ itelligi q̄d ē manere ī xpo ꝑ mutuu₃ gr̄e
ꝯplexū. Inuenies aūt ſpē ī hac māſiōe quōli
bet noīe͛ habitudinē cauſe ad cauſatū ꝛ ecō
tra. Sic materia de q̄ minus videt͛ / dicit͛ eē
ī forma. nedū q꞉ recipit influxū formalē ab
ea. ſed q꞉ cōicat ſibi potentialitate₃ ſubiecti
ua₃ / vt ſubſtet ī ea ſicut ī materia. q̄uis dici
tur ſolū patiēs. nihilomin⁹ appetitiua ſil'r eſt
vt accipiat forma₃ / vt ꝑficiat͛ ab ea. Sic lo
catū appetit locū vt conſeruet͛. et locus loca
tū vt conſeruet ipm. Sil'r de⁹ q̄ bonoru₃ no
ſtrorū nō eget. vult gratuita pietate cōmuni
care ſe creature ſue / ꝑſertī₃ rōnali. q̄ cōicatio

dicit̄ inhabitatio ſm triplex genꝰ cāe. extēdē
do ad creatōꝫ ⁊ ꝯſeruationē ⁊ obiectalē moti
onē vel īmutatōeꝫ / vocabulū cauſe. Plimuꝫ
eſt iſta ꝯſideratio ꝑ cognitione q̄ additat̄ ipſi
us māſionis rerū ī deo. iuxta illud phicum.
qđ Paulus theologicū fecit. In ipſo viui/
mus. mouemur ⁊ ſumꝰ. Fas porro ꝯuerti/
bile dicere ē. deꝰ ī rebꝫ ſuis ē ꝑ potentiā. p̄ n̄ti
am ⁊ eſſentiā mō dicto. Sed in aliq̄bꝫ vltra
ſimplex eſſe ꝯfert bn̄ eē. maxime ꝑ grāꝫ ⁊ glo
riam. Et hec inhabitatio reſpicit influentiā
diuinā / que ſuperaddit̄ ad naturā ⁊ eſſentiā.
2 ¶ Māſionis huiꝰ ꝯuenientiā gratuitā / pro/
fecto felix q̄ poſſederit habitualit̄. felicioꝛ q̄
actualiter cū habitu. Sed feliciſſimꝰ q̄ reue
lata facie trāſformatus fuerit ī eandē imagi
nē de claritate in claritatem tanq̄ꝫ a dn̄i ſpū
actus. ductꝰ ⁊ tractus. ita ꝙ ſentiat ꝑ illumi
natos cordis oculos (ſicimprecat̄ apl's) ſup
eminentē ſcie charitatē xpi. H̄ eſt gratiā hanc
ꝯiungentē. ⁊ charā vnitatē ad ſimplificā dei
tatē. Multi q̄dē ſunt q̄ hn̄t ī habitu. ſic pue
ri nouiter baptiſati. Multi q̄ ī actu poſſidēt
⁊ exercent dū merent̄. Sꝫ pauciſſimoꝝ eſt
ſentire diſtincte ⁊ apte / nexū iſtū. māſionem
iſtā. vocē iſtā / ꝓpter occurſatiōes curaꝝ ī me
moria. fantaſiarū ī intelligentia. ⁊ ꝯcupiſcē/
tiarū (q̄uis mīme criminaliū) ī volitiua vel
affectiua. Sentiūt hāc gratiā inhabitatōis
xpi ⁊ ſpūſſācti. q̄ cū apl'o mente excedūt deo.
q̄ p̄terea ſentiūt opatiōꝫ intra ſe v̄bi dei. De
quo dicit idē apl's. ꝙ viuus eſt ſermo dei. qꝛ
loq̄ poteſt cū quolibet. ⁊ efficax. ⁊ penetrabi
lioꝛ omni gladio ancipite. queꝫ gladiū venit
xp̄s mittere ī terrā / vt ptrāſeat vſq̄ꝫ ad diuiſi
onē aīe ⁊ ſpūs. vt ferat̄ ſpūs ſurſū. ⁊ aīa ma/
neat deoꝛſū. qđ fieri neq̄t niſi maxia pax fue
rit ⁊ ſilentiū tā ſurſū q̄ꝫ deoꝛſū. niſi p̄terea fu
erit diuiſio ꝯpagū ⁊ medullaꝝ et cogitatio/
nū ⁊ affectionū naturaliū ſeſe ꝯplectentiūꝫ.
Fiat etiā diſcretio cogitationū ⁊ ītentionū
ſimpliciū naturalr̄ acq̄ſitaꝝ vel acq̄ſibiliū. ⁊
remaneat ī ſentimēto ⁊ expientia ſolus felix
iſte ⁊ ḡtuitus deiformis illapſus ⁊ influxus
ſpūs ieſu xpi. plus ſupeminēs ī ſpū ⁊ mente
ſup aīaꝫ / q̄ꝫ diſtat celū a terra. Dicimꝰ opati
onē vitalē nō ita penitus eſſe eādem ī ſpū vl'
D cū ſpū ⁊ aīa. ¶ Sentiūt hāc gratiā actualeꝫ
⁊ expimentalē. non q̄dem omēs q̄ digne mā
ducāt corpus xpi. ⁊ ī quibꝫ manet xp̄s ⁊ ipſi
in chriſto. ſicut mō dicebamus. Sꝫ ve etiā
cordi homīs qđ prauū eſt ⁊ inſcrutabile. qꝛ
putauerūt aliqui gloriātes in ſe / ⁊ habentes
coꝛ elatū ⁊ exaltatuꝫ / ⁊ elatos oculos / ambu
lātes ī magnis ⁊ mirabilibꝫ ſup ſe / neq̄ꝫ hūi/
liter ſentiētes. Putauerūt inquā / vel ex con
ſuetudīe ſenſuū exercitatoꝝ. ſic aliq̄n fit in
habentibꝫ ꝯſuetudinē ꝓphetandi / vel ex dia
bolica illuſione excecāte coꝛ / iuſto ſꝫ occulto
dei iudicio tanq̄ꝫ ī ſomno graui. ſentire. di/
ſtinguere ⁊ expiri / in ſe regnū dei hoc ītra ſe.
⁊ dicere ex ſnīa. Defecit caro ⁊ coꝛ meuꝫ / de/
ūs cordis mei ⁊ ps mea deꝰ ī eternū. ſed men
tiebat̄ iniquitas ſibi. Beata igit̄ et ter beata
ſemp humilitas. quā ſolus docet ⁊ dat ille q̄
ait. Diſcite a me qꝛ mitis ſum ⁊ humilis coꝛ
de Deniq̄ꝫ beatus vir qui ſemp eſt pauidus.
⁊ exultās in tremoꝛe / ꝯplens illud qđ eſt oīs
homo. Deū time et mandata eius obſerua.
Nō ꝙ timoꝛ humanus. mundanus ⁊ ſeruil'
ſtet cū charitate q̄ talē oēm timoreꝫ mittit fo
ras. Sꝫ nō illū ꝑfecto caſtū. qꝛ manet ī eter
nū. Auget potius aſſidue vſq̄ꝫ ad gl'iaꝫ ꝯfir
matā. in q̄ firmat̄ ⁊ ſiſtit. Manifeſtuꝫ eſt igit̄
magnū pietatis ſacrm̄. qđ manifeſtatū eſt ī
carne / iuſtificatū in ſpū. ⁊ eſt aſſumptū ī gl'ia.
Neq̄ꝫ minus mirabilit̄ ī hac ſacra māduca/
tione ſacm̄ hoc pietatis exhibet̄. qđ quideꝫ
manifeſtū eſt ī ſenſibilibꝫ ſignis panis ⁊ vini
velut in carne. ſed ꝑ gratiā cū fide ſpe ⁊ chari
tate iuſtificat hoīs ſpm̄. ⁊ q̄dammō aſſumit
in gloria. qꝛ fides dirigit ad imaginē ſpecu
larē glorie dei. Spes erigit vſq̄ꝫ ad interio
ra velamīs eiuſdē glorie dei. Charitas v̄o ſe
erigit. ſubintrat ⁊ apphendit ⁊ aſtrīgit dicēs
Inueni quē diligit aīa mea. tenui eū nec di/
mittā. Subinde vox eius eſt ſunamitis ad
Heliſeū. viuit dn̄s ⁊ viuit aīa mea. qꝛ nō di
mittā te. Apphendā te (inquit aīa in cāticis)
⁊ introducā te in domū matris mee. ⁊ ī cubi
culū genitricis mee. Felix introductio. ⁊ no
ta ſunt q̄ ſequūt̄. Queſtus p̄terea magnus ē
pietas hec cuꝫ ſufficientia. Reponit em̄ coꝛ
homīs in ſede ſua. ⁊ in centro. et in loco q̄n/
q̄ꝫ primius dū plus eſt coꝛ aſſimilatū. depu
ratū ⁊ illuminatū cū pondere maioꝛis chari
tatis. Exēplū ī magnete ferrū trahente. nūc
vehementiꝰ. nūc remiſſiꝰ ꝑ q̄litate mediorū.
nā ſi circūliniat̄ ferrū ꝑ alliū / ſuſpēdit̄ vis at
tractiua. Pietas itaq̄ꝫ ſubinde valet ad oīa.
q̄m reddere docet ⁊ oꝛdinare prout vniciuq̄ꝫ
debitū eſt. deo. ſibi ⁊ ꝓximo. ſm genus om/
ne paſſionū vel affectionum / vt gaudeat. ſpe
ret. timeat et doleat ſicut opoꝛtet moderate
ſm circūſtātias omēs. prout ſapiens iudica
bit. et debita pū coꝛdis armonia ſuadebit.

N ¶Dicamus p̄terea ꝙ mãſio mutua mãducã/
tis h̄ ſacramentū cū xp̄o manducato ſaluari
nō p̄t. neq̄ʒ cognoſci ſine cordis mētalis mo
tu. Ita em̄ dicebat Bern̄. pluries exp̄t⁹/ſen
tire ſe p̄n̄tiaʒ verbi ex motu cordis. intellige
mētalis. Un̄ ⁊ ſi nōnulli voluerint hãc mãſi
onē poſuiſſe ſine habitu gratie diſticto a ſp̄ū
ſctō. nulli tñ negauerunt motū cordis diſti/
ctū tã a deo q̄ʒ a corde ſeu mēte cordis. q̄ mo
tus cordis totus ſit ſup̄naturalitas p̄ infuſi
onē ac illapſuʒ ſp̄ūſcti mouētis coꝛ. q̄lit̄ nul
la facere poſſet creatura. imo nec ipſa mens
ſola taliter ſe mouere poſſet/q̄ʒuis ſit inſtru/
mentū ſeip̄m mouēs. ſed nō tali motu deifoꝛ
mi/niſi deſ a ſp̄ūſctō. Iſte aūt mot⁹ ē nexus
ipſe medi⁹/q̄ xp̄s ē i mãducãte ſe digne actu
aliter. ⁊ mãducãs i eo ita. ꝙ recipiēſ iſtū mo
tū/tanq̄ʒ ſi coꝛda muſical̄ p̄cutiendo ſonoꝛe
moueref. reddit illū motū et iſtuʒ ſonū deo.
quēadmodū filius recipiēs ſp̄m̄ſctm̄ a p̄re
p̄ inſpirationē actiuã p̄ris. reddit p̄ eandem
vim ſpiratiuã quã recipit ſp̄m̄ſctm̄ p̄ri. Agi
tur ergo et agit aīa mãducãs actualit̄ digne
xp̄m ⁊ i eo manēs. q2. ſ. facit illū actū p̄cce/
ptionē ⁊ redditionē ſpōtaneã eſſe ſuū ¶Qua
lis aūt ſit iſte mot⁹ aut q̄d. dixerūt aliq̄ n̄ eē rē
abſolutã vel foꝛmã vel reſpectiuã ſeu relati/
uã. Aliȷ̄ ꝙ eſt ꝯplexe ſignificabile. ſ. aīam ſic
ſe h̄re. Aliȷ̄ foꝛmã poſuerunt eē abſolutaʒ de
genere q̄litatis. Aliȷ̄ tenētes idē ꝙ ſiml̄ ē foꝛ
ma r̄ſpectiua. addiderūt ſubiectū denoīare eē
tale vitaliter imutatū ⁊ deo acceptū. vn̄ nec
tali denoīatōe poſſet infoꝛmare ſubiectū nō
cognitiuū vel affectiuū. Et q̄m deus nō p̄t
eſſe talis foꝛma ꝯſtituēs vel infoꝛmãs et rela
tiua dependēs. iure dãnatus ē pariſius arti
culus tali poſitiōi fauēs. Sil̄r i decretalib̄
ſummoꝛū pontificū. ꝙ deus ſolus ē foꝛmal̄
beatitudo ſiue lumen gl̄ie/nihil actu ſup̄ad/
dito. Nec celeberrim⁹ ille Hugo. neq̄ʒ mg̅r
ſn̄iaꝝ/vnq̄ʒ ita ponere voluerunt. q̄liter ip̄ro
ba q̄rūdã ſubtilitas ſine modeſtia. ſine freno
O furioſe ſe agēs trahere conata eſt. ¶Patʒ ad
extremū ſenſus ap̄l̄ici verbi. vnuʒ coꝛpus ⁊
vnus ſp̄ūs ⁊ vnus panis ſumus. Et alteri⁹
Luce. Erat coꝛ vnū ⁊ aīa vna. Intellect⁹ in
ſup̄ totius illius celeſtis ſermonis nocte io/
uis ſancta p̄ tria capitula. Libet exclamare
cū p̄pheta cãticū illud. Ecce q̄ʒ bonū ⁊ q̄ʒ io
cundū habitare fratres i vnū. Sic̄ vnguen
tū i capite xp̄o. xp̄i aūt caput deus eſt. Reliq̄
aūt quelibet creatura (maxime aūt rōnalis)
eſt coꝛpus eius. veſtimentū eius. mōs eius.

Mōs quidē hermon p̄us anathematizat⁹.
⁊ mōs ſyon iuſtificatus. Et q̄d ros niſi gra/
tioſus illapſus illius. Ego ros/⁊ iſrl̄ q̄ſi lili
um germinabit. ¶Deniq̄ʒ daf credi. daf eti/
am ſciri. daf ⁊ aliq̄liter intelligi. ſed q̄ʒ beati⁹
erit ⁊ exp̄iri/quō deus hoſpes gl̄ioſiſſimus
erit oīa i oīb̄ modis vt potuimus expoſit̄.
Sʒ plus docebit verbū iſtud imp̄ſſuʒ mēti
q̄ʒ exp̄ſſum oꝛe. dū ipſo plene viſo/toto oꝛe.
totaq̄ʒ auiditate fruemur. Quã fruitōʒ ⁊ tp̄a
lis p̄ceptio coꝛp̄is ⁊ ſanguinis p̄figurat.

Cōnectemus quaſi P

p̄ notula cētesima q̄draginta notulas ſeu mi
nutias theoꝛeumatū q̄draginta. ¶Unitatē
dei/p̄ vnitatē central̄ puncti poſſe manudu/
ci. Hinc ē ex p̄his dei deſcp̄tio. ꝙ ē ſpera in/
telligibilis/cui⁹ centrū ē vbiq̄ʒ. circūferētia
nuſq̄ʒ. ¶Unitatē dei abſq̄ʒ creatur̄ poſſe in
telligi. ¶Unitatē dei abſq̄ʒ ipſius abſoluta
entitate nō poſſe intelligi. ¶Unitatē dei nō
poſſe ꝯtinuo ⁊ tp̄e p̄fecte intelligi ¶Unitatē
dei nullatenus a creaturis depēdere. ¶Uni
tatē dei neceſſario creaturarū p̄ducibilitatē
ꝟtualiter includere ¶Unitatē dei neceſſario
ſuã eternitatē ꝯcludere. ¶Unitatē dei nō ne
ceſſario quãlibet diſtinctionē foꝛmalē intrin
ſecã ex p̄te rei q̄ ad nos ꝯcludere. ¶Unitateʒ
dei non neceſſario p̄ductionē actualē creatu
raꝝ ſupponere vel inferre. ¶Unitatē q̄ʒ nu/
meri ⁊ oꝛdinē creaturarū exiſtentiuʒ/referri
ad diuinã q̄ʒ vnitatē et monadeʒ optere/ſm̄
triplex genus cauſe. efficientis. exemplar̄ et
finalis. ¶Unitatē diuinã gignere vnitatē/⁊
in ſe ſuã reflectere vnitatē p̄ amoꝛē ſpiratiuū
triãgulo intelligibili p̄fecte circulato. ¶Uni
tatem dei poſſe plus aut min⁹ intelligi p̄ libe
ro arbitrio ſue motōis obiectal̄. nūc ſine vi/
ſione creaturarū. nunc cū viſione plurū vel
paucoꝛū. Exemplū de lineis oīb̄ termia
tis ad centꝝ. quarū q̄libet ſi p̄ūctus cētralis
ad eas libere ꝯdictoꝛie influeret cognitōem
aut lucē/poſſet intelligere centrū. lineis egre
dientib̄ nō cognitis aut inequaliter cognit̄
¶Unitatē diuinã ſeipſa ſe inuariabiliter ha Q
bente. cognoſcere variabilia immutabiliter
mutabilia futura p̄n̄tialiter. ꝯtingētia nece
ſario ⁊ certitudinalit̄. nullã tñ ideo ponēdaʒ
eſſe ꝯtingentiã intrinſecã i deo. ſicut nec tp̄s
nec locū. nec coꝛp̄a. nec ꝯplexiōes. nec diſcur
ſus. q2 talia ſcit ⁊ cognoſcit. Et hic ē lapſus
magnoꝛū doctoꝝ/querentiū metap̄hiſicaʒ.
vbi logicus faciliter ſe expediret. ¶Unitatē

dei poſſe diuerſiſſima ꝓducere ad extra nul/
la diſtinctiõe niſi ꝑſonali exiſtẽte ad itra. Nul
la inſup variatõe determinatõis ad intra fa
cta. Et hic ē lapſus hoim groſſi ſenſus/ po/
nẽtiū neceſſitatez fati aut fortunã ĩ oibꝫ. Nec
valentiū ꝓuidentie ſimpliciſſimã formã for/
mal'r intueri. neqꝫ cū libertate hūane volun
tatꝭ ipſã ↄcordare. neqꝫ cū pctis hoim acti/
onẽ dei iūgere. neqꝫ cū miſcdia reprobatõꝫ ꝓ
ſcitoꝝ. ¶ Unitatẽ dei potuiſſe ꝛ poſſe ſꝑ effe
ctuū varietatẽ educere/ ꝛ eductꝭ ꝓuidere. et ꝓ
miſſa reducere ad ſe/ qȯlibet ad ꝓportionabi/
lẽ vnionẽ. Hic ē lapſus phoꝝ/ ꝓſupponẽtiū
q ab eodẽ inqꝫtū idẽ nõ ꝓuenit niſi effectus
idez. Nec ab antiq̄ volūtate nouꝰ effectꝰ ſine
imutatõe volūtatꝭ. Hic eſt lapſus eoꝝ q̄ pu
tãt intelligere ↄꝑatõez dei ad creaturas/ abſ/
qꝫ creaturꝭ ↄꝑatis. cū tñ intellectꝰ vnius cor
relatiui neceſſario ꝓſupponat alteriꝰ intelle/
ctū/ tãqꝫ duo relatiue ↄꝑatõnis extrema ſeu
R fundamẽta. ¶ Unionẽ nature intellectualis
creature cum deo. ꝑ deū ꝛ in deo aliter conſi
ſtere qꝫ ceterarum creaturaruꝫ nõ intellectu
alis nature. quoniã iſte ꝑcipiunt deum. alie
non. ¶ Unionem nature intellectualis cum
deo. ꝑ deū et ĩ deo nõ poſſe nec debere conci
pi ꝑ trãſformatõꝫ ipſius intelligẽtie eẽntialẽ
ſꝫ accidẽtalẽ. ꝑ habitꝰ. ſ. ꝛ actꝰ ſm obiectales
influxus ſeu vitales. ſeu (clariꝰ loq̄ndo) ꝑce/
ptiuos. ¶ Unionẽ aptitudiãlẽ nature ĩtelle/
ctual' cū deo. ꝑ deū ꝛ ĩ deo ↄſiſtere ꝛ attendi/
ſm triplicẽ eius potẽtiã ĩ vnitate eẽntie. q̄ ſūt
vis mẽoratiua. intellectiua ꝛ volitiua ¶ Uni
onẽ habitualẽ gratificã nature intellectual'
cū deo. ꝑ deū ꝛ ĩ deo ↄſiſtere et attẽdi ꝓ ſtatu
vie/ ſm triplicẽ ꝟtutẽ theologicã ĩ grē gratū
faciẽtis vnitate. ¶ Unionẽ actualẽ nature in
tellectual' cū deo. ꝑ deū ꝛ ĩ deo ↄſiſtere ꝛ attẽ
di ꝓ ſtatu vie/ ſm oꝑatõez ꝑceptiuã ꝛ motiuã
triplicꝭ ꝟtutꝭ theologice ĩ radice gratie gtuꝫ
faciẽtꝭ. ¶ Unionẽ actualẽ nature intellectua
lis cū deo. ꝑ deū ꝛ in deo ↄſiſtere vel attẽdi ꝓ
ſtatu glie ſm oꝑationẽ triplicꝭ dotis/ ĩ radi/
ce glie ſeu grē ↄſūmate. qs ĩcludit ſil' fruitio.
q̄ ē ↄſūmata ꝑceptio. ¶ Unionẽ intellectual'
nature cū deo aptitudinalẽ. habitualem vel
actualẽ ĩ via vel patria non poſſe ↄſiſtere vel
attẽdi ꝑ trãſformationẽ nature diuine eẽnti/
S alẽ in naturã intellectualẽ creatã. ¶ Unionẽ
nature diuine cū natura intellectuali creata
debere ↄcipi ꝑ illapſus obiectiuos fieri ↄfor
miter ſeu quadã ꝓportione/ ad motões ſenſi
biliū ꝛ ſenſuū obiectales. ꝛ hoc altero trium

modoꝝ ab aplo poſitoꝝ facialiter. aut ſpe
culariter. aut enigmatice ꝑceptiue. ¶ Unio/
nẽ nature diuine cū creatura intellectuali ra
dicaliter plus attendi ſm vim tactiuaꝫ obie
ctalẽ/ ꝓportionabilit' ad ſenſus materiales.
q̄ oẽs ĩ vi tactiua radicant'. Nã ꝛ guſtus ē q̄/
dã tactus. ſil'r alij ſenſus ſuo modo. Conſo
nat illud phi. oẽ agẽs agit ꝑ ↄtactū ¶ Uni
onẽ dei cū creatura intellectuali/ ſm vim cõ
tactiuã ſpūalẽ obiectalẽ eſſe vehementioreꝫ.
intimiorẽ ꝛ puriorẽ. nõ ſicut ĩ ſenſibus. ĩ qui
bus tactus ē material'r ꝛ impurus. ¶ Unio
nem dei ſm vim tactiuã. ſpūalẽ. obiectalem
ꝑfectius. purius. intimius ꝛ ſuauiꝰ attendi ĩ
via qꝫ ſm motionẽ obiectalẽ ad viſuꝫ vl' au
ditū ſpūs ꝑcipiẽtis. ¶ Unionẽ dei ꝑ eucharí
ſtie ſacrm̄ digne ſuſceptuꝫ/ plus attendi ſm
vim tactiuã ꝛ guſtatiuaꝫ ſpiritales. qꝫuis in
hac vniõe actuent' ſenſus oẽs ſpiritales ſuo
mõ ſaltẽ ĩ enigmate. ꝛ ꝑ fidẽ ꝛ ſpem. ¶ Unio/
nẽ dei ſm vim tactiuã ſpiritaleꝫ. obiectalem
actualẽ eẽ ſecretiſſimã. nec ꝑcipi poſſe niſi ab
accipiente. Sicut nec ſubiectū ꝑceptionis
alibi vl' extra ē. Hinc ē illud. Nemo nouit q̄
ſūt hoïs/ niſi ſpūs hoïs q̄ ĩ ipſo ē ¶ Unionẽ T
dei cuꝫ natura intellectuali gradus hẽre vari/
os ꝛ multiplices/ ꝓ varietate obiectaliū illa/
pſuū diuinoꝝ ꝑceptiuoꝝ ꝛ ſentimentoꝝ.
¶ Unionẽ dei cū natura intellectuali ꝑcelle/
re poſt xp̄m in Maria. ꝛ ↄſeq̄nter oibꝫ in pa
tria. ¶ Unionẽ dei cū natura intellectuali re
motiſſimã eſſe a Lucifero vel altero ſi q̄s ſit
dãnatioꝝ eo. ꝛ ↄſeq̄nter alijs ĩ gehẽna. maxĩe
q̄ ad vnionẽ obiectal' illapſus/ ſm vim tacti/
uã ꝑ quã ſentit' ꝛ guſtatur qꝫ ſuauis eſt dñs.
¶ Unionẽ dei cū natura intellectuali int' hec
duo extrema patrie ꝛ gehẽne/ medias intelle
ctuales naturas plꝰ aut minꝰ recipe vel a ſe
repellere. ¶ Unionẽ ↄſummatã oim electoꝝ
cū deo obiectal'r effici ꝑ repletionẽ intuitiuã
ꝛ nudã oim ſenſuū ſpūaliū ꝛ redūdãtiū ĩ ſen
ſuales/ tã ad intra qꝫ exteriꝰ. vt ſiue ingredia
tur ſiue egrediat' natura intellectual' paſcua
inueniat. ¶ Unionẽ ↄſūmatã eẽ cū q̄libet ele
cto ſingularit'/ ꝛ tñ cõiter apud oẽs. iuxta
ↄꝑationẽ centri ſpere intelligibil'/ reſpectu li
nearū egredientiū ꝛ ĩ centro ↄiunctaꝝ. Sic
virtus celeſtis influẽtie ĩ ſpera corruptibiliū
neceſſario ↄiungit' ad centrū. imo veriꝰ ad
deū. ¶ Unionẽ ↄſummatã recipe magis aut
minus/ iuxta maiorẽ aut minorẽ circa cẽtrū
ipm qȯ eſt deus/ virtualẽ ꝛ quaſi circularẽ ꝓ
ximationẽ. Exempluꝫ de circulis ſpere. hec

ꝯpatio ꝯmodioꝛ eſt q̄z ꝙ egreſſus creatura/
rū fiat inſtar numeri/ ꝑ additionē vnitatuꝫ.
qꝛ p̄nt eſſe ſpēs multe/eque ꝑfecte. et oēs de
neceſſitate ꝯiūcte deo ſunt ſicut ī cētro linee.
¶ Vnionē ꝯſūmatā efficere vt ſit de⁹ oīa in
oīb/cū tradiderit filius cū ſpūſctō p̄ri re/
gnū. q̄ fontalis eſt diuinitas et vnitas. q̄ ſim
plicioꝛ aut vlterioꝛ neq̄t intelligi. Hec ē apl'i
a Dionyſio declarata ¶ Vnioneꝫ ꝯſumma/
tā/ſi ꝑ intellectuales circulos accipiam⁹/ op
tere ꝑ ꝯuerſum modū ad materiales ſperas
celeſtes intelligi. q̄ quāto maioꝛes ſunt mole
tāto efficacioꝛes ī ꝟtute. Spūalia ꝟo quā/
to ſimplicioꝛa ⁊ centro proximioꝛa/ pl⁹ ha/
bent de influentia. Vn̄ beata beatā ꝯtinet
oēs hierarchias in ambitu ſimpliciſſime ꝟ/
tutis ſue. Inde regina celoꝝ et dn̄a angelo
V rū digne vocata ē. ¶ Vnioneꝫ in eucharistia
figuratā ⁊ ſacratā deſiderare nos ⁊ eſurire ꝑ
ceteris bonis ꝯtemplatiuis debere. ppterea
ſurſū leuare coꝛda a ſpēb materialib hoſtie
ad xp̄i coꝛpus veꝝ. ⁊ ab illo ad myſticū. ⁊ ab
inde ꝑ eleuatiſſā vim ⁊ vnitiuaꝫ ꝟbi diuini/
reduci ad ꝯgregātis p̄ris diuinitatē ⁊ ſimpli
ficā deitatē. qua nihil vltra. hec eſt Dionyſij.
¶ Vnionē hāc nō poſſe nos ꝯſeq̄ ꝑfecte ſine
diuino illapſu ſegregāte mētē ab oīni alteri
tate. curꝭ inſuꝑ ſollicitudinibuſq̄ꝫ depulſis.
⁊ ſupmūdane explicatis. vt in diuinā mona
dē ꝯgregemur. ⁊ ineffabilib ⁊ ignotꝭ ineffa/
biliter ⁊ ignote ꝯgregemur. hec eſt Dionyſij
¶ Vnionē hāc nō poſſe nos ꝯſeq̄/niſi irruen
tia vndiq̄ꝫ fantaſmata nos mentis puritate
trāſuolare ꝑualeamus. hec Bern̄. Erras in
quit ſi citra expectas locū q̄etis. ſecretū ſoli/
tudinis. ſerenū lumīs. tabernaculum pacis.
¶ Vnionē hāc ꝑcipi motu coꝛdis maxie mē
talis eſſe p̄ntē. colligi ꝟo ſuos effectus ⁊ effi
caciā viuacē ex diuiſione ſpūs ⁊ aīe cū depul
ſione vicioꝝ/⁊ reformatiōe ꝟtutū. ī iocundi
tate ⁊ ſuauitate ī ſpūſctō/iuncta magnifica/
tione dei ⁊ exultatōe ſpūs ī deo ſalutari ſuo.
Dū in hoc ꝯuiuio mens implet̄ grā/⁊ futu/
re glorie nobis pignus dat̄. Amen.

Incipit quinta par/

titio ꝑ ſoliloquiū exhoꝛtatoꝛia ad meditati/
ones huius ſacramenti/ꝑ notulas q̄nq̄gita.
x Editare nunc aīa xp̄iana cui
forte ꝯtemplari nō ſatꝭ adhuc
m ꝯceſſum ē. Meditare cū vehe
menti ſtudio animi q̄lis ⁊ quā
tus ſit iſte q̄ tibi ſacralit̄ nūc

offert̄. q̄z magn⁹ q̄z ſapiēs q̄z delectabil' et be
nignus. Eſuriens ⁊ pauꝑ es ⁊ nihil habēs.
plurima debes. tibi nō ſuppetunt merita vn̄
reſtituas vn̄ diues fias. fodere nō vales/ſed
mendicare non erubeſcas. Sit tibi mendici
tas tua lucꝝ tuū. Neceſſitas neſcit verecun
diā ſicut nec hꝫ legē. Ille tibi nūc offert̄ ſi ne
ſcis/q̄ ppter te dixit ⁊ paſſus et expr⁹ ē. Ego
aūt mendicus ſū ⁊ pauꝑ. Tibi dat̄ iſte q̄ ppt
nos egen⁹ factus ē. vt illius inopia diuites
eſſemuſ. Tm̄ tribuit ꝙ q̄ſi nihil ſibi retinere
videret̄ Diues eſſe debes/cui diuitie largite
ſunt imenſe. Noli cadere o aīa xp̄iana in illā
exp̄robrationē vt dicas. Ecce ego diues ſū.
⁊ nulli⁹ egeo Scieris qꝛ miſera es ⁊ miſera
bilis ⁊ pauꝑ. ceca ⁊ nuda. ⁊ eo plus miſera ⁊
miſerabilis/ſi h̄ ignoꝛaueris. Nā q̄d miſeri⁹
miſera/ſe miſerā neſciente? Audi conſilium.
ſuadeat tibi ſaluatoꝛ tuus /p̄ſens in h̄ ſacro
Suadet tibi vt emas aurū ignitū/q̄tin⁹ di
ues fias. Nō op⁹ eſt ꝑ diuerſa vagari vt ven
ditoꝛē inuenias. Ipſe eſt venditoꝛ ſil' ⁊ p̄ciū
emptōis. Suadet inungere collirio oculos
tuos. ipſe fecit colliriū ex ſputo gratie ſue et
luto moꝛtalitatꝭ tue. Suadet veſtiri veſtib
albis. ipſe tibi gratis et aurū ignitū erit in h̄
ſacramēto ⁊ colliriū ⁊ veſtis. Eſuris ⁊ ſitis.
cenare vis. hoſpes nō eſt lōge querend⁹ q̄ ce
nā dat. Ecce ipſe ſtat ad oſtiū ⁊ pulſat. apꝑi ſi
bi ianuā. cenabit tecū. ⁊ tu cū illo. O ſplendi
da felix ⁊ lauta cena. vbi ipſe q̄ cenat xp̄s ſu/
mit̄. vbi fas eſt hēe et dicere. In voce exulta
tionis ⁊ ꝯfeſſionis ſonus epulātis. ¶ Stat ⁊
pulſat nūc. quaſi cuꝫ digito q̄ eſt ſpūſanct⁹.
nūc malleo terribilis iudicij ſui. Nūc ſonitu
velut aure tenuis blādiens ⁊ dicens. Aperi
mihi ſoroꝛ mea. columba mea. immaculata
mea. Conquerit̄ nō tā ſua q̄z ſuoꝝ ⁊ tuā no/
ctis incōmoditatē. vn̄ refrigeſcit feruoꝛ cha
ritatis. Dat hoc intelligi. qꝛ caput meuꝫ ple
nū eſt roꝛe ait. et cincinni capitis mei guttis
noctiū. Noli tardare. Exurge velociter. no/
li ſomnolēta verba reddere. Alioquin decli/
nabit ⁊ diſcedet. atq̄ꝫ ſepe queſit⁹ clamat⁹ ob
ſurdeſcet. ¶ Faciat cenā Simon olim lepro y
ſus nunc curat⁹ a dn̄o. Ipſe eſt ſpūs noſter
an̄ leproſus. Miniſtret Martha ⁊ ſollicita
ſit erga frequens miniſteriū. hoc eſt inferioꝛ
poꝛtio rationis. Maria ꝟo ſupioꝛ pars in/
ungat pedes Jeſu fracto deuotionis alaba
ſtro. Effundat inſuꝑ cōfiſa magis ſuꝑ caput
illius recūbentis. Caput aūt xp̄i deus. Im
pleat̄ domus tua coꝛdis ex odoꝛe vnguenti

Ceſſet murmuratio Jude ſenſualis ⁊ furis.
de quo fure ꝯquerit vnus ꝓphetaꝝ. Oculus
meus depdatus eſt aiam meã. Sic Lazar⁹
nup reſuſcitatus ꝑ gratie vitã vnus d̃ recum
bẽtibꝫ. Et hic ẽ affectus noſter/ ſepe q̃dridu
anus mortuus miſcdia dei ſuſcitatus. ¶ Fa
ciat ⁊ aliã cenã xp̃o Simõ idẽ vel alter i lr̃a/
ſilis in figura. Accedas o peccatrix aĩa chri
ſtiana. nulla te verecũdia ꝓhibeat. nulluꝫ in
peccãdo modũ tenuiſti. nihil ad te modera/
ri eſt quo ſaneꝛ. Sta maneas retro ſec⁹ pe/
des recũbentis i hac ſacramẽtali cena. laua
lachrimis. terge capillis meditationuꝫ ſan/
ctarũ. Junge oſcula charitatis. oleo pie mi/
ſerationis inunge. Sic age/ vt tandẽ merea
ris audire. Fides tua te ſaluuꝫ fecit. vade in
pace. O fides. o ſalus. o vade. o i pace. ¶ Fe
cerũt xp̃o corpaliter diuerſivarias cenas cũ
viueret i terris. Fecit apud illos magna mi
racula. Nõ eſt impotẽtior nũc in celis. nõ eſt
manus eius abbreuiata/ vt ſaluari non poſ
ſit in mente/ ſicut tũc in corpe. Eſtima cenaꝫ
hanc (o anima xp̃iana) nũc ex illis vnaꝫ eſſe.
¶ Cenabat apud Petrũ et Andreã Johan/
nẽ ⁊ Jacobũ/ noſter xp̃s hic i ſacramento ve
latus. Tenebatꝛ ſocrus Petri magnis febri/
bus. impauit febri. ⁊ ſocrus ꝯtinuo ſurrexit
⁊ miniſtrabat eis. ⁊ tu ſpera ſilr. ¶ Conuiua
fuit apud Mattheũ noſter xp̃s hic i eucha
riſtia. Cõuenerunt publicani ⁊ peccatores.
murmurabat falſa iuſticia phariſeoꝝ. q̇ cum
morbo ſuo ſenſum amiſerãt pariter. Confi/
tere te de numero peccatoꝝ et indigentiũ pe
nitentiaꝫ/ ⁊ audies. Nõ veni vocare iuſtos/
ſed pctõres. ¶ Audies ꝑterea ſimilẽ in domo
Zachei penitentiã. in hiericho ciuitate luna/
tica. Et vere tu lunatica es aĩa xp̃iana hic i
via tua immẽſi lunatici. Tu ſtulta que vt lu
na mutaris. Tu que nunq̃ in eodẽ ſtatu ꝑ/
manes. Nihilominus obedi dicenti. O ꝑtet
me hodie manere in domo tua. feſtinus et le
tus. deſcendat o aĩa. Feſtinus ſuſcipiat Je
ſuꝫ in hoc ſacramẽto ſpũs tuus ꝑnceps pu/
blicanoruꝫ. qꝛ princeps ⁊ ꝑmus peccatorũ.
Dic hilariter. Ecce dñe dimidiũ bonoꝝ me
orũ do paupibus. O heu dñe q̇d et quale eſt
illud dimidiũ bonorum qui nihil habeo. ni
hil habere cõcupiſco/ dum tm̃ cupio niſi te.
dñ portio mea tu ps mea. tu hereditas mea
q̃ ꝑclara es mihi. Ecce ego dñe nõ dimidi/
um bonorũ. ſed te totũ bonũ meũ in hoc ſa/
cramẽto cõtentũ/ do pauperibꝫ hoſpitalꝛ tui
magni in hac terra morantiũ. Et in altera. ſ.
in purgatorio poſitorũ. O, ſi aliquẽ defrau
daui/ reddo quadruplũ. qꝛ temetipm q̇ vnuſ
ꝓ decem milibus computaris. ⁊ in cui⁹ diti/
one ſunt omĩa. quo ſoluente ⁊ adquitãte/ ne
mo põt dicere cur ita facis. tollis quod me/
um ẽ. qm̃ omĩa tua ſunt iure pleno ¶ Deſide Z
rio deſiderauit mãducare paſca cũ diſcipulꝛ
ſuis Jeſus paſſurus. O aĩa chriſtiana. pu
tas deſideriũ ſuũ vt ſalua ſis imminutuꝫ ſit
ꝑ gloriam. vt nõ deſiderio deſideret mandu
care paſca. ſ. tecũ ſuam cenaꝫ: Caue ne dura
ſis. ingrata. ruſtica. ciuilis. vt fraudes dñm
tuuꝫ benigniſſimũ a deſiderio ſuo. Hoſpes
eſt. petit in hoſpitiũ tui cordis ſuſcipi ⁊ col/
ligi. Et o bone Jeſu qualis ⁊ quãtus q̃ ho
neſtus. ſuauis et cõmodus hoſpes aduenĩ/
es/ qñ aduenis etiã nõ inuitatus ſepe ſed in/
uitans. Quid inuitationẽ ꝯmemoro: Com
pellis. Mitti manũ tuã omĩpotẽtie tue acti
ue/ ꝑ foramen obediẽtialis potẽtie paſſiue in
omni creatura. ¶ Sic tacta dico aĩa xp̃ia/
na. ⁊ vẽter meus intremuit ad tactũ ei⁹. Ex
urge taliter excitata. ſtillent manus tue mir/
rhaꝫ primã. pleni ſint digiti tui mirrha ꝓba
tiſſima quaſi nihil i ope tuo putredinis aut
fetoris appareat. Mortificat omnia carna
lia/ mirrha ꝯpunctionis amariſſima. Aperi
dilecta peſſuluꝫ oſtioli tui. ſed heu tepida ſe/
des ſomnolẽta. penã cognoſcis pigritantis
ignauie. vult certe. vult ad feruoreꝫ ſpũs altĩ
us iflãmare. Sentis iã nũc vim eloquij ſui
vehemẽter igniti. alioquin vnde clamor ille
tuus. Aĩa mea liquefacta ẽ vt dilectus locu/
tus eſt. Nõ iã tenetꝛ aĩa terminis ꝓprijs ſicut
fluit cera a facie ignis. Sic tota defluis. to/
ta liqueſcis in amatũ. ¶ Inuenerunt te vigi
les q̇ babylonicã cuſtodiũt mundi ciuitatẽ.
dũ per creaturaꝝ noctes queris dilectũ ⁊ vo
cas. ꝑuiũt te ſuis pulcritudinibꝫ allectiuiſ
q̇ ſunt i mũdo/ ꝯcupiſcẽtia oculoꝝ. ꝯcupiſcẽ
tia carnis ⁊ ſupbia vite. Verberant te q̃uis
nõ ad mortẽ peccati mortalis. ſed venialis.
tm̃ ledunt. Porro cuſtodes murorũ. iniqui/
tas ⁊ dolus ⁊ iniuſticia ꝑuerſorũ ciuiũ/ duꝫ
nõ talia ſed dilectũ queris. eo qꝛ triſticiã infe
runt cordi tuo. palliũ gaudij tui nũquid nõ
auferũt: Quis ſcandalizatꝛ et ego non vror.
aĩa Pauli clamat ignita. Atuero charitateꝫ
cũ ſuis lampadibꝫ (que ſunt ignis ⁊ flãmaꝝ)
extinguere nõ potuerũt aque tribulationuꝫ
multe. nec turbida babylonis flumina obru
erunt eã. ¶ Tranſi o aĩa. trãſi ciuitatẽ hãc cũ T
habitatoribꝫ ſuis. nõ queſieris. an viderunt

quē diligꝫ. verbera poti⁹ ꝙ̄ verba bona da
bunt. Eleua oculos tuos ī montes. vbi ſūt
filie hierl'm. clamoꝛ ingens tu⁹ audiatꝛ. Filie
hierl'm nunciate dilecto. qꝛ amoꝛe langueo.
Felix lāguoꝛ. ꝛ ſuaui vulnerās telo charita
tis. Ecce ſentis o aīa quātū ꝓfuerit tibi eius
quē diligis abſentia. Toꝛpebas algida. ia/
cebas ſomnolēta. nūc curris. nūc liqſcꝭ / ꝛ lā/
guida ꝑ amoꝛē ad filias hierl'm ignitas / an/
xia anhelaq; ꝯuertere. Clementes ſunt filie
hierl'm. amoꝛoſū habēt pect⁹ amoꝛis. Idcir
co ꝟba ſcintillātia recognoſcūt. Interrogāt
qualis ſit dilect⁹ tuus ex dilecto .i. dilecto ꝑ
dilectionē tot⁹ amoꝛ tuus Dilecte / noīant te
pulcerrimā mulieꝝ / nō vt ſupbias niſi forte
ſancta ſupbia. Volūt ꝙ tua ſancta pulcritu
do tibi cognita ſit. q̄ iam digna ſit ꝛ amari ꝛ
amare. Talē pulcritudinē nō decet amoꝛ ni/
ſi pulcerrimus. Tps tibi venit amantiū. ca/
ue ne des amoꝛē tuū indigno tuo. ¶ Deniq;
post notificationē ſpecioſitatis ſponſi. tu o
aīa xpiana / recte cēſes iterrogata. Ubi abijt
dilectus tuus? Myſticuꝫ oſtendis eccl'ie oꝛ
tū. i. quē deſcēdit quotidie ſacramētaliter. ad
areolā aromatū. ꝛ ī altari ſacro ſuauitꝛ redo/
lente. vt ibi paſcatꝛ in oꝛtis irriguis et foꝛmo
ſiſſimis ſanctaꝝ aīarū ꝛ lilia caſtiſſimoꝝ ſpi
rituū ad ſe trahat ꝛ colligat ad thalami cele
ſtis oꝛnatū. Accede ꝓpius ad hūc oꝛtū. imo
ſis oꝛtus a ꝓpheta deſcriptus irrigu⁹. a cu/
ius fonte nō deficiēt aq̄ gratiaꝝ. Sis oꝛtus
ꝯcluſus / ſeruās te ſolā ſoli. Sis fons ſigna
tus / ne pateas adultero Sis pute⁹ aquarū
viuentiū. cui⁹ impetuoſum a lybano ꝑadiſi
fluxū nullus obex pctī tardat aut impediat
¶ Hoꝛa ē q̄tidie o aīa xpiana. Hoꝛa q̄ trāſe
as ex hoc mūdo ad patrē. ab exilio ī patriā.
a deſerto afflictōnis ī terrā ꝓmiſſionis. Si
retardet te coꝛpus / liber tn̄ eſt anim⁹ vt euo/
let. Uult tecū Ihs facere paſca ſuū. fac te il
li cenaculū grande ſtratū in dilatatiōe ꝛ am/
plitudine coꝛdis. Cenare dignabitꝛ. lauabit
pedes diſcipuloꝛū ſuoꝛū. q̄ ſunt diſciplinati
affectus tui. Sint ipſi nouelle oliuarū ī cir
cuitu mēſe dn̄i. quoꝛū ꝛ mater eſt ſapiā vxoꝛ
ſpōs tu⁹ deifoꝛmis. Habitet ipſa ſicut vitis
abundās ī lateribꝫ domus tue. Ego inquit
ſicut vitis fructificaui ſuauitatē ꝛc̄. Quid de
niq;? Cibabit oēs ex adipe frumenti. Dicet.
Comedite amici mei ꝛ bibite. ꝛ inebꝛiamini
chariſſimi. Trepidas timoꝛe? Tandē / hic ti
moꝛ aliqn̄ pellēdus ē foꝛis a charitate. Co/
gitas te tātis indignū myſterijs? Certe nec

et meritꝭ tuis / etiā ꝑ mille milia annoꝝ ſata
gens digna fies Dignificet te opter qui te in
uitat ad ſe. Dignificabit autē ſi ſtudueris ea
q̄ diſplicēt oculis ſuis a domo coꝛdis expel/
lere. Enitere ꝑcoꝛ hic ꝛ nūc o aīa mea / ꝑare
te ſi te cognoſcis imparataꝫ. Caue diutius ī
ſterq̄linio fecis moꝛtifere volutari ſub expe
ctatōe craſtini. Quid ſcis ſi craſtinus eluce/
ſcet tibi dies? Quis ſuꝑ hac re reddet te ſecu
rā? Nō eſt tuū noſſe tpa vel momēta q̄ pꝛ po
ſuit ī ſua ptāte. ¶ Rurſus ita collige ſi cōſcia
tibi nō fueris impedimēti legitimi. quo mi/
nus euchariſtiā ſuſcipias. Cur tāto te bono
pigra ꝛ ingrata ꝑuabis? Si remoꝛdēs accu
ſet te ꝯſcia. cur penitendo? cur impedimenta
tollēdo / poſſetenus nō intēdis? Cur nonis
te laqueis male differendo. ſtulte ꝯtemnēdo
te rurſus inuoluis. ¶ Audio q̄d mideas. fri/ A
gida ſum. diſpſa ſuꝫ. carnalis ſum. exagitoꝛ
curis. ſcrupulis inquietoꝛ. moꝛdeoꝛ cōcupi/
ſcentijs. fides imbecillis ē. nutat ſpes. chari
tas refriguit. q̄ mihi ꝯuētio cū hoſpite tāto?
Immo ꝟo que tibi curatio / niſi ſub medico
tanto? Si te ſanā iudicares / op⁹ medico nō
haberes. iure repelleres a te. Exemplū Pe/
tri nō appꝛobamus ī hac pte. Stupuit ad
capturā piſciū. ſubintulit tremēs. Exi a me
dn̄e. qꝛ pctōꝛ ego ſum. Tāto magis o Petre
ſi pctōꝛ es. retinēdus ē medicus ſanctificās
ꝛ pctā tollens a te. Quāto ſapientius / pctōꝛ
Zacheus / q̄ feſtin⁹ gaudēs ſuſcepit Ihm ad
ſe. Deniq; ꝙ̄ prudēter hoc fecerit / data ſal⁹
oſtendit. ¶ Centurionis (o aīa mea) ſīlitudi
nē inducis. quaꝫ in humilitate tua ꝑcliuioꝛ
es imitari. vtinā nō et ignaui ꝓcraſtinatiōe
Dicat inq̄s Ieſus tm̄ verbo / et ſanabitꝛ pu/
er meus. Affectus. ſ. rōnalis. q̄ iacet parali/
ticus ꝛ male toꝛquetꝛ. ſufficit hoc. non intret
tectū meū. nō intret ad me vt rememoꝛētur
pctā mea. ꝛ interficiat deus puerū meuꝫ. red
dens ipm de languido moꝛtuuꝫ. ¶ Urges ꝑ B
tinaciter. Nō eſt nouū abſcōſum a ſapiente.
qꝛ occaſiones querit q̄ vult ab amico recede
re. Si vera te humilitas ꝯpeſcit a ſuſcipiēn
do. cur eadē te nō impellit in obediēdo? Uo
cat te deus ad mēſam ſuā. ꝯpellit etiā per ſer
uos. ſ. ꝑlatos de eccleſia q̄nq; intrare tpibus
inſtitutis. vt in paſca. Statuit xps teſtamē
tū hoc eternū ꝛ nouū dicēs. Hoc facite ī me
am ꝯmemoꝛationē. Si te retrahit indigni/
tas tua maioꝛ. alliciat conſiderata dignatio
ſua. Charitas. miſericoꝛdia. ꝟitas. mititas
atq; benignitas. Accede et dic. Miſcdia et

veritas tua ſemꝑ ſuſceperunt me. ¶ Egrotꝰ
an nō agit ſtultiſſime/ cui tantū diſplicꝫ de-
formitas egritudinis ſue/ q̄ aſpectū vel ad-
uentū horret medicātis manus aliene. dum
medicus inuitat. offert. prouocat. aſtat. vt ſu-
ſcipiat⁊ ſanet. ¶ Debilis es o aīa xp̄iana. ſur
ge. comede. bibe in mēſa ſapie. in arce ſyon.
aut ſi potius inueneris te in deſerto ſolitudi
nis meſtaꝫ. ſi tedio vite huius moribūde de-
iectā. Surge. comede ⁊ bibe. ⁊ ambulabis ī
fortitudine cibi illius vſqꝫ ad mōtē dei oreb
in menſa refectionis eternalis. ¶ Eſurit Da
niel in lacu leonū cetus. ſ. fideliū in purgato
rij lacu merſorū. Fer prandiū meſſorū labo
rantiū in eccleſia viatorū. refocillabit eos ci-
bus iſte tuus. qꝛ ꝓ te datus ē ⁊ oblatus in al
taris alueolo/ ad cetū deſiderantiū nūc in la
cu degentiū. Portabit ī momento. ⁊ hoc in
cincinno vno capitis tui. q̄ cincinnus eſt vni
C ca mentis ad eoꝝ refectōem intētio ¶ Rūdes
o aīa pigritās. aīa voluens ⁊ reuoluens coꝛ
tuū ad excuſandas excuſatōes. vtinā non in
peccatis. Preparatū ait vult medicꝰ corpa-
lis īfirmū ſuū fieri ꝑ euacuationē humoruꝫ
corruptorū prius q̄ꝫ cibet eū antidoto ſalu-
tari. Scit illū amphoriſmuꝫ. Egra corpa q̄
plꝰ nutries/ eo magis ledes. Conſonat apl's
quaſi ꝓconiſans ⁊ arcens indignos. Probꝫ
aūt inquit ſeipſū hō. Nil plane ꝯtradixerim
verbis tuis iſtis o aīa xp̄iana nō prohibeo/
ſed ꝑcipio ꝑparationeꝫ. Sed talis ſufficiat/
vt plena nequaqꝫ ꝑmitꝰ ꝑfectaqꝫ ſanitas exi
gatur. Compatit̃ ſecū vita ſpūalis languo-
res q̄ nō ſunt ad mortē. Tales nō augꝫ moꝛ
bos. ſed tollit euchariſtie gratioſa ſuſceptio.
¶ Nolo vt dijudices te dignā iſto ſacramen-
to/ etiā ſi calida. ſi feruēs. ſi tranq̄lla. ſi in pa-
ce ſpūs. ſi ſtabilis in fide. ſi ſpe gaudēs. ſi effi
cax ⁊ vigil in ope. ſi caſtitate. ſi ſobrietate pol
lens. Alioq̄n ꝯdemnabit te os tuū. ⁊ prauū
te iudex tuus ꝯprobabit. ¶ Quid ingemiſcꝭ
ad hec ⁊ ſuſpirabunda clamas cum Suſan
na. Anguſtie ſunt mihi vndiqꝫ? Caue ne ſic
erraueris. Patet exitus et egreſſus amplus.
Deſere te. et ꝓijce te in manus ſalutaris tui.
Nō ē crudelis. nō inuidus. Cur inuitans te
nō ſuſcipiat te. ⁊ ſuſcipiens nō conſeruet⁊ ſa
net? Cōſiliū tñ eſt/ vt recumbas ī nouiſſimo
loco. vt crucē ab imo tota mente ꝯſtringas.
Porro ſi ꝯſcia fles veſte te nudatam nuptia-
li. hic illā ꝯfeſtim poteris ab inuitāte rege ſi
petieris impetrare. ꝯtēptus ſolꝰ deſit. ¶ Sꝫ
ſola fantaſijs aut ph'oꝝ argutijs impetit̃ fi-
des/ ſi curioſitas acceſſerit cū ſerpēte dicēs.
Cur iſta ⁊ iſta ꝯſtituit deus? cur nō manife-
ſte ſe p̄ntat deus? cur p̄ntia diuinitatis non
ſufficit? Qualis ſitus eſt hic corꝑis xp̄i. vbi
caput. vbi pedes/ ſi corporeis nos intuetur
oculis. ſi audit. ſi mouet̃? Dic ad hec oīa fi
de ſimplici. xp̄iana ſum. catholica ſum. Deꝰ
oīa quecunqꝫ voluit fecit. deus oīa q̄cunqꝫ
fecit ⁊ dixit vere dixit et bene fecit. ſit nomen
eius bñdictū. ſit ī eccl'ie fide meritū meuꝫ. ſit
accessus ad ſacr̄m ¶ Et tu Maria mr̄ eucha D
riſtie. qꝛ mater gratie. mr̄ pia miſeroꝝ. quia
mater miſc̄dīe. Tu ꝯtra tales ꝯſutias. tales
fantaſias. viles ꝯcupiſcētias. viliſſimas nec
noīandas blaſphemias. tu nos ab hoſte ꝓte
ge. Et qꝛ morimur aſſidue (q̄d eñ aliud quo
tidianus defectꝰ corruptōnis q̄ꝫ quedā ꝓlixi
tas mortis) tu ꝯtinue nos hora mortꝭ huiꝰ
ſuſcipe. Sis ſusceptrix oīm q̄ filio fidenter
dicimus vnuſq̄ſqꝫ. Dn̄e Jeſu ſuſcipe ſpūm
meū. Si te miſerāte et opitulāte/ ſuſcipimꝰ
filiū tuū ī euchariſtie ſacro. profecto ille nos
ſuſcipiet et incorꝑabit ī myſtico ſuo corpore
Credimus ⁊ mādu camus euꝫ. diligimus ⁊
ſperamus. ⁊ ipſe manducat nos. qꝛ ſibi nos
incorꝑat. ¶ Dic tecū ꝯferens o aīa. Dic ſi in-
troiero ī domū eccleſie/ domū vtiqꝫ meaꝫ ſi
coheres ſum filij. cuius domus hec eſt. In-
ueniā victimas immolatas. qꝛ vnicā ꝓ oībꝫ
hoſtiā ꝑparatā. Inueniet̃ mēſa ſapie poſita/
⁊ mixtū vinū. Sic cibata. ſic potata/ deſide
rabo ī iocūditate ſpūs. in innouatōe iuuētu
tis/ verbigena fieri. Non eñ eſt priꝰ aīa apta
venire ad oſculū pignorationū verbi/ niſi fu
erit ab vberibus inebriata ſuis q̄ fragrantia
ſunt vnguētis optimis amoroſiſſime allocu
tionis. Uñ ſentit̃ ſicut oleū effuſum nomen
ſuū. Uñ adoleſcētule nondū apte viri copu
le/ ſtimulos inchoāt amantiū ſctōs/ intra ſe
ſentire. necnō amoris ꝑ amorē/ igneo ſed ſo-
brio furore ſuccēdi. ¶ Plurimis obligata es E
debitis o aīa mea. multis nimis. ⁊ apud cre
ditores ⁊ exactores q̄ purgēt dicentes. Red
de q̄d debes. Ecce nihil habes ex te vnde re
ſtituas niſi forte parū olei deuotionis. Cla
ma ad vex Helizeū ī h̄ ſacro. Dn̄e vim pati
or. rn̄de ꝑ me. liberabit ipſe te ꝑ infuſionē olei
in vaſa viriuꝫ cordis tui. que p̄ntabunt filij
tui. affectus. ſ. pij ad Jeſum. cuius nomen ē
ſicut oleū effuſuꝫ. Creditor ꝑmus ē creatio.
cui te totū debes. ſicut ab alio nihil habes.
Scd̄s ē recreatio. a q̄ bñ habes que tota pe
rieras. Tercius ē baptiſmalis adoptio que

nō data ē cuilibet natōni. Quartus poſt tot
pctā penitentialis iuſtificatō/ ⁊ ab inferno li
beratio quē millies demerueras. Quintus
gratuita bñficiorū largitio noīatim in h al/
taris ſacramento. Sext⁹ primoꝝ damnifi
catio. in ꝯmiſſis. in amiſſis. in omiſſis. Se/
ptimus futura beatificatio. cui ꝯſeqnde nul
la ſunt digna tuorū opa meritoꝝ. ¶ Sed ec/
ce venit ad h ſacrm̄ xp̄s/ q̄ factus ē nobis ſa
pientia creās. recreās ⁊ adoptās. Juſticia iu/
ſtificās. ſctificatio mūdās et implēs. redem/
ptio debita ſoluēs. Deniqꝫ via vehens ad ce
lū. ꝟitas dirigēs. ⁊ vita beatificās. ¶ Suſci
pe pueꝝ Jhm ſacralıter/ vt ſuſcipiat te miſe/
ricorditer. faciēs ſpm̄ tuū eſſe iſrl̄ puerū ſuū.
Suſcipe regnū celoꝝ ſeꝯſule ſicut puer am
plexabit te. bñdicet tibi. Dicet. Sinite puu
los venire ad me. taliū em̄ eſt regnū celoruꝫ.
vnū talē qui ſuſcipit/ me ſuſcipit. Nec mirū.
qꝛ tu idē es o bone Jeſu qui ſuſcipis/ ⁊ ſuſce
ptus haberis dulcis hoſpes anime. dulce re
frigeriū. non exhibes te videndum/ ſed tan/
gendū. ſed guſtandum. ſed amplexandum.
¶ Tu aīa mea ſicut ouis que pierat redēpta.
reportataqꝫ pprijs humeris/ comedis nunc
domeſtica de pane ſuo. ⁊ de calice bibis. dor
mis in ſinu ſuo. habet te p filia/ imo p ſpōſa
immo p matre ꝟbigena. cui miſtrare dignat
⁊ ſubiectus eſſe. Nōne mira ſuſceptio? Fiet
ſup hac ſuſceptione dragma ſequēs. Suſce
pit iſrael puerum ſuum.

Incipit tractatus decimus ſup illo. Suſcepit iſrl̄ puerū ſuū

Et eſt in eo duplex partitio. Prima fit p dialo/
gum ⁊ notulas ſeptuagintaſex.

F Uſcep[it] iſrl̄ puerū ſuū. Exhi
lareſce tu q̄ pieras in Adā tot⁹
f iſrl̄. Exulta in iubilo cordis ⁊
laudib⁹ oris. Exulabas expo/
ſit⁹ pditioni. cecitas ceciderat
in iſrl̄. Errauēras ſicut ouis q̄ perijt. Uide/
bat dn̄s oblitus miſcdie ſue/ qua iurauerat
Abrae dicēs. Per memetipm̄ iuraui. qꝛ feci/
ſti hanc rē. ⁊ nō pepciſti vnigenito tuo ppter
me. Jn ſemine tuo bñdicent oēs gētes. Cla
mabat vniuerſus pditoruꝫ cetus. Ubi ſunt
miſcdie tue antique dn̄e? ¶ Ecce cum eēt rex
in accubitu ſuo quieſcēs in ſinu patris. nar/
dus tua (o pulcerrima ⁊ ſuauiſſima femina/
rum) dedit odorē ſuū/ ſicut odorē agri pleni
cui bñdixit dn̄s. Odoratus ē de⁹ pater odo
rē ſuauiſſimū toti⁹ honeſtatis tue virgo ſan/
ctiſſima/ nata ex ſemine Abrahe. Propterea
recordatus ē miſcdie ſue antique. ſicut locu
tus erat ad Abraā et ſemini ei⁹ i ſcl'a. Miſit
ꝯtinuo ⁊ ab intimo ſinu diuinitatis ſue fili/
um ſuū/ q̄ ad liberandū ſuſceptur⁹ hoīeꝫ. nō
horruit tui ꝟginis vterū. Hoc deniqꝫ eſt/ qꝫ
magnificās dn̄m cū exultatōe ſpūs deprom
pſiſti iubilās ⁊ erumpēs in cāticū. Suſcepit
iſrl̄ puerū ſuuꝫ. ¶ Diſcipulus. Dic obſecro
rōem exhortatōis tue pn̄tis/ ſup hac notu/
la cātici Marie vehementi⁹ habite/ qꝫ i exor
dio ceteraꝝ. ¶ Magiſter O neſcis frater qꝫ
iuſte/ qꝫ alacriter id effecerim. Sūt alia bñ/ B
ficia dei magna valde/ p q̄b⁹ pſallebat iuuen
cula noſtra in h pſalterio decacordo/ magni
ficās in aīa dn̄m cū exultatione ſpūs in deo
ſalutari ſuo. Magnificabat qꝫ rſpexerat hu
militatē ancille ſue. qꝫ beata diceret p oēs ge
neratōes. qꝫ feciſſet ei magna q̄ potēs ē ⁊ ſan
ctū nomē eius. hoc q̄ ad magnitudinē dei in
ſe/ ⁊ ad ſingulare bñficiū collatū in Maria.
Procedebat ꝯſeqnter ad inſinuationē alio/
rū ſub generali narratōe beneficioꝝ. ſub tro
picis antithetis. iungēs cū miſcdia pietatꝫ
timorē ſeueritatꝫ. cū diſpſione ⁊ depoſitione
ſupborū/ exaltatōꝫ humiliū. cū eſurie ſatiāre
ſaturitatē inanē. Tandeꝫ omnino ꝯcluſit vt
oratrix pitiſſima p hoc verbū. Suſcepit iſrl̄
puerū ſuū. ¶ Diſcipulus. Finis nō hic ſte
tit. Subdidit ei. Sic locut⁹ ē ad pr̄es nr̄os
abraā ⁊ ſemi eius i ſecl'a. ¶ Mgr̄ Finis (vt
phia te docuit) pmus ē i intētōe. vltimus in
executōe. Preceſſerūt plurima ſuſceptioneꝫ
iſrl̄ pueri dn̄i p incarnationē. inter q̄ fuerūt
nūciatōes pphetice/ q̄s Maria ponit ꝯſum
mationē accepiſſe tūc pmū/ cuꝫ ſuſcepit dn̄s
iſrl̄ puerū ſuū. ¶ Diſcipul⁹. Nunqd videt
ecōuerſo textus euāgelice locutōnis notare
crebro dicēs. Hoc aūt totū factū ē vt imple
rent ſcripture pphetarum. ¶ Magiſter Rn̄
det vſus cōis gloſatoꝝ. ly vt poſitū hic/ di/
ci p ꝯſequētiā. nō p cām pncipalē ⁊ finalem.
Sub h ſenſu ſcpture ſunt implete. qꝛ taliter
factū ē noſtre redēptōis myſteriū. Sed i p/
poſito quicqd dn̄s locutus ē p os ſanctoꝝ.
finē accepit cū ſuſcepit iſrl̄ pueꝝ ſuū. Hinc
totiēs de ſuſceptōe tali. nūc ad lr̄am. nunc p
allegoriā. mō p tropologiā. ſepe p anagogiā
ſanctoꝝ vnuſquiſqꝫ meminit ꝯſonans ad h
bñficiū. Suſcepit iſrl̄ puerū ſuū. Ut ē illud
Suſceptor meus deus Jacob. Et illd̄. Di
cet dn̄o ſuſceptor meus es tu. ⁊ iteꝝ. Adiu/
tor meus tibi pſallā. qꝛ dn̄s ſuſceptor meus

de⁹ me⁹ miſcõia mea. Quare miſcõia mea:
qꝛ recordat⁹ miſcõie ſue/mihi dedit illã¶Di
ſcipul⁹ Copioſiſſimã cũ diſſolutõe dubita
tõis facte/materiã deuotõis aquiſti. de ſuſce
ptõe dignatiua dei¶Mgr̃. Immo ſi reco
gites q̃z merito ſic inciderim. ¶Diſcipulus.
D Cur illud ẽ: precor eloq̃re. ¶Mgr̃. Spũs
meus vt xp̃ian⁹ dei dono q̃ ⁊ ſacras ab infã/
tia lr̃as nouit/ ꝯſiderabat frequẽtes ſcriptu
rarum voces ſub hac ſnia. Memento finis
Recordare nouiſſima Memẽto iudicij mei
Et qꝛ mors nõ tardat. Et ab eccl'a. Media
vita in morte ſumus. Expiebar h̃ idẽ q̃tidie
in mortib⁹ hoim etiã magnorũ ⁊ chariſſimo
rũ. Animaduertebã tutũ eſſe ꝯſiliũ ſapiẽtis
Añ iudiciũ para iuſticiã. Et qꝛ bon⁹ finis ñ
eſt quẽ nõ p̃ceſſit bona vita. Subibat ⁊ illō
Ad aliquẽ ſanctoꝝ cõuertere. Quid multa:
Propoſuit mihi ſpũs exemplũ vnius ſctõ/
rũ. cui⁹ ĩ morte fuerat hoc verbũ. Dñe Jeſu
ſuſcipe ſpm̃ meũ. Percuſſit ilico cor meũ ſu
auis q̃dã ⁊ ſpõtanea deuotio ſuſpirans me
cũ ⁊ dixi. O ſi daret̃ hoc eſſe verbũ meũ ſilr
vltimũ. Dñe Jeſu ſuſcipe ſpm̃ meũ. Sug/
geſſit p inde cor meũ in me. Cõſuetudo inq̃t
eſt altera natura. Cõſueſce ĩ vita/ qđ ꝑtinus
occurrat in morte/ dũ curſus vite tue coget
dicere. Cõſummatũ eſt. Dic verbũ vltimuz
xp̃i. Pr̃ i man⁹ tuas ꝯmẽdo ſpm̃ meũ. Jũge
ſupplicãs cũ illo magno ꝓthomartyre Ste
phano. Dñe Jeſu ſuſcipe ſpm̃ meũ. ¶ Diſci
pulus. Jocũda ſilr̃ ⁊ exẽplaris eſt hec nar/
ratio. ¶Mgr̃. Cõfirmatõz hꝫ ab illo q̃ du
riſſim⁹ ad baptiſma ſuſcipiẽdũ/ p appoſitio
nẽ floꝝ de altari eiuſdẽ ſtephani ſub puluia/
ri capitis ipſi⁹ dormiẽtis delatoruz repente
mutat⁹ ẽi virũ alterũ. qꝛ tetigit deus cor ſuũ
Suſcepit de⁹ ſpm̃ ei⁹ ad fidẽ. baptizat⁹ ẽ. et
deinceps vſq̃ꝫ ad vltimũ fuit in ore ſuo h̃ v̈/
bũ. cũ neſciret Stephani illud fuiſſe nouiſ/
ſimũ. Dñe ihũ ſuſcipe ſpm̃ meũ. Uade ⁊ fac
ſimilit̃. ¶Diſcipulus. Fiet ita. ꝓpicio mi
hi deo cũ oĩbus ſanctis eius et ſtephano.
Fuerat iſte m̃s meus. tñ dicã in oĩ recol
lectõe mea ad deũ cũ nouiter ꝓfitentib⁹ Su
ſcipe me ſm̃ eloquiũ tuũ ⁊ viuã. ⁊ nõ cõfun/
I das me ab expectatõe mea. adiuua me ⁊ ſal/
uus ero. ¶Magiſter Salubriter id effece
ris. ſumus eñ nos xp̃iani de numero illorũ
quos aſpernabat̃ phariſaica iuſticia. et ideo
iam nõ iuſticia. qꝛ phariſaica. qꝛ hic peccato
res recipit. Suſcipit nos benignus ihs in
religione ſua cũ clamamus. Abba pr̃. Su/
mus hic dũ viuimus ĩ ea nouitij. Tp̃s ꝓba
tionis habem⁹/ vſq̃ꝫ q̃ venit dies ꝓfeſſionis
faciẽde corã abbate nr̃o deo/ ⁊ celeſtiũ ꝯuen
tu toto/ vt tũc habeam⁹ vocẽ ĩ capl'o. ſtallũ ĩ
choro. cibũ ĩ refectorio. lectulũ ĩ dormitorio
Cõſtituit hic ⁊ ꝯſtruxit officinas magnas/
abbas nr̃ xp̃s ſue abbatie/ dũ pẽderet ĩ cru/
ce p nobis nouitijs. Oratoriũ. Pater igno
ſce illis. Capl'm. Latronẽ ꝯfitẽtẽ abſoluẽs
Amẽ dico tibi ⁊c̃. Dormitoriũ. curã matris
Johi ĩ q̃ gratia totã linquens. Clauſtꝝ. cla
mãs ⁊ ſtãs ꝑſeuerãter ĩ cruce. Refectorium.
dicẽs. Sitio. Cellã ꝓbatõis vſq̃ꝫ ad ꝯſum
mationẽ dicẽs. Cõſummatuz ẽ. Deniq̃ꝫ nil
ſupeſt niſi ꝓfeſſio ĩ manib⁹ abbat̃. nõ ſm̃ car
nẽ/ ſꝫ ſm̃ ſpm̃ dicẽdo. Pr̃. In manus tuas
ꝯmẽdo ſpm̃ meũ. Et orãdo. Dñe ihũ ſuſci/
pe ſpm̃ meũ. ¶Diſcipul⁹. Nimiũ heu miſe
ros dixerim hos nouitios/ ſi ꝓfeſſionis ho/
ra dum venerit audiant/ nõ ſuſcipiam vos.
Diſcedite a me maledicti ĩ ignẽ eternũ. Quo
ꝯ btiſſimi q̃s miſcõia ⁊ vita ſuſcipiũt. Au
diẽtes. Uenite bñdicti pr̃is mei. ¶ Sed re/ K
uertamur vt oſtẽdas q̃s ẽ iſte puer iſrael ſm̃
litterã. q̃s ſm̃ allegoriã. q̃s ſm̃ tropologiaz.
q̃s ſm̃ anagogiã/ ſicut añ tangẽs nondũ elu
cidaſti. ¶Magiſter Iſrl' vnus lr̃alis ẽ ſm̃
carnẽ ppl's vñ xp̃s carnẽ ſumpſit. Nuſq̃ꝫ ei
angelos app̃hendit/ ſed ſemẽ Abrae in Ma
ria. Iſrl' ẽ alter lr̃alis. p repromiſſionẽ ppl's
gentiũ q̃ vidit lucẽ magnã. Hunc populuz
ab impotentia. ab ignorantia. a nequitia. ab
omni turpitudine ⁊ inquinatiõe/ ſuſcepit de
us in populũ acceptabilẽ. doctũ. ſanctũ. pul
crum. incoinquinatũ. vt rex potentiſſimus
ad regnandũ. vt doctor ſapientiſſim⁹ ad eru
diendũ. vt ſponſus ſuauiſſimus totus pul/
cer ⁊ decorus. totus deſiderabilis. Cui di/
ceret. Deſpõſabo te mihi in fide. qꝛ charita/
te ꝑpetua dilexi te. Deniq̃ꝫ repudiato carna
li iſrl'/ ſpiritalẽ ſuſcepit gentilẽ populũ tanq̃ꝫ
iſrl' puerũ ſuum. ¶Diſcipulus Non me la
tet q̃n multa p̃nt litteraliter hic q̃ri de vocati
one gentiũ iudeis reprobatis. Trãſi ad alle
goriaz. ¶Magiſter. Spectat ad eam ipſa
gentiũ ſpiritalis vocatio. Nihil eñ ꝓhibet
eundẽ textum plures ſimul ꝯiũgere ſenſus.
quoꝝ q̃libet tñ erit litteral'. q̃uis ſit allegori
cus ⁊ moral'. Ptꝫ ex illo. Ex egypto vocaui
filiũ meũ. Et iteꝝ. Iſrl' p̃mogenitus meus.
vñ iſrl' litteral' ⁊ allegoric⁹ ipſe pariter vnus
eſt xp̃s. ¶Demũ iſrl' moralis ⁊ anagogicus
figurat̃ ĩ ꝑſonali iſrl'. q̃ et Jacob dictus eſt.

qui bñdictionẽ pr̃is accepit rebecce ꝯſilio. q̇
ſcalã ĩ mõte vidit. q̇. xij. patriarchas genuit.
q̇ pꝰ bñdictõꝫ angeli mutato ſibi noīe/ gl'ia/
tus ē dicẽs. Uidi dñm facie ad faciē. ꝛ ſalua
facta ē aīa mea. Et apl's. Nos inq̇t reuelata
facie gloriã dñi ſpeculãtes/ trãſformemur ꝺ
claritate ĩ claritatẽ tanq̃ꝫ a dñi ſpũ. Tropo/
logiã ſil'r ꝯſpicio cuꝫ anagogia lucẽre ĩ puero
humili ꝛ obſequioſo iſrael pſonali. Elucida
uit omne myſteriũ anagogicus iſte Richar
dus de. xij. patriarchis. concludẽs ad benia
myn adoleſcentulũ in mentis exceſſu. Pote
ro fortaſſis abbreuiato ſermõe aliqua poſt
querere Sed vehemẽter mouet̃ animus ad
hoc myſteriũ cũ auctẽ apl'i nouiſſime poſi/
tuꝫ cũ ſcp̃tũ nouerimus. Nõ videbit me hõ
ꝛ viuet. Nec hoc paſſim cuiꝰ dictũ eſt/ ſꝫ mo
yſi oranti videre faciem dñi. ¶ Diſcipulus.
Quaſi nihil añ notaueris in alijs tractatu
lis. ꝛ ſup hoc cãtico de cognitõne dei. Nunc
ita videris nouus et inſcius pſcrutari velle.
L ¶ Magiſter. Materia hec (crede mihi) ꝛ iã
vetus eſt. et tñ ſemp noua. Conor indicans
obedire Hieronymo monẽti. Diſcamus in
terris quoꝝ nobiſcũ ſciã pſeueret ĩ cel'. Oro
cũ Aug. ad dñm. Nouerim te nouerim me.
Et certe ſi nõ nouerim deũ nec me noſcam.
Querebat in canticis aĩa deuota. Indica
mihi quẽ diligit aĩa mea. vbi paſcas. vbi cu
bas in meridie. ne vagari. i. vane ꝛ inutiliter
agi incipiã. ſupplẽdũ eſt de ignoto. Qui glo
riat̃ (ait ꝓpheta vice dei) in hoc gl'iet̃/ ſcire et
noſſe me. Deniq̃ꝫ hec ē vita eterna/ vt cogno
ſcãt te deũ verũ. ait xp̄s ad pr̃em. Noli ꝓpte
rea te ĩ admirationẽ cordis ducere. ſi ꝓdic. ſi
q̃tidie circa viſionẽ dei verſor. ſatagẽs vnus
eſſe generatõis illius/ de qua p̃s. Hec eſt ge
neratio querentiũ dñm/ querentiũ faciẽ dei
iacob. Et iterũ. Tibi dixit cor meũ. exquiſi
uit te facies mea. faciẽ tuã dñe reqrã. Letet̃
cor q̃rentiũ dñm ad oſculum oris. Querite
dñm ꝛ ꝯfirmamĩ ꝑ ꝯplexũ amoris. q̃rite faci
em eiꝰ ſemp. q̇d niſi ꝑ affectũ ꝯtẽplatiõis aut
apte viſionis? ¶ Diſcipulus Collaudo de/
ſideriũ tuũ ſimul ꝛ ſtudiũ quale me decꝫ. ma
xime dũ occupat me ſenectus ꝛ ſeniũ. Et q̇d
amplius in ſeculo niſi labor ꝛ dolor? Unde
ꝯſolatio/ niſi q꞉ miſerationũ dñi cũ ſua veri
tatis agnitiõe/ recordabor? Depereãt oĩes
iſte queſtiones infinite quibꝫ pridẽ fruſtra la
boraui. dicã deinceps. Unã peţ a dño. a q̃
vna q̇ſquis auertit̃/ miſcet ſe neceſſario que/
ſtionibus infinitis ꝛ interminabilibus. Si
auertit̃ volũtas ab vna ꝓma bonitate/ cõti/
nuo miſcet ſe queſtionibꝫ infinitis ꝑ cupidi/
tatẽ inſatiabilẽ. Intellectus ꝑ ſciẽdi curioſi
tatẽ. Potentia vel memoria ꝑ inquietã mu/
tabilitatẽ. Sit igit̃ nobis ſemp dulce q̃rere
faciem dñi. Aut ſi nõ dat̃/ ꝯcupiſcat aĩa nr̃a
deſiderare ſicut ceruꝰ ad fontes aquaruꝫ ad
te deus. Sitiuit aĩa mea ad te fontẽ viuũ.
Dicebat ad hanc ſil'itudinẽ ꝓpheta. Sed q̃
uſq̃ꝫ ſities o ꝓpheta? Sane. donec veniaꝫ ꝛ
apparebo añ faciẽ dei. Dñe auertiſti faciem
tuã a me. ꝛ factus ſum ꝯturbatus ſil'is deſcẽ
dentibꝫ in lacũ. ſuſcipe me dñe. pueꝝ tuũ iſ/
rael. aut ſi nonduꝫ ſum tali dignꝰ noīe pueri
tui iſr'l. ſuſcipe me vt dignuꝫ efficias. q꞉ tali
honore dignꝰ erit quẽ tu volueris honorare.
qui clemens eris ĩ quẽ tibi placuerit. ſuſcipe
verbũ tuũ in bonũ ¶ Magiſter Ex quo vo M
tũ eſt vnicũ cordis noſtri/ q̃rere faciẽ eiꝰ ſem/
per. nec mutuo querimꝰ ſi nõ inuiceꝫ de deo
loq̇mur. colloquamur aſſidue/ quatinus ſit
in medio de ſe loquentiũ. Dñdet ſe fortaſſis
ſaltẽ ſub ꝑegrina ſpecie. apiet intellectuꝫ. in/
flãmabit affectũ. Poſtremo coactꝰ ad eucha
riſtie menſam ſe cognoſci faciet. vel ſaltem ra
ptim ĩ fractõe panis quẽ q̃tidie frãgimꝰ cele/
brando. ¶ Diſcipulus. Dic idcirco q̇d ſibi
vult anagogicꝰ iſr'l. Uidi inq̇t dñm facie ad
faciẽ. Cõcinit paulꝰ. nos aũt reuelata facie.
Quid eſt aliud reuelata facies q̃ꝫ viſio nuda
facial'? Cur dicit ſpeculãtes. ꝛ nõ iũgit facie
ad faciẽ vidẽtes? ¶ Mgr̃. Doces de m̃ſio/
ne dum prudẽter interrogas. ¶ Diſcipulus.
Qualit' ita q̃ſo. nunq̇d ſapiẽter inſciꝰ ſum?
¶ Magiſter. Animaduerte quõ ſi facies eſ
ſet penitus reuelata/ put ĩ patria fulgebit/ ñ
eſſemꝰ ſpeculãtes ſed ꝯphenſores. Rurſus ſi
nihil gr̃e ſpãlis vltra cõem ſtatũ vie ꝯferret.
nõ fieret hec additio de claritate ĩ claritateꝫ/
tãq̃ꝫ a dñi ſpũ. ¶ Diſcipulus. Tuũ ē h̃ api/
re. ¶ Mgr̃. Dubioꝝ ĩuolutra q̇d euoluit ꝛ
diſcriminat ſi nõ diſtinctio? Diſtinguamus
ḡ de triplici facie. de triplici velamine. de tri/
plici ſpeculatione. de triplici claritate. de tri
plici tranſformatione. ¶ Diſcipulus. Au/
ſculto. ¶ Magiſter. Habes ex prioribꝫ tri
plicẽ in triclinio cordis homĩs faciẽ eſſe ꝓm
triplex habitaculũ ſiue cenaculũ. Facies mẽ
tis ſupior eſt. facies ratõis media. facies aĩ
me nõ illius brutalis/ ſꝫ obediẽtis rõni q̃ ē
portio rõis inferior. ¶ Diſcipulus Memĩ
traditũ ꝓus ſup iſto. Diſpſit ſupbos mente
cordis ſui Studui pꝰ h̃ mecũ phiam ꝯcor/

dare iuxta coordinatōez habituū q̄nq̄ȝ. no/
bis p̄rim inſitoꝝ. p̄rim acq̄ſitoꝝ. itaq̄ȝ ars et
prudētia p̄mū vēdicāt cenaculū. Sciā ⁊ in
tellect⁹ ſcḋm tenēt Sapiā velut ī arce ſedet.
in ſup̄mo cū mēte vel ſpū vel aīo retinēs p̄n
cipatū. ¶ Mgr̄. Solerter egiſti/colligens
ex auditis alia nō accepta. Triplex ꝯſeq̄nter
accipe velamē. Certe fidei velamē p̄mo q̄ ſo
la ſoli deo nata eſt ꝯnecti. Et nebulas patit̄
aliq̄n nō ī ſe intrinſece ⁊ eēntialiter. ſȝ ſm̄ q̇d
⁊ accidētaliter/p̄pter molē ⁊ nebulas corporis
Vñ ſollicitudines velāt memoriā. fantaſmā
ta intelligentiā. ꝯcupiſcētie volūtatē. Velat̄
aliter ſcḋo facies mētis eminētior. nō vt pri
us ex corruptōe corporis/ſed ex ſtatu viatoꝝ.
Sic facies hoīs p̄ ſtatu nature īſtitute reci/
piebat velamē ſaltē ī ſomno. ſaltē ī q̄tidiano
corporis obſeq̄o. vt nō tota claritate faciei ſue
ferret̄ ſpī ī deū. Velat̄ aliter tercio facies men
tis velamine q̇dā/nō tā poſitiue q̄ȝ negatiue
⁊ nullo mō p̄uatiue. Tale velamē (vt accipi
as facili⁹ q̄ dico) habuerūt angeli incorporei
p̄ma morula vie ſue/p̄us q̄ȝ raperent̄ ad glo
riā felicitatis eterne ¶ Diſcipulus. Sȝ q̇d
vel q̄le velamen erat illud? ¶ Magiſter Pla
ne volūtas dei. nolens ſe facialiter ⁊ obiecti
ue p̄ eſſentiā ſuā nude ap̄ire. Eſt igit̄ iſtud ve
lamē terciū ſemp̄ apud viatores de cōi lege
Eſt primū apud oīs pro ſtatu nature deſti
tute. q̄nq̄ȝ totalit̄. q̄nq̄ȝ pl⁹ aut min⁹. niſi fue
rit ablatū p̄ grāȝ ſp̄alē. q̄liter fuit ī te o Ma/
ria bēā ⁊ bn̄dictiſſima feminaꝝ. Alterū vide
licet ſm̄ velamē mētis/q̄le fuiſſet nō ī angel̄
ſȝ ī parētibꝫ p̄mis dū ſtabāt innocentes/pōt
auferri min⁹ de cōi lege q̄ȝ p̄mū. imo necar/
bitror q̄ a te digniſſima ⁊ pulcerrima fuerat
totaliter dū viatrix eſſes/euolutū vl̄ ablatū.
ſed crebro. ſed ſepe. ſȝ freq̄ntiſſime tollebat̄ p̄
loco ⁊ tp̄e. quantū ſtatus vie mortal̄ tolera/
bat ¶ Diſcipulus Nō obuio ſi n̄ aſcribas p̄
conia iſta digniſſime feminaꝝ. q̄ nec eccl̄ia ſi
bi tribuit. p̄ q̄ poneret̄ extra vie ſtatuȝ. neq̄ȝ
eñ ſil̄ ⁊ aſſiduꝫ poterat nō eſſe viatrix ⁊ eſſe.
A ¶ Magiſter Triplex ampli⁹ nota ſpeculū.
q̄r dr̄ ſpeculātes. cui ꝯiūge triplicē claritatē.
Vnū ſpeculū eſt cū claritate ſua qḋ indidit
natura et induſtria poliuit. quale fuit apud
p̄hos q̄ ad intelligibilia p̄ inueſtigatōem na
turalē. q̄ȝuis mixte fuerint multe nebule. im
mo tenebre erroꝝ. Nō tñ oportet dicere cū
aliq̄uibꝫ/q̄ nihil ſpeculati fuerint veritatis.
etiā de deo ⁊ intelligētiis Sciebāt ſaltem q̄
deus nō erat lapis aut brutū. Rurſus alteꝝ
nota ſcḋo ſpeculū p̄ ſup̄naturalē irradiatio/
nē ſup̄ intellectū humanū cū limpidiore ⁊ ſin
cenore claritate/q̄ȝ poſſit natura ſola vel in/
duſtria p̄pinare. Deniq̄ȝ terciū accipe ſpecu
lū cū ſua claritate qḋ intime latet. qḋ ab exte
rioribꝫ neq̄t aſſumi totaliter Sed oīs hec
claritas filie regis ab intus ē introrſus val/
de. ad quā nō admittit̄ alienus. Bibe ḋ aq̄s
tuis p̄or iubet ſapiēs. Cor qḋ nouit amari
tudinē aīe ſue ī gaudio eius nō miſcebit̄ alie
nus. Nō eñ gaudiū h̄ȝ intrinſec⁹ ortum ab
amaritudine cordis ī ꝯtritōe/ q̄ nō ſil̄r affici
tur ī dolore q̄ vertit̄ in gaudiū ¶ Diſcipulus
Frequēter audiui talia qualia dicis. ſȝ nō
dū dicere vales (niſi mētior) q̄ plene ꝯcipiaȝ
Fac manifeſtuȝ ſi potes. ¶ Mgr̄. Si ma
nifeſtatōȝ expectas doctrinalē ⁊ diſciplinalē
polliceor hoc faciliter effecturū ſi diſcipulū
quaſi pueꝝ te p̄bueris. Crede p̄mo more di
ſcipuli. ſciueris ita poſtmodū q̄ dicent̄ ſaltē
ex mediis ſeu locis extrinſec̄. videlicet ex au
toritate dicēt̄ q̄ ⁊ ex iſta maxiā. Cuilibꝫ exp̄
to i ſua arte vel ſciā credenduȝ ē. Tali loco ⁊
maxima/fides innixa deo ⁊ eccl̄ie q̄ regit̄ ſpū
ſancto ſtabilit̄. Si ṽo nō ꝯtēt⁹ iſta noticia/
tibi queſiueris demonſtrationē euidentem/
aut noticiā intellectualē ex terminis / aut ex
perimentalē p̄ceptionē. fruſtra (ne dicam ſtul
te) conabimur. Manifeſtiſſima ſumit̄ ratio
ex aliis in nobis exp̄tis. q̄ nemo pōt extra ſe
tradere expiri nec tñ abſq̄ȝ exp̄ientia p̄nt ſci
ri. Tale ſpeculum. talis ſua claritas (ne te ſu
ſpendā diutius) ē vnio p̄ guſtū ⁊ tactū ſp̄ūa/
lē. q̄ vnio dr̄ hic p̄ anagogiā ſuſceptio iſrl̄ pu
eri dn̄i dei. Per apoſtolū dr̄ transformatio.
Dicit̄ in cāticis oſculū ⁊ amplexus. Dicit̄ p̄
pſalmiſtā adheſio ⁊ inheſio. Iungit adheſi
oni ſuſceptionem. Adheſit inquit anīa mea
poſt te. me ſuſcepit dextera tua. Hec eſt mu
tatio dextre excelſi. Hec actio vel deductio
ſpūs. ¶ Diſcipulus. Multiplices licet ta/
lia cēties nomina. nō ad intelligentiaȝ ſatis
erūt ¶ Magiſter Verbū latēs ī mēte nō ali
ter pōt extra p̄di q̄ȝ p̄ voces. maxime q̄n ē ṽ
bū tale quale deſcribit Aug⁹. Verbū inq̇t ē
noticia cū amore. Dixerit aliquis fidus tibi
Noſco Iohannē ⁊ amo eum. conſentis ei. ⁊
formas in te credulitatē de noticia euȝ amo
re. quā intueri. i. int⁹ tueri vel aſpicere fas nō
habes. Nihilominus enitere tecuȝ in corde
tuo. Iohannē illū diligere. vniet dilectio te
Iohāni. nō p̄or aliena dilectio ſed tua. Sē
ties intra cor ſuſceptionē ipſi⁹ Iohis. nō iā

aliena ſʒ int⁹ ꝓpria experientia. Conuerte ſili
tudinē hāc ad vnionē cū deo. ꝑ ꝓpriū tuūʒ/
nō alienū amorē. ſenties ī te quid habeat ſu
auitatis. q̄d ꝟtutis verbū ħ anagogice ð te.
ad te ⁊ in te platū. Suſcepit iſrl' puerū ſuūʒ.
O ¶Diſcipulus. Cur ſi nō amauero/ſentiaʒ
tale nihil ſuaue vel iocundū. ¶Mgr. Repe
tā altius ex intimis phie ꝑncipijs quaſi nō
iā credas aucti ſʒ rōni ɔuincēti. Triplex eſſe
genus boni diffinierūt phi ꝑ nature voces
edocti. Bonū vtile. bonū delectabile. bonū
honeſtū. Cognouerūt vlterius ꝙ res in ani
ma tendūt ꝑ appetitū naturalē inditū ad bo
nū dūtaxat eis vtile ſicut ad loca ſui ɔſerua/
tiua ⁊ ad alia. ſine quibus eſſe vel bn̄ eſſe nō
pn̄t. Porro de delectabili bono nihil habe/
re dicunt/ſicut nec triſtabili. niſi ꝑ tranſſum
ptiones voluerimus ample nimis loq̄. Res
aūt aīate ꝑ formā ſenſitiuā in actu fundatā/
tendūt quidē in bonū vtile. qð dū ſequunt ⁊
illud eis ɔiungit/ſentiūt delectatiōeʒ. ita vt
iā ferant ī ꝓpriū bonū. qꝛ delectabile eis. eti
am ſi nō eēt vtile/imō nociuūʒ ſepe. Natura
tn̄ plus ingeniauit delectationē ī aīalibꝫ pro
pter oꝑationē vtilē/q̄ʒ ꝓpter delectatōem ſu
auē/vn̄ ſi haberet aīal nutrimentū ſufficient
ſibi ɔiunctum/ſi p̄terea generaret ſibi ſil'e ad
ɔſeruationē ſue ſpeciei. natura nō curaſſʒ ad
iūgere delectationē in ſenſibꝫ guſtus ⁊ tact⁹
plus q̄ʒ ī igne qui fert ad locū ſuū et generat
ſibi ſil'e ſine delectatione. Si aūt aīalia/di
miſſo ſibi vtili. vel ſue ſpeciei querūt ſolū de
lectari/fit hoc p̄ter intentionē nature princi
palē. Si ꝟo ɔiūgūt vtrūqꝫ/nō errāt vt dele
ctatio teneat oꝑationē ⁊ foueat. ¶Diſcipul⁹
Dicis ea que phie ɔſonāt ⁊ experientie. con
clude ꝓinde qꝛ delectatio nō fit ſine oꝑatiōe
aliqua cognitiua ſil' ⁊ motiua. qꝛ nec moti/
ua vis ſola ſufficeret plus q̄ʒ in rebꝫ ſine aīa.
Nec rurſus ſola diſcretiua ſine motū virtu/
tis appetitiue/ſatis eſſet ad delectatōis ori/
ginē. ¶Magiſter. Cēſes acute. porro cer/
nas acuti⁹ volo/qualis ſit hec ɔbinatio ſen
ſus ꝑcipientis ⁊ appetitus mouentis. Nec
ideo queſiuerim ſi ſint due potētie realiter et
eēntialiter diſtincte vel ſola rōne. Sufficiet
ꝙ ad cauſandā delectationē mutuo ſe p̄ſup/
ponūt. ¶Diſcipul⁹. Preſupponūt ſcio. nō
aliter q̄ʒ forma lr̄aꝝ p̄ſupponit oculū dirigē
tē ⁊ manum mouentē. vbi neutrū ꝑ ſe ſuffice
ret. ¶Magiſter Exemplū placet. ⁊ ſi nō pe
nit⁹ adeq̄tū. Exemplū aliud ē ð libertate ar
bitrij. q̄ nō vnā ſed duas p̄ſupponit potenti
as. aūt potētie vni⁹ eēntialis duas rationes
Quero tn̄ q̄ potētia p̄us occurrat ad cauſati
onē delectatōis: apphenſiua vel motiua. aut
ſi ſit penitus res eadē/querit ſub qua ratiōe
p̄us ipſa ɔcurrit. vel apphēdēdo vel mouen
do. ¶Diſcipulus. Cur ħ in q̄ſtionē vocas
cū vis appetitiua aīalis/nō mouet niſi prius
obiectū ſit apphēſum ⁊ ſibi pn̄tatū. ꝓpterea
⁊ nō ob aliud vocat aīalis. ¶Mgr. Quid
ſi tibi mōſtrauero/ɔuerſum ordinē inueniri.
Exempli gratia ī hoīe q̄ potentiā hʒ reflexi/
uā ſuꝑ ſe/delectat ipſe ī obiecto ꝑ apphēſiōʒ
⁊ vim motiuā volūtatis. Conuertat ⁊ refle/
ctat apphēſiuā ad cognoſcendū q̄d ⁊ q̄lis ſit
hec delectatio cauſata ex ꝑceptōe p̄ma ɔiun
ctōis obiecti ɔuenientis cū appetitu q̄ eſt vis
motiua ſolū/vt ſit non cognitiua nec ꝑcepti
ua. Attende ſolerter hoc dictū. Cui⁹ ignorā
tia vel inconſideratio/multos fallit ⁊ inuol
uit. Neſciūt eni ſecernere id qð attribuatur
ꝟtuti motiue vt ſic a virtute diſcretiua. et ħ
ꝓpter continuitatē mutuā ⁊ circūinceſſionē
ſeu coexigentiā. ¶Diſcipulus. Unus ex il
lis vſqꝫ nūc fui. Un̄ frequēter turbatū et cir
cūdatū me tenebris inueni. ne cognoſcerē il
lud dilucide. ad qð (quantū iam coniecturo)
ducere me ſatagis. ¶Magiſter. Nil admi/
randū ſi diſcreta ɔiūctim/⁊ ɔiūcta diſcretiʒ
ꝑcipiant aliter q̄ʒ oportet ɔfuſio ſubſequat.
Cōcedis ꝙ in p̄ma cauſatione delectatiōis
neceſſe ē vim apphenſiuā in actu ſuo p̄cede/
re. ſi nō tp̄e tn̄ ordine nature. Nunc animad
uerte poſtq̄ʒ delectatō cauſata ē/ſi vis cogni
tiua cognoſcit hāc delectationē/ɔſtat ꝙ in/
de cōſequat noua delectatio ⁊ reflexa. q̄ fit vt
homo ſciat ⁊ velit ſe delectari. ¶Diſcipulus
Conſtat ⁊ experiri ꝓtin⁹ licet vnicuiqꝫ nō ꝓ
teruo. ¶Magiſter. Quero nūc ſil'r a non ꝓ
teruo nec diſcolo q̄ cā p̄cedat ordine natura
li ꝑceptionē delectationis iſti⁹ ſecūde reflexe
vtrū appetit⁹ vel vis ꝑceptiua ſenſus aut in
tellectus: ¶Diſcipulus. Uideor apte rn̄de
re ſi dixero ꝙ ad hāc delectatōis ſcðe ꝑcepti
onē neutra potentiarū ꝑ ſe p̄mo ſola concur
rit. ſed vt ɔiūcte fuerint ⁊ vnite ad p̄me dele/
ctationis (que nunc obijcit) habendā reflexe
ſuꝑ ſe ꝑceptionē. ¶Magiſter. Cōſequit ḡ
ſcða ꝑceptio ad vnionē vtriuſqꝫ cauſe cōcur
rentis. nec potuiſſet aliūde ꝑcipi reflexa dele
ctatio/niſi ſimplex prior eſſet. ¶Diſcipulus P
Nequeo ɔtradicere. ꝑge ſi placet ad terciū
bonū/quod honeſtū nominat. ¶Magiſter.
Hoc ꝓpriū ſoli nature intellectuali eſt/ vt

ad bonū honeſtū ſolū ꝓpter ſe moueať. etiaꝫ
ſi nihil inde vtilitatis nihilqꝫ delectationis
oriret/ Quis in ſe tn̄ ſūme ſit vtile ⁊ delectabi
le. Honeſtuꝫ (inqͣt tulli⁹) ē ꝙ ſua nos vi tra/
hit ⁊ allicit ſua dignitate. Finis itaqꝫ natu/
re intellectual'ē/ vt ſuſcipiať ad bonū hōeſtū
q̄ ſolo fruať. et ī illo delectata q̇eſcat. Nulla
ad hūc finē attingit irratōnalis creatura. qꝛ
nec ad illū creata eſt memorandū. intelligen
dū ⁊ amādū. ¶ Cōtemplabarꝫ altiſſimā hāc
⁊ pulcerrimā veritatē/ o altiſſima ⁊ pulcerri/
ma feminarū. Hāc inſinuaſti/ dū de ſolo iſ/
rael (q̄ ſua interp̄tatōe dr̄ vidēs deū vl' viſio
dei) ꝯpleuiſti cāticū tuū. Suſcepit iſrl' pue/
rū ſuū. ¶ Diſcipul⁹ Propoſueras intˀ diſti
ctōes antedictas. de facie. de valamie. ꝺ̄ ſpe/
culo. de claritate. diſtincturū te inſup ꝺ̄ trāſ
formatiōe. ¶ Mgř. Apte recolis. fil' ⁊ alia
ſunt de ſuſceptione ꝑ anagogiā (quā ſuſcepti
onem tranſformatiuā dicim⁹) addenda po/
rib᷒. Pauſes interim ab inq̇ſitione. et ſuper
hac ſuſceptōe trāſformatiua tredecim ꝯſide
ratōes accipe. ¶ Suſceptio ſancti iſrl' tranſ
formatiua/ ſicut nō ꝓprie dicēda ē generatō
vl' trāſſubſtātiatio. ſic nec ꝓprie eſt naturalis
alteratio. Generatio q̇ppe tendit ad īntrodu
ctionē forme ſubſtātialis q̄lis nō introduciť
in hac trāſformatōe quā noiare poſſum⁹ dei
formē. qꝛ forma imprimiť diuinitus menti
qualē nō habet ex natura vel ſola induſtria.
Sed neqꝫ mutať aliq̄ res eēntialiter ī aīam
quēadmodū panis trāſſubſtātiať in corpus
xp̄i. Porro natural' alteratio fit ꝑ abiectiōeꝫ
forme p̄oris ꝯtrarie. ⁊ h̄ ī melius vel ī peius
¶ Suſceptio v̄o trāſformatiua deiformis/
nō p̄ſupponit aut req̇rit hm̄ōi variationem
ſm̄ ꝯtrarias q̄litates. Silať idcirco magis
illuminatōi ſolis in celo/ et medio ꝑuio atqꝫ
ꝑſpicuo. Sic a lumine ſuꝑno illuminari dr̄
tā vniuerſalis q̄ꝫ ꝑticularis eccl'ia/ ſicut a ſo
le luna. ¶ Suſceptio trāſformatiua pl⁹ con
ſiſtit ī ꝑceptōe vnitiua q̄ꝫ ī amore ſolo ꝑ ſe vl'
in cognitione ſola. Veritas iſta cōcludiť ex
colloq̇o p̄us habito/ q̄ q̄ſiuimus delectatio
nis originē etiā ſenſual'. De⁹ itaqꝫ cū ſit ſum
mū bonū/ obijcit ſe mediate vel īmediate di
lecto iſrl' puero ſuo/ ſub triplici rōne genera
li. boni. ſ. honeſti. delectabilis ⁊ vtilis. Aut
ſub alijs loq̄ndo termīs illabiť in mentē. vt
pulcritudo ſeu formoſitas. vt ſuauitaſ. vt ſa
lubritas. Eſt deniqꝫ de⁹ imēſa lux in q̄ tene
bre nō ſunt vlle Johis teſtimonio. Eſt aūt
ꝓprietas luciſ ſe cōicare ſeu diffundere ꝑ vni
uerſam ſperā ſue actiuitatis. Spera v̄o di
uine actiuitatis/ ē imēſitas ⁊ eťnitas ſua. cu/
ius circūferētia nullateň⁹ extra ſe ē. Vñ eter
nitas/ q̄ſi extra termios entitas vel vnitas.
Sic idē eſt penit⁹ centrū ⁊ circūferētia. Sic
infinitas in deo magis ſm̄ rē dr̄ poſitiue q̄ꝫ
negatiue. Nomē v̄o videť negatiuū. Sicut
econtra de finitate q̄ vocať terminatio ſic. q̇a
fines habeat vltra q̄s ꝓgredi nō pōt Eſt igi
tur hec negatio quā negat infinitas/ q̄ſi non
finibilitas. Noſti v̄o ꝑ logicā/ ꝙ duplex ne/
gatio reddit affirmationē. Sꝫ ꝓſeq̄mur qꝺ̄
cepim⁹. Lux diuina cōicat ⁊ ꝓducit ſuā ſpe
ciē ꝑ totā ſe ſimillimā ſibi ⁊ equalē. ꝓpter qꝺ̄
hꝫ pulcritudinē infinitā. de q̄ ſapiēs Pulcri
tudinē eius admirabiť oculus. Nā ocl'o ma
xime ꝯuenit de pulcritudine iudiciuꝫ. ſicut
alijs ſenſib᷒ de ſalubritate ⁊ ſuauitate. ꝓpte/
rea ꝯpať bono honeſto bonū pulcrū. qꝺ̄ nec
delectabilis nec vtilis vt ſic includit rationē
Amareť eīn et ſi nec vtilis eēt nec delectabil'
aliūde q̄ꝫ ex ſe. Porro ſi diuia pulcritudo ſo
lū ſe offerret indiuiduo creature rōnalis in/
tuendā ſiue pluri/ ſolus intellectualis ocul⁹
iudex eēt. n̄ guſt⁹ aut tact⁹. q̄ ſup re ſeq̄ť alia
ꝯſideratio. ¶ Suſceptio trāſformatiua ſi ꝑ Q
fecta ſit/ p̄ſupponit indiuiduo creature rati/
onalis illapſum fieri verbi luminoſi/ qꝺ̄ eſt
ſpēs adequata ſue luci. ⁊ hoc ſm̄ v̄tutē acti/
uā ſumme ꝓportionatā. et ſm̄ oꝑationeꝫ ꝑfe
cte replentē omnē indigentiā pueri iſrael ad
hanc tranſformatōem ſuſcepti. Placet itaqꝫ
ſpeciei pulcritudo/ etiā ꝓpter ſe ſolā. Sꝫ vir
tus ſpeciei agens ꝓportionaliter ī potentiaꝫ
receptiuā ſuauitatē inducit. Sicut ⁊ opera
tio replens indigentiaꝫ/ affert ſalubritatem.
Habes igiť bonū honeſtū in pulcritudine.
habes delectabile in ſuauitate. habes vtile ī
ſalubritate. habes ꝓinde bonū omne ꝺ̄ quo
ad Moyſen dñs. Oſtendā tibi omne bonū
Cōcludiť itex/ ꝙ ſuſceptio tranſformatiua
ꝯſiſtit in concurſu ois boni. ⁊ ſi nō formaliť.
ſaltē v̄tualiter ⁊ eminēter. hoc aūt tale bonū
ī habitib᷒ deiformib᷒/ eſt ſola gr̄a gratificās
aut glorie ꝯſūmate ſanctificās ¶ Suſceptio
trāſformatiua nunq̄ꝫ potuit obtineri niſi ꝑ
gratiā diuinit⁹ infuſam q̄ radix eſt oīs tranſ/
formationis deiformis et ſurſum vnionis.
Cōtinet aūt v̄tualiter in ſe fideꝫ. ſpem ⁊ cha
ritatē cū ceteris habitibus luminoſis ⁊ affe
ctiuiſ. taliter ſuo mō qualiter eſſentia anime
originaliť ꝯplectiť ſuas vires. Omittať inte
rim ſili̇tudo de diuina eſſentia reſpectu tri/

um pſonarũ. reſpectu inſup oĩm rationũ pfe
ctionẽ i diuinis dicẽtiũ. qꝛ nulla creata ſim/
plicitas iſti põt adequari vel pareſſe. ¶Su/
ſceptio trãſformatiua actualis nõ ꝓcedit de
cõi lege ſiue exercitio actuali mẽtis. faciendo
qđ i ſe eſt ad hãc ſuſceptionẽ/ ſaltẽ ꝑ obicẽ cu
iuſlibet ablationẽ. Exemplũ inſuꝑ natura/
le forme rationalis introductõne. q̃ natura/
les diſpoſitiones ꝑſupponit in corpe. Conſi
deret ex hac duplici ꝯſideratione ſtatim/ qꝫ
abſqꝫ miraculo nõ fit ſuſceptio transformati
ua maxime gratificãs. nihilominus illã aſſe
rere/ nõ fit certũ euidenter ſine miraculoſa re
uelatione. ꝓpter ꝯſiles motões q̃s habet na
tura ꝑ habitus acq̃ſitos informes ad habi/
tus fide. ſpe. charitateqꝫ formatos. hinc he/
retici ꝑtinaces. hinc nõnulli infideles. hinc
pctõres vani gl'ioſi de ſuis ſentimentis ſepe
ꝯfundunt i eſtimatõe ſua. relaturi ſuppliciũ
vñ ꝑmiũ magnũ ꝯſeq̃ putãt. Hinc eſt illud.
Cadent a latere tuo mille/ q̃ ſe de latere pro/
ximos arbitrabant. Et decẽ milia a dextris
tuis. ſtatũ xpianitatis aſſecuti ¶Suſceptio
trãſformatiua viciſſitudinẽ habet reciprocã
ꝛ quaſi circularẽ. Utimur ſil'itudine palpa/
bili ex ſcpturis. Dixit in Apoc. xpus. Ecce
ſto ad oſtiũ ꝛ pulſo. ſi q̃s mihi aperuerit ia/
nuã/ introibo ad eũ. ꝛ cenabo cum illo ꝛ ipſe
mecũ. Fit ꝑinde illud de grãmatica. hoſpes
q̃ recipit/ ꝛ q̃ ſuſceptus habet Audis qꝫ xps
intrat vt hoſpes i aĩam. aĩam cibat vt ipſaꝫ
ſuſcipiẽs. Et certe ſic ẽ tenendũ ſil' ꝛ admirã
dũ. nõ iã ꝑ ſil'itudinẽ ſi ad ſuſceptionẽ eucha
riſtie trãſeamus. Qui mãducat (inquit xps)
meã carnẽ ꝛ bibit meũ ſanguinẽ. i me manet
q̃ſi hoſpes ſuſceptus a xpo. Et ego i illo. q̃ſi
q̃ ſuſcipit in mentis hoſpitio. Felix nimirũ
puer iſrael hoſpite tato. Felix munere dupli
cato atqꝫ reciproco. Suſcepit iſrl' deiformiſ
noſter ſpũs/ pueꝝ ſuũ. Jure ſtupes ad h̃ ver
bum o frater. Scis qꝛ vocẽ Jhm xpm pue
rum noſtrũ. ſuſcipit iſrael ſpũs ſuus deifor/
mis/ ſuſcipiendo ſacrm̃. Plane ſic legis đ eo
dem xpo. Puer natus ẽ nobis. ꝛ filius datꝰ
ẽ nobis. põt hoc intelligi de puero Jhu ſm
carnẽ. q̃ ꝑ te virginẽ puerperã datus ẽ nobis
ꝛ corꝑaliter natꝰ. Eſt alius mirabilior. ꝛ ni/
ſi de ſe teſtis eẽt incredibilior ſenſus. qꝛ datꝰ
eſt nobis vt ſit puer noſter ꝑ filialẽ ſuſceptio
nẽ in vtero mẽtis iſraelitice ꝯceptꝰ ꝛ genitus
Qui fecerit inq̇t voluntatẽ pr̃is mei/ ille me
us frater. ſoror ꝛ mater ẽ. Audis matrẽ. ꝛ cu
ius matrẽ: nõne pueri ieſu. Sic em̃ a patre
puer. ꝛ a ꝓphetiſ. ꝛ ab euãgeliſtis crebro xps
noĩat. q̃uis vir fuerit ab vtero Etiã inde fa
ctũ eſt nouuꝫ ſuꝑ terrã. qꝛ mulier circũdedit
virũ. ¶Suſceptio trãſformatiua reddit ani
mã verbigenã. Ipſa ſiquidẽ q̃ ꝑ naturaꝫ an
cilla eſt. q̃ ꝑ gratiã adoptõnis filia. q̃ ꝑ ſubar
rationẽ dignatiuã ſpõſa fit per nimiã gratie
ſuperabundantiaꝫ grauida de te puero Je/
ſu. te marito. te viro. te ſpõſo. vt iaꝫ ſponſus
ꝛ ſponſa ſint duo in vno ſpũ. imo in vno fe/
tu q̃ es tu dñe. Suſcipe ꝓpterea o deiformiſ
aĩa ꝛ ſimul ſpõſa dicta. Suſcipe tuũ pueꝝ/
nõ iã vt hoſpitẽ tuũ. nõ iã vt dñm. nõ iam vt
amicũ. nõ vt ſponſuꝫ qualẽcunqꝫ. ſed vt ſpõ
ſum ꝛ filiũ tuũ. Filiũ q̃ ꝯcipit i vtero memo
rie ꝑ infuſionẽ roris gratie. Filiũ q̃ format i
vtero intelligẽtie ꝑ infuſionẽ deiformẽ. Fili
um q̃ parturit ꝑ opera charitatiſ elicitiue vel
imꝑatiue/ donec i mundũ naſcat ꝑhẽnitatiſ
glorioſe. Uideor audax nimis/ ꝛ recte vide/
or/ ſi nõ teſtimonijs ſcpturarũ fulcitus eſſeꝫ
q̃ deũ eẽ tradũt aĩe ſancte ꝛ iſraelitice. oĩa
que dicta ſũt. Filioli mei (inq̇t Paulꝰ) q̃s ite
rũ parturio donec formet in vobis xps. Et
dñs per ꝓpherã Amos dicit. Uir meꝰ es tu.
dux virginitatis mee tu es. Et iterũ. Forni
cata es ꝛc. tñ ad me reuertere. et ego ſuſcipiã
te. ¶Suſceptio trãſformatiua mirabilior ef
fecta ẽ poſt lapſuꝫ/ q̃ꝫ ſtãte nec peccãte natu/
ra fuiſſet. Primo. qꝛ nõ maius eſt celũ ꝛ ter
raꝫ creare q̃ꝫ pctõres iuſtificare. Rõ. Nõ em̃
hꝫ poſitiuũ creatio ꝯtrariũ ſicut ꝯtrariat iu
ſtificatõi pctm̃. Rurſus i creatõe ſola poten
tia ꝯſiderat. ſed i iuſtificatõe ſapĩa ſimul ꝛ be
niuolentia. nec minus cũ potẽtia penſatur.
Quid ſapiẽtius q̃ꝫ vt vincat ſapĩa maliciaꝫ.
ꝛ ita vincat qꝫ ex ea ſit elicere maximã iuſtici
am: vult exhibere ſummã beniuolẽtiaꝫ. vult
exercere ſummã potentiã i debellãdo ꝑ hũili
tatis deiectõem oẽꝫ ſuꝑbiã. Cõferebas hec
verba frequẽter i corde tuo ꝟgo digniſſima.
nec ſatiabaris dulcedĩe mirabili ſuꝑ hac ſu/
ſceptõe iſrael pueri ſui. Hinc deuotũ tibi cꝰ
et actõe pia dirigit i pſa votũ. Nec abh. re
pctõres ſine quibꝫ nunq̃ꝫ fores tali digna fi
lio. Tu quoqꝫ Gregori ſic exclamaſti. O fe/
lix culpa Eue. q̃ talẽ ꝛ tantũ meruit hr̃e redẽ
ptorẽ. addamus ſuſceptõeꝫ. O certe neceſſa
riũ Ade pctm̃ qđ xpi ſanguine deletũ ẽ. No
li ꝓpter hoc extolli o culpabilis Eua. noli ti
bi blãdiri pctõr Adã. qꝛ dei benignitas oĩni
potẽs. nõ impotens v'ra puerſitas talem me
ruit redemptiõem et ſuſceptioneꝫ exhibuit.

¶Suſceptō trāſformatiua clarioꝛ/ qn̄q̄ȝ nō
nunq̄ȝ obſcurioꝛ inuenit̄. Prouenit h̄ pnci/
paliter a bn̄placito ſuſcipiētis actiue. ſed di/
ſpoſitiue a ꝯditione ſuſcepti. Uox inde eſt il
la Pauli. Trāſfoꝛmamur de claritate ī clari
tatē. qꝛ videlicet alia claritas ſolis. ꝛ alia cla
ritas ē lune. ſicut nō par ſemꝑ ē reuelatio fa
ciei. Tenet dn̄s in manibꝫ luceȝ ꝛc. Si vult
videt̄/ ait Aug. ſi nō/ non. Sit aliq̄s clauſis
palpebꝛis ſeu mēbꝛanulis oculoꝝ̄ poſitus
extra radios ſolis. ꝯſtat ꝙ nihil aut tenuiſſi
me videbit. q̄uiſ ocl'i ſint ſaniſſimi. nec vela
men aliqđ maxime ꝯpoſitōis habētes. Pro
deat iſte ad intenſiſſimū lumē ſolis aſpicien/
dū ꝯuerſo intuitu. nō videbit itaq̄ȝ rotā ſol'.
attn̄ multo ſplendoꝛe luceſcet oculis ꝑ vela
men palpebꝛarū. Sit aliud exemplū de ocu
lis aptis ad obliquū lumē ſolis circa crepu/
ſculū diei ī ſuſceptiōe matutina quali xp̄s re
ſurrexit cū tenebꝛe cēnt ſuꝑ terrā oꝛto iā ſole.
Sit aliud exemplū. Si poneremus ſoleȝ li
S bere obiectalit̄ ſe viſui pn̄tare. ¶ Suſceptio
trāſfoꝛmatiua feruentius excādeſcit aut tepi
dius duplici rōne que nūc de claritate pone
bat̄. ſ. arbitrio dei vel diſpoſitōe ſubiecti. Di
ſponit̄ aūt ſubiectū qđ eſt mēs rōnalis maxi
me ꝑ humilitatē ſpūs. qꝛ humilē ſpū ſuſcipi/
et gloꝛia. Interroga naturā. audis ſub exē/
plo rn̄dentē. Obiice ſpeculū ꝯcauū politum
ſolaribꝫ radijs. cauſabit̄ ex multa reflexione
ī puncto ꝯcurſus radioꝝ ardens ignis. Si
milis erit effect⁹ ex vaſe criſtallino vel vitreo
pleno aqua. Quid ꝙ aſpectus pulcritudinis
coꝛꝑalis aliquos trāſfoꝛmat in furiaȝ ꝛ men
tis amētiā/ cur nō poterit inſpecta pulcritu
do ſpiritalis dei? Cur nō diuinoꝝ ſpectacu/
loꝛum pulcerrimoꝝ̄ ꝯſideratio in taleȝ ſuo
mō ſpūalis ardoꝛis effectū mentē euehere?
Cur nō poterat extra ſe fieri? Cur non ad di
lecti pulcritudinē tota rapi ac ꝑinde amens
eſſe? Sic em̄ diuinus loquit̄ Diony. ī re no/
ſtra. ſed o felix amentia ꝑ qua ſequit̄. ¶ Su/
ſceptio tranſfoꝛmatiua ſpūalis cōtrario mō
ſe habet ad tranſfoꝛmationē aīalem et bꝛuta
lem. Tradit Diony. ꝙ amoꝛ in terrenis ē di
ſperſio et labefactio amoꝛis. Sed diuinus
amoꝛ/ ē ſicut quidā eternus circulus. ꝑ opti
mū. ex optimo ꝛ in optimo et in optimuȝ in
enarrabili ꝯuerſione circūiens. Colligit̄ pri
mus differētia bꝛeuis inter duos amoꝛes. q̄
rum vnus conſtituit ciuitateȝ dei ſm̄ Aug'.
alius ciuitatē Babylonis. Primus vnit. ſe
cund⁹ diſꝑgit. Et vere ſic eſt ſi ꝑ om̄ia reſpe/
xeris. Dedit xp̄s intelligi cām. qꝛ inq̄t vnuȝ
eſt neceſſariū. plurima v̄o ſunt ꝯtingēter va
riabilia. Neceſſariuȝ itaq̄ȝ (qꝛ tm̄ modo vni/
cum ē) colligit. cetera oīa qꝛ labilia ſunt diſꝑ
gunt. Amoꝛ qui innitit̄ vni neceſſario/ ſtabi
lit̄ in eo amoꝛ iunitens mutabilibꝫ. vt mutet̄
neceſſe eſt. Eſt aūt oīs creatura vanitati ſub
iecta. Audi de homine q̄ fugit velut vmbꝛa.
ꝛ nunq̄ȝ in eodeȝ ſtatu ꝑmanet. Ciuitas igi
tur babylonis/ quā fundat amoꝛ ſui vſq̄ȝ ad
ꝯtemptum dei. q̄ȝ recte babylon. i. confuſio
nominat̄. Ciuitas vero iure vocat̄ eccleſia.
qꝛ conuocat ꝛ colligit. Dicit̄ et hieruſaleȝ cu
ius participatio eius in idipm̄. Edificās (in
quit ꝓpheta) hieruſalem dn̄s. diſpſiones iſ/
rael congregabit. Fit hoc dum ſuſcipit dn̄s
iſrael puerū ſuum. qꝛ ſil'r venit ad hoc Cay/
pha prophetāte. ſed nō a ſeipo. venit em̄ vt fi
lios iſrael in vnū congregaret ꝯgregatione
nō tam locali q̄ȝ ſpūali. in vnā fidē. in vnuȝ
ouile. in vnuȝ nidulū/ ſub alas amoꝛoſiſſime
circa fetus galline. q̄ eſt eterna ſapīa xp̄s ih̄s
¶ Suſceptio quelibet a deo nomīe ꝓpꝛijſſi/
mō/ dici pōt vnitio. ſiue l'raliter ſuſceptioneȝ
accipias ſiue ꝑ allegoꝛiā. Myſteriū q̄ppe in
carnationis qn̄ celebꝛatum eſt. finis ſuus to
tus fuit vnitio. Tūc em̄ fecit xp̄s vtraq̄ȝ vnū
dum ꝯiunxit ima ſummis. dum factus ē la/
pis in caput anguli. duȝ cantata eſt in terra
pax homibus bone voluntat'. pace refoꝛma
ta celeſtiū cū terrenis. Si v̄o ꝑ tropologiā.
ſi ꝑ anagogiā ſuſceptio iſrael pueri ꝯſideret̄.
quid aliud videbit̄ q̄ȝ vnitio: hoc eſt ad vnū
collectio ꝛ ad vnū exaltatio. ad vnuȝ imple/
tio. reſtitutio ꝛ cōuerſio humiliū mente coꝛ/
dis ſui. ¶ Diſcipulus. Sile queſo ſile. iam C
ſatis eſt mihi. iam quaſi luce ſerenitatis infu
ſa/ om̄is ꝯſummationis video finē. Cōſum
matio ſermonuȝ em̄ iſta eſt ꝑcul dubio. Et
hoc vnū deus ꝛ dicemus. ſufficit nobis. cre
demus dicenti. ſufficit tibi gr̄a mea. ¶ Ma
giſter. Eſtuas gaudio nouo. q̄ſi nō prius
oīa q̄ ꝓtulimus millies audieris. tū a ſcri/
pturis euangelicis ꝛ apl'icis. tum a collatio
nibus mutuis/ quibus ita frequēter inſert⁹
eſt ſermo de theologia myſtica a doctoꝛe Di
onyſio. ¶ Diſcipulus Audiui fateoꝛ ꝛ legi.
nunq̄ȝ v̄o mentē ita ꝑſtrinxit quedā vt nunc
intima ꝑceptio. Nunq̄ȝ ita mihi ſapuit ver/
bū hoc homīs pleni fide ꝛ ſpū ſancto. Ste/
phanū loquar. Dn̄e Ih̄u ſuſcipe ſpm̄ meū.
Quod verbū nōne ꝯſonāter erat ad verbuȝ
Marie ſiue canticuȝ Suſcepit iſrl' puerum

ſuum. Hoc plene mox effectū eſt ſm anago/
giam/ dum obdormiuit Stephanus cū do
mino in pace in idipm. ¶ Magiſter Glori
oſus deus in ſanctis ſuis/ mirabilis in ma/
ieſtate ⁊ magnificētia. qꝛ nūc magis aperuit
intellectū vt intelligeres ſcpturas/ in ſua col
locutione. hic in via ſub peregrina licet effi/
gie. tetigit cor ⁊ ſtrinxit. quo ſuſceptionē eiꝰ
ꝑciperes neduꝫ ꝑ diſciplinā doctrinalē. ſed
experimentalem cognitioneꝫ. Hec eſt cogni
tio cum qua ⁊ ſine qua nō acquirit̄ et guſtat̄
ſapientia myſtica. hec ſuſceptio vnitiua ſan/
cti iſrael regis noſtri. hec collectio humilium
mente cordis ſui. Hec ſola diuidit inter ci/
ues hierl'm ⁊ babylonis. hec ſanctificatio. h̄
regnū. hec volūtas dei. hic panis ſupſubſtā
tialis. hic liberat a malis culpe. pugne ⁊ pe/
ne. Amen. hoc eſt ꝙ ſine mene vl' defectu mi
xto cuiuſuis nature ꝓ momento hmōi expe
rientie. Crede mihi qm̄ vel exptis mere gra/
tis datur. q̄uis nō ſoleat dari/ niſi deſiderā
tibus. querentibꝫ et pulſantibꝫ. Deniqꝫ vim
patit̄. que ſi cui dat̄. Confert̄ aliqn̄ nihil agē
tibus. qn̄qꝫ aliquid agentibꝫ. qn̄qꝫ ſomnolē
tis raptim. vt ſubito neſcire poſſis quando
veniat aut quo vadat? Cur ita? plane ne tuo
merito vel induſtrie aſcripſeris ſuſceptioneꝫ
viſitationis ſue. ſed dic tempus beneplaciti
deus. ¶ Diſcipulus. Loq̄ris expta. Suf
ficit ad exēplū Paulus. ſupabundant in mi
raculoſe viſitatis ⁊ ſuſcept' teſtimonia ¶ Ma
giſter Crede tamen ꝙ nō idcirco tibi pro/
hibenda eſt vel alteri. lectio nō allocutio de/
uota. nō meditatio ſolers. nō oratio freq̄ns
⁊ feruida. nō demū ſacramētalis ſuſceptio.
que ſi rite fiet/ ſupat vigor eius attractiuus.
hec om̄ia ſpūalis exercitij documenta. Cre/
de equidē dum in ortis eccleſie habitas con
ſecratōis tēpore. aſſunt amici. angeli auſcul
tant. fac dilectū audire voceꝫ tuam. Oſtende
ei faciē tuam/ ſi decora eſt. Sonet vox tua ī
auribꝫ eius ſi ſuauis eſt. ¶ Diſcipulus. Do
ceris obſecro que ſit illa vox quā audire pe
tit dilectus meus mihi. ¶ Magiſter. Doce
at te finis ⁊ conſummatio cantici canticoꝝ/
quod iūgemus ad hoc pſalteriū. Fuge dile/
cte mi. aſſimilare capree hinnuloqꝫ ceruoruꝫ
ſup montes aromatuꝫ. ¶ Diſcipulus. Mi
rabilis vero eſt talis amice vox ad dilectū pe
tere vt fugiat. quo abſente nihil iocundū. cu
ius p̄ntia nil optabilius eſſe poteſt ad votū
¶ Magiſter Ignorans myſteriū/ neſcis qꝛ
nō poteſt altera proximior ad dilectū fieri p/

ſentia q̄ꝫ ſi fugiat ipe ſup montes aromatū.
nō qualicūqꝫ modo/ ſed ad ſimilitudinē ca/
pree hinnuliqꝫ ceruorū. Mos eſt capree/ ſoli
tudinis ſecreta diligere. Caprea quaſi capi
ens alta. Secretū ſil'r mutuuꝫ querūt dile/
ctus et dilecta. Nūc ī foraminibꝫ petre. nūc ī
cauerna macerie. Petra aūt eſt chriſtus cru
cifixus. pforatus ⁊ in latere cauernatꝰ. Se
cretū vo nouiſſimū et vltimū eſt ſup mōtes
aromatū. montes q̄ ſuſcipiūt/ imo dant pa/
cē populo. Ceteꝝ quid querit hinnulus cer
uorū/ dū fugit ꝑ deſerta montiuꝫ? puto redit
aſſidue ad vbera matris. in cuius antro qui
eſcit ⁊ ſinu. Scis aūt qꝛ ſe refert ⁊ om̄ia fili/
us ſemꝑ ad patrē Ipſe hinnulus gratiſſimꝰ
ad ceruā chariſſimā ſapientiā ingenitā con/
fert. Concludo tandē ꝙ ſonet hec delicatiſſi
ma vox in amorato ꝑ amorē. dilecte mi/ q̄d
ꝑ adiunctā oro te petis ſimilitudineꝫ niſi vt
fugiat dilectus ad patrē. quo ibidē quieſcen
te trahat dilectā ſuā ſecum. collocet nō iam ī
ortis vbi ſunt amici. ſed ſolam cū ſolo. vni/
cam cum vnico/ delicioſus amator comple/
ctat̄. Sicut in eodē lectulo florido. ſicut ī le
ctulo Salomonis pacifici. ſicut in cubilibꝫ
ſponſi. vbi ſponſa dicat ex ſentētia. Dilectus
meus mihi totus ⁊ vnicus ꝯiungit̄. ⁊ ego il
li. Dicat ⁊ ſuus deiformis ſpūs/ iam iſraeli/
ta ꝑ limpidam viſionē. Jam puer amplexa
tus ꝑ intimā ſuſceptionē. Jaꝫ ſuus effectus
heres ꝑ filialeꝫ hereditariamqꝫ poſſeſſionē.
nunc quidē in ſpe ſub certa expectatiōe futu
rorū. Suſcepit iſrael puerū ſuum. ¶ Diſci/
pulus. Benedictus deus ⁊ magnificus ī
ſanctitate. deſero iam et animo alias queſti
ones omnes p̄ dulcedine verborū iſtoꝝ. pre
ſuauitate mellei ſpūs ſapiētie. ¶ Magiſter.
Placet ad initiuꝫ redigi. nō ratiocinando/
ſed iubilādo. placet ꝯcinere cuꝫ exultatione
ſpūs in idipm. Magnificat aīa mea dn̄m.
qꝛ ſuſcepit iſrael puerū ſuum.

Seq̄tur altera partitio quaſi ꝑ ſoliloquiū ⁊ meditationes. ꝑ no/tulas triginta.

ſ Uſcepit iſrael puerū ſuū Su V
ſcipe me dn̄e ſeruū tuum in bo
nū. Seruus tuus ſit ſpūs me
us. qui deſiderat eſſe iſrael pu/
er tuus. Multi dicūt aīe mee.
nō eſt ſalus ipſi ī deo eius. Dicūt hoc crebro
calumniatores ſupbi. mundus. caro. demo/
nia. Tu autē dn̄e ſuſceptor meꝰ es. gl'ia mea

et exaltās caput meũ. Caput meũ mēs mea
dñe. q: capiat te Caput em̄ a capiēdo nomē
hʒ. Sed nec altera ē aſſignabilis drñtia po/
tioꝛ mentis ad reliqua oīa mente carētia / ni
ſi q: capax tui eſt. et ꝑticeps eſſe pōt. Capax
ꝑ intrinſecā ↄditionē memoꝛie. intelligentie
⁊ volũtatis. Particeps vo. i. ꝑfecte capiens
ꝑ habitus actuſq; ſupadditos. maxime ꝑ il/
lapſum deifoꝛmis gratie tue. ¶ Suſcipias
igit̃ me ſcḋm eloquiũ tuũ. ſuſcipiā et ego te per
amoꝛē tuũ Quid hoc ſuſcipe niſi ſurſum me
cape in mentis mee cenaculũ:· Dñe inclina
celos tuos ⁊ deſcende / vt aſcendā ad te. adiu
toꝛ meus tibi pſallā. q: deus ſuſceptoꝛ meus
es. Ad hoc em̄ feciſti me deus meus miſeri/
coꝛdia mea. Propterea p̄coꝛ et obſecro. ſuſci
pe me recoꝛdatus miſcḋie tue. ¶ Sũt vane
ſuſceptiones. hoc ē ſurſum acceptiōes men/
tis mee de te / quouſq; veniat ↄſummatio. ꝙ
uſq; dextera gloꝛie tue ſuſcipiat me in finē.
Suſceptio aũt enigmatica creaturarũ ex/
trinſecus eſt. Interius capio te intus in aīa
mea. nũc ꝑ ſpeculũ cognitōis ⁊ amoꝛis. nũc
in eiſdē ſpeculis que ſunt cognitio ⁊ ꝑceptio
dilectiua / quibꝫ interim ↄſtringis ⁊ allicis ex/
perimentaliter paupculũ coꝛ meũ ſuſcipiens
ipm. ſed nō in illa qua refulges claritate ī id/
ipſuʒ. nō in illo toꝛrente voluptatis tue. Cũ
hoc factuʒ fuerit vt ita ſuſcipias me ⁊ ego te.
fiet illud ḋ ps. Satiaboꝛ cũ apparuerit glo
ria tua. Dic benigniſſime puer Jeſu. dic ſpi
ritui meo quē imples dono tuo. Ecce puer
meus. quē elegi. quē ſuſcepi. quē amplectoꝛ.
cui bñdico. Olim ferebas indigne ſi quis ꝓ
hiberet pueros ad te venire. Venio ad te. ſu/
ſcipe me. Si eĳcis foras venientē ad te / quo/
modo ſuſcipies fugientē:· Ubi ē illa vox mā
ſuetudinis tue. eũ qui venit ad me nō eĳciaʒ
foras:· ¶ Scio dñe docente te ꝑ ſcripturas.
q: eſt puer ⁊ puer. Puer ſenſibus ⁊ nō mali/
cia vel moꝛibus / qualis eſt puer centũ anno/
rũ maledictus. Nolo dñe talis inueniri pu/
er. ſed in quo ſit innocētia. humilitas ⁊ obe/
dientia. qualis appellatꝰ eſt dauid annoſus.
qualis iā Abꝛaā cētenarius. ¶ Collegit vnꝰ
ſeptē pueroꝝ ↄditōnes aduerſarias ſeptena
rio vicioꝝ. Sũt pueri pui. vñ frāgit̃ ſupbia
Puri. vñ luxuria deturbat̃. Modico ſatia/
ti quos gula nō ſupat. Ludunt / ne ſint iner
tes ⁊ languidi. Cōcoꝛdāt ↄtra malignitatē
inuidie. Cito dant / vt liberales. Cito pacifi
cant̃ / rancoꝛis expertes. Sunt iſta ſepius ex
etatis bñficio. comitant̃ alia multa ex etatis
vicio. ¶ Ceteꝝ vetus puer efficit̃ ſpũs rōna/ X
lis in qualibet etate coꝛpis / ſi fuerit p̄ditꝰ in
nocentia. ſi humilitate. ſi obedientia. Talis
erat ſpũs marie humilis ⁊ obediētis ancille
Talis ipſius Dauid. qui vileſcebat ī oculis
ſuis. Talis in Abꝛaā / qui iuſſus immolare
filiũ / ꝓtinus obedire parauit. Et o ꝙ̄ mira/
biliter obedire ſpm̄ talē qui ſit humilis. inno
cens ⁊ obediēs. innoua in me deus queʒ di/
gneris ſuſcipe. Sit in eo ſimplicitas / ſed cũ
prudentia. ſit humilitas / ſed cum fiducia. ſit
obediētia / ſed non in angaria. ¶ Magna pꝛe
ſus erat ī humilitate Marie fiducia. magna
obedientie ꝓmptitudo. magna in ſimplicita
te prudentia / qm̄ nec temeritate p̄ceps fuit
in reſpondēdo / nec poſt inſinuationē angeli
qualiter fieret matꝰ dei dare diffidit ſuũ aſſen
ſum. quo habito / mox ꝑ incarnationē ſuſce/
pit iſrael puerũ ſuũ. ¶ Suſceptio tua dñe ie
ſu colluctationi ſimilis eſt / duʒ te viciſſim ſu
ſcipe ⁊ retinere laboꝛamus. Figurauit hanc
luctā iſrael iſte litteralis puer tuꝰ. Timebat
nimis a facie fratris ſui Eſau. tranſmiſerat
omnē comitatũ. ſolus remāſerat. Apparuit
vir luctans cũ eo vſq; mane in phanuel. Ja
cob illũ volentē diſcedere detinuit. Nō inqꝫ
dimittā te niſi benedixeris mihi. Benedixit
in eodē loco. ⁊ ſtatim oꝛtus eſt ſol. ¶ Luctat̃
homo ſolus exiſtens / metuens impulſus cō
trarios. oꝛat deũ tota mente nocte tribulati
onis. Et ita luctat̃ cum angelo magni con/
ſilĳ. Quid em̄ oꝛatio feruens eſt / niſi quedā
luctatio dei cũ homine. Se mutuo bꝛachio
amoꝛis ſuſcipiũt. Poꝛro non ceſſat Jacob
ſupplātatoꝛ vicioꝛũ quouſq; bñdictionē ſu
ſcipiat meritoꝝ. etiā ſi videat̃ iā auroꝛa men
talis illuminatiōis. ꝑſtat tamē donec ſtatim
poſt benedictionē ſol oꝛiat̃ luminoſioꝛ in ex
perimentali ꝑceptione Mutat̃ nomen. quia
tranſfoꝛmat̃ in virũ alterũ. Jaʒ eſt iſrael vir
potens ⁊ foꝛtis dei. viget in actione arduo/
rum ⁊ in difficiliũ ꝑpeſſione. ⁊ ī limpida dei
viſione fit iſrael. Gratulat̃ ſe vidiſſe deum fa
cie ad faciē. ſed ꝑ ſubiectā creaturā quaſi per
ſpeculũ. Concipit interne fiducie guſtum. ⁊
ſalua inquit facta eſt anima mea. Robur de
niq; carnalis amoꝛis ꝙ̄ neceſſe emarceſcit.
ꝓpterea claudicat / ſolo pede neceſſitatis tan
gēs panē. Facta ſunt hec pꝰ generatōꝫ vnde
cim filioꝝ. ⁊ natus eſt multo poſt in introi/
tu bethleem domus panis. ipſe beniamyn fi
lius dextre vel doloꝛis / moꝛiēte Rachel ma
tre ſua dũ parturit eũ. ¶ Placet pterea o aīa Y

chriſtiana/ſummatim recordari myſteriū ge
nealogie noſtri Jacob iſrael. ab alio diſertiſ
ſime expoſitū. Habet myſticus iſrl'dū Ja/
cob eſt/duas ſorores liberas in vxores. Ly
am ꝛ Rachel. Habet Lyā/vim affectiuam.
hec laborioſa eſt ſm nomen in exercitio vir/
tutis. Huic Lye deeſt oculus intelligentie
pſpicacis. Habet idē Jacob myſticus Ra
chel decorā ꝛ ſimplicē inſtar ouis ſm nomē
ſuū Hec eſt intelligentia ſupioris rationis.
que ſe verſat in exquiſitione veritatis ſpecia
liter principiꝭ ¶ Dat vtriqꝫ ancilla ſua. Ser
uit Racheli imaginatio. nō qualiſcunqꝫ/nec
brutalis. ſed cū ratione participās. Dicitur
hec Bala/hoc eſt inueterata. loquit quidē
inceſſanter/etiā dum ſola eſt more ſenū. Sē
ſualitas autē vel ſenſualis appetitus obſeq
tur Lye. Eſt ipſi nomen Zelpha interptata
os inhiās. quia neqꝫ viſu neqꝫ auditu (teſte
Salomone) nec alio ſenſu ſatiat inhiando
ſeu deſiderādo. ¶ Ceterū Jacob vir videns
in primis pauptatē ſuam. generat affectum
timoris ex Lya. Dicit iſte Ruben filius viſi
onis. Signit poſt hunc affect⁹ doloris. Si
meō hic eſt auditio. quia qui vere dolet ꝛ pe/
nitet protinus exaudit. Sequit tercius fili
us dict⁹ Leui. i. additio. quoniā poſt timo/
rem et dolorē addit ſpes. Quartus in filijs
Lye Judas/ꝯfitens vel cōfeſſio ſubſequit.
Hic ē amor aut gaudiū. Copulat enī Lya
(que eſt bona voluntas) deo tanqꝫ viro ſuo
p gaudiū amoroſum. ¶ Cernēs autē Rachel
ſororē Lyam. ſ. voluntatē totā. prolis fecū/
ditate letantē/zelat ꝛ ipſa parere. Et quoniā
habet timorē qui eſt principiū ſapientie/ha/
bet ꝛ amorē qui trahit rationis oculū vide/
re dilectū. deſiderat ipſa Rachel cognoſcere
deū quē Lya timet ꝛ diligit. Atuero qꝛ a ne/
ceſſe eſt cognitionē prius a ſenſu et imagina
tione fieri/dicentibꝫ hoc pho. apoſtolo ꝛ ex
perientie ſono. Dat Rachel ipſi Jacob ſpō
ſo ſuo Balā ancillā imaginationē. Suſci/
pit ab ea duos filios ſpectantes ad imagina
tionem iuncta rationi. Unus eſt Dan/q cō/
ſiderat. ſpeculat ꝛ iudicat de malis futuris ī
malorū damnatione. Neptalym alter filius
conſiderator eſt bonorū futuri ſeculi. dans
eloquia pulcritudinis. nunc in canticis can
ticorū. nunc in pſalmis. ꝛ iuxta nomīs inter
pretationē. nūc vtit compatione. mō cōuer
ſatione recognitio futura. ¶ Porro dū Lya
conſpicit ancillā ſororis Balā/peperiſſe ge
minā hanc prolē Dan ꝛ Neptalym. puocat

tradere ſib'r ancillā ſuā nomine Zelphā in ſi
nū viri ſui. Fit ita. Naſcitur inde duplex ſi
bi filius Gad ꝛ Azer. Horū interptatio eſt
beatitudo. et felicitas. qm̄ beati ſunt et feli/
ces/qui poſt ſpeculatiōē eternorū. hinc ma/
lorum. hinc bonorū/pariunt in ſenſualitate
que ē iuncta volūtati/immo pticipatiue vo/
luntas. Pariunt inquā duos filios. quorū
primus eſt vigor abſtinētie. ſecūd⁹ vigor pa
tientie. Accipe quomō beati ſunt qui lugent
vt Gad. Beati qui pſecutionē patiuntur/vt
Azer. ¶ Uex poſt hoc tps/ruben iā adultus Z
ingrediēs ꝛ egrediēs inuenit mandragoras
bone fame. qm̄ q abſtinētes ſunt ꝛ patientes
ſunt cū timore dei collaudant Bonus odor
xpi inqt ſumus apl'us. Rachel vo petit par
tem mandragorarū. quas totas Lya dat li
benter Racheli. qꝛ ſubijcit ſe rationi/quati/
nus viro ſuo copulet. Jam enī nihil ad fa/
mā reſpicit/ſed ad dei gloriā. ſed ad futurā
viuentiū terrā ꝛ qetē. Dicit e ſentētia. Quid
enī mihi eſt ī celo. ꝛ a te quid volui ſup terrā.
¶ Supeſt igit vt Lya generet duos filios. q
ſunt Iſachar ꝛ Zabulon. Iſachar ē aſinus
fortis ſibi vileſcēs. q vidit requiē (haud du/
bie eternā) qꝫ eſſet bona. ꝛ terrā. ſupple viuē/
tiū. qꝫ eſſet optima. ꝛ factus ē tributis/ſpūa
liū exercitiorꝫ ſeruiēs. q inter termios habi/
tauit. neqꝫ enī qrebat eſſe in terra. neqꝫ pote
rat ī celo. Fecit qđ potuit. Inter terminos
habitauit. poſit⁹ hic ī orizōte diuinorꝫ ꝛ hūa
norꝫ/crebro vertebat oculos ad diuia. Qui
tus iſte ē filius Lye qui eſt gaudiū ſpiritus
ꝛ amor boni. ¶ Quē conſequitur ſextus fili/
us qui eſt zelus factus in odio mali. Hunc
ſextū Lya mater appellat dotem bonā. Nā
que melior dos zelo animarū ꝛ odio viciorꝫ
Nomen eius ſm laudē ſuam. Zabulon ha/
bitaculū fortitudinis. Nā qđ aliud habita/
culū fortius qꝫ vbi morat emulatio dura ſi/
cut infernus veniens ex gaudioſa diuini mu/
neris dilectōe. que vt mors fortis ē. cui⁹ lā/
pades ſunt lampades ignis atqꝫ flāmarum.
Patuit in martyribꝫ zelādo ſalutē animarū.
quorꝫ charitatē multe pſecutionū aque non
potuerunt extinguere. nec flumina volupta
tum obruere valuerunt. ¶ Rurſum vo ſatis
eſt pbabile/qꝫ zelus dū exercetur/offendit in
multis. ꝛ dū currit incurrit/ſi non inde na/
ſcatur ſancta verecundia corā deo. quā noia
mus Dynā in feminino ſexu. ppter minorē
qꝫ in viris fortitudinē. ꝛ qꝛ ppter formoſita
tem plus allicit. Quid enī apud deū. quid

apud hoies gratioſius/ꝙ̃ humilis verecun
dia poſt tot ſanctos mores. poſt genitos q̃/
les diximꝰ ſex Lye filios? ¶ Sūt iſti ſex pn
cipales affectus volūtatis /moderati ſimul
ꝛ ordinati. Etem̄ virtus ꝗd aliud eſt ꝙ̃ dile/
ctio vel affectio veritatis/moderata ꝑ rōnis
normā. ꝛ ordinata ꝑ voluntatis intentioneꝫ
noia ſunt. Timor. dolor. ſpes. gaudiuꝫ. ꝗs
ſic noiat proſa. Spes. meror. metus. gaudi
um. Subinde ſunt amor boni. zelꝰ vel odiū
mali. Cōiungunt̃ filij q̃ttuor ancillaꝝ. Ba/
la quippe genuit duplicē ſpeculationeꝫ. vnā
inferni. alteraꝫ ꝑadiſi. Zelpha aūt genuit du
plicē i ſenſualitate affectū. vnū qui eſt rigor
abſtinentie. alterū qui dicit̃ patientie vigor.
¶ Sed ve filijs hoīm a ſcādalis. q̄m non eſt
7 homo qui viuat ꝛ nō peccet. nō ē qui nō ho/
ſtilibus quandoq̃ꝫ pateat inſidijs. ecce dum
ꝑdicti om̄es filij Jacob /circa paſcēdos gre/
ges bonarū actionū ad ꝓximos occupant̃.
Dyna ſoror iā adulta /nec ſe continēs in ſolo
mentis habitaculo /egredit̃ videre mulieres
regionis illius. Egreſſus eſt hic ꝑ curioſita
tem/dū vitā aſpicit aliorū. dū deniq̃ꝫ mores
ꝛ formā vite eorum ꝯpatione ſui conſiderat
Gloria ſua iā nō tota eſt teſtimoniū conſciē
tie ſue corā deo /ſed gloriā foris expetit. Vi/
olat̃ hoc modo Dyna. que ē ſancta verecun/
dia. dū ſatagit mūdo glorioſa videri. ¶ Sꝫ
a quo violat̃ Dyna. i. iudicium verecundie?
Certe a labore aſinino. ſ. a Sychē/qui īter/
pretat̃ labor quē gignit Emor. qui ſua inter
pretatione ſicut ꝛ actione notat aſinuꝫ. quid
eñ ſtultius ꝙ̃ vane gloriari de nō ſuis ṽtu/
tibus vel de receptis aliūde? Amor igit̃ pro
prie excellentie generat vanā gloriā. que Dy
nam (ꝙ̃uis obnitat̃) opprimit ꝛ violat. ¶ Of
fert ſe nihilominus ad ꝯpeſcendū furorem
fratrū Dyne. Sycheꝫ iſte offert circūcidere
mores ſuos omnes. ſ. ꝓ gloria vera laborare
vt nihil appareat in ſuis moribꝫ inuerecun
dū. Hac circūciſione facta ꝓpter hoīm glo
riā. tres dies (ꝗ ſunt tres conſideratiōes) trā
ſeunt. dū Simeon ꝛ Leui /dolor ꝛ ſpes /nō
ſcḿ ſcientiā arreptis gladijs ſuis /inſiliunt ī
oēs mares ſub Sychē ꝛ Emor habitātes.
viriles quoq̃ꝫ ſuas oꝑatōes occidūt /duꝫ do
lor ē grauiſſimus. Simeon ꝑ gladiū expro
brationis. Leui ꝑ gladiū exactiōis impoſſi
bilis ſeuiūt. Dolor grauis ē. q꞉ ꝑdiderunt ex
teriꝰ famā. Labor ē grauior. q꞉ ꝑdiderūt in
terius innocentiā. grauiſſimus. q꞉ demerue
runt gehennā. Quanto ſatius erat hmōi fi/
lios oꝑationū cuſtodire ſub religionis diſci
plina. ipſos quoq̃ꝫ paulatim bonos efficere
ꝑ intentiōꝫ meliorē/ꝙ̃ furore ꝑtinaci ꝛ emu
latione dura inutiliter exprobrādo. et plꝰ exi
gendo ꝙ̃ poterat /ꝑdere ſimul et opprimere.
Videmus quēadmodū neceſſaria ſit poſt et
inter ṽtutes om̄s diſcretio. quā ꝓ ſui vtilita
te nō ē nata parere niſi Rachel rō ſuꝑior Eſt
iſte primꝰ Rachel filius ī ordine filioꝝ vnde
cimus Jacob ꝑ̄triarche. ꝗ nominat̃ Joſeph
ſcꝫ accreſcēs. q̄m experimentis creſcit aſſiduis
ꝛ ṽtutibus excolitur /duꝫ plus viuit. Facit
huic pater tunicā talareꝫ. q꞉ ſolus ad talos
ꝯſummationis opera ꝑducit. Hunc odiūt
fratres ſui /dū modū vult eis imponere. duꝫ
impetus refrenare. Accuſat eos apud patrē
crimine peſſimo qđ ē hypocriſis. q꞉ ſimula/
ta equitas nō ē equitas /ſed duplex ē iniqui
tas. ¶ Rurſus inter hec Ruben violat Ba/
lam/duꝫ nimiū grādis effectus ē. q꞉ timor ſi ?
nimius ē. dū ſe cuſtodire nitit̃/ format inuti
les imaginationes. quibus ſe ꝯuoluens a ſa
lutaribus impedit̃. Tandē ipſe Joſeph /dū
ſemet excolit quotidie ꝑ prudentiā fit maior
Mater eius Rachel ꝯcipiens ꝛ parturiens
antij doloris deſiderio Beniamyn. hic ē fili
us dextre/ filius in potioribꝫ donis celeſtiū
collocādus. Morit̃ ī eius partu Rachel. ꝗa
dū celeſtia mens rimat̃ /oportet vt ratio ſuc/
cumbat. ꝛ huic vite moriat̃. q꞉ nō videbit me
homo ꝛ viuet. ait dn̄s ad Moyſen. ¶ Hic ē
beniamyn adoleſcētulus in mentis exceſſu.
Et vbi? Eſt nempe in eccleſijs vbi benedicit̃
dn̄o. Et que ſunt eccleſie? niſi ꝯuocatiōes tā
cogitationū ꝙ̃ affectionū ſanctarū. Pſallūt
meditationes ſancte dn̄o cū iuuēculis inſpi
rationibus/tympanizātibus in corꝑe morti
ficato. Preueniūt pncipes angeli /coniūcti
pſallentibus in medio iuuencularū tympa/
niſtriarū. Ibi beniamyn adoleſcentulus in
mentis exceſſu. ¶ Suſcipit dn̄s hunc pue/
rum iſrael. quoniā amātiſſimus ē dn̄i. et ha/
bitat cōfidenter. et in eo ſicut in thalamo /to
ta die ꝯmorabitur. q꞉ manet in charitate. et
om̄is talis in deo manet ꝛ deus in eo. Deni
q̃ꝫ delicioſus puer inter humeros dei ꝑ mu
tuos amplexus requieſcit. Dixit in exceſſu
ſuo om̄is homo mēdax. q꞉ iā factus ſuꝑ ho
minē/dicit in exceſſu mentis ſue ꝑ humilia/
tionē huius miſerie. Proiectus ſum a facie
oculoꝝ tuoꝝ. Vſq̃ꝫ quo dn̄e auertis faciem
tuā a me. quoniā facies tua plena ē gratiaꝝ.
quā adhuc velamine mortalitatꝭ huiꝰ celas

a me.¶O quotiēs vendiť domīe noſter Jo/
ſeph in egyptū̄ tenebrarū̄ harū̄ . quotiēs iſte
frater ſuus Beniamyn minim⁹ deſcēdit ad
eum. Jungit oſcula cū̄ amplexibus/duꝫ di/
ſcretio prudens in humanis. ꝛ cōtemplatio
prudens in diuinis/vna veritatis ſnīa ꝯue/
niūt. Sic iuſticia de practicis. ꝛ pax de ſpe
culatiuis oſculate ſunt. Cur ita? Nimiꝝ qa
miſcōia et veritas obuiauerūt ſibi. de quibꝫ
vterqꝫ gloriať. Miſericordia tua et veritas
tua ſemꝑ ſuſceperunt me. Et tu dn̄e Jeſu ꝑ
quē facta eſt miſericordia ꝛ veritas/cui⁹ cur
rus eſt decē milibus multiplex. Curr⁹ igne/
us vehens ad celeſtia. Cuius equitatus vi
ctorioſus ē in curribus Pharaonis. trahēs
ſponſam ad te. Suſcipe ſeruū̄ tuū̄ in bonū̄/
non calumnienť me ſuꝑbi inimici mei dū̄ lo
quar eis in porta obitus mei. Obſtituat ſa/
pientia tua/ſuſcipiēs cāꝫ aīe mee. furores ca
lūnie ſue recordat⁹ ſoli⁹ miſcōie tue dn̄e ieſu
ſpes vltima aīe mee. ¶Finit.

Incipit tractatus

vndecim⁹ dragmaticus ſub duplici ꝑtitōne
ſuꝑ illo ꝟſu. Sicut locut⁹ eſt ad pr̄es nr̄os.
Prima ꝑtitio de ꝯtemplatōibꝫ marie ſuꝑ lo
cutōe dei ꝑ ꝓphetas. et maxime ꝑ ſemetipm̄.
incipiēdo ab euāgelica narratōne/iuxta ꝯpi
latione̅ nouiter factā. q̄ diciť vnū̄ e q̄ttuor. ꝑ
notulas q̄dragīta ſuꝑ rubrica ꝓma Jn ꝓn
cipio erat ꝟbū̄. Vn̄ dať intelligi q̄ntū̄ ſuper
reliq̄s ſermo ꝯpenſior eſſe poſſet.

A Icut locutus ē ad patres no
ſtros. ¶Magiſter Multifa/
ſ rie multiſqꝫ modis olim de⁹ lo
cut⁹ eſt ī patribꝫ ꝛ ꝓphetis. No
uiſſime locutus eſt in filio. Cō
ſeruabat aūt Maria (ſic ſcribit Lucas) om
nia verba hec ꝯferens in corde ſuo. Conſer
uabat nedū̄ noua ſed vetera. Sīl'is erat pa
trifamilias/qui ꝓfert de theſauro ſuo noua
ꝛ vetera. Sīl'is ꝛ ſponſe/que dilecto ſuo ſer
uat oīa poma vetera ꝛ noua. ¶Diſcipulus.
Quo pacto nō obuiat dictuꝫ Job. Semel
loquiť deus. ꝛ ip̄m non repetit? Quō ꝑterea
verbū̄ ꝑs. nō repugnat. Semel locutus eſt
deus. duo hec audiui. qꝛ poteſtas dei eſt ꝛ ti
bi dn̄e miſericordia. ¶Magiſter Locut⁹ ē
ſemel deus. locutus eſt etiā multipliciť. Se
mel in eternitate. multipliciter in temꝑe. ver
buꝫ ſemel in eternitate locutū̄ nō repetet. Ex
verbo temporali multa audiunť. Jnter que
ꝑcipue ſunt duo. miſcōia et veritas ſeu pote
ſtas. Contexiť inde verſiculus cantici hui⁹.
Et miſericordia eius a ꝓgenie in progenies
timentibus eū̄. Suꝑ quo tractatus habi/
tus eſt. ¶Diſcipulus. Habitus ē memini
Eſſet autē iocunda nec infructuoſa collocu
tio/ſi recenſerenť collocutiones Marie ſuꝑ
verbis illis q̄ locutus ē dn̄s ī patribus et ꝓ
phetis. q̄ ꝑterea locutus eſt ī filio qui fuit ſe
men Abrae/cui dn̄s locutus eſt. ¶Magiſter
Vocas ad rem magnificā valde. et cuius
magnitudinis nō ſit finis. Dicam tamen ex
infinitis pauciſſima que Maria conſerebat
in corde ſuo de locutionibus dn̄i. Tu et mi
nimis. collige quantū̄ magna potueris. Jn
terroga pariter quātū̄ volueris ſuꝑ his om̄i
bus que ꝯtemplata ē mēs Marie ſapiēter.
Videor aūt ita ꝯuenienť icipe ſi dixero ꝯtu
liſſe Mariā in corde ſuo. quēadmodū̄ ꝑfece
rit om̄ia que ſibi dicta fuerāt ab eo iuxta co/
gnate Elizabeth vaticiniū̄. Eſt em̄ magni/
ficentie ꝓprietas. ꝯſummatio fortiꝫ inchoa/
torū̄. ſicut ad magnanimitatē ſpectat aggreſ
ſio ꝯſiderata magnorū̄. Laudans igiť ꝛ ma
gnifice gratias agens dn̄o cui⁹ ꝑfecta opera
ſunt/ꝯcinebat ī pſalterio ꝭ decacordo ꝑ men
tis iubilū̄ ¶Diſcipul⁹ Placent iſta. ¶Ma
giſter. Licet aūt de multitudine magnifica
tionis Marie multa ꝑquirere. Multa iam
ſane dicta ſunt. ſꝫ eo plura ſuperſunt/tanqꝫ
de infinito quodā pelago. cuius quantitatē
nō molis/ſed ꝟtutis accipiētibꝫ. ſemꝑ vltra
cōtingit accipere. Neqꝫ vidimus idcirco ab
hauriendo deſiſtere/ſed inſiſtere ad refocilla
tionē animarū̄ noſtrarū̄. que nō areſcēt ſiti.
dum fons ortorū̄. dū̄ puteus aquarū̄ viuen
tiū̄ fluunt impetu/nō impediti de lybano cā
doris ꝟginei ſcaturiētis ī abūdātia de fonti
bus ſaluatoris xp̄i ſui. Ceteris q̄ppe ꝑ ꝑtes
dať. marie autē (Hieronymo teſte) ſe infudit
gr̄e plenitudo tota. Jdeo ſalutať anthono/
matice gratia plena. cui⁹ plenitudinis abun
dantiā nullus apire ſermo ſufficiet. Nō em̄
iā eēt adeo mirabil' ꝛ anguſta/ſi ꝟboꝝ angu
ſtijs clauderet. ¶Diſcipulus. Recte dicis.
¶Magiſter. Audebo nihilomin⁹ ī auxilio B
plenitudinis gr̄e ſue trāſire ad ꝯtemplandā
ſapiam ꝯtēplatiōis ſue. ſapiam quā ꝯtēpla/
ta ē multo intuitu. querā plurima de ſeipſa.
vtinaꝫ hoc ſeipſa vl' ab ipſa liceret. ¶Diſci/
pulus. Oratū̄ eſt. ꝓratūqꝫ cupio/quatin⁹
in omni locutione noſtra miſceas vtile dul/
ci. ſpeculatōꝫ cū̄ deuotōne. nec ꝑ multos opi
nionū̄ riuulos effundarꝫ. Dic poſitōꝫ/vel q̄

potioꝛ/ vel ſua nouitate iocũdioꝛ apparebit
Sciſcitoꝛ in p̃mis/ quibꝫ ꝛ quot modis co
gnoſcat̃. ꝙ mẽs marie ꝯtẽplata ſit mľta ſapi
enter. vt ad magnificãdũ dñz aĩa cũ exultati
one ſpũs moueretur. ¶ Magiſter. Cõgra
tuloꝛ ſancto tue deuotionis ſtudio. ꝙ ĩ am/
pliſſima ꝛ magnifica vis nos exerceri mate
ria. contemplatões beate et ſapiẽtiſſime ſapi
entũ oim̃ ſuadens recenſeri. nõ quidẽ om̃es
vt impoſſibile recte cenſes. ſed quot ꝛ quales
ipſa dignabit̃ miniſtrare de ſe loquentibus.
magnificentiã ſimul cũ laude mirãtibꝫ ꝛ cu/
pientibꝫ/ q̃ꝫtũ fas fuerit recoꝛdari. ꝓteſtatõe
p̃miſſa ꝙ ea tm̃modo volum⁹ aſſerere/ q̃ cer/
ta tradit autoꝛitas fidei. vel q̃ ratio clara cõ/
uincit. Cetera vero tanq̃ꝫ pie opinabilia ad
exercitiũ deuote ſpeculationis recẽſebimus.
nõ ꝙ ita fuerit affirmãtes. ſed ꝙ ita fieri po/
tuerit/ ſ᷑m ꝓbabiles coniecturas eſtimantes
Didiciſti ꝙ duo ꝯtradictoꝛia nõ in veritate
ſtãt ſimul/ ſed in ꝓbabilitate. Pictoꝛes imi/
tabimur ꝛ rethoꝛes. qui nõ adequatã ꝛ aper
tã ſignificationẽ geſtoꝛũ ꝓmittunt inducere
Alioq̃n temeritate fallerent̃ atq̃ꝫ mendacio.
ſed veriſiľes illi picturas. iſti ratiões offerre
ꝯtẽti ſunt. ¶ Diſcipulus. Diſcolũ ẽẽt plus
exigere de rebus q̃ nec ſenſu ꝑcipi. nec ratõe
ꝓbari. nec autoꝛitate pñt cõfirmari. De qui
bus tñ aliqua dicere vľ ſcribere vľ audire de
cet. licet et expedit. Incipe ſecurus. qꝛ ꝑſua/
ſuꝫ ſic teneo. nec aliter recipio. ¶ Mgr̃. Cõ
tẽplatiões Marie recenſere placet tꝑe q̃ qua
ſi vidua mater poſt aſcenſionẽ filij. poſt miſ
ſionẽ ſpũſſancti clauſo ſuꝑ ſe cubiculo/ redu
cebat añ mẽtis oculos p̃teritũ decurſuꝫ vni
uerſe vite filij ſui. Hoc ſibi ſpeculũ. hoc ſibi
exemplar ſatis erat ĩ omni ꝯtemplatõe ſua.
¶ Diſcipulus. Placet electio tꝑis. duꝫ bea
ta noſtra viatrix adhuc exiſteret. et duꝫ redu
ctis ad geſta dictaq̃ꝫ dñi nr̃i ſpũalibꝫ oculis
illoꝝ poterat reminiſci. Nos demũ ꝑ hec edi
ficari familiari repetitiõe valemus. Ubi em̃
mõ paſcit. mõ cubat ĩ meridie claritatis im/
mẽſe/ q̃s ꝯtemplaturus aſcẽderet? Poꝛro ne
te foꝛtaſſe oꝛdo geſtoꝝ ſollicitet. ꝑge q̃rſum
volueris in ꝯtemplatõibꝫ beate Marie vir/
ginis recẽſendis. qm̃ nec euangeliſtaꝝ tradi
tio doctrinalis/ oꝛdini ſe geſtoꝝ ꝑ oĩa cõfoꝛ/
mauit. Sentis ex iſta ꝯpilatiõe laboꝛioſiſſi
ma/ que nuꝑ edita eſt ex quattuoꝛ vt vnũ. ne
q̃ꝫ veritati tñ euãgelice. neq̃ꝫ deuotõni. neq̃ꝫ
L doctrine deperit aliquid ſaluari ¶ Magiſter
Contemplabat̃ eo tũc Maria ſolitaria ſe
cum frequentius/ om̃ia que viderat vel audi
erat que ꝯtrectauerat de verbo vite. ſicut ei⁹
cuſtos v̾gineus Johãnes de ſe ꝑ multis lo
quit̃ di. Qđ fuit ab initio. qđ vidim⁹. qđ au
diuimus. qđ oculis noſtris ꝑſpexim⁹. ꝛ ma
nus noſtre ꝯtrectauerũt de verbo vite. ꝛ vita
manifeſtata ẽ. ꝛ vidimus ꝛ teſtamur et annũ
ciamus vobis vitã eternã. que erat apud pa
trẽ ꝛ apparuit nobis. Hoc teſtimoniũ ĩ nul
la fuit eminẽtius creatura pura q̃ꝫ ĩ Maria
verificatũ. que verbũ vite nedũ vidit. neduꝫ
audiuit. nedũ contrectauit. ſed ꝯcepit. pepe
rit. lactauit ꝛ aluit. Ceterũ/ nulla ſunt quoꝝ
ſola ſibi ꝯſcia fuit. nec ꝑdidit dicẽs. Secre/
tũ meũ mihi. Multa que potuerũt ſe ſola re
uelante cognoſci. quoꝝ fecit ꝑ̃ncipes apľos
ꝛ euãgeliſtas/ maxime Lucã. Cognouit vi/
uente Joſeph v̾ginali ſponſo ſuo/ ſingula q̃
dñs noſter ſubditus eis opatus ẽ vſq̃ꝫ poſt
obitũ felicẽ eiuſdẽ Joſeph cuſtodis ꝛ teſtꝫ fi
deliſſimi. quãdo ceſſit ipſa in cuſtodiã pecu/
liarẽ filij ſui. ſequens eũ quocũq̃ꝫ iret p̃ſentꝫ
in omnibus que faceret ꝛ doceret. vſq̃ꝫ dum
cuſtodie Johãnis in cruce tradita ẽ. ¶ Diſci
pulus. Affer ſi habes vel autoꝛitatẽ vel ra
tionẽ de ſequela matris/ toto tꝑe xp̃i p̃dican
tis/ hac illacq̃ꝫ diſcurrentis ꝑ ciuitates ꝛ ca/
ſtella. quia venerat ad hoc ſicut reſpõdit ipm̃
retinere volentibus. Talis aũt diſcurſus vi
debat̃ impoꝛtunus verecũdie virginali. ho/
noꝛi maternali. ſexus inſuper etatiſq̃ꝫ fragili
tati. ¶ Magiſter. Conueniẽtiſſimus ergo
fuit comitatus talis matris cum filio. Uiri
nempe viduata ſolatio fuit. filius q̃ꝫ p̃dicãs
matris indigebat obſequio. qm̃ nõ renuit ex
traneas etiã mulieres ſe ſequi. ſibiq̃ꝫ miſtra/
re de facultatibꝫ ſuis ꝑ om̄e iter qđ erat ipſe
facturus. Teſtat̃ hoc euangelica narratio/ q̃
matris ſocietatẽ exp̃ſſit locis pluribꝫ. vt ĩ nu
ptijs dũ dixit filio Uinũ nõ habent. vt poſt
modũ dum deſcendit capharnaũ inſidelem
ciuitateꝫ ipſe ꝛ mater ſua/ dicit Johannes.
Quanto ꝓbabilius credenda eſt aſcendiſſe
cũ eo hieroſolymã ſanctã ciuitatẽ. vbi vidit
filiũ. qui cũ feciſſet quaſi flagellũ de funicu/
lis/ omnes eiecit de templo. Legimus prete
rea ꝙ mater Jeſu ſepe queſiuit loqui ei/ foꝛꝫ
ſtans ꝛ inſequens. Quod inſuꝑ efficaci⁹ af/
ferre poſſumus argumentũ p̃ſentis ꝯtinue/
q̃ꝫ illud dũ fili⁹ ignominioſiſſime moꝛti tra/
ditus eſſet. voluit beatiſſimã matrẽ adeſſe cõ
ſpectricem. De diſcipulis rurſus ꝛ apoſtoliſ
ſcribit Lucas. poſt paſſionẽ domini ꝙ erãt

ꝑſeuerantes in oratione cū mulierib⁊ ⁊ Ma
ria mr̄e Ieſu. Porro ſi filiꝰ nō hēbat vbi ca
put reclinaret. hoc ipſum ꝓbabile de paupe
re vidua matre ſentire. Fouebat̃ igit̃ a filio.
Legimus quattuor Philippi filias ꝓphe/
tiſſas ſequētes ipm̄ p̄dicantē. Apoſtolꝰ quo
qꝫ dicebat ſe poteſtatē habere ſororē circū/
ducendi ſicut et ceteri apoſtoli. Deniqꝫ quid
charitas materna velit ⁊ audiat. quid filial'
retribuat pietas Auguſtinꝰ cū Monica te/
D ſtis aſſit. ¶ Diſcipulus. Probatā ſatꝫ eſti/
mo ſequelā Marie continuā cū filio. ꝙ no
bis afferet nō mediocrem contemplationū
ſuarū materiā atqꝫ fidem / ꝑ vniuerſam to/
tius euangelice ſeriei narrationē. Quinetiā
Maria cōtemplabat̃ ea que didicerat infan
tula / ſub parentū domeſtica diſciplina. De/
hinc que toto puellaris etatꝫ tp̄e didicit ⁊ ꝑ/
legit in templo ſub doctrina ſacerdotū / cum
alijs virginibus de ſacerdotali regaliqꝫ ꝓſa
pia / nobilē trahentib⁊ originē erudita. Tan
dem reliqua tā ab euangeliſtis poſita / qꝫ lō
ge plura nō poſita / ꝑ totū beatiſſime vite ſue
curſum eſtimamus multa nimis. Inuenire
tuum ē. Incipe quomō placuerit. Dignabi
tur ſpero ſeſe noſtro qualicūqꝫ ſermone lau/
dari. quā audire videor exhortantē omnes
ꝑ verba patris ſui Dauid Magnificate do
minū mecū. ⁊ exaltemus nomē eius ĩ idipm̄
dicētes. Magnificat aīa mea dn̄m. quoniā
hic ē finis noſter. iſta ſalus. iſta ꝑfectio. iſtud
principiū. et vltimū creature rationalis opꝰ
bonū. ¶ Magiſter Contemplatio Marie
p̄cipua fuit de magnificando dn̄m. Cauſā
x̄o poſuiſti. Et dicāt. ſemꝑ magnificet̃ dn̄s
(ait ꝓpheta) q̄ diligunt ſalutare tuū. quod ē
xp̄s verbū in p̄ncipio apud patrē. deꝰ d̄ deo
ꝑ quē oīa facta ſunt. ꝑ quē ⁊ deſtructa ꝑ pec/
catū / refecta ſunt. qm̄ verbū caro factū eſt. et
habitauit ĩ nobis. Et qꝛ ꝯtemplabat̃ mens
Marie quēadmodū futurus erat deus hō/
factus iudeis in ſcandalū. et gentib⁊ in ſtulti
ciā ⁊ deriſū. voluit a magnificatōe dn̄i ſaluta
ris ſui cāticū inchoare. ſignificās nihil in de
preſſionem diuine magnificentie factū eſſe ꝑ
incarnati verbi myſteriū noua potius men/
tis noſtre oculis (o magnificētiſſime deus)
lux tue claritatis infulſit. vt dū deū viſibilit̃
agnoſcimus. ꝑ hunc inuiſibiliū amorē rapi
amur. ¶ Diſcipulus. Hec cauſa ꝓbabilis
eſt cur a magnificētia ſumpſit exordiū. dum
recreata conſiderat ꝑ exinanitionē paſſiōis.
At vero dū attenderet oīa q̄ facta ſunt per
verbū. nōne ꝯfeſtim a magnificatōne creatu
rā ꝑ aſſurrexit ad cognoſcendā laudandāqꝫ
magnitudinē creatoris? ¶ Magiſter. Aſ/ E
ſurrexiſſe nō denego. ꝯiecturās ipſam ꝓpter
ea / p̄poſuiſſe nomen dn̄i qꝫ ſalutaris ꝑſonā
do p̄s. verbo. Om̄ia quecūqꝫ voluit dn̄s fe
cit in celo ⁊ in terra. in mari ⁊ in om̄ib⁊ abyſ/
ſis. Ideo quippe dn̄s appellat̃. quia ſubie/
ctā habuit creaturā iure ſuo factā. aut ab eo
fieri poſſibilem. Porro ſi quereret̃ a Maria
de rebus conditis in tali menſura. numero ⁊
ordine / nōne ꝑ omni ratione potuit reſpon/
dere. Dn̄s ē. quod bonū fuit in oculis ſuis
hoc fecit. ⁊ qđ fecit prius in ipſo vita erat. et
vita erat lux hoīm. ⁊ lux in tenebris lucet. et
tenebre eā nō compꝑhenderūt. ¶ Diſcipulus.
Tollebat ex hoc curioſitatē ſtultā ſcrutāti
um ſcrutinio / volentiū ſapere nō ad ſobrieta
tem. nō ad menſurā cordis ſui nimis exigu
am. qua nequit immēſitas dei claudi. Nō at
tendūt iſti ꝙ oīm que facta ſunt ⁊ quō facta
ſunt ſimul ⁊ refecta / tota ratio eſt om̄ipotēs
⁊ omni ſciens volūtas operātis ¶ Magiſter
Contemplabat̃ in hoc euangelico iohānis
cuſtodis ſui principio mens Marie multo
intuitu ſeptē abyſſos. quas ſolus dei pene/
trat oculus lucidior ſuꝑ ſolē. Siquidē deꝰ
ipſe dn̄s q̄ intuet̃ abyſſos. Ideoqꝫ ſuꝑ oēm
creature ſciam notatā ꝑ cherubin ſedere per
hibet̃. Hinc tenebras eē ſuꝑ faciē abyſſi mo
yſes ſcp̄ſit. Hinc de luce diuina poſitū eſt. ꝙ
tenebre eā nō compꝑhenderūt. nō negando q̄
lēcunqꝫ ꝑticipationē huiꝰ lucꝫ velut vmbra/
tilē. Vmbrā quippe dicimꝰ eē refulgentiam
quandā lucis plus aut minus. ⁊ nō om̄ino
dā lucis priuationē. Sic angelus ē ordine
naturali prima vmbra ſeu refulgentia ſum/
me lucis ꝑticipatio. Anīa rationalis altera
Deniqꝫ vmbra cognitiue lucis occūbit poſt
vmbrā ſenſitiue v̄tutis in vegetatiua. ac de/
inceps. ¶ Diſcipulꝰ Quid de vita dicemꝰ?
An effulgeat ſilr in creaturis et occumbat?
¶ Mgr. Si vita dicat̃ om̄ino illud qđ hꝫ
vim motiuā ſui / ꝯcluſimꝰ alibi ꝙ nulla res ē
ſine vita. qm̄ naturalis amor om̄ib⁊ inſitus
eſt / q̄ res quelibet tanqꝫ pōdere ſuo mouea
mediate vel immediate / ad ꝓpriū centꝝ oīm
deū. Rationales creature ꝑ cognitiōē ꝯiun
ctā ſibi. ſed irrōnales ꝑ ſepatā. ferunt̃ nempe
ad loca ſua ꝑ impetū amoroſū dei dirigētꝫ.
vt a ſagittāte ſagitta dirigit̃ petere ſignū qđ
ſagittās intēdit. Eſt igit̃ res quelibet in deo
quedā vita etiā prius qꝫ fiat. ⁊ hoc ꝑ ratiōnē

ydealē.non quidē extra deū (ꝑut Ariſto. ar/
guit Platonē hydeas poſuiſſe) ſed ī deo. ſm
reſpectus habitos ad creaturas ꝑ intellectū
paternū. ⁊ ꝑ verbū ſuū / iuncto volūtatꝫ amo
re. quo vult deꝰ bonitatē ſuā ad extra ↄmu/
nicare. ⁊ lucē immenſam quodāmodo ſplen/
deſcere. ⁊ vmbratiliter radiare. Alioquin ip
ſum verbū diuinū vt ſine volūtate tali ↄſide
ratū pure ſpeculatiuū / nō oꝑatiuū cēſenduꝫ
eſt. etiā dū ꝓtendit̃ ſeu procedit cōmunicati
ue ad proceſſionē ſpūſſancti qui amor eſt pa
tris ⁊ filij. Patris igitur nō intendit̃ in intel
lectu ſpeculatiuo / ſi confeſſe ſe habeat ad ap/
petitū / niſi procedat ad oꝑationis rationem
Sicut alibi de theologia ꝙ ſit ſpeculatiua
didiciſti. ꝙuis eius finis p̄cipuus ſit amor
dei. ⁊ laus eius magnificās dn̄m. Tunc ꝟo
diuinū verbū nō irrōnabiliter appellat̃ pra/
cticū / dū diuina voluntas accipit ipm̄ ad ꝓ/
ductionē ſeu producibilitatē eoruꝫ oīm que
facta ſunt ſm triplex fieri. vnū eſt in mēte an
gelica vel humana. ſcd̄m in exiſtētia propria
ſeu genere ꝓprio ⁊ in eē formali ſuo. Ceterū
priuatio ſeu nihil dicit̃ ſine verbo facta. non
ꝙ ſit aliquid extra intelligentiā. ſed ita ꝙ no
men entis vel eē vel exiſtentie / philoſophus
extendit ad illa circa que negociat̃ intellectꝰ
vt ſunt priuationes ⁊ relationes rationis / vt
complexe ſignificabilia ex fabricatiōe intel/
lectus componētis ⁊ diuidentis. cū ſimilibꝫ
F ¶ Diſcipulus. Grandes ſub paucis colle/
giſti contemplādi materias. redire placet ad
illas abyſſos ſeptem . quas innuis Marie
mentē fuiſſe contemplatā ¶ Magiſter Abyſ
ſuꝫ dicimus profunditatē. cuius fundꝰ aut
terminus nō pōt ab inſpicientibus intueri.
¶ Vide ſi nō ſit abyſſus talis ipſe benedictꝰ
deus trinus ⁊ vnus in ſua maieſtate. nō per
reſpectū quēuis extrinſecū conſideratus. ꝗa
nemo nouit patrē niſi filius. nec filiū niſi pa
ter. nō excluſo tn̄ ſpūſancto. q̇ prorſus ē eiuſ
dem cognitionis eēntialis cuꝫ patre et filio.
Sex alias abyſſos numeramus habēdo re
ſpectū ad res exteriores / maxime rōnales. q̄
ſole capaces ſunt btitudinis eterne vel ꝑhen
nis miſerie. ¶ Aliquid nō abyſſus ē miſcđie
dei que res viles ⁊ de ſe nihilū dignata eſt fa
cere ſeipſa dignas / atqꝫ ꝑticipes ſue pulcri/
tudinis. nobilitatis. ⁊ honoris immenſaruꝫ
vſqꝫ adeo ꝙ idipm̄ ſunt ꝑ gratiā qđ dei filiꝰ
ē ꝑ naturā. Hoc intuebat̃ in ſpiritu ꝓpheta
loquens in pſona dn̄i. Ego dixi dij eſtis . et
filij excelſi omnes. Siquidē dedit eis ꝑtātē
filios dei fieri. nō ex ſanguinibꝫ corporeis ꝑ
voluntatē viri ſe ↄmiſcētis cuꝫ carnis ſue. i.
mulieris volūtate. ſed ex gratie germine. dū
ex deo nati ſunt ꝑ verbū regenerās. qđ iō ca
ro factū ē vt eēt caro deus. habitās ī homini
bus ⁊ hoīes in eo ſuꝑadmirabili ꝓrſus vni/
tate. ¶ Vis altera velut ex oppoſito tibi mō
ſtret̃ abyſſus. hec ē incomꝑhēſibilis ⁊ horri/
bilis diuine iuſticie ſeueritas. que ꝓijcit a fa
cie ſua rationalē creaturā. reprobās et indu/
rans eam. reputans eam indignā ſeipo qui
creauit eaꝫ. ¶ Subinde ſunt abyſſi due pro
portionabiliter ad duplicē hanc hoīm ſortē
aſſignāde. Primis dicet̃. Venite bn̄dicti pa
tris mei. ꝑcipite regnū quod paratū ē vobis
ab origine mundi. quod nec oculꝰ vidit. Au
dient alij. Ite maledicti. ¶ Demū conſidera
duas abyſſos velut intermedias . que ſint
vie ad duplicem p̄cedentē De quibus in p̄s.
Vniuerſe vie dn̄i miſcđia ⁊ veritas Ecce ꝙ
incomꝑhēſibilis ſit vtraqꝫ viaꝝ. Quoniam
eſt via que videt̃ homini recta. et nouiſſima
eius ducunt ad mortē. Et viceuerſa iuſtorū
ſemita reputat̃ īſania. Alternatio tanta po/
ſtremo cernit̃ in vijs iſtis. tam ambigua. tā
ꝑplexa. tā timida ⁊ incerta. vt vere dictuꝫ ſit.
Neſcit homo finē ſuū. ⁊ oīa in futuꝝ ſeruan
tur incerta. Latro ꝑ totā vitā ſceleratus / ad
vnū petitionis verbū meruit audire Hodie
mecū eris in paradiſo . dū Petrus negauit.
dū Iudas apl's deſperatiōis peiori laqueo
ꝙ canapis ſe ſuſpendit. ¶ O quotiēs mentē
Marie ↄtemplantē ſapiēter has abyſſos ar
bitramur deo dixiſſe. Oculi mei defecerunt
ī ſalutare tuū. quo ad tres abyſſos miſcđie.
⁊ in eloquium iuſticie tue. quo ad tres abyſ/
ſos veritatis et ſeueritatis eiuſdē iuſticie. O
quotiens expauit ſicut Paulus. quotiēs ca
ſto ſilentio magnificās dei ſecreta. nec auda
ci temeritate ſubintrans aut irrumpēs ſuſpi
rauit. O altitudo diuitiaꝝ ſapiētie ⁊ ſcie dei.
ſapientiā quo ad intrinſecā abyſſuꝫ diuinita
tis. ſcientiā ꝟo referamus ad alias. Sequit̃
ꝙ incomꝑhenſibilia ſunt iudicia eius. et in/
ueſtigabiles vie illius. has vocat p̄s. catha/
ractas. Abyſſus ait abyſſum inuocat . in vo
ce catharactarū tuarum. ¶ Diſcipulꝰ. Cō G
ſiderans iſta / totus horrore concutior. totꝰ
ad me meamqꝫ vilitatem reſiliens / diuinaꝫ
maieſtatē trepidꝰ expaueſco . nec q̇d agam /
q̇d dicam. quo me vertā. quo fugiā / prorſus
ſcio. ¶ Magiſter. Proijce te totū ſecurus
in illū qui eſt deus noſter refugium ⁊ virtus

Itaq̃ patre trahẽte venim⁹ ad filiũ. Filius
v̾o pollicet̃. eũ q̃ venit ad me nõ eijciã foras
Proijciamus tota fide totaq̃ ſpe nos ĩ ma/
nus miſcõie ſue/reſilientes a ſeueritate iuſti
cie. Nõ poterit miſcõia claudere gremiũ re/
deuntib⁹. q̃ p fugiẽtib⁹ reqrendis. repandis/
⁊ ſaluãdis /in hoc miſerie deſerto lacerata ẽ
ſpinis ⁊ cruce clauata. Poſtremo quid niſi
magnificentiã talis dñi reuerearis. exultãs
ei cũ tremore dicens. Dñe deus magnifica/
tus es vehemẽter. Rurſus cũ ſapientiſſima
mulierũ. Magnificat anima mea dominũ.
¶Diſcipulus Contemplationẽ dic alteraꝫ
Marie. q2 ꝓpoſui redire poſterius ſup iſtaꝫ
de abyſſis iudiciorũ dei. qui aliquos miſeri
corditer dat filios dei fieri. coheredes regni.
alijs ad interitũ derelictis. iuſto quidẽ ſ3 oc
N culto iudicio. ¶Magiſter. Salutãda ſepe
eſt ⁊ orãda mr̃ miſcõie. vita. dulcedo et ſpes
noſtra/quatinus dei miſcõiam/nõ iudiciuꝫ
ſentiamus. Et eñ ſi quod factũ ẽ in verbo vi
ta erat/q̃nto pfectius fuit et eſt ipſa in eodeꝫ
verbo/vita p quã ⁊ in qua verbũ caro factũ.
reddidit pditis et mortuis vitam? Dulcedo
ſubinde noſtra eſt/que fonteꝫ in ſe parturijt
dulcedinis. Spes inſup intercedendo/recõ
cilians ⁊ ſubleuans. nõ autoritate prima ſal
uans. ¶Transferunt̃ obinde p eccleſiam illa
verbi p̄conia ſub nomine ſapiẽtie/p̄dicata p
ſapientẽ ad iſtã verbigenã de verbo et in ver
bo gloriantẽ. Ab initio inquit ⁊ ante ſecula
creata ſum/p p̄deſtinationis electionẽ p̄ om/
nibus. In me omnis ſpes vite ⁊ virtutis. p
auxiliationẽ. ¶Diſcipulus Noui talia om
nia que ſapiẽs colligit. et mecũ ſepe retracto.
maxime dũ natiuitatis eius ſacra celebritas
recolitur. de qua fieri poſſet compatio ad il/
lius natiuitatẽ qui fuit homo miſſus a deo/
cui nomẽ erat Johãnes. qui venit ĩ teſtimo
niũ vt teſtimoniũ phiberet de lumĩe. ¶Ma
giſter. Alludis ſi ſciens vel inſciens neſcio
ordini ↄtextus euãgelici. cuius ſupra memi
niſti de quattuor vt vnũ. quod opus ĩ centũ
q̇nquaginta rubricas partitũ eſt/cũ aliquot
rubricellis. Dũ eñ verbi generatione ↄtem
plationẽ incepimus Marie. tu nunc tradu
cis vt de p̄curſore loquamur. ſequamur hũc
ordinẽ ſi cõplacitũ ita tibi fuerit. ¶Diſcipu/
lus. Sequamur queſo de btõ Johãne q̃/
lis fuerit Marie ↄtẽplatio q̃ſi ſcõa p̄ncipal̃
ediſſere. ¶Magiſter. Cõtemplabat̃ mens
Marie iohẽm. nũc ad lr̃am. nũc ad tropolo
giã. q̃ñq̃ v̾o p allegorie ⁊ anagogie myſteriũ

¶Diſcipulus Lr̃a palã facta ẽ de iohis nũ
ciatõne cũ p̄conijs ei⁹. parentũq̃ ſuoꝝ affer
aliq̇d de myſterijs. ¶Magiſter. Contẽpla I
bat̃ maria verbũ q̃ð erat ĩ p̄ncipio/ q̃ñq̃ me
taphiſicaliter. Aſſumebat eñ ſilĩtudinẽ ho/
mis p artẽ opantis in exteriorẽ materiã. Cõ
ferebat ad p̄mũ artificẽ deũ. q̇ oĩa q̃ facta ſũt
pduxerat nõ naturali neceſſitate. nõ caſuali
ter aut fortuite/ſed ſpõtanee. Recenſebat ali
quos phos ita ſenſiſſe. ſicut dicit iohes euã
geliſta. De⁹ eñ manifeſtauerat eis. qm̃ inui
ſibilia dei p ea q̃ facta ſunt a creatura mundi
id ẽ hoĩe. intellecta ↄſpiciunt̃. Sempiterna
q̃3 virtus eius ⁊ diuinitas oñdit ordinatiſſi
me ↄſtituta ſupra oẽm artis excogitationeꝫ.
ars v̾o q̇d ẽ niſi recta rõ reꝝ agibiliũ? Ita cõ
cludebat Maria metaphiſicãs. oportere poni
verbũ ſeu logos. i. ſermonẽ vel rationẽ p̄ris.
p q̃ð verbũ oĩa facta ſunt. ⁊ quod factũ eſt
erat vbiq̃ p̄cognitũ ab hoc v̾bo. nõ alia co/
gnitõe q̃3 ſeipo qui deus ẽ. quẽ nullus dubi
tat eſſe vitã et primã vitã. alioq̇n iã nõ eẽt de
us verbũ ſuũ vel hydee ſue. Cui⁹ rei abſurdi
tatẽ ipſe etiã phoꝝ p̄nceps Ariſto. ferre non
potuit/ↄferẽs cum Platone. Porro noluit
de⁹ ↄdens vniuerſa/latere penit⁹ immenſita
tẽ lucis ſue. dũ eã fecit ſplendeſcere p creatu
ras. quas omnes in ſapiẽtie ſue luce cõſtitu/
it. Omnia in ſapiẽtia feciſti ait p̄s. Fuit igit̃
hõ miſſus a deo q̇ ſpectator eẽt oĩm operuꝫ
dei. quiq̃ teſtimoniũ phiberet de lumĩe. nõ
eñ erat ille lux. ſed vt teſtimoniũ phiberet ð
lumine. Erat lux vera q̃ illuminat omnẽ ho
minẽ venientẽ in hunc mundũ. quia nullus
illuminatur ad cognitioneꝫ liquide ⁊ pure et
pſpicue veritatis abſq̃ p̄ma luce/ ſm̃ triplex
genus cauſe. efficiẽtis. exemplãris ⁊ finiẽtis
Quali dono. qua gr̃a. qualis oro põt eẽ ma
ior etiã phie teſtimonio? Erat ꝓpterea homĩ
miſſo a deo nomẽ iohes. dũ mũdi ſpectator
in ſtatu innocẽtie ↄditus ẽ. vt teſtimoniũ p/
hiberet de lumine. Uidebat p̄mã lucẽ p ſpe
culũ ⁊ ĩ ſpeculo creaturarũ. nõ ĩ obſcuritate
enigmatis. Uidebat et ĩ imagine mẽtis ſue.
⁊ p eã lucidi⁹ multo q̃3 p veſtigiũ vel ſpeculũ
creature. nõ duꝫ tñ intuebat̃ ĩ ſua quidditate
nudã lucẽ Sed heu homo cũ in honore eẽt
nõ intellexit. ↄpatus ẽ iumẽtis inſipientib⁹.
et ſilis factus eſt illis. Propterea tũc euenit
vt lux vera in mũdo eẽt p quã factus ẽ mun/
dus. Et mũdus iſte microcoſm⁹ eũ non co/
gnouit. ad quẽ cognoſcendũ fact⁹ erat. ¶Di
ſcipulus. Nihil hactenus attuliſti in hac

ↄtēplatōe marie ſm phicā rōez. qḋ ſit ab ho
mie vere philoſophāte negādū. ſi nō ſit auer
ſus a vera luce deo ꝑ tenebras pctōꝝ. ſi non
ſit obſcuratū inſipiēs coꝛ eius. nec dat⁹ in re
ꝓbū ſenſum. Si deniqꝫ fuerit ī eo gratia
dei. vt merito Johes appellet̄. Atuero ſi id
qḋ ſequit̄ ita poſſit ad ↄmodū phie flecti/ de
ſidero cognoſcere. ſ. in ꝓpꝛia venit. ꝛ ſui eum
nō receperūt. quotquot aūt receperūt eū. de
dit eis ptātē filios dei fieri. his q̄ credunt in
nomie eius. qui nō ex ſanguinibꝫ neqꝫ ex vo
lūtate carnis. neqꝫ ex volūtate viri. ſꝫ ex deo
nati ſunt. Et verbū caro factuꝫ eſt. ¶ Mgr.
Nō poteſt ad litterā expoſitio tradi niſi de
incarnatione verbi. ꝑ cuius fidē fiunt homi
nes filij dei. cui⁹ inſuꝑ litteralis Johānes p̄
co fuit. vox et lucerna. Confitet̄ hinc Aug̃.
ꝙ quid haberet myſterij. Et verbum caro fa
ctum eſt. nec quidē poterat ſuſpicari. cuꝫ de
p̄cedentibus aliquid nō negaret intelligenti
am concepiſſe ductu phie. Erat nēpe Pla/
tonis inſtruct⁹ ꝛ Pithagore diſciplinis. At
tamē ſine p̄iudicio littere videam⁹. ſi verbuꝫ
dei poſſit dici in ꝓpꝛia veniſſe ꝑ infuſionē lu
minis vultus ſui ſuꝑ faciē mentis humane.
immo ꝑ quandā ex vtero mētis incoꝛpatiōꝫ
ſui. Omis itaqꝫ res quātūcunqꝫ ſubtilis ſit
īcoꝛpoꝛeeqꝫ nature/ ſi compat̄ ad ſimplicita
tē p̄me lucis/ coꝛpoꝛea iudicat̄. material' in/
ſuꝑ. q꞉ potētialis ē atqꝫ mutabil'. et nō pur⁹
actus. Dū ergo p̄ma lux influit ꝛ illabitur ī
poꝛtionē rōnis ſuꝑioꝛē/ quā dicimus apiceꝫ
mentis vel ſindereſim virgineā. quidni dica
mus dei verbū quodammō incoꝛpoꝛatū vl'
hoiem factū ꝓpter deifoꝛmē p̄ncipalis hūa/
ne ptis vnionē. ꝑ quā (ſi Boecio credimus)
fiunt homines dij. Dei etenī ꝓpterea genus
ſumus. ī quo mouemur. viuim⁹ ꝛ ſum⁹. Et
habitat ī nobis verbū ſuū vnigenitū et eter/
K nū plenū grē ꝛ veritatis. ¶ Diſcipul⁹. Nō
aduertebaꝫ talis phice cōtemplationis ap/
plicationē que nō aberrat a fide ¶ Mgr Fi
des plus eleuat arcē mentis vt verbū dei in
habitet ꝑ fidē ī interioꝛi hoīe/ vt hoꝛtat̄ apo
ſtolus. Cōſiderās igit̄ hanc vnitiuā habita
tionē Aug̃. dicit Mariā matrē dei cōcepiſ
ſe p̄mo felicius deū ꝑ fidē/ qꝫ poſterius ꝑ car
nem. Non enī ſecūda ſine p̄ma ſibi ſalutem
attuliſſet conceptio. ¶ Diſcipul⁹. Utrum
potuerit Maria ſine fide vel charitate fuiſ/
ſe mater dei coꝛpalis? ¶ Magiſter. Si po
tentiā oꝛdinatā ſpectes/ nō potuit. qm̄ de⁹ h̄
facere nō oꝛdinauit. ſed q uin aliter oꝛdinaſ/
ſe potuerit cū ſit immēſe potētie. nec implicꝫ
ↄtradictionē ita fieri. qs hec a dei potētia ne
gauerit? ¶ Diſcipulus. Sūt alie queſtōes
abſqꝫ numero ſuꝑ incarnatōis beate myſte/
ſterio. vtputa ſi verbū fuiſſet incarnatū hoīe
p̄mo nō peccāte? Si pōt rō tradi ↄnincens
Cur deus hō ſit? Ita enī conari videt̄ Anſ/
elmus cū alijs nōnullis. Rurſus cū opa tri
nitatis ſint indiuiſa ad extra/ quō fieri potu
it vt ſolus filius diceret̄ incarnat⁹. cuꝫ ſił ibꝫ
abūdantiſſime tractatꝫ ꝑ doctoꝛes. qs idcir
co nō induco. ¶ Magiſter O quāta credis
p̄ſpicacitate mēs Marie ↄtēplabat̄ oīa ta
lia cōferēs ī coꝛde ſuo/ q̄lia meruit expiri qū
dom⁹ pudici pectoꝛis tēplū repēte fit dei. qū
fas fuit ꝑ ſalutatiōe ſibi dici. Salue mater
pietatis ꝛ totius trinitatis nobile triclinīū.
ꝟbi tn̄ incarnati ſpāle maieſtati p̄parās ho/
ſpitiū ¶ Triclinīū fuit ꝑ fidē charitate foꝛma
tā. ſed ſpāle hoſpitiū ꝑ verā maternitatē/ ne
dū carnis ſolius ſed ꝛ mētis p̄parauit Intel
ligit̄ aūt ſpūalis maternitas in aīa ꝟbigena
facientē volūtatē dei prīs. q̄ iō frater. ſoꝛoꝛ ꝛ
mr̄ ē ꝟbi dei mr̄ ꝟgo filia. ¶ Nūciat hāc ꝟbi
ↄceptōeꝫ ſpūſſctūs/ q̄ vbi vult ſpirat. q̄ inſpi
ratio vel inſtinct⁹ interioꝛ tenet ad aīaꝫ viceꝫ
angeli. q̄ gabriel ē foꝛtitudo dei. nā q̄d foꝛti⁹
q̄d ve potēti⁹ pōt nunciari? ¶ Ceterū grā dei
ꝑ Johem ſignificata p̄cedit/ viā p̄parās ver
bo dei. q̄ Johes ꝑ oꝛationē ↄcept⁹ ē/ gabrie
le ſił r nūciante. Nihil enī habet hō fecundi/
tatis in quauis poꝛtione rationis/ ſit vir vel
mulier/ vt talis filius inde poſſit gigni. p̄ce/
dat optet. ꝛ p̄cedat Zacharias (dictus dn̄i ſa
nitas) ī templū. poſitur⁹ incenſuꝫ deuotio
nis cui⁹ oꝛatio exaudit̄. ꝛ cōcipit Eliſabeth
(que ē dn̄i memoꝛia) filiū cui nomē ē Johā/
nes. in q̄ grā dei. qꝫ qꝫ null⁹ ī cognatiōe natu
rali/ vocet̄ hoc noīe. ¶ Poꝛro ſi ſeq̄ris allego L
riā. Zacharias ſacerdotiū Elizabeth legem
veterē ſignificat. ex q̄bꝫ timoꝛe frigeſcentibꝫ
nō potuit ↄcipi grā dei. Nihil enī ad ꝑfectuꝫ
ꝑduxit lex. quouſqꝫ venit plenitudo tpis. qū
ſol iuſticie debuit oꝛiri ſuꝑ terrā hūane cōdi
tionis ꝑ myſteriū incarnatiōis. Tūc p̄ceſſit
in Johe lucifer/ illū ſolē qui ex vtero patris
an̄ luciferꝫ genit⁹ eſt in die virtutis ſue ī ſplē/
doꝛibꝫ ſanctoꝝ ¶ Diſcipulus. Ergo ne pu
tandū eſt Mariā nihil de p̄nūciatōne iohis
cognati ſui fuiſſe litteraliter contemplatam.
¶ Magiſter. Immo ꝟo nec vnum iota di
miſſum eſt. nec vnus apex oim̄ q̄ Lucas ſcri
pſit q̄n maria rimaret̄. ꝛ meditando rumia/

ret. ꝯferēs ad innumerabilia q̄ nos latēt. ne/
qꝫ ſcꝑtis mādari potuerūt. Itaqꝫ ſi Johan
nes fuit tāta ſolēnitate nūciatꝰ. ſi ꝑ ordīem ſu
pra nature curſuꝫ impetratꝰ. ſi ſanctificatꝰ ī
vtero. ſi gaudiū ⁊ exultationē cū admiratiōe
parētibꝫ attulit. ſi p̄cedit xp̄m ī ſpū et virtute
helye. ſi ſobrie educatꝰ ⁊ veſtitꝰ ī exēplar pn̄ie
ꝑ ꝯtēptū tp̄alis felicitatꝭ ⁊ amorē eterne Si
talia nobis innotuerūt Luca ex ore Marie
nobis referēte. nemo dubitauerit q̄n ad ſeip
ſaꝫ plīma taliū retulerit reuoluēs oculos ad
ꝓprios parētes. q̄liter angelica nūciatōe fuit
ipſis ortꝰ ſuꝰ / cū vite ſerie. i. ordine reuelatꝰ.
vt nō minus de gratijs ab vtero ſibi largiꝰ
collatis Maria ꝯſurgere ad gratiaꝝ actio/
nes / q̄ꝫ ꝑ p̄curſoris huiꝰ iocūdo ſanctoqꝫ na
talicio nūciato. repetēs crebrꝰ cū exultatōe
ſpūs cāticū ſuū. Magnificat aīa mea dn̄m.

Finit prima partitio.

Sequitur ſecunda

ꝑtitio de vita ſolitaria Johis q̄ſi ſuꝑ rubri/
ca ſcd̄a. de nūciatōe ſua ⁊ habitatōe in deſer
to. Sūt ī hac ꝑtitiōne tres ꝑticule. iuxta tri
plicē modū manifeſtādi vitā ſolitariā. Et cō
tinet notulas nonaginta. ¶ Diſcipulus.

Et ſi multa fuerūt ipſi Marie
ꝯtemplanda circa Johannis
nūciationeꝫ in tēplo. Si circa
viſitationē et ſalutationē Ely/
ſabeth. Si circa natiuitatē cir
cūciſionēqꝫ pueri. quibꝫ interfuiſſe Maria
creditꝰ. ſimul ⁊ audiuiſſe canticū illud Zacha
rie Bn̄dictꝰ dn̄s deus iſrl̄. cuꝫ myſterijs hic
incluſis. Nihilominꝰ ad pn̄s vtere cōtēpla
tionis oculos deſidero. ad ſolitudinē iohis
de q̄ Lucas ſic intulit. Puer aūt creſcebat ⁊
ꝯfortabatꝰ ſpū. et erat ī deſerto vſqꝫ ad diem
oſtēſionis ſue ad iſrl̄. ¶ Magiſter. Fiat vt
vis. ⁊ incipio quō vis ¶ Diſcipulus Cū hō
ſit naturalitꝰ anīal ſociale. gregale ⁊ ciuile ſm
ph̄m Platonis q̄ꝫ ſnīa dicit. hoīes hoīm cā
factos eſſe. Eccl̄iaſtes inſuꝑ maledicit ſoli/
tario di. Ve ſoli. Nōne ritus iſte viuendi in
deſertis culpabilis ē habēdus. tāqꝫ ꝯueniēs
feris indomabilibꝫ. aut homibꝫ melācolicis
Solitudinē enī querere Ariſto. poſuit ī ho
mero fuiſſe ſignū melācolie Fuit igitur puer
Johānes melancolicus aut feralis. ¶ Ma
giſter. Addere debebas vnā diſtinctionis
partē a ph̄o poſitā. Solitarius inq̄t vel de
us eſt / vel beſtia. Fuit aūt puer Johānes de
us ꝑ participationē diuinitatis. nō ꝑ naturaꝫ.

Etenī manus dn̄i erat cuꝫ illo. Fuit repletꝰ
ſpūſancto ex vtero matris ſue. Neqꝫ cōple/
xione melancolicus. cū ꝑ miraculū fuit dn̄o
oꝑante formatus. cuiꝰ ꝑfecta ſunt oꝑa. Le/
ge qd̄ dicitꝰ. Puer aūt creſcebat et ꝯfortabatꝰ
ſpū. Poſt ſubditꝰ. Et erat ī deſerto. Quare ⁊
quouſqꝫ? Nimirū vſqꝫ ī die oſ̄ſionis ſue ad
iſrael. quatinus interea loqueretꝰ dn̄s ad cor
eius ī ſolitudine. reuelans et indicās que eēt
ipſe facturus ad iſrl̄ ⁊ docturus. Simul vt
nō leui ſaltē maculare vitā famine poſſꝫ. De
dicabat euangelicū virū in ſuo celibatu vgi
neo. imitabatꝰ vitā Helye ꝑ quem erat ipſe fi
guratus. Complebat prenunciatā de ſe pro
pheciā Eſaie. Ego vox clamantis ī deſerto
Predicabat primitꝰ exemplo ſanctoꝝ ſpem
regni celorū ꝑ contemptū terrenorū. quati/
nus autoritatis pondus adderet verbis ſu
is oꝑatio. atqꝫ talis merito iudicaretꝰ qui fal
lere nollet cupidine mundanoꝝ. ne duꝫ alijs
p̄dicaret penitenciā / ipſe ꝑ deliciaruꝫ inſecu
tionem reprobus inueniretꝰ. ¶ Diſcipulus.
Collegiſti ſummatim cauſas ſolitudinis ī
Johāne. De ceteris vo ſolitarijs quid iudi
cas. Nō enī ſimilibus tueri ſe valent cauſis.
¶ Magiſter. Operi tuo (dicit Ambro.) in/
tentio nomen impoſuit. Et xp̄us Si oculꝰ
tuus fuerit ſimplex. nō habēs aliquā parteꝫ
tenebraꝝ. totū corpus tuū lucidum erit. ⁊ ſi
cut lucerna fulgoris illumiabit te. Primū ē
igitꝰ aſpicere q̄ ſit ⁊ qualis intētio ſolitudinē
ingrētis. ¶ Mouet aliq̄s feritas incōpoſita
ꝯplexionis naturalꝭ vel acq̄ſite. nō patiēs ci
uilitꝰ ꝯuerſari. cuiꝰ odiū ꝯtra oēs ⁊ oīm ꝯ ſe.
ſicut de Iſmahele loquitꝰ ſcꝑtura. Hāc cām
ſolitudinis ī catto monſtro ab hercule neca
to. hanc in leonibꝫ. hanc in auibꝫ nocturnis
accipimus ¶ Mouet aliquos cupiditas im
plēde voluptatis ſeu ꝓprie volūtatis. quoꝝ
felicitas eſtimatꝰ impunita neq̄tia. peccare. ſ.
volūt. neqꝫ verecundiā hoīm neqꝫ penā pati
Querit enī latibula fede voluptatꝭ impletō.
qd̄ ⁊ fere demōſtrāt. ⁊ auicule quedā oſ̄dūt.
niſi fortaſſis aliquos ita beſtiales inuenies.
quos ꝓprie nequitie publicatio delectat. p̄/
dicātes vt zodoma peccatū ſuū. ⁊ cuꝫ maleſe
cerint glorıantes ¶ Mouet alios animi que
dā deiectio ſeu puſillanimitas / cauſata ꝑ fre
neſim aut melancoliā multis modis quales
numerāt medici. quos nihilominus fatentꝰ
innumerabiles reꝑiri. Taliter demētatū tra
dunt expoſitores Danielis ipm̄ Nabucho
donoſor. cuiꝰ fuit habitatio cuꝫ feris. Et de/

moniacus iſte ꝑ legiones oppreſſus. q̄ habi
tabat in ſepulcris. Pueros inſuꝑ aliq̄s imo
iuuenes ꝛ ſenes/hac timoris formidīe agita
ri ſic ꝯſtitit/vt nec videre alios vellēt. nec ſe
ſe paterent facialit̄ intueri. Quoꝝ tandē ali
qui ꝑ deſerta vagātes nuſq̄ꝫ ꝯparuerūt. Alij
laq̄o vel p̄cipitio vel aliter/ſibi mortē intule
rūt. Laudabil̄ certe verecūdia (matie pueri
lis ꝛ i mulieribꝫ) q̄ saluā rē facit mal̄ obſtans
conatibꝫ. Sed ne q̄d nimis ne leſa tandē ve
recūdia/frons accipiat̄ meretricis. atq̄ꝫ veri
ficet̄ ille ſubuerſiuus iuuenū verſus. Angeli
cus iuuenis ſenibꝫ ſathanizat ī annis. ¶ Mo
uet alios inanis iactātia. Alios ſpes queſt⁹
vberioris. Alios ociū iners. Alios fantaſti/
ca libertas. Alios quidā feruor nouiti⁹. nō
ſm̄ ſciam. volens ſibimet eſſe dux. prior ꝛ ab
bas. Alios ignorantia difficultatis heremi
tice vite ſeducit eſtimantes ſolitarijs deeſſe
nihil p̄ter orare deū. dū vbi ſegregatos ſe fa
ciunt ab alijs inueniūt ſemetipſos cū paſſi/
onibꝫ duriſſimis. luxurie. gule. deſidie. ꝛ ac/
cidie ſupra modū. vt interim diabolicas aſtu/
tijs de viſitationibꝫ hoīm curioſis ad inſoli
ta/de victualiū poſtremo veſtiumq̄ꝫ carētia
taceamus. Tandē penitet eos ſuimet. et gi/
rouagi fiunt cum Cayn/ſolū de heremitica
vita barbā ꝛ appellationē retinētes. quibus
ſolitudo non abſtulit vicia. ſed aluit. auxit ꝛ
multiplicauit. qualibꝫ vicos ꝛ plateas vide
mus impleri. Teterrimū h̄ gen⁹ monachoꝝ
ait Hiero. btiſſim⁹ ꝛ bn̄dict⁹. imo monſtra
ſunt hoīm extra termios bone politie depel
D lēda. ¶ Diſcipulus. Et q̄s ad ſolitudinem
bis attētis putabit̄ idone⁹. Confirmas em̄
q̄d oppoſui. Ve ſoli. ¶ Magiſter Vide ne
malicia plurimorū paucis obſiſtat bonis et
electiſſimis p̄ſuſq̄ꝫ diuinis cultoribꝫ ſolitu
dinis/quales in ꝯmendationem fidei vocat
apl̄s. In ſolitudinibꝫ errātes. ī mōtibus et
ſpelūcis. in melotis ꝛ ī pellibꝫ caprinis. qua
les Paul⁹ ꝛ Anthoni⁹. Arſeni⁹. Agathon.
Hilarion. cū ſil̄ibꝫ innumeris. q̄ naturā ſu/
ꝑgrediētes. oñderūt ī ſeipis ꝙ regnū celoꝝ
vim patit̄. ꝛ violēti rapiūt illud. Quid deni
q̄ꝫ de Johē nr̄o: q̄d ō puero bn̄dicto: q̄d de
ſil̄ibꝫ factū ſit ipe leg̃: ¶ Diſcipul⁹. Sp̄us
vbi vult ſpirat. neq̄ꝫ mirabilia trahēda ſunt
ad imitationē. ſꝫ reuerēter admirāda. ¶ Ma
giſter Recte ſentis. Nō agit̄ itaq̄ꝫ feliciť vi
ta ſolitaria ſine quodā afflatu ſp̄uſſcti. qn̄q̄ꝫ
patēter reuelātis. qn̄q̄ꝫ ſecretius inſpirantis
ducētis ꝛ agentis. Dicit̄ em̄ de xp̄o/ ꝙ ſp̄us
impulit eū ī deſertū. Dicit̄ ꝙ ꝛ duct⁹ ſit. Di/
cit̄ ꝙ ꝛ agebat̄ ī deſertū. Et hic de puero Jo
hāne p̄mittit̄. ꝙ ꝯfortabat̄ ſpū. Qui aūt pri
uata lege ducunt̄/publicis et generalibꝫ nō
ſubſunt inſtitutis. ¶ Diſcipulus. Qua rō
ne cognoſcet̄ ꝙ a ſp̄uſctō q̄s ducit̄ ī deſertuꝫ
ſolitariā ducturus vitā. cuꝫ tot ſeductionis
cauſas narraueris: ꝛ vniuerſali⁹ expeto ō ſo
litarijs om̄ibꝫ. q̄s dꝫ eē ſu⁹ finis: q̄s ſue ocu
lus intētionis: ¶ Magiſter Tres modos
ſolitudinis inſinuaſſe videt̄ mihi p̄s. compa
rans ſe tripliciter. Sil̄is inq̄t fact⁹ ſuꝫ pelli
cano ſolitudinis. ꝛ factus ſum ſicut nyctico
rax ī domicilio. Vigilaui/ꝛ factus ſuꝫ ſicut
paſſer ſolitarius in tecto. Prima figurat ſoli
tudinē deſerti. ſecunda clauſtri. tercia tecti ſi
ue tēpli/q̄d ſignat tectū amplū. ¶ Conſidera
tur inſuꝑ triplex in generali finis querēde ſo
litudinis. vn⁹ peccādi vitatio. ali⁹ pctōꝝ pu
nitio. terci⁹ ad deū ꝓximatio. Hꝫ tn̄ ī ſingu
lis ſp̄uſſctūs ꝓprios fines. q̄ poſtmodū con
ſtat ex euētu. ſed interim loq̄mur de hūano
ꝯſilio. ¶ Ampli⁹ q̄ ſit ꝛ q̄lis ſolitudo deſerti.
patet ī heremicolis/iuxta narratōes ꝛ vitas
patruꝫ. q̄ p̄terea ſunt. ꝛ q̄ nūc ad hāc ſolitudi
nē idonei tradiderunt. ¶ De ſolitudine vero
clauſtri vel cenobiorū/habet̄ noticia ꝑ regu
las ipſoꝝ. q̄ ꝯueniūt oēs eſſentialiter ī tripli
ci voto. obediencie. paupertatis. continentie.
¶ Porro de ſolitudine tercia quā imaginā/
mur ſimilē paſſeri. q̄ ſolitarius ē in tecto. nō
ita cognitōeꝫ inuenim⁹ traditā. Participat
aūt cū vtraq̄ꝫ priori ſolitudine. differens tn̄
ab vtraq̄ꝫ. ¶ Solitudo clauſtri collocat̄ in
ciuitatibꝫ/ſicut habet nycticorax domiciliuꝫ
in eiſdem. Sic ſe habet ſolitudo paſſerū in
tecto. Non em̄ refugit ciuitates. ſicut pelli/
can⁹ ī deſerto lōge fit ab eis. ꝛ heremi culto
res ſil̄r lōge fiūt. ¶ Ceterū ſolitari⁹ ſicut paſ
ſer ſolitarius in tecto. nulla lege viuendi ſub
voto aſtringit̄. imitās in h̄ volūtarios here/
mitas. Nihilominus locū villarū vel ciuita
tū nō relinquunt/diſpares in hoc heremitiſ.
¶ Legimus ꝙ Anna ꝓphetizans de puero
ieſu/nō recedebat de templo/ieiunijs et orō
nibus vacās. Legim⁹ de ſctā Judith. ꝙ fe
cerat in ſuꝑioribꝫ domus ſue ſibi cubiculuꝫ.
vbi cuꝫ puellis ſuis ſola morabat̄. Sara iu
nior moleſtata/p̄terit orare ad ſuꝑius cubi/
culū domus ſue. Helye et Helizeo fuerūt
in ciuitatibꝫ aſſigta ī ſuꝑioribꝫ dom⁹ cenacu
la. Petr⁹ oratur⁹ aſcēdit ī ſuꝑiora dom⁹. ita
ꝑ mľta colligit̄ ſctōs viros loca ſibi q̄ſiſſe ſe/

P creta ⁊ alta. ¶Diſcipulus. Ediſſere quō pt
eſſe laudabil' hmōi tercia ſolitudo. qſi ſit cū
domo ⁊ ſine domo. Reſidet itaqꝫ ſolitariꝰ in
tecto. quā ſilitudinē nō ſiluit ipſe xps loqns
de tribulatōe futura. monēs eū q̄ i tecto ē/ vt
nō deſcēdat tollere q̄ in domo ſunt Habent
eñ domꝰ regionis illiꝰ tecta plana. apta de/
ambulationi. ſecreteqꝫ ↄuerſatōi. tanq̄ꝫ paui
menta de lapidibꝰ planis cū cemēto ſtructa
¶Magiſter Propoſitū ſolitarij tal' eſt/ vt i
mūdo quaſi nō vtat. Nō eñ fidit i viribus
pprijs aut corpis aut animi poſſe pati ſoli/
tudinē/ vel deſerti vel clauſtri. facit h̄ qđ pōt
Accipit ſolitudinē tecti. non ſemper ad litte
rā/ ſed p ſimilitudinē. Sicut eñ manens in
tecto nō reſpicit que fiunt in domo. ſic nec il
le ſolitarius ea curare vult que fiūt in mūdo
Viuit ſibi ipſi ⁊ deo. curā ſuam totā ⁊ cogi
tatū ſuum ⁊ ſuā ſollicitudinē pijcit in deum
Finis ſuus eſt triplex pdctus. Primus vi/
tare facilius peccata futura. dū non tāgit pi
cem cure temporalis ne inquinet ab ea. Se
cundus cogitare omnes actus ſuos in ama
ritudine aīe ſue. Terciꝰ ꝓximare deo. vides
eñ iniq̄tatē ⁊ ↄtradictionē i ciuitate. ⁊ doloſ
⁊ vſuras ⁊ blaſphemias i medio eiꝰ. elongat
ſe nō corpe ſed mēte. manēs i ſolitudine qua
lē ſibi fecerat Heſter i medio palacio. vocās
ſe ſolitariā. et cuius p̄ter deū nō eſſet auxilia
tor alius. ¶Diſcipulus. Cōtraria videtur
eſſe ſibimet hec ſolitudo. videt ei ⁊ audit ma
la que fiunt in ciuitatibꝰ. nihilominus (vt di
cis) fugit ea. Si fugit/ q̄liter illa videt ⁊ au/
dit. ¶Magiſter. Doceat te ꝓpheta regiꝰ q̄
dicit. Qui inq̄rebāt mala mihi locuti ſūt va
nitates. ⁊ dolos tota die meditabant. Ego
aūt tanq̄ꝫ ſurdus nō audiebā. ⁊ ſicut mutus
nō apiens ⁊c. Nō dicit ſurdus ⁊ mutus. ſed
tanq̄ꝫ ſurdus ⁊ mutus. ¶Diſcipulus. Si
zelū dei habet/ quo pacto nō obuiat iniqui/
tatibus. quomodo ſaltē voce non reclamat.
nō arguit. nō predicat. non inculpat? ¶Ma
giſter. Habet vtiqꝫ zelū. ſed ſm ſcientiā q̄
docet eum conuerſari in medio natiōis pra
ue. que nō ſapit aut inquirit q̄ꝫ oportet. Ne
qꝫ fruſtra nitit. ſed gemēs intus tolerat. que
nec poteſt nec debet arguere. Rn̄det crebro
curioſitati zeli ſui. Quid ad te? Nō eſt tuum
noſſe talia vel talia nō arguere Nō eniti con
tra ictū fluuij. Curā illā deo linque ⁊ tuam
age. ¶Diſcipulus Omnes hoc modo ſi di
cere facereqꝫ ſtatuerent/ quis pſequeret vici/
oſos? quis bonoꝝ pfectum pacis concilia
tor intēderet. Sancta ruſticitas (ait Hiero
nymus) ſibi ſoli pdeſt. imo dū non opitulat
alijs/ obeſt. dū nō eſt p ꝓximo. ↄtrariatur ei
Nauta dum nauē deſerit/ nōne ſubmergit?
Damnationē proinde pigri ſerui/ nōne p ta
lento recondito talis meret ⁊ metuit? ¶Ma
giſter. Cur metueret qui nihil erogandū
ſuſcepit ex officio. cui nihil ex articulo neceſ
ſitatis incumbit agendū. Tradit ad vſuras
talentū omne qđ accepit dū vtit illo/ qualit
⁊ quouſqꝫ ſe lex ⁊ voluntas erogātis extēdit
Si nō abutit donis ſibi traditis qn̄ ⁊ qua
liter nō oportet. pfecto nō retinet talentū. nō
eſt contrarius xpo. Non deſerit nauē qui cu
ſtodiā eius nō accepit. At uero videāt qui ſu
is humeris officia publica vel impoſuerunt
vel impoſita ſuſceperunt/ quēadmodū red/
dent rationē đ ſubditis. Quid ad iſtū de nō
ſuis/ que foris ſunt. q̄ iuris ſunt alieni. ¶Di
ſcipulus. Nōne mādauit dn̄s vnicuiqꝫ de
ꝓximo ſuo. Nōne iuſſio legis eſt. Diliges ꝓ
ximū tuū ſicut teipm. ¶Magiſter. Man/ Q
datū iuſſumqꝫ fatemur curare ꝓximū et
diligere. ſed nō plus q̄ꝫ ſeipm. nō plus q̄ꝫ de
um. Deus certis amorē dei ⁊ ꝓximi terminis
limitauit. de quibus nō eſt hic dicendū p ſin
gula. quoꝝ debes alibi noticiā compaſſe. ſ. i
de ↄſolatione theologie. ¶Diſcipulus. Di
dicit q̄ fieri iuſte debet quod iuſtū eſt. Q, ni
hil prodeſt homini ſi vniuerſum mundū lu/
cretur. anime xo ſue detrimentū patiet. Qđ
predicare ⁊ arguere nemo ſolenniter debꝫ ni
ſi miſſus. Quod fraterna correctio nō p ſem
per obligat. Qđ ſepe fit eadē correctio teme
rarie. dū neqꝫ fructus cernit. neqꝫ moduſ cu
ſtodit. nec tēpus. pſona aut locus obſeruat
Sꝫ apparet difficile quō manēs inter alios
nō incurrat caſus pl'imos. in quibꝰ optebit
ipm nō ſolū ſibi vacare/ ſed ꝓximis intēdere
Alioquin vel inutilis. vel inciuilis. vel arro
gans fortaſſis. aut fantaſticꝰ poterit multo/
rū iudicio r̄putari. Suſurrabūt mutuo dū
viderint aliquē litteratū/ qui fundit vngen
tum ſue meditationis ad pedes vel caput ie
ſu/ et quid pditio hec? Cur nō erogat p pdi
cationē in paupes idiotas ⁊ egenos? Talia
ſibi ſoli meditat ⁊ rumiat. cur regiminis curā
nō q̄rit? Cur nō ſuſcipit oblatā? q̄ pacto pri
us habitā derelinq̄t? ¶Mgr. Nihil affers
incognitū. ſed ad alta vadenti cōtemnēdus
eſt ipſe ↄtemptus. nec populari rumore/ ſed
conſcientie veritate vita ducenda ē. maxime
quereti deo viuere. quereti cū ꝓpheta dicere

Mihi aũt adherere deo bonũ ē. ⁊ ponere in
dño deo ſpe; meã. Dis glĩa ei⁹. Cui⁹ eius ⁊
vtiq; aĩe deuote. filie regꝭ ⁊ ſpõſe/ab intus ē.
cui p̃ mimo ē vt ab hoib⁹ vel ab hũano die
iudicet. ſed nec ſe iudicat/oē iudiciu; ſuũ po
nẽs ſup eũ qui dñs eſt. cui ſoli intẽdere. quẽ
querere. in quẽ ſꝑare. quẽ diligere conſtituit
Qui vult inter vos ſapiẽs eẽ (monet apl'us)
ſtultus fiat vt ſit ſapiẽs xp̃o. deſipiat mũdo
vt placeat xp̃o. Nã q̃ volũt homib⁹ ſcl'i pla/
cere. q̃ ciuiles ab eis. q̃ beniuoli. q̃ ſociales. q̃
(vt eoꝝ verbũ ponamus) boni ſocij blandi
enti lingua vocari deſiderãt. videant ne dei.
immo ſui ↄſtituant inimici. ꝑdunt nempe tẽ
pus comeſando. iocundando. detrahendo.
narrando fabulatões. ſed nõ vt lex tua dñe.
deteriora nõ addimus q̃ ferre cogũt. ¶ Diſci
pulus. Quotidian⁹ nobis hoim ↄuictus
R q̃ dicis oſtẽdit. ¶ Mgr̃. Crede mihi poſſe
vacare ſibi/nõ eſt paruũ neq; negligendũ ta
lẽtũ. nõ ē infodiendũ terre. q; nõ eſt terrenis
occupatõib⁹ obruendũ. h; hõ p̃ q̃libet ſenſu
um quos accepit talenta totidẽ. ſingulis nõ
pariter vtit. Si tot⁹ ſe ad videndũ ſalubria
totus ad ↄuerſionẽ cordis ↄuertit. reddit ex
cuſata manus vel pes/vel lingua. ſi tunc nõ
opatur hõ. aut ambulet aut loquat. Ecõuer
ſo ſi robuſta fuerit manus ⁊ oculus lippus:
vt videre vix poſſit. mittat manu; ad fortia.
hoc eſt viri ſolitarij ⁊ actiui. Determiat Ari
ſto. phica rõne vitã ↄtemplatiuã ſimpliciter
optimũ eẽ bois bonũ. Cõſonat ois theolo
gizantiũ chorus. Determinat hoc Augꝭ. q;
ociũ veritatis inquirende/ꝑferendũ eſt nego
cio charitatis ſi null⁹ imponat. nec ſic tñ fun
ditus ociũ deſerendũ nr̃a ſuſtinẽti. ¶ Iã ꝟo
q̃rit q̃s ad hãc ſit idone⁹ vitã ſolitariã. Non
iuuenis morib⁹ q̃ ad opationẽ mittẽdus eſt
ne vacet. Multa eñ mala docuit ocioſitas
Vidit hoc q̃ philocapto mederi pollicẽs ait
Loca ſola nocẽt. loca ſola caueto. Tal' non
cũ deo. ſed cũ deſiderio rabioſo ↄtinue loq̃/
ret. Occidũt deſideria pigrũ ꝑſertim ſine lit
teris. cui⁹ ociũ mors ē (Seneca teſte) ⁊ viui
bois ſepultura. Et Oracius. Si nõ inten/
das ſtudijs ⁊ reb⁹ honeſtis. inuidia vel amo
re torq̃bere. Ceteꝝ neq̃t vacare ocio ↄſtitu/
tus ſub alteri⁹ ptãte. Quo iubẽte fac hoc/fa
ciendũ eſt. Vade illac/iſtac eundũ ē. Obſeq̃
re ſubditis. iſtos dirige ⁊ rege. parendu; eſt.
¶ Amplius ſi ꝓprio te voto conſtrinxerꝭ ad
actionis negociũ. iã tibi vacatõis ociũ ſuſtu
liſti. Si deniq; neceſſitas piclitationis pro/
ximoꝝ corpalis aut ſpũal' iminet. cui tu po
tes nõ ali⁹ p̃ nũc/ꝓbabilit' opitulari. lex ne/
ceſſitatꝭ/immo charitatꝭ/a vacatõe te ſepat.
Lex poſtremo diuĩe iuſſionis inſpirata te p̃
urget ſeſe ſeq̃. qualẽ hi q̃ ſpũ dei ducũt infal
libilit' recognoſcũt. ¶ Diſcipul⁹. Hacten⁹
multa ↄq̃ſiuim⁹ de vita ſolitaria ſub quadã
fluctuatõe ſniaꝝ ⁊ ordinis. cupio naturã ipi
us phica ſimul et theologica rõne ſcrutari.
deſcriptionẽ quoq; ſuã in primis volo fun/
damentaliter notam eſſe.

Sequitur ſecunda

pars demonſtratiua poſt primã inquiſitiuã
de ſolitudine. ¶ Magiſter
S Ita ſolitaria eſt vita intellectu
alis nature ſeu rationalis. que
v agit ſegregatim a multis. et p/
pter deum. ¶ Diſcipul⁹. Cur
ad vitam ſolius nature intelle
ctualis ſolitariã vitam ſtringis. cum ſit aui
bus ⁊ beſtijs aliquibus ſua ſolitudo viuẽdi.
¶ Mgr̃. Volui ſub compendio vitã tolle/
re omnẽ que beate vite p̃ticeps eẽ neq̃t. ¶ Di
ſcipulus. Nũquid ſatis erat/vt de intelle
ctuali natura ſermo fieret additõne nõ facta
de rationali dicens/intellectualẽ dimitten/
do ¶ Magiſter Poſtulat hoc fieri/proprie
tas vocabuloꝝ. Cũ eñ rationale ſit diffe/
rentia ↄſtitutiua hominis nec ſolius homi/
nis ſm Porphiriũ platonicum/ponentẽ de
mones ⁊ angelos eſſe animalia rationalia. q̃
deos vocat. ⁊ compoſitos ex aĩa ⁊ corpe. tra
dit p̃ immortalitatẽ differẽtes ab hoĩe Diffi
nitio noſtra debuit hoc notare. Quãuis ali
q̃n rationalis dicat natura quelibet. que po
teſt vti rõe. ⁊ que libertatẽ habet arbitrij po/
tens in oppoſita. Eſt eñ liberũ arbitriu; fa
cultas rõnis ⁊ volũtatis/q̃ſi liberũ de ratiõe
iudiciũ. iuxta quẽ loquẽdi modũ de⁹ dicere
tur nedũ intellectualis nature/ſed rõnal'. lic;
Boecius approprieт intelligentiã purã ſoli
deo. aut verius ſoli generi diuino. qm̃ vſus
phoꝝ tribuit angelis intelligentiã. quos iõ
vocant intelligentias. et ab homibus nõ pe
nitus abſtulerũt. ponentes agentem intelle
ctu;. ¶ Diſcipulus. Vis igit ponere in deo
vitam ſolitaria; vel ſocialem? ¶ Mgr̃. Au
dies poſtmodũ. ſi primitus expoſuero de p/
te diffinitionis addita cu; dicit. vita nature
intellectualis aut rationalis/que agitur ſe/
gregatim a multis ⁊ ꝓpter deu;. Damus p̃
hoc intelligi cauſa; formalem ſeu differẽti/

am a vita ſociali. Cām inſup finalē vite ſoli/
tarie/nõ cuiuſcunqꝫ.ſed laudabilis aſſigna/
mus ꝓpter deū.qui deus gratia ſui ē ſiue ꝓ
pter ſeipm̄/tanqꝫ liber ꝛ nobilis in ſupremo
¶Ceterū.natura quelibet(ꝑſertim rõnalis)
quedā in ſe dicit̄ vita ꝑma/ſi nihil etiā actu/
aliter ratiocinaret̄ vel intelligeret actu perfe
cto.neqꝫ ſiľr vellet.cui vite nõ attribuit̄ pro
prie ſolitariū vel ſociale.ſed vite q̄ dicit̄ vita
ſcd̄a proueniens/profluens aut emanās ab
hac vita ꝑma. Hec aūt dicit̄ oꝑatio vitalis/
elicita ſeu ꝓducta a re q̄ eſt vita ꝑma vt aīa
rõnalis.vel hꝫ vitā ꝑmā vt hõ. Sic intelli/
git̄ diffinitio phī de aīa ꝙ eſt actus primus
corpis phiſici organici vitā habētis in potē
tia.ſupple ad vitā ſecundā que ē vitalis oꝑa
tio. Sic intellexit idē phs/q̄ poſuit felicita/
tē homīs nõ in habitu ſolo cū ſtoicis.nec in
ſola ſubſtātia vel natura a ponētibꝫ fata.ſed
in optima oꝑatione reſpectu optimi obiecti
ꝑ optimā potentiā/optimo habitu robora/
tā. Sic dicebat xp̄s. Hec ē vita eterna vt co
gnoſcāt te ſolum verū deū/ꝛ quē miſiſti ih̄m
xp̄m. Loquunt̄ ad ip̄m ꝯformiter theologi
ponētes vitā eternā ī eterna dei viſione que
fruitionē ꝯplectit̄/delectatõemqꝫ ſupmā in/
T cludit.¶ Poſtremo ſumptā dicimꝰ ex his di
ſtinctõeꝫ phiſicā pariter ꝛ theologicā ꝺ mul
tiplici vita Quedā ē actiua.q̄dā ꝯtēplatiua.
quedā mixta. Rurſus q̄dā ē bona ciuiľ ꝛ mo
ralis.quedā mala multꝭ modis ob peſſimaſ
oꝑatões ſm prauos fines. ſicut ad ſupbiā ꝛ
honores vanos.ſicut ad diuitias ꝛ opes in
iuſtas.ſicut ad voluptates ꝛ luxꝰ ſordidos.
Et hec iuxta tria q̄ ſunt ī mundo.q̄ triplicē
ſibi vēdicat ſapiam.terrenā.aīalē.diabolicā
Amplius ſc̄ʒo diuidit̄ vita talis q̄ eſt oꝑatio
nature rõnalis vel intellectualis/ī vitā ſocia
lē.ꝛ in vitā ſolitariā. de q̄ pn̄s ſermo querit.
Vita ſolitaria agit̄ nõ ī multitudine/aut ſal
tē nõ cum multitudine/ſed ſeꝑatim a turba.
maxime ſm ꝙ accipit vulgꝰ.duꝫ ſeꝑatio ſeu
ſegregatio fit ī locis ſolis/vt erat Johēs pu
er ī deſertis.¶Addit̄ ad extremū. ꝙ ſegrega
tio ſit ꝓpter deū.ad excludendū prauā quā/
libet ſolitudinē.qualē epicureorꝫ volupta/
tū aſſertores.ꝛ ſtoicorū ſecta laudabāt. ad q̄
lem p̄terea beſtialitas morum. vel corruptio
ꝯplexionis impellit.¶Diſcipulus. Eluci
datā ſufficiēter exiſtimo diffinitionē vite ſoli
tarie.ſed an ꝯueniat deo et angelis ſcire deſi
dero.¶Magiſter. Si viuūt intellectualit̄
prout eos viuere nulli dubitare fas ē. viuāt

optet aliq̄ vita ſolitaria aut ſociali Et quidē
de angelis ꝛ homībꝫ ſaluatis.ꝑſuaſum ſatis
habemꝰ ꝙ viuūt ſocialiter atqꝫ ciuilit̄. Gľio
ſa dicta ſunt de te ciuitas dei. loquit̄ ꝓpheta
de ciuitate celeſti. Cõcludēs. Sicut letātiū
oīm eſt ī te habitatio. Et ī proſa .q̄ꝫ felix iſta
ciuitas/ī qua iugis ſolēnitas. et q̄ꝫ iocunda
curia que cure ꝑſus eſt neſcia. Cõſonat Ari
ſto.verbū.ꝙ extra celū ſunt aīalia optimā vi
tā ducētia. ſed ſi noīat aīalia largo mõ intel
ligētias vel angelos. Si dicat inſup eas ex
tra celū formaliter.qꝛ celuꝫ nõ formāt nec tē
pore mēſurant̄.¶Atuero de vita diuina nõ
ita ꝑſpicuū eſt ſi ſocialis fuerit eſtimāda Ob
ſtat phs metaphiſicādo.ponens deū ꝑmū ꝛ
ſupremū monarchā extra ordinē totius vni
uerſi/tanqꝫ ſolū ſingularē ꝛ vnicuꝫ principā
tem.cui nullus ſociat̄. nõ plꝰ forte qꝫ ſi ꝑ im
poſſibile ſm ip̄m.ſed ꝑ poſſibile ꝛ verū expo
ſitiõe fidei .deus fuiſſet ab eterno ſine creatu
ra. Hec eſt altiſſima de dei ꝑmitate ſnīa phi
ꝯſonās theologie ꝑ oīa immēſitatē et immu
tabilitatē ꝑmi entis magnificās ꝛ attollens
¶Diſcipulus. Nõne latuit phm trinitas ꝑ
ſonaꝝ diuinarū in vnitate ſubſtātie: quaꝫ ſi
cognouiſſet. vtrū dixiſſet deū ſolitariū vel ſo
litariā in ſe gerere vitā.aut aperi q̄d theologi
ca fides ex dictis inferret¶Magiſter. Fal V
lit aut ꝯturbat nõnullos habētes de diuini
tate ſermonē/duꝫ nitunt̄ phiſicas coaptare
ꝯſideratões ex creaturis ſumptas/ad illaꝫ q̄
deo ꝯueniūt.q̄ plus ī infinitū diſcõueniunt
creaturarū ꝓprietatibꝫ q̄ꝫ aſſimilent̄ eis. Ex
empli gr̄a. Ponimus fide docti/generatõeꝫ
naturalē filij dei de p̄re deo.q̄rūt ſi generatõ
talis ſit vniuoca vel equoca. Quodcunqꝫ di
cat̄/inſtātie plures occurrēt. Expeditior via
tenet̄. que nec vniuocā dicit generatiõeꝫ nec
equocā. Eſt eīm plus q̄ꝫ vniuoca/q̄ generās
cõicat generato eandē quā habet naturam.
needū ſpecificā prout ī creaturis. ſꝫ prorſus
ipſam vnā.nec ſpecie nec numero diſtinctaꝫ
Rurſus nõ eſt penitus equoca generatio ex
iſta radice. q̄ꝫuis habeat aliq̄d ſiľe in hoc ꝙ
actꝰ geniti/eſt aliꝰ ſpecie ab actu generantis.
qꝛ filiatio nõ ꝯuenit paternitati. Sed horū
cuꝫ ſiľibꝫ declaratio theologis remittat̄. Ad
rē noſtrā veniētes dicamꝰ.ꝙ vita dei ī ſe/nec
ſolitaria nec ſocialis taliter exiſtimāda eſt/q̄
liter rõnalibꝫ ꝯuenit creaturꝭ. Itaqꝫ ſi ſingu
larē diuine nature ſpectes vnitatē. nil minꝰ
ſociale vel gregale.nil plus ſolitariū vľ ſegre
gatū ꝛ ſolū repies. Si ſc̄ʒo ꝯuerteris oculos

fide purgatos ad cōicationeȝ diuine eēntie/
que nō in vno abſoluto ſuppoſito ſiſtit ſȝ flu
it (vt ita loquamur) pullulat aut germinat a
patre ſm̄ Diony. habēs tria ſuppoſita rela/
tiue diſtincta. ⁊ hoc ex immēſitate bonitatis
ſue. Nihil minus ſolū aut ſolitariuȝ indica/
bis. Sic loquit̃ venerabilis Richardus. ſic
alij theologi volētes deducere phica ratōne
trinitatē ī diuinis ex immēſa bonitate q̄ ipſi
us diffuſiua ē. nedū punctualiter vt ī creatu
ris/ſed immēſe. Tū rōne iocūditatis. qꝛ nul
lius rei ſine ſocio iocūda ē poſſeſſio. Tū rōe
felicitatis. et ex talibus indicijs ex quibꝫ ſo/
cietas ponatur in diuinis ſic et trinitas. Eſt
tamen hec ſocietas/ diſtans nimis a ſocieta
te creaturaꝝ/ q̄ quantūlibet aſſociate viuant
nō efficiunt̃/nec ſunt vnū ꝑ eēntiā. ꝗuis bn̄
dicant̃ coꝛ vnū ⁊ anima vna. vnus ſpūs per
gratiā et concoꝛdiā voluntatuȝ. ¶ Colligas
ex ꝑmiſſis licebit coꝛollariū pulcerrimū d vi
ta qualibet creature rationalis. vtēdo dein/
ceps rationali, put extendit̃ ad intellectuale.
ſit hoc in angel'. ſit in homine, ꝑ breuitate ſer
monis. ¶ Diſcipulus. Aſto cupidus audi
re ſi quid afferas noui. ¶ Magiſter. Audi
⁊ vide ꝙ omnis vita creature rationalis tā/
to ꝑfectioꝛ eſt/ quanto magis ꝑticipauerit d
vtraqꝫ diuina vita. ſociali. ſ. ⁊ ſolitaria. ¶ Di
ſcipulus Quomodo fiet iſtud/ cū ſociale et
ſolitariū contrarias habēt ratiōes? ¶ Magi
ſter. Anime ſunt rationes cōtrarie ſi reſpe/
ctus ad varia fiet. Alioquin vnica dei vita/
nō eēt pariter ſocialis et ſolitaria. cuius op/
poſitū monſtrauimus. quā inſequi vitā/ to/
ta laus. tota gloꝛia. tota ꝑfectō iure putatur
rationalis creature. ¶ Diſcipulus Quid cō
cludere rurſus poſſis conijcio. ſed apti⁹ ediſ
ſere. ¶ Magiſter. Poſt chꝛiſtū vita beatiſ/
ſime Marie/ fuit excellētiſſime ſocialis et ſo
litaria dū viueret. ⁊ nunc ſocietatē cherubin
et ſeraphin omnēqꝫ angelicā vitaȝ exuperat
glorioſa. Cōiungit̃ vna ſola. ꝑfecta. pulcra.
columba. amica. ſponſa. ſoroꝛ ⁊ mater. vni/
co ſpōſo ſuo ⁊ filio. dicens ex ſnīa. Dilectus
meus mihi et ego illi. Inuenit eum quaſi fo
ris ſuꝑ omnē creaturā in eternitatis ſolitu/
dine. in deſertis ſeculoꝛuȝ. quē deoſculat̃ to/
to coꝛdis ⁊ oris affectu dicens. Et iā me ne
mo deſpiciet. Ecce ſolitariā. ¶ Diſcipulus.
Poꝛro de Johanne quid diceres/ qui de
tot ſolitarijs ī vita ꝑſenti tā viris ꝙ̄ feminis
Maria magdalene. Maria egypciaca ⁊ ſin
cletice? quid ꝑterea de retinētibus vitā ſocia
leȝ? Quid de mutua collatione duplicis hu
ius vite. ſocial' ⁊ ſolitarie? ¶ Magiſter. Di
xi iā ſi retines. nec grauat repetere/ ꝙ omnis
vita creature rationalis ſit ī via. ſit in patria
ſit ſocialis. ſit ſolitaria. ꝑfectioꝛ eſt tanto/ q̄n
to magis particeps ē diuine vite. quā ſupre/
me ſolitariā deduximus ⁊ ſocialē ſuo modo
¶ Diſcipulus. Qua ratione fit hec ꝑticipa
tio? ¶ Magiſter. Nempe ꝑ vnitatē gratie/
que reddit deifoꝛmē eēntiā creature rationa
lis in ſe. ⁊ cū deo vnā facit. ſic ⁊ in multiplici
tate potentiarū/ aſſociatio virtutū theologi
carum ⁊ moraliū/ cū donis et beatitudinibꝫ
⁊ fructibus ⁊ opationibus inde ſequētibus
⁊ pulcerrimā intus ſocietateȝ ꝯſtituentibꝫ in
viatoꝛibus. ſed pulcrius ⁊ ꝓpoꝛtionabiliter
excellētius in beatis. Longa eēt ſed facil' ad
aptatio ad ꝓpꝛia ſimul et appropꝛiata diuie
vnitatis ⁊ trinitatis ꝑſonaꝝ reſpectu vnita/
tis eēntie rōnalis cū trinitate potētiaꝝ ima/
ginis/ necnō cuȝ viribꝫ ſibi inſitis ꝑ naturaȝ
(vt ita fas ſit dicere) ſupnaturalē. Uet⁹ ē di
ſtinctio de natura naturāte que ē deus. et de
natura naturata quā indidit creaturis ¶ Di
ſcipulus. Conſentio que loqueris de vita
bonoꝛū. ſed repꝛoboꝛū vitā qualē dicis. ſoli
tariā an ſocialē? ¶ Magiſter. Ego vero ne
qꝫ ſolitariam neqꝫ ſocialē appellabo. vtpote
que vita nō eſt. ſed moꝛs hoꝛrida/ monſtruȝ
hoꝛrendū peccatoꝛ ingēs eſt. q̄ ſecū diſſidet.
qui ꝯuenit nulli. qui diſſipat̃ ⁊ ſoluit̃ curis ⁊
ſceleribus. facinoꝛibus ⁊ flagitijs inceſſant̃.
ſine modo. ſine oꝛdine. ſine pondere. mēſura
vt ſubſiſtens. ſe odit in ſe. in ſe ſeuit. mal⁹ om
nibus. peſſimus ſibi. et eo infelicius quo de
terioꝛibus peccatis fuerit obnoxius/ a ꝑmo
peccatoꝛe vſqꝫ ad vltimū. ¶ Diſcipul⁹ Ter
ribile ē quod loqueris. ſolitariā habēt vitaȝ
quos opera comitant̃ et rodunt. neqꝫ ſocia/
les appellādi ſunt. qui nec ſibimet federātur
agitati ꝑcipites. vbi nullus oꝛdo/ ſed ſempi/
ternus hoꝛroꝛ inhabitat. ¶ Magiſter. At
uero vulgus indoctū veritates iſtas ex abdi
tis philoſophie ⁊ theologie penetralibꝫ eru/
tas foꝛte nō capiet. foꝛte tāta mala que tole/
rat paceȝ appellabit. ſi ad tempus gaudeat
de impunitate nequitie. ſi abūdat diuitijs. ſi
voluptatibus effluat. maxime ſi ſibi fuerint
filij ſicut nouelle plātatōnes a iuuētute ſua.
ſi filie ꝯpoſite ⁊ circūoꝛnate vt ſimilitudo tē
pli. ſi pꝛomptuaria eoꝛuȝ plena. ſi oues feto
ſe. ſi boues craſſe. ſi neqꝫ ruina. neqꝫ trāſitus
neqꝫ clamoꝛ in plateis eoꝛū. Si blādos de/

Tt

niq; ſenſerint amicos dicentes. Beatū po/
pulū cui hec ſunt. Sed heu populꝰ meꝰ (cō
queriť ꝓpheta dicens) qui beatum te dicunt
ipſi te decipiunt. Ratio. q2 ſolus beatus po
pulus. cuius dn̄s deus eius. qui ſolus ē i de
ſolatione potens adiutoꝛ. i aſſociādo fidelis
comitatoꝛ. ¶ Diſcipulus. Expedit ergo lo
qui familiarius de vita ſolitaria ꝯformiť ad
acceptionē vulgariū. tūc em̄ eo fiet vtilioꝛ q̄
cōmunioꝛ ſermo multis. ¶ Magiſter. Re
cte cenſes. Sapientibꝫ em̄ ꝛ inſipientibꝫ de
bitoꝛes ſumus. Fiet aūt lucidius ſi ꝑ diſtin
ctiones ꝛ diffinitōes habeať reſolutio. cōſe/
quēter ad primā vite ſolitarie diffinitionē ge
neralē / que deo ſimul ꝯuenit. angelis ꝛ homi
nibus ſuo modo. Loqmur p̄terea de viato
ribus ſolis hominibꝫ / quos docere monereq;
iā3 poſſumus. Et qm̄ ſolitariū diſtinguitur
contra ſociale nō ſm rē / ſed ſm formalē rati
onē. prius eſt videre quot modis aliquid di
cať ſociale. nō qualitercūq; / ſed i vita huma
na ſeu morali. Attende quot i genere vel ſpe
cie / talis vite ſocialis modos inuenies. ¶ Di
ſcipulꝰ. Phs duas p̄mo ſocietates ponit.
iconomicā ꝛ politicā3. Politica vero multi/
plex eſt. Una ciuitatis ꝑfecte. Altera patrie
magne ſeu ꝓuincie. Deinde politias bonas
diſtinguit. i regnū. ariſtocrachiā ꝛ thimocra
chiā. Politiā vō ſacerdotū (que dudū druy/
des in gallia vocabať) determinat partē eſſe
politie cuiuſlibet ꝑfecte ſicut ꝛ milites et po/
pulum. ¶ Magiſter. Sufficit iſta notaſſe
ad inueniēdū diſtinctionē vite ſolitarie mul
tiplicē. ne nos decipiat ambiguitas i nomie
Porro ne ꝓgreſſus eat i immenſu3 coartabi
tur ſub tetrade ſeu quaternario Et dicemus
q2 eſt vita ſolitaria. p̄mo celibalis. ſcd̄o mōa
chal'. tercio heremiticalis. q̄rto ſapientialis.
Uita celibalis eſt vita creature rōnalis / ab/
dicās a ſe ſocietatē ꝯiugalem propter deū vt
liberius ei ſeruiať i ꝯtinentia corꝑali aliť q̄3
iconomica ſocietaſ. Uita monachalis vltra
celibalē abdicat a ſe appropriationē reꝝ per
ſonaliū ꝛ ꝓpriā voluntatē ꝓpter deū in peni
tētia ſalutari / aliter q̄3 politica ciuilitas. Ui
ta heremitical' vltra monachalē abdicat a ſe
ſocietatē humanā ſm loca ꝛ tp̄a ꝓpter deū. i
abſtinentia ſingulari aliter q̄3 monachal' vel
ciuil' ſocietas. Uita ſolitaria ſapiential' repi
tur in q̄libet ſeu ſub q̄libet genere vite ſolita
rie triplic' ſcp̄te. Et ē vita abdicās a ſe q̄3tu3
fert hūana mortalitas / q̄cq̄d obſtare pōt ſa/
pientie ꝯtēplāde ꝓpter deu3 ꝛ experientie ſapo
rali. aut ꝑfectiꝰ q̄3 ſentiat aut ſapiat q̄uis hu
mana cōitas ¶ Ecce quadruplicem vitā ſoli Z
tariā q̄ quadruplici opponiť vite ſociali ſm
rōnes formales aut obiectales ſumptas ex
primis finibꝫ ꝛ differentijs accidētalibꝫ. Et
p̄ma ē appropriata ſacerdotij vel ordinis ſa
cri. q̄3uis alij ſunt celibes q̄3 ſacerdotes vel
ordinis ſacri ꝓfeſſores. ſed nō ad ſacra depu
tati myſteria. Scd̄a vita ē monaſterij vl' ce/
nobij vl' clauſtri. ꝛ hoīm ſub triplici voto vi
uentiū. Tercia eſt heremi vel deſerti et hoīm
loco ſegregato ſe ꝯtinētiū ꝓpter deū. Quar
ta vita eſt ſtudij. nō q̄liſcūq; ſ3 diuie ſapiētie
Et iſta eſt hoīm apud ſemetipſos ꝯtemplā/
tiū. curis om̄ibꝫ alijs poſtpoſitis et calcatis
vel reuerēter obmiſſis. qd̄ addiť ꝓpter iſtos
q̄ regularibꝫ aſtricti diſciplinis. licentiā acci
piunt legitimā q2 nō exerceanť i ill'. ſ3 vacent
ocio ſancto ſapie ꝯtēplāde. ¶ Notat ps. tres
ſub tribꝫ auibus ſolitudines. Siīlis inq̄t fa
ctus ſum pellicano ſolitudinis. hec ē appro
priatioꝛ heremitis. Et factꝰ ſum ſicut nycti
corax in domicilio. hec cenobitis vel mona/
chis. Uigilaui. ꝛ factus ſum ſicut paſſer ſoli
tarius i tecto. hec ꝑ ꝯtemplatiuis. quaſi ſuꝑ
tectū i ciuitatibꝫ ſibimet vacātibꝫ. ¶ Diſcipu
lus. Multe paſſim inueniunť traditōes d̄
triplici vita. p̄ma q̄ ſolitaria diciť nō ſimpl'r
ſed ꝑ reſpectū ad ſocietatē oppoſitam. Cleri
cos em̄ celibes ſcimus q̄tidie publice cōuer
ſantes. carēt tn̄ iconomica ſocietate ꝛ illo cō
ſortio qd̄ ab initio deꝰ ꝯſtituit dicens. Nō ē
bonū hoīem eſſe ſolū. faciamꝰ ei adiutoꝛiū ſi
mile ſibi. qd̄ ꝯſortiū xp̄s i noua lege tempa/
uit nō penitus abdicās ab hominibꝫ. ſed prefe
rens caſtitate3 illoꝝ q̄ ſunt eunuchi ꝓpter re
gnū dei. Qui pōt cape capiat. Uita taliū ce/
libū hac rōne diciť ſolitaria. deinde plus mo
nachoꝝ. Deinde ſpālius heremitaꝝ vl' ana
choritarū. Nunc de quarta vita ſolitaria cu
ius nomen nō ita reſonat in vſu vulgari. col
loq̄ deinceps deſidero. Et p̄mo q̄s ſit finis
eius ſpecialis ꝛ primꝰ. ¶ Magiſter Finis
q̄ generalis eſt de iure vel facto cuilibet hoi.
ſc3 vniri deo ꝑ grām ꝛ ꝟtutes. iſte ē homi cō
templatiuo ſpālis ꝛ proximus. nec aliť om̄i
no ſibi ꝑſtituit. Nō vult bn̄ficioꝛū curis in/
tendere. non regimini etiā ſpiritali populo/
rū. vt ſacerdotes. ꝑlati. nō vult officiū clau/
ſtrale (ſi fas habeat) iſequi. nō vult in auſteri
tate heremi ſeipm̄ concludere. ſed tēpanť vti
cibo ꝛ ſomno ꝛ obſequio tolerabili vniꝰ vel
paucorū. vult ſufficientiā habere libroꝝ / ad

intelligentiā ſapiētie valentiū/vult aliqñ ſed
rariſſime collatione diſputatōis habere cuꝫ
ſcholaſticis. quoꝛuꝫ vita ſocialis ē/ nō ħ mō
ſolitaria. nec penitus tali fine. Laboꝛāt igit̄
multi vt intelligāt ꝛ diſputent de ſapoꝛe ve/
ro guſtare. vel negligūt vel neqūnt/ diſtēti cu
ris aliīs. aut paſſionib9 ſenſualib9 impediti
¶ Diſcipulus Manifeſtius iſta patebūt ſi
exēpla narraueris. ¶ Magiſter Narrabo.
ſed ꝑmitus explicabo finē ocioſi nr̄i vl' ſapie
ſtudioſi. Jta em̄ mag3 ħ noie q̄ſ ſolitarij vo/
cādus apparet. ¶ Studet alternatim velut
eque ꝑmo. nūc itelligere queꝫ credit fide. nūc
ſape ea vel ſapoꝛare ꝑ affectū q̄ credit aut itel
ligit. Hic ē em̄ duplex oculus ꝯtēplatōis ſe
mutuo iuuās ꝛ ꝯſeq̄ns. et ħ ſm duplicē vim
rōnis ſupioris/in q̄ duplex ꝑs create cōſiſtit
imagis beate trinitatis Jntellectus. ſ. ꝛ affe
ctus. ſiue rō ꝛ voluntas. ſiue intelligētia veri
ſūmi boni. ꝛ ſinderiſis ꝑut dr̄ ſcintilla tēdēs
in amoꝛē ꝑmi boni. Ceterū poſt hūc finē du
plicē vnus ē poſſe interprari q̄ ſentit ꝛ intelli
git q̄ſtū licet eloq̄. Multa q̄ppe ſunt archa/
na intus ṽba q̄ nō licet hoī extra loq̄. Sub
inde q̄rtus finis ē i ꝓmptitudine animi/ ñ ſꝑ
in opis executōe. eccleſiā edificare et illumia
re. i toto vel in ꝑte. ex his et ꝑ illa q̄ ꝯtempla/
tus eſt ſapienter. Nūc accipe ꝑmū exemplū
ꝛ ꝑcipuū poſt xp̄m ſapiētiſſime mulieꝝ. Le
gis itaq̄ꝫ de Maria q̄ꝛ cōſeruabat oīa verba
que de xp̄o erāt conferēs in coꝛde ſuo. Ecce
duplicē ꝑmū finē/intelligēde ſapientie ꝛ aſſi
due meditāde i coꝛde ſuo. qd̄ intelligit̄ ſupe/
rioꝛ ꝑs rōnis vel arx mētis. Uocat em̄ ſapi
entia ad arcē ꝛ ad mēſam. Uerba nēpe ſapiē
tie dulcioꝛa ſunt ſuꝑ mel ꝛ fauū. Jta ſi fau9
maſticatus dente meditatōis rumpat̄ ꝛ efflu
at in os nō infecte mentis. Poꝛro duplex al
ter finis q̄ eſt interp̄tari poſſe cōtemplata/et
eccleſiā illuminare nōne cognoſcit̄ i Maria
fuiſſe ſm doctoꝛes/ qñ reuelauit apl'is ꝛ euā
geliſtis ea que de filio ſuo xp̄o erāt. q̄ſtum et
quouſq̄ꝫ licuit ei loqui. ꝛ audire decuit alioſ
vel expediuit. Nō hoc ignoꝛabas o Jgnaci
feruēter ignite. cui9 amoꝛ erat (te dicēte) cru/
cifixus. Etem̄ ſcp̄ſiſti Marie xp̄ifere. Ueni
re inquit debueras viſitare neophitos. vt ex
te ꝛ ꝑ te ꝛ in te ꝯfirment̄. Cui benigne Ma/
ria humilis ancilla reſcp̄ſit ſe cū Johāne vē
turā ¶ Diſcipulus Congratuloꝛ i exemplo
ſed ſcp̄ta ſapiētie ſue debuerat (vt videt̄) po/
ſteritati relinquere. ¶ Magiſter. Nequaq̄ſ
Jntelligebat etiā tūc modeſtiſſima feminaꝝ
id qd̄ apl's poſtea ſanxit doctrinā publicaꝫ.
nō eſſe feminei ſexus officiū/ꝑſertim regula/
re. Confundit exemplo ſuo garrulitatē arro
gantē nōnullarū/ q̄s in ſpū futuras aſpicie/
bat feminaꝝ. Jntelligebat p̄terea cām i filio
ſuo xp̄o alterā. q̄ ſuā noluit ꝑ calamū ꝛ attra
mentū ſcribere legē. ſm deductionē Aug. de
ꝯſenſu euāgeliſtaꝝ. circa ꝑncipiū. Scripſit
eā ſufficiēter. ꝛ adhuc quotidie ſcribit in coꝛ
dib9 fideliū. Qd̄ euēturū Hiere. ꝓphētauit.
Dabo legē meā in viſcerib9 eoꝛuꝫ. ꝛ in coꝛde
eoꝛū ſcribā eā. ¶ Diſcipulus De doctrinis
feminaꝝ queſiui latius. crebꝛo faciliterq̄ꝫ fal
lunt̄ in viſionib9 capitis ſui. et ꝑfecto ſciēter
ꝛ ſubdole qñq̄ꝫ fallunt et fingūt. Loquoꝛ ex
pertus de multis. Quāobꝛem (his omiſſis)
dic de viris q̄s expꝛauit Maria mr̄ illa mi/
rabilis feminee cogitatōi maſculinū aīm in/
ferens. Nā plus q̄ſ mulier hec. parū eſt. plus
q̄ſ vir. hoc modicū ē. plus q̄ſ angelus oīs/
ꝓpe modū ſatis ē. ¶ Mgr̄ Poſſem tibi nu
merare tā apl'os q̄ſ apl'icos viros ipſis ꝯtē/
poꝛaneos/ niſi q̄ꝛ ſapiam magis acceperūt ꝑ
reuelationē q̄ſ ꝑ ſcripturarū meditationē. te
ſte Hiero. Sunt affines ꝓpoſito nr̄o Aug.
paulo poſt ꝯuerſionē ſuā ſegregat9 habitās
Et q̄d ageret oſtendūt ſoliloquia ſua ꝛ liber
ꝯfeſſionis cum multis. Grego. inſuꝑ mona
chus ꝑmo ſūmus ep̄s Preterea ſcūs Bern̄.
Hugo. Richar. ꝯtempoꝛanei Jn quoꝝ do
ctrinis q̄d ſit intelligentia ſcp̄turarū. q̄d con
templatio/relucet ſimul. et qualis fuerit vita
taliter ꝯtemplantiū ꝛ ſentientiū de dn̄o i bo
nitate ꝛ ſimplicitate ꝛ ſuauitate ſpūs/ſat3 li/
quet. ¶ Diſcipulus. Noīas illos q̄ mona
ſtice fuerūt vite. ſic ꝛ Beda ꝛ Baſili9 ꝛ Tho.
ꝛ dn̄s Bonauētura q̄s ſubticere nō optuit.
¶ Magiſter. Nōne dixi tibi/ q̄ꝛ nulla ſpēs
vite ſecludit hoīes. q̄n habito moderamine
poſſint vti vita hac ocioſa ꝛ ſtudioſa. vel i to
to vel ad tp̄s. ſi aliunde fuerint idonei ad in/
telligentiā ꝛ ꝯtemplatōꝫ ſcp̄turarū. maxime
poſt edomitā furiā paſſionū. ¶ Diſcipulus.
Quale moderamē intelligis: ¶ Magiſter.
Uacatōēꝫ de q̄ Hiero. Uacate ꝛ videte/ſit
animus liber optet. ſint ſenſus intus ꝛ extra
q̄etiſſimi neceſſe ē. ſi guſtādo viuere/et viden
do ſtare volumus qm̄ ſuauis ē dn̄s. ¶ Cete/
rū. qualia ſint tante tranq̄llitatis impedimē
ta/nouerūt qui ad ꝯtemplatiuā vitā tradere
ſe ſatagunt. mōſtrat expientia ꝺ plurimis ꝺ
quib9 radicales cauſas phiſica ſeu medicia/
lis dat doctrina ꝛ ſublimius apit theologie

myſtice diſciplīa. Putas officiarēt doctoreſ
p̄noīati circa tp̄alia/vł etiā ſpūalia. monaſte
riorū exercitia ꝯtinua. Putato meli⁹ ꝙ ſede
bāt ad pedes ieſu/audiētes v̄bū illi⁹ in ſcp̄tu
ris. Sedebāt ſolitarij ⁊ tacebāt. ſine cātu vel
voce carnis. dū cātabāt dn̄o in cordib⁹ ſuis.
dū inhiabāt ī ſup̄na fluenta fontis vite. duꝫ
in ocio ſuo ſine negocio laborabāt et negoci
abant̄ p ſeꝫ poſteris ī intelligentia ſapīe ſalu
taris. Aptabat̄ illis v̄buꝫ ſcipionis. Nunq̄
minus ſolus q̄ cū ſolus. vt q̄ poterāt aptis
oculis ac pedib⁹ mētꝭ expeditis inſerere ſe to
ti mūdo. p̄teritoꝝ. p̄ſentiū atqꝫ futurorū. taꝫ
eorū q̄ videnť q̄ꝫ eorū q̄ nō videnť. qualia ſūt
ſpūalia. Ceſſerunt ob hoc nōnulli paſtorali
cure habite. Alij oblataꝫ ſuſcip̄e noluerunt/
vtentes p̄abolica ſil'itudine/de lignis ꝯſtitu
ere volētibus ſibi regē. quibus aſſenſit ram
nus. nō oliua. nō ficus. nō vitis/ꝯtente dul
A cedine fructus ſui. ¶ Diſcipulus. Habet
multā cōquiſitionē ſi p̄lationis ſtatus in vi/
ta actiua ſit p̄fectioris eminētioriſqꝫ meriti/
q̄ꝫ ſolitariorum ꝯtemplatiuoruꝫ vita. Qua
ſup̄ re Chriſ. ad Baſiliū dialogiꝫans/p̄fert
abſqꝫ dubitatōe p̄ſulatū. ¶ Magiſter. No
lumus ad p̄ſens iſtā ſubintrare liteꝫ. vtraqꝫ
vita certe cōtemplatiua ⁊ actiua pulcra eſt.
Utraqꝫ meritoria. vtraqꝫ dei donuꝫ. vtraqꝫ
diſtributio ſpūſſancti. vtrūqꝫ neceſſariuꝫ eſt
myſtici corp̄is ornamentū ⁊ membrū. Lega
tur elegātiſſima ſil'itudis iſtius deductio p
apoſtolū ad Romanos atqꝫ Corinthios in
troducta. quā nec Ariſto. nec Plutarch⁹ ſi/
luerunt. Cōtemplatiuū te ꝯſtituit deus. no
li altū ſapere/ſed time. Uide ne caſus hinc ḡ
uior fiat/quo mēs altius fuerit eleuata. ge/
mens illud. Et eleuans alliſiſti me. Caue ne
montē aſcēdere coneris. vn̄ tanq̄ fulgur vi/
debat xp̄s ſathanā de celo cadentē. Si con
ſtitutus es ī lecto ꝯtemplatōis ocioſe. ſi my
ſteria noueris om̄ia. ſi poſueris in celo nidū
tuū. ſi caput nubes tegerit. tu ad vnū flatuꝫ
ſup̄bie reprobus a charitate fact⁹/detraherꝭ
in abyſſuꝫ. ⁊ tanq̄ ſterq̄linium ī fine p̄deris.
qn̄ ille actiuus iudicio tuo mundanus tot⁹/
p difficiles diſtractus actōes/mordacib⁹ at
tritus curis celeſtia nec intelligēs nec ſapiēs
ſuſcipieť humiliatus in celū. agente miſc̄dia
illius qui ſuſcitat de puluere egenū. ⁊ de ſter
core erigit pauperē. vt ſedeat cū principib⁹. ⁊
ſoliū gl'ie teneat. ¶ Ambulet vnuſquiſqꝫ vo/
catione qua vocatus ē in timore et tremore.
Nemo iudicet alienū ſeruū p quo xp̄s mor/

tuus ē. Suo dn̄o ſtat aut cadit. liberat⁹ es
a cura ſecularium actionū. nō incumbit tibi
regimen p auxiliū p̄imoꝝ. tibi tueqꝫ ſaluti
vacare ꝯceſſum eſt. Uaca igiť grat⁹ deo. La
borantes ipſos iuua p̄cibus aſſiduis. memi
neris iudicioꝝ dei terribilium ſup̄ filios ho
minū. qui quorū vult miſereť. Clemēs inq̄t
ero in quē mihi placuerit. ¶ Deniqꝫ p cōclu
ſo tene/ꝙ qui fuerit humilior ac vilior ī ocu
lis ſuis apud deū. reſpiciet illum p̄picius et
miſericors deus. q̄ p os loquiť p̄phete. Ad
quē reſpiciā niſi ad paup̄culum ⁊ ꝯtritū ſpi/
ritu/⁊ trementē ſermones meos. ¶ Diſcipu/
lus. Nōne maledictus q̄ partē ſuā facit de B
terioreꝫ. Cur nō igiť q̄libet apt⁹ ſedere ad pe
des Jeſu/⁊ audire verba eius ī ocio cū Ma
ria partē optimā (iudice xp̄o ieſu) ſibi querit.
Cur nō implebit hortationē ſapiētis. p̄cur/
re prior in domuꝫ tuā. ⁊ illuc aduoca te. et il/
luc lude. age ꝯceptiones tuas. Et iterū. Fi/
li in paucis ſint actus tui. ⁊ in t̄pe ocij ſcribe
ſapiam. cui⁹ ꝯuerſatio nō habet amaritudi
nē. cui⁹ aſpectus pulcrior eſt ſup̄ ſoleꝫ. cuius
amore Johānes puer allectus ꝯfortabatur
ſpū. ⁊ erat in deſertis. ¶ Magiſter. Atten
de q̄d ſequiť. vſqꝫ in diē oſ̄ſionis ſue ad iſrł.
Jtaqꝫ nō licet hoīem ſepe eſſe vt vult. Spi
ritus vbi vult ſpirat. diſtribuēs ſtatus. ordi
nes ⁊ gradus. nō p̄ut hō/ſed prout ipſe vult
Erat Johānes ī deſerto. ſed nō niſi quouſ/
qꝫ voluit deus ip̄m oſtēdere in iſrł. et p̄dica/
re. ⁊ p̄dicādo ſubire martyriū. Etherius ſpe
cu clauſus. vinculatus in archip̄ſulē lugdu
nen̄. raptus fuit. Alij inſtiterunt ecōtra ſecu
li curis. quos depulit ſpirit⁹. Attende iſtum
ſcōm Heliſeū prius arantē iuſtū. poſt archi
ep̄m lugdunen̄. Sic igiť hoīm vite mirabi
lis eſt nūc actiue. nūc ſolitarie mutatio dex/
tere excelſi. Multos ſaluauit deus medijs ī
fluctibus negocioꝝ/q̄ litus ocij tenētes nau
fragaſſent. ¶ Diſcipulus. Et nihilominus
ex duobus bonis nōne fas eſt apud hoīes.
deliberare q̄d melius/ſaltē de genere op̄is ī
ſe. quicq̄d ſit de circūſtantiarū oīm qualita/
te. ¶ Magiſter. Utiqꝫ fas ē vt ī om̄ib⁹ ho/
norificeť de⁹. vtqꝫ p cognitionē munerꝭ gra
tia cognoſcať ⁊ magnificeť autor. Sic egit
pulcerrima mulieꝝ/magno ſpiritu vidēs vl
tima Ecce inquit ex hoc beatā me dicēt om
nes generatōes. Quia fecit mihi magna qui
potens eſt. Et quo fecerit medio/iungit. Et
ſanctū nomē eius. ſuppleri pōt. Et ad v̄buꝫ
iſtud fecit retorqueri. virgo eni fide q̄ nomē

eſt dei ſanctū/ↄcepit ſctm̄ ſanctorū. ¶ Diſci/
pulus. Laudes igiť vel paucas numera vi
te ſolitarie. qualis eſſe debeat in pſitentibus
eaȝ. ſit in heremo. ſit in domicilio. ſit in tecto
ſeu ſtudio. q. ſ. dei ḡtuita pietas ī electos. iu/
ſta ſeueritas in reprobos ſolitarios. tali col/
laudatione monſtreť velut in pictura vel ſpe
culo. Scitū eſt illud Aug. In heremo bene
viuere ē ſumma laudatio. ⁊ male/ ſumma dā
natio. Bene viuens glorieť in dño. Male/
verecundeť et ↄuertať in animo. ne dū vitaȝ
ſolitariam extollat preconijs quibus caret/
audiat a dño. Ex ore tuo te iudico ſerue ne/
quā. ¶ Magiſter. Fedus pictor/ vt ſpecio
ſiſſimā vite ſolitarie pingat imaginē ſuades.
Faciat ħ nō noſtra turpitudo. ſȝ ꝑꝑri⁹ eius
ſermo frequenter a Maria ↄtemplatiua.

Incipit tercia pars
collaudatiua vite ſolitarie.

E Go illa ſum vita ſolitaria que
de terrenis hominibꝫ celeſtes.
de carnalibꝫ ſpiritales ↄſtituo
Ego diſpſiones iſraelis ↄgre
gabo. ꝑpter quas dei filius ſe
gregat⁹ a peccatoribꝫ/ ⁊ excelſior celis fact⁹/
deſcendit in aulā ſecretā ⁊ clauſam vteri vir/
ginalis. Concluſerā ī oratorio cubiculi ma
treȝ eius ſolitariā qn̄ ſalutata eſt ab angelo.
qn̄ rn̄dens. fiat mihi ſcḋm verbū tuū. ↄcepit
mox eternū verbū caro factum. Nouū tunc
fecit dñs/ vt mulier circūdaret virum. cuius
nomē erat oriens. q̇ vere ē deus abſcōditus.
quē ab eterno ↄtinebat ſinus patris illius q̇
ſolus ē ⁊ aliū nō habet. cui ſoli honor ⁊ gl'ia
ꝑ deſerta ſpacioſaqȝ ſeculorū. ¶ Ego iſta ſuȝ
vita ſolitaria ꝑ quam omnia facta ſunt. et in
qua omne qḋ factū eſt nihilominꝰ vita erat.
ſed nō altera ⁊ altera vita. Ego vitā iſtā dū
caro facta eſt/ feci ſeorſum a turbis ꝑnocta/
re pluries ſolū in oratione dei. Multiplica
uit in ſolitudine panes. ſupauit ī deſerto di/
abolū. ſolus cū feris habitās ⁊ ieiunās. nihi
lominus comites fuerūt angeli miniſtrātes.
dū humano carebat ↄſortio. Duȝ transfigu
rationis oſtendit gloriā ſeorſum tres tm̄mō
duxit in montē. vbi tandē leuantes oculos/
neminē viderunt niſi ſolū Jeſum. quoniaȝ a
ↄtemplatiuis ſola ſalus ꝑ omne quod inſpi
ciunt cogitať. Solus et auulſus a ſecretiſſi
mis etiā apoſtolis ter orauit patrē. ⁊ factus
in agonia ꝓlixius qn̄ ſudauit rorē ſanguine
um. qn̄ apparuit illi angelus de celo confor/
tans eum. nō auxilij neceſſitate/ ſed diſpenſa
tione myſterij. ¶ Quis dedit puero Johāni
locū amplū in ſolitudine: q̇s aluit ī deſertis:
quis ſolitariū ↄfortauit: quis myſteriuȝ ba/
ptiſmatis ſibi reuelauit ⁊ diſpoſuit: Aderaȝ
ego cūcta diſponēs. Carebat illic puer Jo/
hannes ſolatio nutricis ⁊ parentū. non ſede
bat ſuꝑ ollas carniū. vino nō eſtuabat. non
veſtiebať mollibꝫ. vxorē nō habebat. Aderā
ſibi ꝓ omnibꝫ ⁊ ꝑ omnia ad ſolatiū. victū ve
ſtem p̄cioſam. Deniqȝ qualē queſiuit ſapiēs
aſſumere ſibi. copulaui ſapientiā ⁊ myſticam
Abyſac ſponſam ſunamitē (que incendiū pa
tris ſonat) in ſinu repoſui. ¶ Porro q̇d de p̄/
mo illo formato Adā dictura ſuȝ. q̇ tā diu ſal
uus manſit q̄ꝫ diu ſolus. Data fuit mulier ī
auxiliū. mox iſtū detruſit in exiliū. Raptus
eſt Enoch in ſolitudineȝ paradiſi terreſtris/
ne malicia immutaret ⁊ ſubuerteret cor ipſi/
us. Placita eīn̄ erat deo anima illius. Pro/
pterea ꝓperauit euȝ deducere de medio iniq̇
tatū. Sedebat Abraā ſolus ſubter ilicē mā
bre/ qn̄ tres vidit ⁊ vnū adorauit. Poſtmo/
dū gradiens ſolus audiuit ab eis myſteria.
Solus erat dū ritum circūciſionis accepit
a dño. ¶ Uidit angelū ī ſolitudine Agar an
cilla. que de puteo viſionis refocillauit pue
rum morientē. ¶ Jacob ſolus p̄mo vidit ſca
lā cū angelis deſcēdentibꝫ ⁊ aſcendentibꝫ ⁊ ty
pū domus dei. Solus cuȝ angelo luctať et
mereť bn̄dici. mereť nomine nouo. quaſi mu
tatus ī viruȝ alterū inſigniri. ¶ Moyſes iſte
magnus legiſlator didicit in ſolitudine viſio
nem magnā rubi ardentis. patrationē mira
culoꝝ accepit. populi liberator ⁊ deus Pha
raonis inſtituiť. Poſtmodū ſolus cum ſolo
deo vocatus ab eo. d̄ medio caligis loquēs
ſicut amicus ad amicū. tabulas leg̃ accepit
¶ Deerāt panes ī deſerto. arida erant oīa.
Ego ỽo nō defui. manna pluens de celo. et
aquas ꝓducēs de ſaxo duriſſimo. ¶ Poſtre
mo aggregaui mihi ꝓphetas et filios ꝓphe/
taꝝ nō ſine mirabilibꝫ multis. quorū vitā ꝑ/
ſertim Helye imitatus puer noſter iohānes
erat in deſertis ſepe cōfortatus ſpū nō min⁹
q̄ꝫ Helyas. ¶ Nūc circūducťs vſqȝquaqȝ ocu
lis. video turbā magnā ſolitariorū turbam
fugientiū. ¶ Paulus ſub palma ↄcluſus pa
ſciť eius fructu. folijſqȝ veſtitus bibit de fon
ticulo caua manu. Uiſitat ipm̄ protinus mi
graturū magnus ille ſolitarius Anthoni⁹.
cui⁹ eulogiū ē nō poſſe extra ſolitudinē mo/
nachū viuere. nō magis q̄ꝫ in arido piſces.

¶Migrat Arſenius in heremũ ab angelico
iuſſu dicẽte ſibi. Arſeni fuge hoĩes et tace. et
ſaluaberiſ. Multos hmõi ↄtemnẽtes multi
tudinẽ ciuitatũ quaſi onagri liberi. ruptꝫ vin
culis vicioꝝ. nec clamorẽ exactoꝝ audiẽtes/
oſtendũt ipſe narratões quas appellãt vitaſ
D patrũ. ¶Sꝫ o bone Jeſu ꝙ minimã loquũ
tur meorũ filiorũ portionẽ. quos recepi. ꝙs
alui. quos ſalubriter inſtitui. ad beatoꝝ om
niũ ſocietatẽ recto calle ꝑduxi. dicẽre mihi ſa
piẽtia quã dilexi. Tu chara mihi ĩ ꝓmis. O
vita ſoror ſolitaria. tu ſuſcipias velim vnam
quãꝗ aĩaꝝ ad te. q̃ me diligit. me querit. me
colit. ad me vigilat ſine fictõe. Habito ſiq̃
dẽ ĩ ocio ſancto. ⁊ eruditis interſum cogita
tionibꝫ. Fugio fictũ. fugio ſecularit̃ occupa
tũ. Nã q̃ mihi ſocietas cuꝫ ſeculo / q̃ ꝑuulis
me reuelo. nõ diſpſis mẽte cordis ſui. Eſuri
entes implebo bonis. quibꝫ appono mẽſam
lautiſſimã. ꝓcul eiectis ⁊ dimiſſis diuitibus
Suſcipe igit̃ paupculã aĩaꝫ que me ſitit. me
eſurit. Duc eã tecũ in ſolitudinẽ. illic loque
re ad cor eius. ibidẽ lacta eã ⁊ inebria ab vbe
ribꝫ ↄſolationis tue. qm̃ meliora ſunt vbera
tua vino terrene delectatõis in comeſationi
bus turbulẽtis. Si aũt ambulat ĩ magnis.
ſi ĩ mirabilibꝫ ſup ſe. ſi nõ humiliter ſentit. ſi
ꝑ puericiã innocẽtie/ nõ vt puer Johãnes ĩ
deſertis. ſit vt puer iſrael vidẽs deũ. quẽ ipſe
ſuſcepit recordat᷑ miſcḋie ſue. ſit talis aĩa ſi
cut ablactata ſup matre ſua. egrediat̃ ⁊ abe
at. qm̃ ignorat ſe. paſcat hedos ſuos fetido
rũ affectuũ iuxta tabernacula paſtorũ mun
danorũ. Eſuriat ſiliquas porcorũ ĩ regione
lõginqua egeſtatis. nec ſit q̃ det vnde vẽter
ſuus impleat̃. ſi ſe magnũ iã aliq̃d exiſtimat
quo deus indigeat ad paſcẽdũ oues paſcue
ſue. ꝓrumpat ad auxiliandũ om̃ipotentẽ co
nõ trahente. Si ꝓpterea querat exitũ ſolitu
dinis/ vel horreat introitũ/ eijce ꝓcul inutilẽ
cũ hac arrogãtia. ſ. que neꝗ ſalutẽ ſibi. neꝗ
iocunditatẽ allatura ẽ tibi. ſale nimirũ ꝓpe
deterius ẽ infatuato ꝑ defectuꝫ. ¶At vero ſi
te querat. te cõplexet̃ in ſimplicitate cordis.
ſis ei ꝑadiſus ĩ bñdictionibꝫ. ſis ortus ↄclu
ſus. ſis fons ſignatus cui᷒ nõ deficiẽt aque.
ſed ſit ei deſertũ in ſtagna aquaꝝ ſalientiũ in
vitã eternaꝫ. Oſtẽde ei faciẽ tuã/ q̃ intrinſec᷒
latet/ ſub pallore ⁊ ſqualore tribulatiõis cor
poralis. Sonet vox dulcis tua ĩ auribꝫ ei᷒
⁊ dic. Ego ſuꝫ illa ↄtemplatõis m̃r. primior
deo. viſu ꝑſpicacior. venuſtate pulcrior. ſecu
rior. ſedatior. ſuauior. ꝑmanẽtior. deuotior.
familiarior. verior. ꝓcioſior. diuinior. finali
or. ⁊ iõ ꝑfectior. amãtior ⁊ amatior. ſimplici
or. intimior. purgatior. clarior. timoratior.
hũilior. obſequẽtior. citi᷒ impetrãs. pl᷒ eẽn
tialiter merẽs. fecũdi᷒ ꝓlificãs. cui᷒ ad extre
mũ finis totus ⁊ aſſiduus ẽ magnificare de
um. ¶Diſcipul᷒. Jocũde ſunt laudes iſte.
ſed habet dubitationẽ iſta laudis ꝑticula. ſ.
ꝙ vita ſolitaria ſit plus eẽntialiter merẽs/ fe
cũdiuſꝗ prolificãs. Quõ fiet iſtud. vt qui ſo
lus ẽ ſit ĩ prole fecũdior. formoſior ẽ rachel.
nũquid Lya fecũdior? ¶Magiſter Sunt
merita quedã. ſunt ⁊ ꝓlificatões/ quas dice
re poſſum᷒ accidentales. ſic em̃ hꝫ diſtinctio
theologica de duplici ꝓmio. vocat vnũ eẽn
tiale. accidẽtale alteꝝ. Radix meritorũ cũ ſu
is prolificatõibꝫ ⁊ ꝓmijs ↄſiſtit eẽntialiter in
charitate. q̃ quãtitatẽ merito dat ⁊ ꝓmia eẽn
tialiter iuxta ſui magnitudineꝫ. Porro ſunt
exteriora opa quibꝫ ex multitudine et vtilita
te prouenĩẽte circa proximos accreſcũt ſepe
prouẽtus ſpirituales ex orõnibꝫ et bñfactꝫ ali
orũ. q̃ fit vt euãgelica paupꝫ vidua/ ꝙuis pl᷒
oĩbꝫ miſerit ĩ gazophilaciũ dãs minuta duo
Magna tñ exterior largitio cũ minori cha
ritate/ põt ſibi facere amicos. põt pctã redi
mere. Juxta illud. Redẽptio hoĩs ꝓprie di
uitie. ſed in ↄpatiõe eternoꝝ talia nõ magna
ſunt. Eſt expſſum verbũ Grego. cui rõ theo
logica ſuffragat̃ ꝙ ↄtemplatiua maioris eſt
meriti. ¶Diſcipulus Cõpeſcuit obiectiõeꝫ E
meaꝫ tua diſtinctio de duplici merito. Sed
alia ſuborit̃. Quare Johẽs baptiſta optima
ꝑte dimiſſa quã ↄtemplando tenebat in de
ſerto/ ad ſeculũ venit ad ꝑdicandũ ſimul ⁊ ba
ptizandũ. immo ⁊ Herodẽ arguebat adul
terũ. ¶Magiſter. Obediẽtia ſic impulit. q̃
ſpreta/ ↄtemplatio ſolitudinis notia eſt/ nõ
meritoria. Cõtemplata es frequẽter idipm
ↄferẽs ĩ corde tuo o ſapiẽtiſſima feminarũ.
Placuit in deſerto Johãni ꝙdiu ſibi licuit
habitare ſolitariũ. Placuit ⁊ obediẽdo illi q̃
ſe miſit baptizare/ ſeu viſibili forma fecit hoc
vt probabile ẽ. ſeu ſecreto ſanctiſpũs affla
tu ꝑdoctus ẽ. Cõquiſiuit in heremo ꝟtutes
que directionẽ ſibi ↄferrẽt in ſeculo. Sobri
etatẽ in victu. auſteritatẽ in veſtitu. lucẽ ſiml̃
⁊ ardorẽ in affatu ⁊ effectu. Erat em̃ lucerna
ardens et lucẽs. Erat ſtabilis/ nõ vt arũdo
agitata vento. Erat in ꝑdicãdo diſcretus.
variãs ꝑcepta pro qualitate dicẽdoꝝ. Erat
regula viuendi ceteris. quoniã prius incepe
rat a ſe. nõ ĩponebat onera grauia penitẽtie.

que prius ipſe nõ tuliſſet ſup ſe. nõ docebat
ſeu loquebať et pprijs. qm̃ qui loquiť et p/
prijs mẽdax eſt. Sed que lucidius explicu/
it in viſione columbe ſignãtis ſpiritũſanctũ
in voce paterna de nube ad filiũ. Prim⁹ viã
ſtrauit penitẽtie/ nõ p tempali aliquo. ſʒ eter
no celoꝛũ regno. Prima vox que de xp̃i ver/
bis colligiť ex euãgelijs poſt illã dũ puer in/
uentus in templo dixit. Quid ẽ q me querebatis.
fuit ad Johannẽ ad quez baptizatu/
rus aduenerat. dũ phiberet eũ Johes. Si
ne inquit mõ. ſic nos decet implere omnẽ iu
ſticiã. Et q̃d om̃is iuſticia/ ſi nõ humilitas/
inferioꝛi ſe ſubijciens/ ſicut ecõtrario om̃is
iniuſticia ſupbia eſt ſupioꝛi ſe pferẽs. ¶ Diſci
pulus. Eſt ne putandũ q beatiſſima vir/
go viſitauerit vnq̃ʒ in deſertis cognatũ Jo/
hannẽ/ 7 filiolũ quodammõ ſuũ/ tã in vtero
dũ ſanctificatus eſt. q̃ʒ poſt vterũ duʒ natus
7 circũciſus eſt. ¶ Magiſter. Uiſitaſſe euʒ
cũ Jeſu ſimul 7 Joſeph/ pie credi põt. dum
ĩ deſertis ieiunauit chꝛiſtus poſt baptiſmuʒ
Q, ſi Jeſuʒ ſathan eſt auſus aggredi diuer/
ſis temptationib9. nõ eſt incredibile Johan
nẽ eius impulſibus exoꝛtẽ nõ tranſiſſe. qua/
tinus pbatus vinceret. 7 vincens coronã ac
quireret ¶ Attamẽ (vt aſpicis) diuturna nos
locutio traxit ad veſperũ. dũ ſup Marie cõ/
templationib9 ceperamus habere ſermoneʒ.
7 vix pauciſſimas nũeraſſe ſuffecim⁹. Quid
exiſtimas ſi p totuʒ euangelicũ contextũ ſm
capitula vel rubꝛicas notatas in quattuoꝛ
vt vnũ pꝛogredi ſtuderemus? Eſſet iſta ſan/
cta 7 ſalubꝛis recogitatio. ſed p ſua infinita/
te minus foꝛte ꝯueniens ad ſcribendũ. Nõ
ſunt itaq̃ʒ ſolitarijs 7 cõtemplãtibus expli/
cande ꝯtẽplationes Marie p ſingula. Mit
tant ipſi manuʒ ad foꝛtia. habent abũde q̃s
ruminẽt dente meditationis. digerantq̃ʒ ru
minata viuido caloꝛe charitatis. ſi nõ con/
tempſerint ea que locutus eſt dñs ad Abꝛa/
am patrẽ noſtꝝ. 7 ſemini eius quod eſt xp̃us
in ſecula Amen.

Incipit tractatus

duodecimus in pſona Marie p ſoliloquiũ
ſummatim colligens ſenſum huius cantici
canticoꝝ Marie p notulas centũ. q̃ſi p pſal
teriũ decies decacoꝛdũ. Supadditꝰ his du
obus ꝟſiculis ab eccl'ia frequẽtatis ĩ quoli/
bet pſalmo. Gloꝛia pr̃i. Sicut erat 7c̃.

Prima notula

m
Agnificat aĩa mea dñm. Ju F
ſte quidẽ. qꝛ magnificus eſt in
ſãctitate. qꝛ fecit mihi magna
qui potẽs eſt. qꝛ ſanctũ nomẽ
eius. Et exultauit ſpũs meus
in deo qui factus ẽ ſalutaris meus ih̃s me/
us. qꝛ reſpexit humilitatẽ ancille ſue. ecce em̃
ex hoc beatã me dicent omnes generatiões.
¶ Singularia ſunt hec mihi magnifica. vñ
ſingulariter magnificat aĩa mea dñm. vñ ex
ultauit ſpũs meus ĩ deo ſalutari meo. Sũt
alia que magnifice fecit 7 opať vſq̃ʒ mõ gene
raliter p decurſus ſeculoꝝ. magnus ipe dñs
7 laudabilis nimis. cui⁹ magnitudinis nõ ẽ
finis. cui⁹ ſapiẽtie nõ ẽ numerus. cui⁹ nõ eſt
terminus ĩ bonitate. qm̃ miſcdia eius a pge
nie in pgenies timentib9 eũ. Quia fecit potẽ
tiã ĩ bꝛachio ſuo. diſpſit ſupbos mẽte coꝛdis
ſui. Quia depoſuit potẽtes de ſede 7 exalta/
uit hũiles. Eſuriẽtes impleuit bonis. 7 diui
tes dimiſit inanes. Suſcepit iſrl' puex ſuũ/
recoꝛdat⁹ miſcdie ſue. Sicut locut⁹ ẽ ad pa
tres nr̃os abꝛaã 7 ſemĩ ei⁹ ĩ ſecula. ¶ Sub h̃
verſuũ denario/ meuʒ ꝯſtituiť pſalterij deca
coꝛdũ. placet imitari patrẽ meũ Dauid regẽ
qui poſt necẽ Goliadis dño victoꝛiarũ non
ingratus. Deus inq̃t canticũ nouuʒ cãtabo
tibi. in pſalterio decacoꝛdo pſallã tibi. Bo/
nũ ſane ẽ ꝯfiteri dño. et pſallere nomĩ tuo al
tiſſime. in decacoꝛdo pſalterio cũ cãtico et cy
thara. Diuidiť hoc pſalteriũ ĩ duos tomos
ſeu ptitões/ q̃ et tetracoꝛdo 7 hexacoꝛdo red
dũt decacoꝛdũ. Sonat magnifica dñi ſpe
cialia ĩ tetracoꝛdo. poꝛro magnifica cõiť lar
gita cãtanť ĩ hexacoꝛdo. ¶ Magnificat igiť G
aĩa mea dñm. qꝛ me dñaʒ ꝯſtituit ſm nomẽ
meũ. Maria nempe ſua interptatiõe dñam
inſinuat. Futurũ ẽ pterea vt me dñam nõ q̃
lẽcũq̃ʒ. ſed dñam mũdi. dñaʒ beatã me dicẽt
oẽs generatiões. Scitote qm̃ dñs ipſe ẽ de
us. deus aũt ſcientiarũ dñs ẽ. ſcie ꝟo inquã
q̃ illuminat. que deſcẽdit a pꝛe luminũ. Pro
pterea ꝯſequẽs fuerit vt dñam me dñs inſti
tuens illuminaret ſm nomẽ ſcm̃ ſuũ 7 meũ
Maria q̃ppe diciť illuminata. 7 ipſe ẽ lux q̃
illuminat oẽm hominẽ venientẽ ĩ hũc mun/
dũ. quãto amplioꝛi pfundit lumine dominã
mundi. Proinde ſupeſt vt dña illumiata re/
fundat lumen ĩ ceteros. Eſt em̃ lumẽ ſuipſi
us naturali liberalitate diffuſiuũ. quod fa/
ctuʒ eſt vt iure dicerer illuminatrix. Sic em̃
ſonat Marie ppriũ nomen meũ. Sic Ma
ria p ethimologiã dicoꝛ maris ſtella. quã il/

luminatricē eſſe ꝯſtat. Hec illa ſum q̄ proxi/
ma deo cardini totius machine mūdi/ diri
go nauigātes in ciuitatē. q̄m nō hn̄t hic ma
nentē ciuitatē. ſed futurā inq̄rūt hoies. Et q̄
hoies? Certe viatores ꝓcellis hu9 mar; ma
gni grauiter impulſi. fluctib9 et cantib9 inceſ
ſanter impulſi. Futurū eſt ꝑ oīs generatio
nes/ vt me ſtellā eſſe maris ꝓdicēt. me reſpici/
ant. curſus ſuos ad illuſtratiōꝫ meā dirigāt.
Nec fallenꝫ hec agētes. nec errabūt ī deuijs.
nec in ꝑiculis ꝯtabeſcēt. Itaqꝫ dn̄o ꝓpicio
me dominā inuocātes. me illuminatā et illu
minatricē aſpicientes. patrie portū ſalutarē
introibunt. Hec ſunt q̄ magnificat. magnū
predicat. magnū eſſe apud oēs generationes
clarificat ꝛ ſignificat aīa mea dn̄m. ¶ Et exul
tauit ſpūs meus in deo ſalutari meo. qui ſa
lutē fecit. qui lucem dedit ꝛ gaudiū ī vniuer
ſo mūdo. Futurū certe eſt vt decantet oīs
eccl'ia ſanctorū colentiū ſanctū nomen dei.
Natiuitas tua dei genitrix ꝟgo/ gaudiū an
nūciauit vniuerſo mūdo. Salutabit etiaꝫ
ꝛ dicet. Aue regina celoꝝ. aue dn̄a angeloꝝ.
aue radix ſancta/ ex qua mundo lux eſt orta.
Preſignata ſunt ꝓdē hec magna q̄ mihi fecit
qui potens ē. que iā nūciata ꝑ angelū ꝯpleta
ꝯſeruo ꝯferens in corde meo. Nōne cor me/
um ardens eſſe ꝯuenit? Nonne cantās. iubi
lās ꝛ exultās in collatōe tā magnorū? Non
ne iuſtiſſima rōne magnificat aīa mea dn̄m.
q̄ me ſublimauit in dominā. q̄ me illuſtrauit
ꝑ immēſam lucē ſuā. q̄ dominā illuminatāꝫ
dedit ī lumen alioꝝ. dū extulit me ī ſublimē
D maris ſtellā directricē nauigantiū. ¶ Cupi/
ent et poſteris generatōnib9 me beatā dicen
tibus/ plurimi cognoſcere. cur nō cecinerim
in ꝓma pſona. Magnifico dn̄m. ſed ī tercia
Magnificat aīa mea dn̄m? Sil'r de exulta
tione ſpūs ī deo ſalutari meo? Docebunꝫ ex
theologicis ꝛ phicis traditionib9 cū rethori
cis colorib9. magnā ſup iſtis rationē. ſed nō
expectent vt oīa (q2 incomꝓhēſibilia ſunt) cō
prehendāt. ¶ Sunt in humano corde meo
(quod ꝯfert de omnib9) tres ꝑ tropologiam
manſiones. Dn̄m imitor patrē meū. ī cuius
domo māſiones multe ſunt. Trahit em̄ pro
prie dn̄s nomen a domo. q2 pſidens et prin/
ceps aut prim9 et iconomus in domo ē. Do
mia quoqꝫ ſil'r a domo. q2 ꝓncipalis cū dn̄o
nomen habet. O iſrl' (clamat ꝓpheta) q̄ꝫ ma
gna ē domus dn̄i/ ꝛ ingēs locus poſſeſſiōis
eius. Gerit hu9 magne domus imaginē mi
crocoſmus hō minor mūdus. Eminet ī hac
domo cor. ꝛ in corde domiciliū tricameratū
ſeu tricliniuꝫ reꝑiꝫ. Eſt inhabitator hu9 tri/
clinij animus. hic appellatur vigor ꝑceptiu9
ſeu cognitiuus. Conſociatꝫ huic aīa q̄ corre
ſpōdenter d2 vis motiua vel affectiua. Fit
inde ꝯiugiū philoſophicū et morale ſeu my/
ſticū. dū vigor ꝑceptiuus animi vel anim9/
dirigit vim motiuā aīe. Talis ſubinde re/
ſultat maritalis nexus. vt neutrū iſtorū ꝑ ſe
ſufficiat ad generationē plis vel filioꝝ in bo
nis opibus ꝛ meritis. nō aliter q̄ꝫ generatio
naturalis/ vel a viro ſeꝑatim. vel a femina ſo
la ꝑfici nequit. Excludo miraculū quale fe/
cit mihi et in me qui potens ē. Dū ſuꝑuenit
in me ſpūſſanctus/ et virtus altiſſimi obum
brauit mihi. q̄n tūc ꝓmo deus ſuſcepit iſrael
puerū ſuū recordat9 miſcōie ſue. dū ꝟbū fu/
it caro factū ¶ Habitāt igiꝫ ī triclinio cordiſ
anim9 ꝛ aīa. vir ꝛ vxor ſua. vigor ꝑceptiuus
ꝛ vis motiua. vigor cognitiu9 et vis actiua.
Talē domū cordis/ tales ꝛ inhabitātes ī ea
pater meus Dauid rex intellexerat/ dicens.
Perambulabā ī innocētia cordis mei/ ī me/
dio domus mee. Et iterū. Nō habitabit in
medio domus mee qui facit ſuꝑbiā. q2 tunc
dominareꝫ oīs iniuſticia. tūc fieret ſpelun
ca latronū domus dei. Porro nōdū diximꝰ
de ſpiritu. nunq̄d putādus ē ī domo cordis
ītima locū nō habere? Habet ꝑfecto nō qua
lēcunqꝫ ſed vniuerſuꝫ/ quo mereꝫ architricli
nus noīari. q̄ſi ꝓnceps triclinij. Hic alio no
mine notiori et ꝓprio ſub neutro genere (q̄a
nullius eſt generis) vocaꝫ liberꝝ arbitriū. pe
nes qd ſuꝓma poteſtas ē. Nec mirādū. Cō/
ueniunt nempe ad integritatē ꝑtātis ſue ani
m9 ꝛ aīa. vir ꝛ vxor familias. vigor ꝑceptiu9
ꝛ vis affectiua. Viderunt hāc ꝯnexionē acu
tiſſimi metaphiſici/ noīm ꝓmi impoſitores.
Diffinierūt arbitriū eſſe facultatē ratiōis et
volūtatis. quaſi ꝑ interꝑrationē liberū arbi/
triū ſit liberū de rōne iudiciū. Vocaꝫ hic ipa
ratio (q̄ꝫ uis alio termino) vigor cognitiuus
qui ē anim9 ꝑceptiuus. Volūtas aūt eſt mo
tiua vis in aīa. que vtiꝫ rōne/ q̄ ꝑ eā ī motib9
ꝓprijs dirigiꝫ. ſi velit iure dici domia. ſi regi
na in cordis domo/ et intimo regno magno
ꝓncipari. Regnū ſiquidē dei intra nos ē. vbi
ſub dn̄o ſuꝓmo deo regnat ſpūs ꝑ deiformi
tatē decoreꝫ indutus. Alioq̄n deponiꝫ de ſe
de dignitatis ſue. ꝛ diſꝑgiꝫ ſuꝑb9 mente cor/
dis ſui. Quo ꝯtra ſpūs cum aīo ꝛ aīa bn̄ re
gulatus ꝛ actus/ exultat in deo ſalutari ſuo.
Colligiꝫ hoc loco reſultās imago ꝛ ſil'itudo

beatiſſime trinitatis ꝛ appropriatorũ ſuoꝝ.
Spũs architriclinus ꝛ iconom⁹ potentiã
patris ꝛ ꝑmeuitatẽ retinet. Porro filij ſapia
reducet ĩ vigore animi ꝑceptiuo. Motiuitas
ꝗ̃o ſancti ſpũs ĩ animi vi motiua preſentaꝛ.
I ¶ Et qm̃ in paucioribꝫ via magis patet. con
ſtituamus totã domũ microcoſmi ſeu mino
ris mũdi/in corde ꝓſidentis ĩ domo. Dica/
mus animũ ꝛ animã virũ ꝛ vxorẽ. ſponſum
ꝛ ſpõſam. quorũ ſepe vox eſt eadẽ. ſicut idez
eſt nõ corpus/ſed aĩa ꝛ animus. Preficitur
huic domui ꝛ vniuerſe familie cogitationũ/
affectionũ ſpũs deiformis/vice ſancti ſpũs.
factus idẽ cũ eo. Nã q̇ adheret deo vn⁹ ſpũs
eſt. Et hec emphatica/nõ eẽntialis locutio/
qua fit vt abſtractũ ponaꝛ ꝓ cõcreto. de⁹ pro
diuino. ꝛ ꝓ ſpũali ſpũs/ vt fiat vehementior
expſſio. Supeſt ſermo de triplici mõ coniu
gij myſtici qđ celebraꝛ cũ animo ꝛ aĩa. iuxta
triplex habitaculũ ĩ triclinio cordis domus
cordis. Diuerſificaꝛ nempe ↄditio aĩe/ ꝓ va
rietate habitaculorum cordis. vnuz eſt infi/
muz. aliud mediũ. terciũ ſupremũ. Anĩa tan
ꝙ̃ ancilla eſt in infimo. Anima quaſi ſocia et
libera ꝛ compar/reſidet in medio. ſed anime
in ſupremo locate nõ dominaꝛ. nõ iungitur
animus vir/ipſi ſic habitãti tanꝙ̃ ancille vel
compari. ſed vt domĩe ſue cuſtos ordinat⁹ ꝛ
in ſolatiũ datus. Ego Maria talis data ſũ
in ſponſã/ virginali meo viro iuſto Joſeph
Nõ vt me humiliaret. nõ vt parerẽ ex eo. ſed
vt cuſtos ꝛ teſtĩ ꝛ nutritius ſedulus eẽt. Pe/
perit Elyſabeth vxor libera. ꝙ̃ꝙ̃ ſteril' et vi
ro Zacharia tanꝙ̃ in medio cenaculo. Pe/
pererũt ancille Jacob ꝑ myſteriũ Bala ꝛ zel
pha. plẽ in inferiori cenacl'o cũ libera ꝝ Lye
ꝛ Rachel filijs numeratã. Loquẽs introdu
ciꝛ anima in canticis canticorũ / dũ reſidet ĩ
ſuꝑiori cenaculo. dũ vult eſſe verbigena non
ex virili ſemine naturalis animi. ſed myſtico
ſpiramine ſolius ſpũſſancti qui eſt ſpũs ver
bi diuini. Vox ei⁹ ẽ. Oſculeꝛ me oſculo oris
ſui. Et paulo poſt. Indica mihi quẽ diligit
aĩa mea. vbi paſcas. vbi cubas ĩ meridie. nõ
querit infimũ. nõ mediũ/ſed ſuꝑmũ. in meri
die eternitatis cubiculũ. vbi et cenaculũ ẽ re
fectiõis cibi q̇ nõ perit. loc⁹ paſcue vbi nihil
deerit. ¶ Erat aĩa mea ẜm meliorẽ ſui por/
tionẽ que ab imminẽtia mẽs diciꝛ/ↄcluſa in
hoc ſuꝑiori cenaculo. quãdo fecit mihi ma/
gna qui potens eſt. Cõplacet dñe deus me/
us rex vniuerſe creature tue Cõplacet recor
dari ꝛ ↄferre in toto corde meo ſuꝑ. ſub et in

medio. qualia quantaꝙ̃ fuerunt magna q̃ fe
cit mihi magnificatus vehemẽter ꝛ glorioſe
¶ Miſſus ẽ angelus tuus Gabriel ĩ ciuita/ K
tẽ galylee. que trãſmigratio. que volubilis. q̃
rota ꝑ interꝑtationez ſignificaꝛ/ꝓpter volu/
bilẽ ad iuſſa tua ꝓmptitudinẽ. Porro nomẽ
ciuitatis ab vnitate. q̃ſi ciuiũ vnitas. Naza/
reth aũt a floritõe nũcupaꝛ. Jure quidez. qꝛ
flos campi ĩ ipſa nutritus ẽ. Erã deſpõſata
viro. vere ſic dicto a viribꝫ ꝛ virtute. vere no/
minato Joſeph ab augmẽto. vere de domo
Dauid a nobilitate ꝛ mãſuetudine. Erat vir
gini mihi nomẽ Maria. Nõ eram a viro co
gnita vel cognoſcẽda. Votũ obſtabat ſimĩ
et ordo diuine ſapiẽtie ↄſtitutus ab eterno.
Salutauit ingreſſus angelus ad me ſolita
riaz clauſo litterali ꝛ ſpũali cubiculo. Dixit.
Aue gratia plena dñs tecũ. Collocaueram ad
oſtiũ cuiuſlibꝫ cenaculi/prudentẽ ꝓ oſtiaria
cognitionẽ. Hec vt audiuit angelicã saluta
tionẽ/ſtetit ꝛ cogitabat ſecũ ꝛ mecuz qualis
eſſet illa ſalutatio. nõ erat ꝑceps eius conſili
um. nõ ſubditus ad quẽlibet ingredientẽ et
blandientẽ applauſus. Me turbatã ↄſolat⁹
eſt angelus/me noĩe meo vocãs. Ne timeas
inq̇t Maria/inueniſti gratiã apđ deũ. Gra
tias deo ꝗ inueni. qꝛ inueni quẽ multuz diu
ꝙ̃ queſiuerã. Promiſit me ↄcepturã paritu/
rãꝙ̃ filiũ Jhm noĩe/ qui eẽt magnus ꝛ fili⁹
altiſſimi vocareꝛ. Promiſit daturũ illi deuz
ſedẽ Dauid patris eius. Promiſit qꝛ regna
ret in domo Jacob in eternũ. ꝛ regni ei⁹ non
eſſet finis. Erat itaꝙ̃ regnuz illud nõ terre/
nũ/quod vtiꝙ̃ finiꝛ. ſꝫ celeſte. Falluntur ergo
iudei Meſſyaz expectãtes (neſcio quẽ) tẽpo
raliter apud eos regnaturũ cũ potẽtia pom
paꝙ̃ ſeculari. cũ de pauꝑtate regnaturi meſ
ſye. de paſſione ꝛ abiectõe ſua ꝓphetie om̃es
ad tempora Meſſye reſpiciẽtes implete ſint
Queſiui modũ ab angelo. docuit/ꝛ exẽpluz
Elyſabeth cognate ſterilis induxit. Cõſen/
ſi dicẽs. Ecce ancilla dñi. Fiat mihi ẜm ver
bum tuũ. Junxi cuz humilitate nature ma
gnanimitatẽ fidei ꝛ grẽ. Cõcepi mox filiũ al
tiſſimi. Mulier a ſexu nõ a corruptiõe ſic di
cta. viꝝ mox circũdedi. qꝛ totũ in ꝟtute pfe/
ctũ. Predixerat ẜ Hieremias. Faciet nouũ
dñs ſuꝑ terrã. mulier circũdabit viꝝ. ¶ Fuit L
hec ↄceptio mirabil' ĩ infimo cenaculo aĩe
mee. imo ſub ea ĩ ꝑte vegetatiua. nutritiua et
generatiua. Hãc hũilitatẽ ancille ſue reſpe/
xit ĩ carne mea deus Nã matrice feminea q̇d
humilius? Mirabaꝛ olim ꝛ nũc letabitur et

letata cantabit deo ſalutari meo oĩs eccleſia
ſanctorũ. Tu ad liberandũ ſuſceptur⁹ hoĩez
nõ horruiſti ꝟginis vterũ. Beata proꝛſus ꝛ
dignatiua ſuſceptio. vñ me matrẽ dei. matrẽ
gratie. matrẽ miſcðie. me btãꝫ deniqꝫ dicent
oẽs generatões. Vñ collaudabunt ꝗ extol
lẽs quedã mulier de turba vocẽ dixit. Btũs
vẽter ꝙ te poꝛtauit. ꝛ vbera que ſuxiſti. Sed
nõ horruit plane. Cõceptio nempe ꝓus effe
cta ẽ ĩ ſupioꝛi cenaculo coꝛdis ꝑ virtutẽ gra
tie ſeminalis. que virginalẽ aĩe mee poꝛtiun
culã eleuauit diuinit⁹/ vt eſſem mater ꝟbi ꝑ
dignatiuã ſuſceptionẽ prius in mente ꝗ̃ in
carne. Tũc tenebre cognitõis noſtre moꝛal'/
lucẽ nõ tã ꝯphenderũt ꝗ̃ apprehẽderũt. Ni
hil em̃ aliud ab ipſo plene ꝯphendit ipm̃ ni
ſi idipm̃. Tunc dedit omnibꝫ quotq̃t recepe
runt eũ poteſtatẽ filios dei fieri. his qui cre
dũt in noĩe eius. dũ nos diuinitatis ſue pti
cipes eſſe tribuit. Felix Johãnes generꝫ no
ſtri lux ꝛ decus. felix ꝙ miſſus es a deo vt te
ſtimoniũ ꝑhiberes de lumine. et de his ꝙ ad
dexterã altarꝫ inceſſi. ꝙ orãte vniuerſo popu
lo. que ꝑ Gabrielẽ. que cũ ꝓphetatiõe futuri
meriti. que cũ ſilĩtudine ad Helyã repromiſ
ſa ſunt/ fuit celebrata ¶ Grata mihi erit recoꝛ
datio tẽpoꝛis illius. qñ de Nazareth licen
tia recepta a virginali ſpõſo. a iuſto Joſeph.
abij in mõtana cũ feſtinatõe. Intraui in do
mũ Zacharie. ſalutaui Elyſabeth. exclama
uit ſalutata. Et vñ hoc mihi vt veniat mat
dñi mei ad me? Cauſaꝫ addidit cognitõnis
exultationẽ infantis ĩ vtero. Subiecit. Be
ata que credidiſti. qm̃ ꝑficient ea ꝙ dicta ſũt
tibi a dño. Magnifici nẽpe ꝓprietas eſt con
ſummare qđ ĩcepit. ꝛ certe dei ꝑfecta ſũt opa
Subdidi ꝓtin⁹ ipm̃ oꝛe ꝓprio qđ diu mẽte
prius tractauerã/ cãticũ nouũ ĩ iubilo. Ma
gnificat aĩa mea dñm Et exultauit ſpũs me
us ĩ deo ſalutari meo. Mouebat ſpũſſctũs
ſpũs bñdicti fructus vẽtris mei/ totum coꝛ
meũ. vt in aĩa ꝛ in ſpũ cũ exultatõe magnifi
caret dñm. Dederat iaꝫ cognoſcere poſterio
rẽ decurſum ꝑ oẽs generatões ſeculoꝛũ. quã
tũ iudicauit talis fili⁹ illuſtrare talẽ matrẽ ꝑ
bñplacito voluntatis ſue. Hinc iſta ꝓnũcia
tio ꝓphetica Ecce em̃ ex hoc beatã me dicẽt
om̃es generatões. Junguntˀ alie poſtmodũ
in hexacoꝛdo pſalterij de miſcðia dei. in ꝓge
nie ꝛ progenies cũ reliquis. Atuero delectat
plurimũ ꝯferre in coꝛde meo ſuꝑ iſtis noibꝫ
dñm ꝛ deo ſalutari meo. Eſtimauerũt ꝑſcru
tatoꝛes ſeculi. ꝗ ꝓpter relationẽ actualeꝫ ad

creaturas/ deus ab eterno dict⁹ fuerat dñs.
Sed ſi vniuerſa creatura ꝯueniret in vnuꝫ/
poſſet exꝓmere vocẽ ſupplicẽ patris mei da
uid. Cõſerua me dñe. dixi dño/ de⁹ meus es
tu. qm̃ bonoꝛũ meoꝛuꝫ nõ eges. Deus itaqꝫ
ſicut fuit ab eterno ſine creaturꝫ deus. ita di
ci poteſt fuiſſe dñs. nõ ꝑ actualem/ ſed ꝑ apti
tudinalẽ creaturarũ poſſibiliũ ad ſe relatõeꝫ
Deus em̃ pleniſſimo ꝛ liberrimo iure/ dñatˀ
ſue creature ſiue ſit ſiue nõ ſit. Põt em̃ ſi vult
educere in eſſe nõ exiſtẽtes. ꝛ rurſus eas in ni
hilũ redigere que iã exiſtũt. cui nulla poteſt
creatura dicere/ cur ita facis? Qualis eẽt hec
ĩ dño maieſtas. i. magnitudinis ſtatus. ſi ad
ſui magnitudinẽ de⁹ creaturis exiſtentibꝫ in
digeret? Vidit aĩa mea ĩ arce poſita dom⁹
coꝛdis mei/ magnificũ nimis ꝛ immẽſuꝫ do
miniũ dñi dei. Cecinit idcirco ꝑ iubilũ Ma
gnificat aĩa mea dñm. Excitauerã ꝑ pſalmi
ſte vocẽ crebrius eã. Bñdic aĩa mea dñm et
oĩa ꝙ intra me ſunt nomĩ ſacro eius. qꝛ ſctm̃
nomẽ eius. Cõſiderabã qꝛ nihil accreuerat
ſibi. ſed creaturis ex eaꝝ ꝓductiõe. Nulla eſt
apud eũ trãſmutatio neqꝫ viciſſitudinis ob
umbratio. Semꝑ ẽ ꝙ ẽ/ ſꝑ ꝙ potẽs ẽ. Et h̃ ẽ
ꝓmũ ſanctũ nomẽ eius. Qui eſt inquit miſit
me ad vos. Addidit ſpũs me⁹. Exultare po
terat pro om̃i laude. ſatis ẽ deũ noĩare deuꝫ:
qm̃ mai⁹ eo cogitari nõ pt. Addidit ad expſ
ſionẽ vſitatiſſimo moꝛe toti⁹ ſcꝑture(marie
ꝑs.) In deo ſalutari meo. ¶ Prolix⁹ nimis M
eẽt ſermo. ſi myſteriũ ꝯtentũ ĩ ꝟbis iſtꝫ dño
deo ſalutari meo ꝗreret exꝓmere. Myſteriũ
ſiquidẽ beatiſſime trinitatis cũ appropriatꝫ
ꝑſonaꝝ ꝯtinetˀ his termis. dñs de⁹ ſalutaris
me⁹. ſimul et habitudo creature intellectual'
ad ipam trinitatẽ. Capax em̃ ei⁹ eſt ſola. et ꝑ
beatitudinẽ ꝑticeps ipſius. i. ꝑfecte capax eẽ
poteſt. Spectat dñs ad potentiã adiutiuã
actu vel aptitudine. Spectat deus ad ſapi
entiã prouiſiuã. Spectat ſalutaris et meus
ad bonitatẽ reductiuã. ¶ Cõpatˀ oĩs creatu
ra ꝗ̃tũcunqꝫ tenuis entitatꝫ ad iſta tria. vñ
ſoꝛtitˀ vnitatẽ. veritatẽ et bonitatẽ aliquã ſuo
mõ ꝑ analogiã ad ꝓmũ ens. vnũ. vex. bonũ
Soꝛtitˀ modũ. ſpẽm ꝛ oꝛdinẽ. Soꝛtitˀ deni
qꝫ mẽſurã. numeꝝ ꝛ põd⁹. Reddantˀ ſingula
ſingul'. ¶ Porro creatura intellectual'/ longe
altioꝛi ꝛ diuinioꝛi primioꝛiqꝫ dignitate po
tẽtiã. ſapiãꝫ ꝛ beniuolẽtiã diuĩas imitatˀ. Di
cebatˀ nũc rõ. qꝛ triũ iſtoꝝ capax eſt. Et quõ
capax? Certe ꝑ memoriã. cognitionẽ ꝛ amo
rem. Deniqꝫ ꝑ influentiã gratuitã ꝑfecte ca

paꝛ.hoc ē pticeps eſſe pōt. Nulla ſiq̄dē alia
creatura ꝯpaꝛ ad deū ſicut ad obiectū cogno
ſcibile.amabile ꝛ memoꝛabile pter itellectu/
alē. Sola igiꝛ ſcit ꝛ pōt ſi vult magnificare
creatoꝛē oīm vt dn̄m ſuū.vt deū ſuū.vt ſalu
tare ſuū.ꝛ ita ſuū/vt ſemel habituꝫ ꝛ poſſeſ/
ſū nūq̄ꝫ pdere poſſit inuita ¶ Fuit in me ſpāl'
ratio/cur appellareꝛ ſalutaris me⁹ qđ ē Je
ſus meus.ppter maternalē p̄rogatiuaꝫ. ſm
quā voluit etiā dici filius me⁹. immo ꝛ ſub/
ditus eſſe meus. O de⁹ altiſſime.quis qual'
quāta maieſtas quāte hūilitati. Sed minu
it admiratione dū venit ad pctōꝛes ſeru⁹ eē.
opprobꝛium hoīm ꝛ abiectō plebis vſq̄ꝫ ad
moꝛtē crucis. Daꝛ hic documētū quatinus
ad hec noīa.dn̄s de⁹ me⁹.aīa vel ſpūs ſemp
aſſurgat. In timoꝛē ſanctū ppter maieſtatꝫ
dominiū. In honoꝛē piū/ppter ſapiētie de/
cus eximiūꝫ.q̄ ſua dignitate trahit ꝛ allicit.
Deniq̄ꝫ in amoꝛē ſinceruꝫ/ppter poſſeſſiōis
bn̄ficiuꝫ. Etem̄ plus amam⁹ q̄ noſtra ſunt.
Nomē ꝟo ſalutarꝫ ꝛ ſalutis complectiꝛ hec
tria.qꝛ replet indigentiā iraſcibil' q̄ tēdit ī ar
duū.rational' q̄ tēdit in honeſtū pulcꝝ et ve
rū.necnō ꝯcupiſcibilis/q̄ ſe iūgit et intimat
ad bonū ꝯſummatiuū ꝛ vnitiuū vmbꝛis de
relictis. Quo fit vt turpioꝛa indicet ꝛ hoꝛre
at recta ratio/q̄ magis eā ab honeſtatis no/
bilitate ꝛ libertatis ſede deijciunt.ſicut luxu
ria ꝛ gula. Pulcerrima pinde virginitas nū
cupaꝛ. ¶ Trahiꝛ hec altiſſima et pꝛſus iugiꝛ
rumināda ꝯſideratio ex ipſis nature pprieta
tib⁹. Natura q̄ppe filia dei patrē imitaꝛ. Cō
cluſerūt phī cultoꝛes ſui/ꝙ nō pōt inueniri
niſi triplex ratio boni.vtilis.ſ.delectabilis.
et honeſti. Ruſum triplex hec rō tota nō re
periꝛ in alijs q̄ꝫ intellectualib⁹ creaturis.ꝛ h̄
aduerterūt pauci nimis. Creature inanima
te tendūt in ſolū ꝯueniēs eis ꝛ vtile abſq̄ꝫ de
lectabili.ſ.ad loca ſua p ꝯſeruatōe.vl' ad acti
ones pro ſui multiplicatōe ne ſpēs deficiat.
Creature ſenſitiue tendūt vltra bonū ſuum
vtile ad delectabile.ſed nō ad honeſtū. Crea
ture intellectuales tendūt ſub hac ratiōe tri
plici ad obiecta ſua.maxime ad honeſtū.ve/
rū ſiquidē ſi recte ſunt/aut ſolū apparēs ſi p
uerſe. Eſt em̄ ſingularis ꝛ eminēs pprietas
anīe rōnalis vt appetētiſſima ſit honeſtatis
Sūt ī aīalib⁹ ꝛ auib⁹ q̄buſdā.quedā ſimula
cra ꝯcupiti honoꝛis.qꝛ pugnāt vt vincāt.ſꝫ
radix ē nō honeſtū bonū ſed vtile.vt p nidis
vel delicioſum/p cibis ꝛ pꝛolificatōe. Sil'r
ꝛ bꝛutalibus homib⁹ q̄ compati ſunt iumē/

tis inſipientib⁹.quibus nō ē intellect⁹ ¶ Nō N
ne magnificus.nōne potēs dn̄s.ſic magnifi
cās ꝛ extollens aīam ꝛ ſpm̄ rationalē.ſic p h̄
triplex bonū replēs/ſi nō repleuerit om̄e in
bonis deſideriū.ſ.que repletio beatitudinis
eſt ꝯſummate fundamētū: Magnificate igi
tur mecū dn̄m o filij hoīm.ꝛ exaltemus no/
mē eius ī idipm̄. Canāt oēs et dicāt ſinguli
mecū. Magnificat aīa mea dn̄m. Jtaq̄ꝫ bo
nū ē ꝯfiteri dn̄o.ꝛ pſallere noī tuo altiſſime.
In decacoꝛdo pſalterio cū cātico ī cythara.
¶ Om̄ipotēs pater tuus (o ſpūalis anīa) qui
poſſidet.fecit ꝛ creauit te.noluit te derelinq̄/
re ſine muſica delectatōe. Uoluit in pꝛimis
te in cāticis exerceri. Nutriūt hec amoꝛē ſan
ctū.qꝛ ſpūm exhilarāt.delectāt mentē ꝛ letifi
cant.oblectant aīam. Totū pꝛoinde coꝛdis
tricliniū gaudio replēt in voce exultatōis et
ſalutis. Compleꝛ ille decacoꝛdi pſalterij Da
uid patris mei finis ī vnū. Oīs ſpūs laudet
dn̄m Spūs (vt diximus) ē architriclin⁹ coꝛ
dis.pꝛinceps coꝛdis. Jconomus dom⁹ ſue
vocaꝛ et nature ſue pprietate.liberū arbitriū
aut ſpūs liber arbitrio. Cōſurgit ptās eius
ex anio ꝛ aīa/viro ꝛ vxoꝛe modis expoſitis.
Nō em̄ eſſet ſpūs liber/ſi ſola ſibi ptās eſſet
pceptiua/nō etiā motiua. Neq̄ꝫ ſi ptātē ha/
beret mouēdi ſe.nō etiā cognoſcēdi ſe/ſpūs
libertate polleret. Et qm̄ ptās vtraq̄ꝫ ſibi cō
uenit/facultas a facilitate diciꝛ illa poteſtas
Sic em̄ duo ſimul ꝯueniētes ad tractū na/
uis/facultatē ſoꝛtiunꝛ quā nō hꝫ q̄ſq̄ꝫ per ſe
ſumptus. Sic ad ſcribendū ꝯcurrūt/ocul⁹
viſione ſua dirigēs.ꝛ manus digitoꝝ motu
ſcribens.alioq̄n nō eſſet facultas/hoc ē faci
litas in foꝛmatōe lraꝝ ¶ Hoc plane cognito O
memoꝛiterq̄ꝫ retento/fiat adaptatio finalis.
quō ꝯcoꝛdat pſalteriuꝫ cū cātico et cythara.
Dicat igiꝛ ipe ſpūs. Exurge gl'ia mea.exur
ge pſalteriū ꝛ cythara. Sonet pſalteriū ab
alto.fidiculas hꝫ ex auro vel auricalco.dat
ſpūs deifoꝛmis/aīo ꝛ aīe dū reſidēt ī excelſo
coꝛdis habitaculo tanq̄ꝫ ī arce ſyon q̄ ē apex
mētis Dat inquā pſalteriū.dat idē ſpūs aīo
ꝛ aīe dū manēt ī infimo tabernaculo cytha/
ram que ex imo ſonat.q̄ ex coꝛio deſiccato et
tenſo cū coꝛdulis neruoꝝ toꝛtis/ꝯtexta eſt
ī ſignū moꝛtificate carnis. Subinde cāticū
ꝯmemoꝛatū inꝛ pſalteriū ꝛ cytharā.dat ſpūs
aīo ꝛ aīe.ſpōſo et ſpōſe.dū mediū locū myſti
ci coꝛdis tenēt. In p̄mo ſola eternitas. In
ſcđo euiꝛnitas. In tercio materialitas inſpi
ciꝛ. Ueniat etas q̄n ptrāſibūt plīmi.ꝛ mul/

tiplex erit ſciā. qn̄ ſapiā abſcōdita ī myſterio
copioſi⁹ eluceſcet. Multa em̄ habeo ſup iſtꝫ
dicere / q̄ mō portare nō pōt vnuſq̄ſq₃. Exur
gat cū diluclo ſpūs exhilarat⁹ ⁊ pſalterio de
cacordo cū cātico ī cythara. Exurgat ī gl'ia
ſua. exurgat diluculo. dū aurora lucis ꝑ gra
tiā rutilat. dū hyems infidelitatis trāſijt. im
ber carnal' ſenſus abijt ⁊ receſſit. trahens de
orſuꝫ. lumēq₃ ꝯglutinās. flores ſctōꝝ deſide
riorū pulcerrimi ⁊ vernātes apparuerūt ī ter
ra. q̄ prius mortis ⁊ aliena / facta ē vite ⁊ nr̄a
Tps putatōis palmitū minus vtiliū adue/
nit. Vox turturis caſti gemit⁹ ſuauiſq₃ plan
ctus audita ē ī terra nr̄a. q̄ a vicijs derelicta
deſerta ē. ſed v̄tutib₉ ſpecioſa. pingueſcens ⁊
vberrima ficus q̄ (ſicut vitis et oliua / noluit
deſerere dulcedineꝫ ſui fruct⁹ vt regnaret int̄
ſterilia ligna ſcl'i) ꝓtulit groſſos ſuos. vinee
florētes ſub vnica vite q̄ eſt eterna ſapiā. Et
ſub agricola p̄re / odorē dederūt. bonis in vi
tā. ſed mal' ē odor mortꝭ. Quid ſupeſt niſi vt
vox ſpūs deiformis imaginē habens dilecti
nūc audiat̄ ⁊ dicat ad aīaꝫ / q̄cunq₃ fuerit ha
bitaclo collocata. Surge ꝓpera amica mea
immaculata mea ⁊ veni colūba mea. Colū/
ba ꝓut manet ī inferiori. Immaculata ꝓut
tenet ſupius. Amica prout reſidet in medio.
Audiat̄ ſeq̄ns exhortatio. Oñde mihi faciē
tuā. Sonet vox tua ī aurib₉ meis. Vox em̄
tua dulcis / ⁊ facies tua decora. Quidni rn̄deat
amica delicijs plena. Dilect⁹ me⁹ mihi ſu/
auis ē. pulcer ⁊ decorus. ⁊ ego illi. q̄ꝛ delicie
ſue eſſe cū filijs hoīm. Nā ſi delectabit̄ deus
in opib₉ ſuis. quāto putād⁹ ē ampli⁹ delecta/
ri in hūana natura quā poſſidet ī filiā ⁊ here
dē gratiſſimā / quam fecit ī imagine pulcerri
mā. quā creauit ī facultate liberi arbitrij ſub
ſe potētiſſimā. Siq̇dē ex ipo creata ē in eēn
tia immortal'. Per ipm̄ facta ſeu formata eſt
vigore ꝑceptiue intellectual'. In ipo poſſeſſa
eſt in vi affectiua ſeu dilectiua. duꝫ ad ſuum
principiū redit circulariter ꝑfectibil'. ¶ Lau
dauit in pſalterio aīa mea dn̄m ſub duplici
cordula. Prima ī exultatione ſpūs. In deo
ſalutari meo. Rapta quippe ſum ī cordis ar
cē. etiā ī ſpū. immo ⁊ extra ſpm̄. Exemplo re
gine Saba. q̄ ad aſpectū ſapie Salomōis
ī ordinatis opib₉ ſuis nō habebat vltra ſpm̄
Et certe pl⁹ q̄ꝫ ſalomō hic. Pſallit hic ꝓphe
ta Dauid p̄r me⁹. Quā magnificata ſūt opa
tua dn̄e. oīa in ſapientia feciſti. impleta ē ter
ra poſſeſſione tua. immo eleuata ē magnifi/
cētia tua ſup celos ⁊ terrā. Hic ē in cui⁹ ſalu
tari deficit aīa mea dn̄e de⁹ meus. Ocl'i mei
defecerūt ī ſalutare tuū. Mirabil' ꝓfus / ſed
felix hec defectio. ¶ Laudauit in cythara aīa P
mea dn̄m. magnificās eū. q̄ꝛ reſpexit hūilita
tē ancille ſue. mortalitatē in me ſuſcipiēs na/
ture. Laudauit in cantico anīa mea dn̄m ꝑ
vniuerſos modulos q̄ ſequunt̄ ī hexacordo
Gratia cū Elizabeth / que dei ſaturitas īter
pretat̄ / ſicut ⁊ Zacharias dei memoria. Hec
de filiab₉ Aarō ī lege. ꝓphetis ⁊ pſalmis eru
ditiſſima. vetus mulier ⁊ noua mr̄. ſed ī anti
q̄s ē ſapiētia / maxime dū part⁹ Iohis. i. bo/
ni opis / in q̄ gr̄a comitat̄. Laudauit hec ely
ſabeth dn̄m exclamās voce magna ī cātico
oris. Seſerat em̄ ex Iohis ꝓ gaudio ⁊ exul
tatōe / dn̄i p̄ntiā ī me. cāticū īcepit a me. Bn̄
dicta tu ī mulierib₉. ⁊ bn̄dict⁹ fructus ⁊c̄. Et
vn̄ h̄ mihi vt veniat mr̄ dn̄i mei ad me. Erat
Zacharias ſapiētiſſimus. q̄ꝛ ſacerdos dei al
tiſſimi. ꝑdiderat ꝓ ſigno vſū vociſ. quē nata
vox clamātis dei poſtmodū mox vt nomen
ſcꝑſit / reſtituit. Cōtuleram⁹ plurima ſpacio
menſiū triū Eliſabeth ⁊ ego verbis illi nuti
bus ⁊ ſignis. Protinus vt ſolutū ē vinculū
lingue ei⁹ / collaudauit dn̄m diluculo naſcen
tis aurore ꝑ gratiā roriflue. Canticū eius fu
it ſub triplici tetracordo. ⁊ ꝑſonuit ter nomē
ſalutis. Et q̇d ſalus niſi Jeſus. Et q̇d ſalus
niſi virtus replēs totā indigentiā ſui paſſi.
Quid hec ſalutaris repletio ī hominib₉ niſi
beatificatio. q̇d hec beatificatō niſi bn̄dicta
viſitatio. De q̄ Job. Et viſitatio tua cuſto/
diuit ſpm̄ meū. ¶ Bn̄dict⁹ igit̄ dn̄s deus. q̄ꝛ
viſitauit ⁊ fecit redēptionē plebis ſue. Et ex
altauit cornu ſalutꝭ nob̄. Sꝫ vbi exaltauit
cornu ſalutis. hoc ē potētiā ſalutarē. Sub/
dit. In domo dauid pueri ſui. Poſſeꝫ ꝑ ſin
gulos modulos ꝯcordare triplex h̄ tetracor
dū Zacharie in. xij. v̄ſiculis cuꝫ meo pſalte/
rio decacordo. Dixit ſalutē a dn̄o factā ī do
mo dauid pueri ſui. Sicut locut⁹ ē ꝑ os ſan
ctorū ⁊c̄. Cōſonat vltimis pſalterij mei v̄ſi/
culis. Suſcepit iſrael puerū ſuū. Sicut lo
cutus eſt ad patres noſtros. Dixit ſalutē ex
inimicis futurā. et plebē humilē deo ſeruitu
rā. In ſanctitate ⁊ iuſticia corā ipſo. Totaꝫ
hanc ſententiā meū ꝑſonuit hexacordū Col
loquens ⁊ alloquens puerū cuꝫ quo iā erat
manus dn̄i. Preibis inquit an̄ faciem dn̄i /
ad dandā ſcientiā. nō qualēcunq₃ ſed ſalutꝭ.
ecce tercio iaꝫ dicta ſalus. Inde eſt q̄ reuela
uit angelus chariſſimo v̄ginali et iuſto viro
meo Joſeph ꝺ bn̄dicto Ihu ſctō meo. voca/

bis nomē eius ihm. Cām addidit. Ipſe eñ
ſaluū faciet ppl'm ſuū a pcris eoꝝ. ¶ Preterere
undū nunqd ē cāticū angeloꝝ. Immo ma/
gis eo ꝯmemorādū. ꝗ ſubito facta ē cū ange
lo multitudo milirie celeſtis qſi chorum du/
cēs. Premiſit hic chorꝰ caſtroꝝ pſalteriū in
choās a ſūmo. Glia i excelſis deo. Iūxit ci
tharā cū pſalterio. ꝛ i tra pax ꝛc. Vox ipſoꝝ
laudātiū deū nōne cāticū ē? ¶ Nōne ſilr ē cā/
ticū i ipa tā multiplici ꝛ ſedula paſtoꝝ lau/
de? Reuerſi ſunt glificātes ꝛ laudātes deum
Silemꝰ paſtorales ad lraꝫ fiſtulas. tympa
nū ꝛ chorū. cordas ꝛ organū. tybias ꝛ cym/
bala. Plꝰ anagogia nos delectat. ¶ Hec icō
mēoratꝰ abibis o Simeō iuſte. pie. lōgani
mis. timorate. Tu veniēs i ſpū i tēplū. dum
inducerentꝰ ego ꝛ pr eiꝰ puerū ihm cū oblati
onib hoſtiarū. cū redēptōne qnqꝫ ſicloꝝ. tu
puerū i vlnas ſuſcipiēs ꝛ grās agens cecini
ſti. Nūc dimittis ſeruū tuū dñe ſm vbū tuū i
pace. qꝛ vi. ꝛc. Sufficere potuerat ꝓ ſūma
laudis ꝛ glie verbū h ſatꝫ vnicū qḋ expſſiſti
Lumē ad reuelatōꝫ gētiū. Cōtuliſti mecuꝫ
de ſuſceptōe iſrl' pueri ſui. vocās ipm ſaluta/
re/gliaꝫ pleb ſue iſrl'. ¶ Exhilareſce nūc rex
ꝛ pr meꝰ dauid pſaltes dñi. Cōpleri ſentis ꝛ
intelligꝭ exhortatōes tuas totiens i ps. poſi
tas/iterū iterūqꝫ repetitas. Cātate dño cāti
cū nouū. Exurge glia mea. exurge pſalteriū
ꝛ cythara. exurgāꝫ diluculo. Hꝫ aliqd dilu
culuꝫ iſtud myſteriȷ. etiā intellectū lralit. Di
xit dauid alio loco me ſignificās. Sctifica/
uit tabnaculū ſuum altiſſimꝰ. Adiuuabit eā
deꝰ mane diluculo. Dedit ꝛ titulū ps. illi cu/
ius initiū fuit vbuꝫ i cruce filij mei. Deꝰ deꝰ
meꝰ vt qd me dereliqſti. Dedit inquā tituluꝫ
ꝓ ſuſceptōe matutīa. Petit i cātic ſpōſa ſpō
ſuꝫ. Mane ſurgamꝰ ad vineas. qñ. ſ. aſpiret
dies eternitatꝭ. ꝛ inclinent vmbre mortis hu
ius. Rurſus inter tot opa dei facta ꝯmemo
ratio ſpālis eſt ꝑ pphetā diluculi. Tu fabri
catꝰ es inqt aurorā ꝛ ſolē. Et ſane qd aurora
pulcriꝰ? qd iocundiꝰ? qd ſalubrius? Ad ho/
mines venit i ſuſceptiōe matutina ros luceꝝ.
ros refrigerās? ros fecundans. Rorat deſup
iuxta votuꝫ pphe. Rorate celi deſup. Inde
dñs ait. Ego ros/ꝛ iſrl' qſi liliuꝫ germiabit.
h rore pfuſa ꝯcepi ſatietatis fructum. h rore
mēs impleta inſtar teſte oui rore pleni/trahi
tur a radijs ſolis i excelſum. Cithariʒāt i au
rore diluculo. pſallunt. iubilāt alacrit volu/
cres ſpūales. Sunt exultatiōes dei i guttu
re eoꝝ. qb excitatꝰ oīs ſpūs exurgit diluclo

laudare dñm. ¶ Cauſat hec oīa ſol oriēs nō
dū viſus. Sol i ꝗ poſuit dñs tabernaculuꝫ
ſuū. qꝛ nihil i reb ſenſu ꝑceptibilib efficaci
us manuducit ad deum et inſenſibili cōpat.
Sūt iſta i ſole. lux. vigor. fulgor. feruor ſub
ſyllabis explicata ſepteꝫ. Lux eminēter ꝯti/
net hec tria ꝗ ſunt ꝓꝑetates eiꝰ. vigor. fulgor
feruor. Vigor (qſi fecundꝰ plena luce) ꝯtinet
eminēter fulgorē. Vigor ꝛ fulgor ꝯtinēt emi
nēter feruorē. ꝛ ibi ſtatꝰ cū circulo qdā. Ful/
gor ꝛ feruor redeunt ad vigorē eēntiali luce
plenū ſeu fecundū velut ad parēteꝫ. ¶ Cōfor
mit i diuinis. eēntia diuia cōis trib ꝑſonis
ꝯtinet eminēter ipas cū oib ꝑfectionib ſim
plicit. nō tñ formalr. etiā ſm ponētes i diuiſ
formales ꝑfectōes. Pr fontal ē plenitudo di
uine eēntie/potēs generare filiū ſic vigor lu
cis fulgorē ſuū. Pr ꝛ filiꝰ ſūt ſufficiens pnci
piū ſpūſſcti. ſic vigor ꝛ fulgor ſūt pncipiū fer
uoris. ꝛ ibi ſtatꝰ. qꝛ filiꝰ ꝑ acceptā vim ſpirati
uā/reddit ſe ꝛ ſpmſcm pri. ¶ Trāſeamus ad
imaginē ſpūs humani. dicamꝰ ipm eē lucē ſi
cut vē ē lux. Et eo ꝑfectior ꝗ meminit. itelligit
et diligit. ſeqꝫ ſuꝑ ſe reflectit. qꝛ ſe ꝑcipit. qꝛ ſe
mouet dū ꝑcipit. ꝛ ꝑcipit duꝫ ſe mouet circū
inceſſiōe mirabili. Eſſentia ſpūs ꝯtinet emi
nēter vigorē mēorie fecūde. ꝛ hic ꝯtinet emi
nent fulgorē intelligentie. Duo aūt hec. vi/
gor mēorie ꝛ fulgor intelligētie/ꝯtinēt euidē
ter feruorē amicicie. et h ē ſtatꝰ. qꝛ reflexio fit
ad fōtale pncipiū. dūmō redit finis ad pnci
piū ꝑ mediū. qꝛ ſi linee tres recte ſūt/qlibꝫ de
puncto ad punctū ſm originē reſultat trian
gulꝰ itelligibil'. Sꝫ qꝛ finis redit ad ſuū pn/
cipiū ꝑ mediū/neceſſe ē itelligi ſperā aut cir
culū. ¶ Qui ꝑt puro. viuaci ꝛ irreuerberato
ſpūs oculo ꝯſiderare ꝗ dixīmus/de architri
clino vl' iconomo cordis nri/poterit i ſe et ꝑ
ſe tāqꝫ i ſpeculo ꝛ ꝑ ſpeculū cognoſcere ſe i ſe.
ꝛ ꝑ ſe poterit ꝯſeqnter rapi a ſe ꝛ ſuꝑ ſe ad ſa/
pientiā diuinā/ꝗ ꝑ ignorantiā cognita ē ſm
vnionē ſuꝑ mentē. O, ſi deficit i multꝭ fideli
bus hec ſapia. ſola fides. ſpes ꝛ charitas ſuf
ficiūt in gratie eēntia radicate. ꝛ in ea vtuali
ter/imo ſupeminēter repoſite. ꝛ ſi nō forma/
liter. Oportet eñ in oib ſic fieri. vt oīa ꝑtici
pent vno. ꝛ ad vnū ꝯgregent ſm varios or/
dines vſqꝫ ad monadē diuine eſſentie. ꝗ fon
taliter eſt in patre. Sic potētie aīe ad eius eſ
ſentiā. Sic habitꝰ oēs virtutū. donoꝝ et be
atitudinū/ad vnā gratiā referunt. Deniqꝫ ſi
ꝯtentio de tot diſtinctionib ſm formas me
taphiſicales ſit rationalis ꝛ quantū rōnalis

ſeu minus neceſſaria. magiſ ex h ptꝫ ſi diſtin
ctio p relatões i diuĩs ſit maria/ q̃lis p abſo
luta ſingeť. Colligiť altera ſil'itudo luciſ ſoliſ
ad lucē ſpũs Lux ſe diffundit p mediũ ñ im
peditũ ƒm totã ſperã ſue actiuitatiſ. Manet
tñ i ſe iugiť ſuus vigor. fulgor ꝛ feruor Diui
nus ſpũs ſtabilis ſp i ſe diffũdit ſe p oēs cre
aturas q̃ſi cētrũ oĩm p illapſũ ƒm eēntiã. pñ
tiã ꝛ potētiã. Nihilominus ambit ꝛ pambit
creaturas vniuerſas q̃ſi circũferētia Rurſus
ad rē noſtrã ſpũs hoĩs tot⁹ ē i corde carnali.
ſic centrũ eius influēs ꝛ radiãs ad totã circũ
ferētiã cordis Spũs ꝟo nõ inde min⁹ ē am
biēs ꝛ pambiēs totũ cor q̃ſi circũferētiã ei⁹.
¶Qui fixo poſſet hãc et aq̃lino ꝟitatē oculo
ſpũs ĩtueri. pfecto facilior ad oĩa q̃ dicta ſũt
d deo ꝛ de ſpũ nr̃o pſpect⁹ ſuus eēt. ſed reuer
berať ppter ɔiũctionē ad ɔtinuũ ꝛ fãtaſma/
ta. ꝛ ad hic ꝛ nũc. donec puritate mētiſ poſſit
ſpũs ad vnitatē ſe colligere ꝛ collectus ſtare.
Sꝫ o dñe de⁹ q̃s habitat i tabernaculo tuo
Quã h paucorũ. qꝫ h pauciſſimorũ qð ſeq̃ť.
aut q̃s req̃eſcet i mõte ſcõ tuo. O req̃es. o i
pace. o i idipm. Hec ē pax ꝛ vnitas. In q̃ pe
tit dimitti ſimeõ i cãtico. Uenit ad h oriens
ex alto/ dirigere pedes nr̃os i viã paciſ. vt ce/
cinit Zacharias. Conſonat angelicũ melos
dãs i terra pacē hoĩb bone volũtatiſ. Dedit
ſil'r tãgēs i vltimo pſalteriũ meũ. Suſcepit
iſrl' puez ſuũ. Quid eñ ſuſceptio niſi ſurſuꝫ
acceptõ ƒm nomē ſuũ. ꝛ q̃d a deo ſurſũ acce
ptio niſi ad ſe ſpũalis attractio. ſicut vis ma
gnetiſ trahit ad ſe ferruꝫ. ꝛ vniuerſaliť oĩs fi/
nis finibile ſuũ. Oē appetibile appetitũ pro
priũ. Hinc phĩce enũciauit nõ poetice q̃ di/
xit. Trahit ſua quēqꝫ voluptas. Hoc i te fa
ctũ ē o gl'ioſe teſtiſ ſtephane/ qñ ɔplēdo oē de
ſideriũ tuũ h vnuꝫ petiſti. Dñe Jeſu ſuſcipe
ſpm̃ meũ. Hoc tuũ inſtar oloriſ cãticũ para
morte/ ſuauiſſimo gutture protuliſti ¶Ma
gnificat aĩa mea dñm. Quia fecit mihi mag̃
q̃ potēs ē. qñ q̃ creauit me/ requieuit ꝛ ſe vni
uit i tabernaculo meo. qñ noua facta ſũt oĩa
in celo ꝛ i terra. Quõ noua? Eo nimiruꝫ. q̃r
eternitati ſunt ɔiũcta. Uidit h ps. ſepi⁹ inci
tãs ad cãticorũ nouitatē. Cãtate dño cãticũ
nouũ. q̃r mirabilia fecit. Nunq̃d nõ oĩm no
uitatũ ſupemineť nouitas q̃ mutauit ſigna.
innouauit mirabilia. qñ ꝟbũ immēſum ab/
breuiatũ ē. qñ diuina maieſtas ita ē incliata
vt acciperet ſerui formã. q̃tinus exaltareť for/
ma ſerui ad diuinã. Subdit mirabilē noui
tatiſ rõꝫ di. Saluauit ſibi dextera ei⁹. ꝛ h hu

miles ad eťnitatē exaltãdo. Dextera q̃ ppe p
tinet ad eťnitatē. Hinc ē illud ſpõſe. Dexte/
ra illius amplexabiť me. ꝛ pſaltes. Tenuiſti
manũ dexterã meã. ꝛ cũ gl'ia ſuſcepiſti me. q̃r
dextra tua exaltauit me. Saluatõꝫ hãc ſeu ſa
lutē opatus ē i me q̃ fecit mihi mag̃. q̃ ſũ tra
illa de q̃ ꝟitas orta ē. Etem̃ dñs dedit beni/
gnitatē. ꝛ terra nr̃a dedit fructũ ſuũ bñdictũ
dũ germiauit ſaluatorē. Itaqꝫ nõ iã manda
uit tm̃mõ ſalutes Jacob. ſed opať ſaluteꝫ in
medio terre. Dicit vnicuiqꝫ Salus tua ego
ſuꝫ. qm̃ nõ ē i alio ſal⁹. Neqꝫ eñ datuꝫ ē ſub
celo aliud nomē in q̃ opteat nos ſaluos fieri
¶Tu ppterea o gabriel duꝫ miſſus es a deo
legatus ad ea q̃ ſalutiſ hui⁹ ꝛ paciſ erãt/ a ſalu
tatõe cepiſti. Aue gr̃a plena dñs tecuꝫ bñdi/
cta tu i mulierib. Addidit Elizabeth cog̃ta
mea Et bñdict⁹ fruct⁹ vētriſ tui Suppletũ ē
p te gabriel nomē ppriũ. dũ cogitãri mihi q̃/
lis eēt iſta ſalutatio. ſubintuliſti. Ne timeas
maria. inueniſti eñ grãꝫ apud deũ. Termi/
nat aliq̃x deuotio. ihs xps amē Salus ſua
abſqꝫ mene ſeu defectu ꝟe fiat. Hoc ē. q̃re. q̃/
liter ꝛ vñ btãꝫ me dicēt oēs generatõnes. q̃r
btitudinē ſalutarē fecit p me. facieſ mihi ma
gna q̃ potens ē ꝛ ſctm̃ nomē ei⁹. qð dũ bñvi
uim⁹/ ſctificať i nob. Sctificauit ꝛ i me tab
naculũ ſuũ altiſſim⁹. q̃r ſctm̃ nomē ei⁹. Hoc
q̃ꝫ qð natũ ē i me ſctm̃. vocabiť filius dei Je
ſus magnus p angelũ. ꝛ ſanctus ſanctorũ p
Dañ. Fidel' dñs i oĩb viĵs ſuis. q̃r oĩa opa
ei⁹ i fide. ꝛ ſcũs i oĩb opib ſuis Scũs ſcũs
ſctũs dñs de⁹ ſabaoth. Pleni ſũt celi ꝛ terra
gl'ia tua. Taliť ɔſeruo mēoriť oĩa q̃ ſalutife/
ra ſũt/ ɔferēs i corde meo. Meditãs ſuꝫ aſſi
due ꝛ admirãdo deficiēs. q̃nta ſit et q̃lis hec
ſalutatio. Ecce eñ ex h btãꝫ me dicēt oēs ge
neratões. Cõcinet olim mihi oĩs eccl'a ſcõꝝ
ſalutiferũ pmēs illud atqꝫ g̃tiſſimũ. Salue
regina mĩe. Et iterũ. Salue mr̃ pietatiſ ꝛ to
tius trinitatiſ nobile tricliniũ. verbi tñ incar
nati/ ſpãle maieſtati pparãs hoſpitiũ. Deni
qꝫ frequētius. Aue maria gratia plena dñs
tecũ. Decet pfecto me matrē ſalutis ſalutan
tē/ nõ inſalutatũ pterire. Debꝫ obſequioſus
amor viciſſitudinē amatõis recipe. Debet g̃/
tia plena cũ qua dñs ē refundere gratiã pro
gr̃a. Debet benedicta bñdictionē fructifera
fructũ. dña regnũ. Illuminata ſimul ꝛ illu/
minatrix ƒm nomē meuꝫ/ debeo coheredib
meis illuminationē. Dabit poſtremo ihs ſa
lutem indefectibilē. ad hoc etiã venit ¶ Con
tuli crebro mecũ in corde meo talia. Cõtuli

ſil cū ꝟgineo ioſeph viro meo vocās ipm ſic
ſara Abraā dn̄m. Querebat a me int̄ ſecreta
colloq̄a. quō hec et hec fierēt aut facta cēnt q̄
tādē i me mō ꝯpleta ſunt. Cōſeruabat mēo/
riter i ſimplicitate cordis ſui ſalutatōem an
gelicā quā accepat a me. ſil'r ꝛ cāticū nouum
meū. Cāticū inſup Zacharie cū cātico ſime/
onis. Cātabiles ſibi erāt he iubilatōes in lo
co pegrinationis ſue. Hec cātica ſyon. hec i
recordatōꝫ celeſtis hirl'm ſolatio ſibi tradita
ſūt. Et q2 doctiſſimā me nouerat i ps. ꝛ cāti
cis. dicebat aliq̄n maria dn̄a mea. q2 mr̄ dn̄i
mei. Sonet vox tua i aurib9 meis. vox ēm̄
tua dulc̄. Uox ꝟo mea q̄d apti9 ſonaret i au
rib9 ſuis q̄ ꝑpriū canticū. Magt̄ aīa mea
dn̄m. ¶ Appuit tādē magna fides ei9. dū viſi
tat9 ab angelo triſte illud iuſſū accepit Sur
ge ꝛ accipe pueꝝ ꝛ matrē ei9. ꝛ fuge i egyptū
Audierat pus ab ipo angelo ꝯfortante ſe vt
me acciperet in ꝯiugē. Qd ēm̄ i ea natuꝫ eſt/ de
ſpūſctō ē. Predixerat me filiū pariturā. Juſ
ſerat vt vocaret nomē eius ihm. Cui9 cām ꝛ
diuinitatē apiens inq̄t. Ipſe ēm̄ ſaluū faciet
ppl'm ſuū a pctis eorū. cū delēs iniq̄tates ſit
de9 ſolus ¶ O q̄ꝫ diffil'is hec pnūciatio vide
ri poterat ad iſtā. Surge ꝛ accipe pueꝝ ꝛ fu
ge i egyptū. q̄ꝫ diſtās o gabriel nūciatio tua.
Regnabit i domo iacob i eternū. ꝛ iſta. Ac/
cipe puerū ꝛ fuge in egyptū. Magna fides/
magnā fecit magnificentiā. Utriq3 nr̄m cū
magnanimi ſpe ꝯtulit/ vt ꝯ ſpem ſparemus.
Porro totū illud ſeptennal' pegrinatōis exi
liū. quāta ſedulitate. patiētia ꝛ lōganimitate
trāſegit cū puero ieſu. ꝛ mecū recolat pi9 ani
mus ꝛ ꝯferat i corde ſuo. ¶ Uenient generati/
ones q̄n ſcribet aliquoꝝ deuotio plurima
ſup iſtis pie ſpeculāda. multa ꝓſaice. q̄dā he
roico carmīe/ cui Joſephina nomē erit. q̄dā
alit' ꝛ aliter. Nōnulli de laudib9 iuſti ꝟgina
lis ſpōſi mei fidiſſimiq3 cuſtodis ꝛ teſtis de
legati/ multa ſue poſteritati legēda relinq̄nt.
ſtatuent ꝯſummationē i ipſi9 pcioſa morte q̄
pn̄tibus filio meo ꝛ me pieq3 flentib9/ appo
ſitus ē ad pr̄es ſuos i ſenectute bona cuius
memoria i generatōes ſecl'oꝝ. ¶ Scribēt de
inceps certiora p decurſu tpis q̄ ihs erat in/
cipiens quaſi annoꝝ. xxx. q̄n tota ceſſi i cu
ſtodiā ꝛ indiuiduā ſequelā ei9. dū p pores an
nos fuerat velut occult9 ꝛ inglori9. ſubditus
paupcul' nob. q̄ſi ſeruul9 q̄ venerat etiā mini
ſtrare nō miſtrari i hūilitatꝫ ꝛ ſūme obediētie
documētū. tūc pdicās Johēs ab heremo iuſ
ſus baptizare. iuſſus clamare. pate viā dn̄o.
iuſſus annūciare pn̄m9 regnū dei. iuſſus pdi/
care pniāꝫ i remiſſionē pctoꝝ. Signū proin
de ſuſcipiēs. Sup quē viderꝫ ſpm deſcēden
tē ꝛ manentē. ipe eſt q̄ baptizat i ſpūſctō. Cō
ſenſit baptizare filiū meū. ſeru9 dn̄m. vox ꝟ/
bū. amic9 ſpōſi ſpōſum. Cui refugiēti cū re/
uerenti timore Jhs ſubintulit. Sine. Sic
nos decet implere oēm iuſticiā. ꝛ h̄ i ꝯſurati
onē oīs iniuſticie nr̄e. ¶ Cāpus exxx copioſiſ V
ſim9 aptus eſt collationū meaꝝ memoriter i
corde meo/ affabilit' ſepe doctrinalit' ꝛ deuo
te cū alloq̄o alieno cōicatoꝝ etiā viuēte filio
meo bn̄dicto. Seduli9 aūt ꝯtuli p9 reſurre/
ctionē ꝛ aſcenſionē ipſi9. q̄n (data ſub cruce i
filialē diſcipuli illi9 quē diligebat ihs cuſto/
diā) māſi vſq3 ad felicē obitū meū cū apl'is ꝛ
diſcipulis i hirl'm. q̄ fuerūt illic p annos. xij.
ad ꝯuicendū iudeoꝝ incredulitatē. Erāt ei
(ſicut apuit medic9 chariſſimus Lucas ſecre
torū ꝯſci9 meoꝝ) oēs ſil' i orōe pſeuerātes cū
mulierib9 ꝛ Maria mr̄e ieſu. Tūc dato ſpū
ſctō/ celebris habebat' ſacri panis cōio i ſim
plicitate cordis. Jūgebat' oīo dn̄ica. ſimbo
lū ꝯditū eſt me ꝯſulta. Hoc autē vltimū de
me i canone ſcpture catholice ꝟbū repit' ex/
preſſū. q2 ſū maria mr̄ ieſu. Sed o ſapiētiſſi
me dn̄e de9 ſalutarꝫ meus. quāta ꝛ q̄ꝫ multi/
faria ſūt pter hec dicta. docta. collataq3. q̄ ſi
p ſingula ſcriberent'. nec ipm arbitror mūdū
cape eos q̄ ſcribēdi ſunt libros Et q̄m finis
legꝫ ihs xps. ꝛ hui9 ego appellor Maria mr̄
ieſu. Placꝫ collatōes aliq̄s de dn̄o ieſu meo
ſub fine ps. hui9 decies decacordi notulare.
Sunt. xxiiij. hmōi collationes.

Seq̄tur prima que

eſt notula ſeptuageſimaſeptima i ordine.

D Omin9 de9 ſalutarꝫ me9 ieſus
me9 quē magnificat aīa mea cū
exultatōe ſpūs. ꝛ ipe ē finis oīs
ꝯſūmatōnis. Et ē regal' diſtri
butio oīs legis ꝛ ornat9 vl' icli/
natōis natural' ꝛ ordis. Jpe rex regū ꝛ dn̄s
dn̄antiū. ¶ Dn̄s de9 ſalutarꝫ me9 n̄ vane ꝯſti/
tuit oēs filios hoīꝫ min9 q̄ꝫ alia opa ſua ſub
iecta ſub pedib9 hoīs. q̄ tn̄ facta ſūt bona val
de. nec a ſuo fine fruſtrata. ¶ Dn̄s de9 ſaluta
ris meus ꝯſtituit naturā hūanā ſup ceteras
irrōnales creaturas vt capax eēt ꝛ pnceps eē
poſſꝫ honeſtatis q̄ dr̄ honoris ſtatus. termi
nus boni ꝛ finis honorꝫ. Eſt aūt honor ille
bonū honeſtū. bonū ꝯueniēs appetitui rō/
nali vt rōnalis ē ¶ Dn̄s de9 ſalutaris meus.

nõ ẽ ſalutaris vł ſalus vel ihs ſm nomẽ ſuũ
ſi nõ implere valeat totã indigentiã rei ſalua
bił ſm oẽs vires ſuas. Pꝫ hec deſcꝑtõe ſa
lutꝭ vel ſalutarꝭ. cuiꝰ finis ẽ vt repleat totã in
x digẽtiã patiẽtis. ¶ Salꝰ in rebꝫ ſenſu carẽti/
bus ſufficiẽter obtinet dũ ſuo ꝯuenienti vel
vtili bono ꝯiũgunt/ etiã ſi nõ delectabiliter
ꝑticipãt illud. Pꝫ hoc ĩ q̃ete rez ſenſu caren
tiũ ad loca ſua. dũ ꝑterea formã ſibi ſiłem in
troducũt ad ꝯſeruatõꝫ ſpẽi. ¶ Salꝰ ĩ aĩalibꝫ
carẽtibꝫ rõne/ ſufficiẽter obtinet dũ ſuo ꝯue
niẽti vel vtili ꝯiũgunt. ⁊ dũ illã ꝯiũctiõꝫ ꝑci
piũt/ ⁊ ĩ ꝑceptiõe delectant. etiã ſi nihil ꝑtici
pãt de honeſto. Pꝫ. qꝛ ad honeſtũ ꝑcipiẽdũ
nequaq̃ꝫ ꝯdita ſunt. ¶ Salꝰ ĩ oĩ creatura rõ
nali vel intellectuali neq̃q̃ꝫ obtinet/ ſi nõ hõe
ſto bono ſuo cũ ꝑceptõe ꝯiũgat/ intelligẽdo
de ſalute ꝑfecta/ q̃ ꝯſiſtit ĩ actu. nõ aptitudĩe
ſola vel habitu. Patet. qꝛ ad honeſtũ bonũ ꝑ
cipiẽdũ actualiť formata ẽ. ¶ Salꝰ ĩ hoĩbus
ꝯſtitui nõ potuit abutẽtibꝫ ratõne/ phis aut
aliĳs. ꝑterq̃ꝫ ĩ honeſto ſolo bono ſupmo eter
no ⁊ vno. nõ ĩ diuitĳs vtilibꝫ. nõ ĩ delicĳs ſu
auibꝫ. nõ ĩ honoribꝫ vel glia tꝑalibꝫ. Pꝫ. qm̃
hec oĩa ſi affuerint/ remanet ĩdigẽtia ſeu va/
cuitas vel inanitas nõ repleta ĩ ꝑncipaliori
potẽtia rõis q̃ ſuſceptiua ẽ boni honeſti ⁊ il
liꝰ ꝑceptiua. ¶ Magnificẽtia ſalutarꝭ ad ho
neſtũ cõpeſcẽdũ ꝓpria ẽ ſoliꝰ nature intelle/
ctuał. Sola em̃ mouet ad honeſtũ vł ſtatĩ
eo ſub hac rõne. ꝙ bonũ h̃ aut illud ꝯſonat
recte rõni. etiã ſi nõ hꝫet rõem delectãtis aut
vtił. Honeſtũ q̃ppe ẽ qđ ſua vi nos trahit ⁊
allicit dignitate. Honeſtũ bonũ dꝛ ꝑ relatio
nẽ ad appetitũ rõnalẽ vt rõnalis ẽ. ordinẽ ſu
um ſeruãs retinẽſq̃ꝫ naturã ¶ Magnificẽtia
ſalutarꝭ ad honeſtũ/ fontaliter ẽ ĩ deo pꝛe lu
minũ. apud quẽ nõ ẽ alia rõ cuiuſcũq̃ꝫ appe
tibił vel amabił q̃ꝫ honeſtas ſua. oĩa em̃ pro
pter ſeipm̃ fecit dñs. nõ ꝓpter aliud vel vtile
vel delectabile ĩtuitu ꝑncipali. ¶ Magnificẽ
tia ſalutarꝭ neq̃ꝫ habet neq̃ꝫ ſeruat/ niſi recta
rõ q̃ ſemꝑ ad optima depcat. terminet aut fi
niat ĩ deſiderio ſuo Semꝑ em̃ curua remur
murat. inq̃etat ⁊ impꝑfecte ſtat. Hoc vidit q̃
dixit. Nõ ẽ pax impĳs Et rurſũ. Cor impĳ
ſicut mare feruẽs qđ q̃eſcere non põt. Hinc
orat pꝛ meꝰ Dauid. Cor creari mũduꝫ. ſpm̃
inſuꝑ dari rectũ. ſpm̃ ſcm̃. ſpm̃ ꝑncipalẽ ſm
tria ad q̃ factꝰ ẽ rõnał ſpũs. vt recte. ſãcte. for
titer ferat ĩ honeſtũ. ¶ Magnificẽtia ſaluta/
ris varie q̃ſita ẽ ab omnibꝫ q̃ teſt venerũt hac
tenꝰ vſq̃ꝫ ad dñm deũ ſalutare meũ. vel q̃ pri
us implicite aut explicite credebãt ĩ eũ. Ipe
em̃ eſt q̃ totũ hoĩem ſaluũ fecit ſm oẽs vires
q̃ ꝯſiſtẽs ĩ ſinu pꝛis/ annũciauit nob deo
q̃ ad verã honeſtatẽ via ẽ. vector. oſtiũ ⁊ ter/
minus idẽ. ¶ Reſpectio ſalutaris illiꝰ q̃ eſt ex y
celſus dñs ⁊ humilia reſpicit. ſolã ĩ aĩa rõna
li ancilla ſua/ reſpicit humilitatis honeſtatẽ
Hec ſpecioſitas aĩe. hic decor. hec pulcritu
do. q̃ trahit ipm̃ ⁊ allicit. Nec aliũde tñ ideo
ihs trahit q̃ꝫ a ſe vel allicit. qm̃ ĩ hac hũilita
tis honeſtate quã dedit/ ſe reſpicit et diligit.
¶ Reſpectio ſalutaris notat a ſpõſa ĩ cãticis
Cũ eẽt rex (inq̃t) ĩ accubitu ſuo. nardꝰ mea
dedit odorẽ ſuuꝫ. In nardo humili redolẽte
accipimus honeſtatẽ. Intuitꝰ huiꝰ honeſta
tis oculꝰ ẽ efficax ⁊ viuus q̃ penetrat ⁊ vulne
rat cor ĩ amore. ¶ Reſpectio ſalutaris fit ĩ an
cilla q̃ reſpicit ꝯuerſa viciſſitudĩe ad dilectũ.
q̃ reſpicit ꝑ oculũ ſimplicẽ ⁊ rectũ. de q̃ veri
tas. Si oculꝰ tuus fuerit ſimplex/ totũ cor/
pus tuũ. ſupple opationũ tuaꝝ. erit lucíduꝫ
⁊ rectũ. Rõ. qꝛ ⁊ finis preſtituet bonꝰ. ⁊ ad fi
nẽ ordo rectus. nõ diſtortus ꝑ ineptitudinẽ
aut viciũ ¶ Reſpectio ſalutarꝭ multipliciť in
telligit fieri a dño deo ſalutari meo. Unus
modꝰ ẽ ĩ eterna ꝑdeſtinatõe. ſm quã dictuꝫ ẽ
a filio ĩ Iohe. Qui ex deo ẽ/ nõ peccat. qꝛ ge
neratio dei ꝯſeruat illũ. Alius ꝑ grãm habi/
tualiter gratificantẽ/ qualꝭ ẽ in ꝑuulis et ĩ ho
mibꝫ ſanctis dũ dormiũt. Tercius ẽ ĩ opati
onibꝫ ſanctis cũ ꝑceptiõe diuinoꝝ chariſma
tũ. ꝑ ſenſum intellectꝰ ⁊ affectꝰ ĩ vna faculta/
te liberi ſpũs ã corde vno qđ ẽ natura ẽentia
lis aĩe/ ſuꝑeminẽter ꝯtinẽs memoriã. intelli
gentiã ⁊ affectũ. Fit hec ſalutaris ꝑceptio ſe
pe dũ dicit hõ deuotꝰ. Ego dormio. ſupple
in viribꝫ infimis. actũ nõ ſentiens tꝑaliuꝫ. et
cor meũ vigilat in ſomnĳs ſpectaculoꝝ eter
noꝝ. ¶ Beatitudo aĩe rõnalis dicẽda ꝑ oẽs
generatões/ ꝯſiſtit ĩ factõe magnoꝝ ꝑ illuꝫ q̃
potens eſt. Hoc aũt fiet dũ erit memorie re/
pletio eternitatis ⁊ pacis. erit intelligẽtie re/
pletio ỽitatis ⁊ lumĩs. erit volitiue repletio
dilectõis ⁊ fruitõis. ¶ Beatitudo aĩe rõnał
dicẽda ꝑ oẽs generatões/ ꝯſiſtit ĩ ſtatu q̃ eſt
oĩm bonorũ aggregatõe ꝑfectus. Hec ẽ dif
finitio recta beatitudinis/ q̃ ſtatũ dicit ĩ opti
mo. dũ optima potẽtia optimo ſuo obiecto
imꝑturbabiliter ꝯiũcta eſt. ¶ Beatitudo aĩe
rõnał ꝯſiſtit in h̃/ ꝙ ipſa tanq̃ꝫ ſignũ magnũ
in celo amicta ẽ ſole totius honeſtatis ĩ rati/
onali. Eſt luna totꝰ mutabilitatis ſub pedi
bus eius in ꝯcupiſcibili. Eſt corona totius

pfectiõis q̃ſi ſtellaꝝ.xij.ĩ capite ꝟtutis iraſci
bilis q̃ tẽdit ĩ ardua. Deniqꝫ parturit filiũ q̃
rapit ad thronũ dei.recturus gẽtiles affecti
ones. Fit eñ ꝟbigena.qꝛ deſcẽdit in eã ſpũſ
ſctũs.ꝛ ꝟtꝰ altiſſimi obũbrabit ſibi. ꝛ q̃d ob
umbratio niſi lucis effulgẽtia cum tenebraꝛ.
Maioꝛ idcirco intelligit̃ obumbratio q̃ ſub
luce clarioꝛ ẽ obumbratio. q̃lis poſt aĩam fi
lij mei facta ẽ mihi. ſub cuiꝰ vmbra quẽ deſi/
derabã ſepe ſedi. et poſtq̃ꝫ ſollicite miſtraue/
rã ei. ¶ Beatitudo aĩe rõnalis/quã fecit ma/
gnã q̃ potens ẽ. plus depẽdet a beneplacito
ſue manutenẽtie ĩ ſtatu finis vltimi ꝛ bone/
ſti/q̃ꝫ ĩ vigoꝛe ꝓprie nat̃e. vel ĩ fulgoꝛe ꝑcepti
uo.aut ĩ appetitiua motione. Soluit̃ ꝓinde
facilit̃ q̃ſtio/cur ſathan irremediabiliter coꝛ/
ruit/duꝫ alij ſteterũt immobilit̃. qꝛ terminũ
vie datũ cuilibet eoꝝ impleuerũt.hi ꝑ depo/
ſitõꝫ de ſede dignitatꝫ ſue.iſti ꝑ exaltatiõꝫ ex
ſua dũ viatoꝛes eẽnt ſub deo/fideli hũilitate
honeſtate.pulcritudine.foꝛmoſitate.ſpecio/
Z ſitate.ĩ oꝛdinis ſui ↄſeruatione.¶ Sãctitas
nomis dei ↄuenit cũ honeſtate. ↄuenit cũ ſa
lute.ↄuenit cũ humili diuina reſpectõe.ↄue
nit cũ magnificẽtia beatitudinis ab ipſo col
late.ↄuenit inſup cũ timoꝛe dei.cũ humiliũꝫ
exaltatõe.cũ eſurientiũ repletõe ĩ bonis Po
ſtremo cũ iſrl̃ pueri dei ſuſceptõe ¶ Sctitas
ꝛ om̃e generalit̃ nomẽ qꝺ ad eternitatẽ ſigni
ficãdã adaptat̃ ꝓprie.ꝓpria ẽ inter creaturaſ
nature intellectuali q̃ ad finẽ ſue ↄditõnis in
tentũ.ſi nõ ex ꝓpria malicia et ĩpuritate defi
ciat. Eſt eñ ſctitas libera ab oĩ ↄtagiõe pu/
ritas ſpõte ſuata. Sic ſaĩtas ſuo mõ. ſic no
bilitas.ſic libertas/dicũt facultatẽ primã ꝛ
facilẽ ad oꝑationes ꝓprias ꝛ oꝛdinatas ꝛ de
bitas exercẽdas .Sic inſup pax dicit̃ oꝛdo
nõ impeditꝰ/vel oꝛdis tranq̃llitas. Sic mo
deſtia modi ſtatus ẽ.ꝛ bonitas boni ſtatus
¶ Sãctitas colligit ꝛ ſatiat.dũ ſalus oĩm et
ſctũs ſctõꝝ ihs ſplẽdoꝛ pr̃is in diuis/illabit̃
creature itellectuali tanq̃ꝫ ſpẽs ꝛ imago ꝛ ꝟ/
tus dñi dei ſui pr̃is.dũ eñ illabit̃ vt ſpecies.
ꝑcipit̃ vt pulcerrima. Quid eñ eſt pulcritu/
do niſi ꝓpoꝛtio numeroſa.q̃ ſuũ pfecte repre
ſentat exemplarũ. Poꝛro dũ illabit̃ vt virtꝰ
agens ꝑ ↄtactũ mediũ ſeu moderatũ.ꝑcipit̃
ſuauitas. Natura eñ q̃ triſtat̃ in extremis/ĩ
medijs delectat̃ Poſtremo dũ illabit̃ vt ope
ratio.replẽs totã capacitatẽ ꝛ indigentiã ſui
paſſibilis.ipſa ſalutẽ oĩa ↄplentẽ opat̃.et fit
quies.¶ Sanctitas ſalutaris ꝛ beata cõple
ctit̃ neceſſario ĩ aĩa rõnali(quã ſãctificat.ſal
uat ꝛ beatificat)om̃e bonũ. vt verificet̃ illud
ad Moyſen. Ego oſtendã tibi om̃e bonuꝫ.
bonũ honeſtũ ꝑncipaliter. Et ex eiꝰ ꝑceptio
ne neceſſario ſequit̃ ſũma delectatio/ꝓpt cõ
ueniẽtiã ſũmã. Demũ vtilitas ꝓpt indigẽtie
cuiuſlibet ſupplemẽtũ. Uñ fas hꝫ bñdicere
deo q̃ replet ĩ bonis deſideriũ ſuũ ↄcinẽs in
exultatõe ſpũs ĩ deo ſalutari ſuo . Magnifi
cat aĩa mea dñm.

G Loria pr̃i ꝛ filio ꝛ ſpũiſancto.
Qm̃ inſpirãte te et ꝑueniẽte in
bñdictiõibꝫ dulcedis(o gl'ioſa
trinitas pr̃ ꝛ filiꝰ ꝛ ſpũſanctꝰ)
Ego hũil' ancilla magnificatõnis tue/cũ ex
ultatõe ſpũs/cãticũ ĩ finẽ vſqꝫ deduxi. Gl'ia
tibi qui es alpha ꝛ o.ꝑncipiũ ꝛ finis.cui ſoli
debet̃ honoꝛ ꝛ gl'ia.¶ Cõũxi ꝑus pſalteriũ
iocundũ cũ cythara.miam.ſ.ꝛ grãꝫ cũ potẽ
tia. Jure ſupeſt vt ſubnectã canticũ gl'ie tue
qꝺ habuiſti ĩ te ꝛ apꝺ te ꝑus q̃ꝫ mundꝰ fieret
Mundũ eñ et oĩa q̃ ĩ eo ſunt ↄdidiſti ꝓpter
magnã gl'iaꝫ tuã. Jnde ẽ q̃ celi enarrãt gl'aꝫ
tuã ꝛ om̃ia q̃ celi ambitu ↄtinet̃ gl'iaꝫ magni
ficẽtie regni tui. Gloꝛiã hãc vidit ĩ ſpũ Eſai/
as.dũ audiuit cherubĩ clamãtia. Scũs ſan
ctꝰ ſanctꝰ dñs deꝰ ſabaoth. Pleni ſunt celi et
t̃ra gl'ia eiꝰ.¶ Dudũ ĩ ꝑncipio qñ creati ſunt
celi ꝛ t̃ra cãticũ h̃ gl'ie tue freq̃ntatũ ẽ ꝑ ſpũs
angelicos/laudãtes te dñm ꝛ pr̃em ꝛ filiuꝫ ꝛ
ſpm̃ſcm̃.cui cãtico qꝛ diſſonare pſũpſeꝛt apo
ſtare ſpũs.q̃rẽtes eãdẽ ſibi vſurpare gl'aꝫ.ze
laſti ꝓpter eã.qm̃ ſola tibi ꝓpria eſt. zelauit ꝛ
ꝑnceps militie michael' exclamãs. Quis vt
deꝰ:¶ Fuit poſtmodũ ĩ ↄſũmatõe.vij.dierũ
ↄditꝰ rõnal' ſpũs ĩ hoĩe. cui datũ ẽ pſalteriũ
decacoꝛdũ ad magnificãdũ te dñm . qm̃ ꝑce
ptũ diſcipline.ipſi fr qꝺ tibi ↄcineret ĩ lau
dẽ ꝛ gl'iam tuã ↄtuliſti. Rupit ipe coꝛdulas
hꝰ pſalterij trãſgreſſoꝛ effectꝰ.ꝛ iõ ꝓiectꝰ ẽ ex
tra ꝑadiſuꝫ deliciaꝝ.cui ſi nõ data fuiſſet cy/
thara pnĩe ad repandũ pſalteriũ iocũdũ obe
diẽtie ꝛ gr̃e.nihil ſibi remãebat de cãticis ni/
ſi lamẽtatões moꝛtal' exilij cũ beſtijs .ꝛ ve ve
dãnatõis cũ demonibꝫ ĩ gehenne ſupplicijs
¶ Repauit h̃ pſalteriũ iocundũ cũ cythara fi
lius ſcda ĩ trinitate ꝑſona.volẽte pr̃e/cũ ſpũ
ſctõ coopante.dũ factꝰ ẽ ipe ꝑ aſſumptõꝫ car
nis ꝛ ſpũs cythara ĩ carne mea. pſalteriũ io
cundũ ĩ ſpũ ꝛ gl'ia pr̃is ĩ diuitate. Sic ei al/
loq̃t̃ eũ pr̃. Exurge gl'ia mea.exurge pſalteri
um iocũdũ cũ cythara. Cui filiꝰ rñdẽs indu
cit. Exurgã diluculo. Tu eñ ſuſceptoꝛ meꝰ
es.gl'ia mea ꝛ exaltãs caput meũ qꝺ reſuſci/

taſti ad gl'iaꝫ. Talit itaqꝫ egregiꝰ dauid pſaltes pr̄ meꝰ dedit intelligi. ꝓpterea ſil' ꝯſonās ſibi erupit nūc aīa mea ī magnificatiōeꝫ dn̄i cū exultatōe ſpūs miſcēs pſalteriū iocundū miſcꝺie cū cythara ſeueritatis ꞇ pn̄ie. ¶ Ampliꝰ ꝟo cur nō potiꝰ a gl'ificatōe q̄ȝ a magnificatōe ſumpſerim initiū. vt dicerē. Gl'ificat aīa mea dn̄m: Sētiebā ꝓfecto ꝑuilegiū h̄ cātici gl'ie reſeruādū m'titudini militie celeſtꝫ exercitꝰ. q̄n ꝯpleti fuerint dies vt pariā filiū meū ꝑmogenitū. Fiat tūc reuelatio celitꝰ ad paſtores. q̄bꝫ ꝓ ſimplicitate ſua ꞇ ſedulitate vigili ſup gregē ſuū velut ī q̄dā ſolitudine deſerti/ ſubito fiet cū angelo euāgelizāte gaudium magnū comes multitudo militie celeſtiſ laudantiū deū celico carmine ꞇ dicētiū. Gl'a in altiſſimis deo. Et ī terra pax hoībꝫ bone volūtatꝫ Uenīet paſtores. videbūt. mirabūꝛ reuertenꝛ gl'ificātes deū. Futuꝝ eſt inſup ad bethleē diuerſoriū ptꝰ mei. ī oleſcat mos ꝑ eccleſiā ſctōꝝ toto terraꝝ orbe diffuſā. iungere finibꝫ pſalmoꝝ. cāticoꝝ ꞇ hymnorū celebriꝛ velut vna ꞇ īceſſabili voce cū oī militia celeſtis exercitꝰ. Gl'ia pr̄i ꞇ filio ꞇ ſpūiſctō. Sicut erat ī ꝑncipio ꞇ nūc ꞇ ſp ꞇ ī ſcl'a ſeculoꝝ amē ¶ Sꝫ o gl'ioſa trinitas quāto pōdere ſn̄iaꝝ reſonat ī auribꝫ meis paruꝰ hic ꞇ paucul'ꝰ numerꝰ ꝟbulorū. Quot ꞇ q̄nti futuri ſunt ꝯciues ſctōꝝ ꞇ domeſtici dei/ q̄ ad iuſticiā erudiunt plurimos. ꞇ fulgebūt velut ſtelle ī perpetuas eternitates q̄ ad declaratōꝫ celeſtꝫ huiꝰ cātici gl'ie/ laborabunt te doctrice. Cōcertabūt apō diſſidētes futuroꝝ hereticoꝝ fragores. ſtrepitꝰ horrēdoſqꝫ clamores. vt ī debita ꝯcināt armonia. te btiſſimā trinitatē ī vnitate. ꞇ vnitatē ī trinitate ī ꝑhēni ſeculoꝝ xpe. Amē. Dicēt crebro Gl'ia tibi dn̄e Noīabūt te deum glorie. te gloriā plebis tue iſrael Te dn̄m ꝟtutū q̄ es rex glorie. Tu rex gl'ie xpe. ꝯcinit oīs eccl'ia. Tu ad dexterā dei ſedes ī gl'ia dei pr̄is. Tibi laus. tibi gloria. tibi grārūactio. Quid igiꝛ ſupeſt hūilitati mee quaꝫ reſpexit dn̄s/ niſi vt cū oībꝫ generatōibꝫ ſeculorū ſubiūgā ꝓ fine pulcerrio debitoqꝫ ſupaddēs ad cāticū meū. Gloria pr̄i ꞇ filio ꞇ ſpirituiſancto. Sicut erat ī ꝑncipio ꞇ nūc ꞇ ſp ꞇ in ſecula ſeculorū Amē. Finit.

Sequitur carminū

ſup magnificat ꝑs nō mīma/ q̄ ꝓ abigēdo tedio q̄ete ſenectutꝫ/ ꞇ recordatiōe ꝑteritoꝝ ſtudiorū/ nō tā nitori ſtudens q̄ȝ deuotōi ꞇ vtilitati modulatus eſt.

Agnificat aīa mea te dn̄m/ meꝰ ī te A
m Spūs exultat/ reſpice fac humilē.
Aduena dū terrꝫ dego/ me cura pla/
Sepius eluſit/ xpe peto veniam (cendi
Da modo complaceat tibi ſoli ſerior etas
Carmine ſe ſolās/ ſis ſibi ſolus honor
Carnea carnales elegia cantat amores
Celica celeſtem promat amiciciam
Geſta ſtilo memori miſerādi tp̄is huius
Dent alij/ nobis diua ſophia placet
Non eſt conſilium pulcri ſpectacula celi
Linquere/ ſcenumqꝫ vile ſtilo terere
Me mea ſcripta tuis ꝯmitto pr̄ manibꝫ fac
Quantum q̄ȝ ve parum vis fieri maneāt
Maxima ꝑs monet et ſupponit noſcere ſeſe
Uiribus in ꝓprijs intus ꞇ exterius
Se ſcripturarū manifeſtauit dicta viciſſim
Crebro latent ſola/ perlege/ ſe reſerant
Deniqꝫ preueniat reſerans oratio ſenſus
Lectoriqꝫ comes ſit pia ſedulitas
Ut ſpectatiuas claudo ſub lege me
c Natias q̄rit cor iuuenile ſeniſtroꝝ
Metrorū leuitas an nō minuit gui
Senſus/ ꞇ ꝓpriū pōdus hr̄e vetat (tatē
Dedecet an ſeniū ludus iuuenilibus aptus
Etatem ꝓprium quāqꝫ decet ſtudium
Grādior es/ pudeāt puerilia/ nūc lacrimarū
Tempus nuc lachrimis corda pianda pijs
Ludicra pone ſenex puer vt n̄ ſis maledictꝰ
Seria res agiꝛ/ mors volat ante fores
Parce ſeni iuuenis/ paucis cōfuſa reſoluo
Mens gaudet numeris artius arta tenet
Edificat ſenium doctrina virilis/ ꞇ acte
Ludicra delectant metra puericie
Gratus erat puero iam de ꝯceptibus oīnis
Sermo/ nimis cupiēs noſcere q̄d ſit homo
Intus ꞇ exteriꝰ quot habet vires repetebā
Sedulus/ et tandem ſero videre datum eſt
Tricliniū cordis q̄d ſit/ quid mentis aſilum
Qualis imago dei gloria qualis ei
Oc opꝰ h̄ ſtudiū canos exercuit ī an B
b Ocia ꝺlectāt ſabb'a ſola placēt (nos
Ex reqe reqeſ/ mēſis de mēſe vacare
Dant/ exaltatis vt deus eſt videam
Miris iſta modis deus attuliꝛ ocia nobis
Anxia curarum vincula diripiens
Forte/ nec inuideo/ poterit q̄ꝺ ſcribiꝛ olim
Id fore nonnullis vtile. ſuaue placens
Nec puerilia ſunt quibꝫ vſi metra ꝓphete
Pſaltes/ ph'i/ theologiqꝫ graues
Attamē auditu carnis reſonātia nō ſunt
Carmina de rebus quas ſapit vnica mens
More ſuo ſi ſit breuitas obſcura pateſcet

Uocibus aut pꝛoſis latius expoſita
Ingenijqꝫ modum decet vnūquēqꝫ notare
Par aquile non eſt queqꝫ volabit auis
Ars quoqꝫ nulla statī totā ſe ꝑdit/opoꝛtet
Uſus vt acceptam ruminet aſſiduus
Ingenium clareſcit ⁊ ars/ſi longioꝛ vſus
Affuerit/nemo ſumma repente capit
Rguit̄ ſeniū ꝙ deſipiens puereſcat
a Altera cauſa ſubeſt/ꝑdita vita pꝛioꝛ
Eſt ꝟtus vegeta mioꝛ ī ſene/foꝛtioꝛ
Ex animo pacē de cerebꝛo requiem (aufert
Fulget in antiquis ſapiētia/ſꝫ quibus etas
Junioꝛ in claris conſenuit ſtudijs
Perfectos gaudet elegia claudere ſenſus
Uerſu ſub duplici/pulcrioꝛ inde nitet
Complacuit ꝑ eaꝫ vacue monimēta ſenecte
Utile cum dulci conſociando dare
Ocia prudenter vitans heremicola quidam
In plectis operans fine cremabat eas
Exemplo conſoloꝛ ī hoc/ſi nullo manerent
Poſterius ſtudij ſcripta laboꝛe mei
Pꝛofuerint ſi non alijs obliuia vite
Peſte dant animū duꝫ meditando replent
Qui loquit̄ linguis/neqꝫ intelligit̄/illum
Pꝛecipis vt cantet/paule/deo ſibiqꝫ
Ergo tecuꝫ habitās cane muſis ludeqꝫ tecū
Gratia quanta/deo poſſe canendo moꝛi
L Umane finis nature nos docꝫ aptꝰ
b Quis modꝰ ⁊ nr̄is oꝛdo ratꝰ ſtudijſ
Phia. fides. cum quauis religione
Conueniunt/ꝙ homo ſit ratione vigens
Rurſus ſola bonuꝫ ratio concernit honeſtū
Bꝛuta ſuper/finis ſolus ei deus eſt
Finis diſpariter bꝛutis. quoniaꝫ meminiſſe
Poſſeqꝫ noſſe deum quin ⁊ amare datum eſt
Sumitur ex iſtis veraciter eſſe beatos
Uerbum qui capiunt ⁊ retinent domini
Talibus optima pars cedit/que cogitat vni
Poſtpoſitis curis/ſcire vacare deo
Contemplatiuos ideo laudare beatos
Auſus ariſtoteles conſonus eſt fidei
Multa tm̄ variat/ſed ī hoc ꝯcoꝛdat/vt etas
Ultima diuino dedita ſit ſtudio
Non niſi poſt artes/moꝛes/⁊ philoſophiam
Ocia concedit poſſe beata ſequi
Chꝛiſticolas quāto leuius citiuſqꝫ beatos
In cōmune facit ſpes amoꝛ atqꝫ fides
Heologia quideꝫ pariter cum phia
t Moꝛes non deſinit/altius erudiūt
Sit ꝓcul atra comes cui mos inſta
Scire tumere facit/teſtꝫ apl's eſt (re ſciētes
Contemplatiuos ratio demonſtrat amicos
Eſſe dei/quibus ⁊ paucula ſufficiunt
Signat amiciciaꝫ/perquirere conditiones
Dilecti/de quo cogitat ⁊ loquitur
Hoc contemplatoꝛ/ꝑſertim theologiꝫans
Nonne docendo facit: vel meditando ſilens
Uiuit contentus pꝛeſentibus/anterioꝛa
Poſt habitis alijs/vnica cura ſequi
Non ritas hominū/belloꝛū ſiue tumultus
Audit/ad hec ſurdus/mutus in oꝛe ſuo
Sumit ī exemplū loth ꝗ ꝓut aduena iudex
Tam ſceleratoꝛum non fuit in ſodomis
Tranſiliens iditum cur ſe miſceret iniquis
Qui foꝛis eſſe volunt/cur ſibi ſit nocuus
Altioꝛ eſt mundo curas qui deſerit omnes
Quem ſuſcepta nihil publica cura pꝛemit
Agnificās xp̄m bn̄ plebs ait oīa fec̄ D
m Naꝫ que fecit erant oīa valde bona
Firma fides niſi ſit diue pietatꝫ ama
Jugiter inquirens/irrequietus eris (trix
Jlla vel illa deus cur fecit: queſtio curis
Plena nimis/plenum ſciueris oſa notat
Oſum cur iungas/cur oſus erit viciosus
Scrutatoꝛ rerum quas agit omnipotens
Querat ⁊ inquirat non inueniet rationem
Ipſe quidem fecit omnia que voluit
Oꝛdo duplex rebus nā pꝛimꝰ reſpicit vnuꝫ
Qui creat/eſt medium finis ⁊ initium
Eternus/nulli mixtus/ꝗuis ſit vbiqꝫ
Pꝛeſens eſſe ſuum poſſe vel influere
Alter ineſt rebus inter ſe viuidus oꝛdo
Certis qui numeris mutuo nectit eas
Pꝛimū ꝯtemplans nullā pꝛoꝛſus rationem
Dic/niſi ꝙ fecit omnia que voluit
Juſticie radix eſt velle ſuum pꝛioꝛ vlla
Queritur. erratur. quid pꝛius initio
N diuina caret recta rōne voluntas
a Non caret/ipſa ſibi ſufficiens ratio
Pꝛimipotēs faciat qꝺ vult ꝗd iuſtꝰ
Libertas aliter quomodo cedet ei (vllū eſt
Sit ſtatus in pꝛimo/ſi non/vbi cōſtituetur
Diſpoſitis rebus oꝛdo ſecundus ineſt
Inuenies iſtic connexas mutuo cauſas
Ut cur ex rebus pꝛoueniant alie
Hoc natura facit que vis eſt inſita rebus
Que rem conſimilem pꝛocreat ex ſimili
Philoſophis ſtudiū talis fuit oꝛdo ſecūdus
Ex hoc ad pꝛimū ſcandere cura fuit
Theologis qꝛ mox ſoluꝫ ſublime fides dat
Se pꝛius his ſtatuūt/infima deinde petūt
Ardua diſparitas/felix qui ſemꝑ in alto
Nixus pꝛincipio/iudicat in reliquis
Actio baſſa perit/ſed contemplatio fini
Jugiter intendens/dirigit huc oculos
Inde ꝗeta manet/toꝛquet nihil oꝛdo ſcd̄s
Scit qm̄ pꝛimo conſonat/optimus eſt

E Sſe q̄d⁹ rerū varios cognſcit ⁊ apto
e Cūcta loco poſita q̄cq̄d ⁊iqu⁹ agat
Ordo ſcōs hꝫ mala plīma. ſꝫ tn̄ illa
Solis noxia ſunt/iure volente/malis
Sis bon⁹ innitēs ꝑmo bona ſūt tibi ꝓſus
Omnia/nilqꝫ tuo deerit in obſequio
Exclamabis ad hec quo pacto q̄ ratione
Eſſe bonus valeo ni deus hoc dederit
Non potes/affirmo. quare ſis ſubditus illi
Atqꝫ tuam minime iuſticiam ſtatuas
Eſt tn̄ orandū/bene viuendum/medijs lex
Que iubet inſtandum/nec potes abſqꝫ deo
Murmura nō reſonēt hoīm da q̄ſo ſalutes
Ipſe deo ſoli/qui creat ⁊ recreat
Prime libertas cauſe determinat omnes
Effectus/ꝓprio vult vt in arbitrio
Phs ſi libertatem denegat iſtam
Aut nihil aut fiet omne potens fieri
Ecce grad⁹ ſil'es numero ſiue poſſibiles ſūt
Quilibet vt fiat/hic fit/⁊ ille nihil
Iudicio res ſolerti penſata/docebit
i Oīa q̄ ꝑmi termināt arbitra vis.
Non tn̄ arbitrij libertas vlla creati
Tollitur/augetur ⁊ viget inde magis
Cur ita vult ita nāqꝫ deus q̄ cuncta miſtrat
Condita vult proprijs ⁊ ſinit ire modis
Naturalis vis quam reſpicit ordo ſecūdus
Contigenter agit/ſi deus inſpicitur
Sed manet arbitrio dupla ꝯtingentia nr̄o
Ordine ſub duplici ſic patet imparitas
Impius ē error dicens prodire neceſſe
Omnia ſub primo/ſi referantur ei
Res habet inſtanti ſolo quecunqꝫ neceſſe
Si vult nanqꝫ deus/queqꝫ repēte perit
Tolle deū facere q̄cqꝫ mala nulla manebūt
Non tamen idcirco vult deus eſſe mala
Cur ita: nā ꝓpriam vult appellat rationem
Nemo malum vellet ſub ratione mali
Sermo pias igit̄ ledēs aures reprobetur
Qd̄ deus actor vult crimina. probra. nefas
F Pūs exultauit aīs me⁹ alma ſupbos
f Mēte ſui cordis ad nihilū redigēs.
Spūs ⁊ mēs ſūt eſſentia/ponimus
In nobis animā ꝯſociamus eis (vna
Fit tamen a ſermone dei paulo referente
Has inter vires ſectio mira nimis
Spūs atqꝫ anima qua ſunt ratione ſecati
Lucida nonnulli ſcripta dedere ſua
At ſi diuiditur vel quomodo ſpirit⁹ ⁊ mens
Sermo rarior eſt/vtrīqꝫ diuiditur
Qualiter aſtruitur rationis portio duplex
Non re diſtincta ſed magis officio
Mentis amor deus ē ſolus/ſed ſpūs omne
Reſpicit obiectum quo bene diligimus
Mentis imago deū ꝓſpectat vt vnica ſolū
Spiritus obiecta plurima reſpiciet
Semꝑ in arce manet ſyon mēs ſpūs omnē
Hieruſalem quaſi rex regulat atqꝫ regit
Menti lectulus ē ſpōſi locus vnicus omni
Triclinio mentis ſpiritus imperitat
Pūs ē mēti dux ⁊ rector/vice ſponſi
f Quam fecundare gratia ſola poteſt.
Nāqꝫ vt̄o mēt' dū ſpūs aduenit al
Supremi virtus ſemet obumbrat ei. (mus
Naſcit̄ hinc ſanctū dn̄i quod gratia gignit
Concipit illud mens parturit atqꝫ parit
Verbigene mēti dux ſpiritus additur/eius
Dum peregrinatur ducitur arbitrio
Virgo Maria ioſeph nō te grauidauit/erat
Attamen ille tuus/ꝯtinuuſqꝫ comes (vir
Cum puero matrem fidus deducit/alebat
Sponte labore ſuo/ſedulitate pia
Spūs haud aliter menti dat⁹/impi⁹ ⁊ trux
Eſt ſi non domino paret ⁊ obſequitur
Impietas quanta eſt ſeductor de duce ſi fit
Mentis ſi fetum ſuffocat aut perimit
Euenit hoc operū quotiēs alimēta bonorū
Detrahit/aut gladio criminis vltro ferit
At ſi peniteat conſurgit cū puero mens
Rurſus ⁊ ad patriam fas erit ire ſuam
Ibrate viget hō duplice/ꝑma cohe G
l Fini/q̄ nunq̄ꝫ tota perire pōt (ret
Liba vis hec ē/q̄ nō deliberat/ē vis
Arbitra cui flecti ſemper vtrinqꝫ datur
Cōplaciti ꝑmā nos dicimus/altera nomen
A contingenti ſumit/⁊ officium
Pollet vtraqꝫ deus/ꝑ primā ſpirat ad intra
Altera diſponit cuncta ſuis vicibus
Prima neceſſarium non aufert/altera vero
Contingenter agit proſpiciens media
Arbitra vis/lune ſimilis/mutabilis inde
Obuia fit prime noxia criminibus
Si duo ꝯcordent vir et vxor/ſpūs et mens
Promiſit/faciet chriſtus erit medio
Nō duo iam vel tres incōnexi/ſed in vnum
Cor ſimul atqꝫ animam fortis amor rapiet
Gratuitus cum natiuo iungentur amores
Finis principio/quatinus alpha ſit o
Mens ꝯuerſa/mens p̄r es/dux ꝟginitatis
Alme mee/dicens oſcula ſancta feret
Rbitra vis ſi ſpūi ꝓpriet/ad ipſum
a Qis culpa redit/noxa. ſcelus. viciū
Scꝫ omittit vel cōmittit/q̄ꝫ menti
Diſſonat/intente ſemper amare deum
Mordet eo vermis damnatos arbitra q̄n
Vis refugit/qd̄ amans libera vis meminit

Hanc deus impreſſit menti cuz viribus eiꝰ
Indelebiliter dum manet ens proprium
Libera vis nūq̄ꝫ niſi ſit ſimꝉ arbitra peccat
Dote quidem tali pollet imago dei
Vult natura deus/vult inclinatio recta
Spiritus vt mentez ducat in alta ſuam
Spūs arbiter ē. mens libera/ collige paucꝭ
Inter eas vires ſectio qualis erit
Spūs arbiter eſt vires anime ſuꝑ omnes
Qualis contingit ſub ratione regi
Eſt penes arbitriū queuis operatio laudis
Vel vicij/rebus vtitur aut fruitur
Arbitriū tuleris/nihil eſt peccabile/nullum
Demeritum cuiqꝫ prouenit aut meritum.
N Pūs ē typice dictꝰ iacob/ꝛ varie vir
ſ Ancille/ſocie vir pariter domine
Mētē dic dñā ꝫ dñi cui fulgꝫ imago
Gloria/lux/ſpeculuz/quē meminit/ſcit/amat
Sinderesim quādoqꝫ ſcias ꝑ mēte reponi
Cuius natura pellit ad omne bonum
Aut ꝑut h̄ loq̄mur ſoli mēs dedita primo ē
Cuius ꝛ obiectum finis ꝛ vnicus eſt
Mēs ita ſnideresim ſupeminet vnica iungi
Que ſolet ad ſponſum filia virgo deum
Mens ꝛ apex mētis ideo diſtincta notētur
Sit ꝙ amor radix finis ꝛ initium
Omnia finit amor ꝑut inchoat oīa/ nunqꝫ
Ipſe tamen neſcit/nec memor eſſe nequit
Unius ꝛ trini ſaluatur ſemper imago
A patre per verbū circulat almus amor
Imp̄mit hoc natura bonuz/ ſed gr̄a format
Gloria conſummat poſt rudimenta vie
Contemplātis habes finē q̄ ſubleuat ad ſe
Mentem ſupra ſe/ſicqꝫ ſigillat eam
St naturalis affectus ꝛ ē animalꝭ
e Eſt rōnalis mēs amat arce manēs.
Mēs patriā repetēſ amat/et q̄ poſſi
Mēs amat/ꝛ ſe mēs oīpotētꝭ amat (det illā
Diuini generis amor eſt mentis triplus iſte
Finis ꝛ obiectum ſtat tribus ipſe deus
Per ſpeculū ꝑmus amor ē ſpeciē tenet alter
Actu ſe proprio ſolus amat dominus
Solus ī immenſum ſe nouit/amat/fruitqꝫ
Actu non menſo nullus amare poteſt
Sub gradibus ternis opus exercetꝛ amorꝭ
Credulitate prior fit/ratione ſequens
Et intellectu reliquum fit/conſimili dic
Gratificus ꝙ amor triplificat meritum.
Primū ſimpla fides/intellectꝰ quoqꝫ donū
Quod ſequitur preſtat/dat freneſis reliquū
Gloria triplatur/ꝯmunis prima ſecundam
Mater habet/ternaz chriſte ſupreme tenes
Unica ſublimis gradibus caret oīpotētꝭ

Gloria/ſit qꝫuis trinus ꝛ vnus idem
Ratia gtuitꝰ amor ē baptiſmꝰ amori I
G Primitus impreſſo deſuꝑ addit eā.
Mēs ꝑ eā p̄ris eterni viteqꝫ ꝑhēnis
Heres adoptatur/ſponſa fit/arra datur
Naturalis amor nunqꝫ deletur/eundem
Ad reprobos etiam continuat dominus
Obniti conatur ei male grata voluntas
Se crucians vt equus calcitrat ad ſtimulū
Mira dei bonitas patꝫ ac inuicta poteſtas
Curqꝫ voluntati pax nequit eſſe male
Extimulās agitat vrget pūgitqꝫ remordēs
Complantatus amor iura dei retinens
Primꝰ amor mētis liber ſe ſponte coaptat
Primo principio quod nec amare neq̄t
Arbitrium ſequitur vſum rationis/ꝛ vltro
Flectitur in partes/ſi volet/oppoſitas
Sponte ve ſuſpendit ſe ꝑtes inter vtraſqꝫ
Uſqꝫquo confirmet gloria velle bonum
Liber amor melior/q̄ plꝰ fulget viget ardet
Corde manu ſenſu peruigil/hinc melior
St occaſus ī ens puꝝ fit caſꝰ ꝛ alt
In puꝝ ñ ens/ mēs ab vtraqꝫ cadit
Dic ita ꝯtigēs/q: nō valet eē ꝛ ī eſſe
Non impoſſibile dicitur eſſe tamen
Falſa ve ſunt non alio eſt in eis medium
Non negat omne quod affirmatio ponit
Et viceuerſa. quid me duret ibi.
Principiū primū complexū fallere ponens
Rbitra ſe ꝟtꝰ vireſqꝫ ſuas mouꝫ oēſ R
a Flectitꝛ ad ſeſe mota mouens eadeꝫ.
Altera cauſa tñ ſꝑ ꝯcurrit/ vt ipſuz
Obiectum ſaltem cauſa ſuprema mouet
Actio non eadem motus ſeu motio moto
Hoc deus ad ſeſe ſolus habet proprium
Par eſt obiectum par eſt ratioqꝫ videndi
Actio ſed diſpar cum deus inſpicitur
Verbum ſi dicat ea mens/aliter tamē intro
Verbum diuinum corde pater generat
Spiritus ꝛ ſanctus mentis ſpiratꝛ amore
Non prout hunc ſpirāt filius atqꝫ pater
Exemplar verbum dices/ exemplar amorē
Quez ſanctus ſibimet ſpiritus appropriat
Unica forma dei formas ſupeminet oīes
Altera dic non eſt forma realis ibi
Formales varias rationis fabricat vſus
Intellectiuus abſtrahit/aut reſerat
Componēs caueat falſos cōiungere ſenſus
Dum ſuper abſtracto ſcire cupit quid id eſt
Ens a mente dū variatꝛ imagiē lune
m Mens q: metitur/eminet et meminit
Mēs ita totꝰ hō/mēs intellectꝰ et ē
Ipſa volūtas ē vis memorās paritꝛ (ens

Mẽs hõ dũ lunaticus ẽ/dum more zachei
In hiericho degit/luna ſonat hiericho
Uix interualla recipit lunaticus iſte
Lucida pauca nimis/valle manens miſera
Torq̃t et illidit vel humi vel aq̃s vł ĩ ignes
Paſſio crebra ruens/dormiat aut vigilet
Nitatur tamen vt vel raro cogat in vnum
Spiritus initium quod fit amore pio
Semet adunat amor vires reliq̃s ſił om̃es
Colligit imperitans/actificans habitus.
Tunc lucet tenebra/radians caligo ſubitur
Mens intro rapitur lux inabyſſat eam
Sicut aq̃s oleũ ſupeminet/almus amor ſic
Supra quodlibet ens exilit vſqꝫ deum
Argentum viuuꝫ ſemper protendit ad imũ
Centꝝ quod deus eſt ſemper homo reperit
L Agna potens fecit mihi magna ca/
m nis benedicta
Ecce beatã me p̃dicat omne genus.
Uirginitas mr̃i/fidei cor/ſummus ad imũ
Junguntur/mirer quid potius dubito
Magna potens tollit mirari/ſolus is ipſe
Cor fidei iunxit omnia qui potuit
Deſine mens hoĩm temeraria velle ꝓfundũ
Conari ſenſum te penetrare dei
Infinitus enim nõ circumſcribitur arto
Formate mentis quolibet ingenio
Cũcta deus ſapiẽter agit nec homo ratiõeꝫ
Aſſerit hoc ſalomon ſcire poteſt aliquam
Deſtruat edificet perdat vel collocet vt vult
Cur ita feciſti dicere quis poterit?
Deſpicit excelſos oculos/cordiſqꝫ ſupbos
Mente ſui/digne fallitur improbitas
Improbitas ſape que nõ vult ſicut oportet
Senſus ſobrietas eſt inimica ſibi
Contingenter agit extra ſe prima voluntas
Libera ſe varijs inſinuando modis
Om̃is cuiqꝫ rei ꝓpri⁹ diuia volũtaſ
m Paret ꝛ ad nutuꝫ flectitur illa dei
Nulla ꝑor cã ẽ/ cui ſoli dicere fas ẽ
Sic volo ſic iubeo/velle mihi ratio ẽ.
Grammatici cauſam querenti ſignificati
Reſpondent/quia ſic impoſitor voluit
Diſpoſitis rebus daꝛ altera cauſa ꝓpinqua
Ordine pro rerum ꝓprietate modis
Queqꝫ de⁹ format vult nõ qꝛ ſũt bona de ſe
Sed bona ſũt quia ſic diſpoſuit fieri
Cũ voluit nihil eſſe ꝑus quodcũqꝫ creatuꝫ
Tunc nihil hoc fuerat ſi capis eſſe bonum
Fiat lux dixit/bona lux/ qꝛ complacuit lux
Ut fieret/bona ſunt omnia iure pari
Nõ bõa/qõqꝫ potẽs ſapiẽſqꝫ ꝑ oĩa clamãt
Vocibꝫ excelſis cuncta creata ſimul

Res ita diſponit/ꝓprios vt eas ſinit actus
Seu motus agere/ vertere ſponte poteſt
Uertit ꝛ immutat quotiens miracula fiunt
Ut dum ſuſpenſa quelibet actio fit
Ulri q̃d fatũ q̃d ſit fortuna req̃runt M
m Solaqꝫ ſi preter noĩa ſunt aliquid
Sũt aliq̃d/nec em̃ ſmo cõis ianis
Nil penitus fruſtra publicus vſus habet
Eſt operans a propoſito certum ſibi finem
Certaqꝫ pro fine preſtituens media
Dicere fortuitum nemo preſumit vbi quis
Preuiſis medijs quod petit aſſequitur
At dum proueniunt ea raro qualia ꝓſus
Non intendit agens/dicito fortuita
Pergis ad eccleſiã dño tua reddere vota
Et patet ante pedes aurea maſſa tuos
Utiqꝫ fortuitus eſt hec inuentio/cauſam
Eius fortunam dicere rite potes
Inde vides primã cãm quicquid facit/eſſe
Nil ſibi fortuitum/nam videt illa prius
Non ita fit nobis quos ignorantia ducit
Non preconceptis finibus aut medijs
Adde ꝙ excelſus deus efficit omnia/ quare
Fortuna omnipotens eſt deus ꝛ dominus
Uicq̃d ꝯtigerit nob nec p̃ſcia mẽs ẽ
q Preuidiſſe deũ nõ dubitare poteſt
Hinc fortuna liq̃t ꝙ ĩ om̃i re dñaꝛ
Nemo ſcit ſibi quid veſpera ſera vehat
Preterea cauſas alias ſi colligis omnes
Ipſas fortunam ſepius inuenies
Cur qꝛ ꝯcauſant vbi nemo intẽderet actum
Talem/vel tali fine/modo fieri
Jũge intellect⁹ vbi maior ineſt/minus illic
Eſt de fortuna/cur? quia plura videt
Angelici porro ciues animeqꝫ beate
Nil vel raro aliquid fortuitum reputant
Omnes nanqꝫ docet in verbo viſio clara
At nos ve miſeros nubila tanta tegunt
Porro priora tenens de fortuna/ ſciet apte
Mox quid ſit caſus cauſa/vel eius opus
Caſus ineſt ſoli propria ratione carenti
Ut ſunt bruta/quibus nulla preeſt ratio
Nulla q̃d ẽ ꝓpria ẽ/ſꝫ ĩeſt aliena/regẽs/dux
Et que non errat primipotens ratio
Inter ſ hũc vigilẽ ſenſus ſunt c⁹ apti N
d Peruius et liber ſpũs hos animat
Sõnus ꝑo q̃d ẽ illibertatõ ſenſus
Cõmunis/groſſus fumus opilat eum
Ergo ſtat⁹ medios varioſqꝫ notato freq̃nt
Senſibus humanis poſſibiles fieri
Sõniculoſus em̃ vigilat torpore grauatus
Nec vigilat ꝓſus/inter vtrũqꝫ manens
Leſio cõmunis ſenſus/vel apertio lenta

Dat freneſim capiti ſic reueriſa venit
Uerba nihil conneta ſibi pfert reueriſans
Neſcit quid ſequit᷑/ quid ve repugnet eis
Cur:q̃ nulla regit ratio fantaſmata/ nullo
Ordine que gyrant vt mare fluctiuagum
Sõniat ğ vigil min⁹ aut pl⁹ plurima vexãt
Fortia vel modica dum ſimulacra caput
Gallũ nũc loquit᷑/aſinũ mõ/caſtra ve terris
Fundat in hiſpanis/vota facit varia
Paſſio que fortis fuerit que fixa cerebro
Credite ꝙ non vult ſe ratione regi
Q Aſſio dũ turbat cerebꝝ fit hõ fatuĩ
p Auget᷑ tãdẽ/ledit/ꝛ ẽ freneſis (ſans
Ergo vides cordi deuoto vl'ſtudi/
Noxia cur fiunt idola corporea (oſo
Abſtrahat ğ ſagax a fantaſmatibus almam
Uim mentis/puro lumine ſe recreet
Sed q̃ꝫ difficile eſt/q̃ꝫ rarum /nec venit vlli
Gratia ni fuerit deſuper irradians
Qua duce pſumat cor ſurſum poſſe leuari
Et quadam lucis ſe regione frui
Semper ſuſpecta ſit quantũcꝫ ſalubris
Paſſio credatur/quem retinere nequis
Nã ꝗ preire ſuam que ductrix eſt rationem
Geſtit ꝛ effrenem ſe rapit abſcꝫ modo
Non ſecus indomitũ vidi geſtire caballum
Sic ſtimulis acti thaurus/aper furiunt
Paſſio iudicium variat. prout ebrietatem
Non vno faciunt fumida vina modo
Hic ſilet. hic loquit᷑ furit hic. ridet pius ille
Hic vigil/hic ſtertit/fit ratione nihil
G Loria celſa deo vob̃ vir ꝛ o mulier
g Que vos ɔciliet ſp̄ amore pari (par
Qui mores hoim/q̃s ſecũ ſex⁹ vtcꝫ
Fert/conferre cupit/ſcandala precaueat
Nã generare ſolet odium collatio talis
Laudetur potius fedus amicicie
Mutuo ſe refouent artus in corpore vero
Humanus ſic ſe ſexus vtercꝫ iuuet
Cõſona mẽbra ſibi/nõ vllũ corpe ſciſma eſt
Non oculus manui dicit inepta mihi es
Eſt hoim ſpecies eadem /ſit femina/ ſit mas
Sunt anime ſimiles que ratione vigent
Conditor vnus eis plaſmator ſiue creator
Par ꝛ origo dedit nobilitate frui
Materies ſimilis / claudunt᷑ morte parili
Idem finis eis primo ſtatutus erat.
Crimina nẽo libẽs ſua credito vult recitari
Cum ſoleat laude quiſcꝫ tumere ſua
Dixeris ergo frequẽs qđ ſexũ poſſit vtrũcꝫ
Nexu iocundo conciliare ſibi
e Exhortare/colãt ꝛ amẽt ſe ſex⁹ vtercꝫ
Preueniãt gratis iugiter obſequijs

Si vitã inſpicias hoim /ſi deniꝫ mores
Nemo caret vicijs iunior aut ſenior
O tandem maior parcas inſane minori
Non alios damnet quem mage culpa ligat
Omnes nõne ſimul eadẽ damnatio ſtringit
Omnes peccati perdita maſſa ſumus
Quiſquis ſaluatur hunc ſaluat gratia ſola
Gratuiti doni eſt gloria /nulla tibi
Nos fecit dñs /nos deſtructoſcꝫ refecit
Sunt ꝛ apud dñm femina vircꝫ pares
Nunquid vita mares ſolos eterna beabit
Hec ne ſalus cuneo femineo dabitur
Qui ſexum culpat muliebrem ſiue virilem
Culpat cum puero te pia virgo tuo
Matribus ꝛ patribus ,pprijs cõuicia dicit
Sanctos ꝛ ſanctas conſpuit improbiter
Uir bon⁹ eſto mẽor /ꝙ ſit tibi femina ɔſors
Incꝫ tibi gratum ſit data ſubſidium
Ir q̃ fortior es q̃nto robuſtior in te Q
v Et pallet valido mens tua iudicio
Femina ſi variũ cor hꝫ mutabile ſp̄
Plus indulge ſibi/plus miſerere pius
Tu dux/tu rector caput es rege ɔſule nutri
Dilige/ɔſerua/chriſtus vt eccleſiam
Scãdala ſed dices p̃bet mihi femĩa crebro
Blandicijs ritis cultibus/illecebris
Conſentire caue/tibi nil affirmo nocebunt
Hoc tua /ſi preces /non ſua culpa facit
Quid ꝙ res omnis laqueus culpe fit iniq̃s
Omnis non ideo res odienda bonis
Cultu ſi nimio mulierum ſexus oberrat
Ponat noſtra viri prouida cura modum
Euam debuerat adaꝫ rep̃hendere/ ſed dum
Conſentit/,pprium plectitur ob vicium
Femina ſis ſubiecta viro/caput ẽ/ ſibi pare
Laus ſua laus tua ſit gloria fama decus
Probra mal'dicta bõa ſis ſcito tua laus ſũt
Nam virtutis honor dedecus eſt vicij
On nocꝫ ĩnocuis ĩfamia feda nocẽ
n Añ tribũal on⁹ q̃ſcꝫ feret ,ppriũ (tũ
Feĩa cũ tibi ſit pudor ꝛ deuotio cor
Flebilis ꝛ mollis vtere dote tua (dis
Cerne ꝙ omĩpotẽs p ſexũ fortia fregit
Sepe tuum/tribuens martyrij brauium
Ergo ,pbas conare ſequi/vos fortia fortes
Exercete mares /laus ſit vtricꝫ ſua
Sit vobis ĩ amore bono nexus /cor et vnũ
Una prout ſpecies/finis ꝛ vnicus eſt
Spũs annexas tres vires tres q̃ſi ſpõſus
Ancillam/ſociam/ſuſcipit ꝛ dominam
Eſt ancilla caro / rõ quocꝫ libera / ſed mens
Eſt dominans grauidat ſolus eam dñs
Artes fuſca petit ſeruiles fulgida francas

Deica vult ſoli ſola vacare deo
Spũs eſt ſeruus/liber/dñs/prout his ſe
Arbitrio proprio plus ve minus/ſubijcit
Cõſona ſi fuerit microcoſmo copła triplex
Nil macrocoſmo pulcrius aſpicies
R Tſctm̃ nomen ei⁹ cuius:niſi ſancti
e Sanctorũ/ſanctos vt ſupas alios
Sanct⁹ ſanctoꝝ vult ſctm̃ ſcificari
Nomen/vt orando prima petitio dat
Eſt natura capax rationis/cetera claris
Dotibus excellẽs/que meminit/ſcit/amat
Prouida cura patris homĩ ſpecialit̃ aptaꝫ
Orandi formam iuſſit ⁊ inſtituit
Hic bona q̃ cupiat/mala q̃ fugiat numerãt
Mentis ⁊ interpres lingua deuꝫ rogitet
Qui pater es noſter in celis/ſanctificetur
Abba tuum nomen ſanctificare potens
Adueniat regnumq̄ꝫ tuuꝫ/fiatq̄ꝫ voluntas
In terra ſicut celicus ordo facit
Panẽ hodie noſtrũ da nobis quotidianum
Et ſuper ens/triplex qui datur ⁊ ſatiat
Debita dimitte nobis/dimittim⁹ vt nos
His quorum nobis debita noxia ſunt
Ne nos inducas vt nos temptatio ledat
Gratia ſed tua nos liberet abſq̄ꝫ malo
Ira dei pietas omnis pietatꝫ origo
m Ex nihilo miſeris ſe dedit eẽ patreꝫ.
Filius es/nõ iã de terra/celic⁹ eſto
Celeſti caueas degener eſſe patri
Adde q̄ ⁊ frater dici dignatur/⁊ eſſe
Proximus ⁊ ſocius factus homo voluit
Immo miſter ait ego ſum/non conditione
Seruili/pietas vnica flexit eum
Amplius adijciaꝫ/qđ crede tñ/q̄ ſponſum
Tradit ſe menti deigenamq̄ꝫ facit
Filius ergo tuus deus/o dignatio qualis
Factus verbigena magnifica dominum
Noſter puulus es natus nobis/datus ideꝫ
Filius/⁊ nomen emanuel proprium
Factus es ⁊ nobis vltro ſapientia/iuſtus
Sanctificans/redimens/vitaq̄ꝫ vera via
Qui ſolus ꝓprie es/ex quo/ꝑ queꝫ fit/⁊ in q̃
Quodlibet es forma/finis ⁊ efficiens
Hinc vnũ verũ/bonitas/ſpẽs/mod⁹ ordo
Pondus/menſura/prouenit ⁊ numerus
S N celis habitas/celũ celi ſil' ipſum
i Celum celorum dixeris ex ꝓprijs
Vel celis idõ q̄ te celas/tenebraſq̄ꝫ
Ponis latebras/cui locus eſt nebula
Hec caligo q̃d eſt tibi ſermo myſticus edet
Quem docuit paulus/crede dionyſio
Scribim⁹ et legim⁹/loq̃mur q̄ꝫ plima/ſed
Omnia ſunt ſi nõ ſpũs introducet (quid
Multis hos celos deuotio fecit aptos
Dixit vterq̄ꝫ iohan celica viſa ſibi
Prolog⁹ hacten⁹ orãdo nos fecer̄ aptos
Attentos/dociles/queq̄ꝫ petenda ſequi
Abba tuum nomen oramus ſanctificetur
Sanctuꝫ ſanctificans ſanctificare decet
Nomen noticiã quaſi notamen vocitamus
Eſt vnum nomen omnimodumq̄ꝫ deo
Sanctificantẽ nos decet illuꝫ ſanctificem⁹
Sedulo queramus nomina noſſe dei
Heologia t̃plex nũerãt myſtica tra
t Sol⁹ q̄ ſe ſcit exupante ĝdu (dit
At ꝑ ſymbolicã trãſferre ĩ qđq̄ꝫ cre
Fas ẽ/⁊ ſummo nomina ferre deo (atum
Vilia dum transfers aures offendere noli
Simplas atq̄ꝫ pias/vera licet tua ſint
Ex perfectis propria conſtat theologia
Nil imperfectum nominibus reſonat
Omnia tollit myſtica ſummo/datq̄ꝫ ſecũda
Nomina cuncta deo/terna ſtat in proprijs
Prima deum celat in ſe/volatq̄ꝫ ſecunda
Symbolicis retinet terna velut mediũ.
Tercia nãq̄ꝫ parit conceptus interiores
Abſtractos/primo principio proprios
Actus ꝑfectus/prim⁹/purus/qđ et eſt ens
Eternum/verum/ſimpliciterq̄ꝫ bonum
Vtitur in patria conceptibus intuitiuis
Quos nude viſus imprimit ipſe deus
Finge deus retrahat ſe/ceſſat ⁊ intuitiua
Viſio/nãq̄ꝫ deus ſolus erit ſpecies
Duciat regnũ/q̄ ſi ñ ꝑmit⁹ ad nos T
a Venerit ad regnũ nitimur ĩ vacuũ
Intra nos regnũ ihs eẽ dei manife
Ergo ſuuꝫ regnũ rex regat vt ꝓpriũ (ſtat
Ligna petũt regẽ/nec ficus/vitis/oliua
Conſentire volunt/nam ſua ſufficiunt
Solus in aſſenſum ſe ramnus inutil' iſtis
Deuouet vt regnet/deuorat ignis ea
Fabula ſpectat eũ ꝓpriũ q̃ ſpernere regnuꝫ
Suſtinet interius/exteriora petens
Fiat velle tuum dices conſentit et optat
Congratulatur/amat/cõplacet atq̄ꝫ fauet
Electiuus amor ſe conformare ſupremo
Velle tenetur ei/dum ſatis innotuit
Si iubet aut ꝓhibet/ſed ꝯſilij monitiq̄ꝫ
Ac de permiſſis non eadem ratio
Nemo dei temptet fieri cũ murmure iudex
Cur mala permittit res aliaſq̄ꝫ facit
Duꝫ peccata ſinit nõ vult ea/ſed vetat/odit
Quãuis nõ remouet/punit at illa tamen
Iat ꝑgreſſũ deſignat/an oẽ creatuꝫ
f Dicendo fiat/protulit ipſe deus
Corporei mot⁹ extraꝫ ſi reſpicis/hi ſũt

Rectus et obliquus/circulus eſt reliquus
Spirituum motus ita triplex/orbicularis
Rectus ⁊ obliquus/pro medio deus ē
Circulus ē ſimplex/rectus ſe duplat vt altū
Centruꝫ quod deus ē proximat aut refugit
Terminꝰ obliꝗ ꝗdruplex/mō nāqꝫ ſiniſtris
Nunc graditur dextris/ante retro ve petit
Dū reſoluta manet cauſe mens ꝟtice prime
Egrediens nuſqꝫ gyrus ibi ſuus ē
Progrediens ratio motus ſe diuidit in ſex
Quattuor obliquus/rectus habet binos
Conſtās ꝑma ſuo mēs cētro prouida vis ē
Da fatum aut caſus fortuitos reliquis
Caſus vitabis te celo fixeris alto
Velle tuum terris ſit quaſi celicolis
In terra fiant prout in celo tua ſancte
Juſſa voluntatis/dic ita/rectus eris
Anē dū petimꝰ/petimꝰ ꝗcꝗd reficit
V p Intꝰ ⁊ extiꝰ ſpūs aut caro vult(nos
Dic ꝗſi pan panē.qꝛ totū ſignificat
Panis ⁊ ꝗ deus ſolus ⁊ oīne bonū (pan
Noſtrū ſe fecit/dum nos formauit/et addit
Dans formam/pariter queqꝫ ſequunt̃ eam
Quotidie quia deficimus/ſic quotidianuꝫ
Querere nos panem cogimur in precibus.
Da tu qui ſolus ꝓprie das/reddere quicqꝫ
Nemo poteſt/donum dicito tale datum
Nobis qui vita peregrini viuimus iſta
Qui nondum fines attigimus patrie
Nunc hodie tempus pn̄s/nunc dicimꝰ eui
Nunc ē eterni/ſemper vtrūqꝫ notat
Nūc mō/nūc euo/nūc ꝑpetuo petimus da
Te panem ſuper ens/⁊ ſuper omne deus
Hoſtia tu ſacra nobis/tu quotidianus
Panis ſacraris/noſter ⁊ efficeris
Panem ſi petimus/nunqꝫ te teſte negabis.
Nec ꝓ pane pater celice das lapidem
T dimitte pat̃ nobis tot debita nr̄a
c] Creditor exclamat ſuffocat ⁊ cruciat
Qđ debes redde/mľti ſūt/vim pati/
Reſpōde ꝑ me ꝗſo benigne pater. (or/ſed
Debeo me/qꝛ ſum factus/qꝛ ſuꝫ reparatus
Qđ baptizatus filius efficior
Heres ſū/frater/ſocius/mēbrūqꝫ miniſtrū
Se dedit.⁊ toto ſe licet vltro frui
Pauꝑ homuncio tot tantis obnoxie donis
Da de corde tuo que tibi debita ſunt
Toti debitor es orbi/pugnabit ⁊ orbis]
Totus contra te/gratificus niſi ſis
Et ne nos inducas. hoc ē nō ſine pulſos
Temptatoſqꝫ graui pondere ſubruere
Si tēptas purgeſ/doceas ſtimľeſqꝫ ꝓbeſqꝫ
Fac humiles/mites noſſeqꝫ nos facito

Eterna duc alme via/temptatio non nos
Demonis illaqueet inficiatqꝫ caro
Oīne qđ ī mundo ē ſuꝑemus/te duce/tolle
Tot laqos/vľ eos ꝯtere ſub pedibꝫ. X
n Octū ñ pauidos faciat tior atꝫ dici
Nľa ſagitta volāſ ꝑforet aut noceat
Neſcio ꝗd tenebrꝫ latꝫ atqꝫ ꝑābulat anceps
Perplexum/dubium/ſit procul/aut pateat
Crebrior īcurſus nimis aut violētior abſit
Demonium cedat meridiem ſimulans
Sis ſpes/ꝯfugiū/tuus aſſit ⁊ angelꝰ/aſpis
Et draco ſub pede ſint regulus atqꝫ leo
Cōtere ſub pedibꝫ ſathanā/tot retia rumpe
Tot laqueos funes/vincula/tendiculas
Impius ⁊ ſtultus tēptantē vincere iactans
Quāuis omnis ei gratia defuerit
Sed nos libera ſors ⁊ verax liberet omni
Chriſte malo/populus dicat ⁊ omnis amē
Nouimus eſſe malū ꝯtractū/flemus ⁊ actuꝫ
Cernimus exactum/quod tollere grauat
Trina mali peſtꝫ tres vires deꝑmit angens
Debilitat/cecat vrit ⁊ igne malo
Virgo ſalutata ꝑ aue gabrielis ab ore
Symboliciqꝫ patres/ferte leuamen. amen.
Eptē ſeptenaſ ex ſcꝑturis nūerabis
f Exercere quibus ingeniuꝫ poteris.
Diſtorꝗnt aīam capitalia crimia ſe/
Virtutes contra rectificant totidē (ptem
Dona tot expediūt mentē/ſeptemqꝫ beatos
Perficiunt/ſeptem ſcito petenda tibi
Purgat ⁊ exornat ſacri ſeptemplicis vſus
Dotes tot patrie totus homo recipit
Addere mľta tibi poterꝫ ſeptena coaptans
Singula corde pio/quotidie meditans
Talibus aſſueto tibi contemplatio tandem
Tedia depellens perfacilis veniet
Sūma breuiloquij bonauēture tibi tradet
Noſc ..e..ummatim ſingula dicta modo
Ordine ſepteno ſanctos vt quodqꝫ dierum
Poſcit opus/ſtudeas connumerare tibi
Quale ꝗd acta dies tulerit/nūc annua ꝯfer
Vt formes animū ꝯmemorando tuum.
Tuqꝫ ſalutifere per partes diuide ſeptem
Illud aue/ieſus ⁊ chriſtus amen/ſit ita
Et in ꝓgenies pietas ſe diua timēſ y
e Compatit̃ miſeris ⁊ miſeretur eis.
Pauꝑ ſpūs ē timidꝰ/reuereť/⁊ in ſe
Maiorem inſpiciens/decidit ⁊ reſilit
Ergo dei ſumma ſub maieſtate timendum
Deſperans de te decide/ſuſcipiet
Te timor edoceat que ſit ſententia chriſti
Trado ſuaue iugum/do leuitatis onus
Eſt pietas amor ex affinitate reſultans

Primaqꝫ proximitas a patre progreditur
Celeſtis pater eſt omnis pietatis origo
Celis ⁊ terris finis ⁊ initium
Et bonitate dei pietas excreuit in omnes
Progenies/regnat ve nimis impietas
Hec tria ꝯueniūt pietas/timor atqꝫ ſophia
Accipe iob teſtem qui tria connumerat
Suaue iugū xp̄i eſt/timor aſſit iūctꝰ amori
Laudem nam per ſe neuter habere poteſt
Eſt puerlis amor niſi ſit reuerentia/porro
Seruilis timor eſt ſi ſit amore carens
Uo pacto potīt inq̄t vulgata q̄rela
q Dici vel fieri ſuaue iugum domini
Lex quaſi ſit facilis legiꝯ̄ria carnis
Lex que radices fixit amara ſuas
Imbibit totis ſerpitqꝫ maligna medullis
Fomes ad oīe nefas eſtqꝫ tyrannus atrox
Sobrius eſto/vigil/mitis/caſtꝰ/moderatꝰ
Sperne voluptates/lex tua chriſte iubet
Eſto vorax/dormi/vētriſqꝫ libidine feruēs
Da cor ad illecebras/clamat amica caro
Nōne grauē paulꝰ carnis ſathaneqꝫ ſagittā
Senſerat/exclamans crebrius heu miſerū
Eripiet quis me miſerū de corpore mortis
Huius/vbi pugna deprimit aſſidua
Audi quid ſacro reſpondet numine plenus
Gratia me domini te miſerante ieſu
Gratia nanqꝫ poteſt hoīem pietaſqꝫ repēte
Ut per baptiſmum ſaluificare hominem
Quot qualeſqꝫ legis quos vno morꝭ ī ictu
Gratia ſuaue iugum/vexit ad ethera
A On vllū dici vult philoſophia btm̄
n Qui nō ex habitu depulerit vicia
Inde fit vt paucos vl' nullos inue/
Felices/quales ponitis o ſtoici. (nimus
Gratia ſuaue iugum momēto tradit in vno
Quo fias felix/ſcriptus ⁊ ad patriam
In medijs igit̄ rixis pugnis quoqꝫ carnis
Gratia donatur/gloria quam ſequitur
Inſipiens ſi ſis/iniuſtus/ſordidus/omnis
Seruus peccati vileqꝫ mancipium
Protinus ipſe ieſus xp̄us/ſapientia/iuſtus
Sanctificans/virtus/atqꝫ redemptio fit
Forſitan ē aliquis multo grādiqꝫ grauatus
Pondere peccati/flagitij/ſceleris
Conſtituit dignū mox gratia ſpeqꝫ beatū
Uitat ⁊ infernum/celica porta patet
Saulus erat ſpirās cedē/plenuſqꝫ minarū
Concidit/⁊ paulum/gratia mox ſtatuit
Suauius ⁊ leuius q̄d erit/nam tollitur a te
Criminis oīe iugū/ſpōte niſi ſubeaſ
ſ I pecces rurſꝰ/ꝯuertere/mox veniā
Uires ⁊ xp̄e adiuuat arbitrij (dat

Hec dulcedo iugi remanēs abſcōdita p̄uis
Eſt/quam deuotis experientia dat
Gr̄a martyribꝫ leuis ⁊ fortis data monſtrat
Carnis vt arta iuga ſuaue iugum ſuperat
Impietas timida venia caret omne iugale
Fit ſibi difficile/murmurat impatiens
Cur te diſtēdis ventoſa ſuperbia: quid te
Sufflas ⁊ iactas: dum tibi vana places
Uidi ego veſicā modico turgeſcere flatu
Que piſis ſonuit quattuor impoſitis
Hāc puer vnꝰ acu pupugit diſploſa repente
Uilis ⁊ abſqꝫ ſono flaccida detumuit
Quiſq̄s adulantū turgeſcis voce/ſub iſto
Diſce tropo tibi quid mortis acumen aget
Te prius ergo humilē p̄prij ꝯpūctō cordis
Spina ve configens ſi ſapis efficiet
Nullus adulator peior tibi q̄ꝫ tibi fies
Si tibi blādiris teqꝫ colēdo tumes (as nos
Ucifer hic cecidit/nec mirū dū vide
l Turpes et viles/peſte ſub hac ruere
Pulcer q̄d faceres/q̄d ī oī pte dcorꝰ
Omni cuꝫ plenus ſorde ſuperbis homo
Dicis diues ſum nec egens/neſcis q̄a paup
Nudus cecatus vilis es/atqꝫ miſer
Proſpa ſors nutrix ē huius ſubdola peſtis
Aſpera ſanat eam proſperiore manu
Unus vt e patribus ventoſo corde careret
Demone vexari queſijt/obtinuit
Ergo q̄d aduerſas tāto fugimus ſtudio res
Conſulimus ſortes/fidimus aſtrologis
Sed nolo temptare deum dices/ agis apte
Si tamen anteferes preſidium domini.
Angelicum ſi ſubſidium ſi ſpemqꝫ/fidemqꝫ
Cura nec humanis ſit nimis auxilijs
Cura ſuperflua fit/ſi plus/ſi non vt oportet
Nec pro perſone conditione/ſtatu
Tu corpus refoue. tu cura ſedulo carnem
Quid niſi confeſtim putre cadauer erit:
X bonitate p̄ris pietaſ ē intꝰ oborta B
c Unius ⁊ trini/ſumitur hic ratio
Diffuſiua ſui boītaſ ē/ſūmaqꝫ ſūme
Qualis perfecte deforis eſſe nequit
Nec tenuis vix vmbra boni/diuia neceſſe ē
Seſe diffundat interius bonitas
Eſt naturalis cōmunio/dic et amoris
Suppoſitis trina ē/licet eſt eēntia ſimplex
Sūma palā bonitas hinc reſerata patet
Omnia dic eadem/niſi ſola relatio cogat
Ponere perſonas nominibus proprijs
Eſt pater/eſt genitus/⁊ ſanctuſſpūs vnus
O primus omnipotens/omniſciēs dominꝰ
Qualibet in re ſunt huius veſtigia cauſe
Plus hominis mente claret imago dei

Mens etem̄ ſe cognoſcens/ſe diligit inde
Mens verbum gignit/hinc amoꝛ exoꝛitur
Mēs pater eſt/v̄bū genitus/dilectio nex⁹.
Acceſſentia ſunt hec tria non eadem
Lena ē ſimplicit̄ iō deitatis imago
Nec lux in ſole lumen et ipſe caloꝛ
p Uis verū liber cog̃ſcere/ſimplificet̄
Coꝛ ſurſum remeans/infima deſpiciat
Materie trahit imperfectas conditiones
Quo magis a ſummo diſtat oꝛigo ſua
Hoc in ſole notes ⁊ lumine/ſed viceuerſa
Dum redit ad pꝛimum ſpirituale ſapit
Mēs hoīs mundū ſua ꝑ ſimulacra receptū
Senſibus effigiat ſpiritui ſimilem
Spūs eſt nempe quod gignit ſpiritus/iſta
Mentis conditio libera pꝛimo fuit
Principiū rebus pꝛimū ſpeculando creatis
Obijce cum nullo crimine leſa iacet
Inficitur carnis oculus/ſed hebet ratiōis
Contemplatiuus lumine pene caret
Par fit iumētis/mēs coꝛꝑe merſa grauatur
Decliuis ſtolidam vix bene viſit humum
Eſt domini pietas in pꝛogenies timoꝛatas
Contritis grauibus/dat leue ſuaue iugum
C Racia ꝓgeniē pietas germana coar
f Flet̄ tuā/q̄ eā dura mā⁹ cruciat (tat
Permittēte dō frācoꝝ nobile regnū
Cur tot ab erumnis hactenus atteritur
Scire volens/vt cura ſolet diſtēdere mētes
Humanas/noſſe conſilium domini
Scripturas ſcrutare ſacras ſcrutare ꝓphas
His velut in ſpeculo quod petis inuenies
Effectus ſimiles cauſe ſimiles operantur
Ergo hieroſolymam cernito cur perijt
Mittitur hanc contra diuini virga furoꝛis
Aſſur/qui plenam flagitijs adimat
Nōne pares/pudet heu/cauſas in pariſieſī
Urbe fuiſſe diu vidimus excidij
Erroꝛes cecos populo/pſeudoqꝫ ꝓphetis
Pomposoſqꝫ ſtatus/vnde rapina venit
Indeqꝫ ſeditio/paupertas/publica cedes
Membꝛis ī pꝛopꝛijs hoſtibus inualida
O nimis erratuꝫ eſt/tandem vexatio nobis
Intellectum det/pꝛeteriti pigeat
Exter ꝓ patria/ꝑ iuſtis legib⁹ om̄is
e Uer⁹ frācus. erit laus ſibi cū merito
Prodig⁹ atqꝫ rapax lux⁹ piger exu/
Priſci cā mali ſeditione potens (let om̄is
Feda libido procul/qualeꝫ vel dicere turpe
Arſit que quondam ſulphure pentapolim
A populo dñi moderata ſtipendia querant
Finis ⁊ hic ſit ne publica res pereat
Ut coꝛpus nerui ſic vectigalia regnum
Suſtentant/apte diſtribuenda tamen
Expedit ⁊ populo pꝛeſumere nō dominari
Experti ſumus/⁊ tradit ariſtoteles
Curia cum paſtoꝛe tuo romana memento
De te quid totiens francia pꝛomeruit
Redde vices/fer opē letalia dogmata dam/
Que vitas hoīm fedus ⁊ om̄e necant (nes
Nulla fides detur mendoſis aure ſuſurris
Scire cur nolunt nil rationis habent
Regnet iuſticia/vigeat pꝛudētia ſacrum
Pꝛole noua creſcat pariſij ſtudium
Oꝛs miſerāda nimis te frācia diua fa
f Pl⁹ qꝫ cuiuſuis vox r̄ſonat̄ q̄at (tigat
Olim ꝓſcriptos ꝓ libertate tuenda
Proqꝫ fide paſſos/mos releuare tuus
Senſiſti thoma ꝓꝓꝛijs dum truſit ab oꝛis
Anglia te/crebꝛo ſenſit ⁊ eccleſia
Heu pietas heu pꝛiſca fides/cogunt̄ alūni
Francigene/moꝛtes exilium ve pati
Sūme deus/ꝑ lege tua/quā ſub decacoꝛdo
Mentibus impꝛeſſaꝫ ſcribis/⁊ in tabulis
O quot theologi quot pontifices periere
Carcere quos clauſos dira necat rabies
Effugit altera pars alienis incola terris
Tutioꝛ exilio/ſed ſpoliata bonis
Auſtria tu felix/felix ſtudioſa wienna
Dux quibus eſt talis traditus in regimen
Zelo qui fidei feruens/ob eam fugitiuo
Offert doctoꝛi ſponte refrigerium
Sis ſua magna ih̄u merces/ꝑ cui⁹ honoꝛe
Doctoꝛem recipit diſcipulumqꝫ tuum
Iſpſit dñs vana de ſede ſuperbos D
d Mēte ſui coꝛdis vita nec apta mācet
Turb⁹ curarū lacerata rotat̄/⁊ ē par
Pulueribus turbo quos violentus agit
Sede ſedet nulla ſtabili/nec conuenit vlli
Diſſidet ⁊ ſecum turbida mens hominis
Nuſq̄ꝫ vita malis eſt ſolitaria/q̄ꝫuis
Deſertis heremi ſit religata locis
Milibus hec ſi ſit hoīm circūdata turbis
Nuſq̄ꝫ ciuilis nec ſocialis erit
Mens humilis ſimplex ⁊ ſolitaria ſecum
Petre nita manet/concomitata deo
Sola ſimul ſocialis ⁊ eſt/vbicunqꝫ locetur
Diſſidet hec nulli conuenit ipſe ſibi
Sola quidē mīme cui v̄tus ſit comes oīs
Sit licet extremis finibus acta maris
Sola tamen ſecum nunq̄ꝫ ſe deſerit/⁊ ſi
Multis ei populus cingat vtrunqꝫ latus
Eſt vicina deo quem iugiter aſpicit/eſt ſpes
Anchoꝛa ne fluitꝫ/ꝑſtet/amat̄/amat
i Sperat vnit̄ ſecura/ſerena/ſuauis
Pulcra videns/fini ꝯſociata ſuo

Conſcia ſecreti diuini/ſicut amica
Sicut dilecti ſponſa columba/ſoror
Has dat theorice laudes ſapientia vite
Solitarius ē ſolus amicus ei
Nec ſolus tñ ē/q̃uis locus ⁊ manus et pes
Oſq; vacent/animus omnib; obſequit̃
Proficit hic ⁊ nunc verū ſcrutando/ſalubre
Scribit que ſenior poſteritas relegat
Nulla licet ſcribat/nil ꝑdicet ore/perorat
Moribus exemplis/voce loquens operū
Eſt ſolitudo precioſum crede talentum
Terrenis caueas dum datur infodere
Poſſe vacare ſibi nō gratia parua/videre
Quā ſuauis dominus gratus ea fruere
Martha ſit intēdēs multꝫ/ſinat ipſa ſororē
Uti parte ſua/vult ieſus hos fieri
Sciſma nec īterſit mēbrꝫ/oculuſq; tenellꝰ
Non culpetur agat ſi manuale nihil
E Ag̃ domꝰ vaſ̃ nec ſeruis vtit̃ hiſdeꝫ
m Nō par officiū/ſors ſua cuiq; ſat eſt
Sūt toti ī actiuā pede qui ſe ꝑcipiti
Theorice paucos q̃ſo vocare velint (dāt
Sit fortes/gladios teneāt ſalomōis ab in/
Lectulus ob ſpōſā/ſpōſa q̇eſcat ibi (tra ē
Filia clauſa domi maneat/matri famulet̃
At vir in arma ruat/ditior ex ſpolijs
Solus/nō pugnat/ſed ꝓ pugnātib; orat
Hos nō dedignans actio quos tribulat
Ocia non laudi tribuit/nec ob inde ſuperbit
Se catulo ſegni iudicat eſſe parem
Et tamen impetrare pōt dilectio/quod non
Uel labor aut meritū ſe cruciantis habet
Sueuit amicicie ius/regl'a/ius dare/qđ nō
Concedit meritum iuſticieq; rigor
Ambo parē referunt ꝑdā/tētoria ſeruans
Miles/⁊ hoſtiles exuperans acies
Eſt equidem felix/eſt ſolitudo beata
Si ſimplex nec iners fructificet/vigeat
I rō trahit affectū/ſi ſenſus ⁊ actus
f Nō diſcordent/ſit gloria vana ꝓcul
Rumores fugiat/dicens ſibi clauſe
Factorū rō ſit tibi velle dei (q̇d ad te
Solitudo nocet niſi deſit ſollicitudo
Curarum interior cor lacerans miſerum
Cor ḡuat ebrietas/cor crapula/curaq; vite
Sole ſub hac triplici peſte perire caue
Sunt q̇ delicias reputāt ſub ſentibus eſſe
Sub curis quibus eſt irrequieta quies
Parcit eis dominus ſibi ſe cōmittere ſolos
Atq; miniſterio collocat ipſe ſuo
Aſt alios quos ſcit pro vita qualibet aptos
Nunc has nunc illas vult variare vices
Optima pars hec eſt/hec robuſtiſſima felix

Gaude cui dominus preſtat vtraq; frui
Alterius vti gaudet natura/nec vno
Corpus iners ſtudio iugiter eſſe ſinit
Uita beata venit cui ſolum ſufficit vnum
Sola vacat ſoli/ſed ſocialis ouat.
Ibras onagrū delectat libera colla F
l Liber ⁊ a turbis montis aꝑca colit
Pellicanꝰ macer ē deſertꝫ incola ſolꝰ
Serpentes perimit pulliculoſq; fouet
Nycticorax tenebrꝫ latitat/q2 lumē ab extra
Interioris vim diſgregat intuitus
Paſſer vt in tecto ſta ſolitarius alto
Te neq; conturbet turbida cura domus
Unus ait culpatus eo ꝙ non loqueretur
Ni tacitus proſim/ſermo nec edificat
Prima dei requies ſopor ade tres abraāq;
Cernens/ac eſau ſacrificare volens
Scala iacob ſua lucta rachel' amorq; deco
Ignis oreb/moyſes mōte loq̄ns dn̄o (re
Cātica cū pſalmis montana maria petendo
Symeon iubilans/quiq; colunt heremuꝫ
Beniamyn/et paulꝰ/aquile ſimiliſq; iohes
Extaſis ⁊ petri/celſa videns ſtephanus
Turtur ſolivaga volitās/et alauda canēdo
Uitam ſymbolice theoricam tibi dant
Uam m'tos hoīes ꝑuētrit grā me/
q Ex īprouiſo viſitat ⁊ reficit (ſtos
Nūc ſapit h̄ pſalmꝰ nūc ꝟſus ī inti/
Labit̃ appuit aridꝰ aīa nimis (ma cordis
Ergo nec introitus ſcitur/non exitus eius
Felix qui ſemper peruigil optat eam
Expecta tamē ī tempus placiti tribuentis
Sit locus atq; modus/eligat ipſe ſuus
A ſeruo nunq̃ dominus declinet in ira
Sed nec in ira ſit o ſuus introitus
Hoſtes heu legimus/dn̄s quos ipſe cibauit
Frumenti ex adipe/melle repleuit eos
Cur? vt iuſtior hic pateat damnatio donis
Dum ſunt ingrati muneribuſq; patris
Tolle pr̄/tolle tua munera/ſi tuus hic ſit
Seruus abuſurus/verbera da potius
Aſt heu verberibus potero fortaſſis abuti
Quicquid vis igit̃ fac/modo ne peream
Gratia ꝑueniat/comitet̃ ⁊ vſq; ſequat̃
Securus donum poſtulo tale mihi
Ens pure ꝯiūcta do ſecreta niteſcit G
m Fit regio pacis/lucis ⁊ aula placēs
Fulgida caligo ē nebule tenebreq;
Mōtib; etnis lumīa crebra micāt (coruſcāt
Inq; ſinu mentis numeroſe ſpirituales
Anguſtat rerum ſe nihilum ſpecies
Ordine q̇n etiā reſident fantaſmata pulcro
Immotis vt aquis ſol radiare ſolet·

Interea mundi fugiunt ꝑ mania cure
Illecebre carnis/⁊ ſathan inſidie
Sed redeunt heu ſepe nimis velut agmine
Obice cor firmo ſe niſi munierit (facto
Corpis occultat ſenſus/aditusq; doloſos
Peruigil exploret/vim quoq; vi ſuperet
Garrula vitet cum fictis fama ſuſurris
Nil aliud ledat/tempora depereunt
Tpa res ꝓcioſa nimis/ſtimulos ſed ⁊ acies
Inſigunt mage vix ⁊ abire valent
Inuitus patiere iugum qđ ſponte ſubiſti
Frena ferentis equi fabula te doceat
Ecipit q̃ vult nimiũ ſociabilis eſſe
v Dũ putat agreſt nomẽ habere viri
Elõgãs fugito/ꝑſta/claudet et ora
Sic viuat dicent/ſit ſuus iſte modus
Celis interea tacitum miſcere licebit
Alloquium/fiet mentis in arce locus.
Stillabũt lacrimas cordis liq̃facta ſuaues
Intima/non quales cogit acerba luens
Spiritui ſimul ⁊ carni cibꝫ iſte placebit
Omnia fecundans rore ſalutifero
S; caueas laqueũ caueas ſub melle ve/
Si tibi plꝰ placeat q̃ deꝰ iſte ſapor (nenũ
Explorabis ita/domini ſi iuſſa retrorſu;
Proijcis/vt vitam delicioſus agas
Premia ſi petis hic operum/dicetur amice
Que tua ſunt/tibi ſint/accipe/vade/ſile
Heu mea q̄lia ſũt niſi peſſima ꝑmia tollens
Quid niſi prauus ero perpetuoq; miſer
Argue/caſtiga pater/vre/ſeca/neq; parce
Dummodo permaneam complaceamq; tibi
D Ntellectꝰ agens habitus ⁊ ſpũales
i Illuſtrat ſpẽs/nec locus ẽ tenebris
Gratia dũ comes effulget/ſi vita ſe
Sit/neq; ↄturbet paſſio turbida cor (rena
Aere ſicut ſol at homos radians manifeſtat
Omnia/ſic cordis intima clauſa patent
Penitet ob vicia tantis horrentia neuis
Euitet inde boni gratior intuitus
Eſt regio lucis ⁊ pacis gratia menti
Lumen ab eternis montibus accipiens
Gratia nanq; dei paradiſus deliciarum
Cum natis hominum delicie tibi ſunt
Nõne fit abſq; fide/dices cui cura ſuorũ
Nulla ſubeſt hominum proximitaſq; perit
Fit fateor/tamẽ et curas cognoſcere debes
Atq; modo varios/pro gradibus ſtatuum
Incola deſerti vel vita monaſtica curant
Abſentes populos/non ope/ſed meritis
Non ita paſtores aliqui regeſq; duceſq;
Aut qui q̃tidie clamitat ad populũ
Ji Rrationalꝰ amens ⁊ ſtulta vocatur

Myſtica cui nomen theologia dedit
Priuat rõ/mens/ſenſus/pax q xp̄i
Exuperat ſenſum cum ratione ſimul
Cauſa tamen mentis ⁊ ſenſus ⁊ rationis
Lux tenebroſa/ſilens vox ſcia neſcia fit
Eſſe ſui generis ratio mẽs ſenſus habẽt/ſ;
Noſcendo nequeunt equiparare deum
Solus ĩ immẽſum ſe nouit/amat/fruitq;
Quiſq; gradu menſo ſanctus amare poteſt.
Unio ſimplifica ſatians ⁊ pura/quietam
Mentem perficit et perficiendo rapit
Unio deifica mentẽ quaſi ſorbet abyſſo
Fitq; petens/noſcens/ſancta/deũ patiens.
Unio pacifica modꝰ abſq; modo reputat
Et gradus abſq; gradu/lux ſine luce ſimul
Theologia põt ꝓpriã quã dicimus iſta
Concordare ſimul/myſtica guſtat eam
Mentis in exceſſu/ſapiẽs ſapit/inſipientis
Cor conturbatur/poſſe negat fieri
Xaltauit ais humiles o ꝟgo beata R
e Mõi quã dñaȝ mag̃ potẽs ſtatuit.
Cur ⁊ q reſpexit hũilẽ deꝰ/vt tuꝰ eẽt
Filius/⁊ matris ſubditus imperio
Gloria ſuſcepit humileȝ ſublimior/ex hoc
Ipſa nouiſſima ſis/proximiorq; deo
Nāq; nouiſſimus et abiectior eſſe virorum
In cruce ſuſpenſus eſſe ieſus voluit
Propter qđ deus exaltauit euȝ/ſibi nomen
Tale dedit/nomen omne quod exuperat
Sta mõ collige te mea mẽs hic corrue toto
Prona ſinu/ſignum ſtringe ſalutiferum
Tolle iugũ crucis hoc/a q̃ diuellere nullus
Preualeat caſus/dic crucifixe ieſu
Faſciculꝰ mirrhe mihi dilectꝰ meus/inter
Ubera conſtringet ſe mea/ſuauis amor
Oſcl'a det labijs vngat trahat afflet odoreȝ
Intus ⁊ in cellas ducat aromaticas
Amẽs q̃ rapis mea mens/q̃ digna flagellis
Oſcula vis/cuius terra tremit nutu
Arce ꝑcor rapit en pietas ĩſpecta ſup̄
p Que maieſtatẽ nõ ſinit vt verear (mã
Brachia diſtẽdit vultũ decliãt/aptũ
Per latus oſtendit ſe cor/amore dei
Frigidꝰ/ingratꝰ meus eẽt amor/ꝑ amorẽ
Si talem minime fletus amaret eum
Maieſtas fateor retrahit ſi conſpiciatur
Carne tegit ſeſe/ſola patet pietas
O pietas q̃ nec colaphos nec ſputa flagella
Clauos/nec mortem reſpuit ecce crucis
Iã nec amore mei lãguet neq; vulnera ſentit
Mortuus/in dura ſed cruce pendet adhuc
Mortuus amplexu ſe quõ ſubtrahet aude
Mens pia coniungi cum pietate ſua.

Os dare q̄d refugiſ: cur nō i amore liq̄ſcens
Tota fluis: cur n̄ crux madet ex lachrimis?
Jpm forte tenet flentis gremiū genitricis
De cruce depoſitum/flens ſibi compatere
Saxea mens nimis eſt/adamāteq̄ꝫ durior
Talia que ſpectās/mollior eſſe neq̄t (atro
Ange ieſu ꝑga totiēs cruc̄/vt lacri
t marum
De cordis ſilice largior vnda fluat.
Marmore frigidius o cor/qd̄ tāt' amoris
Non rogus accendit/ſtaſq̄ꝫ gelu rigidum
Flāmiuolis ſaltem ſcintillis intege te cor
Que crucis ex omni parte/vides/ſaliunt
Incipe/percurre/primiſq̄ꝫ nouiſſima iūge
Singula que patiꝛ virgo ieſuſq̄ꝫ nota
Una tibi poterit ſcintilla/niſi reprobus ſis
Jgnem de lignis crede crucis parere
Adijce ſarmenta viciorum/que reſecabis
Junge quaſi ligna/plurima dona dei
Lucaꝫ cuius adeſt celebris lux ꝑlege lucas
Trinis cum ſocijs geſta crucis referant
O luca felix qui viuendo ſtuduiſti
Morte crucis corpus mortificare tuum
Crux petruꝫ reuehit ad celos/ꝛ cruce frater
Tu ſuus andrea letus alacris obis
Stigmate frāciſco ſeraphī ſub imagīe fixit
Ut mors fortis amor flāmeus ac penetrās
L U bonauētura cruc̄ ħ ſuccēſ' amore
t Qd̄ fuer̄/nomē ꝛ tua ſcripta docent
Indicat ħ picta tumlo ꝓprio crucis
Lugduni/q̄lē plurim' orbis habet (arbor
Eius ad exēplū ſtrictim cruc̄ acta repone
Que videas oculis/corde vel ore legas
Nidul' eſto tu' crux tutus pulcer amenus
Intra quem foueas pulliculos operum
Xp̄s obūbrabit ſub pēnis bruma nec ardor
Nec poterit miluus eſſe ſathan nocuus
Adde q̄ ex omni regionis parte ſubibit
Flans pius affectus flamine/carmē agens
Carmē ab interno cordis reſonare docebit
Sama nouū punctis qd̄ crucis inſeriꝛ
Cantica delectant ſi talia lector abunde
Sub duplici lingua comperies alibi
Crux eſt actiuis/crux theoricis ſpeculanda
Sorte nec equali/non oculis paribꝫ
Marthā ſollicita ꝑs circa plurima turbat
Dum ꝑ parte ſua ſola maria ſedet
Jppi ſunt oculi lye/claro ſed ocello
l Rachel amicicior cernere diua pōt.
Uiuat ꝑte ſua q̄uis ꝯtenta ſororū
Alternare vices gratia ni dederit
Gratia qd̄ non dat/nemo feliciter audet
Gratia rara nimis mente vacare deo

Corpore veſtiuit ideo ſe xp̄s vt eēt
Ad diuina tibi dux/via/ſcala/ſtatus
Corde tenēs xp̄m ꝑ ſenſus carnis habere
Tecum crede deum/qd̄ ſatis ad meritū
Theoricos/humil' quos nō daꝛ hic imitari
Collaudes/ꝛ erunt premia certa tibi
Stringe crucis malū ſi nō potes alta tueri
Ad patriam ducet te ratis eccleſie
Sit tua theoria crucis inſpectio crebra
Sufficit en ſanguis pulliculis aquile
Dū crucis accubitu rex ē/tua nard' odoreꝫ
Spirat/ſi fueris plantula/parua calens
Impoſitas laudes prius ꝛ deuotius imple
Precipuum ratio vult opus eſſe dei
Icut es ad p̄ꝛeſ nr̄os mirabil' alme M
f Sint ipſi nobis dep̄cor auxilio
Xp̄e kalendariū vocat ad p̄res mēo
Eccleſie/quoꝝ vita ꝑceſq̄ꝫ iuuant (randos
Primo recōciliās ſeries iocunda dierū
Aduentus domini percelebris colitur
Aduētus duo ſunt xp̄i/primus cruce vilis
In maieſtate crede ſed alter erit
Hos iudea rudis q: nō intelligit errat
Meſſye regnum corporeum reputans
Chriſticolas dic ꝯſimiles/qui tempis hui'
Quicq̄d in ore ſonēt/pſpera corde petūt
Diuitias/ſi delicias/ſi preſtet honores
Chriſtus honoraꝛ ꝯditione fori
Deſeritur finis igitur/quia ſpiritualis
In chriſti cultu murmura crebra tonant
Ecce tot annis iā colo xp̄m/langueo pauꝑ
Meſtus/inops/gaudet ꝑfida gēs opibus.
Surgere d̄ tenebris hortaꝛ epiſtola pau
Hec auguſtino verſio mira fuit (li
Duenis andrea decor et vir x̄p̄'iana
a Cui crucifix' amor cui cruce vita veit
Fortꝫ amor cruc̄ ē/ſupans mortē q:
De cruce deponi fortꝫ amor vetuit (viuū
Teſtis ad extremū lux emicat et tua vox eſt
Jam dominuꝫ video qui vocat ad patriam
Prim' vt īſtituit aīaꝫ/corp' dedit aptum
Corpus peccati fit modo carcer ei
Rem ſed nō cauſam vidit plato ſiue poete
Emendanda tamē corpora non capiunt.
Accipiunt ſancti velut andreas/cupiunt ſe
Corporibus ſolui/reſtituenda ſciunt
Eligit electum gratis deus/attamen ipſi
Traditur electo gloria pro meritis
Electis igitur non eſt operatio fruſtra
Par vice conuerſa dicito de reprobis
Mirādas hoīm facies/ſup aſtra q̄ꝫ terram
Demon ait xp̄m/corruit ad reliquum
Orat vt andreas/nicolaus luxurioſus

Sobꝛius ⁊ caſtus ſaluus ⁊ efficitur
N Omnia ſūt ſcꝑta ſpeꝫ ꝯſolātia nr̄am
o Eſt ſolamē in h̄ themate theologū.
Speꝫ faciat ſūmā tua deſpatio ſū/
In ſe qui ſperat eſt maledictus homo (ma
Coniungenda tn̄ operatio mira videt̄
Nec ſententia/ſed gratia firmat opus
Actu peccati coagit deus/⁊ ſinit eſſe
Culpam/mox oꝛa tollat vtrūqꝫ deus
Tollat/ſi deſit actus/ſi non ſinet eſſe
Culpam/tecꝫ ſtatim gratia ſanctificet
Ceſſat murmur ita neqꝫ mens cōtraria fiet
Velle dei/dic fac quomodo vis domine.
Vult bona nos facere bn̄ talia taliter oꝛans
Sic facit/⁊ quod fit tunc tamen eſſe nequit
Proijcit vt ficus groſſos/ita plurima cedo
Stella cadet terris/gloſa modos aperit
Gloſula ſi deſit hic textus ridiculus fit
Philoſophis ſciolis/ac rudibus tumidis
Depereant igitur laici qui ſimplice textu
Utendum dicunt/clerus ⁊ eijcitur
Vult intelligere ꝑus ⁊ poſt credere ꝗſquis
Huic ſacra ſcriptura nil niſi ſcandala dat
D Emp⁹ iudicij ꝗrūdaꝫ calcul⁹ auſus
i Dinūerare fuit falſidicus nimium.
Calculus a xp̄o dū ſcāderet aſtra re
Tpa nāqꝫ pater vt voluit poſuit (ciſus
Scire diem finis mundi quid ſollicitaris?
Hora tui cum ſit tam prope iudicij
Quin ⁊ principia de multis rebus in que
Querere vel nociuum/teſtis apoſtolus eſt
Diſcoꝛs in numeris interpꝛes lingua videt̄
A numeris/quales textus hebꝛeus habet.
Concoꝛdare tamē ſcit ſpūs oīa ſanctus
Si non ſcire datur/credere ſat tibi ſit
Ritib⁹ innumeros fallacis demonis annoſ
Plus centum mille milibus annūerant.
Sunt qui ſaluare nitunt̄ menſib⁹ annos
Nomina ponentes/nec tamen iſta valēt
Omittit geneſis de multis pꝛogeniebus
Quas dicit pꝛimū conglomeraſſe chain.
Nō ego/ſed noſter iſtud ſcit ſoluere doctoꝛ
Dicit iudeus/tu quoqꝫ dic ſimile.
P Il impoſſibile fuit ē erit om̄ipotēti
n Tā noua ꝙꝫ vetera geſtat ī arbitrio
Finis ⁊ ē legis xp̄s/myſteria cuius
Edocuit duplici dans in amoꝛe ſtatum.
Captiuare iubet intellectum ſimul omnem
Obſequio chꝛiſti doctoꝛ apoſtolicus
Diſcipulos monuit exercerent pietatem
Non intendentes iudaicis fabulis
Credo magis moyſi mō ꝓpter teſtificanteꝫ
Chꝛiſtum/conuerſa quem vice credo ieſum
Immoꝛtales lex animas ſi tradit aperte
Cur viget inter eos ſecta saduceica.
Lex vero chꝛiſti manifeſta traditione
Spemqꝫ fidem vite perpetue tribuit.
Huic intēde ſagax ſcrupulos fantaſmata ſi
Deſpice/ſit velle credere/pꝛo merito (dat
Oꝛando potius fidei tu pace frueris
Quam perſcrutando viue pius domino
Qui potuit mundū fidei mox lege tenere
Hic potuit mundum multiplicare cito
Explicuitqꝫ modos ꝙ̄tū ſatis eſſe beatam
Querenti vitam nouerat ⁊ voluit
Scandala tradiderit euangeliuꝫ tibi nulla
Xp̄o ꝗ docuit teſte/beatus eris
f Pūs et ſua mens puerū ꝑdūt aliqn̄ Q
Et ſcm̄ dn̄i crimine moꝛtifero
Querāt ꝑ triduuꝫ/qꝺ agūt/ſi penitet ipſos
Contritos/faſſos/atqꝫ ſatiſfaciunt
Perdit̄ aut potius quaſi ꝑ miliaria diſtat
Per triduum voti comperiunt triplicis.
Spūs et ſua mens dū contemplant̄ idipm
Templo celeſti comperiunt dominum
Sit triduum cuius ē pꝛima dies alienis
Nullis in curis ſollicitos fieri
Altera multiuago fantaſmate poſſe carere
Tercia leticie ſpiritualis amoꝛ
Nos etenī tēplū dn̄i ſumus/ac ibi chꝛiſtum
Per triduum triplex fas reperire ieſum
Hoc triduū triplex ſignat̄ in oꝛdine trino
Moꝛtalis vite triplificante gradu
Nazareth aduenijt ioſeph et mater comes
Subdit̄ ambob⁹ obſeꝗoſus eis (almus
Subdit̄/o ꝗlis dignatio/quanta decoꝛis
Gloꝛia/ſunt annis octodecim pariter
Ex obitu ioſeph atꝫ ieſu viduata ma
e Una ſibi cuſtos grā diſponit̄ (ria ē
Mentē trāſceſo carnis fantaſmate
Sola deo ſociat gratia gloꝛia ve (ſurſum
Et ſi cognitus ē quaſi ꝑ carnē ieſus ante
Non iam per carnem notus ei deus eſt
Obſequit̄ tn̄ in ſenio ih̄s atqꝫ miſtrat
Celeſtis menſe delicias patrias.
Accipito menſam nō carnis/ſed fruitiuas
Unius ⁊ trini delicias anime
Tranſit eīn xp̄s/qꝛ ſe mediante venit̄
Ad patris menſam/qua cibat vt deus ē.
Coꝛpoꝛis et carnis perceptio ſacra figurat
Speratas patrie perpetuas epulas
Iuuentū retine puerum ne perdat herodes
Gloꝛius/aut mundus/aut vicioſa caro
Archa dei typice mens ſacrificantis habet̄
Idolicus dagon non ſocietur ei
Ignis in altari ſacer ē/caueas alienum

Mittere/ne pereas percutiente deo
R Urbĩ medijs herem⁹ fuit ĩ genone/
t Octo ꝑ decades ꝟgine vita fuit (ſa
Cātica mos habuit ſu⁹eſtio dulci⁹
Que ſalomō cecinit corde ſonare pio (illa
Nigra put caſule cedar extra ſeruo decorez
Interius pelles vt ſalomonis habens
Pugnarūt in me geniti ꝓprie genitricis
Uiribus addentes deſerui propriam
Tu mihi dic aīa mea quem dilexit amice
Paſcis vbi/vel vbi meridie recubes
Nolo vagari poſt pecudes q̄ſcunq̧ ſodales
Chare tui paſcunt/dux mihi ſolus eris
Ubera ſugentē matris/q̄s det mihi fratrez
Te foris inueniam ſolus vt oſcula des
Apprehendā te ducāq̧ domū genitricis
Intro cubile mee/meq̧ docebis ibi
Pocula de vino tribuā/ conditaq̧ muſtum
Malogranata/qđ mea preſſa fluunt
Eius leua meo capiti ſupponit̄/atq̧
Stringet in amplexus ſe ſua dextra meos.
Atio fraca ſui guillermi feſta dcorat
n Cui ⁊ hoc ideo geſta fuiſſe ferunt
Febricitās tremit/ĩ culpaſ cur v̓ge
Febris ⁊ iterior ĩ maledicta fremit (or ınq̄t
Paule p̄or ſolus deſerti cultor haberis
Dira fuge cauſa fauſtula facta fuit.
Fonticulus potus fit/palmaq̧ veſtꝫ ⁊ eſca
Coruus fert panem quotidie medium.
Paule genu flexo morerꝫ/tu⁹ aſtra penetrat
Spiritus/anthoni talia viſa refers.
Effodiūt tumulū fremitu q̄ſi flēte leones
Frugalis vite dona tuis tribue.
Illuſtris doctor hylari myſteria libris
Unius ⁊ trini ſcis reſerare dei
Uultu fac hilari mea mēs ſit doctor hylari
Uincit luciferum mens hilarata ſerum.
Celitus immiſſo regē dīl chriſmate ſacrat
Remigius viguit multiplicata fides
Dulcis remigi freta remigat effera remis
Spiritus inualidis ſis ſibi remigium
S Athoni patres auguſtini tua vita
a Lecta dedit xp̄ꝫ totus vt eēt amās
Demōis iſult⁹ miros ꝑpeſſe rogā⁹
Fac p̄ce nos eius vincere vimq̧ dolos
Annonā tibi cuꝫ paulo coruus duplicauit
Poſt animā pauli ſcandere celſa vides
Horrēdū curare ſacrū tibi dat deus ignem
Totaq̧ laude tua terra repleta ſonat
Palpitat extract⁹ ab aq̄s piſcis male viuit
Interius monach⁹ exiliēs ab aq̄s.
a Gnes zelotes xp̄i/lepreq̧ fugatrix
Uita leproſa tuo ſana ſic auxilio

Ecce duos video validi q̄s vrit amoris
Uis nimiū/ſeuus hic amor/ille pius
Uiſio ſolamen charis preclara miſtrat
Flentibus ⁊ ſua ſe gaudia flere vetat
Dilectrix agnes agni mitis ꝑ amorem
Que ſalomon cecinit cantica ſepe refers
Uulneror ⁊ lāguet flāmāti mēs ab amore
Flores cum malis mox adhibete mihi
Eſſet in accubitu dū rex afflauit odorem
Nardus grata ſuū plantula parua calens
Alloquit̄ dilectus eam/laudatq̧ viciſſim
Ter pulcram dicit/quod latet intro ſilet
Aſſimilaui te quaſi ſis equitatus amica
Inter currus/quos ſeuus habet pharao
Pulcritudo genas vt turturꝫ ornat vtraſq̧
Sponſa tuuꝫ collum pulcra monilia ſunt
Murenas auri faciemus vermiculatas
Argento/que ſunt ſenſus ⁊ eloquium
Qua luce ſuū dū febru⁹ exit in orbē T
n Trās mare dicūt̄ feſta ioſeph colet̄
Sig̃t ⁊ hec nr̄a pia/ſed rudibꝫ ioſe
Exametrꝫ texta/myſtica multa canēs (phia
Sis ioſephina ſoror mea dux mea lux ⁊ a/
Arra ieſu/matrꝫ ꝟgis atq̧ ioſeph (moris
Quō tres olim fuerint dom⁹ vna peregra
Nūc domus etherea tu ioſephina canis
Poſce vices referant/pete celis me ꝑegrinū
Suſcipiant patris conſocientq̧ domo
Manſio ſat fuerit q̄cūq̧ nouiſſima patris
Altis equari qui nequeo meritis
Tu mihi iure locuꝫ retines ioſephīa ſophie
Eſt tibi fas laudes appropriare ſuas.
Tu mulier fortꝫ ſalomō quā carmine ſcp̄ſit
Alphabetizans/cantica quā reſonant
Eſt carmē totū ſapiētia/nam ſapiēs ē
Uir ioſeph atq̧ puer mater ⁊ eſt ſapiens
Spiritus vnus eo coniunxit viuificauit
Spiritus iſtorum fit ioſephina tuus
Uā bon⁹ ⁊ ſuauis ioſephie ſpūs idē
a Multus ⁊ ē vn⁹ cor ioſephīa reple.
Subtil̄ penetrās renouās ſtabilis
Mobilior motu/cor ioſephīa reple (tm̄ oī
Rore ſalutifero ſiccatas complue mentes
Germine fecundo cor ioſephina reple
Quiſquis adherere tibi vult fit ſpūs vnus
Uiuit in chriſto cor ioſephina reple
Pulcra colūbinis oculis formoſa venuſto
Simplex aſpectu cor ioſephina reple
Te puer ⁊ iuuenis te nunc etate ſenili
Queſiui ſponſam/cor ioſephina reple
Delicioſus amor ſoror ⁊ dilecta ſophia
Amplexu caſto cor ioſephina reple
Simplificās aīam ꝯuertis ad interiora

Dilataſqȝ ſimul coꝛ ioſephina reple
Immaculata manes ĩ te fedũ nihil intrat
Eijciens ſoꝛdes coꝛ ioſephina reple
Aſſimilas vni trinoqȝ deo facis vnam
Quoſqȝ tuos animaꝫ coꝛ ioſephina reple.
V Eſtibꝫ oꝛnãda fueras ioſephĩa d̄coꝛꝫ
v Pro modulo nr̃o pãniculoſ dedimꝰ
Permãet释 internꝰ decoꝛ ĩteger ĩuiola
Reſpicit hunc ſolũ ſpũalis homo (tus
Symbolicis vti ſi nominibꝫ placet amplaꝫ
Materiam laudis quolibet inuenies
Colla/ſupcilia/frontẽ/crines/oculos/os
Dentes/cum labijs/naribus/adde genas
Brachia/cũ manibꝫ/mãmas ⁊ pectꝰ amoꝛꝫ
Venter/crura/pedes/omnia labe carent
Viꝛꝫ oliua roſe thꝰ balſama mirra cypſſus
Palma virens lybani/cedrus odoꝛa decẽs.
Oꝛtus ꝯclusus/fons ſignatus/puteuſqȝ
Plenus aquarum/quas fundit ei lybanus
Punica mala ſtruunt ꝑadiſum deliciarum
Lilia fert vallis/fert ⁊ ager nitida
Filia/ſpõſa/ſoroꝛ/regis dilecta ſupremi
Currus/quadriga/nardus odoꝛifera
Quid multis moroꝛ/ es lignũ vite qđ ĩ euũ
Viuere dat/queſo coꝛ ioſephina reple
Eſta ioſeph ioſephina trahit trigin
f ta per annos
Vel ꝓpe cũ ſpõſa duꝫ ꝑegrinus erat
Myſteriũ loquit̃ incarnati quoqȝ verbi
Vſqȝ ioſeph moꝛtem fine quieſcit eo
Pertrahit hãc animꝰ ſpeculãtꝫ lõgius vſqȝ
Secula que celis perpetuata manent
Una domꝰ terris ioſeph ⁊ ieſus atqȝ maria
Nunc patris eterni celica regna tenent
Una manet ioſephina/licet varient̃ in ipſa
Tempus ⁊ etates ⁊ ſtatus atqȝ loca
Coꝛ ſpeculantis eã deducit iugiter apte
Ad meditanda nouis aſſidue ſtudijs.
Ingenium ſolers exercet/tedia tollit
Hec faſtiditis eſt requies animis
Colloquio ſuauis/reuelat ſermone viantis
Coꝛdeqȝ ſincero/flãmat amoꝛe dei
Scripturas aperit/ſenſus exponit earũ
Intellectus agens clarioꝛ efficitur
Influit allapſu ſecreto faucibus imis
Mãna/fauos/lac/mel/coꝛ ioſephĩa replet.
X E tribꝫ h̄ nr̃m modulat̃ carmẽ aĩcuꝫ
d Approꝑat nomẽ cur ioſephina ſibi.
Nõne marianã poteramꝰ vel ieſuinã
Appellare ſacram/nomine pꝛecipuo
Et poteramus ita. ſꝫ vir caput eſt mulieris
Et ieſus ambobus ſubditus vltro fuit
Adde ꝙ vna domus fuerat curanda ꝑ vnũ
Patris iconomici ſollicitum ſtudium
Amplius vnꝰ erat ipſis animꝰ caro mẽs coꝛ
Sponſo cum ſponſa natus erat medius.
Nazareth oppidulo viginti q̃nqȝ ſub annis
Noſtra parum motis fit ioſephina comes.
Conſcia ſecreti magni/qđ virgo retractans
Coꝛde pio confert cum ioſeph atqȝ ieſu
Quicq̃d ibi reſonat ihs ẽ ioſeph atqȝ maria
Solus ⁊ afferret an ieſus omne bonum
Iũge ꝙ augmẽtũ ſignat ioſeph ⁊ ꝑegrinus
Se bonus extendit anterioꝛa petens
Omne bonũ ſatiare põt/aliud ſatiaret
Particulare nihil coꝛ ioſephina replet
Vis dederit tales affatꝰ noſcer̃/ q̃les
q Coniecturali das ioſephina nota
Fas ſpirare tibi d̄ino neumate plene
Nunc hoc nunc illud myſteriale ſacrum
Nunc agis a claris ĩ clara coꝛ aſpicientũ
Per ſpeculũ claruꝫ/vel ꝑ enigma latens
Roꝛas nũc etiã de celis/⁊ pluis hos tres
Mentibus inſpirans que coluere colant
Amplectens ſtringꝫ/refouēſqȝ ſinu bñdicto
Et deſiderium ſponte ſuum ſatias.
Sic abiſac p̄ris incẽſũ gelidos p̄ris artus
Grata miniſtratrix caſta puella fouet
O mihi ſi talis dignaberis eſſe miniſtra
Blanda ſenẽ recreans o ioſephina tuum
Diuitijs/opibus/alius querit ſatiari
Seqȝ replere putat/diues inanis eget
Gloꝛia multoꝝ coꝛ gloꝛia vexat ⁊ angit
Vanaqȝ/quid mirum: nulla replere queũt.
Et qua ꝑte voles ⁊ q̃ntũ volue/reuolue
Nulla quies/ſi nõ coꝛ ioſephina replet.
Vel coꝛda ſophia replet. ſic potat poni ĩ oĩ
bus ꝓcedẽtibꝫ loco iſtiꝰ. coꝛ ioſephĩa replet.
Eſpõſata ieſu mr̃ ioſeph alma ma/ y
d Spõſi feſta tui fac colat eccl'ia (ria
Dicit̃ octauis hypapãti ꝯcelebꝛari
Trãs mare ꝯdignis moꝛs ioſeph obſequijſ
Cis mare dignus erat recoli feſto ſpeciali
Virgo tuus ſponſus ieſu
Aſt alibi colit̃ quarto denoqȝ kalendas
Jam/vel totidem ſicut apꝛilis habet
Francia que polles ſupanti nomine xp̄i
Cur deuotio fit hic tua poſterioꝛ
Saltẽ quiſqȝ ſuo templũ ſibi coꝛde ſacratũ
Dedicet/hoc fas eſt cuilibet ⁊ facile
Vir ioſeph illuſtris v̄go iuſtuſqȝ ꝓpheta
Sponſus/dux/teſtis virginis atqȝ caput
Tu pater es xp̄i/nutritoꝛ/conſcius/heres
Eſto peregrinis dux/via/vita/ſalus
Digna tuis meritꝫ tibi nos ꝓconia dignas
Virgineo laudes fac dare coniugio

z c Onſcia ſecreti ſapiēs ioſephia ſupni
c Queſtio me pulſat pluris/ſolue ꝑcor
Queſtio ꝑcipua/terr3 ſi ṽgo viatrix
Undiqꝫ ꝑfecta plus gabriele fuit
Affirmatiuā pietas materna videt
Ponere/nāqꝫ deus ſolus eam ſuperat
Oppoſitū ꝓbat ignorantia paſſibilitaſqꝫ
Matris/cui nec erat viſio clara dei
Et docet hāc gabriel trepidā ſolat an ipm
Perdidit ignara per triduum puerum
Quid qꝫ ꝛ ipſius aīam ꝑtranſijt aſper
Morte ieſu gladius/vaticinante ſene.
Scire tuū nō ē rūdit ſacra ſophia
Oīa myſteria. Qualiacunqꝫ dabo
Uirgine matre fuit ṽtꝰ habitus ſtatus ipſi
Tunc ſtatus in terris ꝗꝫ gabriele minor
Uirtus ac habitus ꝗs gratia deſtinat illi
Gratificans matrē celſius arce locans
Attū īcludūt ſcrupulos ꝑdicta fatemur
Difficiles/tibi ſunt iſta notanda prius
Eſt naturalis ē carnaliſqꝫ voluntas
Tercia ſit duplex que ratione viget
Hanc abſolutam dic ꝛ ſub conditione
Seu deſiderio format eam pietas
Prima duplex ex ſe nunqꝫ peccare valebit
Cui tamen interpres eſſe ſolet ratio
Abſoluta deo ſemꝑ conformis oportet
Sit ratio/pietas nulla repugnat ei
Conditio ſaluat ſe ſupponēs rationi
Uelleqꝫ diuino ſic ieſus edocuit
Porro qui neſcit nō ē ideo vicioſus
Si non ignoti debeat eſſe ſcius
Oīa que nouit dñs res nulla creata
Scire valet/multis pena nec ē vicium
Purgāt illuſtrāt mō ꝑficiūtqꝫ hierarche
Maiores imos nulla tamen macula ē
Miſſus ab excelſ actꝰ afferre hierarchos
Sic fuerit cordi virgineo gabriel
Rurſus multorū virgo ſi neſcia merens
Quid mirum: triſtis filius eius erat
Riſticiā dat ars res aduerſata volēti
t Qualiter h potuit eſſe volēte deo
Hoc pietas potuit ſe ſaluās ꝯditiōe
Appoſita/de qua multa loquēda forent
Eſt de noticijs diſtinctio plurima quandā
Experimentalē iungimus ad reliquas
Proficiens in ea chriſtus
¶ Tantundē repertū ē de carminibꝫ his lugduni in conuentu celeſtinorum

Centilogiū eius de

meditatione crucis. cuius pars magna habet inter carmina ſuꝑ Magnificat.

Xaltauit aīs hūiles o ṽgo beata T
c Mōi quā dñaꝫ mag potēs ſtatuit
Cur: qꝛ reſpexit hūilē deꝰ vt tuꝰ eēt
Filius/ꝛ matris ſubditus imperio
Gloria ſuſcepit humilē. ſublimior ex hoc
Ipſa nouiſſima fis/primiorqꝫ deo
Nāqꝫ nouiſſimus ꝛ abiectior eſſe virorū
In cruce ſuſpenſus/eſſe ieſus voluit
Propter qd deus exaltauit eū/ſibi nomē
Tale dedit/nomen omne quod exuperat
Sta mō collige te mea mēs hic corrue toto
Prona ſinu/ſignū ſtringe ſalutiferum
Tolle iugū crucis h/a ꝗ diuellere nullus
Preualeat caſus/dic crucifixe ieſu
Faſciculꝰ mirrhe mihi dilectus meus/inter
Ubera ꝯſtringet ſe mea/ſuauis amor
Oſcula det labijs vngat trahat afflet odorē
Intus/ꝛ in cellas ducat aromaticas
Amēs ꝗ rapis/mea mēs ꝗ digna flagellis
Oſcula vis/cuius terra tremit tuitu
Arce ꝑcor rapit en pietas īſpecta ſuꝑ
p Que maieſtatē ñ ſinit/vt verear (mā
Brachia diſtēdit/vultū decliat/aptū
Per latus oſtendit ſe cor amore mei
Frigidꝰ ingratus meus eēt amor/ꝓ amorē
Si talē minime flexus amaret eum
Maieſtas fateor retrahit ſi conſpiciat
Carne tegit ſeſe/ſola patet pietas
O pietas ꝗ nec colaphos nec ſputa flagella
Clauos nec mortem reſpuit ecce crucis
Iā nec amore mei lāguet neqꝫ vulnera ſētit
Mortuus in dura ſed cruce pendet adhuc.
Mortuꝰ amplexu ſe quō ſubtrahet/aude
Mens pia/coniungi cum pietate ſua
Os dare ꝗd refugis: cur nō ī amore liq̄ſcens
Tota fluis: cur nō crux madet ex lachrimiſ
Ipm forte tenet flētis gremiū genitricis
De cruce depoſitum flens ſibi compatere
Saxea mēs nimis ē adamāteqꝫ durior atro
Talia que ſpectās mollior eſſe nequit
Ange ieſu virga totiens crucis vt la
t chrimarum
De cordis ſilice largior vnda fluat
Marmore frigidius o cor qd tātus amorꝫ
Non rogus accendit/ſtaſqꝫ gelu rigidum
Flāminolis ſaltē ſcintillis te ingerere cor
Que crucis ex omni parte vides ſaliunt.
Incipe ꝑcutere ꝑmiſqꝫ nouiſſima iunge
Singula que patit virgo ieſuſqꝫ nota
Una tibi poterit ſcintilla/niſi reprobus ſis
Ignem de lignis/crede crucis parere
Adijce ſarmenta viciorū/que reſecabis
Iunge/quaſi ligna plurima dona dei